Bundel van de Besluiten College van B&W van 22 januari 2019

- Aanpassing artikel 16 lid 4 Monumentenverordening Enschede 2010
  - Agendaformulier B&W
  - Raadsvoorstel
  - Monumentenverordening Enschede 2010
- vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 (Drank- en horecawet) en wijziging van de Drank- en Horecaverordening 2014
  - Agendaformulier B&W
  - Raadsvoorstel
  - Raadsbesluit
  - Preventie- en handhavingsplanAlcohol 2018-2021
  - Besluit tot wijzigen van de Drank- en horecaverordening 2014
  - Handhavingsstrategie DHW/DHV
  - Brief aan de raad
- Beantwoording art 35 vragen afhandeling schuld Enschedese Boys
  - Agendaformulier B&W
  - Beantwoording art 35 vragen afhandeling schuld Enschedese Boys
- Herontwikkeling locatie Aldi Deurningerstraat-Kottendijk/ verplaatsing Aldi naar Schuttersveld
  - Agendaformulier B&W
  - Raadsvoorstel
  - Raadsbesluit
  - Stedenbouwkundige visie Deurningerstraat
  - Bijlage 4 1800107102 Begrotingswijziging verl HOV
- Antwoord artikel 35 vragen SP over wifitellingen
  - Agendaformulier B&W
  - beantwoording artikel 35 vragen van de heer Van Ek van de SP over wifitellingen
- Beantwoording artikel 35 vragen van mevrouw Hofman-Bijlstra inzake Evaluatie Kindpakket.
  - Agendaformulier B&W
  - Beantwoordingsformulier art 35 vragen - Evaluatie Kindpakket
- Rechtshandeling (verkoop en vestigen recht van opstal) Vastgoedbedrijf Enschede
  - Agendaformulier B&W openbaar
- beantwoording artikel 35 vragen van de heer Ten Vergert (CDA) over 1000 kansenplan provincie Overijssel / 500 leerwerktrajecten 2019
  - Agendaformulier B&W
  - Vragen ex artikel 35 RvO kansenplan en leerwerktrajecten
- Vaststelling van Nota Bodembeheer ‘Twents beleid veur oale groond 2.0’ en regionale bodemkwaliteitskaart Twente.
  - Agendaformulier B&W
  - Raadsvoorstel
  - Raadsbesluit
  - Bijlagen inzake Besluit bodemkwaliteit
  - Addendum bodemkwaliteitskaart
  - Regionale bodemkwaliteitskaart Twente
  - Overig stuk inkomend
- Brief aan de raad over proces speelplek Getfertplein
  - Agendaformulier B&W

Overzichtskaart en cijfers

Voorgeschiedenis ontwikkeling Hofkwartier en Tijdlijn

Rapportage Beleidsbemiddeling Getfertplein Enschede 13 januari 2019

Overzicht van de vier alternatieve locaties en brug over de Zuiderval

Beleids-, juridisch en financieel kader en ontwerp van de geplande speelplek en groenplan

Brief aan de raad inclusief bijlagen

- Besluit op bezwaar Minkmaatstraat 255

  Agendaformulier B&W

  Geanonimiseerde versie Advies Commissie bezwaarschriften

  Geanonimiseerde versie Informerende brief aan omwonenden

  Geanonimiseerde versie Besluit 11 september 2018

  Geanonimiseerde versie Handhavingsbesluit aan eigenaren

  Geanonimiseerde versie Besluit op bezwaar

- Financieel mogelijk maken Fase 3 MFA De Zweede Boekelo

  Agendaformulier B&W

  Resultaat haalbaarheidsstudie MFA De Zweede Boekelo-Usselo Fase 3

  Startnotitie De Zweede Fase 3 - update 23-11-2018

- Beantwoording artikel 35 vragen inzake personen met verward gedrag

  Agendaformulier B&W

  Vragen ex artikel 35 RvO

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt (Agendaletter F) () ()		
Onderwerp	Aanpassing artikel 16 lid 4 Monumentenverordening Enschede 2010		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Domein Fysiek	Corsanummer:	1900000750
Opsteller	A. Haer	Casenummer	BV 19000002
Urgentie	,		
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	Omgeving & Recht H.B.M. Bosman
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit

1. De gemeenteraad voor te stellen om het huidige artikel 16 lid 4 van de Monumentenverordening Enschede 2010 te wijzigen als aangegeven in het bijgevoegde conceptraadsvoorstel.
2. De onder 1 bedoelde wijziging na vaststelling er van op de gebruikelijke wijze bekend te maken.

Publieksvriendelijke samenvatting

In de procedure tot het aanwijzen van een beschermd stads- of dorpsgezicht kunnen B en W voorbescherming leggen op de panden die deel uitmaken van dat beschermd gezicht. Dit kunnen zij doen door daarop via artikel 16 lid 4 de artikelen 9 tot en met 13 van de Monumentenverordening Enschede 2010 van toepassing te verklaren. Daarbij is essentieel dat artikel 9 (verbodsbepaling tot het wijzigen van een pand zonder voorafgaande vergunning) van toepassing wordt verklaard. Dat artikel is bedoeld om ongewenste veranderingen tegen te gaan in afwachting van een definitieve aanwijzing als beschermd gezicht.
In het huidige artikel 16 lid 4 wordt artikel 9 echter niet genoemd. Dat is een omissie die met dit voorstel wordt gerepareerd.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding

Op dit moment loopt er een procedure om de wijk Teesinkbos in Boekelo (ontwerp architect Nico Zantinghe) aan te wijzen als beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht.
In de Monumentenverordening 2010 is de mogelijkheid opgenomen om in afwachting van een definitieve aanwijzing, voorbescherming op de betreffende panden te leggen (artikel 16 lid 4) door een aantal artikelen van die verordening van toepassing te verklaren. Essentieel daarbij is dat artikel 9 van toepassing wordt verklaard. Dat is een verbodsbepaling die bepaalt dat een pand niet mag worden gewijzigd zonder vergunning. Maar in het huidige artikel 16 lid 4 wordt dat verbodsartikel niet genoemd. Daarmee is er geen sprake van voorbescherming terwijl artikel 16 wel voorbescherming beoogt.
Omdat het doel van het artikel 16 'voorbescherming' is, is hier sprake van een omissie in de redactie van artikel 16 lid 4.
Het doel van het huidige voorstel aan de raad is om deze omissie te herstellen door artikel 16 lid 4 zodanig te wijzigen dat artikel 9 wel van toepassing kan worden verklaard.

Beoogd effect
Door het huidige voorstel wordt het mogelijk om in een procedure tot het aanwijzen van een gemeentelijk stads- of dorpsgezicht voorbescherming op panden te leggen waardoor wordt voorkomen dat er ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden in afwachting van een definitieve aanwijzing.

Argumenten
1.1 Om voorbescherming te kunnen opleggen moet de Monumentenverordening worden aangepast.
Door een omissie in de huidige Monumentenverordening Enschede 2010 is het in een procedure tot het aanwijzen van een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht niet mogelijk om in afwachting van de definitieve aanwijzing, voorbescherming op panden te leggen.
2. Daardoor kunnen ongewenste ontwikkelingen in afwachting van definitieve aanwijzing niet worden tegengaan.
3. Artikel 16 lid 4 van de Monumentenverordening heeft wel tot doel om die voorbescherming te kunnen opleggen.
4. Door de voorgestelde wijziging van deze Verordening wordt deze voorbescherming mogelijk en is daarmee een omissie gerepareerd.

2.1 Bekendmaking van een wijziging van een verordening is noodzakelijk om in werking te kunnen treden.
De wijziging van de verordening moet op de gebruikelijkewijze worden bekend gemaakt, onder meer via overheid.nl

Risico's
Geen

Financiële dekking van het voorstel
nvt.

Alternatieven
nvt.

Participatie
nvt.

Communicatie met direct betrokkenen:
nvt.

Interne communicatie
nvt.

PR over besluit:
nvt

Persbericht, ja of nee:
Vervolg
De gemeenteraad moet deze wijziging van de Verordening vaststellen.
Daarna wordt deze gepubliceerd.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving
Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim	Openbaar maar niet publiceren
Bijlage 1	raadsvoorstel	Ja	Ja	Nee	Ja
Bijlage 2	Monumentenverordening Enschede 2010	ja	ja	Nee	Ja

Gemeente Enschede

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	Aanpassing artikel 16 lid 4 Monumentenverordening Enschede 2010		
Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt agendaletter (F))		
Organisatieonderdeel	*DF*	Aangeboden aan Raad	22 januari 2019
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	1900000963

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Artikel 16 lid 4 van de Monumentenverordening Enschede 2010 als volgt te wijzigen: de woorden "artikelen 10 tot en met 13" te vervangen door "artikelen 9 tot en met 13".
2. De aldus vastgestelde wijziging te publiceren op de gebruikelijke wijze.

Inleiding
Op dit moment loopt er een procedure om de wijk Teesinkbos in Boekelo (ontwerp architect Nico Zantinghe) aan te wijzen als beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht.
In de Monumentenverordening 2010 is de mogelijkheid opgenomen om in afwachting van een definitieve aanwijzing, voorbescherming op de betreffende panden te leggen (artikel 16 lid 4) door een aantal artikelen van die verordening van toepassing te verklaren. Essentieel daarbij is dat artikel 9 van toepassing wordt verklaard. Dat is een verbodsbepaling die bepaalt dat een pand niet mag worden gewijzigd zonder vergunning. Maar in het huidige artikel 16 lid 4 wordt dat verbodsartikel niet genoemd. Daarmee is er geen sprake van voorbescherming terwijl artikel 16 wel voorbescherming beoogt.
Omdat het doel van het artikel 16 'voorbescherming' is, is hier sprake van een omissie in de redactie van artikel 16 lid 4.
Het doel van het huidige voorstel aan de raad is om omissie te herstellen door artikel 16 lid 4 zodanig te wijzigen dat artikel 9 wel van toepassing kan worden verklaard.

Publieksvriendelijke samenvatting
In de procedure tot het aanwijzen van een beschermd stads- of dorpsgezicht kunnen B en W voorbescherming leggen op de panden die deel uitmaken van dat beschermd gezicht. Dit kunnen zij doen door daarop via artikel 16 lid 4 de artikelen 9 tot en met 13 van de Monumentenverordening Enschede 2010 van toepassing te verklaren. Daarbij is essentieel dat artikel 9 (verbodsbepaling tot het wijzigen van een pand zonder voorafgaande vergunning) van toepassing wordt verklaard. Dat artikel is bedoeld om ongewenste veranderingen tegen te gaan in afwachting van een definitieve aanwijzing als beschermd gezicht.
In de huidige Verordening wordt artikel 9 echter niet genoemd. Dat is een omissie die met dit voorstel wordt gerepareerd.

Beoogd effect
Door het huidige voorstel wordt het mogelijk om in een procedure tot het aanwijzen van een gemeentelijk stads- of dorpsgezicht voorbescherming op panden te leggen waardoor wordt voorkomen dat er ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden in afwachting van een definitieve aanwijzing.

Argumenten
1.1. Om voorbescherming te kunnen opleggen moet de Monumentenverordening worden aangepast.
Door een omissie in de huidige Monumentenverordening Enschede 2010 is het in een procedure tot het aanwijzen van een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht nu niet mogelijk om in afwachting van de definitieve aanwijzing voorbescherming op panden te leggen. Daardoor kunnen ongewenste ontwikkelingen in afwachting van definitieve aanwijzing niet worden tegengaan.
Artikel 16 lid 4 van de Monumentenverordening heeft wel tot doel om die voorbescherming te kunnen opleggen. Door de voorgestelde wijziging van deze Verordening wordt deze voorbescherming mogelijk en is daarmee een omissie gerepareerd.

1.2. Bekendmaking van een wijziging van een verordening is noodzakelijk om in werking te kunnen treden.

De wijziging van de verordening moet op de gebruikelijke wijze worden bekend gemaakt, onder meer via overheid.nl.

Risico's
geen

Financiële dekking van het voorstel
nvt.

Alternatieven
nvt.

Participatie
nvt.

Communicatie
nvt.

Communicatie met direct betrokkenen
nvt.

PR over het besluit
nvt.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving
digitaal in de daarvoor bestemde officiële publicatiebladen

Vervolg
Na inwerkingtreding kunnen B & W een besluit nemen op grond van artikel 16 lid 4 van de Monumentenverordening Enschede 2010 waarmee zij in een procedure tot aanwijzing als beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht voorbescherming op panden leggen.

Bijlagen

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,	**de Burgemeester,**
E.A. Smit	dr. G.O. van Veldhuizen

Monumentenverordening Enschede 2010

De raad van de gemeente Enschede,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 januari 2019,

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en de artikelen 12, 14 en 15 van de Monumentenwet 1988,

besluit:
gewijzigd vast te stellen de volgende:

"MONUMENTENVERORDENING Enschede 2010"

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 - Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

a monument:
zaak die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de weten schap of cultuurhistorische waarde;

b gemeentelijk archeologisch monument:
terrein dat van algemeen belang is wegens een daar aanwezige zaak als bedoeld onder a

c beschermd gemeentelijk monument:
onroerend monument, dat overeenkomstig de bepalingen van deze verordening als beschermd gemeentelijk monument is aangewezen;

d gemeentelijke monumentenlijst:
de lijst waarop zijn geregistreerd de overeenkomstig deze verordening als beschermd gemeentelijk monument aangewezen zaken;

e beschermd monument:
beschermd monument als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

f kerkelijk monument:
onroerend monument, dat eigendom is van een kerkgenootschap, kerkelijke gemeente of parochie of van een kerkelijke instelling en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor de uitoefening van de eredienst;

g criteria voor aanwijzing:
de begrippen, waarmee de onder a bedoelde termen concreet gemaakt worden;

h geïntegreerde welstand-monumentencommissie:
de door de raad ingestelde commissie of aangewezen instantie, met als taak burgemeester en wethouders op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de aanvraag zoals bedoeld in artikel 3 en 11 van de Monumentenwet 1988, en artikel 3, 10, 14 en 22 van deze verordening;

i bouwhistorisch onderzoek:
in schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouwgeschiedenis en de bouwhistorische kwaliteit van een monument;

j stads- of dorpsgezicht: groep van onroerende zaken of terreinen die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groep zich een of meer monumenten bevinden;

k beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht:
stads- of dorpsgezicht, dat overeenkomstig de bepalingen van deze verordening als beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht is aangewezen;

l lijst van beschermde gemeentelijke stads-en dorpsgezichten:
de lijst waarop zijn geregistreerd de overeenkomstige deze verordening als beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht aangewezen gebieden;

m bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

n het college: het college van burgemeester en wethouders van Enschede;

o vergunning: een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2, 1 eerste lid, of 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;.

p Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 - Het gebruik van het monument
Bij de toepassing van deze verordening wordt rekening gehouden met het gebruik van het monument.

HOOFDSTUK 2. BESCHERMDE GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

Paragraaf 1 - De aanwijzing als beschermd gemeentelijk monument en de registratie op de gemeentelijke monumentenlijst

Artikel 3 - De aanwijzing tot beschermd gemeentelijk monument
1 Burgemeester en Wethouders kunnen, al dan niet op aanvraag van een belanghebbende, een onroerend monument aanwijzen als beschermd gemeentelijk monument.
2 Voordat Burgemeester en Wethouders over de aanwijzing een besluit nemen, vraagt zij advies aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie. In spoedeisende gevallen kan het vragen van dit advies achterwege blijven, mits de motivering hiervoor aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie kenbaar gemaakt wordt.
3 Burgemeester en Wethouders kunnen ten behoeve van de aanwijzing van een onroerend monument als beschermd gemeentelijk monument bepalen dat bouwhistorisch onderzoek wordt verricht.
4 Voordat Burgemeester en Wethouders een kerkelijk monument aanwijzen, voert zij overleg met de eigenaar, om te voorkomen dat het belijden van de godsdienst of de levensovertuiging in het geding komt.
5 De aanwijzing kan geen monument betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 3 van de Monumentenwet 1988.
6 Bij de beoordeling van de monumentwaardigheid wordt het algemeen belang, zoals gedefinieerd in artikel 1, lid a, getoetst aan de hand van selectiecriteria die door Burgemeester en Wethouders vastgesteld worden. Op een monument dienen één of meer van deze waarden van toepassing te zijn.

Artikel 4 - Termijn advies en aanwijzingsbesluit
1 De geïntegreerde welstand-monumentencommissie adviseert schriftelijk binnen acht weken na ontvangst van het verzoek van Burgemeester en Wethouders.
2 Burgemeester en Wethouders beslissen binnen twaalf weken na ontvangst van het advies van de geïntegreerde welstand-monumentencommissie, maar in ieder geval binnen 24 weken na de adviesaanvraag.
3 Met ingang van de datum waarop Burgemeester en Wethouders advies vragen als bedoeld lid 2 van het vorige artikel tot het moment dat inschrijving in het register, bedoeld in artikel 5, plaatsvindt dan wel vaststaat dat het monument niet wordt ingeschreven op de gemeentelijke monumentenlijst, kunnen Burgemeester en Wethouders de artikelen 9 tot en met 12 van overeenkomstige toepassing verklaren.

Artikel 5 - Registratie op de gemeentelijke monumentenlijst
1 Burgemeester en Wethouders registreren het beschermde gemeentelijke monument op de gemeentelijke monumentenlijst.
2 De gemeentelijke monumentenlijst bevat de plaatselijke aanduiding, de datum van de aanwijzing, de kadastrale aanduiding, de tenaamstelling en een beschrijving van het beschermde gemeentelijke monument.

Artikel 6 - Wijzigen van de aanwijzing
1 Burgemeester en Wethouders kunnen de aanwijzing ambtshalve of op aanvraag van een belanghebbende wijzigen.
2 Artikel 3, tweede, derde en vierde lid, alsmede artikel 4, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op de wijziging.
3 Indien de wijziging naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders van ondergeschikte betekenis is, blijft overeenkomstige toepassing van artikel 3, tweede, derde en vierde lid, alsmede artikel 4, eerste lid, achterwege.
4 De inhoud en de datum van de wijziging worden op de gemeentelijke monumentenlijst aangetekend.

Artikel 7 - Intrekken van de aanwijzing
1 Burgemeester en Wethouders kunnen de aanwijzing intrekken.
2 Artikel 3, tweede lid, en artikel 4, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op de intrekking.

3 De aanwijzing wordt geacht ingetrokken te zijn, indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Monumentenwet 1988.
4 De intrekking wordt op de gemeentelijke monumentenlijst aangetekend.

Artikel 7A - Voorleggen aan de Raadscommissie

Het college maakt slechts van zijn bevoegdheid tot aanwijzing, wijziging en intrekking van een aanwijzing als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 7 gebruik, nadat het zijn voornemen ter advisering heeft voorgelegd aan de betreffende raadscommissie.

Artikel 8 – Mededeling

De aanwijzing, wijziging of intrekking als bedoeld in artikel 3, eerste lid, respectievelijk artikel 6 en 7, wordt openbaar bekendgemaakt.

Paragraaf 2 - Vergunningen tot wijziging of afbraak van beschermde gemeentelijke monumenten

Artikel 9 - Verbodsbepaling

1 Het is verboden een beschermd gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen.
2 Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorschriften:
a een beschermd gemeentelijk monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
b een beschermd gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.
3 Het verbod en de vergunningplicht, als bedoeld in het tweede lid, gelden niet voor die werkzaamheden waarvoor het college nadere regels stelt met betrekking tot de wijze waarop die werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd.

Artikel 10 - De aanvraag

1 Een aanvraag als bedoeld in artikel 4.2 Besluit omgevingsrecht voor een vergunning als bedoeld in artikel 9 en de daarbij te overleggen gegevens en bescheiden wordt in 5-voud ingediend
2 Bij de aanvraag om een vergunning dienen, samen met het volledig ingevulde en door de aanvrager getekende formulier, te worden overlegd:
- Redengevende omschrijving;
- Tekeningen van de bestaande en de nieuwe toestand;
(situatie, plattegronden, gevelaanzichten, langs- en dwarsdoorsneden, details);
- Foto's van het monument (bij ingrepen interieur ook foto's van het interieur);
- Foto's van de directe omgeving van het monument;
- Duidelijk werkomschrijving;

Indien beschikbaar of van toepassing:
- Bestek;
- Kleurhistorie, tuinhistorie, interieurhistorie;
- Schriftelijke toelichting met (bouw)historische gegevens;
- Inspectierapport Monumentenwacht of ander inspectierapport;
- Fotomateriaal van vroegere situaties;
- De opgave bij welke instantie voor de voorgenomen wijziging een aanvraag om subsidie of een financiële bijdrage is of zal worden gedaan.

Artikel 11 - Advies van de geïntegreerde welstand-monumentencommissie en vergunningverlening

1 Het bevoegd gezag zendt onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een gemeentelijk monument aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie voor advies.
2 Binnen 2 weken na de adviesaanvraag brengt de geïntegreerde welstand-monumentencommissie schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag.
3 Op de vergunningverlening van deze paragraaf is artikel 2.22 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing.
4 De vergunning kan slechts worden verleend indien het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet

Artikel 12 - Kerkelijk monument

Het bevoegd gezag geeft met betrekking tot een beschermd kerkelijk monument geen beschikking ingevolge de bepalingen van artikel 10 dan in overeenstemming met de eigenaar, indien en voor zover het

een beschikking betreft, waarbij wezenlijke belangen van de godsdienstuitoefening in het monument in het geding zijn.

Artikel 13 - Intrekken van de vergunning

1 De vergunning kan door het bevoegd gezag worden ingetrokken indien:
   a blijkt dat de vergunning ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend;
   b blijkt dat de vergunninghouder de voorschriften bij of krachtens deze verordening gesteld, niet naleeft;
   c de omstandigheden aan de kant van de vergunninghouder zich zodanig hebben gewijzigd, dat het belang van het monument zwaarder dient te wegen;
   d niet binnen vijf jaar van de vergunning gebruik wordt gemaakt.
2 De beschikking tot intrekking wordt in afschrift gezonden aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie.

HOOFDSTUK 3. BESCHERMDE MONUMENTEN

Artikel 14 - Vergunning voor beschermd monument

1 Het bevoegd gezag zendt onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een beschermd monument aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie.
2 De geïntegreerde welstand-monumentencommissie adviseert schriftelijk over de aanvraag binnen acht weken na de datum van verzending van het afschrift.

HOOFSTUK 4. BESCHERMDE GEMEENTELIJKE STADS- EN DORPSGEZICHTEN

Artikel 15 - De aanwijzing tot beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht

1 Burgemeester en wethouders kunnen een stads- of dorpsgezicht aanwijzen als beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht.
2 Voordat burgemeester en wethouders over de aanwijzing een besluit nemen, vragen zij advies aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie. In spoedeisende gevallen kan het vragen van dit advies achterwege blijven, mits de motivering hiervoor aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie kenbaar gemaakt wordt.
3 De aanwijzing kan geen stads- of dorpsgezicht betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 35 van de Monumentenwet 1988.

Artikel 16 - Termijn advies en aanwijzingsbesluit

1 De geïntegreerde welstand-monumentencommissie adviseert schriftelijk binnen 8 weken na ontvangst van het verzoek van burgemeester en wethouders.
2 Burgemeester en wethouders beslissen binnen 12 weken na ontvangst van het advies van de geïntegreerde welstand-monumentencommissie maar in ieder geval binnen 24 weken na de adviesaanvraag.
3 Burgemeester en wethouders kunnen de in het tweede lid genoemde termijn van 12 weken met ten hoogste 12 weken verlengen, mits zij de aanvrager daarvan kennis geven binnen de in het tweede lid genoemde termijn van 12 weken.
4 Met ingang van de datum waarop de mededeling als bedoeld in lid 1 van dit artikel heeft plaatsgevonden tot het moment dat inschrijving in het register, bedoeld in artikel 17, plaatsvindt dan wel vaststaat dat het monument niet wordt ingeschreven op de gemeentelijke monumentenlijst, kunnen burgemeester en wethouders de artikelen 9 tot en met 13 van overeenkomstige toepassing verklaren.

Artikel 17 - Registratie op de gemeentelijke monumentenlijst

1 Burgemeester en wethouders registreren het beschermde gemeentelijke stads- of dorpsgezicht op de gemeentelijke monumentenlijst.
2 De gemeentelijke monumentenlijst bevat de plaatselijke aanduiding, de datum van aanwijzing, de gebiedsaanwijzing van het beschermde stads- of dorpsgezicht en een beschrijving van de daarin vervatte cultuurhistorische, stedenbouwkundigen en situationele waarden. Alsmede de gaafheid/herkenbaarheid en de zeldzaamheid.

Artikel 18 - Wijzigen en intrekken van de aanwijzing

De artikelen 6 en 7 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat aan artikel 7, derde lid, nog wordt toegevoegd artikel 35 van de Monumentenwet 1988.

Artikel 19 - Mededeling

De aanwijzing, wijziging of intrekking als bedoeld in artikel 15, eerste lid, respectievelijk artikel 18, wordt openbaar bekendgemaakt.

Artikel 20 - Bescherming

1 De gemeenteraad stelt, ter bescherming van een beschermd stads- of dorpsgezicht een bestemmingsplan vast als bedoeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening.
2 Bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd stads- of dorpsgezicht wordt door burgemeester en wethouders bepaald in hoeverre geldende bestemmingsplannen als beschermend plan in de zin van het eerste lid kunnen worden aangemerkt.

Artikel 21 – Verbodsbepaling

1 In beschermde gemeentelijke stads- en dorpsgezichten is het verboden een bouwwerk geheel of gedeeltelijk af te breken zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag.
2 Geen sloopvergunning is vereist voor het afbreken ingevolge een aanschrijving van het bevoegd gezag.

Artikel 22 - De aanvraag

1 Een aanvraag als bedoeld in artikel 4.2 Besluit omgevingsrecht voor een vergunning als bedoeld in artikel 21 en de daarbij te overleggen gegevens en bescheiden wordt in 5-voud ingediend.
2 Bij de aanvraag om een vergunning dienen, samen met het volledig ingevulde en door de aanvrager getekende formulier, te worden overlegd:
   a situering
   b geveltekeningen bestaande en nieuwe toestand
   c plattegronden en doorsnedentekeningen bestaande en nieuwe toestand
   d detailtekeningen gezichtsbepalende bouwdelen bestaande en nieuwe toestand
   e werkomschrijving
   f foto's bestaande toestand en omliggende omgeving

Artikel 23- advies van geïntegreerde welstand-monumentencommissie

1 Het bevoegd gezag zendt onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een gemeentelijk monument aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie voor advies".
2 Binnen 2 weken na de adviesaanvraag brengt de geïntegreerde welstand-monumentencommissie schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag.

Artikel 24- intrekking van de vergunning

1 De vergunning kan door het bevoegd gezag worden ingetrokken indien:
   a blijkt dat de vergunning ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend;
   b blijkt dat de vergunninghouder de voorschriften bij of krachtens deze verordening gesteld, niet naleeft;
   c de omstandigheden aan de kant van de vergunninghouder zich zodanig hebben gewijzigd, dat het belang van het monument zwaarder dient te wegen;
   d niet binnen vijf jaar van de vergunning gebruik wordt gemaakt.
2 De beschikking tot intrekking wordt in afschrift gezonden aan de geïntegreerde welstand-monumentencommissie

HOOFDSTUK 5. SCHADEVERGOEDING

Artikel 25 - Schadevergoeding

1 Indien en voor zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van:
   a de weigering van het bevoegd gezag een vergunning tot wijziging, afbraak of verwijdering van een beschermd gemeentelijk monument of een object binnen een gemeentelijk stad- en dorpsgezicht te verlenen als bedoeld in artikel 9 en 21 van deze verordening;
   b voorschriften door het bevoegd gezag verbonden aan een vergunning tot wijziging, afbraak of verwijdering van een gemeentelijk monument;
   c de door het college nader te stellen regels als bedoeld in artikel 9, derde lid.
   schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, kent het bevoegd gezag hem op zijn aanvraag een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.

HOOFDSTUK 6. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 26 - Strafbepaling

Hij, die handelt in strijd met het derde lid van artikel 9 van deze verordening, wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 27 - Opsporingsbevoegdheid

De opsporing van de in artikel 26 strafbaar gestelde feiten is, naast de in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering genoemde opsporingsambtenaren, opgedragen aan hen die door het bevoegd gezag met de zorg voor de naleving van deze verordening zijn belast, ieder voor zover het de feiten betreft die in de aanwijzing zijn vermeld.

Artikel 28 - Binnentreden

Zo dikwijls de zorg voor de naleving van deze verordening dit vereist, wordt hierbij de machtiging verstrekt al dan niet besloten ruimten en plaatsen, met uitzondering van woningen, desnoods tegen de wil van de rechthebbende, bewoner of gebruiker, te betreden, aan hen die en voor zover zij door het bevoegd gezag belast zijn met het toezicht op de naleving van deze verordening.

Artikel 29 - Inwerkingtreding

1 Deze verordening treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking treedt.
2 De “Monumentenverordening Enschede 2003” wordt ingetrokken.
3 De op grond van het ingevolge het tweede lid vervallen verordening aangewezen en geregistreerde beschermde gemeentelijke monumenten worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordeningen.
4 Aanvragen om vergunningen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de in het tweede lid genoemde verordening.

Artikel 30 - Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als “Monumentenverordening Enschede 2010”.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 januari 2019.

De griffier, De voorzitter,

"SELECTIECRITERIA BESCHERMDE GEMEENTELIJKE MONUMENTEN" BEHORENDE BIJ DE MONUMENTENVERORDENING ENSCHEDE 2010

Selectiecriteria artikel 3, zesde lid.
Een monument, monumentaal complex wordt gewaardeerd aan de hand van één of meer van de selectiecriteria. De selectiecriteria zijn:

1. Architectuurhistorische waarden
2. Cultuurhistorische waarden
3. Stedenbouwkundige waarden
4. Overige waarden

1. Architectuurhistorische waarden:

a. het object/ complex is een goed voorbeeld van een bepaalde bouwstijl en/ of bouwtechniek, al dan niet met plaatselijke variaties;
b. het object/ complex is een goed voorbeeld van het oeuvre van een architect, bouwmeester of kunstenaar en neemt een belangrijke plaats in binnen de plaatselijke, regionale of landelijke architectuurgeschiedenis;
c. het object/ complex is van belang vanwege hoogwaardige (esthetische) kwaliteiten van het ontwerp in het exterieur en/ of interieur(onderdelen), zoals gave verhoudingen en/ of een goede, bijzondere of zeldzame detaillering in vormgeving;
d. het object/ complex is van belang vanwege bijzonder en/ of zeldzaam kleur-, materiaalgebruik en/ of ornamentiek;
e. het object/ complex heeft een bijzonder en/ of zeldzaam interieur of bevat bijzondere en/ of zeldzame onderdelen in het interieur;
f. het object/ complex is van belang vanwege een constructiewijze die historisch is overgeleverd of vernieuwend is voor de tijd van ontstaan (innovatieve waarde/ pioniersfunctie);
g. het object/ complex of onderdelen hiervan bezit(ten) bouwhistorische waarde.
h. het object/ complex is van belang vanwege de gaafheid van de hoofdvorm en architectonische detaillering en vanwege de gaafheid van ex- en/ of interieur.

2. Cultuurhistorische waarden:

a. het object/ complex is van belang vanwege een plaatselijk, regionaal en/ of landelijk historisch gegeven, zoals bijvoorbeeld bekende bewoners, beroepen, bijzondere activiteiten;
b. het object/ complex is van belang vanwege zijn bestemming, die verbonden is met bijvoorbeeld (een) sociaal-historische, sociaal-economische en/ of religieuze ontwikkeling(en);
c. het object is van belang vanwege zijn verschijningsvorm, dat verbonden is met bijvoorbeeld (een) sociaal-historische, sociaal-economische, technische of religieuze ontwikkeling(en);
d. het object/ complex is van belang als goed en/ of zeldzaam voorbeeld van (een) technische, functionele en/ of typologische ontwikkeling(en);
e. het object/ complex is van belang vanwege een constructiewijze die historisch is overgeleverd of vernieuwend is voor de tijd van ontstaan (innovatieve waarde/ pioniersfunctie);
f. het object/ complex of onderdelen hiervan bezit(ten) kunsthistorische waarde.

3. Stedenbouwkundige waarden:

a. het object heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tussen de onderdelen van een groter geheel (complex), dat van plaatselijk, regionaal of landelijk belang is;
b. het object/ complex is onderdeel van een historisch gegroeid stedelijk/ landschappelijk gebied en speelt daarin een beeldbepalende rol;
c. het object/ complex is van belang vanwege de duidelijke relatie van het object/ complex met de wijze van (historische) verkaveling/ inrichting en/ of voorzieningen;
d. het object/ complex is van bijzondere betekenis voor het aanzien van een streek, stad, dorp of wijk;
e. het object/ complex is van belang vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met groenvoorzieningen, wegen, wateren en/ of bodemgesteldheid;
f. het object/ complex is onderdeel van een belangrijk stedenbouwkundig/ landschappelijk concept;
g. het object/ complex is van belang vanwege het zichtbaar houden van het werk van een bekend stedenbouwkundige of landschapsarchitect;
h. het object/ complex heeft een zeldzaamheidswaarde qua aanleg, structuur en relatie met de omgeving;

i. het object/ complex is van belang in relatie tot de structurele en/ of visuele gaafheid van de stedelijke, dorpse of landschappelijke omgeving.

4. Overige waarden

a. Het terrein is van archeologische waarde vanwege daar aanwezige zaken die van algemeen belang zijn vanwege hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde.

"SELECTIECRITERIA BESCHERMD GEMEENTELIJKE STADS- EN DORPSGEZICHTEN" BEHORENDE BIJ DE MONUMENTENVERORDENING ENSCHEDE 2010

Selectiecriteria artikel 16, lid 2.
Een gemeentelijk stads- of dorpsgezicht wordt gewaardeerd aan de hand van één of meer van de selectiecriteria. De selectiecriteria zijn:

1. Historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarden
2. Cultuurhistorische waarden
3. Situationele waarden
4. Gaafheid/herkenbaarheid
5. Zeldzaamheid

1. Historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarden:

a. belang van het gebied voor de geschiedenis van de ruimtelijke ordening en/of stedenbouw;
b. belang van het gebied wegens de bijzondere samenhang van functies, schaal, verschijningsvorm, wegen, wateren, groenvoorzieningen en open ruimten, mede in relatie tot de regionale of lokale ontwikkelingsgeschiedenis;
c. belang van het gebied wegens hoogwaardige ruimtelijke, esthetische en/of functionele kwaliteiten, op basis van een herkenbaar stedenbouwkundig concept;
d. belang van gebied wegens bijzondere verkaveling, inrichting van de openbare ruimte en/of specifieke functies.

2. Cultuurhistorische waarden:

a. belang van het gebied als bijzondere uitdrukking van (een) culturele, sociaal-economische en/of geestelijke ontwikkeling(en);
b. belang van het gebied als bijzondere uitdrukking van (een) geografische, landschappelijke en/of bestuurlijke ontwikkelingen;
c. belang van het gebied als bijzondere uitdrukking van (een) technische, structurele en/of functionele ontwikkeling(en);
d. belang van het gebied wegens innovatieve waarde of pionierskarakter.

3. Situationele waarden:

a. belang van het gebied wegens de bijzondere samenhang van historisch-ruimtelijke, structurele, esthetische en/of functionele kwaliteiten van bebouwde en onbebouwde ruimten in relatie tot hun stedelijke of landschappelijke omgeving;
b. belang van het gebied wegens de hoogwaardige kwaliteit van de aanwezige bebouwing (monumenten) en hun groepering in relatie met groenvoorzieningen, wegen, wateren en/of terreingesteldheid.

4. Gaafheid/Herkenbaarheid

a. belang van het gebied wegens de herkenbaarheid of gaafheid van de (oorspronkelijke) historisch-ruimtelijke structuur, bebouwing en functionele opzet als geheel;
b. belang van het gebied wegens de architectonische gaafheid van de (oorspronkelijke) bebouwing;
c. belang van het gebied wegens de structurele en/of visuele gaafheid van de stedelijke of landschappelijke omgeving.

5. Zeldzaamheid

a. Belang van het gebied wegens de unieke verschijningsvorm vanuit historisch-ruimtelijk, stedenbouwkundig, functioneel en/of landschappelijk oogpunt;
b. Uitzonderlijk belang van het gebied wegens één of meer onder 1 t/m 4 genoemde kwaliteiten

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Onno van Veldhuizen (Agendaletter G) Niels van den Berg (Agendaletter B)		
Onderwerp	vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 (Drank- en horecawet) en wijziging Drank- en Horecaverordening 2014		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Concernstaf	Corsanummer:	1800109179
Opsteller	A. Romita	Casenummer	BV18000731
Urgentie	normaal		
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	programma MO (alcohol preventiebeleid), Domein Fysiek (handhaving)
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit

1. In te stemmen met het voorstel van het college van B&W en de burgemeester, ieder voor zover het de eigen bevoegdheid betreft, om de raad voor te stellen te besluiten tot:

a. Het vaststellen van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021;

b. het wijzigen van de Drank- en horecaverordening 2014.

2. Kennis te nemen van de door de burgemeester vastgestelde beleidsregel Handhavingsstrategie Drank- en horecawet en Drank- en horecaverordening 2018.

Publieksvriendelijke samenvatting

1. De Drank- en Horecawet (DHW) schrijft voor dat de gemeenteraad om de 4 jaar een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol dient vast te stellen.
Het plan bevat de hoofdzaken van beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet. Met de vaststelling van het preventie- en handhavingsplan 2018-2021 wordt voldaan aan deze uit de DHW voortkomende verplichting.

2. De Drank- en Horecaverordening 2014 wordt op een aantal - technische - punten gewijzigd. Definitie en begrippen zijn meer in lijn met de begrippen uit de DHW gebracht. Voorheen aan de vergunning voor non- alcoholische dranken gekoppelde en beperkingen voorschriften zijn als algemene bepalingen in de verordening opgenomen. Voorschriften en beperkingen voor paracommerciële rechtspersonen zijn ongewijzigd gebleven. De burgemeester heeft in verband hiermee de beleidsregel ‘Handhavingsstrategie Drank- en horecawet en Drank- en horecaverordening’ geactualiseerd.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
In 2014 heeft de gemeenteraad voor het eerst het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol moeten vaststellen. De DHW schrijft voor dat dit plan om de 4 jaar opnieuw dient te worden vastgesteld. In het preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 wordt teruggeblikt op de voorliggende periode en worden doelen en preventie- en handhavingsbeleid in hoofdlijnen vastgelegd voor de komende 4 jaar.
Dit biedt tevens gelegenheid de Drank- en Horecaverordening op een aantal technische punten te wijzigen.

Beoogd effect
De doelstellingen van het preventie- en handhavingsplan alcohol voor de periode 2018-2021 zijn:
1. voortzetten van de daling die zich heeft ingezet van het aantal jongeren dat alcohol drinkt. Belangrijke subdoelstellingen zijn:
- uitstellen van de leeftijd waarop jongeren beginnen met alcohol drinken. Omdat een verschuiving van alcoholgebruik onder jongeren van cafés, disco's, etc. naar de privésfeer wordt waargenomen, zal de rol van ouders en het onderwijs hierin extra aandacht krijgen;
- naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar door alcoholverstrekkers. Het nalevingspercentage in Enschede blijft achter bij het landelijke percentage. Het doel is dit percentage in deze planperiode ten minste op het landelijk gemiddelde percentage te brengen.
2. het tegengaan van alcoholgerelateerde overlast in de openbare ruimte (door jongeren).

Argumenten
1a
1.1 *Focus op hotspots*
De middelen voor zowel preventie als handhaving zijn beperkt. Het heeft weinig zin ongerichte, algemene acties uit te voeren. De focus zal moeten gaan liggen op de zogeheten hotspots, de plekken waarbij de kans dat jongeren alcohol kunnen verkrijgen en gebruiken groot is, en de plekken waar alcohol gerelateerde overlast plaatsvindt. Daarbij wordt er naar gestreefd preventie- en handhavingsacties zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.
1.2 Bewustzijn creëren
Een belangrijk onderdeel is het creëren van bewustzijn bij ouders en alcoholverstrekkers dat het niet 'normaal' moet worden gevonden dat jongeren (veel) alcohol drinken. Met het opstellen van een convenant met de commerciële horecabranche, waarin de horeca zelf met een plan van aanpak is gekomen om de naleving van de leeftijdsgrens sterk te verbeteren, is daarmee in 2018 een start gemaakt.

1b *Eenduidige definities*
Door actualisatie sluiten definities en tekst beter aan op de nu geldende Drank- en horecawet.

2 *uitbreiding handhavingsbeleid*
De Handhavingsstrategie Drank- en horecawet is geactualiseerd, nieuw is dat de strategie nu ook ziet op bestuurlijke maatregelen bij overtredingen van de Drank- en horecaverordening (non- alcoholische horecavergunningen)

Risico's
1.1 Achterblijven bij landelijke nalevingspercentage
De conclusies uit een mysteryshopper onderzoek uit 2017, waaruit naar voren komt dat de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar door alcoholverstrekkers in Enschede (ver) achterblijft bij het bij het landelijke gemiddelde, geven de noodzaak aan om extra aandacht te geven aan dit onderdeel van het drank- en horecabeleid.
1. 2. Beperkte handhavingscapaciteit
Tegelijkertijd moet worden opgemerkt dat handhaving van de naleving van de leeftijdsgrens complex en tijdrovend is. Dit heeft te maken met de aard van de te controleren inrichtingen (horeca, sportkantines), tijdstippen waarop controles effectief zijn en de vaststelling van een overtreding (herkenbaarheid van de toezichthouders). De huidige capaciteit en middelen zijn in feite ontoereikend om de Drank- en horecawet adequaat te kunnen handhaven, zoals eerder aangegeven in de brief aan de raad van 14 mei 2018 (zie bijlage 4).

Financiële dekking van het voorstel

Preventiebeleid:
Het alcoholpreventiebeleid in de periode dat dit plan bestrijkt zal in principe bestaan uit continuering van het bestaande preventieprogramma. Aan de hand van de uitkomsten van het E-MOVO- rapport van de GGD dat als beleidsmonitor dient en in 2019 opnieuw uitkomt, zal worden bezien of er aanleiding is het preventiebeleid te intensiveren (herprioritering).

Handhavingsbeleid:
€ 40.000,--- structureel (periode 2018-2021) voor mysteryshopper onderzoek en controles op naleving leeftijdsgrens, te dekken door de in de begroting opgenomen intensiveringsgelden voor veiligheid en handhaving.

Alternatieven
1.1. ongewijzigd voortzetten beleid bestaand beleid
Het ongewijzigd voortzetten van het eerder in 2014 vastgestelde Preventie- en handhavingsplan Alcohol - met name als het gaat om de inzet van handhavingscapaciteit wordt niet wenselijk geacht, gezien het lage nalevingspercentage van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers.

Participatie/ Communicatie met direct betrokkenen:

De belangrijkste partners bij het realiseren van de doelstellingen van het alcoholbeleid zijn de alcoholverstrekkers (horeca, sportkantines, cafetaria's, supermarkten, slijterijen). Met de horeca is doorlopend contact over de voortgang van de in het Convenant naleving Drank- en Horecawet/ NIX18 Enschede neergelegde doelstellingen. Ook sportkantines zijn aangeschreven om te komen tot een verbeterde naleving van de leeftijdgrens. Jaarlijks zal moeten worden bezien, afhankelijk van resultaten van mysteryshopper onderzoek en handhavingsresultaten, welke (deel)branches extra aandacht nodig hebben bij het verbeteren van de naleving.

Interne communicatie
Handhaving/ Jeugd(preventie)beleid

PR over besluit: n.v.t.

Persbericht: n.v.t.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Het Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2018-2021 zal bekend worden gemaakt in het Gemeenteblad via de publicatiesite van de overheid (overheid.nl onder lokale overheden).

De wijziging van de Drank- en Horecaverordening 2014 en de Handhavingsstrategie 2018 zullen bekend worden gemaakt in het gemeenteblad via de publicatiesite van de overheid (overheid.nl onder lokale overheden).

Vervolg
Over de voortgang van de doelstellingen van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol wordt de raad jaarlijks geïnformeerd. In het Uitvoeringsprogramma Bestemmen, vergunnen, toezicht en Handhaving zal het college jaarlijks weergeven wat de resultaten van handhavingsacties zijn en op welke wijze handhaving van de DHW het daarop volgend jaar wordt ingevuld.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim	Openbaar maar niet publiceren
Bijlage 1	Raadsvoorstel tot vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 en tot wijziging van de Drank- en Horecaverordening 2014	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 2	Concept Raadsbesluit vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 en tot wijziging van de Drank- en Horecaverordening 2014	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 3	Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 4	Besluit tot wijzigen van de Drank- en Horecaverordening 2014	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 5	Handhavingsstrategie DHW/ DHV	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 6	Brief aan de raad d.d. 14 mei 2018	Ja	Ja	Nee	Nee

Gemeente Enschede

Voorstel Gemeenteraad G

Onderwerp	Vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 (Drank- en horecawet) en wijziging Drank- en Horecaverordening 2014		
Portefeuillehouder	Onno van Veldhuizen agendaletter (G)		
Organisatieonderdeel	*CS*	Aangeboden aan Raad	24 januari 2019
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	1800109234

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd beleidsplan;
2. De Drank- en Horecaverordening 2014 te wijzigen overeenkomstig bijgevoegd besluit;
3. Kennis te nemen van de door de burgemeester vastgestelde Handhavingsstrategie Drank- en Horecawet en Drank- en horecaverordening 2018.

Publieksvriendelijke samenvatting

1. De Drank- en Horecawet (DHW) schrijft voor dat de gemeenteraad om de 4 jaar een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol dient vast te stellen.
Het plan bevat de hoofdzaken van beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet. Met de vaststelling van het preventie- en handhavingsplan 2018-2021 wordt voldaan aan deze uit de DHW voortkomende verplichting.

2. De Drank- en Horecaverordening 2014 wordt op een aantal - technische - punten gewijzigd. Definitie en begrippen zijn meer in lijn met de begrippen uit de DHW gebracht. Voorheen aan de vergunning voor non-alcoholische dranken gekoppelde en beperkingen voorschriften zijn als algemene bepalingen in de verordening opgenomen. Voorschriften en beperkingen voor paracommerciële rechtspersonen zijn ongewijzigd gebleven. De burgemeester heeft in verband hiermee de beleidsregel ‘Handhavingsstrategie Drank- en horecawet en Drank- en horecaverordening’ geactualiseerd.

Inleiding

In 2014 heeft de gemeenteraad voor het eerst het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol moeten vaststellen. De DHW schrijft voor dat dit plan om de 4 jaar opnieuw dient te worden vastgesteld. In het preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 wordt teruggeblikt op de voorliggende periode en worden doelen en preventie- en handhavingsbeleid in hoofdlijnen vastgelegd voor de komende 4 jaar.
Dit biedt tevens gelegenheid de Drank- en Horecaverordening op een aantal technische punten te wijzigen.

Beoogd effect

De doelstellingen van het preventie- en handhavingsplan alcohol voor de periode 2018-2021 zijn:
1. voortzetten van de daling die zich heeft ingezet van het aantal jongeren dat alcohol drinkt. Belangrijke subdoelstellingen zijn:
- uitstellen van de leeftijd waarop jongeren beginnen met alcohol drinken. Omdat een verschuiving van alcoholgebruik onder jongeren van cafés, disco’s, etc. naar de privésfeer wordt waargenomen, zal de rol van ouders hierin extra aandacht krijgen;
- naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar door alcoholverstrekkers. Het nalevingspercentage in Enschede blijft achter bij het landelijke percentage. Het doel is dit percentage in deze planperiode ten minste op het landelijk gemiddelde percentage te brengen.
2. het tegengaan van alcoholgerelateerde overlast in de openbare ruimte (door jongeren).

Argumenten
1a
1.1 *Focus op hotspots*
De middelen voor zowel preventie als handhaving zijn beperkt. Het heeft weinig zin ongerichte, algemene acties uit te voeren. De focus zal moeten gaan liggen op de zogeheten hotspots, de plekken waarbij de kans dat jongeren alcohol kunnen verkrijgen en gebruiken groot is, en de plekken waar alcohol gerelateerde overlast plaatsvindt. Daarbij wordt er naar gestreefd preventie- en handhavingsacties zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.
1.2 Bewustzijn creëren
Een belangrijk onderdeel is het creëren van bewustzijn bij ouders en alcoholverstrekkers dat het niet 'normaal' moet worden gevonden dat jongeren (veel) alcohol drinken. Met het opstellen van een convenant met de commerciële horecabranche, waarin de horeca zelf met een plan van aanpak is gekomen om de naleving van de leeftijdsgrens sterk te verbeteren, is daarmee in 2018 een start gemaakt.

1b *Eenduidige definities*
Door actualisatie sluiten definities en tekst beter aan op de nu geldende Drank- en horecawet.

2 *uitbreiding handhavingsbeleid*
De Handhavingsstrategie Drank- en horecawet is geactualiseerd, nieuw is dat de strategie nu ook ziet op bestuurlijke maatregelen bij overtredingen van de Drank- en horecaverordening (non- alcoholische horecavergunningen)

Risico's
1.1 Achterblijven bij landelijke nalevingspercentage
De conclusies uit een mysteryshopper onderzoek uit 2017, waaruit naar voren komt dat de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar door alcoholverstrekkers in Enschede (ver) achterblijft bij het bij het landelijke gemiddelde, geven de noodzaak aan om extra aandacht te geven aan dit onderdeel van het drank- en horecabeleid.
1. 2. Beperkte handhavingscapaciteit
Tegelijkertijd moet worden opgemerkt dat handhaving van de naleving van de leeftijdsgrens complex en tijdrovend is. Dit heeft te maken met de aard van de te controleren inrichtingen (horeca, sportkantines), tijdstippen waarop controles effectief zijn en de vaststelling van een overtreding (herkenbaarheid van de toezichthouders). De huidige capaciteit en middelen zijn in feite ontoereikend om de Drank- en horecawet adequaat te kunnen handhaven, zoals eerder aangegeven in de brief aan de raad van 14 mei 2018 (zie bijlage 4).

Financiële dekking van het voorstel

Preventiebeleid:
Het alcoholpreventiebeleid in de periode dat dit plan bestrijkt zal in principe bestaan uit continuering van het bestaande preventieprogramma. Aan de hand van de uitkomsten van het E-MOVO- rapport van de GGD dat als beleidsmonitor dient en in 2019 opnieuw uitkomt, zal worden bezien of er aanleiding is het preventiebeleid te intensiveren (herprioritering).

Handhavingsbeleid:
€ 40.000,--- structureel (periode 2018-2021) voor mysteryshopper onderzoek en controles op naleving leeftijdsgrens, te dekken door de in de begroting opgenomen intensiveringsgelden voor veiligheid en handhaving.

Alternatieven
1.1. ongewijzigd voortzetten beleid bestaand beleid
Het ongewijzigd voortzetten van het eerder in 2014 vastgestelde Preventie- en handhavingsplan Alcohol - met name als het gaat om de inzet van handhavingscapaciteit wordt niet wenselijk geacht, gezien het lage nalevingspercentage van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers.

Participatie/ Communicatie met direct betrokkenen:

De belangrijkste partners bij het realiseren van de doelstellingen van het alcoholbeleid zijn de alcoholverstrekkers (horeca, sportkantines, cafetaria's, supermarkten, slijterijen). Met de horeca is doorlopend contact over de voortgang van de in het Convenant naleving Drank- en Horecawet/ NIX18 Enschede neergelegde doelstellingen. Ook sportkantines zijn aangeschreven om te komen tot een verbeterde naleving van de leeftijdgrens. Jaarlijks zal moeten worden bezien, afhankelijk van resultaten van mysteryshopper onderzoek en handhavingsresultaten, welke (deel)branches extra aandacht nodig hebben bij het verbeteren van de naleving.
Interne communicatie

Gemeente Enschede

Handhaving/ Jeugd(preventie)beleid

PR over besluit: n.v.t.

Persbericht: n.v.t.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving
Het Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2018-2021 zal bekend worden gemaakt in het Gemeenteblad via de publicatiesite van de overheid (overheid.nl onder lokale overheden).

De wijziging van de Drank- en Horecaverordening 2014 en de Handhavingsstrategie 2018 zullen bekend worden gemaakt in het gemeenteblad via de publicatiesite van de overheid (overheid.nl onder lokale overheden).

Vervolg
Over de voortgang van de doelstellingen van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol wordt de raad jaarlijks geïnformeerd. In het Handhavingsuitvoeringsprogramma zal het college jaarlijks weergeven wat de resultaten van handhavingsacties zijn en op welke wijze handhaving van de DHW het daarop volgend jaar wordt ingevuld.

Bijlagen

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021
Besluit tot wijzigen van de Drank- en Horecaverordening 2014
Handhavingsstrategie DHW/ DHV
Brief aan de raad d.d. 14 mei 2018

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,	**de Burgemeester,**
E.A. Smit	dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Besluit Gemeenteraad VII- G

Onderwerp	Vaststelling Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 (Drank- en horecawet) en wijziging Drank- en Horecaverordening 2014		
Organisatieonderdeel	CS		
		Corsanummer	1800109226

De raad van de gemeente Enschede,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.,

besluit:

1. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021 vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd beleidsplan;
2. De Drank- en Horecaverordening 2014 te wijzigen overeenkomstig bijgevoegd besluit;
3. Kennis te nemen van de door de burgemeester vastgestelde Handhavingsstrategie Drank- en Horecawet en Drank- en horecaverordening 2018

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..-..-2019

De griffier, **de voorzitter,**

R.M. Jongedijk dr. G.O. van Veldhuizen

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol

2018-2021

Gemeente Enschede

Samenvatting

Dit Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2018-2021 bevat de belangrijkste doelstellingen en maatregelen van de gemeente Enschede als het gaat om het terugbrengen van het (excessief) alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen, en het tegengaan van alcohol- en horeca gerelateerde overlast en openbare ordeverstoring. Met dit plan voldoet de gemeente aan de verplichting uit artikel 43a van de Drank- en Horecawet.

Doelstellingen

Het gebruik van alcohol door jongeren brengt gezondheidsrisico's met zich mee, met vaak ernstige, onomkeerbare gevolgen. Uit EMOVO- onderzoek van 2016 door de GGD komt naar voren dat jongeren in Enschede nog vaak alcohol drinken. Enschede wijkt daarin overigens niet af van het landelijk gemiddelde. Er is daarnaast een verschuiving te zien van het drinken van alcohol in cafés/ discotheken naar de huiselijke sfeer. Ook wordt er nog relatief vaak grote hoeveelheden alcohol gedronken (bingedrinken).
Positief is dat de leeftijd waarop jongeren starten met het drinken van alcohol - in lijn met de doelstelling van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol - gestaag hoger wordt.
Uit een in 2016 in opdracht van de gemeente door de UT en STAP uitgevoerd mysteryshopper onderzoek onder alcoholverstrekkers is gebleken dat het nog te gemakkelijk is voor jongeren onder 18 in Enschede om alcohol te kopen, ook in vergelijking met landelijke cijfers. De ernstige gevolgen die dat kan hebben bleek, toen in Limburg een minderjarige dodelijk verongelukte als gevolg van overmatig alcoholgebruik in een jeugdsoos. Deze jeugdsoos werd daarvoor verantwoordelijk gesteld en werd in 2018 veroordeeld door de strafrechter. Het verhogen van het naleefpercentage van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers als ook het daarop gericht handhaven zal daarom in deze periode extra aandacht krijgen. Het is mede de reden om blijvend in te zetten op de volgende doelstellingen:

a. het uitstellen van alcoholgebruik tot 18 jaar. Om dit te meten zijn verschillende subdoelstellingen benoemd van wat we in 2021 willen bereiken. Zoals een daling van het aandeel jongeren dat (veel) drinkt en een stijging van het aandeel verkooppunten, gedifferentieerd naar branche, dat geen alcohol aan jongeren (onder 18 jaar) verkoopt.

b. het terugdringen van excessief alcoholgebruik onder jongvolwassenen en daaraan gerelateerde verstoringen van de openbare orde.

Evaluatie Drank- en horecabeleid 2014 tot heden

In 2013 zijn de taken op grond van de Drank- en horecawet (DHW) overgeheveld van het Rijk naar de gemeente. Daarnaast heeft de wetgever in 2014 de leeftijd waarop aan jongeren alcohol mag worden verstrekt verhoogd van 16 naar 18 jaar. Onderdeel van de nieuwe DHW is het vaststellen van een Preventie- en Handhavingsplan alcohol (P+H- plan alcohol), waarin de raad eens per vier jaar de kaders van zowel het alcohol preventie- als handhavingsbeleid dient vast te leggen.
In het P+H- plan alcohol uit 2014 zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Het uitstellen van leeftijd waarop jongeren alcohol gaan gebruiken
- Het tegengaan van alcohol/horeca gerelateerde openbare ordeverstoringen

Zelfregulering door alcoholverstrekkers (horeca, supermarkten, sportverenigingen, etc). stond centraal bij de naleving van de leeftijdsgrens. Toezichts- en handhavingstaken zijn gerealiseerd door middel van herprioritering van bestaande taken binnen de bestaande formatie, aangeduid als een minimale variant om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Deze beleidsuitgangspunten werden o.a. ingegeven door het feit dat door het Rijk bij de overheveling van de DHW- taken naar de gemeente geen middelen beschikbaar zijn gesteld.

Drinkgedrag jongeren
Uit EMOVO- onderzoek van 2016 door de GGD komt naar voren dat jongeren in Twente/ Enschede nog vaak alcohol drinken. Er is daarnaast een verschuiving te zien van het drinken van alcohol in cafés/ discotheken naar de huiselijke sfeer. Ook wordt er nog relatief vaak grote hoeveelheden alcohol gedronken. Het percentage bingedrinken in Enschede is wel gedaald t.o.v. 2011, van 32% naar 22%), en ligt op het landelijk gemiddelde. Positief is ook dat de leeftijd waarop jongeren starten met het drinken van alcohol - in lijn met de doelstelling van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 - gestaag stijgt.

Tabel 5.1 Alcohol en sociaal-demografische kenmerken

	Twente %	Enschede %	Jongen %	Meisje %	Klas 2 %	Klas 4 %	vmbo %	havo/vwo %
Alcohol*ooit	68	62	65	58	38	84	68	56
Alcohol*recent**	41	31	35	28	9	53	40	23
Binge drinken recent**	29	22	24	21	3	40	30	14
Hoe vaak dronken recent**	16	11	12	10	1	21	13	9
Indrinken	22	15	13	17	0	29	21	9
Drinken in een keet	29	20	19	21	1	40	31	9
Oordeel ouders/ verbieden	22	29	27	30	44	13	21	36

* een paar slokjes, één of meer glazen ** recent = afgelopen 4 weken

Alcohol preventiebeleid:
Het alcoholpreventiebeleid wordt vormgegeven door structurele maatregelen (o.a. voorlichting alcoholgebruik in het onderwijs, vroegsignalering door GGD en wijkcoaches, een preventieprogramma voor kinderen van verslaafde ouders). Daarnaast door o.a. jeugdhulp aan verslaafde kinderen tot 18 jaar en doorverwijzing naar alcohalt.
Het aantal aanmeldingen van Enschedese jongeren bij de alcohol poli van MST bedroeg 16 jongeren in 2015 en 13 jongeren in 2016.

Toezicht en handhaving:
In de periode 2014-2017 zijn 188 multidisciplinaire integrale controles (o.a. gemeente, politie, douane, brandweer) verricht waarbij o.a. op naleving van de DHW werd gecontroleerd. Hierbij werden 75 overtredingen geconstateerd en zijn in 13 gevallen bestuurlijke maatregelen getroffen (waarschuwingen en boetes).
Daarnaast werden in samenwerking met de politie controles gedaan waarbij de focus vooral lag op alcohol/ horeca gerelateerde openbare orde verstoringen en het tegengaan van ondermijning. Dit heeft o.a. geleid tot intrekking van 2 horecavergunningen en 3 keer tot (tijdelijke) sluiting van horecagelegenheden.

Mysteryshopper onderzoek:
Ter monitoring van het nalevingsbeleid hebben de Universiteit Twente en STAP (Het Nederlands instituut voor alcoholbeleid) eind 2016 in opdracht van de gemeente een zogeheten mysteryshopper onderzoek uitgevoerd onder alcoholverstrekkers in Enschede. In totaal zijn bij 228 verkooppunten aankooppogingen gedaan door 17- en 18 jarige mysteryshoppers. Het gemiddelde nalevingspercentage van de leeftijdsgrens in Enschede ligt op 21% (landelijk 36%), Met name in de horeca en cafetaria's blijft het nalevingspercentage ver achter, respectievelijk 2% en 0%. De horecabranche ziet in dat een verbetertraject noodzakelijk is, en heeft in samenwerking met de gemeente en de politie een plan van aanpak opgesteld met als doel het nalevingspercentage binnen een jaar significant te laten stijgen naar tenminste het landelijk gemiddelde nalevingspercentage van de horecabranche (26,6% in 2016) en in de periode daarna naar het landelijk gemiddelde nalevingspercentage van de supermarktbranche (63,3% in 2016). Afspraken hierover zijn neergelegd in het

Convenant 'Naleving Drank- en horecawet/ NIX18 Enschede' en worden in deze planperiode geealiseerd.

Tabel 6: *Naleving van de wetgeving gemeente Enschede ten opzichte van landelijk*[1]

	Landelijk 2016[1] (%)	**Enschede 2016 (%)**
Supermarkten	25-63*	51
Slijterijen	62	28
Cafetaria's	29	0
Horeca	27	2
Sportkantines	17	0-8**
Thuisbezorgdienst	2%	0%
Totaal	**36%*** **	**21-22%****

**Laagste percentage heeft betrekking op avondwinkels en zelfstandige supermarkten, hoogste percentage heeft betrekking op supermarktketens*

*** Het landelijk onderzoek excludeerd sportkantines met een schenktijdenbeleid. Indien dit toegepast wordt voor de gemeente Enschede, dan daalt het nalevingspercentage naar 0%*

****Dit betreft een gewogen gemiddelde, waarbij de thuisbezorgdienst niet is opgenomen*

*****Laagste percentage heeft betrekking op het gemiddelde inclusief thuisbezorgdiensten, hoogste percentage heeft betrekking op het gemiddelde exclusief thuisbezorgdiensten*

De conclusies uit het mysteryshopper onderzoek geven aanleiding extra aandacht te geven aan dit onderdeel van het drank- en horecabeleid. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd dat handhaving van de naleving van de leeftijdsgrens complex en tijdrovend is. Dit heeft te maken met de aard van de te controleren inrichtingen (horeca, sportkantines), tijdstippen waarop controles effectief zijn en de vaststelling van een overtreding (herkenbaarheid van de toezichthouders).

Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2018-2021

Doelstellingen:

De doelstellingen van het preventie- en handhavingsplan alcohol voor de periode 2018-2021 zijn:
1. voortzetten van de daling die zich heeft ingezet van het aantal jongeren dat alcohol drinkt. Belangrijke subdoelstellingen zijn:
- uitstellen van de leeftijd waarop jongeren beginnen met alcohol drinken. Omdat een verschuiving van alcoholgebruik onder jongeren van cafés, disco's, etc. naar de privésfeer wordt waargenomen, zal de rol van ouders en het onderwijs hierin extra aandacht krijgen;
- naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar door alcoholverstrekkers. Het nalevingspercentage in Enschede blijft achter bij het landelijke percentage. Het doel is dit percentage in deze planperiode ten minste op het landelijk gemiddelde percentage te brengen.
2. het tegengaan van alcoholgerelateerde overlast in de openbare ruimte (door jongeren).

Bestaand (wettelijk) instrumentarium

Om de in dit plan benoemde doelstellingen te behalen worden diverse (wettelijke) bevoegdheden ingezet. Er is geen aanleiding deze bevoegdheden anders in te zetten.

Drank- en horecaverordening Enschede 2014

De DHW verplicht de gemeenteraad bij verordening regels vast te leggen om oneerlijke concurrentie van para commerciële instellingen met de reguliere horeca tegen te gaan. Daarnaast heeft de wetgever een aantal extra bevoegdheden in de DHW opgenomen die de gemeenteraad kan hanteren bij de uitvoering van de DHW.
In februari 2014 heeft de gemeenteraad de Drank- en horecaverordening vastgesteld:

Paracommercie
Het voorheen al geldende schenktijdenbeleid voor paracommerciële instellingen wordt onder het nieuwe beleidsplan voortgezet. Verstrekking van alcoholhoudende drank in sportkantines, buurthuizen etc. is toegestaan vanaf één uur voor aanvang tot en met één uur na beëindiging van de activiteiten die passen binnen de doelstelling van de vereniging of instelling. Daarnaast is in de verordening een verbod opgenomen tot het verstrekken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn. Deze beperkingen werden voorheen al als voorschrift aan de vergunning opgelegd en hebben tot doel om oneerlijke concurrentie met de reguliere horeca tegen te gaan.

Happy Hours
In het horecaconvenant "Veilig Uitgaan" is tussen gemeente, politie, justitie en horecaondernemers (VHSE) onder andere opgenomen dat de horeca geen happy hours of "piekuren" organiseert. Deze afspraken worden door vrijwel alle betrokkenen goed nageleefd, waardoor het neerleggen van een verbod op het houden van happy hours niet in de Drank- en horecaverordening is opgenomen. Er is geen aanleiding een verbod op Happy Hours alsnog in de verordening op te nemen.

Toelatingsleeftijd
De DHW biedt de mogelijkheid om branches en/ of gebieden aan te wijzen waar een minimale toelatingssleeftijd geldt om een horecalokaliteit en terrassen te mogen betreden. Op grond van de DHW is het al verboden om alcohol te schenken aan personen jonger dan 18 jaar. Ook is het deze leeftijdsgroep vanaf 1 januari 2013 verboden alcoholhoudende drank bij zich te hebben bij op openbare plaatsen.
Veel Enschedese horecaondernemers (in het uitgaansgebied Centrum) hanteren al een leeftijdsgrens vanwege de doelgroep die zij willen bereiken. Daarbij - eveneens opgenomen in het Convenant 'Naleving Drank- en horecawet/ Nix 18 Enschede - geven horecaondernemers instructie aan het personeel om bezoekers (dus ook ouders en hun kinderen) te wijzen op verantwoord alcoholgebruik en om de leeftijd te controleren.
Er is vooralsnog geen aanleiding aanvullend verdere beperkingen op te leggen door een minimum toelatingsleeftijd op te nemen in de verordening.

Supermarkten/ slijterijen
Er is geen verbod op prijsacties van supermarkten opgenomen in de verordening. Het effect van een dergelijk verbod wordt gering geacht, mede gezien het feit dat dergelijke prijsacties meestal landelijk georganiseerd worden (dus buiten de invloedsfeer van de lokale supermarkt ligt), makkelijk te omzeilen is en moeilijk handhaafbaar is

Preventiebeleid 2018- 2021

Doelstelling

Als doel wordt gesteld dat de daling die zich vanaf 2003 heeft ingezet wordt voortgezet in de periode die dit plan behelst.

Voor de monitoring op deze doelstelling wordt gebruik gemaakt van de 4-jaarlijkse Emovo-onderzoeken van de GGD.
De cijfers uit 2016 laten een positieve ontwikkeling zien in Enschede t.o.v. 2011. In 2019/2020 wordt opnieuw een EMOVO-onderzoek uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten zal het beleid worden bijgesteld.

Het is van belang jongeren en hun ouders bewust te maken van de gevolgen van het alcoholgebruik. Dit doel kent een aantal extra aandachtsvelden:

- de leeftijd waarop jongeren alcohol drinken:
Het percentage scholieren in klas 2 en klas 4 dat in de afgelopen 4 weken alcohol neemt verder af. Het recente alcoholgebruik onder Enschedese jongeren daalde in de periode 2003-2016 van 68% naar 31% en ligt daarmee precies op het landelijk gemiddelde.

- de hoeveelheid alcohol die wordt gebruikt door jongeren in klas 2 en klas 4:
Het percentage binge-drinkers in klas 2 en klas 4 daalt verder. Het percentage jongeren dat 2 keer of vaker binge-drinkt is in 2015 gedaald ten opzichte van 2011 van 32% naar 22% en ligt nu op het landelijk gemiddelde.

- de door jongeren beleefde goedkeuring of onverschilligheid van hun ouders ten aanzien van alcoholgebruik:
In 2016 verbood 29% van de ouders het drinken van alcohol. Ongeveer 18% drinkt thuis alcohol, veelal met goedkeuring van de ouders. Omdat een verschuiving in drinkgedrag van jongeren te zien is van cafés, disco's, sportkantines naar de privésfeer zal er deze planperiode – samen met ketenpartners - extra aandacht zijn voor de rol van ouders bij het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren.

Het alcoholpreventiebeleid in de periode dat dit plan bestrijkt zal ten minste bestaan uit het continueren van het bestaande preventieprogramma. Ook hier geldt dat de financiële kaders beperkt zijn. Daar waar er (financiële) ruimte is zal extra worden ingezet op voorlichtingscampagnes gericht op ouders, nu naar voren is gekomen dat het alcoholgebruik onder jongeren zich heeft verplaatst van in de horeca en sportkantines naar meer thuis en bij vrienden.

Het preventieprogramma alcohol, voortkomend uit de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2013-2016, bestaat uit de volgende maatregelen:

Structureel:
- voorlichting over alcoholgebruik in het onderwijs (2e klas, 1200 leerlingen);
- KVO: een speciaal preventieprogramma voor kinderen (alle leeftijden) van verslaafde ouders. Deze kinderen hebben een verhoogd risico op ontwikkeling van dezelfde problematiek als hun ouders)
- vroegsignalering door de GGD met de 2 contactmomenten op de middelbare scholen
- Vroegsignalering door wijkcoaches
- Monitoring 4-jaarlijks door de GGD met het EMOVO-onderzoek
- Loes-opvoedondersteuning; alcoholgebruik is een vast item bij ouderavonden/cursussen over pubers
- Tactus: consultatie en advies-mogelijkheid voor professionals (leerkrachten, wijkcoaches)

Incidenteel: een programma voor ouders van kinderen met verslavingsproblemen wanneer kinderen zelf geen hulpverlening willen
Jeugdhulp curatief:
Structureel:
- Jeugdhulp aan verslaafde kinderen tot 18 jaar

Nationaal Preventieakkoord

In 2018 is het Nationaal Preventieakkoord vastgesteld waarin samen met o.a. gemeenten (VNG), koepelorganisaties van onderwijsinstellingen, horeca en sportbonden, maatregelen zijn opgenomen om alcoholgebruik met name onder jongeren tegen te gaan. In deze planperiode zal bezien worden in hoeverre daar op lokaal niveau concrete uitwerking aan kan worden gegeven.

Handhavingsbeleid 2018- 2021

Zoals hiervoor aangegeven is in deze planperiode een belangrijk doel het nalevingspercentage van de leeftijdsgrens bij het verstrekken van alcohol aan jongeren (aanzienlijk) te laten stijgen. Voor handhaving in deze planperiode zijn daarom extra middelen gereserveerd.
Met de verenigde commerciële horeca (VHSE en KHN) zijn daarover inmiddels afspraken gemaakt die zijn neergelegd in het Convenant 'Naleving Drank- en horecawet/ NIX 18 Enschede'. Monitoring van de afspraken vindt plaats aan de hand van mysteryshopper onderzoeken. Doel is om alcoholverstrekkers te trainen en bewustzijn bij te brengen om geen alcohol aan minderjarigen te verstrekken. Het moet 'normaal' worden om jongeren naar hun id- bewijs te vragen en weigeren alcohol te verkopen aan personen jonger dan 18.

Ook alle Enschedese Sportbesturen hebben in 2018 een brief gehad met een oproep extra maatregelen te treffen. Mede aan de hand van de mate waarin alcoholverstrekkers (horeca, paracommercie, supermarkten) deze doelstelling zelf realiseren, zal (jaarlijks) worden bepaald op welke branche (of verstrekkers binnen een branche) het handhavingsbeleid zich zal richten. Jaarlijks geeft het college van B&W in het Uitvoeringsprogramma Bestemmen, Vergunnen, Toezichts- en Handhavingstaken de resultaten van de handhavingsacties weer alsook waar de handhavingsactie zich dat jaar zich op zullen richten.
Afhankelijk van hoe de situatie zich ontwikkelt kan worden ingezet op één specifieke (deel)branche van alcoholverstrekkers.

Toezichtmethoden:

Het toezicht op de naleving van het drank- en alcoholbeleid zal tweeledig zijn:

1. door middel van multidisciplinaire integrale acties (MIA's)
2. door middel van themagerichte controles

ad 1 MIA-controles.

Het structurele toezicht op de naleving vindt plaats door middel van (onaangekondigde) MIA-controles. Dit instrument leent zich prima om te beoordelen of de feitelijke situatie in een horecalokaliteit nog overeenstemt met de vergunde situatie (bijv: zijn (de juiste) leidinggevenden aanwezig in het horecabedrijf. Ook kan ter plekke worden gecontroleerd of alcohol aan jongeren onder 18 jaar wordt geschonken. Op jaarbasis kunnen op deze manier circa 60 horecabedrijven (inclusief paracommercie) worden gecontroleerd. Dit is circa 10% van het totale horecabestand.

ad 2. Themagerichte controles

Door middel van themacontroles, op te nemen in Uitvoeringsprogramma Bestemmen, Vergunnen, Toezichts- en Handhavingstaken, kan elk jaar een ander aspect van het drank- en horecabeleid onder de loep worden genomen.
Een thema kan bijvoorbeeld zijn: naleving leeftijdsgrens, sportkantines, evenementen.
De themacontroles zijn altijd gerelateerd aan de in het preventie- en alcoholplan neergelegde doelstellingen en worden bepaald aan de hand van de volgende factoren:
- mate van zelfregulerend vermogen;

- signalen van niet-naleving (bijvoorbeeld vanuit politie, Tactus, onderwijs, maar ook intern);
- resultaten eerdere controles.

Een themacontrole kan gepaard te gaan met consultatie/ voorlichting aan de betrokkenen vooraf, en confrontatie achteraf. Thema-controles worden projectmatig uitgevoerd. Door vooraf te communiceren met betrokkenen zal daar een preventieve werking van uitgaan. De controles zelf zullen onaangekondigd worden uitgevoerd.

Handhavingsstrategie DHW

De handhavingsbevoegdheid van de burgemeester is geregeld in de DHW en de APV. De Burgemeester heeft in februari 2014 de Handhavingsstrategie Drank- en horecawet vastgesteld, waarin is bepaald op welke wijze wordt opgetreden tegen overtredingen van de DHW. De sancties variëren van een waarschuwing, boetes tot intrekking van de horecavergunning, afhankelijk van de ernst van overtreding en of er sprake is van herhaling. Gelijktijdig met de vaststelling van dit beleidsplan is de Handhavingsstrategie DHW geactualiseerd.

Terugdringen alcohol gerelateerde verstoring van de openbare orde

(Overmatig) alcoholgebruik gaat vaak gepaard met overlast. De gemeente Enschede werkt nauw samen met politie en justitie om dit tegen te gaan. In de Gemeentewet en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn daarvoor een aantal specifieke maatregelen opgenomen en ingezet die de burgemeester kan inzetten: Het verbod op openlijk drankgebruik (op aangewezen plekken), het verbod op samenscholing en het zonder redelijk doel aanwezig zijn in publieke ruimten, cameratoezicht en maatregelen tegen baldadigheid.

Daarnaast zet de burgemeester zijn bevoegdheden om de openbare orde en veiligheid in het uitgaansgelegenheden te handhaven in. Zo volgt tijdelijke sluiting wanneer in of vanuit een horeca inrichting stelselmatig de openbare orde wordt verstoord, en wordt de horecavergunning ingetrokken wanneer er ernstig gevaar voor de openbare orde en veiligheid dreigt.

Naast deze juridische maatregelen trekt de gemeente samen op met de betrokken partners, de horeca, winkeliers en bewonerscommissies, Tactus) om overlast veroorzaakt door jongvolwassenen - als gevolg van middelengebruik - te voorkomen en terug te dringen.

Convenant Veilig Uitgaan
In de paragraaf over horeca is hier al kort op ingegaan. Dit convenant - waarbij de binnenstad-horecaondernemers nauw betrokken zijn - richt zich, naast het streven om alcoholmisbruik terug te dringen, vooral ook op het tegengaan van (alcohol gerelateerde) verstoring van de openbare orde en uitgaansgeweld in de binnenstad. Hiertoe is een groot aantal maatregelen opgenomen, bijvoorbeeld omtrent huisregels en deurbeleid. Deze maatregelen dragen dus bij aan de doelstelling van de DHW om alcohol gerelateerde verstoring van de openbare orde terug te dringen Op dit moment wordt gewerkt aan een actualisering van het convenant.

Keurmerk Veilig ondernemen
Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een samenwerkingsverband tussen ondernemers, politie, gemeente en andere partijen, waarbij op een gestructureerde manier criminaliteit en overlast in winkelgebieden aangepakt wordt.
Tijdens gesprekken met (supermarkt)ondernemers is naar voren gekomen dat het KVO op wijk/ winkelcentrumniveau een rol kan spelen bij het bestrijden van alcohol gerelateerde overlast. Een aantal stadsdelen kent al een KVO-werkgroep voor winkelgebieden, waarin ondernemers(verenigingen) onderling tot afspraken komen om het leefklimaat in het

winkelgebied te verbeteren. DHW- gerelateerde thema's als toezicht op alcoholverkoop aan jongeren en voorkomen van alcohol gerelateerde overlast passen als thema binnen de agenda van deze werkgroepen. Vanuit de stadsdelen wordt hierover de regie gevoerd.

Evaluatie

Als het nodig is gebruiken we nieuwe inzichten, verkregen door (landelijk/ lokaal) onderzoek, voor bijstelling van dit plan.
In het jaarlijks door het college vast te stellen Uitvoeringsprogramma Bestemmen, Vergunnen, Toezichts- en Handhavingstaken zal worden aangegeven waar de prioriteiten liggen bij handhaving van de DHW. Die prioriteiten worden (mede) bepaald aan de hand van de kaders van dit beleidsplan en de resultaten van handhavingsacties in het voorafgaande jaar.

Vastgesteld in de vergadering van _____

De Griffier, de Voorzitter

R.M. Jongedijk dr. G.O. van Veldhuizen

Bijlage 2: Besluit tot wijziging van de Drank- en horecaverordening 2014

Artikel 1 Wijziging Verordening

De Drank- en horecaverordening 2014 wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1 komt als volgt te luiden:
Artikel 1 Begripsbepalingen
De begripsbepalingen uit artikel 1 van de Drank- en Horecawet zijn op deze verordening van toepassing. Voor zover het de artikelen 7 tot en met 10 van deze verordening betreft, moet daarbij onder het verstrekken van dranken enkel alcoholvrije dranken worden verstaan.

Artikel 7 komt als volgt te luiden:
1 Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de Burgemeester in een inrichting bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholvrije drank voor gebruik ter plaatse te verstrekken of daartoe aanwezig te hebben.
2 Dit verbod geldt niet:
a indien wordt gehandeld krachtens een vergunning ingevolge de Drank- en Horecawet tot het uitoefenen van een horecabedrijf;
b voor legerplaatsen en aan het militair gezag onderworpen lokaliteiten;
c voor middelen van vervoer tijdens hun gebruik als zodanig.

Na artikel 7 wordt een artikel toegevoegd, luidende:
Artikel 7a:
Aan de vergunning zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:
1 Wanneer de inrichting voor publiek geopend is dient tenminste één van de personen die in de vergunning, bedoeld in artikel 7, eerste lid als leidinggevende staan vermeld, in de inrichting aanwezig te zijn.
2 In de inrichting mag slechts alcoholvrije drank worden verstrekt gedurende activiteiten die op grond van het bestemmingsplan zijn toegestaan.
3 De horecavergunning of een afschrift ervan dient in de inrichting aanwezig te zijn.

Artikel 8 komt als volgt te luiden:
1 De vergunning, bedoeld in artikel 7, eerste lid, geldt uitsluitend voor een of meerde in deze vergunning vermelde lokaliteiten.
2 Bij overlijden van een vergunninghouder kan het bedrijf waarop de vergunning betrekking heeft, door of namens een van zijn rechtsopvolgers worden voortgezet tot een maand na het overlijden of, indien binnen die termijn ter zake een nieuwe vergunning is aangevraagd, tot het tijdstip waarop op deze aanvraag is beslist.

Artikel 9 komt als volgt te luiden:
1 De vergunning bedoeld in artikel 7 eerste lid, wordt geweigerd indien:
a. een op de aanvraag vermelde leidinggevende niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en niet voldoet aan de eisen, gesteld bij of krachtens artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b en c, en tweede lid , van de Drank- en Horecawet;
b. redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat de feitelijke toestand niet met het aangevraagde in overeenstemming zal zijn;
c. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat in strijd zal worden gehandeld met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften als bedoeld in artikel 7a.

d. de lokaliteiten waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend niet voldoen aan de inrichtingseisen, gesteld krachtens artikel 10 van de Drank- en Horecawet.
2 De Burgemeester kan ten behoeve van een lokaliteit als bedoeld in artikel 7 eerste lid, in verband met het beperkt beschikbare vloeroppervlak, ontheffing verlenen van een of meer van de eisen, gesteld krachtens artikel 10 van de Drank- en Horecawet.
3 Een vergunning ten aanzien van een inrichting, waarvan de vergunning op grond van artikel 10 eerste lid onder b dan wel artikel 31, eerste lid, onder c van de Drank- en horecawet is ingetrokken, kan gedurende een bij die intrekking vastgestelde termijn van ten hoogste vijf jaar worden geweigerd.

Artikel 10 komt als volgt te luiden:
1 De Burgemeester trekt de vergunning bedoeld in artikel 7, eerste lid, in indien:
a niet langer wordt voldaan aan de in artikel 9 gestelde eisen;
b zich in de inrichting feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar zou opleveren voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid.
2 De Burgemeester kan de vergunning bedoeld in artikel 7, eerste lid, intrekken indien de vergunninghouder de bij artikel 7a gestelde voorschriften en beperkingen, niet nakomt.
3. De vergunning vervalt van rechtswege wanneer gedurende zes maanden geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning;

Artikel 11 komt als volgt te luiden:
Overtreding van het bepaalde in artikel 7 en op grond van artikel 7a daarbij gegeven voorschriften en beperkingen, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

Artikel 2 Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na de datum van bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van _____

De Griffier, de Voorzitter

R.M. Jongedijk dr. G.O. van Veldhuizen

Handhavingsstrategie Drank- en Horecawet en Drank- en Horecaverordening 2018

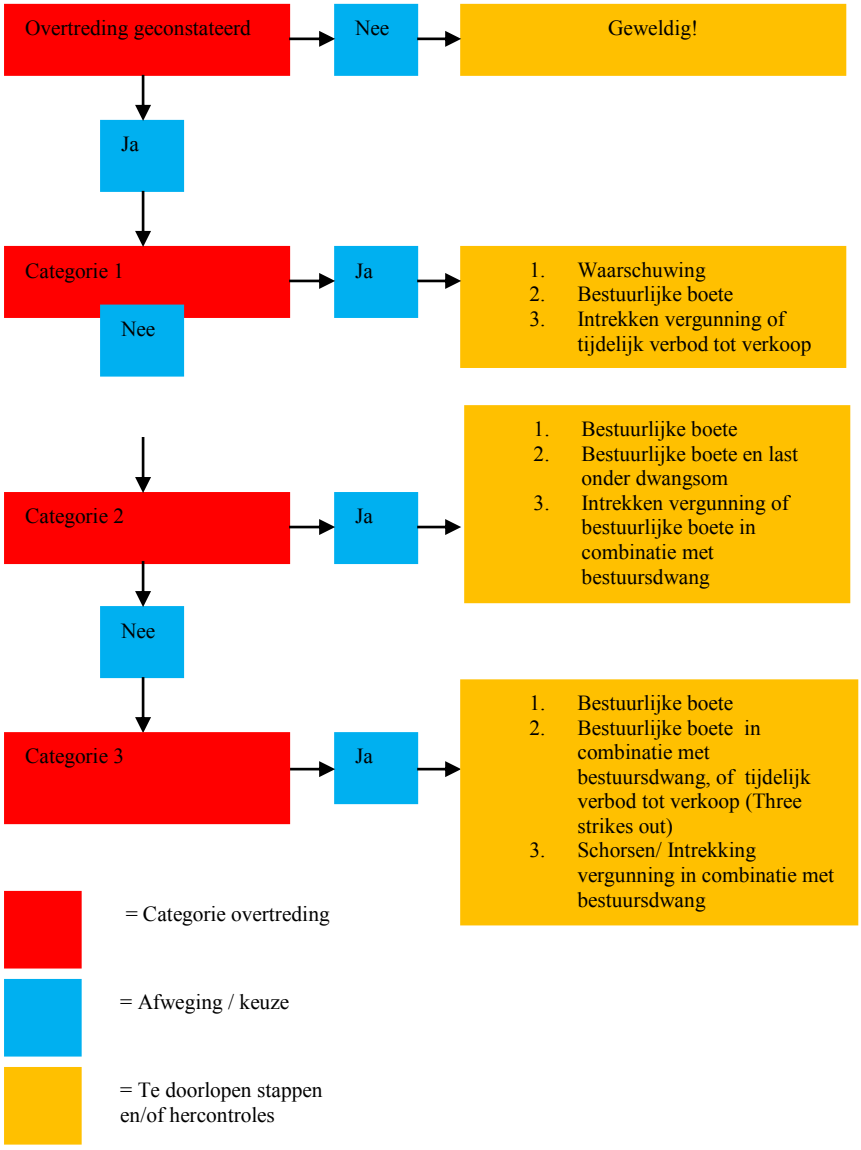

Categorie 1 Lichte overtreding
- *Waarschuwing*

Categorie 2 Middelzware overtreding
- *Bestuurlijke boete en/of bestuursdwang*

Categorie 3 Ernstige overtreding
- *Bestuurlijke boete/ Intrekken vergunning / verbod verkoop (Three strikes out)*

De te overtreden artikelen uit de drank en horecawet zijn onderverdeeld naar één van de drie bovenstaande categorieën. Afhankelijk van de categorie en bijbehorend artikel zullen de stappen in de gele kolom worden, tenzij anders vermeld bij opmerkingen in de bijlage. Boetes worden opgelegd conform het Besluit bestuurlijke boetes Drank- en horecawet. Wanneer een overtreding gepaard gaat met overlast en het woon- en leefklimaat aantast, kan de vergunning worden geschorst in de in de bijlage genoemde gevallen

Zie bijlage 1 voor de onderverdeling van artikel naar categorie.

De Burgemeester van Enschede ,

Dr. G.O. van Veldhuizen

Enschede, ..-..-…

Deze beleidsregel treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking in het Gemeenteblad

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 3	Zonder vergunning het horeca / slijtersbedrijf uitoefenen	2 (indien aanvraag in behandeling is)	Dit artikel wordt vaak gebruikt in combinatie met artikel 25 van de DHW. Een aanschrijving bestuursdwang / dwangsom kan niet de verplichting hebben een DHW-vergunning aan te vragen teneinde de dwangsom niet te verbeuren.
	Artikel 3	Het horeca / slijtersbedrijf uitoefenen terwijl vergunning niet is aangevraagd, is geweigerd, geschorst, ingetrokken of buiten behandeling gesteld.	3	
	Artikel 4, vijfde lid	Afschrift ontheffing is niet aanwezig in de inrichting	1	
	Artikel 8	Niet voldoen aan eisen aan leidinggevenden als bedoeld in of krachtens dit artikel	n.v.t.	De vergunning moet worden ingetrokken o.g.v. artikel 31, eerste lid, sub b.
	Artikel 9, derde lid	Aanwezigheid registratie barvrijwilligers	1	
	Artikel 9, vierde lid	Aanwezigheid bestuursreglement	1	
	Artikel 10	Niet voldoen aan bij AMvB gestelde eisen van sociale hygiëne	n.v.t.	De vergunning moet worden ingetrokken o.g.v artikel 31, eerste lid, sub b.

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 12, eerste lid	Verbod verstrekking alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse anders dan in de vergunning aangegeven lokaliteit of terras.	2	Schorsen
	Artikel 12, tweede lid	Verbod verstrekking sterke drank elders dan in de vergunning vermelde slijtlokaliteit	2	Schorsen
	Artikel 13, eerste lid	Verbod verstrekken alcoholhoudende drank in een horecalokaliteit of op een terras voor gebruik elders dan ter plaatse	3	Schorsen
	Artikel 13, tweede lid	Verbod verstrekken alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in een slijtersbedrijf anders dan proeven	3	Schorsen
	Artikel 14, eerste lid	Andere bedrijfsactiviteiten in slijterij	2	Schorsen Zie Besluit aanvulling omschrijving slijtersbedrijf
	Artikel 14, tweede lid	Verbod bedrijfsactiviteiten in horecalokaliteit of op terras	2	Schorsen Zie Besluit aanvulling omschrijving slijtersbedrijf
	Artikel 15, eerste lid	Verboden bedrijfsactiviteiten in lokaliteit behorende bij een inrichting waarbij alleen toegang mogelijk is via de horecalokaliteit	2	Schorsen

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 15, tweede lid	Rechtstreeks verbinding tussen slijterij en andere neringsruimte	2	Schorsen
	Artikel 16	Automatenverkoop alcoholhoudende drank	2	Schorsen
	Artikel 17	Verstrekken alcoholhoudende drank (voor gebruik elders dan ter plaatse) anders dan in gesloten verpakking	2	
	Artikel 18, eerste lid	Verkoopverbod zwak-alcoholhoudende drank anders dan in de in lid 2 genoemde locaties	3	
	Artikel 18, derde lid	Onderscheid tussen alcoholhoudende en niet alcoholhoudende drank ontbreekt	2	
	Artikel 19, eerste lid	Verbod illegale bestelservice sterke drank	2	
	Artikel 19, tweede lid	Verbod illegale bestelservice zwakalcoholhoudende drank	2	
	Artikel 19a eerste lid	Drie keer in periode van 12 maanden artikel 20 eerste lid overtreden		

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 20, eerste lid	Verstrekken zwak alcoholhoudende dranken of sterke drank aan personen van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt	3	Indien een exploitant als bedoeld in artikel 18, tweede lid, of artikel 19, tweede lid, onder a (niet vergunningplichtig) die in een periode van 12 maanden 3 keer artikel 20, eerste lid, heeft overtreden wordt tijdelijk de bevoegdheid ontzegd zwakalcoholhoudende drank te verkopen. (artikel 19a)
	Artikel 20, tweede lid	Aanwezigheid personen <18 jaar in een slijtlokaliteit zonder toezicht persoon > 21 jaar	3	
	Artikel 20, derde lid	Niet aan de hand van ID- bewijs vaststellen leeftijd	3	
	Artikel 20, vierde lid	Geen aanduiding leeftijdsgrenzen bij de toegang of aanduiding niet goed leesbaar	1	
	Artikel 20, vijfde lid	Toelaten personen in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van andere psychotrope stoffen	2	Geen bestuurlijke boete, strafbaar gesteld o.g.v. de Wet economische delicten Schorsen. Bij herhaling binnen 12 maanden intrekken vergunning

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 20, zesde lid	Verbod dienst te doen onder invloed	2	Geen bestuurlijke boete, strafbaar gesteld o.g.v. de Wet economische delicten Schorsen
	Artikel 21	Verstrekken van alcoholhoudende drank, met het vermoeden van verstoring openbare orde, veiligheid of zedelijkheid	33	Geen bestuurlijke boete, strafbaar gesteld o.g.v. de Wet economische delicten Schorsen
	Artikel 22, eerste lid	Alcoholverbod bij tankstations, winkels bij wegrestaurants en andere ruimten langs de autosnelweg die geen horecabedrijf zijn	3	
	Artikel 22, tweede lid	Alcoholverbod in a) stadions b) gebouwen gezondheidszorg, onderwijs en zwembaden	3	Er is (nog) geen algemene maatregel van bestuur maar dit artikel is al wel opgenomen in Besluit bestuurlijke boete
	Artikel 24, eerste lid	Leidinggevende op vergunning/aanhangsel vermeld is niet aanwezig	2	
	Artikel 24, tweede lid	Geen leidinggevende die vermeld is op vergunning of aanhangsel of barvrijwilliger aanwezig	2	
	Artikel 24, derde lid	Personen <16 jaar slijten of tappen.	2	Melding arbeidsinspectie
Sterke drank	Artikel 25, eerste lid onder a	Verbod op illegale aanwezigheid van alcoholhoudende drank in voor publiek toegankelijke ruimten	3	

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
Zwak alcohol-houdende drank	Artikel 25, eerste lid onder b	Verbod op illegale aanwezigheid van alcoholhoudende drank in niet voor publiek toegankelijke ruimten	3	
	Artikel 25, tweede lid	Toelaten dat alcoholhoudende drank in voor publiek geopende ruimte wordt genuttigd	3	
	Artikel 25, derde lid	Het in een vervoermiddel gebruikt voor het rondtrekkend uitoefenen van de kleinhandel daarin, daarop of daaraan alcoholhoudende drank aanwezig te hebben,	3	Strafbaar gesteld o.g.v. de Wet economische delicten, geen bevoegdheid tot opleggen bestuurlijke boete
	Artikel 25a	Verbod/beperking verstrekking alcoholhoudende drank als bedoeld in artikel 6 van de DH-verordening genoemde inrichtingen	2	
	Artikel 25b	Verbod toegangsleeftijd bezoekers	2	Treedt in werking wanneer opgenomen in de DH- verordening
	Artikel 25c	Verbod/beperking verstrekken zwakalcoholhoudende drank uit in DH-verordening genoemde locaties	2	Treedt in werking wanneer opgenomen in de DH- verordening
	Artikel 25d	Verbod prijsacties o.g.v. de DH- in verordening	2	Treedt in werking wanneer opgenomen in de DH- verordening

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 29, derde lid	Niet aanwezig hebben van de vergunning in de inrichting	1	
	Artikel 30	Geen (tijdige) melding van verandering van de inrichting indien deze niet meer voldoet aan omschrijving in vergunning	n.v.t.	De burgemeester moet de vergunning intrekken o.g.v. artikel 31 eerste lid sub d. Bij tijdige melding kan een gewijzigde vergunning worden verleend, indien aan de inrichtingseisen wordt voldaan.
	Artikel 30a, eerste lid	Geen melding van een nieuwe leidinggevende of geen melding dat de aantekening dat een leidinggevende geen bemoeienis heeft met de bedrijfsvoering of exploitatie doorgehaald moet worden	n.v.t.	De burgemeester moet de vergunning intrekken o.g.v. artikel 31 eerste lid sub d
Melding geweigerd	Artikel 30a, vijfde lid	Het bijschrijven van een nieuwe leidinggevende is binnen twee jaar drie keer geweigerd op basis van artikel 8 DHW of artikel 3 Wet Bibob	1	De burgemeester kan de vergunning intrekken op basis van artikel 31, derde lid sub b
	Artikel 31, eerste lid, sub c	De vergunning levert gevaar op voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid	n.v.t.	De burgemeester moet de vergunning intrekken o.g.v. artikel 31, eerste lid, sub c

	Overtreding van artikel	**Korte omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**Opmerking**
	Artikel 31, derde lid, sub a	Er is sprake van het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteits-beoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)	3	Vergunning direct intrekken. De bevoegdheid om de vergunning in te trekken is gelegen in artikel 31, derde lid, sub a. Schorsen: Alvorens de vergunning daadwerkelijk in te trekken kan om een landelijk BIBOB advies gevraagd worden.
	Artikel 35, tweede lid	Overtreding van voorschriften gesteld aan ontheffing	2	
	Artikel 35, vierde lid	Ontheffing/afschrift dient aanwezig te zijn	1	
	Artikel 38	Onjuiste gegevens verstrekken bij aanvraag	3	Wanneer op de aanvraag anders zou zijn beslist moet de vergunning worden ingetrokken o.g.v. artikel 31, eerste lid onder a

Sanctie	**Grondslag**	**Toepassen mogelijk bij overtreding van artikel**
Intrekken vergunning/ ontheffing en/of schorsing	Artikel 31 geeft imperatieve en facultatieve intrekkingsgronden. Artikel	Alle behalve 3, 9 vijfde lid,17, 18, 19, 22, 25 en 45

	32 schorsing.	
Bestuurlijke boete	O.b.v. artikel 44a, eerste lid Drank- en Horecawet. Het bedrag wordt bepaald op de wijze als beschreven in het Besluit bestuurlijke boete Drank- en horecawet.	De burgemeester kan een bestuurlijke boete opleggen ter zake van overtreding binnen zijn gemeente van het bij of krachtens de artikelen 3, 4, 9, derde, vierde en vijfde lid, 12 tot en met 19, 20, eerste tot en met vijfde lid, 22, eerste en tweede lid, 24, 25, behoudens het derde lid, 25a tot en met 25d, 29, derde lid, 35, tweede en vierde lid, of 38 gestelde. (artikel 44a lid 1)
Dwangsom/bestuursdwang	O.b.v. artikel 125, derde lid Gemeentewet. Artikel 5:32 Awb. Artikel 19a, 36 en 44 Drank- en Horecawet.	Alle behalve artikel 20 zesde en zevende lid, en 45
Strafrecht	Wet economische delicten en Richtlijn strafvordering. Voor art 45 commune strafrecht.	
Three strikes out	O.b.v. artikel 19a Drank- en Horecawet.	artikel 20 eerste en tweede lid

Handhavingsstrategie Drank- en Horecaverordening

Overtreding van artikel	**omschrijving**	**Overtredingen-categorie:** 1= Licht 2=Middel 3=Ernstig	**maatregel**	**opmerkingen**
artikel 7	Zonder of in afwijking vergunning burgemeester bedrijfsmatig alcoholvrije drank verstrekken voor gebruik ter	3	vooraankondiging last onder dwangsom/ bestuursdwang.	

	plaatse verstrekken			
artikel 7a	geen leidinggevende in de inrichting aanwezig	2	vooraankondiging last onder dwangsom/ bestuursdwang.	
	Verstrekken alcoholvrije dranken bij activiteiten in strijd met bestemming	2	vooraankondiging last onder dwangsom.	
	Aanwezigheid alcoholhoudende en sterke drank in de inrichting	3	vooraankondiging last onder dwangsom/ bestuursdwang	
	Geen (afschrift van) vergunning aanwezig in de inrichting)	1	Schriftelijke waarschuwing	

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Langestraat 24

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de gemeenteraad van Enschede

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
14 mei 2018	1800009503	A. Romita
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
stand van zaken Drank- en horecabeleid

Geachte leden van de Raad,

In 2014 zijn de taken op grond van de Drank- en horecawet (DHW) overgeheveld van het Rijk naar de gemeente. Gelijktijdig heeft de wetgever in 2014 de leeftijd waarop aan jongeren alcohol mag worden verstrekt verhoogd van 16 naar 18 jaar. Onderdeel van de nieuwe DHW is het vaststellen van een Preventie- en Handhavingsplan alcohol (P+H- plan alcohol), waarin uw raad om de vier jaar, voor het eerst in 2014, de kaders van zowel het alcohol preventie- als handhavingsbeleid dient vast te leggen. In 2018 zal het P+H-
plan opnieuw door uw raad moeten worden vastgesteld. In de aanloop daar naar informeer ik u met deze brief over de stand van zaken van het gevoerde beleid.

In het P+H- plan van 2014 zijn de volgende doelen geformuleerd:
- Het uitstellen van leeftijd waarop jongeren alcohol gaan gebruiken
- Het tegengaan van alcohol/horeca gerelateerde openbare ordeverstoringen

Uw Raad heeft er voor gekozen het High trust, high penalty principe te hanteren ter realisatie van deze doelen. Zelfregulering door alcoholverstrekkers (horeca, supermarkten, sportverenigingen, etc). bij de naleving van de leeftijdsgrens staan daarbij centraal. Toezichts- en handhavingstaken worden gerealiseerd door middel van herprioritering van bestaande taken binnen de bestaande formatie, aangeduid als een minimale variant om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Deze beleidsuitgangspunten werden o.a. ingegeven door het feit dat door het Rijk bij de overheveling van de DHW- taken naar de gemeente geen middelen beschikbaar zijn gesteld, als ook door de gemeente brede financiële situatie in 2014.

Alcohol preventiebeleid:
Wordt gerealiseerd door (al bestaande) structurele maatregelen (o.a. voorlichting alcoholgebruik in het onderwijs, vroegsignalering door GGD en wijkcoaches, een preventieprogramma voor kinderen van verslaafde ouders). Daarnaast door o.a. jeugdhulp aan verslaafde kinderen tot 18 jaar en doorverwijzing naar alcohalt.

Toezicht en handhaving:
In de periode 2014-2017 zijn 188 multidisciplinaire integrale controles (o.a. gemeente, politie, douane, brandweer) verricht waarbij o.a. op naleving van de DHW werd gecontroleerd. Hierbij werden 75 overtredingen geconstateerd en zijn in 13 gevallen bestuurlijke maatregelen getroffen (waarschuwingen en boetes).
Daarnaast werd in samenwerking met de politie onderzoek gedaan waarbij de focus vooral lag op alcohol/ horeca gerelateerde openbare orde verstoringen en het tegengaan van ondermijning. Dit heeft o.a. geleid tot intrekking van 2 horecavergunningen en 3 keer tot (tijdelijke) sluiting van horecagelegenheden.

Mysteryshopper onderzoek:
Ter monitoring van het nalevingsbeleid hebben de Universiteit Twente en STAP (Het Nederlands instituut voor alcoholbeleid) eind 2016 in opdracht van de gemeente een zogeheten mysteryshopper onderzoek uitgevoerd onder alcoholverstrekkers in Enschede. In totaal zijn bij 228 verkooppunten aankooppogingen gedaan door 17- en 18 jarige mysteryshoppers. Het gemiddelde nalevingspercentage van de leeftijdsgrens in Enschede ligt op 21% (landelijk 36%), Met name in de horeca en cafetaria's blijft het nalevingspercentage ver achter, respectievelijk 2% en 0%. De horecabranche ziet in dat een verbetertraject noodzakelijk is, en heeft in overleg met mij een plan van aanpak opgesteld met als doel het nalevingspercentage binnen een jaar significant te laten stijgen naar tenminste het landelijk gemiddelde nalevingspercentage van de horecabranche (26,6% in 2016) en in de periode daarna naar het landelijk gemiddelde nalevingspercentage van de supermarktbranche (63,3% in 2016). Afspraken hierover zijn neergelegd in het Convenant 'Naleving Drank- en horecawet/ NIX18 Enschede'.

De conclusies uit het mysteryshopper onderzoek geven aanleiding extra aandacht te geven aan dit onderdeel van het drank- en horecabeleid. Tegelijkertijd merk ik op dat handhaving van de naleving van de leeftijdsgrens complex en tijdrovend is. Dit heeft te maken met de aard van de te controleren inrichtingen (horeca, sportkantines), tijdstippen waarop controles effectief zijn en de vaststelling van een overtreding (herkenbaarheid van de toezichthouders). In aansluiting op de brief van het college van 28 februari 2018, waarin gewezen wordt op een structureel tekort aan handhavingscapaciteit, zijn de huidige capaciteit en middelen in feite ontoereikend om de Drank- en horecawet adequaat te kunnen handhaven. Bij de vaststelling van het nieuwe P + H plan, gepland voor het zomerreces, zal daarmee rekening moeten worden gehouden en zal ik daar meer uitgebreid op terugkomen.

Hoogachtend,
de Burgemeester van Enschede,

dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Niels van den Berg (Agendaletter B)		
Onderwerp	Beantwoording art 35 vragen afhandeling schuld Enschedese Boys		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ondersteuning	Corsanummer:	1900003592
Opsteller	J.van de van de Schilde - Hagg	Casenummer	BV19000019
Urgentie	Beantwoording uiterlijk 23 januari		
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	Elise Harink Kruiper (Vastgoed)
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Voorstel portefeuillehouder om:
1. In te stemmen met de beantwoording van de artikel 35 vragen over afhandeling schuld Enschedese Boys, gesteld door Piet van Ek (SP).

Publieksvriendelijke samenvatting
SC Enschedese Boys heeft in 2017 besloten zich te gaan opheffen als vereniging en is in dat zelfde jaar gestopt met haar activiteiten. Besloten is te streven naar een afhandeling waarbij de schulden aan de gemeente en Sportaal worden weggestreept tegen de overdracht van de bezittingen. In het kader van de vastgestelde taakstelling op de sportaccommodaties/voetbalvelden is het van belang om een beweging op gang te brengen binnen de sportaccommodaties. De kantine van de Enschedese Boys biedt hierin mogelijk ruimte om verenigingen hier onder te brengen en andere accommodaties vrij te spelen.
Daarnaast heeft het omvallen van de Enschedese Boys heeft ook een negatief effect op de verhuur van de velden. Er is nu ruimte die ongebruikt wordt. Door een vereniging toe te voegen aan dit sportpark worden de velden weer optimaal benut. Daarnaast maakt FC Aramea als vereniging gebruik van de kantine, zij zaten bij de Enschede Boys in.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
n.v.t.

Beoogd effect
n.v.t.

Argumenten
n.v.t.

Risico's
n.v.t.

Financiële dekking van het voorstel
n.v.t.

Alternatieven
n.v.t.

Participatie
n.v.t.

Communicatie met direct betrokkenen:
n.v.t.

Interne communicatie
n.v.t.

PR over besluit:
n.v.t.

Persbericht, ja of nee:

Vervolg
Proces via artikel 35

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	Beantwoording art 35 vragen afhandeling schuld Enschedese Boys	Ja	Ja	Nee

Corsanummer: 1900003966

Op 2 januari 2019 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Piet van Ek van de fractie SP gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Piet van Ek (SP) inzake Afhandeling schuld Enschedese Boys.

Hierbij een aantal artikel 35 vragen over de afhandeling van de schuld van Enschedese Boys vanuit het college B en W op 11 december,

1) waarom werd de raad niet geïnformeerd over de afhandeling van de schuld Enschedese Boys: raad informeren nee

Antwoord:
Het besluit om de schulden van de Enschedese Boys te vereffenen tegen de bezittingen valt binnen het mandaat van het college. Over het vervolg en de keuzes die hierin gemaakt worden wordt u als raad betrokken.

2) waarom is er voor gekozen deze schuldsanering stil te houden voor publicatie:
P en R over besluit: nee, persbericht: nee

Antwoord:
Het college kiest ervoor transparant te zijn over alle collegebesluiten en deze worden dan ook openbaar gepubliceerd. Er is voor gekozen om niet actief de pers op te zoeken rondom dit onderwerp. De pers heeft het onderwerp wel gepubliceerd.

3) wanneer is/wordt de overeenkomst met Enschedese Boys getekend ?

Antwoord:
Op dit moment wordt het besluit uitgevoerd en zal er zo spoedig mogelijk overgegaan worden tot ondertekening van de overeenkomst. Daarnaast moet de overdracht vastgelegd worden bij de notaris.

4) het bedrag van achterstallig onderhoud van de kantine varieert van 220.000 euro tot circa 500.000 euro.
Wanneer krijgt de raad de mogelijkheid hierover van gedachten te wisselen met het College, wordt dit ook uitgesteld tot het einde van het jaar en wat zullen onze opties dan nog zijn ?

Antwoord:
Er is ervoor gekozen om de kantine voor een jaar in bezit te nemen en te verhuren aan FC Aramea. Hiervoor is gekozen zodat een goede afweging gemaakt kan worden over het gebruik van het vastgoed in de toekomst. In dit jaar kunnen hiervoor verschillende scenario's worden uitgewerkt. Uiterlijk het 4de kwartaal 2019 is een integraal plan gereed voor het efficiënter gebruik van de sportaccommodaties/velden en de ontwikkelmogelijkheden van vrij te spelen sportparken/velden in beeld te brengen. Omdat het vervolg van de kantine van de Enschede Boys hiermee in verband staat wordt deze integrale afweging dan voorgelegd. Alle opties zijn dan nog mogelijk.

5) waarom wil dit College sturing houden over dit vastgoed, terwijl er vastgoed, zoals gymhallen en wijkcentra wel wordt afgestoten ?

Antwoord:
In het kader van de vastgestelde taakstelling op de sportaccommodaties/voetbalvelden is het van belang om een beweging op gang te brengen binnen de sportaccommodaties. De kantine van de Enschedese Boys biedt hierin mogelijk ruimte om verenigingen hier onder te brengen en andere accommodaties vrij te spelen.

Daarnaast heeft het omvallen van de Enschedese Boys heeft ook een negatief effect op de verhuur van de velden. Er is nu ruimte die ongebruikt wordt. Door een vereniging toe te voegen aan dit sportpark worden de velden weer optimaal benut. Daarnaast maakt FC Aramea als vereniging gebruik van de kantine, zij zaten bij de Enschede Boys in.

6) is er een sport en/of algemeen vastgoed beleid en zo ja, waar bestaat dit beleid dan uit ?

Antwoord:
9 oktober 2017 heeft de Raad de 'Strategie op Vastgoed 2017' en de 'Spelregels voor het uitvoeren van het beleidskader 'Strategie op vastgoed 2017' 'vastgesteld. Het beleidskader brengt doelen, mogelijkheden en consequenties van vastgoed samenhangend in beeld om te kunnen bepalen of een object verkocht moet worden, nodig is voor ambtelijke huisvesting of om maatschappelijke doeleinden te bereiken. Het wordt gebruikt bij alle nieuwe vastgoedontwikkelingen binnen de gemeente en bij het doorlichten van de bestaande vastgoedportefeuille.
Het college heeft daarnaast de opdracht gegeven om uiterlijk 4de kwartaal 2019 een integraal accommodatieplan op te stellen voor het efficiënter gebruik van de sportaccommodaties/velden en de ontwikkelmogelijkheden van vrij te spelen sportparken/velden in beeld te brengen.

7) waarom deze kantine specifiek behouden als vastgoed, loopt de gemeente met het behoud van deze kantine niet een gigantisch financieel risico ?

Antwoord:
Zie beantwoording vraag 5.
Het financiële risico dat gelopen wordt zijn de mogelijke sloopkosten voor het pand. Dit wanneer de opties rondom hergebruik niet haalbaar blijken. Indien geen nieuwe invulling wordt gevonden en de gebouwen gesloopt moeten worden dan zal een netto negatief resultaat ten laste komen van de reserve vastgoed.

8) welke bestemming ligt er op het perceel van Enschedese Boys ?

Antwoord:
De bestemming op het huidige perceel van de Enschedese Boys is Maatschappelijke bestemming onderdeel Sport.

9) Gezien het feit dat zowel Enschedese Boys als Zuid Esmarke achterstanden hadden met betalingen aan zowel gemeente als Sportaal, wil de SP weten welke verenigingen er zijn (sport-en of andere) die achterstanden hebben in betalingen aan gemeente en/of sportaal.

Antwoord:
Onderstaand het overzicht van Sportaal BV hoeveel verenigingen op dit moment een betalingsachterstand hebben (=alle openstaande bedragen ouder dan 30 dagen) en het totaal van het openstaande bedrag per soort vereniging. De verenigingen Enschedese Boys en Zuid Esmarke zijn niet in het overzicht opgenomen.

19 Voetbalverenigingen	€ 125.329,18
31 Sportvereniging niet-voetbal	€ 28.231,70
2 Overige verenigingen	€ 495,00

Sportaal heeft met aantal verenigingen, welke grotere betalingsachterstanden hebben, een betalingsregeling afgesproken. Vanwege de AVG zijn de desbetreffende verenigingen niet expliciet benoemd.

10) is het College het met de SP eens dat de gemeente ook eerder de schuld van Enschedese Boys had moeten afhandelen, gezien het feit dat Enschedese Boys in juni 2017 ophield te bestaan als actieve club ?

Antwoord:
Het college had de afwikkeling graag eerder afgerond.

Echter heeft de afwikkeling bij de Enschedese Boys, het achterstallige onderhoud en de aanwezigheid van asbest ervoor gezorgd dat de afhandeling langer heeft geduurd.

11) is het College cq de gemeente niet ook medeschuldig aan het slechte onderhoud van de kantine en velden van Enschedese Boys, door het trage afhandelen vanaf juni 2017 en nu wederom uitstel tot eind 2019 ?

Antwoord:
Nee, het achterstallige onderhoud heeft er mede voor gezorgd dat de afhandeling langer heeft geduurd.

Enschede, 22 januari 2019

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat (Agendaletter D)		
Onderwerp	Herontwikkeling locatie Aldi Deurningerstraat-Kottendijk/ verplaatsing Aldi naar Schuttersveld		
Openbaar	*Openbaar:* ja, **met uitzondering van de bijlagen 1 en 2**		
Organisatieonderdeel	Domein Fysiek	Corsanummer:	1800106572
Opsteller	E.R. Smits	Casenummer	BV18000710
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit

1. Te besluiten tot het aangaan van exploitatie overeenkomsten met de volgende exploitanten:
   a. Hegeman inzake de herontwikkeling van het terrein van de Aldi aan de Deurningerstraat ten behoeve van woningbouw.
   b. Aldi Vastgoed inzake de vestiging van een supermarkt op Schuttersveld
2. Geheimhouding op de bijlagen 1 en 2 op te leggen tot 2 jaar na vestiging van Aldi Vastgoed op Schuttersveld.

De Raad voor te stellen:

De door het college opgelegde geheimhouding op de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel te bekrachtigen ingevolge artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.

1. Kennis te nemen van de exploitatie overeenkomsten met de exploitanten.
2. De stedenbouwkundige visie vast te stellen voor de huidige locatie van de Aldi aan de Deurningerstraat als leidraad voor de uitwerking;
3. Voor de werkzaamheden voortvloeiend uit deze overeenkomsten een krediet vast te stellen van € 423.206,-, waarvan € 408.757,- aanvullend ten opzichte van de bestaande kredieten en deze te dekken uit de (exploitatie)bijdragen uit de overeenkomsten.
4. Voor de werkzaamheden met betrekking tot het aanpassen van de HOV-as een krediet vast te stellen van € 532.151,- en deze te dekken uit:
   a. Voor een bedrag van € 118.175,- uit de provinciale subsidie met betrekking tot duurzaam veilig.
   b. Voor een bedrag van € 413.976,- door een onttrekking uit de reserve Mobiliteit.
5. De hieruit volgende wijzigingen in de gemeentebegroting aan te brengen.

Publieksvriendelijke samenvatting

De Aldi supermarkt zal verplaatst gaan worden naar Schuttersveld, direct achter Maison Manon. Hiermee krijgt Schuttersveld een belangrijke economische trekker aan dit gebied toegevoegd.
Op de vrijkomende locatie aan de Deurningerstraat worden 28 grondgebonden woningen in de koopsector gebouwd. Na de realisatie van de woningbouw zal ook het gebied tussen de Kottendijk en Deurningerstraat, tussen de nieuwe woningen en de bestaande winkelstrip, opnieuw worden ingericht. De busbaan wordt ‘rechtgetrokken’ waardoor de aansluiting tussen de busbaan in de Boddenkamp en Roombeek ruimtelijk wordt verbeterd en de verkeersveiligheid wordt vergroot.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
De Deurningerstraat is een belangrijke radiaal in de stad. De ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het pand waar nu de Aldi supermarkt is gevestigd laat te wensen over. Al geruime tijd is gesproken over verplaatsing van de supermarkt. Er is nu overeenstemming over de verplaatsing van de supermarkt naar Schuttersveld, direct achter het pand van Maison Manon. Hiermee krijgt Schuttersveld een belangrijke economische trekker aan dit gebied toegevoegd.

De huidige eigenaar van het perceel aan de Deurningerstraat, woningcorporatie Domijn, heeft het perceel samen met aanliggende percelen verkocht aan Hegeman. Gelet op de ligging vraagt de locatie om een zorgvuldige ruimtelijke invulling. Hiermee kan een belangrijke kwaliteitsimpuls aan dit deel van de Deurningerstraat en een verdere versterking van de stadskern worden gegeven.
Gekozen is voor een programma met grondgebonden woningen. Tegelijkertijd wordt het gebied tussen de Kottendijk en Deurningerstraat opnieuw ingericht en kan de busbaan hier worden ‘rechtgetrokken’ waardoor een goede aansluiting tussen de HOV banen in de Boddenkamp en Roombeek kan worden gemaakt. Om dit te kunnen realiseren moet een strook grond van Hegeman door de gemeente worden aangekocht.

Om het bovenstaande mogelijk te maken worden door de gemeente zowel met de Aldi als met Hegeman anterieure overeenkomsten afgesloten waarin de hoofdlijnen van het programma, stedenbouwkundige schets en financiële afspraken zijn vastgelegd. Tevens zal het bestemmingsplan voor beide locaties moeten worden gewijzigd waarbij de detailhandel meters van de Deurningerstraat worden ‘overgeheveld’ naar Schuttersveld.
Beide overeenkomsten zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden
Nadat uw college deze overeenkomsten heeft vastgesteld worden ze, onder geheimhouding artikel 25 lid 3 Gemeentewet, ter inzage gelegd voor de Raad.

Beoogd effect
Met dit voorstel wordt beoogd de verplaatsing van de Aldi supermarkt aan de Deurningerstraat naar Schuttersveld mogelijk te maken. Dit betekent een verdere versterking van de economische structuur van Schuttersveld. Tegelijkertijd krijgt de locatie aan de Deurningerstraat een nieuwe invulling met woningbouw. Hier komen 28 grondgebonden woningen in de koopsector. Hiermee wordt nieuw woningaanbod in Enschede toegevoegd met een bijzonder woonmilieu. Het voorliggend gebied tussen de Kottendijk en Deurningerstraat met de HOV-busbaan wordt opnieuw ingericht om zo een aantrekkelijke verblijfsruimte te creëren en de verkeersveiligheid te verbeteren.
De Aldi supermarkt wordt verplaatst naar het perceel achter Maison Manon op Schuttersveld.

Om het bovenstaande mogelijk te maken moet het bestemmingsplan voor beide locaties worden herzien. Gelet op de samenhang wordt dit in één bestemmingsplanherziening geregeld. Deze herziening wordt in de loop van de komende maanden ter vaststelling aan uw Raad voorgelegd.

Argumenten
Concept besluit B&W
1a. *Nieuw woningaanbod voor Enschede*
Het aanbieden van nieuwe woonvormen op de huidige locatie van de Aldi supermarkt Deurningerstraat/ Kottendijk en omliggende percelen past bij het creëren van een hoogwaardig stedelijk woonmilieu, en een verdere versterking van de binnenstad.

1b. *De invulling van het perceel op Schuttersveld draagt bij aan de verdere economische versterking van Enschede*
Met de invulling van het perceel met een Aldi supermarkt op Schuttersveld wordt een belangrijke economische trekker toegevoegd aan het gebied. Het draagt bij aan de verbetering van het ondernemers- en vestigingsklimaat van Schuttersveld en de stad Enschede. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verplaatsing van bestaande bestemmingen naar de nieuwe locatie.

2.1 *Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet in relatie tot artikel 10 lid 2 onder b en onder g van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel.*
- Economische/ financiële belangen van de gemeente (art. 10 lid 2 onder b Wob):

Deze uitzonderingsgrond is aan de orde als de gemeente door het verstrekken van informatie financieel nadeel kan oplopen. Daarvan is sprake als de openbaarmaking de onderhandelingspositie van de gemeente tegenover wederpartijen aantast dan wel wordt verzwakt. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de gemeente dan zozeer schaden dat de economische of financiële belangen van de gemeente geacht moeten worden zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.. Daarvan is hier sprake. Als deze ramingen bekend worden zouden ondernemers hun aanbod hierop kunnen afstemmen. Ook zou verdergaande openbaarheid de onderhandelingspositie van de gemeente kunnen schaden en leiden tot aansprakelijkheidsstelling en schadeclaims van partijen waarmee in het verleden al overeenkomsten zijn gesloten.

- Onevenredige bevoor- of benadeling (artikel 10 lid 2 onder g Wob):

Deze grond is van toepassing in situaties waarin door bekendmaking één of meerdere partijen die bij de bestuurlijke aangelegenheid zijn betrokken, onevenredig voordeel of nadeel ondervindt. Dit voordeel of nadeel moet wel zo groot zijn dat het opweegt tegen het algemeen belang dat informatie in principe voor iedereen toegankelijk moet zijn.
In dit geval kunnen eventuele contractpartners inzicht krijgen in de voorwaarden waaronder de gemeente overeenkomsten aangaat. Potentiële contractspartners worden hiermee dan onevenredig bevoordeeld. Dat willen wij voorkomen.
De geheimhouding wordt opgelegd tot 2 jaar na vestiging van de Aldi.

Voorstel om de Raad voor te stellen
1.1 Het is aan de gemeenteraad om de door uw college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen
1.2. Er zijn gronden van artikel 10 van de Wob van toepassing
5.1 Versterking van ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid Deurningerstraat

Voor de motivering van deze argumenten wordt kortheidshalve verwezen naar het raadsvoorstel.

Risico's

De aanpassingen aan de hoofdinfrastructuur zijn hiermee nog niet gereed.
Het aanpassen van de HOV-busbaan tussen Kottendijk en Deurningerstraat en aanleg verblijfsgebied is een schakel in het aanpassen van de omliggende wegenstructuur hier. De Raiffeissenstraat zal op korte termijn worden heringericht. De Kottendijk wordt in 2019, voor het gedeelte tussen de Boddenkampsingel en de Deurningerstraat, als fietsstraat ingericht waar de auto te gast is.
De andere straten in het gebied, te weten de Molenstraat, Hengelosestraat en Deurningerstraat, zullen ook nog aangepast moeten worden. Hier zal nadere besluitvorming over plaatsvinden.

Risico's
Om het risico voor de gemeente te beperken zijn in de exploitatie overeenkomsten zekerheden opgenomen. In de overeenkomsten is verder opgenomen dat het totale project geen doorgang vindt indien de Raad het bestemmingsplan te zijner tijd niet in procedure zou willen brengen of als het bestemmingsplan niet onherroepelijk zou worden.

Financiële dekking van het voorstel
De totale kosten bedragen € 955.357,-, waarvan € 423.206,- voortvloeit uit de werkzaamheden zoals opgenomen in de overeenkomsten en € 532.121,- voor het aanpassen van de HOV busbaan. De kosten uit de overeenkomsten hebben betrekking op de kosten voor de planologische procedure, de plankosten, eventuele planschade en de kosten voor de aanpassingen in de openbare ruimte binnen de exploitatiegrenzen. De kosten voor de herinrichting van de HOV busbaan hebben betrekking op de aankoop van een perceel grond, de fee voor bureau subsidies, de plankosten en de civiele kosten. Op het project voor de HOV busbaan wordt een subsidie verwacht van € 118.175,-.

Om de gemeentelijke kosten te maken, vragen we een krediet aan dat als volgt is gedekt:

Kosten			Aanwezig krediet		Aanvullend krediet	
Kosten Schuttersveld	**Bedrag**					
Plankosten	€	83.631				
RO Bijdrage	€	31.000				
Civiele werkzaamheden	€	65.400				
Totaal	**€**	**180.031**				
Kosten Deuringerstraat	**Bedrag**					
Plankosten	€	78.525				
RO Bijdrage	€	42.000				
Civiele werkzaamheden	€	122.650				
Totaal	**€**	**243.175**				
Kosten HOV baan	**Bedrag**					
Plankosten	€	47.546				
Civiele kosten	€	334.606				
Aankoop gronden	€	150.000				
Totaal	**€**	**532.151**				
Totale kosten	***€***	***955.357***				
Dekking						
Dekking	**Bedrag**					
Exploitatiebijdrage Schuttersveld	€	176.431	€	7.225	€	169.207
Verkoop gronden schuttersveld	€	3.600			€	3.600
Exploitatiebijdrage Deuringerstraat	€	243.175	€	7.225	€	235.951
Subtotaal particuliere grex	*€*	*423.206*	*€*	*14.449*	*€*	*408.757*
Subsidie Provincie duurzaam veilig	€	118.175			€	118.175
Bijdrage reserve mobiliteit	€	413.976	€	413.976	€	-
Subtotaal investeringskrediet	*€*	*532.151*	*€*	*413.976*	*€*	*118.175*
Totaal	***€***	***955.357***	***€***	***428.425***	***€***	***526.932***

Dekking
De totale kosten voor herinrichting van de HOV busbaan worden als volgt gedekt:
• € 118.175,- uit de provinciale subsidie voor duurzaam veilig
• € 413.976,- uit de onttrekking uit de reserve mobiliteit. Deze onttrekking van de reserve mobiliteit wordt gedekt uit een onttrekking uit de reserve grondbedrijf. Deze onttrekking uit de reserve grondbedrijf wordt gedekt door een dotatie aan de reserve grondbedrijf van de reeds binnen de grondexploitatie Roombeek-Boddenkamp gereserveerde middelen voor deze herinrichting. Het benodigde bedrag wordt per 2022 op basis van nacalculatie toegevoegd aan de reserve Mobiliteit ter dekking van de jaarlijkse kapitaalslasten AD €23.730,- op het product verkeer en infra vanaf de datum van de ingebruikname van de HOV. Per saldo is er geen effect op de reserve grondbedrijf en reserve mobiliteit.

De totale kosten voor de werkzaamheden voortvloeiend uit de overeenkomsten worden gedekt door de in de overeenkomst opgenomen exploitatiebijdrage en de verkoop van een klein perceel op Schuttersveld.

Alternatieven
Er zijn geen alternatieven uitgewerkt.

Participatie
De modellenstudie met grondgebonden woningen voor de locatie Aldi Deurningerstraat is in nauw overleg tussen de ontwikkelaar en de gemeentelijke disciplines tot stand gekomen.
Het ontwerp voor de nieuwe supermarkt op Schuttersveld is eveneens in nauw overleg met de supermarkt eigenaar, de eigenaar/ beheerder van Schuttersveld, omliggende ondernemersen de gemeentelijke disciplines tot stand gekomen.

Communicatie met direct betrokkenen:
De plannen zijn besproken in de klankbordgroep Spoorzone, wijkraad Lasonder-Zeggelt/ Boddenkamp en met de eigenaar/ beheerder Schuttersveld. De betrokken partijen zijn positief over de planvorming.
De gemeente heeft een faciliterende rol in dit project voor wat betreft de nieuwbouw. De communicatie met de omgeving loopt in eerste instantie via de exploitanten. Daar waar nodig denkt de gemeente mee en wordt ook zo nodig door de gemeente actief gecommuniceerd.
Zodra het voorlopig ontwerp Deurningerstraat voor de woningen en het voorlopig ontwerp voor de openbare ruimte van het voorplein tussen de Deurningerstraat/ Kottendijk met daarin het 'rechttrekken' van de HOV-busbaan gereed zijn zal er een informatiebijeenkomst voor de directe omgeving worden georganiseerd. Verdere communicatie is maatwerk en ook overleg van gesprek tijdens de overleggen met de initiatiefnemers.

Interne communicatie
De plannen en het voorstel zijn besproken in de WieVieNie.

PR over besluit:
Na besluitvorming door uw college wordt een tekenmoment georganiseerd met betrokken partijen waarvoor ook de pers wordt uitgenodigd.

Persbericht, ja of nee:
Er gaat een persbericht uit.

Vervolg
Na kennisneming door uw Raad van beide overeenkomsten zal een herziening van het bestemmingsplan in voorbereiding worden genomen. Gelet op de onlosmakelijkheid van beide ontwikkelingen en verplaatsing van m2 detailhandel zal er sprake zijn van een partiële herziening van het bestemmingsplan waarin zowel de percelen aan de Deurningerstraat als het perceel op Schuttersveld is opgenomen.
Naar verwachting zal deze in de komende maanden in procedure worden gebracht en aansluitend ter vaststelling worden aangeboden aan uw Raad.
Gelet op de afhankelijkheid tussen de beide locaties, zal er pas gestart kunnen worden met woningbouw op de locatie aan de Deurningerstraat nadat de nieuwe supermarkt op Schuttersveld gereed is. Naar verwachting zal dit in de loop van 2020 zijn.
Zodra de woningen aan de Deurningerstraat gereed zijn kan gestart worden met de verlegging van de busbaan en de herinrichting van het gebied tussen Deurningerstraat een Kottendijk. Dit zal niet eerder dan 2022 zijn.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	**College**	**Raad**	**Geheim**	**Openbaar maar niet publiceren**
Bijlage 1	Exploitatie overeenkomst Aldi	Ja	Ja	**Ja**	**Ja**
Bijlage 2	Exploitatie overeenkomst Hegeman	Ja	Ja	**Ja**	**Ja**
Bijlage 3	Stedenbouwkundige visie Deurningerstraat	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 4	Begrotingswijziging	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 5	Raadsvoorstel	Ja	Ja	Nee	Nee

Gemeente Enschede

Voorstel Gemeenteraad VII- D

Onderwerp	Herontwikkeling locatie Aldi Deurningerstraat-Kottendijk / verplaatsing Aldi naar Schuttersveld		
Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat agendaletter (D)		
Programma	*DF*	Aangeboden aan Raad	23 januari 2019
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	1800027888

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De door het college opgelegde geheimhouding van de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel te bekrachtigen ingevolge artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.
2. Kennis te nemen van de exploitatie overeenkomsten met de exploitanten.
3. De stedenbouwkundige visie vast te stellen voor de huidige locatie van de Aldi aan de Deurningerstraat als leidraad voor de uitwerking;
4. Voor de werkzaamheden voortvloeiend uit deze overeenkomsten een krediet vast te stellen van € 423.206,-, waarvan € 408.757,- aanvullend ten opzichte van de bestaande kredieten en deze te dekken uit de (exploitatie)bijdragen uit de overeenkomsten.
5. Voor de werkzaamheden met betrekking tot het aanpassen van de HOV-as een krediet vast te stellen van € 532.151,- en deze te dekken uit:
   a. Voor een bedrag van € 118.175,- uit de provinciale subsidie met betrekking tot duurzaam veilig.
   b. Voor een bedrag van € 413.976,- door een onttrekking uit de reserve Mobiliteit.
6. De hieruit volgende wijzigingen in de gemeentebegroting aan te brengen

Inleiding

De Deurningerstraat is een belangrijke radiaal in de stad. De ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het pand waar nu de Aldi supermarkt is gevestigd laat te wensen over. Al geruime tijd is gesproken over verplaatsing van de supermarkt. Er is nu overeenstemming over de verplaatsing van de supermarkt naar Schuttersveld, direct achter het pand van Maison Manon. Hiermee krijgt Schuttersveld een belangrijke economische trekker aan dit gebied toegevoegd.

De huidige eigenaar van het perceel aan de Deurningerstraat, woningcorporatie Domijn, heeft het perceel samen met aanliggende percelen verkocht aan Hegeman. Gelet op de ligging vraagt de locatie om een zorgvuldige ruimtelijke invulling. Hiermee kan een belangrijke kwaliteitsimpuls aan dit deel van de Deurningerstraat en een verdere versterking van de stadskern worden gegeven.
Gekozen is voor een programma met grondgebonden woningen. Tegelijkertijd wordt het gebied tussen de Kottendijk en Deurningerstraat opnieuw ingericht en kan de busbaan hier worden ‘rechtgetrokken’ waardoor een goede aansluiting tussen de HOV banen in de Boddenkamp en Roombeek kan worden gemaakt. Om dit te kunnen realiseren moet een strook grond van Hegeman door de gemeente worden aangekocht.

Om het bovenstaande mogelijk te maken zijn door de gemeente zowel met de Aldi als met Hegeman anterieure overeenkomsten afgesloten waarin de hoofdlijnen van het programma, stedenbouwkundige visie en financiële afspraken zijn vastgelegd. Tevens zal het bestemmingsplan voor beide locaties moeten worden gewijzigd waarbij de detailhandel meters van de Deurningerstraat worden ‘overgeheveld’ naar Schuttersveld.
Beide overeenkomsten zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het college heeft deze overeenkomsten vastgesteld. De overeenkomsten liggen voor uw, onder geheimhouding artikel 25 lid 3 Gemeentewet, ter inzage.

DF-Project & Management Ondersteuning-. E.R. Smits Telefoon: (053) 481 55 62

Deurningerstraat
Voor de locatie aan de Deurningerstraat is een stedenbouwkundige visie gemaakt. Uitgangspunt is circa 28 grondgebonden woningen in de koop waarbij het parkeren op het binnenterrein wordt opgelost.

Met de aankoop van een strook grond door de gemeente tussen de Kottendijk en Deurningerstraat kan de HOV-busbaan worden 'rechtgetrokken'. De verkeersveiligheid wordt daardoor verbeterd en de HOV-busbaan in de Boddenkamp en Roombeek krijgen ruimtelijk een betere aansluiting. Ook de directe omgeving krijgt daarmee een forse kwaliteitsimpuls en wordt een meer aantrekkelijke verblijfsruimte.

Schuttersveld
Op het perceel achter Maison Manon komt de nieuwe supermarkt van de Aldi. De maximale omvang is 1850 m2 BVO. Om dit mogelijk te maken moet de bestemming gewijzigd worden en de m2 detailhandel van de Deurningerstraat worden verplaatst naar hier. Daarnaast wordt ook planologisch de m2 detailhandel van de Tubantiasingel nummer 20 verplaatst naar de nieuwe locatie van de Aldi op Schuttersveld.

Beoogd resultaat
Met dit voorstel wordt beoogd de verplaatsing van de Aldi supermarkt aan de Deurningerstraat naar Schuttersveld mogelijk te maken. Dit betekent een verdere economische versterking van de structuur van Schuttersveld. Tegelijkertijd krijgt de locatie aan de Deurningerstraat een nieuwe invulling met woningbouw. Hiermee wordt nieuw woningaanbod in Enschede toegevoegd met een bijzonder woonmilieu. Het voorliggend gebied tussen de Kottendijk en Deurningerstraat met de HOV-busbaan wordt opnieuw ingericht om zo een aantrekkelijke verblijfsruimte te creëren en de verkeersveiligheid te verbeteren.
Om het bovenstaande mogelijk te maken moet het bestemmingsplan voor beide locaties worden herzien. Gelet op de samenhang wordt dit in één bestemmingsplanherziening geregeld. Deze herziening wordt in de loop van de komende maanden ter vaststelling aan uw Raad voorgelegd.

Argumenten
1.1 Het is aan gemeenteraad om de door het college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen.
Het college kan geheimhouding opleggen op stukken die aan de Raad of leden van de Raad worden overlegd. Dat gebeurt op grond van artikel 55 van de Gemeentewet en op grond van een belang dat is genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Van de geheimhouding wordt op de stukken melding gemaakt. Op 15 januari 2019 heeft het college geheimhouding opgelegd op de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel. De verplichting tot geheimhouding van stukken vervalt als de raad die niet bekrachtigt in zijn eerstvolgende vergadering waarin (volgens de presentielijst) meer dan de helft van de raadsleden aanwezig zijn. Dat staat in artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.

1.2 Er zijn gronden van artikel 10 van de Wob van toepassing
Voor het college is openbaarheid uitgangspunt. Het is belangrijk dat inwoners kunnen volgen welke keuzes worden gemaakt. Toch is voorgesteld op de beide overeenkomsten geheimhouding op te leggen.
Bij het voorstel of op de documenten geheimhouding kan worden opgelegd, zijn de belangen uit artikel 10 afgewogen.
De geheimhouding kan worden gebaseerd op de volgende gronden:

- Economische/ financiële belangen van de gemeente (art. 10 lid 2 onder b Wob):

Deze uitzonderingsgrond is aan de orde als de gemeente door het verstrekken van informatie financieel nadeel kan oplopen. Daarvan is sprake als de openbaarmaking de onderhandelingspositie van de gemeente tegenover wederpartijen aantast dan wel wordt verzwakt. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de gemeente dan zozeer schaden dat de economische of financiële belangen van de gemeente geacht moeten worden zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.. Als deze ramingen bekend worden zouden ondernemers hun aanbod hierop kunnen afstemmen. Ook zou verdergaande openbaarheid de onderhandelingspositie van de gemeente kunnen schaden en leiden tot aansprakelijkheidsstelling en schadeclaims van partijen waarmee in het verleden al overeenkomsten zijn gesloten.

- Onevenredige bevoor- of benadeling (artikel 10 lid 2 onder g Wob):

Deze grond is van toepassing in situaties waarin door bekendmaking één of meerdere partijen die bij de bestuurlijke aangelegenheid zijn betrokken, onevenredig voordeel of nadeel ondervindt. Dit voordeel of nadeel moet wel zo groot zijn dat het opweegt tegen het algemeen belang dat informatie in principe voor iedereen toegankelijk moet zijn.
In dit geval kunnen eventuele contractpartners inzicht krijgen in de voorwaarden waaronder de gemeente overeenkomsten aangaat. Potentiële contractspartners worden hiermee dan onevenredig bevoordeeld.
De geheimhouding wordt opgelegd tot dat het project is uitgevoerd.of tot 2 jaar na vestiging van de Aldi.

2.1 De invulling van het perceel op Schuttersveld draagt bij aan verdere economische versterking van Enschede
Met de invulling van het perceel met een Aldi supermarkt op Schuttersveld wordt een belangrijke economische trekker toegevoegd aan het gebied. Het draagt bij aan de verbetering van het ondernemers- en vestigingsklimaat van Schuttersveld en de stad Enschede. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verplaatsing van bestaande bestemmingen naar de nieuwe locatie

2.2. Nieuw woonaanbod voor Enschede
Het aanbieden van nieuwe woonvormen op de huidige locatie van de Aldi supermarkt Deurningerstraat/ Kottendijk en omliggende percelen past bij het creëren van een hoogwaardig stedelijk woonmilieu en een verdere versterking van de binnenstad.

4.1 *Duurzaamheid*
Een duurzame gebiedsontwikkeling staat centraal bij zowel de herontwikkeling van de locatie aan de Deurningerstraat als de nieuwbouw van de Aldi supermarkt op Schuttersveld. Uitgangspunt is dat zelf zal worden voorzien in de energiebehoefte. Dit betekent dat er op beide locaties gasloos wordt gebouwd. Hemelwater moet zoveel mogelijk worden geborgen op eigen terrein en daar worden geïnfiltreerd. Voor de woningen worden ‘groene’ daken overwogen.

5.1. Versterking ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid Deurningerstraat
De Deurningerstraat is een belangrijke radiaal en invalsweg. Een nieuwe invulling van de locatie van de huidige Aldi supermarkt past in de lijn om vanuit het centrum te groeien en in te zetten op een verdere versteviging van de ruimtelijke kwaliteit aan deze belangrijke invalsweg
Daarbij geeft een nieuwe invulling van de openbare ruimte tussen de Kottendijk en de Deurningerstraat met aan de ene zijde het perceel van de Aldi Supermarkt en aan de andere zijde de winkelstrip ook mogelijkheden om hiervan een aantrekkelijke verblijfsruimte te maken. Verkeerskundig ontstaat ook een meer logische en veilige verbinding tussen de HOV in de Boddenkamp en de Lasonderdriehoek/ Boddenkamp met het ‘rechttrekken’ van de HOV-busbaan hier.

Risico’s.
5.1 De aanpassingen aan de hoofdinfrastructuur zijn hiermee nog niet gereed
Het aanpassen van de HOV-busbaan tussen Kottendijk en Deurningerstraat en aanleg verblijfsgebied is een schakel in het aanpassen van de omliggende wegenstructuur hier. De Raiffeissenstraat zal op korte termijn worden heringericht. De Kottendijk zal, voor het gedeelte tussen de Boddenkampsingel en de Deurningerstraat, in 2019 als fietsstraat worden ingericht waar de auto te gast is.
De andere straten in dit gebied, te weten de Molenstraat/ Hengelosestraat en de Deurningerstraat, zullen ook nog aangepast moeten worden. Hier zal nadere besluitvorming over plaatsvinden.

Financiële dekking van het voorstel
De totale kosten bedragen € 955.357,-, waarvan € 423.206,- voortvloeit uit de werkzaamheden zoals opgenomen in de overeenkomsten en € 532.121,- voor het aanpassen van de HOV busbaan. De kosten uit de overeenkomsten hebben betrekking op de kosten voor de planologische procedure, de plankosten, eventuele planschade en de kosten
voor de aanpassingen in de openbare ruimte binnen de exploitatiegrenzen. De kosten voor de herinrichting van de HOV busbaan hebben betrekking op de aankoop van een perceel grond, de fee voor bureau subsidies, de plankosten en de civiele kosten. Op het project voor de HOV busbaan wordt een subsidie verwacht van € 118.175,-.

Om de gemeentelijke kosten te maken, vragen we een krediet aan dat als volgt is gedekt:

Kosten			Aanwezig krediet	Aanvullend krediet
Kosten Schuttersveld	**Bedrag**			
Plankosten	€	83.631		
RO Bijdrage	€	31.000		
Civiele werkzaamheden	€	65.400		
Totaal	**€**	**180.031**		
Kosten Deuringerstraat	**Bedrag**			
Plankosten	€	78.525		
RO Bijdrage	€	42.000		
Civiele werkzaamheden	€	122.650		
Totaal	**€**	**243.175**		
Kosten HOV baan	**Bedrag**			
Plankosten	€	47.546		
Civiele kosten	€	334.606		
Aankoop gronden	€	150.000		
Totaal	**€**	**532.151**		
Totale kosten	***€***	***955.357***		
Dekking				
Dekking	**Bedrag**			
Exploitatiebijdrage Schuttersveld	€	176.431	€ 7.225	€ 169.207
Verkoop gronden schuttersveld	€	3.600		€ 3.600
Exploitatiebijdrage Deuringerstraat	€	243.175	€ 7.225	€ 235.951
Subtotaal particuliere grex	*€*	*423.206*	*€ 14.449*	*€ 408.757*
Subsidie Provincie duurzaam veilig	€	118.175		€ 118.175
Bijdrage reserve mobiliteit	€	413.976	€ 413.976	€ -
Subtotaal investeringskrediet	*€*	*532.151*	*€ 413.976*	*€ 118.175*
Totaal	***€***	***955.357***	***€ 428.425***	***€ 526.932***

Dekking
De totale kosten voor herinrichting van de HOV busbaan worden als volgt gedekt:
• € 118.175,- uit de provinciale subsidie voor duurzaam veilig
• € 413.976,- uit de onttrekking uit de reserve mobiliteit. Deze onttrekking van de reserve mobiliteit wordt gedekt uit een onttrekking uit de reserve grondbedrijf. Deze onttrekking uit de reserve grondbedrijf wordt gedekt door een dotatie aan de reserve grondbedrijf van de reeds binnen de grondexploitatie Roombeek-Boddenkamp gereserveerde middelen voor deze herinrichting. Het benodigde bedrag wordt per 2022 op basis van nacalculatie toegevoegd aan de reserve Mobiliteit ter dekking van de jaarlijkse kapitaalslasten AD €23.730,- op het product verkeer en infra vanaf de datum van de ingebruikname van de HOV. Per saldo is er geen effect op de reserve grondbedrijf en reserve mobiliteit.

De totale kosten voor de werkzaamheden voortvloeiend uit de overeenkomsten worden gedekt door de in de overeenkomst opgenomen exploitatiebijdrage en de verkoop van een klein perceel op Schuttersveld.

De investeringen in maatschappelijk nut worden conform BBV-voorschriften geactiveerd
De investering voor de aanpassing van de HOV van totaal € 413.976,- betreft een investering in de infrastructuur en kwaliteit openbare ruimte en moet, conform BBV, worden geactiveerd. De subsidie van de provincie moet als investeringsbijdragen in mindering worden gebracht op het te activeren bedrag. Interne bijdragen kunnen niet in mindering worden gebracht op het te activeren bedrag, maar moeten in een bestemmingsreserve worden gestort voor de dekking van de jaarlijkse kapitaalasten. Het te activeren bedrag bedraagt per saldo € 413.976,-. De te verwachten kapitaallasten ad. € 23.730,- worden toegevoegd aan het kapitaallastenbudget op het product Verkeer en Infra. Als dekking van deze kapitaallasten wordt de onttrekking uit de reserve grondbedrijf gedoteerd aan de reserve mobiliteit.

De BBV voorschriften schrijven eveneens voor dat projecten niet langer als één project geadministreerd mogen worden. Administratief leidt dit tot diverse sub-projecten met daaraan gekoppeld verschillende balansposten in de gemeentelijke jaarrekening. Dit vergt een aantal “technische” beslispunten zoals opgenomen in dit voorstel. Met dit voorstel trachten wij wel het totale financiële beeld aan u te presenteren van dit project. Dit zodat u over het totaal een besluit kunt nemen.

Risico’s
Om de risico’s voor de gemeente te beperken zijn in de exploitatie overeenkomsten zekerheden opgenomen. In de overeenkomsten is verder opgenomen dat het totale project geen doorgang vind indien u als raad het bestemmingplan te zijner tijd niet in procedure zou willen brengen of als het bestemmingsplan niet onherroepelijk zou worden.

Participatie
De plannen voor zowel de locatie Aldi Deurningerstraat alsmede Schuttersveld zijn besproken in de klankbordgroep Spoorzone, wijkraad Lasonder-Zeggelt en met de eigenaar/ beheerder van Schuttersveld. De betrokken partijen zijn positief over de planvorming. Daarnaast zijn omliggende ondernemers op Schuttersveld geconsulteerd voor de Aldi supermarkt.

Communicatie
De gemeente heeft een faciliterende rol in dit project. De communicatie met de omgeving loopt in eerste instantie via de exploitanten. Daar waar nodig denkt de gemeente mee en wordt ook zo nodig door de gemeente actief gecommuniceerd.
Zodra het stedenbouwkundig plan Deurningerstraat en voorlopig ontwerp voor het ‘rechttrekkene ’ van de HOV-busbaan Kottendijk-Deurningerstraat en voorplein gereed zijn zal er een informatiebijeenkomst voor de directe omgeving worden georganiseerd. Verdere communicatie is maatwerk en ook onderwerp van gesprek tijdens de overleggen met de initiatiefnemers

Vervolg
Na kennisneming door uw Raad en vaststelling van stedenbouwkundige visie en het krediet zal een herziening van het bestemmingsplan in voorbereiding worden genomen. Gelet op de onlosmakelijkheid van beide ontwikkelingen en verplaatsing van m2 detailhandel zal er sprake zijn van een partiële herziening van het bestemmingsplan waarin zowel de percelen aan de Deurningerstraat als het perceel op Schuttersveld is opgenomen.
Naar verwachting zal deze in de komende maanden in procedure worden gebracht en aansluitend ter vaststelling worden aangeboden aan uw Raad.
Gelet op de afhankelijkheid tussen de beide locaties, zal er pas gestart kunnen worden met woningbouw op de locatie aan de Deurningerstraat nadat de nieuwe supermarkt op Schuttersveld gereed is. Naar verwachting zal dit in de loop van 2020 zijn.
Zodra de woningen aan de Deurningerstraat gereed zijn kan gestart worden met de verlegging van de busbaan en de herinrichting van het gebied tussen Deurningerstraat een Kottendijk. Dit zal niet eerder dan 2022 zijn.

Bijlagen

1. Exploitatie overeenkomst Aldi **(onder geheimhouding in te zien bij Griffie)**
2. Exploitatie overeenkomst Hegeman **(onder geheimhouding in te zien bij Griffie)**
3. Stedenbouwkundige visie Deurningerstraat
4. Begrotingswijziging

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Besluit Gemeenteraad VII- D

Onderwerp	Herontwikkeling locatie Aldi Deurningerstraat-Kottendijk / verplaatsing Aldi naar Schuttersveld		
Organisatieonderdeel	DF		
		Corsanummer	1900005154

De raad van de gemeente Enschede,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.,

besluit:

1. De door het college opgelegde geheimhouding van de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel te bekrachtigen ingevolge artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.
2. Kennis te nemen van de exploitatie overeenkomsten met de exploitanten.
3. De stedenbouwkundige visie vast te stellen voor de huidige locatie van de Aldi aan de Deurningerstraat als leidraad voor de uitwerking.
4. Voor de werkzaamheden voortvloeiend uit deze overeenkomsten een krediet vast te stellen van € 423.206,-, waarvan € 408.757,- aanvullend ten opzichte van de bestaande kredieten en deze te dekken uit de (exploitatie)bijdragen uit de overeenkomsten. Voor de werkzaamheden met betrekking tot het aanpassen van de HOV-as een krediet vast te stellen van € 532.151,- en deze te dekken uit:
   a. Voor een bedrag van € 118.175,- uit de provinciale subsidie met betrekking tot duurzaam veilig.
   b. Voor een bedrag van € 413.976,- door een onttrekking uit de reserve Mobiliteit.
5. De hieruit volgende wijzigingen in de gemeentebegroting aan te brengen

Aldus vastgesteld in de vergadering van 4 februari 2019

De griffier, **de voorzitter,**

R.M. Jongedijk dr. G.O. van Veldhuizen

CONCEPT

6581_woningen Deurningerstraat Enschede

stedenbouwkundige visie | 27-11-2018

bdg architecten

projectinformatie
woningen Deurningerstraat Enschede

projectnummer	6581
fase	stedenbouwkundig telmodel
versie	01
datum	27-11-2018
opdrachtgever	Hegeman Bouwgroep

bdg architecten

bdg architecten

Grote Voort 5
8041 AM Zwolle
T 038 421 33 37

Abram Dudok van Heelstraat 3
1096 BE Amsterdam
T 020 237 92 00

E info@bdgarchitecten.nl
I bdgarchitecten.nl

verkaveling
situatie

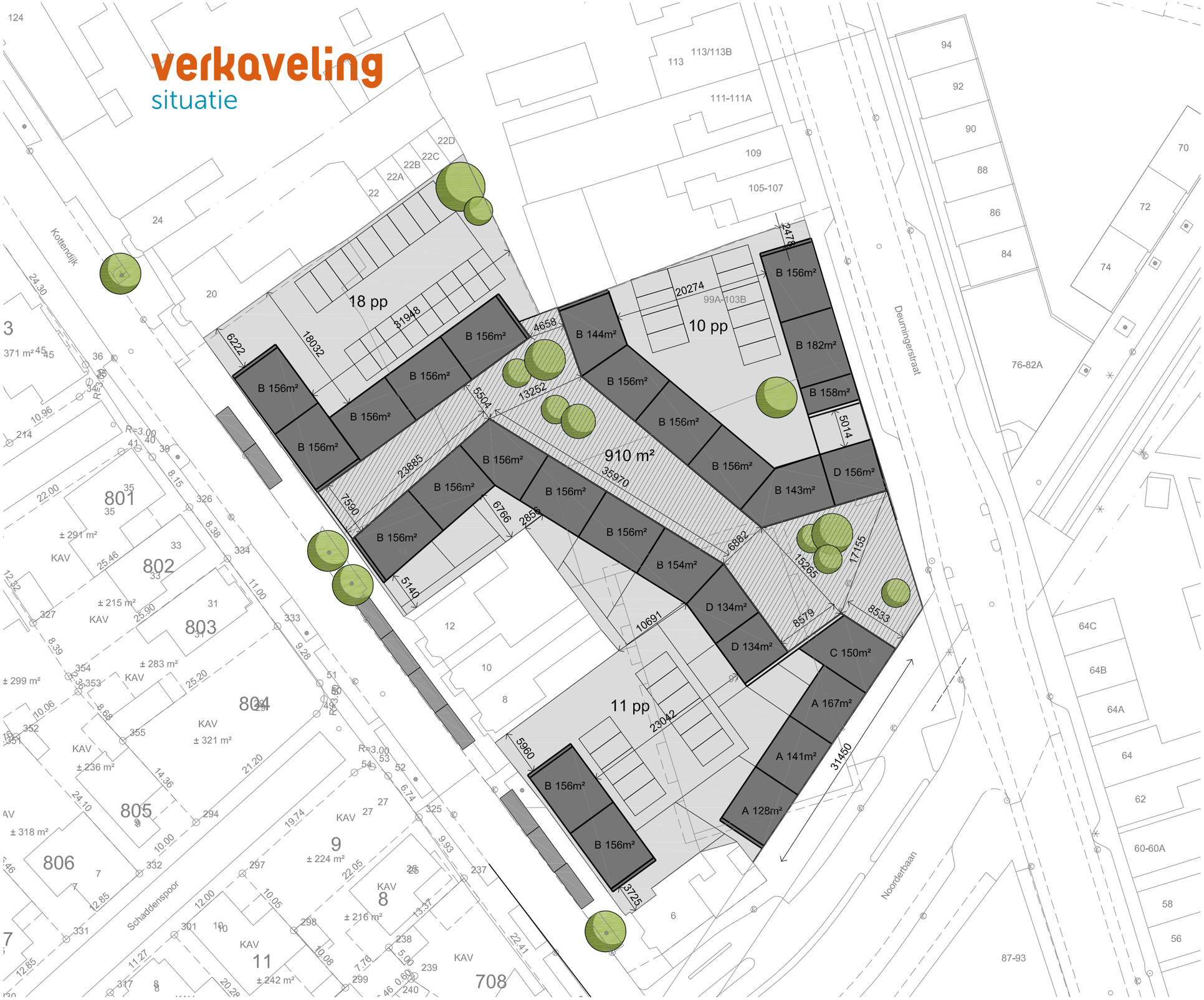

28 woningen

Parkeer norm 1,7
Waarvan 0,3 openbaar toegankelijk

Gerealiseerd
39 pp in binnengebied
9 pp openbaar toegankelijk

telmodel

0 10

schaal 1:500

CONCEPT
6581 Deurningerstraat Enschede

model
vogelvlucht

model
vogelvlucht 2

impressies
globale weergave model

binnengebied

Deurningerstraat richting noord

vanaf busbaan

hoek busbaan / Kottendijk

impressies
globale weergave model

binnengebied

vanaf kruispunt Deurningerstraat

referenties
vorm en materialisatie

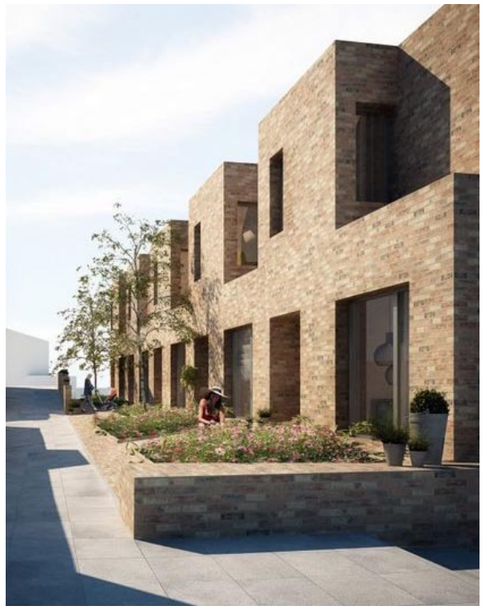

bdg architecten

bdg architecten

Grote Voort 5
8041 AM Zwolle
T 038 421 33 37

Abram Dudok van Heelstraat 3
1096 BE Amsterdam
T 020 237 92 00

E info@bdgarchitecten.nl
I bdgarchitecten.nl

	Versie: 2019V01		Gecombineerde Begrotingstaat 2019			Kies gemeente ➔		Enschede							
	Document voor➔			FDC adm ➔		Wordt deze begr. Wijz vastgesteld nadat de PB 20-23 is vastgesteld ➔		Nee			▼ Status; Doc.type; Nr		▼ Status; Doc.type; Nr		▼ Status; D
Doc.	Maken↓	Bedrijf	Document	Invoersjabloon	Boekdatum	Status	Soort besluit	Boekjaar	Periode	DocNr.	Open		Open		Open
LJ ➔	Ja	B21	BGR-LJ	XL-BGR-LJ	17-1-2019	Open	R 22-01-2019	2019	1		XL-BGR-LJ		XL-BGR-MJ		XL-BGR-MJ
MJ ➔	Ja (4jr)	B21	BGR-MJ	XL-BGR-MJ	17-1-2019	Open	R 22-01-2019	GREX aldi	0		0		0		0
WB ➔	Nee					Open			0		Verschil:	0,00	Verschil:	0,00	Verschil:
			Besluit wordt genomen door:		RAAD	← kies besluitend orgaan, uitklapmenu					Lopend Jaar . B21 . Enschede . 2019		BegrWijzMJ . B21 . Enschede . 2020		BegrWijz Enschede
			Datum besluit:		di, 22 jan. 2019	← voer in als: (d)d-(m)m-(jj)jj bijv 2-1-19		Steller Begr Wijz➔							
			Aanlevering door:			← kies organisatie via uitklapmenu		Naar↓	Lege regels:➔		UITGAVEN	INKOMSTEN	UITGAVEN	INKOMSTEN	UITGAVEN
			Vul in omschrijving (20 pos)➔		GREX aldi		« Aantal pos oké		Juiste manier:➔		2019	2019	2020	2020	2021
▼ DT	▼ Afd	Product ▼	▼Specificatie	▼ Kostensoort	▼Specificatie	▼	▼	▼	▼	▼	32.000,00	32.000,00	408.828,00	408.828,00	339.428,00
J/N	S	El 1	Element 2	Element 3	Element 4	Element 5	Omschrijving	Begr. Wijz.nr	CORSA nummer	Type besluit	Inc/Struc	Basisjaar	LJ 2019 U	LJ 2019 I	MJ 2020 U	MJ 2020 I	MJ 2021 U
j	1	871	9469900	M07	33321	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019			94.025,00		94.025,00
j	1	871	9469900	M08	62292	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019	32.000,00		32.000,00		32.000,00
j	1	871	9469900	M08	63000	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019			73.000,00		
j	1	871	9469900	M26	84320	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019				209.803,00	
j	1	871	9469900	M30	84320	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	85100	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019				167.025,00	
j	1	871	15900	0	51000	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019			209.803,00		213.403,00
j	1	871	5787100	0	86292	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019		32.000,00		32.000,00	
j	1	871	5787100	0	86120	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019		-32.000,00		-32.000,00	
j	1	871	15900	0	85100	0	GREX ALDI deurningerstr+schutterveld		1800027888	Standaard	2023	2019		32.000,00		32.000,00	
j	1	871	7471235	M07	10000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	7471235	M02	10000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	7471235	M08	10000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	7471235	M30	86310	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	7471235	M30	86390	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6462214	0	22000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6462214	0	23000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6462224	RES439	86010	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	04200	RES439	60100	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	85800	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	82200	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	02401	0	82300	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	85100	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6462224	0	86300	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6462224	RES439	60100	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	04200	RES439	86010	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	58000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6483500	0	63000	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	6483500	RES425	86010	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	04200	RES425	60100	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					
j	1	871	15900	0	85800	0	INV HOV Deurnstrt-Kottendijk		1800027888	Standaard	2023	2019					

oc.type; Nr	**▼ Status; Doc.type; Nr**		**▼ Status; Doc.type; Nr**	
	Open		Open	
	XL-BGR-MJ		XL-BGR-MJ	
	0		0	
0,00	Verschil:	0,00	Verschil:	0,00
MJ . B21 . de . 2021	**BegrWijzMJ . B21 . Enschede . 2022**		**BegrWijzMJ . B21 . Enschede . 2023**	
INKOMSTEN	UITGAVEN	INKOMSTEN	UITGAVEN	INKOMSTEN
2021	2022	2022	2023	2023
339.428,00	2.220.055,00	2.220.055,00	105.346,00	105.346,00
MJ 2021 I	**MJ 2022 U**	**MJ 2022 I**	**MJ 2023 U**	**MJ 2023 I**
	32.000,00		34.156,00	
209.803,00				
3.600,00				
94.025,00				
32.000,00		32.000,00		34.156,00
-32.000,00		-32.000,00		-34.156,00
32.000,00		32.000,00		34.156,00
	325.379,00			
	150.000,00			
	56.772,00			
		118.175,00		
		413.976,00		
			13.380,00	
			10.350,00	
				23.730,00
			23.730,00	
				23.730,00
				13.380,00
				10.350,00
			23.730,00	
		413.976,00		
	413.976,00			
		413.976,00		
	413.976,00			
	413.976,00			
		413.976,00		
	413.976,00			
		413.976,00		

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Eelco Eerenberg (Agendaletter C)		
Onderwerp	Antwoord artikel 35 vragen SP over wifitellingen		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Economie & Werk	Corsanummer:	1900003963
Opsteller	K.B.H. Ligthart - Kaalverink	Casenummer	BV19000024
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	Functionaris Gegevensbescherming en Juridische Zaken
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
In te stemmen met de bijgevoegde beantwoording van de schriftelijke vragen van de heer Van Ek van de SP over de wifitellingen in onze binnenstad.

Publieksvriendelijke samenvatting
Het raadslid Van Ek van de SP heeft vragen gesteld over de wifitellingen in de binnenstad. Deze wifitellingen zijn in 2017 gestart en worden uitgevoerd met aandacht voor de privacy van onze binnenstadsbezoekers. De wifitellingen worden vanaf 1 januari 2019 anoniem uitgevoerd. Hiermee vallen de tellingen niet meer onder de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
zie de bijgevoegde beantwoording van de artikel 35 vragen.

Beoogd effect
Beantwoording van de schriftelijke vragen.

Argumenten
n.v.t.

Risico's
n.v.t.

Financiële dekking van het voorstel
n.v.t.

Alternatieven
n.v.t.

Participatie
n.v.t.

Communicatie met direct betrokkenen:
n.v.t.

Interne communicatie
n.v.t.

PR over besluit:
n.v.t.

Persbericht, ja of nee: nee

Vervolg
n.v.t.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	beantwoording artikel 35 vragen van de heer Van Ek van de SP over wifitellingen	Ja	Ja	Nee

Corsanummer: 1900003969

Op 27 december 2018 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Piet van Ek van de fractie SP gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Piet van Ek (SP) inzake Wifi tracking:

Inleiding van de heer Van Ek:
"De gemeente Enschede hervat het volgen van bezoekers aan de binnenstad middels wifi-tracking. In de brief aan de raad van 19-12-2018 wordt gesteld dat aangezien gegevens nu worden geanonimiseerd, het opslaan en verwerken van deze gegevens niet meer onder de AVG valt. Ter ondersteuning is een link naar de autoriteit persoonsgegevens toegevoegd. Voorheen werden gegevens, zo lezen we in de brief, gepseudonimiseerd. Hierbij zijn gegevens te herleiden naar individuele toestellen en daarmee personen.

Op 6 en 18 september 2017 hebben de SP en het CDA vragen gesteld over wifi-tracking. In de vraagstelling van het CDA worden de voorwaarden voor wifi-tracking genoemd. In beantwoording geeft het college aan: "Deze geanonimiseerde gegevens zijn niet meer te herleiden naar personen. De gegevens die uiteindelijk worden bewaard, zijn dus geen persoonsgegevens. "
In antwoord op vragen van de SP geeft het college aan: "Wij zijn het eens met de SP dat we als overheid en opdrachtgever toe moeten zien op het naleven van de privacyregels"

Reactie van ons college op deze inleiding:

N.a.v. de term "wifi-tracking" in de inleiding van de heer Van Ek:
In onze binnenstad is geen sprake van wifitracking, maar enkel van wifi**tellingen**. Zie voor een uitleg over het verschil tussen deze twee termen ook de Q&A van City Traffic (het bedrijf dat voor ons de wifitellingen uitvoert). In deze Q&A wordt trouwens ook uitgebreid ingegaan op hoe het tellen van passanten werkt, hoe de versleuteling werkt, of er volgens de richtlijnen van de AVG wordt geteld en wat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) nou precies nieuw heeft gecommuniceerd in hun persbericht van 30 november 2018.

N.a.v. de opmerking in de inleiding dat "gepseudonimiseerde gegevens direct te herleiden zijn naar individuele toestellen en daarmee personen":
De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) beschouwt MAC adressen en gepseudonimiseerde MAC adressen als een persoonsgegeven. Dit gegeven is echter enkel **in combinatie met** andere gegevens te herleiden naar een individueel toestel of persoon. Hier vindt u een nadere uitleg van de AP over gepseudonimiseerde gegevens (onder het kopje: "verwerk ik als organisatie persoonsgegevens met wifitracking?"). Als gemeente ontvangen wij enkel geaggregeerde (en daarmee geanonimiseerde) gegevens/tellingen van City Traffic.

De beantwoording van de vragen:

1. Is het college het met de SP eens dat de raad in de beantwoording op de vragen van het CDA d.d. 6 september 2017 foutief is geïnformeerd over de manier van verwerking van de gegevens die met wifi-tracking verkregen worden?

Antwoord:
Onze insteek was in 2017 en is nog steeds dat we de privacy van de binnenstadsbezoekers waarborgen. In 2017 deden we dit door de tellingen te laten pseudonimiseren en te laten voldoen aan een pakket van aanvullende maatregelen die de Autoriteit Persoonsgegevens als voorwaarde had gesteld voor wifitellingen (zoals het bieden van een opt-out mogelijkheid, goede communicatie etc). Vanaf 1 januari 2019 worden de tellingen geanonimiseerd. Anonieme tellingen zijn geen persoonsgegevens en vallen niet onder de AVG. Hierdoor zijn de aanvullende maatregelen niet meer nodig.

2. Is het college het met de SP eens dat de gemeente in deze kwestie tekort is geschoten bij het toezien op het naleven van de privacyregels?

nee, zie ons antwoord op vraag 1.

3. Welke stappen heeft het college ondernomen of gaat het college ondernemen om in de toekomst beter te letten op privacy aspecten bij het verwerken van persoonsgegevens?

Stappen die wij in het kader van de wifitellingen hebben ondernomen hebben wij via de mail gecommuniceerd aan uw raad in een memo van 8 december 2017 en in de brieven van 6 en 18 december 2018.

In zijn algemeenheid zijn wij voornemens om een ethische raad in te stellen. Dit is ook aangekondigd in de gemeentebegroting 2019-2022 bij het subdoel 1.05 “optimale inzet beschikbare data” in hoofdstuk 3.4. Deze ethische raad zal zich onder andere bezig gaan houden met vraagstukken rondom data en privacy. U wordt hierover in de loop van 2019 nader geïnformeerd.

Enschede, 22 januari 2019

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Arjan Kampman (Agendaletter E) () ()		
Onderwerp	Beantwoording artikel 35 vragen van mevrouw Hofman-Bijlstra inzake Evaluatie Kindpakket.		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Economie & Werk	Corsanummer:	1900004897
Opsteller	A.E. Eshuis - van Lenthe	Casenummer	
Urgentie	,		
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	EWO-P&C/Rob Wegink
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Bijgevoegd beantwoordingsformulier vast te stellen en daarmee de artikel 35 vragen van mevrouw Hofman-Bijlstra te beantwoorden.

Publieksvriendelijke samenvatting
Op 2 januari jl. zijn bij de Raadsgriffie vragen ingediend door mevrouw Hofman-Bijlstra (PvdA) op grond van artikel 35 over de brief Evaluatie Kindpakket. Het college van B&W geeft antwoord op deze vragen.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
-

Beoogd effect
-

Argumenten
-

Risico's
-

Financiële dekking van het voorstel
-

Alternatieven
-

Participatie
-

Communicatie met direct betrokkenen:
-

Interne communicatie
-

PR over besluit:
-

Persbericht, ja of nee:

Vervolg
-

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	Beantwoordings formulier art. 35 vragen - Evaluatie Kindpakket	Ja	Nee	Nee

Corsanummer: 1900004953

Op 2 januari 2019 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van mevrouw Hofman-Bijlstra van de fractie PvdA gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van mevrouw Hofman-Bijlstra inzake beantwoording artikel 35 vragen inzake Evaluatie Kindpakket.

Naar aanleiding van uw brief 'Evaluatie Kindpakket' en de berichtgeving over het terug vorderen van niet bestede gelden van 2017 van Stichting Leergeld, heeft de PvdA fractie enkele vragen. Uit de landelijke tussentijdse evaluatie van de staatssecretaris van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die u naast uw brief heeft bijgevoegd, blijkt dat naast positieve ontwikkelingen bij gemeenten ook verbeterslagen mogelijk zijn. Met name op het vlak van het inzicht van de gemeenten in de besteding van de middelen en (het inzicht) in het bereik van alle kinderen, om bij hen de negatieve gevolgen van het opgroeien in armoede tegen te gaan.
Ook Enschede heeft meegewerkt aan deze tussentijdse evaluatie van het Ministerie. In uw brief schrijft u over het bereik van het Kindpakket in Enschede en de financiële gevolgen van onze inzet.

De PvdA vindt het zeer belangrijk dat alle kinderen die in armoede leven bereikt worden door onze armoedepartners en dat wij er alles aan doen om opgroeien in armoede zo veel mogelijk te voorkomen.
Voor de PvdA fractie is het daarom onacceptabel dat nog steeds niet alle kinderen zijn bereikt en wil helderheid over de berichtgeving over het terug vorderen van niet besteedde middelen.

Vooraf:
Het college voert een actief armoedebeleid en doet dat samen met partners. Het kindpakket maakt daar een belangrijk onderdeel van uit en is tevens onderdeel van alle middelen die we besteden binnen het sociaal domein. In het coalitieakkoord zijn afspraken gemaakt om toe te werken naar een integraal budget voor de opgaven in het sociaal domein. Het college wil sociale middelen zoveel mogelijk voor sociale doelen bestemmen, waarbij meevallers in het ene onderdeel nadelen compenseren in het andere. Dit geeft de mogelijkheid om een integrale afweging te maken, met als doel onze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit is de context op basis waarvan we de vragen hebben beantwoord.

Vraag 1
Ziet het college de mogelijkheid het nog niet bestede bedrag van Stichting Leergeld van 2017 in te laten zetten voor 2019 om zo nog meer kinderen te bereiken of een gevarieerder aanbod aan te kunnen bieden? Wat heeft de wethouder van de raad nodig om dit mogelijk te maken?

Antwoord
De gemeentelijke begrotingsdiscipline geeft aan onder welke voorwaarden het college budgettaire afwijkingen mag opvangen binnen het programma. De mutaties worden door het college bij de concernrapportage of jaarrekening gemeld aan de raad. Binnen de begrotingsdiscipline besluit de raad dat bij het niet volledig besteden van specifieke budgetten een bestemmingsreserve mag worden gevormd waaruit in een volgend jaar deze specifieke lasten kunnen worden gedekt. Uw raad kan dus besluiten om budgetten anders of voor een hetzelfde doel te bestemmen, zo ook in dit geval. Het eerstvolgende gebruikelijke moment daarvoor is bij de vaststelling en bestemming van het jaarrekeningresultaat.

Vraag 2
Dreigt eenzelfde situatie (onderbesteding) zich voor te doen over het jaar 2018?

Antwoord
Op dit moment is nog niet aan te geven hoe de besteding van de subsidie 2018 is geweest. De Stichting Leergeld kan dat (pas) aangeven zodra de jaarrekening 2018 is afgerond en door de accountant is goedgekeurd. Naar verwachting is dat in het voorjaar 2019.

Vraag 3
Heeft de Stichting Leergeld voor 2018 en 2019 rekening gehouden met extra middelen en deze ook aangevraagd? Zo nee, hoe is daar nog rekening mee te houden? Gezien het grote vraagstuk in Enschede en de wens alle kinderen te bereiken.

Antwoord
De Stichting Leergeld heeft voor 2018 € 1.229.000 aangevraagd en beschikt gekregen.
Voor 2019 is € 1.256.000 aangevraagd en beschikt. Dit is conform de subsidiebedragen, zoals ze in de gemeentebegroting staan opgenomen.
De Stichting Leergeld streeft nadrukkelijk groei in het bereik na en die verwachting maken ze ook waar. In 2016 was het bereik van Leergeld 2.180 “unieke” kinderen. In 2017 was het bereik 2.584 “unieke” kinderen en in 2018 laten de voorlopige cijfers nu zien dat ze meer dan 2.800 “unieke” kinderen hebben bereikt. Hiervoor zet de Stichting Leergeld de gemeentelijke subsidie in. Daarnaast ontvangt zij ook middelen uit externe financiering. Het deel afkomstig uit sponsoring neemt daarin toe en daarmee ook het totale beschikbare budget.

Vraag 4
Om beter zicht te krijgen op het daadwerkelijke aantal unieke bereikte kinderen en zicht te krijgen op de kinderen die nu gemist worden, wil de PvdA weten of het mogelijk is ook in Enschede een onderzoek uit te laten voeren naar het huidige bereik, de dubbelingen in de registraties eruit te laten halen en te kijken welke kinderen nu niet bereikt worden die wel in aanmerking zouden komen?

Antwoord
In 2019 evalueren wij ons armoedebeleid. Daartoe doen wij o.a. onderzoek naar de resultaten van de inzet van onze inkomensondersteunende instrumenten (waaronder ook het Kindpakket). Dit onderzoek en de evaluatie willen wij in nauwe samenwerking en samenspraak met onze partners in de stad en uw Raad uitvoeren. Het bereik van onze instrumenten is daarbij een belangrijk onderdeel.
Op 4 februari a.s. is met uw Raad een technische sessie gepland. Tijdens deze sessie willen wij o.a. met u bespreken hoe we de evaluatie en het onderzoek
vorm kunnen gaan geven en welke onderdelen daarin een plek gaan krijgen.

Vraag 5
Is het college bereid geld dat (nog) niet besteed is door onze armoedepartners aan het eind van een boekjaar niet te laten vrijvallen naar de algemene middelen, maar deze specifiek te laten reserveren voor kinderen in armoede zodat wij een inhaalslag kunnen realiseren in onze stad? Wat heeft het college van de raad nodig om dit te realiseren?

Antwoord
Zie het antwoord op vraag 1

Enschede, 22 januari 2019

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Agendaformulier OPENBAAR B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat (Agendaletter D)		
Onderwerp	Rechtshandeling (verkoop en vestigen recht van opstal) Vastgoedbedrijf Enschede		
Openbaar	Openbaar: ja, met uitzondering van financiële en persoonlijke gegevens		
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoering en management ondersteuning	Corsanummer:	
Opsteller	B.H.J. Geesink-Visser (053) 481 5705	Casenummer	BV19000010
Urgentie	Nee		
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	Stadsdeelmanagement Zuid
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Voorstel portefeuillehouder om:

1. te besluiten tot het verkopen (vestigen van een recht van opstal) van het gemeentelijk object gelegen aan de Vlierstraat 89 te Enschede.

Publieksvriendelijke samenvatting
Het gemeentelijk object gelegen aan de Vlierstraat 89 te Enschede te verkopen door het vestigen van een afhankelijk recht van opstal. Gemeente houdt de grond in eigendom.
Met de verkoop van dit vastgoed wordt uitvoering gegeven aan het door de Raad vastgestelde Strategie op vastgoed d.d. 9 oktober 2017.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
SOORT RECHTSHANDELING:
Het betreft een vastgoed verkoopovereenkomst (vestigen recht van opstal).
FEITELIJKE GEGEVENS:
Voormalig clubgebouw Dancing Wolves.
REDEN VAN DEZE VERKOOP:
Leegstand met huurderving. Object dient geen direct en vastgesteld beleidsdoel meer.
RELATIE TOT BELEIDSKADER:
Uitvoering geven aan de door de Raad vastgestelde Strategie op vastgoed d.d. 9 oktober 2017.

Beoogd effect
Verkleinen van de gemeentelijke vastgoed portefeuille, verkleinen vastgoed risico's en realiseren verkoopopbrengst.

Argumenten
Door verkoop hoeft het object niet meer door de gemeente beheerd te worden en heeft een vereniging die al jaren in stadsdeel Zuid een locatie zoekt nieuwe huisvesting gevonden.

Risico's
Indien het College besluit af te zien van deze verkoop dan komt de overeenkomst niet tot stand. Tevens blijft gemeente eigenaar van een leegstaand object in matige bouwkundige staat.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Participatie
Niet van toepassing.

Communicatie met direct betrokkenen:
Koper en stadsdeelbeheer Zuid zijn betrokkenen, hebben input geleverd en worden geïnformeerd over het genomen besluit.

Interne communicatie
De interne communicatie over dit besluit is de verantwoordelijkheid van het Vastgoedbedrijf Enschede

PR over besluit:
Geen.

Persbericht, ja of nee:
Nee

Vervolg
Na het besluit door het College wordt de overeenkomst namens gemeente ondertekend door het bij mandaat bevoegde afdelingshoofd Vastgoedbedrijf Enschede. Vervolgens zal het recht van opstal door middel van een notariële akte worden bekrachtigd.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim	Openbaar maar niet publiceren
Bijlage 1	Opstalovereenkomst	Ja	Nee	GEHEIM	Nee
Bijlage 2	Huurovereenkomst	Ja	Nee	GEHEIM	Nee

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Arjan Kampman (Agendaletter E) () ()		
Onderwerp	beantwoording artikel 35 vragen van de heer Ten Vergert (CDA) over 1000 kansenplan provincie Overijssel / 500 leerwerktrajecten 2019		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Economie & Werk	Corsanummer:	1900004698
Opsteller	R.H.J. Marsch	Casenummer	BV19000029
Urgentie	,		
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	M. Bom (provincie Overijssel)
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Bijgevoegd beantwoordingsformulier vast te stellen en daarmee de artikel 35 vragen van de heer Ten Vergert te beantwoorden.

Publieksvriendelijke samenvatting
Op 7 januari zijn bij de griffie vragen ingediend over het ‘1000 kansenplan provincie Overijssel / 500 leerwerktrajecten 2019’ door de heer Ten Vergert (CDA), op basis van artikel 35. Het college van B&W geeft antwoord op deze vragen.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
-

Beoogd effect
-

Argumenten
-

Risico's
-

Financiële dekking van het voorstel
-

Alternatieven
-

Participatie
-

Communicatie met direct betrokkenen:
-

Interne communicatie
-

PR over besluit:
-

Persbericht, ja of nee:

Vervolg
-

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	Beantwoordings formulier art. 35 vraag 1000 kansenplan / 500 leerwerktrajecten 2019	Ja	Ja	Nee

Corsanummer: 1900004712

Op 7 januari 2019 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Ton ten Vergert van de fractie CDA gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Ton ten Vergert (CDA) inzake 1000 kansenplan provincie Overijssel / 500 leerwerktrajecten 2019.

Ondanks een groeiend aantal vacatures zijn er in Overijssel kwetsbare mensen die geen deel uitmaken van het arbeidsproces. Provincie Overijssel wil deze inwoners een steuntje in de rug geven en stelt daarom subsidie beschikbaar voor vijfhonderd leerwerktrajecten. Dit is een uitbreiding van het succesvolle 1.000 kansenplan (bron : website provincie Overijssel)
Voor 2019 is een bedrag van 1,25 miljoen euro beschikbaar. Dit betekent dat er voor 500 leerwerktrajecten een bijdrage is. Gemeenten, ondernemingen en onderwijsinstellingen kunnen een subsidie aanvragen voor leerwerktrajecten voor jongeren, ouderen en statushouders om zo hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Dit is co-financiering; de provincie betaalt de helft van de kosten, de aanvrager betaalt de andere helft zelf. Het maximale bedrag dat kan worden aangevraagd is 2.500 euro. Alle subsidievoorwaarden blijven gelijk aan de eerste ronde van het 1.000 kansenplan.
In februari 2018 is het 1.000 kansenplan opengesteld. Van deze regeling is veel gebruik gemaakt; in november 2018 waren al 1.026 aanvragen ingediend. In de regio Zwolle zijn 229 trajecten aangevraagd, in de regio Deventer 53 en in Twente werden 544 trajecten aangevraagd. Hierbij werd 36% van de Overijsselse trajecten aangevraagd voor jongeren, nog eens 36% is voor statushouders en 28% van de leerwerktrajecten is aangevraagd voor ouderen in de provincie. Naast deze aanvragen heeft de Overijsselse Techniekuitdaging voor geheel Overijssel tweehonderd leerwerktrajecten in de techniek opgenomen voor 66 jongeren, 100 ouderen en 34 statushouders.
Naar aanleiding van het succes van de eerste ronde diende een meerderheid van Provinciale Staten tijdens de begrotingsbehandeling op 7 november een motie in. In deze motie roepen Provinciale Staten het college van Gedeputeerde Staten op om het 1.000 kansenplan uit te breiden. Daar wordt met de uitbreiding gehoor aan gegeven.

1. Is de gemeente Enschede op de hoogte van deze regeling en in hoeveel gevallen in Enschede is gebruik gemaakt van de regeling in 2018 ?

Ja, er zijn 4 plannen ingediend die (mede) gericht zijn op Enschedese werkzoekenden, namelijk

Indiener/project	**maximum aantal deelnemers**
Regio Twente	100 statushouders
Code Gorilla (Gemeente Enschede)	25 statushouders
Axent Groen	20 jongeren
Werken in de Logistiek (Regio Twente)	75 trajecten (25 jongeren, 25 ouderen en 25 statushouders)

2. Is de gemeente voor 2019 van plan gebruik te maken van deze regeling ?

Ja, op dit moment ontwikkelen wij plannen voor (regionale) projecten in de zorg en de ICT.

3. Welke acties worden er ondernomen om ondernemingen en onderwijsinstellingen hierover te informeren ?

Via de subsidieadviseurs in de regio Twente is het project onder de aandacht gebracht van onze partners.

Enschede, 22 januari 2019

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt (Agendaletter F)		
Onderwerp	Vaststelling van Nota Bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond 2.0' en regionale bodemkwaliteitskaart Twente.		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Domein Fysiek	Corsanummer:	1900002941
Opsteller	M.C.de de Jong	Casenummer	BV19000012
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	gezamenlijke stukken van de 14 Twentse gemeenten en het Waterschap Vechtstromen
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
1. Aan te sluiten bij de samenwerking van de Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen voor het ontgraven en toepassen van grond in Twente.
2. De nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0' en de Regionale bodemkwaliteitskaart Twente in vast te stellen.
3. De provinciale wegbermenkaart vast te stellen, waarbij grond ontgraven en toepassen binnen de provinciale wegbermen van het gemeentelijk grondgebied mogelijk wordt gemaakt.

Publieksvriendelijke samenvatting
Wij sluiten aan bij het al bestaande Twentse beleid voor het ontgraven en toepassen van grond. Hiertoe is de bestaande Nota bodembeheer met de bijbehorende bodemkwaliteitskaart geactualiseerd en vastgesteld. Alle deelnemende gemeenten en het Waterschap Vechtstromen gebruiken vanaf nu hetzelfde beleid. Dit vereenvoudigt het hergebruiken van grond binnen Twente, verlaagt de kosten voor gebruikers en draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
Een groot aantal Twentse gemeenten voert al enige jaren op elkaar afgestemd beleid uit voor het ontgraven en toepassen van grond. Dit leverde een meer uniform beleid voor ontgraven en toepassen van grond op in Twente. Onze gemeente nam eerder geen deel aan dit beleid omdat Enschede al beleid had vastgesteld in 2008. De gemeenten zijn verplicht het bestaande beleid te actualiseren elke 5 jaar te actualiseren. Regio Twente heeft op 26 november 2015 de gemeenten opdracht gegeven deze actualisatie in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit is gebeurd waarbij het bestaande beleid verder is geïntegreerd en geüniformeerd. Resultaat van dit traject is één nota Bodembeheer en één (regionale) bodemkwaliteitskaart voor alle 14 gemeenten in Twente en het waterschap Vechtstromen.

De nota Bodembeheer met de bijbehorende (regionale) bodemkwaliteitskaart bevat de kaders en voorwaarden om grond binnen Twente te ontgraven en toe te passen tot een maximale diepte van 2 meter beneden maaiveld. Ten opzichte van het bestaande beleid is het geactualiseerde beleid verder vereenvoudigd. Zo zijn de toepassingsmogelijkheden voor grond verruimd, geldt binnen de regio een uniform percentage bodemvreemd materiaal (plastic, puin, glas etc. in de bodem) en hoeven derden nog maar één kaart te raadplegen om te zien waar grond mag worden toegepast. Tegelijk wordt met het geactualiseerde beleid de goede bodemkwaliteit in Twente behouden. Want de bodemgebruikswaarden voor het ontgraven en toepassen van grond zijn specifiek afgestemd op de Twentse bodemsituatie.

Beoogd effect
Aansluiten bij het Twents beleid voor het ontgraven en toepassen van grond in de bovenste twee meter. Hiermee verdere vereenvoudiging en uniformering van het bestaande beleid binnen de regio doorvoeren. En zo bijdragen aan een duurzaam bodemgebruik in Twente.

Argumenten
1.1 De samenwerking tussen gemeenten en de uitvoering van beleid wordt als positief ervaren
Het bestaande Twents beleid hebben de deelnemende gemeenten de afgelopen jaren gezamenlijk gemonitord en uitgevoerd. Dit leverde bodemgegevens en ervaringscijfers op over het ontgraven en toepassen van grond. Deze gegevens zijn input geweest voor de geactualiseerde Nota bodembeheer regio Twente ‘Twents beleid veur oale groond 2.0’ en de Regionale bodemkwaliteitskaart. Door nu binnen de regio te gaan werken met één Nota bodembeheer en één gezamenlijke bodemkwaliteitskaart, verwachten wij de positieve lijn van samenwerken en uitvoering van beleid voort te kunnen zetten. Bovendien vereenvoudigt het toepassen van één beleid in de regio de uitvoering van de toezichthoudende taken door de Omgevingsdienst Twente.

2.1 Actualisatie van het bestaande beleid is verplicht
De bestaande Nota bodembeheer regio Twente ‘Twents beleid veur oale groond’ en de bodemkwaliteitskaart hebben een geldigheidsperiode van vijf jaar. Tussentijds bestaat de mogelijkheid om onder voorwaarden deze geldigheid eenmalig te verlengen met vijf jaar. Hiervan hebben de deelnemende gemeenten gebruik gemaakt. Verlenging is nu niet meer mogelijk, en daarom vindt nu een volledige actualisatie van het bestaande beleid plaats.

3.1 Hergebruik grond binnen provinciale wegbermen draagt bij aan duurzaam bodemgebruik
Eerder ontving de gemeente het verzoek van de provincie Overijssel om haar provinciale wegbermenkaart te accepteren. Met deze kaart kan de provincie onder voorwaarden grond ontgraven en toepassen binnen de provinciale wegbermen, die zich bevinden op gemeentelijk grondgebied. Dit draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik. Over de provinciale wegbermenkaart zijn afspraken gemaakt, die de provincie heeft uitgevoerd. Hierdoor voldoet de provinciale wegbermenkaart aan de gemeentelijke voorwaarden en stellen wij u voor om deze provinciale wegbermenkaart te accepteren voor onze gemeente.

Risico’s
2.1.1 Er is een risico dat niet alle partijen grond aan de voorgeschreven kwaliteit voldoet
De Nota bodembeheer en de Regionale bodemkwaliteitskaart zijn in overeenstemming met de voorgeschreven richtlijnen opgesteld. Echter, kan het voorkomen dat partijen grond niet voldoen aan de voorgeschreven bodemkwaliteit, en niet toegepast mogen worden. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, worden alle meldingen van ontgraven en toepassen van partijen grond actief beoordeeld door het bevoegd gezag. Waar nodig vindt toezicht en handhaving plaats.

2.1.2 Er wordt afgeweken van de landelijke norm voor bodemvreemd materiaal
Sinds 30 november 2018 maakt de landelijke regelgeving onderscheid in bodemvreemd materiaal tussen enerzijds steenachtige materialen en hout en anderzijds plastics. Voor plastics in de bodem geldt sinds deze wijziging een strengere norm: het mag slechts sporadisch voorkomen in de bodem (de Nota bodembeheer is hierop aangepast). Ten aanzien van steenachtige materialen en hout blijft de landelijke norm van maximaal 20% gelden, maar gemeenten hebben de mogelijkheid een lager percentage te hanteren voor hun grondgebied. Van deze mogelijkheid om een lagere norm te gebruiken, maakten de meeste Twentse gemeenten onder het bestaande beleid al gebruik. Tussen de gemeenten die hiervan gebruik maakten, bestonden verschillen. Tijdens de actualisatie van het bestaande

beleid werden deze verschillen niet wenselijk gevonden. Daarom is gezamenlijk gekozen voor één vast percentage voor het gehele beheergebied: in partijen grond is maximaal 10% bodemvreemd materiaal (steenachtig en hout) toegestaan (voor plastics geldt de landelijke norm omdat deze al vrij streng is). Zo wordt voorkomen dat derden geconfronteerd worden met veel afval in de bodem en wordt toezicht en handhaving in de praktijk eenvoudiger (er geldt slechts één percentage bodemvreemd materiaal in heel Twente).

2.1.3. Er kan sprake zijn van nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem
Aanvullend is ook de GGD verzocht te adviseren over het geactualiseerde beleid. Zij gaf een positief advies, maar attendeerde de gemeenten er ook op om in de toekomst rekening te houden met nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem. De Twentse gemeenten geven uitvoering aan dit advies door actieve deelname aan verschillende (landelijke) expertgroepen, die zich bezighouden met nieuwe verontreinigende stoffen. Zo kunnen nieuwe ontwikkelingen, en eventuele gevolgen hiervan voor het Twents beleid, tijdig worden gesignaleerd en worden geïmplementeerd.

2.1.4. Nieuwe plannen sluiten beter op onze behoefte
Het nieuwe beleid is meer gebiedsspecifieker en regionaal, dit ten opzichte van ons vorige generieke landelijke beleid. Het regionale beleid wijkt af ook af voor bodemvreemd materiaal zoals puin en hout van de landelijke norm en voor de regio Twente hebben we deze norm verlaagd. Al deze wijzigingen leiden er toe dat onze stad niet viezer wordt.

Financiële dekking van het voorstel
Kosten: De gezamenlijke actualisatie van het beleid heeft in het verleden tot schaalvoordelen geleid voor de deelnemende gemeenten. Verwacht wordt dat dit ook zo zal blijven als gezamenlijk uitvoering wordt gegeven aan het geactualiseerde beleid.
Opbrengsten: Verwacht wordt dat het geactualiseerde beleid voor ontgraven en toepassen van grond kosten bespaart voor derden (maar ook voor de gemeente bij eigen werken). Deze besparing wordt bereikt omdat minder bodemonderzoek en partijkeuringen nodig zijn binnen de projecten.
Dekking: De kosten zijn gedekt via het hiervoor beschikbaar gestelde krediet vanuit het programma voor bodem en ondergrond 2016-2020.

Alternatieven
Aangezien dit regionaal beleid is, is er geen alternatief. Dit beleid is heeft tot doel regionale samenwerking en dus 1 gezamenlijk beleid is noodzakelijk.

Participatie
Dit beleid is in het college van 18 oktober behandeld en akkoord bevonden. Dit beleid heeft tot 26 december ter inzage gelegen en in die periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Wel hebben de gezamenlijke gemeenten een kleine wijziging doorgevoerd met betrekking tot bodemvreemd materiaal. Door nieuwe wetgeving moet er onderscheid gemaakt worden tussen steenachtig materiaal of hout en ander bodemvreemd materiaal zoals plastics en piepschuim. Voor steenachtig materiaal of hout hanteren we de norm 10% gewichtspercentage en ander bodemvreemd materiaal mag dat alleen ‘sporadisch’ voorkomen in de bodem.
Inwoners, bedrijven en instellingen worden geïnformeerd over dit beleid.

Communicatie met direct betrokkenen:
In overleg met Regio Twente zetten de deelnemende gemeenten een communicatietraject in gang, zodat derden in kennis worden gesteld van het geactualiseerde beleid en wat dit voor hen betekent. Zo zal een brochure worden opgesteld en vindt publicatie van het beleid plaats via de verschillende gemeentelijke websites.

Interne communicatie
Binnen het werkveld bodem zijn deze stukken afgestemd. Het werkveld bodem staat uit handhaving, vergunningverlening en uitvoering op het gebied van bodem.

PR over besluit:
Vanuit de 14 gemeenten en Waterschap wordt er gezamenlijk PR gemaakt, zodat het beleid en de kaart onder de aandacht komt bij particulieren en bedrijven die met grond of in de grond werken in de regio Twente.

Persbericht, ja of nee:Ja

Vervolg
Nadat alle 14 gemeenten het beleid vast hebben gesteld, geven de gemeenten gezamenlijk uitvoering aan het communicatietraject. Zo wordt een brochure opgesteld en vindt publicatie van het beleid plaats via de verschillende gemeentelijke websites en in de media.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	raadsvoorstel	Ja	Ja	Nee
Bijlage 2	raadsbesluit	Ja	Ja	Nee
Bijlage 3	Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0'	Ja	Ja	Nee
Bijlage 4	Regionale bodemkwaliteitskaart Twente, 23 maart 2018	Ja	Ja	Nee
Bijlage 5	Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente	Ja	Ja	Nee
Bijlage 6	Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel	Ja	Ja	Nee

Gemeente Enschede

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	Vaststelling van Nota Bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond 2.0' en regionale bodemkwaliteitskaart Twente.		
Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt agendaletter (F)		
Organisatieonderdeel	*DF*	Aangeboden aan Raad	22 januari 2019
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	1900001524

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Aan te sluiten bij de samenwerking van de Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen voor het ontgraven en toepassen van grond in Twente.
2. De nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0' en de Regionale bodemkwaliteitskaart Twente in vast te stellen.
3. De provinciale wegbermenkaart vast te stellen waarbij grond ontgraven en toepassen binnen de provinciale wegbermen van het gemeentelijk grondgebied mogelijk wordt gemaakt.

Inleiding
Een groot aantal Twentse gemeenten voert al enige jaren op elkaar afgestemd beleid uit voor het ontgraven en toepassen van grond. Dit leverde een meer uniform beleid voor ontgraven en toepassen van grond op in Twente. Onze gemeente nam eerder geen deel aan dit beleid omdat Enschede al beleid had vastgesteld in 2008. De gemeenten zijn verplicht het bestaande beleid te actualiseren elke 5 jaar te actualiseren. Regio Twente heeft op 26 november 2015 de gemeenten opdracht gegeven deze actualisatie in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit is gebeurd waarbij het bestaande beleid verder is geïntegreerd en geüniformeerd. Resultaat van dit traject is één nota Bodembeheer en één (regionale) bodemkwaliteitskaart voor alle 14 gemeenten in Twente en het waterschap Vechtstromen.

De nota Bodembeheer met de bijbehorende (regionale) bodemkwaliteitskaart bevat de kaders en voorwaarden om grond binnen Twente te ontgraven en toe te passen tot een maximale diepte van 2 meter beneden maaiveld. Ten opzichte van het bestaande beleid is het geactualiseerde beleid verder vereenvoudigd. Zo zijn de toepassingsmogelijkheden voor grond verruimd, geldt binnen de regio een uniform percentage bodemvreemd materiaal (plastic, puin, glas etc. in de bodem) en hoeven derden nog maar één kaart te raadplegen om te zien waar grond mag worden toegepast. Tegelijk wordt met het geactualiseerde beleid de goede bodemkwaliteit in Twente behouden. Want de bodemgebruikswaarden voor het ontgraven en toepassen van grond zijn specifiek afgestemd op de Twentse bodemsituatie.

Publieksvriendelijke samenvatting
Wij sluiten aan bij het al bestaande Twentse beleid voor het ontgraven en toepassen van grond. Hiertoe is de bestaande Nota bodembeheer met de bijbehorende bodemkwaliteitskaart geactualiseerd en vastgesteld. Alle deelnemende gemeenten en het Waterschap Vechtstromen gebruiken vanaf nu hetzelfde beleid. Dit vereenvoudigt het hergebruiken van grond binnen Twente, verlaagt de kosten voor gebruikers en draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik.

Beoogd effect
Aansluiten bij het Twents beleid voor het ontgraven en toepassen van grond in de bovenste twee meter. Hiermee verdere vereenvoudiging en uniformering van het bestaande beleid binnen de regio doorvoeren. En zo bijdragen aan een duurzaam bodemgebruik in Twente.

Argumenten
1.1 De samenwerking tussen gemeenten en de uitvoering van beleid wordt als positief ervaren
Het bestaande Twents beleid hebben de deelnemende gemeenten de afgelopen jaren gezamenlijk gemonitord en uitgevoerd. Dit leverde bodemgegevens en ervaringscijfers op over het ontgraven en toepassen van grond. Deze gegevens zijn input geweest voor de geactualiseerde Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0' en de Regionale bodemkwaliteitskaart. Door nu binnen de regio te gaan werken met één Nota

bodembeheer en één gezamenlijke bodemkwaliteitskaart, verwachten wij de positieve lijn van samenwerken en uitvoering van beleid voort te kunnen zetten. Bovendien vereenvoudigt het toepassen van één beleid in de regio de uitvoering van de toezichthoudende taken door de Omgevingsdienst Twente.

2.1 Actualisatie van het bestaande beleid is verplicht
De bestaande Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond' en de bodemkwaliteitskaart hebben een geldigheidsperiode van vijf jaar. Tussentijds bestaat de mogelijkheid om onder voorwaarden deze geldigheid eenmalig te verlengen met vijf jaar. Hiervan hebben de deelnemende gemeenten gebruik gemaakt. Verlenging is nu niet meer mogelijk, en daarom vindt nu een volledige actualisatie van het bestaande beleid plaats.

3.1 Hergebruik grond binnen provinciale wegbermen draagt bij aan duurzaam bodemgebruik
Eerder ontving de gemeente het verzoek van de provincie Overijssel om haar provinciale wegbermenkaart te accepteren. Met deze kaart kan de provincie onder voorwaarden grond ontgraven en toepassen binnen de provinciale wegbermen, die zich bevinden op gemeentelijk grondgebied. Dit draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik. Over de provinciale wegbermenkaart zijn afspraken gemaakt, die de provincie heeft uitgevoerd. Hierdoor voldoet de provinciale wegbermenkaart aan de gemeentelijke voorwaarden en stellen wij u voor om deze provinciale wegbermenkaart te accepteren voor onze gemeente.

Risico's
2.1.1 Er is een risico dat niet alle partijen grond aan de voorgeschreven kwaliteit voldoet
De Nota bodembeheer en de Regionale bodemkwaliteitskaart zijn in overeenstemming met de voorgeschreven richtlijnen opgesteld. Echter, kan het voorkomen dat partijen grond niet voldoen aan de voorgeschreven bodemkwaliteit, en niet toegepast mogen worden. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, worden alle meldingen van ontgraven en toepassen van partijen grond actief beoordeeld door het bevoegd gezag. Waar nodig vindt toezicht en handhaving plaats.

2.1.2 Er wordt afgeweken van de landelijke norm voor bodemvreemd materiaal
Sinds 30 november 2018 maakt de landelijke regelgeving onderscheid in bodemvreemd materiaal tussen enerzijds steenachtige materialen en hout en anderzijds plastics. Voor plastics in de bodem geldt sinds deze wijziging een strengere norm: het mag slechts sporadisch voorkomen in de bodem (de Nota bodembeheer is hierop aangepast). Ten aanzien van steenachtige materialen en hout blijft de landelijke norm van maximaal 20% gelden, maar gemeenten hebben de mogelijkheid een lager percentage te hanteren voor hun grondgebied. Van deze mogelijkheid om een lagere norm te gebruiken, maakten de meeste Twentse gemeenten onder het bestaande beleid al gebruik. Tussen de gemeenten die hiervan gebruik maakten, bestonden verschillen. Tijdens de actualisatie van het bestaande beleid werden deze verschillen niet wenselijk gevonden. Daarom is gezamenlijk gekozen voor één vast percentage voor het gehele beheergebied: in partijen grond is maximaal 10% bodemvreemd materiaal (steenachtig en hout) toegestaan (voor plastics geldt de landelijke norm omdat deze al vrij streng is). Zo wordt voorkomen dat derden geconfronteerd worden met veel afval in de bodem en wordt toezicht en handhaving in de praktijk eenvoudiger (er geldt slechts één percentage bodemvreemd materiaal in heel Twente).

2.1.3. Er kan sprake zijn van nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem
Aanvullend is ook de GGD verzocht te adviseren over het geactualiseerde beleid. Zij gaf een positief advies, maar attendeerde de gemeenten er ook op om in de toekomst rekening te houden met nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem. De Twentse gemeenten geven uitvoering aan dit advies door actieve deelname aan verschillende (landelijke) expertgroepen, die zich bezighouden met nieuwe verontreinigende stoffen. Zo kunnen nieuwe ontwikkelingen, en eventuele gevolgen hiervan voor het Twents beleid, tijdig worden gesignaleerd en worden geïmplementeerd.

2.1.4. Nieuwe plannen sluiten beter op onze behoefte
Het nieuwe beleid is meer gebiedsspecifieker en regionaal, dit ten opzichte van ons vorige generieke landelijke beleid. Het regionale beleid wijkt af ook af voor bodemvreemd materiaal zoals puin en hout van de landelijke norm en voor de regio Twente hebben we deze norm verlaagd. Al deze wijzigingen leiden er toe dat onze stad niet viezer wordt.

Financiële dekking van het voorstel
Kosten: De gezamenlijke actualisatie van het beleid heeft in het verleden tot schaalvoordelen geleid voor de deelnemende gemeenten. Verwacht wordt dat dit ook zo zal blijven als gezamenlijk uitvoering wordt gegeven aan het geactualiseerde beleid.
Opbrengsten: Verwacht wordt dat het geactualiseerde beleid voor ontgraven en toepassen van grond kosten bespaart voor derden (maar ook voor de gemeente bij eigen werken). Deze besparing wordt bereikt omdat minder bodemonderzoek en partijkeuringen nodig zijn binnen de projecten.

Dekking: De kosten zijn gedekt via het hiervoor beschikbaar gestelde krediet vanuit het programma voor bodem en ondergrond 2016-2020

Alternatieven
Aangezien dit regionaal beleid is, is er geen alternatief. Dit beleid is heeft tot doel regionale samenwerking en dus 1 gezamenlijk beleid is noodzakelijk.

Participatie
Dit beleid is in het college van 18 oktober behandeld en akkoord bevonden. Dit beleid heeft tot 26 december ter inzage gelegen en in die periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Wel hebben de gezamenlijke gemeenten een kleine wijziging doorgevoerd met betrekking tot bodemvreemd materiaal. Door nieuwe wetgeving moet er onderscheid gemaakt worden tussen steenachtig materiaal of hout en ander bodemvreemd materiaal zoals plastics en piepschuim. Voor steenachtig materiaal of hout hanteren we de norm 10% gewichtspercentage en ander bodemvreemd materiaal mag dat alleen 'sporadisch' voorkomen in de bodem.
Inwoners, bedrijven en instellingen worden geïnformeerd over dit beleid.

Communicatie
In overleg met Regio Twente zetten de deelnemende gemeenten een communicatietraject in gang, zodat derden in kennis worden gesteld van het geactualiseerde beleid en wat dit voor hen betekent. Zo zal een brochure worden opgesteld en vindt publicatie van het beleid plaats via de verschillende gemeentelijke websites.

Communicatie met direct betrokkenen
zie voorgaande

PR over het besluit
Vanuit de 14 gemeenten en Waterschap wordt er gezamenlijk PR gemaakt, zodat het beleid en de kaart onder de aandacht komt bij particulieren en bedrijven die met grond of in de grond werken in de regio Twente.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving
nvt

Vervolg
Nadat alle 14 gemeenten het beleid vast hebben gesteld, geven de gemeenten gezamenlijk uitvoering aan het communicatietraject. Zo wordt een brochure opgesteld en vindt publicatie van het beleid plaats via de verschillende gemeentelijke websites en in de media.

Bijlagen
1. Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0'
2. Regionale bodemkwaliteitskaart Twente, 23 maart 2018
3. Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente
4. Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen

Gemeente Enschede

Besluit Gemeenteraad VII- A

Onderwerp	Vaststelling van Nota Bodembeheer ‘Twents beleid veur oale groond 2.0’ en regionale bodemkwaliteitskaart Twente.		
Organisatieonderdeel	DF		
		Corsanummer	1900002005

De raad van de gemeente Enschede,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.,

besluit:

1. Aan te sluiten bij de samenwerking van de Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen voor het ontgraven en toepassen van grond in Twente.
2. De nota bodembeheer regio Twente ‘Twents beleid veur oale groond 2.0’ en de Regionale bodemkwaliteitskaart Twente in vast te stellen.
3. De provinciale wegbermenkaart vast te stellen zodat grond ontgraven en toepassen binnen de provinciale wegbermen van het gemeentelijk grondgebied mogelijk wordt gemaakt.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 5 februari 2019

De griffier, **de voorzitter,**

R.M. Jongedijk dr. G.O. van Veldhuizen

21-7-2011 64005/0001180 25

Tauw

Tauw Deventer
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
T (0570) 69 99 11
F (0570) 69 96 66
E info.deventer@tauw.nl
www.tauw.nl

21-7-2011 64005/0001180 25

Postbus 133, 7400 AC Deventer

Provincie Overijssel
Eenheid Wegen en Kanalen
t.a.v. dhr. B. Dijkstra
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Projectnummer 4718597
Datum 19-07-2011

Hierbij ontvangt u de rapportages van de bodemkwaliteitskaarten van de provinciale wegen binnen regio IJssel-Vecht en Twente.

- ☐ Ter informatie
- ☒ Volgens afspraak
- ☐ Graag commentaar
- ☐ Graag retour
- ☐ Naar aanleiding van uw aanvraag
- ☐

Met vriendelijke groet,

Mirjam Bakx-Leenheer

Tauw

Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente

7 juli 2011

21-7-2011 64005/0001180 27

Tauw

Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente

21-7-2011 64005/0001180 27

21-7-2011 64005/0001180 28

Tauw

Kenmerk R002-4718597WDO-baw-V01-NL

Verantwoording

Titel	Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente
Opdrachtgever	Provincie Overijssel
Projectleider	Martijn Mekkink
Auteur(s)	Wim Dorgelo en Mirjam Bakx - Leenheer
Uitvoering veldwerk	Jeroen Brandes (certificaatnummer K54913/01)
Projectnummer	4718597
Aantal pagina's	22 (exclusief bijlagen)
Datum	7 juli 2011
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
afdeling Bodem & Milieu
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra
- Er zijn analyses uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West
- Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek conform de VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 2 9

Tauw

21-7-2011 64005/00011802

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **9**
1.1 Aanleiding 9
1.2 Doelstelling en projectresultaat 9

2 Werkwijze opstellen bodemkwaliteitskaart **11**
2.1 Beleidskader 11
2.2 Aanpak opstellen bodemkwaliteitskaarten 11
2.2.1 Definitiefase en opstellen programma van eisen (fase 1) 12
2.2.2 Selectiecriteria, vaststellen onderscheidende kenmerken, indeling en evaluatie homogene deelgebieden (fase 2, 4 en 5) 13
2.2.3 Selectie en voorbewerken data (fase 3) 13
2.2.4 Verzamelen aanvullende informatie (fase 6) 14
2.2.5 Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone (fase 7) 15
2.2.6 Samenstellen ontgravings- en toepassingenkaart (fase 8) 17

3 Resultaten bodemkwaliteit **19**
3.1 Uitgangspunten bodemkwaliteitskaart 19
3.2 Homogene deelgebieden 19
3.3 Berekening statistische kentallen 20
3.4 Indeling bodemkwaliteitsklassen: toetsing en beoordeling achtergrondgehalten 20
3.4.1 Ontgravingskaart 20
3.4.2 Toepassingenkaart 20
3.5 Conclusies 21

Bijlage(n)

1. Homogene deelgebieden
2. Ontgravingskaart
3. Bodemfunctiekaart
4. Toepassingenkaart
5. Statistische kentallen
6. Dataset wegbermen regio Twente
7. Rapportage aanvullende veldwerkzaamheden
8. Situering monsterpunten oud
9. Situering monsterpunten nieuw

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 3 0

21-7-2011 64005\0001180310

Tauw

1 Inleiding

De provincie Overijssel heeft aan Tauw opdracht verleend om een bodemkwaliteitskaart op te stellen voor de wegbermen van de provinciale wegen. In Overijssel zijn twee regio's met een eigen bodembeleid: IJssel-Vecht en Twente. De voorliggende rapportage bevat de bodemkwaliteitskaart van de regio Twente (bestaande uit meerdere kaartlagen) en beschrijft de uitgangspunten en werkwijze.

1.1 Aanleiding

Om grondverzet langs provinciale wegen te vergemakkelijken, heeft de provincie aangegeven een nieuwe bodemkwaliteitskaart op te stellen. De bestaande bodemkwaliteitskaart van de provinciale wegbermen gold tot 2010.

In 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (hierna te noemen Bbk) in werking getreden. Door de invoering van het Bbk is het vaststellen van een bodemkwaliteitskaart een gemeentelijk besluit. Pas na instemming van en vaststelling door de individuele gemeenten geldt de bodemkwaliteitskaart voor de provinciale wegbermen als wettig bewijsmiddel in de desbetreffende gemeenten. In de nota bodembeheer, die door de regio opgesteld wordt, dient vastgesteld te worden dat de provinciale bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel mag gelden bij grondverzet. Formeel betreft dit gebiedsspecifiek beleid (door de Raad vast te stellen).

De gemeenten binnen de provincie Overijssel zijn opgedeeld in twee regio's: regio IJssel-Vecht en regio Twente. Gemeenten uit beide regio's hebben aangegeven mee te willen werken om de wegbermen van provinciale wegen als apart (homogeen) deelgebied mee te nemen in de bodemfunctiekaart én bodemkwaliteitskaart. De provincie Overijssel sluit bij het opstellen van de bodemkwaliteitskaart aan bij de keuzes die de regio's hebben gemaakt voor het omgaan met grondverzet, vastgelegd in de Nota Bodembeheer. Omdat beide regio's op een verschillende manier omgaan met grondverzet, stelt de provincie Overijssel twee bodemkwaliteitskaarten op: één voor de regio Twente en één voor de regio IJssel-Vecht.

Dit rapport richt zich op de technische uitwerking van de bodemkwaliteitskaart voor de regio Twente.

1.2 Doelstelling en projectresultaat

Doel van een bodemkwaliteitskaart is het vaststellen van de algehele bodemkwaliteit van het beheersgebied, zodat op basis van de bodemkwaliteitskaart het grondverzet plaats kan vinden binnen de regels en richtlijnen van het Bbk.

De aanpak op hoofdlijnen voor het opstellen van een bodemkwaliteitskaart is als volgt te omschrijven:

1. De indeling van de wegbermen van provinciale wegen in homogene deelgebieden, die met betrekking tot bodemgebruik, bodemopbouw en bodembelasting overeenkomstige kenmerken vertonen en waarin een vergelijkbare bodemkwaliteit verondersteld mag worden
2. Het per deelgebied vaststellen van het gemiddelde, 80- en 95-percentielwaarden van de bodemkwaliteitsgegevens en toetsing van deze waarden aan de maximale waarden van de generieke kwaliteitsklassen Natuur en Landbouw, Wonen en Industrie, zoals genoemd in het Besluit bodemkwaliteit en de maximale waarden van de gebiedsspecifieke kwaliteitsklassen Schoon, Wonen met tuin, Stedelijk wonen en Industrie, zoals genoemd in de regionale bodembeheernota 'Twents beheer veur oale groond'
3. Het vaststellen van de homogene bodemkwaliteitszones
4. Het vaststellen van de milieutechnische uitgangspunten voor het grondverzet
5. Het beschrijven van de gevolgde werkwijze en gehanteerde uitgangspunten

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 3 1

21-7-2011 64005/00011803

2 Werkwijze opstellen bodemkwaliteitskaart

2.1 Beleidskader

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld conform de regels van het Bbk. Onder het Bbk is de 'Richtlijn bodemkwaliteitskaarten' (VROM d.d. 3 september 2007; hierna te noemen de Richtlijn) opgesteld. In de Richtlijn staan regels en aanvullende aanwijzingen voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart, hoe omgegaan dient te worden met de kaart en hoe een adequaat grondstromenbeleid er uitziet.

De Richtlijn is bedoeld voor het gebruik van bodemkwaliteitskaarten:

- *Voor toepassen van grond en bagger op bodem*
- Als bewijsmiddel van kwaliteit van vrijkomende grond en bagger

Binnen het Bbk wordt er onderscheid gemaakt tussen twee toetsingskaders:

- Generiek beleid
- Gebiedsspecifiek beleid

Generiek beleid

Ten aanzien van grondverzet in het Bbk is dat er bij het hergebruiken van grond en bagger rekening gehouden dient te worden met de functie van het gebied. Deze functie is door het bevoegd gezag, onder het generieke beleid, vastgesteld in een zogenaamde bodemfunctiekaart. Onder het generieke beleid is het opstellen van een bodemfunctiekaart een verplicht onderdeel, een bodemkwaliteitskaart is optioneel.

Gebiedsspecifiek beleid

In het geval van gebiedsspecifiek beleid kunnen door het bevoegd gezag voor (een deel van) het beheersgebied gebiedsspecifieke toetsingswaarden worden opgesteld, waaraan de te hergebruiken grond dient te voldoen. Deze waarden worden getoetst op risico's voor de in het gebied geldende functie en mogen ruimer of strenger worden gekozen dan de generieke waarden. Onder het gebiedsspecifieke beleid is een bodemkwaliteitskaart een verplicht beleidsinstrument.

2.2 Aanpak opstellen bodemkwaliteitskaarten

Voor de vervaardiging van de bodemkwaliteitskaart is de gefaseerde werkwijze gehanteerd, zoals deze is beschreven in de Richtlijn. De fasering omvat de volgende fasen:

- Fase 1: Definitiefase en opstellen programma van eisen
- Fase 2: Selectiecriteria en vaststellen onderscheidende kenmerken
- Fase 3: Selectie en voorbewerking data

- Fase 4: Indeling in homogene deelgebieden op basis van onderscheidende kenmerken
- Fase 5: Controle en evaluatie van de gebiedsindeling van het beheersgebied
- Fase 6: Verzamelen aanvullende informatie
- Fase 7: Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone
- Fase 8: Opstellen bodemkwaliteitskaart (ontgravings- en toepassingenkaart)

2.2.1 Definitiefase en opstellen programma van eisen (fase 1)

In het programma van eisen is vastgelegd waaraan de bodemkwaliteitskaart moet voldoen. Het programma van eisen is voortgekomen uit zowel de beleidsmatige wensen en eisen, als wel uit de technisch inhoudelijke eisen zoals deze in de Richtlijn zijn verwoord.

Het programma van eisen omvat de volgende afspraken:

- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor de bodemlaag 0 - 0,5 m -mv
- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor het nieuwe stoffenpakket, te weten barium, cadmium, koper, kobalt, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som-PCB's, som-PAK's en minerale olie. De metalen uit het oude NEN-pakket, die niet meer in het nieuwe NEN-pakket zitten (arseen, chroom) zijn niet meegenomen, omdat uit de oude bodemkwaliteitskaart blijkt dat deze stoffen niet verhoogd voorkomen in zodanige mate, dat ze bepalend zijn voor de kwaliteitsklasse
- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor het beheersgebied regio Twente. Omdat het beheersgebied meerdere gemeenten bevat, is er formeel sprake van gebiedsspecifiek beleid
- Een aantal gemeenten in de regio Twente heeft gekozen voor gebiedsspecifiek beleid volgens 'Twents beheer veur oale groond'. In afwijking van het generiek beleid gelden voor de bodemkwaliteitskaart binnen deze gemeenten de volgende afspraken:
  - Gebruik van de 80-percentielwaarde in plaats van het gemiddelde voor toetsing van de bodemkwaliteit aan de klassegrenzen
  - Het totale grondgebied van de gemeenten is onderverdeeld in de volgende bodemkwaliteitsklassen: Schoon, Wonen met tuin, stedelijk wonen, en Gebiedsgericht. In onderstaande tabel zijn de maximale waarden weergegeven voor standaardbodem. Voor Gebiedsgericht zijn geen maximale waarden vastgesteld. Daarvoor zijn in overleg met de regio de maximale waarden voor Industrie gekozen
  - De uitzonderingsregels voor toetsing gelden niet

	stof													
klasse	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Mo	Ni	Zn	PAK	olie	PCB
schoon	20	190	0,6	55	15	40	0,4	50	3	35	140	1,5	190	0,07
wonen met tuin	27	550	1,2	62	23	54	0,83	210	88	39	200	6,8	190	0,07
stedelijk wonen	27	550	1,2	62	23	70	0,83	210	88	39	300	10	225	0,07

- Voor de gemeenten binnen de regio Twente die niet meedoen met 'Twents beheer veur oale groond', is het generieke kader van toepassing. Daarom wordt ook een bodemkwaliteitskaart met generieke normen opgesteld

2.2.2 Selectiecriteria, vaststellen onderscheidende kenmerken, indeling en evaluatie homogene deelgebieden (fase 2, 4 en 5)

De indeling in homogene deelgebieden uit de oude bodemkwaliteitskaart uit 2005 (vier wegtypen) is getoetst aan de klassengrenzen uit het Besluit bodemkwaliteit. Op basis van deze toetsing is er geen verschil in bodemkwaliteit tussen de verschillende deelgebieden. Ook de bodemopbouw is vergelijkbaar. Voor alle wegbermen is daarom één homogeen deelgebied gemaakt.

2.2.3 Selectie en voorbewerken data (fase 3)

De provincie Overijssel heeft de beschikbare bodemdata van de provinciale wegen, afkomstig uit de 'Bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan wegbermen en zaksloten provincie Overijssel periode 2005-2010' (Witteveen en Bos, juli 2005), beschikbaar gesteld in Excel-format. Het betreft 39 waarnemingen die binnen het beheersgebied Twente liggen. Aanvullend heeft Tauw 37 nieuwe waarnemingen verzameld (zie ook paragraaf 2.2.4).

De voorbewerkingen hebben onder andere betrekking op waarnemingen beneden de detectielimiet, uitbijters en mengmonsters.

Detectielimieten

De concentratieniveaus die door een laboratorium bepaald kunnen worden zijn afhankelijk van de onderzoeksmethode, technieken en eventuele storingen in het monster. De minimale concentratie die door het laboratorium gerapporteerd kan worden noemt men de detectielimiet. Indien een concentratie lager is dan de detectielimiet wordt het 'kleiner dan' teken gehanteerd.

Conform het Bbk wordt een concentratie lager dan de detectielimitiet vermenigvuldigd met 0,07. Deze nieuw berekende waarde wordt gebruikt in de berekeningen voor het bepalen van de bodemkwaliteit.

Uitbijters

Uitbijters zijn individuele waarnemingen die zodanig sterk afwijken van het patroon van de andere waarnemingen in een homogeen deelgebied, dat het vermoeden bestaat dat mogelijk sprake is van een lokale verontreiniging die het gevolg is van een (nog) onbekende bron. Conform de Richtlijn zijn de uitbijters in principe meegenomen bij de berekening van de gebiedseigen kwaliteit, tenzij aannemelijk gemaakt kon worden dat het om een (nog) onbekende lokale verontreiniging ging, of dat er fouten zijn gemaakt in het veld of laboratorium.

Uitbijters zijn gedefinieerd als die analyseresultaten die liggen boven de 75-percentielwaarde plus driemaal de interkwartielafstand (75p + 3*(75p-25p)). Dit is een eenvoudige en reproduceerbare methode die regelmatig wordt toegepast om uitbijters in een dataset te detecteren.

Tijdens het opstellen van onderhavige bodemkwaliteitskaart zijn geen waarnemingen uit de dataset verwijderd, omdat daar geen aanleiding voor was.

Mengmonsters
Een monster geeft de bodemkwaliteit weer van een bepaald gebied. Bij een mengmonster is dit gebied groter dan bij een individueel monster. Omdat bij het bepalen van de bodemkwaliteit in een zone dit onafhankelijk is van de oppervlakte maar alleen van het aantal waarnemingen is een mengmonster gelijkgesteld aan een individueel monster en is eenmalig meegenomen in de dataset.

Ruimtelijke structuur en variabiliteit van de waarnemingen
Conform de Richtlijn moet voor elk deelgebied voor iedere stof worden vastgesteld of er voldoende meetgegevens beschikbaar zijn om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen over de bodemkwaliteit. De hiervoor geldende minimale eisen zijn dat er:

- Voor de deelgebieden voor alle stoffen ten minste 20 waarnemingen beschikbaar zijn
- De waarnemingen ruimtelijk verdeeld zijn over het deelgebied
- Voor de deelgebieden waarvoor voldoende informatie beschikbaar is wordt vastgesteld of de indeling in deelgebieden optimaal is, waarbij voor zoveel mogelijk van de stoffen geldt dat er geen ruimtelijke structuur aanwezig is in de gehalten of de variabiliteit. Hiervoor is de variatiecoëfficiënt (VC)[1] als leidraad genomen. Wij zien geen ruimtelijke structuur in de dataset van de regio Twente, en concluderen dat deze niet opgesplitst hoeft te worden in meerdere homogene deelgebieden

2.2.4 Verzamelen aanvullende informatie (fase 6)

In deze stap wordt voor de homogene deelgebieden waarvoor nog onvoldoende informatie beschikbaar is om te kunnen vaststellen of er sprake is van bodemkwaliteitszones, aanvullende informatie verzameld. Het voor een deelgebied verzamelen van aanvullende informatie is noodzakelijk indien:

- Voor het deelgebied geldt dat, voor de op de bodemkwaliteitskaart weer te geven stoffen, minder dan 20 waarnemingen beschikbaar zijn. Hiervan is sprake voor enkele stoffen
- Voor de op de kaart weergegeven stoffen geldt dat er sprake is van onvoldoende ruimtelijke spreiding. Hiervan is echter geen sprake (zie paragraaf 2.2.3)

[1] Relatieve spreidingsmaat. De variatiecoëfficient is de standaarddeviatie (maat voor spreiding) gedeeld door het gemiddelde

21-7-2011 640055/0001180334

Vanwege de introductie van het nieuwe NEN-stoffenpakket waren er niet voldoende data voor de stoffen PCB, molybdeen, barium en cobalt. Tauw heeft aanvullende waarnemingen verzameld voor het gehele homogeen deelgebied en voor twee bodemlagen. De aanvullende waarnemingen zijn geanalyseerd op het nieuwe NEN standaard stoffenpakket. Er zijn in totaal 37 waarnemingen verzameld. Het betreft 25 waarnemingen in de bodemlaag 0 - 25 cm -mv en 12 waarnemingen in de bodemlaag 25 - 50 cm -mv. De waarnemingen zijn toegevoegd aan de dataset. De rapportage met de beschrijving van de werkzaamheden (kenmerk N003-4718597WDO-cmn-V01-NL) is toe gevoegd als bijlage 7.

2.2.5 Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone (fase 7)

Tauw heeft beoordeeld of de waarneming uit de bestaande bodemkwaliteiskaart een vergelijkbare bodemkwaliteit weergeven als de nieuwe waarnemingen. Dit blijkt zo te zijn, waardoor alle beschikbare waarnemingen meegenomen kunnen worden bij de bodemkwaliteitskaart.

Er zijn waarnemingen voor de bodemlagen 0 - 0,25 m -mv en 0,25 - 0,5 m –mv. Tauw heeft beoordeeld of de waarnemingen van beide bodemlagen een vergelijkbare kwaliteit weergeven. Dit blijkt zo te zijn, waardoor beide bodemlagen samengevoegd kunnen worden tot één bodemlaag: 0 - 0,5 m -mv.

De statistische analyse van de voorbewerkte gegevens leidt tot vaststelling van de gebiedseigen bodemkwaliteit voor de onderzochte stoffen en de beschouwde bodemlagen. Het gaat hier om het karakteriseren van de verdeling (ofwel het bereik) van de gehalten. De verdeling van gehalten is middels een aantal statistische kentallen inzichtelijk gemaakt.

In dit onderzoek zijn de volgende kentallen per deelgebied, stof en bodemlaag bepaald:

- Aantal waarnemingen
- Minimum en maximum
- Gemiddelde
- Percentielwaarden (P80, P90, P95)
- Standaarddeviatie
- Variantiecoëfficiënt
- De interventiewaarden en maximale waarden van de bodemklassen van de verschillende stoffen

De statistische kentallen zijn berekend voor de werkelijke gehalten en voor de gehalten bij een standaardbodem (lutum 25 %, organische stof 10 %). De omrekening naar standaardbodem heeft conform de richtlijn plaatsgevonden op de resultaten van de berekeningen (dus niet op monsterpuntnvieau). De kentallen voor standaardbodem zijn gebruikt voor de toetsingen.

De belangrijkste kentallen in dit overzicht zijn het gemiddelde, de P80 en de 95-percentielwaarde:

- Het gemiddelde wordt gebruikt om de bodemkwaliteit vast te stellen volgens het generiek beleid
- De bodemkwaliteitszone wordt voor de gemeente die meedoen met het regionaal gebiedsspecifiek beleid 'Twents beheer veur oale groond', gekarakteriseerd door de P80-waarden. *Dit is een afwijking van de rekenregels, die toegestaan is bij het hanteren van* gebiedsspecifiek beleid (bij generiek beleid wordt de bodemkwaliteit gekarakteriseerd door het gemiddelde)
- De 95-percentielwaarde (P95) is gebruikt als signaalwaarde. Indien de P95 de interventiewaarde overschrijdt, bestaat de kans dat er in de bodemkwaliteitszone grond voorkomt die het saneringscriterium overschrijdt

Voor de toetsing van de som(parameter) PCB's is sinds november 2010 een wijziging op de Regeling bodemkwaliteit actief. Deze wijziging is ontstaan om te voorkomen dat partijen onterecht in een hogere kwaliteitsklasse worden ingedeeld. Wanneer er bij PCB's sprake is van een of meerdere gehalten beneden de rapportagegrens (<-teken) dan gelden de rekenregels uit bijlage G onderdeel IV Rbk. Deze regel stelt dat "indien alle individuele waarden als onderdeel van de berekende waarde het resultaat < vereiste rapportagegrens AS3000 dan wel < vereiste aantoonbaarheidsgrens AP04 hebben, mag de beoordelaar ervan uit gaan dat de kwaliteit van de grond, baggerspecie, bodem of bodem onder oppervlaktewater voldoet aan de van toepassing zijnde achtergrondwaarden of maximale waarden". Op basis van bovengenoemde regeling, is in overleg met Bodem+* afgesproken dat de PCB-gehalten met een waarde < rapportagegrens op 0 worden gezet bij de berekening van de gemiddelde bodemkwaliteit per homogeen deelgebied.

De strengste parameter is leidend geweest voor de indeling in een bodemkwaliteitsklasse. Bij deze kwaliteitsindeling zijn de criteria gehanteerd zoals vermeld in de onderstaande tabellen.

Tabel 2.1 *Criteria kwaliteitsindeling generiek beleid*

Kwaliteit	Bodemkwaliteitsklasse
Gemiddelde < AW2000	Natuur en landschap
AW2000 < Gemiddelde < gWO	Wonen
gWO < Gemiddelde < gIn	Industrie
Gemiddelde > gIn	Niet toepasbaar

AW2000 Achtergrondwaarden

gWO Maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen

gIn Maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Industrie

Tabel 2.2 Criteria kwaliteitsindeling gebiedsspecifiek beleid regio Twente

Kwaliteit	Bodemkwaliteitsklasse
P80 < Schoon	Schoon
Schoon < P80 < Wonen met tuin	Wonen met tuin
Wonen met tuin <P80< Stedelijk wonen	Stedelijk wonen
Stedelijk wonen <P80< gIn	Industrie
P80 > gIn	Niet toepasbaar

Schoon	Lokale maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Schoon
Wonen met tuin	Lokale maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen met tuin
Stedelijk wonen	Lokale maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Stedelijk wonen
gIn	Lokale maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Industrie
P80	80-percentielwaarde

2.2.6 Samenstellen ontgravings- en toepassingenkaart (fase 8)

In deze fase zijn de kaarten met behulp van GIS-technieken vervaardigd. Het resultaat van deze fase bestaat uit een bodemkwaliteitskaart bestaande uit verschillende kaartlagen.

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit onderstaande drie kaartlagen:

1. Een kaart met de indeling in homogene deelgebieden
2. Ontgravingskaart
3. Toepassingenkaart

De ontgravingskaart en de toepassingenkaart zijn opgesteld voor gebiedsspecifiek beleid en voor generiek beleid, omdat op voorhand niet bekend is welke gemeente welke beleid gaat hanteren.

Homogene deelgebieden

Er is sprake van één homogeen deelgebied.

De ontgravingskaart

De ontgravingskaart geeft een feitelijke beschrijving van de bodemkwaliteit per te onderscheiden zone. De waarden uit deze kaart (gemiddelde bij generiek beleid, P80 bij regionaal gebiedsspecifiek beleid) per te onderscheiden zone moeten worden vergeleken met de toepassingseis in de zone van toepassing om zonder aanvullende keuring grondverzet te mogen plegen. In de Richtlijn zijn hierover enkele voorwaarden en rekenregels opgenomen.

De toepassingenkaart

De toepassingskaart maakt gebruik van het systeem van klassen. Zowel de bodemkwaliteit als de functie van de bodem wordt ingedeeld in de klassen. Elke klasse kent een lijst met normwaarden die de toepassingseisen vormen.

21-7-2011 640005/0001180336

3 Resultaten bodemkwaliteit

3.1 Uitgangspunten bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld op basis van onderstaande gegevens:

- Analysegegevens ' Bodemkwaliteitskaart en bodembeheerplan wegbermen en zaksloten provincie Overijssel' (Witteveen en Bos, juli 2005)
- Analysegegevens van aanvullend verzamelde waarnemingen van Tauw (zie bijlage 7)

Er zijn 39 waarnemingen uit de oude bodemkwaliteitskaart en 37 nieuwe waarnemingen gebruikt voor het berekenen van de bodemkwaliteit.

Een overzicht van de locaties van de oude en de nieuwe waarnemingspunten die meegenomen zijn in het bepalen van de bodemkwaliteit is gegeven in respectievelijk de bijlagen 8 en 9.

Beheersgebied

In overleg met de provincie Overijssel en de gemeenten binnen de provincie is ervoor gekozen een bodemkwaliteitskaart op te stellen voor alle wegbermen langs provinciale wegen binnen de provincie Overijssel, opgesplitst in de regio's IJssel-Vecht en Twente. Het beheersgebied van deze kaart betreft de provinciale wegbermen van regio Twente.

Bodemlagen

De provincie heeft, in overleg met de gemeenten, ervoor gekozen een bodemkwaliteitskaart op te stellen voor de bodemlaag 0,0 - 0,5 m -mv. Hiervoor zijn alle monsters meegenomen waarvan het gemiddelde van begin- en einddiepte kleiner of gelijk is aan 0,5 m -mv. Dit betreft alle beschikbare waarnemingen.

Parameters

Bij het vaststellen van de gebiedseigen bodemkwaliteit is uitgegaan van een selectie van de stoffen uit het NEN 5740 pakket (vanaf 1 juli 2008) voor grond te weten:

- Negen zware metalen; lood, molybdeen, kobalt, barium, zink, cadmium, koper, nikkel en kwik
- PAK (10 VROM)
- PCB's
- Minerale olie

3.2 Homogene deelgebieden

De indeling in homogene gebieden is weergegeven op de kaart die is opgenomen in bijlage 1. Het betreft één homogeen deelgebied.

3.3 Berekening statistische kentallen

In bijlage 6 is de bewerkte dataset opgenomen. Deze dataset vormt de input voor de statistische analyse. De resultaten van de statistische analyse voor de bovengrond (0 - 0,5 m -mv) zijn voor de deelgebieden weergegeven in bijlage 5.

Risico Toolbox (RTB)

In geen van de homogene deelgebieden overschrijdt de P95 de interventiewaarde. Daarom is er geen toetsing aan de RTB gedaan.

3.4 Indeling bodemkwaliteitsklassen: toetsing en beoordeling achtergrondgehalten

3.4.1 Ontgravingskaart

In de tabellen in bijlage 5 is per deelgebied en per parameter de gemiddelden en de P80 ten opzichte van de maximale waarden van de bodemkwaliteitsklassen weergegeven. Uit de tabellen blijkt het volgende:

Gebiedsspecifiek

Op basis van het gebiedsspecifieke beleid worden de wegbermen in de regio Twente ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie op basis van de P80-waarden van minerale olie.

Generiek

Op basis van het generieke beleid worden de wegbermen in de regio Twente ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Wonen op basis van de gemiddelde waarden van PAK.

De ontgravingskaart voor de gemeenten waar het gebiedsspecifieke beleid van toepassing is, is weergegeven op tekening 5 van bijlage 2. De ontgravingskaart voor de gemeenten waar het generieke beleid van toepassing is, is weergegeven op tekening 10.

3.4.2 Toepassingenkaart

De bodemfunctiekaart is weergegeven in bijlage 3. De toepassingenkaart is in dit rapport opgenomen in bijlage 4. De toepassingenkaart voor de gemeenten waar het gebiedsspecifieke beleid van toepassing is, is weergegeven op tekening 6 van bijlage 4. De toepassingenkaart voor de gemeenten waar het generieke beleid van toepassing is, is weergegeven op tekening 12.

Gebiedsspecifiek

Op basis van het gebiedsspecifieke beleid is de toepassingseis de kwaliteitsklasse Industrie. Deze kwaliteitsklasse is bepaald op basis van de dubbele toetsing van de ontvangende bodem (Industrie) en de bodemfunctiekaart (Industrie).

21-7-2011 640055/00011803 7

Generiek
Op basis van het generieke beleid is de toepassingseis de kwaliteitsklasse Wonen. Deze kwaliteitsklasse is bepaald op basis van de dubbele toetsing van de ontvangende bodem (Wonen) en de bodemfunctiekaart (Industrie).

3.5 Conclusies

De bestaande bodemkwaliteit van de provinciale wegbermen in regio Twente op een diepte van 0 - 0,5 m -mv is gekarakteriseerd op basis van de gemiddelden en de P80.

Gebiedsspecifiek beleid Twents beheer veur oale groond *(indien van toepassing)*
Het blijkt dat de te ontgraven bodem kwaliteitsklasse Industrie heeft op basis van de P80. Op de ontgravingskaart zijn de wegbermen derhalve als klasse Industrie weergegeven.

De bodemfunctie van de provinciale wegbermen is klasse Industrie. Deze klasse is bepaald op basis van de dubbele toets van de ontvangende bodemkwaliteit en de bodemfunctiekaart.

Generiek kader (indien van toepassing)
Het blijkt dat de te ontgraven bodem kwaliteitsklasse Wonen heeft op basis van het gemiddelde. Op de ontgravingskaart zijn de wegbermen derhalve als klasse Wonen weergegeven.

Conform het generieke beleid bepaalt een dubbele toets van de ontvangende bodemkwaliteit en de bodemfunctiekaart de bepalende toepassingeneis. De dubbele toets toont dat de toepassingseis kwaliteitsklasse Wonen is. Op de toepassingenkaart zijn de wegbermen daarom weergegevens als klasse Wonen.

21-7-2011 64005/0001180388

21-7-2011 64005/0001180388

Bijlage

1

Homogene deelgebieden

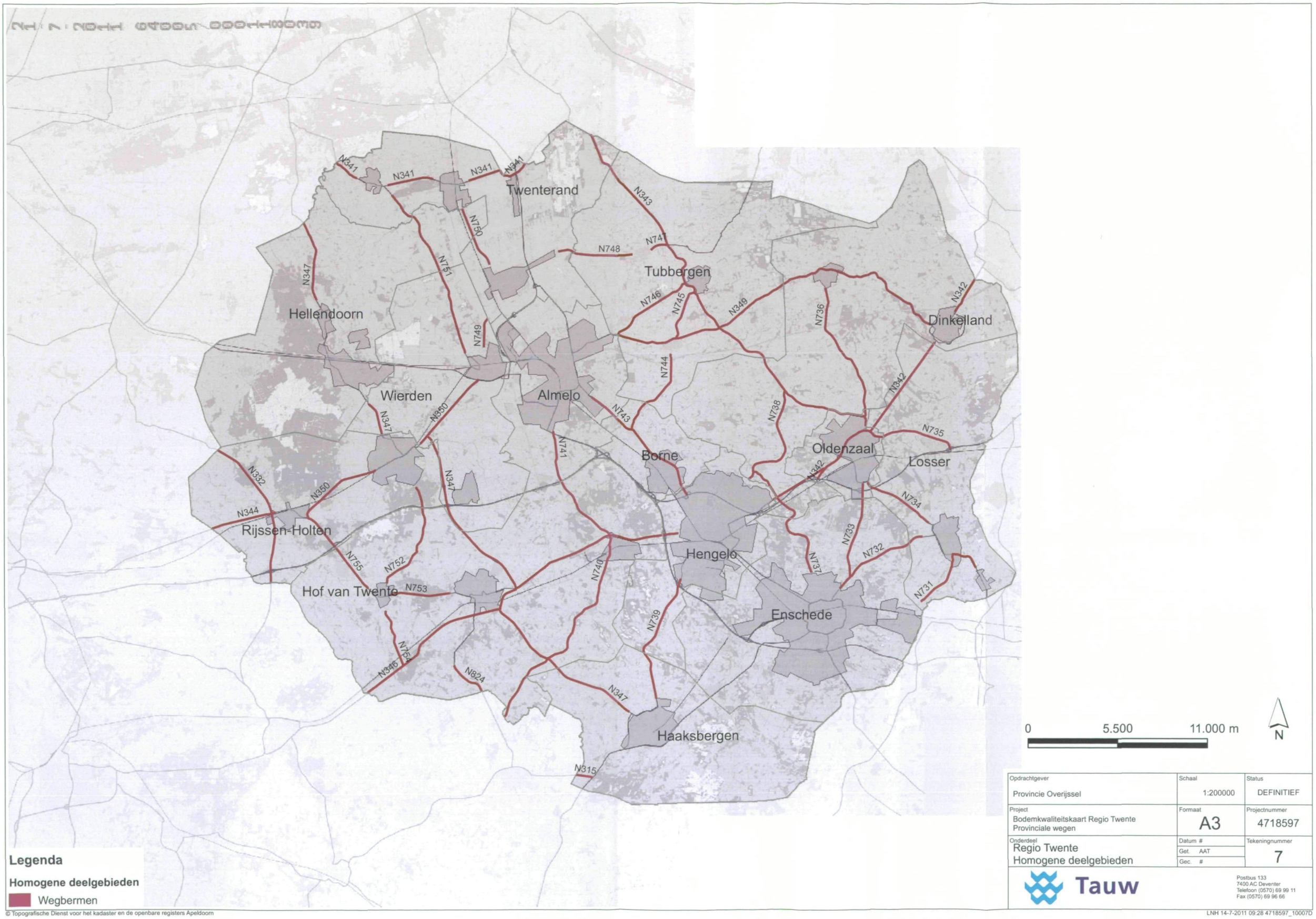

Opdrachtgever	Schaal	Status
Provincie Overijssel	1:200000	DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Regio Twente Homogene deelgebieden	Datum # Get. AAT Gec. #	Tekeningnummer: 7

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

LNH 14-7-2011 09:28 4718597_10007D

21-7-2011 64005/0001180400

21-7-2011 64005/0001180400

Bijlage

2

Ontgravingskaart

TA160

21-7-2011 640055/0001180441

Generiek kader: tekening 10

Gebiedsspecifiek kader 'Twents beheer veur oale groond': tekening 5

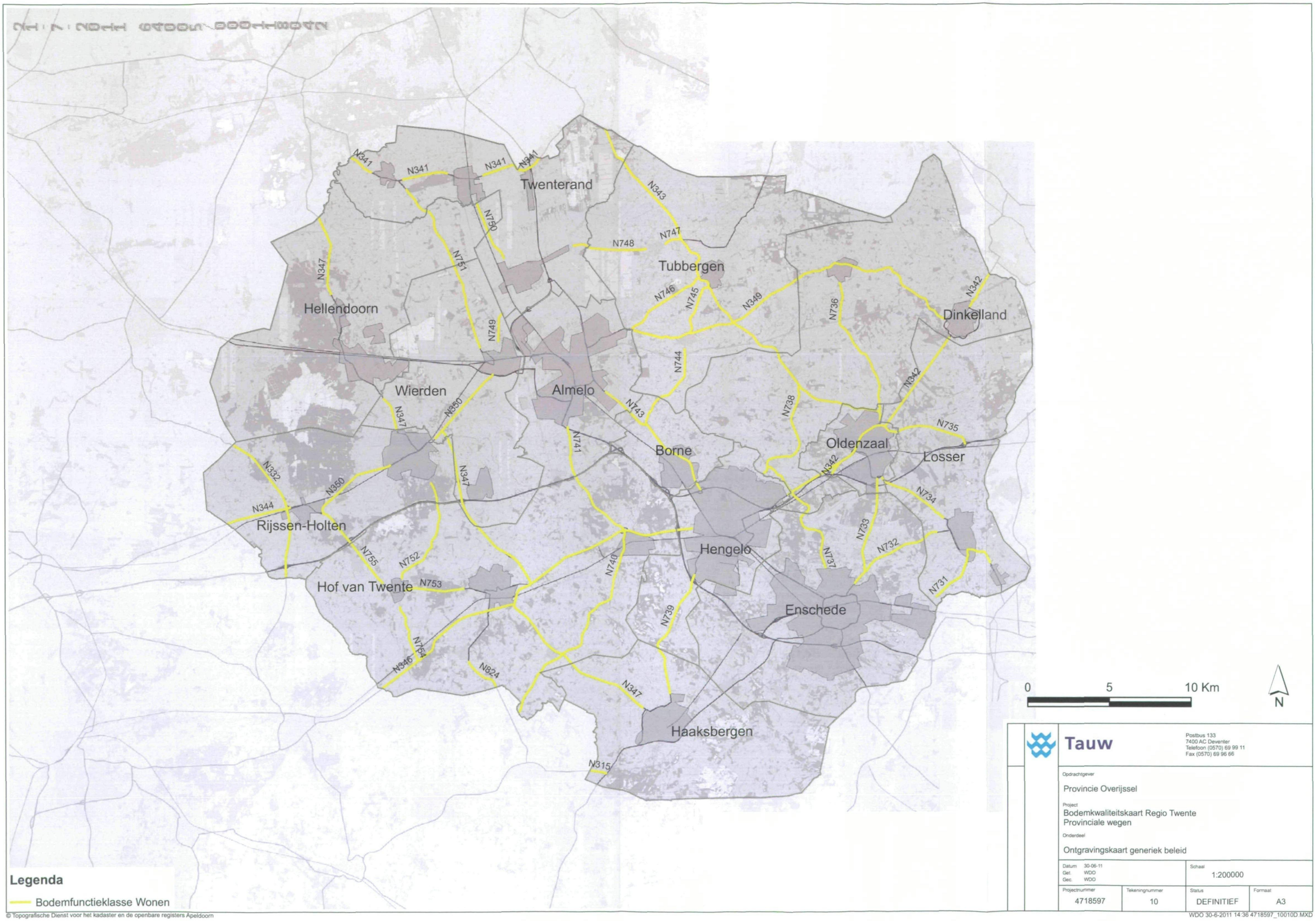

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Opdrachtgever
Provincie Overijssel

Project
Bodemkwaliteitskaart Regio Twente
Provinciale wegen

Onderdeel
Ontgravingskaart generiek beleid

Datum 30-06-11		Schaal	
Get. WDO		1:200000	
Gec. WDO			
Projectnummer	Tekeningnummer	Status	Formaat
4718597	10	DEFINITIEF	A3

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

WDO 30-6-2011 14:36 4718597_10010D.MXD

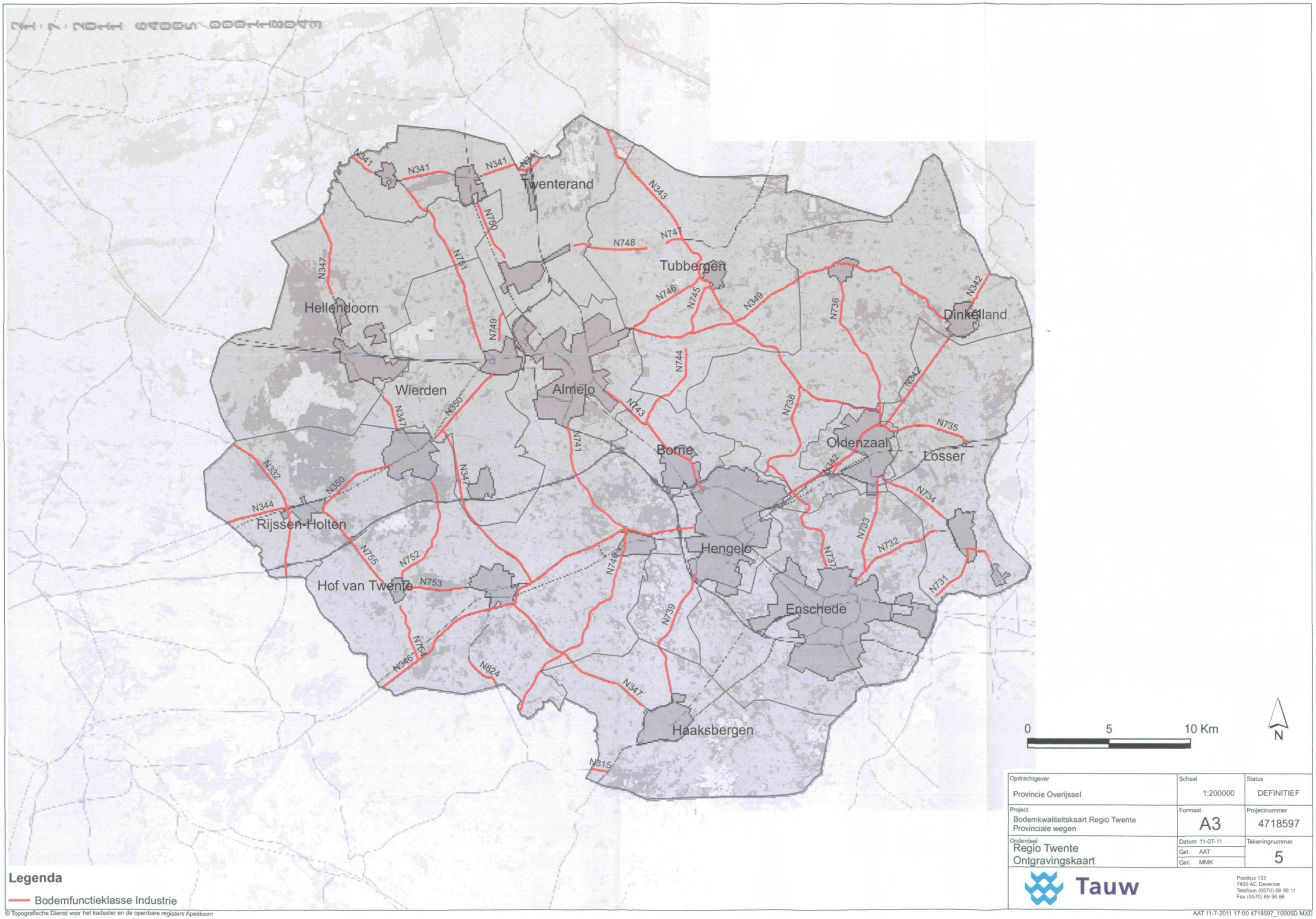

Opdrachtgever	Schaal	Status
Provincie Overijssel	1:200000	DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Regio Twente Ontgravingskaart	Datum 11-07-11; Get. AAT; Gec. MMK	Tekeningnummer: 5

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

AAT 11-7-2011 17:00 4718597_10005D.MXD

21-7-2011 64005/000118044

Bijlage

3

Bodemfunctiekaart

21-7-2011 64005/000118044

TA160

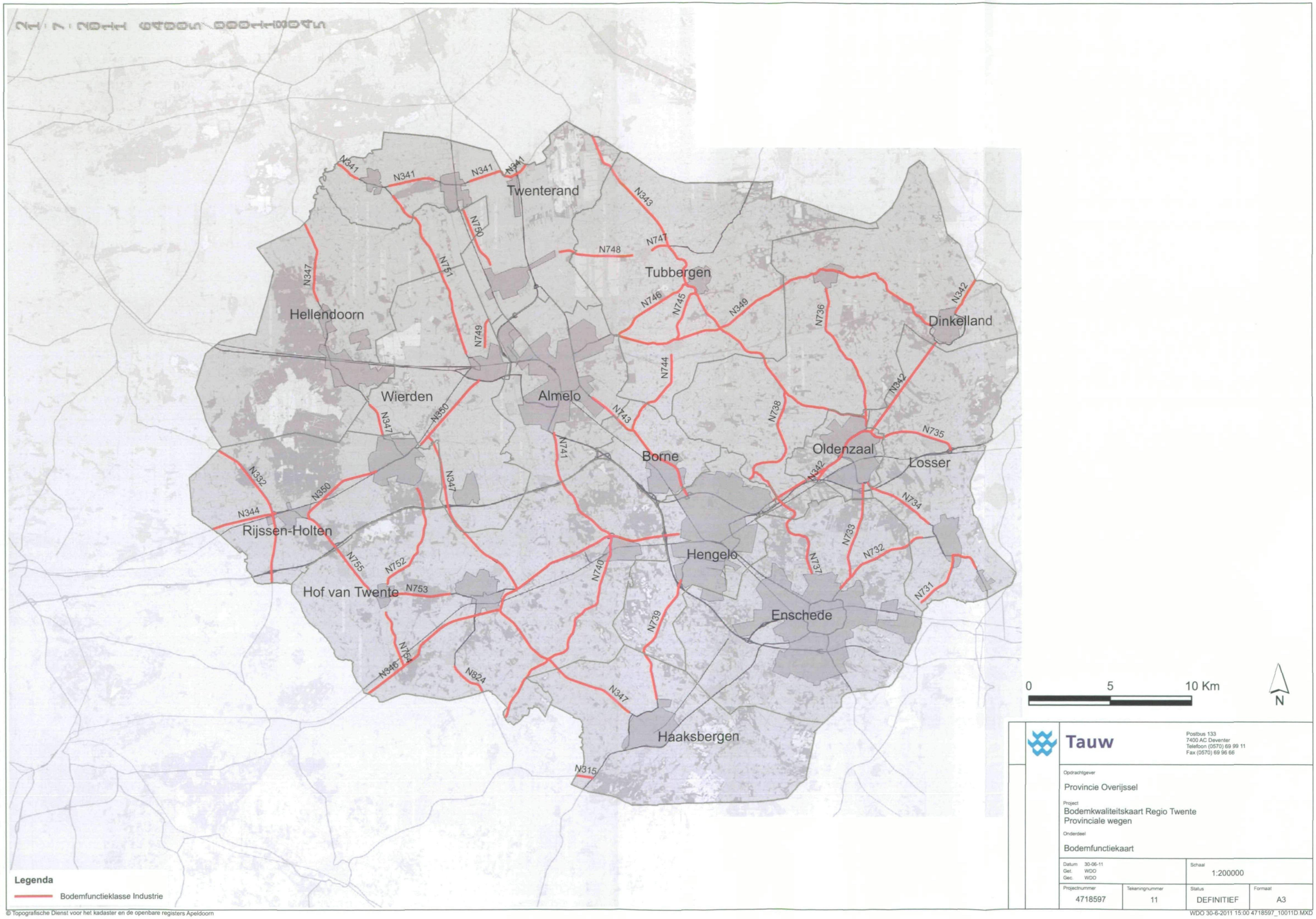

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Opdrachtgever
Provincie Overijssel

Project
Bodemkwaliteitskaart Regio Twente
Provinciale wegen

Onderdeel
Bodemfunctiekaart

Datum 30-06-11		Schaal	
Get. WDO		1:200000	
Gec. WDO			
Projectnummer	Tekeningnummer	Status	Formaat
4718597	11	DEFINITIEF	A3

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

WDO 30-6-2011 15:00 4718597_10011D.MXD

21-7-2011 64005/00011804 6

21 7 2011 64005/00011804 6

Bijlage

4

Toepassingenkaart

21-7-2011 64005/00011804 7

Generiek kader: tekening 12

Gebiedsspecifiek kader 'Twents beheer veur oale groond': tekening 6

21-7-2011 64005/00011804 7

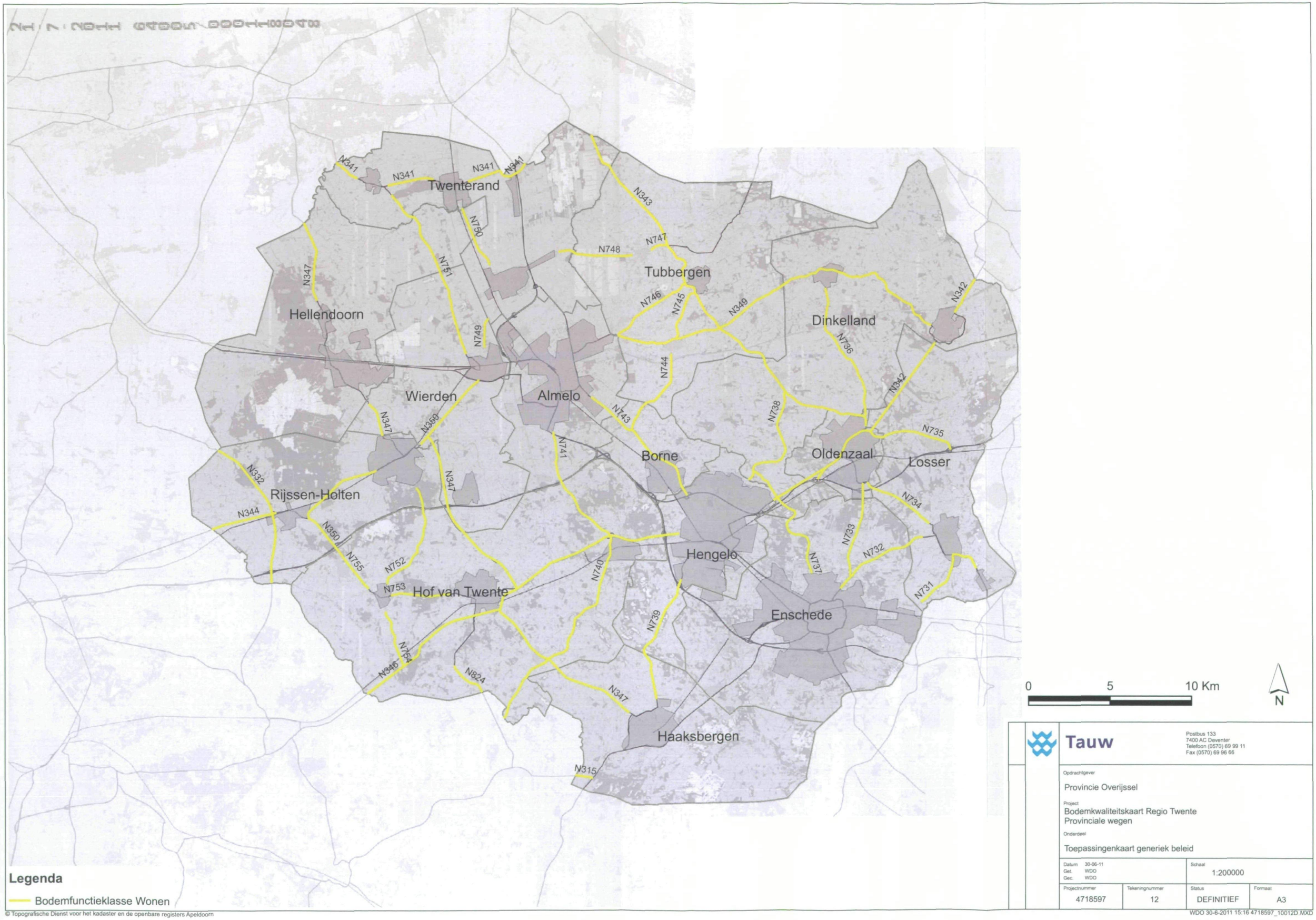

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Opdrachtgever
Provincie Overijssel

Project
Bodemkwaliteitskaart Regio Twente
Provinciale wegen

Onderdeel
Toepassingenkaart generiek beleid

Datum 30-06-11 Get. WDO Gec. WDO		Schaal 1:200000	
Projectnummer 4718597	Tekeningnummer 12	Status DEFINITIEF	Formaat A3

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

WDO 30-6-2011 15:16 4718597_10012D.MXD

21-7-2011 64005/0001180149

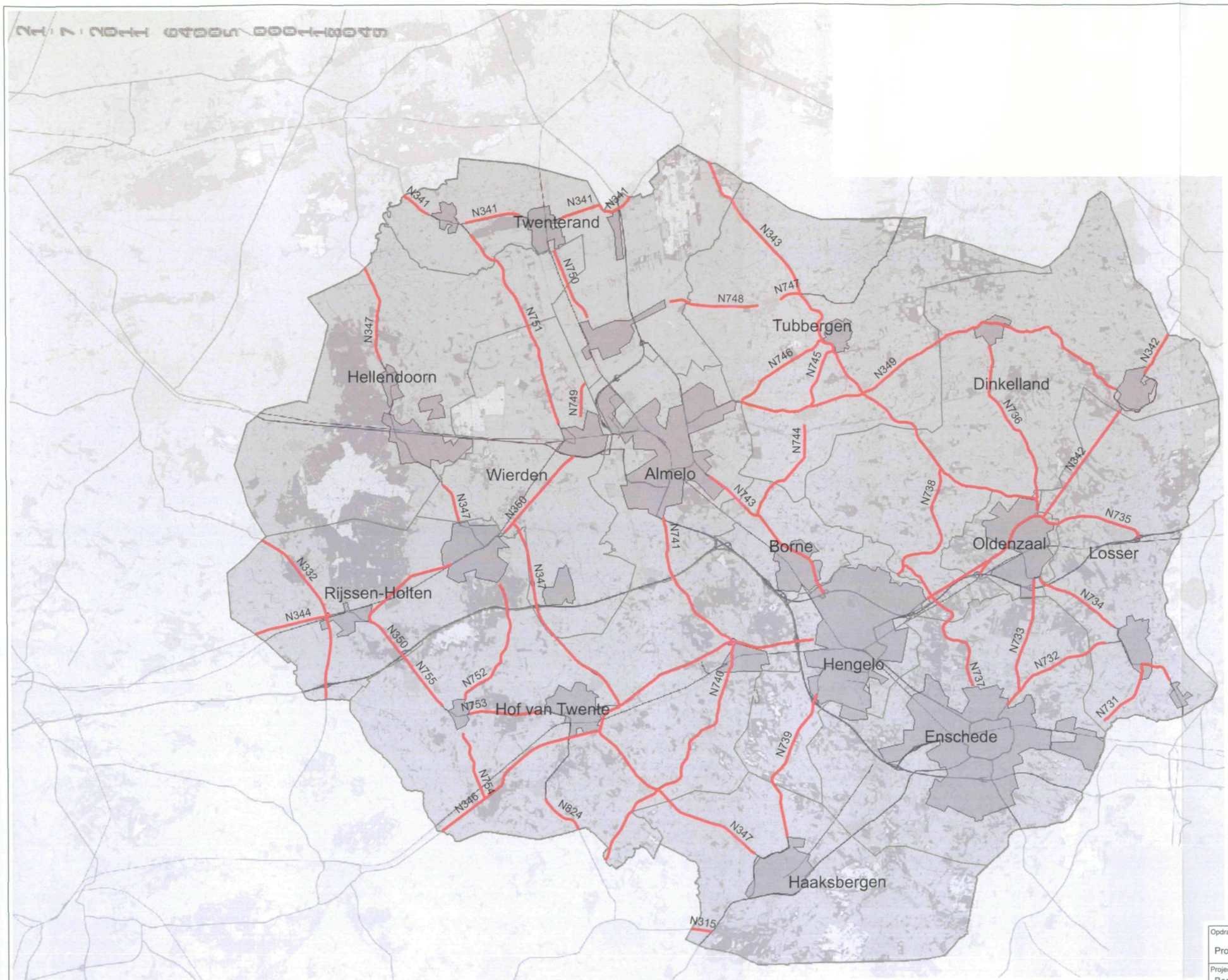

Legenda

Bodemfunctieklasse Industrie

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

Opdrachtgever: Provincie Overijssel	Schaal: 1:200000	Status: DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Regio Twente Toepassingenkaart Twents beheer veurwaale groond	Datum 30-06-11 Get. AAT	Tekeningnummer: 6

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

WDO 30-6-2011 15:11 4718597_10006D.MXD

21-7-2011 64005/0001180500

Bijlage

5

Statistische kentallen

21-7-2011 64005/0001180500

2
1
-
7
-
2
0
1
1
6
4
0
0
5
/
0
0
0
1
1
8
0
5
2

Homogeen deelgebied 2 (Twente), bodemlaag 0-50 cm -mv

	arseen (As)	arseen (As)	barium (Ba)	barium (Ba)	cadmium (Cd)	cadmium (Cd)	cobalt (Co)	cobalt (Co)	chroom (Cr)	chroom (Cr)	koper (Cu)	koper (Cu)
	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB
aantal waarnemingen	39	39	35	35	74	74	35	35	39	39	74	74
< ondergrens												
minimum	2,8	4,64	34,3	125,07	0,14	0,22	2,8	9,33	10,5	19,09	3,5	6,71
maximum	5,3	8,78	68	247,96	0,7	1,11	13	43,33	26	47,27	53	101,68
gemiddelde ***	3,01	4,98	36,19	131,96	0,27	0,42	4,58	15,26	10,9	19,81	12,18	23,36
25-percentielwaarde	2,8	4,64	34,3	125,07	0,25	0,39	2,8	9,33	10,5	19,09	7,03	13,48
60-percentielwaarde	2,8	4,64	34,3	125,07	0,28	0,44	4,52	15,06	10,5	19,09	13,3	25,52
70-percentielwaarde	2,8	4,64	34,3	125,07	0,28	0,44	5,58	18,6	10,5	19,09	13,3	25,52
75-percentielwaarde	2,8	4,64	34,3	125,07	0,28	0,44	6,1	20,33	10,5	19,09	13,3	25,52
80-percentielwaarde *	2,8	4,64	34,3	125,07	0,28	0,44	6,8	22,66	10,5	19,09	13,3	25,52
90-percentielwaarde	3,06	5,07	34,3	125,07	0,28	0,44	7,52	25,06	10,5	19,09	13,79	26,46
95-percentielwaarde **	4,82	7,98	49,9	181,96	0,28	0,44	9,05	30,16	10,5	19,09	25,05	48,06
standaarddeviatie	0,63	1,05	6,73	24,54	0,06	0,09	2,52	8,38	2,48	4,51	7,89	15,13
mediaan	2,8	4,64	34,3	125,07	0,28	0,44	2,8	9,33	10,5	19,09	13,3	25,52
variantie	0,4		45,3		0		6,33		6,16		62,23	
variantiecoefficient	0,21		0,19		0,21		0,55		0,23		0,65	
toets gemiddelde	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-
toets 95-percentielwaarde	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	+
**** Toets aan de interventiewaarde**												
interventiewaarde	45,89	76	252,3	920	8,23	13	57,01	190	99	180	99,04	190
***** Toets aan generiek beleid**												
klasse Natuur en Landschap		20		190		0,6		15		55		40
klasse Wonen		27		550		1,2		35		62		54
klasse Industrie		76		920		4,3		190		180		190
klasse Niet Toepasbaar												
*** Toets aan gebiedsspecifiek beleid**												
klasse schoon		20		190		0,6		15		55		40
klasse wonen met tuin		27		550		1,2		23		62		54
klasse stedelijk wonen		27		550		1,2		23		62		70
klasse industrie												

21-7-2011 6400500/00011803

Homogeen deelgebied 2 (Twente), bodemlaag 0-50 cm -mv

	kwik (Hg)	kwik (Hg)	minerale olie (C10-C40)	minerale olie (C10-C40)	molybdeen (Mo)	molybdeen (Mo)	nikkel (Ni)	nikkel (Ni)	lood (Pb)	lood (Pb)	PAK (10)	PAK (10)
	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB	Gemeten	STB
aantal waarnemingen	74	74	74	74	35	35	74	74	74	74	74	74
< ondergrens												
minimum	0,04	0,05	14	37,11	1,05	1,05	2,1	5,88	9,1	13,75	0,08	0,08
maximum	0,23	0,32	220	583,09	1,05	1,05	15	42	500	755,23	32	32
gemiddelde ***	0,05	0,07	54,96	145,67	1,05	1,05	5,87	16,42	38,08	57,52	3,52	3,52
25-percentielwaarde	0,04	0,05	14	37,11	1,05	1,05	3,13	8,75	22,4	33,83	1	1
60-percentielwaarde	0,04	0,05	60	159,03	1,05	1,05	8,4	23,52	25,8	38,97	2,48	2,48
70-percentielwaarde	0,04	0,05	70	185,53	1,05	1,05	8,4	23,52	36,2	54,68	2,83	2,83
75-percentielwaarde	0,06	0,08	80	212,03	1,05	1,05	8,4	23,52	41,75	63,06	3,63	3,63
80-percentielwaarde *	0,06	0,08	85	225,29	1,05	1,05	8,4	23,52	45,6	68,88	4,56	4,56
90-percentielwaarde	0,08	0,11	107	283,6	1,05	1,05	8,4	23,52	59,9	90,48	7,02	7,02
95-percentielwaarde **	0,1	0,14	133,5	353,83	1,05	1,05	8,4	23,52	72,1	108,9	9,44	9,44
standaarddeviatie	0,03	0,04	41,74	110,64	0	0	3,02	8,45	57,67	87,1	5,38	5,38
mediaan	0,04	0,05	50	132,52	1,05	1,05	6	16,8	22,4	33,83	2,1	2,1
variantie	0		1742,45		0		9,1		3325,52		28,97	
variantiecoefficient	0,62		0,76		0		0,51		1,51		1,53	
toets gemiddelde	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+
toets 95-percentielwaarde	-	-	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+

**** Toets aan de interventiewaarde**

interventiewaarde	25,62	36	1886,49	5000	190	190	35,72	100	350,89	530	40	40

***** Toets aan generiek beleid**

klasse Natuur en Landschap		0,15		190		1,5		35		50		1,5
klasse Wonen		0,83		190		88		39		210		6,8
klasse Industrie		4,8		500		190		100		530		40
klasse Niet Toepasbaar												

*** Toets aan gebiedsspecifiek beleid**

klasse schoon		0,4		190		3		35		50		1,5
klasse wonen met tuin		0,83		190		88		39		210		6,8
klasse stedelijk wonen		0,83		225		88		39		210		10
klasse industrie												

Homogeen deelgebied 2 (Twente), bodemlaag 0-50 cm -mv

	PCB (som 7)	PCB (som 7)	zink (Zn)	zink (Zn)
	Gemeten	STB	Gemeten	STB
aantal waarnemingen	35	35	74	74
< ondergrens				
minimum	0	0,01	14	31,03
maximum	0,02	0,05	130	288,14
gemiddelde ***	0,01	0,02	38,96	86,36
25-percentielwaarde	0	0,01	27,25	60,4
60-percentielwaarde	0	0,01	41,3	91,54
70-percentielwaarde	0	0,01	41,3	91,54
75-percentielwaarde	0	0,01	41,3	91,54
80-percentielwaarde *	0	0,01	41,3	91,54
90-percentielwaarde	0,01	0,02	49	108,61
95-percentielwaarde **	0,01	0,03	77,85	172,55
standaarddeviatie	0	0,01	19,36	42,91
mediaan	0	0,01	41,3	91,54
variantie	0		374,71	
variantiecoefficient	0,56		0,5	
toets gemiddelde	-	-	-	-
toets 95-percentielwaarde	+	+	+	+
**** Toets aan de interventiewaarde**				
interventiewaarde	0,38	1	324,84	720
***** Toets aan generiek beleid**				
klasse Natuur en Landschap		0,02		140
klasse Wonen		0,02		200
klasse Industrie		0,5		720
klasse Niet Toepasbaar				
*** Toets aan gebiedsspecifiek beleid**				
klasse schoon		0,07		140
klasse wonen met tuin		0,07		200
klasse stedelijk wonen		0,07		200
klasse industrie				

21-7-2011 64005/0001180555

21 7 2011 64005/0001180555

Bijlage

6

Dataset wegbermen regio Twente

21-7-2011 64005/0001180056

21 7 2011 64005 0001180056

Bijlage

7

Rapportage aanvullende veldwerkzaamheden

TA160

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 5 7

21-7-2011 6400500011805

Tauw

Notitie

Contactpersoon Wim Dorgelo

Datum 23 mei 2011

Kenmerk N003-4718597WDO-mfv-V01-NL

Bodemonderzoek ten behoeve van bodemkwaliteitskaart Regio Twente

1 Inleiding

In overleg met de provincie Overijssel en de gemeenten binnen de provincie is ervoor gekozen een bodemkwaliteitskaart op te stellen voor alle wegbermen langs provinciale wegen binnen de provincie Overijssel, opgesplitst in de regio's IJssel-Vecht en Twente. Deze notitie bevat de resultaten van de regio Twente.

In overleg met de provincie zijn de volgende bodemlagen onderzocht: 0-0,25 m – mv en 0,25-0,5 m –mv.

2 Veiligheid en kwaliteit'

Het keurmerk 'kwaliteitswaarborg Bodembeheer' geeft aan dat de activiteiten in het kader bodembeheer, waaronder veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek goed en betrouwbaar volgens door de overheid opgestelde protocollen en programma's zijn/worden uitgevoerd. Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek conform de VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Bij interne opdrachtverlening is/wordt gebruik gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000: Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek:

- VKB-protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen

Tauw verklaart hierbij dat het een onafhankelijke positie heeft (en kan behouden) ten opzichte van de opdrachtgever. Dat wil zeggen dat er geen organisatorische relatie bestaat met de opdrachtgever (zuster- of moederbedrijf) of diens eigenaar, maar ook dat er geen belangenverstrengeling is of kan optreden in relatie tot andere Tauw-projecten of andere opdrachtgevers.

Het veldwerk is uitgevoerd in maart 2011 door Jeroen Brandes (certificaatnummer K54913/01).

De chemische analyses zijn conform AS3000 uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West.

3 Veld- en analysewerkzaamheden bodemonderzoek

Voor de uitvoering van het veldwerk is het van belang dat de monsterpunten op de juiste wijze werden genomen. Eén waarneming heeft bestaan uit het plaatsen van negen gutsboringen van 0 tot 50 cm -mv zoals weergeven in figuur 3.1. De bemonstering heeft plaatsgevonden van 0 tot 25 en 25 tot 50 cm -mv. De waarneming is als één monsterpunt ingevoerd met X en Y coördinaten op de digitale ondergrond. De boringen zijn geplaatst middels raaien van drie boringen op een afstand van respectievelijk 1, 5 en 10 meter van de rand van de verharding mits de bermbreedte dit heeft toegelaten. Indien een watergang aanwezig was, zijn de boringen evenredig verdeeld tot de rand van de watergang. De onderlinge afstand tussen de raaien bedraagt circa 100 meter op basis van de HMP.

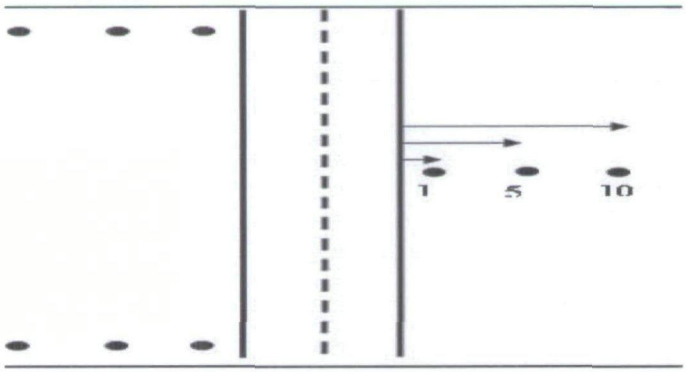

Figuur 3.1 Boorplan

In tabel 3.1 wordt een overzicht gegeven van de geplaatste boringen.

Tabel 3.1 Overzicht te plaatsen boringen

Boring	Wegnummer	HMP	Analyses
950	N332 (Heeten-Holten)	12,0-15,0	Standaardpakket [1)]
951	N350 (Holten-Rijssen)	4,0-7,0	Standaardpakket [1)]
952	N350 (Holten-Markelo)	1,0-3,0	Standaardpakket [1)]
953	N346 (Stokkum-Goor)	25,0-27,0	Standaardpakket [1)]
954	N346 (Stokkum-Goor)	31,0-33,0	Standaardpakket [1)]
955	N346 (Goor-Delden)	37,0-39,0	Standaardpakket [1)]
956	N741 (Delden-Almelo)	3,0-5,0	Standaardpakket [1)]
957	N740 (Hengevelde-Delden)	1,0-4,0	Standaardpakket [1)]
958	N347 (Goor-Haaksbergen)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
959	N738 (Deurningen-Weerselo)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
960	N737 (Deurningen-Enschede)	1,0-4,0	Standaardpakket [1)]
961	N732 (Enschede-Losser)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
962	N734 (Losser-Oldenzaal)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
963	N736 (Oldenzaal-Rossum)	1,0-3,0	Standaardpakket [1)]
964	N349 (Denekamp-Ootmarsum)	22,0-24,0	Standaardpakket [1)]
965	N343 (Weerselo-Tubbergen)	8,0-9,0	Standaardpakket [1)]
966	N349 (Denekamp-Ootmarsum)	11,0-13,0	Standaardpakket [1)]
967	N349 (Albergen-Almelo)	3,0-5,0	Standaardpakket [1)]
968	N751 (Wierden-Den Ham)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
969	N751 (Wierden-Den Ham)	10,0-11,0	Standaardpakket [1)]
970	N343 (Tubbergen-Langeveen)	25,0-27,0	Standaardpakket [1)]
971	N747 (Geesteren-Vriezenveen)	2,0-4,0	Standaardpakket [1)]
972	N350 (Wierden-Rijssen)	9,0-12,0	Standaardpakket [1)]
973	N347 (Hellendoorn-Ommen)	32,0-34,0	Standaardpakket [1)]
974	N347 thv Goor	3,0-5,0	Standaardpakket [1)]

[1)] Metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), som-PCB's, som-PAK's en minerale olie

Het opgeboorde materiaal is in het veld beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. De bemonstering van de grond heeft plaatsgevonden per zintuiglijk afwijkende bodemlaag met een maximumtraject van 50 cm. Tijdens de veldwerkzaamheden is visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbest.

4 Resultaten

De situering van de monsterpunten is weergegeven in bijlage 1. De boorprofielen en de analysecertificaten zijn opgenomen in respectievelijk bijlage 2 en 3.

De analyseresultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden uit de Circulaire bodemsanering 2009 en het Besluit bodemkwaliteit ingegaan per 1 juli 2008. Dit toetsingskader bestaat uit **S**treefwaarden en **I**nterventiewaarden voor grondwater. De **T**ussenwaarden zijn gedefinieerd als en **T** = ½(**S** + **I**) voor grondwater.

De wijze van weergave in de navolgende tabellen staat vermeld in het onderstaande overzicht.

Concentratieniveau voor een stof	Weergave in tabellen
≤ S-waarde (of < rapportagegrens)	-
> S-waarde ≤ T-waarde	+
> T-waarde ≤ I-waarde	++
> I-waarde	+++

In de volgende tabellen zijn de interpretaties van de analyseresultaten gegeven.

Monsteromschrijving	**950**		**951**		**952**		**953**		**954**	
Diepte (m -mv)	**(0-0,25)**		**(0-0,25)**		**(0-0,25)**		**(0-0,25)**		**(0-0,25)**	
Lutum (%)	**1**		**3,4**		**4,5**		**3,3**		**2,1**	
Humus (%)	**5**		**3,8**		**2,7**		**3,8**		**4,9**	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	< 4	-	6,9	+	6,8	+	< 4	-
Koper (Cu)	< 19	-	< 19	-	< 19	-	21	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	0,06	-	< 0,05	-	0,07	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	< 32	-	54	+	< 32	-	76	+	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-	< 59	-	71	+	< 59	-

21-7-2011 64005/0001180 59

Tauw

Kenmerk N003-4718597WDO-mfv-V01-NL

Monsteromschrijving	950		951		952		953		954	
Diepte (m -mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	1		3,4		4,5		3,3		2,1	
Humus (%)	5		3,8		2,7		3,8		4,9	
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	0,16	-	0,86	-	3,8	+	4,4	+	1,1	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	n.a.	-	0,018	+	0,0036	-	0,0062	-	0,004	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	29	-	26	-	< 20	-	38	-	26	-

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	955		956		957		958		959	
Diepte (m -mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	3,3		1,8		1,6		2		4,2	
Humus (%)	4,8		3,9		1,9		0,9		3,7	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		49	n.v.t.	< 49		< 49		52	n.v.t.
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	< 4	-	< 4	-	< 4	-	13	+
Koper (Cu)	24	+	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	67	+	52	+	< 32	-	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	15	+
Zink (Zn)	90	+	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	2,1	+	11	+	1	-	1,8	+	4,8	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	0,0061	-	0,0045	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	44	-	63	-	< 20	-	25	-	28	-

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	960		961		962		963		964	
Diepte (m -mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	2,3		1,4		2,5		2,1		4,1	
Humus (%)	4,8		3,9		2,8		4,9		4,7	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	< 4	-	5,6	+	6,8	+	< 4	-
Koper (Cu)	42	+	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	0,23	+	0,07	-	0,13	+
Lood (Pb)	< 32	-	42	+	< 32	-	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	2,4	+	2,3	+	2,4	+	32	++	5,6	+

21-7-2011 64005/0001180 60

Tauw

Kenmerk N003-4718597WDO-mfv-V01-NL

Monsteromschrijving	960		961		962		963		964	
Diepte (m -mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	2,3		1,4		2,5		2,1		4,1	
Humus (%)	4,8		3,9		2,8		4,9		4,7	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	0,0028	-	0,0095	+
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	< 20	-	30	-	35	-	160	+	< 20	-

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	965		966		967		968		969	
Diepte (m -mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	3,8		2,2		1,9		4,7		2,9	
Humus (%)	2,7		2,8		3,9		3,7		2,8	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	5,9	+	< 4	-	< 4	-	5,5	-	8,9	+
Koper (Cu)	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	< 32	-	< 32	-	< 32	-	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	0,33	-	2,8	+	2,5	+	0,78	-	3,7	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	42	-	< 20	-	< 20	-	< 20	-	93	+

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	970		971		972		973		974	
Diepte (m-mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	1,1		4,8		2,2		1		12	
Humus (%)	2,9		4,7		4,8		3		6,2	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		68	n.v.t.
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	9,4	+	7,8	+	< 4	-	< 4	-	6,3	-

Monsteromschrijving	970		971		972		973		974	
Diepte (m-mv)	(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)		(0-0,25)	
Lutum (%)	1,1		4,8		2,2		1		12	
Humus (%)	2,9		4,7		4,8		3		6,2	
METALEN (vervolg)										
Koper (Cu)	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	0,11	-	< 0,05	-	< 0,05	-	0,07	-
Lood (Pb)	< 32	-	< 32	-	< 32	-	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	3,4	+	2,8	+	5	+	1,6	+	0,082	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	< 20	-	22	-	140	+	< 20	-	< 20	-

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	951		953		956		958		961	
Diepte (m -mv)	(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)	
Lutum (%)	2,5		3		2,1		1,8		1	
Humus (%)	1,8		2,8		0,9		0,9		2	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	7,1	+	4,7	+	< 4	-	< 4	-
Koper (Cu)	< 19	-	53	+	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	< 32	-	500	+++	< 32	-	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	13	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	74	+	130	+	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	2,6	+	11	+	0,78	-	1,4	-	n.a.	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	0,0099	+	0,017	+	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	< 20	-	68	+	< 20	-	< 20	-	< 20	-

n.a. niet aantoonbaar

21-7-2011 64005/0001180661

Tauw

Kenmerk N003-4718597WDO-mfv-V01-NL

Monsteromschrijving	963		965		967		969		970	
Diepte (m -mv)	(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)		(0,25-0,5)	
Lutum (%)	4,1		2,4		2,1		2,1		1,5	
Humus (%)	2,7		2,8		3,9		3,9		1,9	
METALEN										
Barium (Ba)	< 49		< 49		< 49		< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	< 4	-	5,2	+	< 4	-	4,4	+
Koper (Cu)	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	< 32	-	< 32	-	< 32	-	43	+	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	6,6	+	0,31	-	3,3	+	7,2	+	0,78	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB's (som 7)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	0,0025	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN										
Minerale olie (C10-C40)	< 20	-	< 20	-	59	-	65	-	< 20	-

n.a. niet aantoonbaar

Monsteromschrijving	971		973	
Diepte (m -mv)	(0,25-0,5)		(0,25-0,5)	
Lutum (%)	3,4		1	
Humus (%)	2,8		3	
METALEN				
Barium (Ba)	< 49		< 49	
Cadmium (Cd)	< 0,35	-	< 0,35	-
Cobalt (Co)	< 4	-	< 4	-
Koper (Cu)	< 19	-	< 19	-
Kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-
Lood (Pb)	< 32	-	< 32	-
Molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-
Nikkel (Ni)	< 12	-	< 12	-
Zink (Zn)	< 59	-	< 59	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
PAK (som 10)	1	-	9,3	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB's (som 7)	n.a.	-	n.a.	-

Monsteromschrijving	**971**	**973**
Diepte (m -mv)	**(0,25-0,5)**	**(0,25-0,5)**
Lutum (%)	**3,4**	**1**
Humus (%)	**2,8**	**3**
OVERIGE STOFFEN		
Minerale olie (C10-C40)	< 20 -	< 20 -

n.a. niet aantoonbaar

21-7-2011 64005/0001180662

Bijlage 1

Situering monsterpunten

21-7-2011 64005/000118063

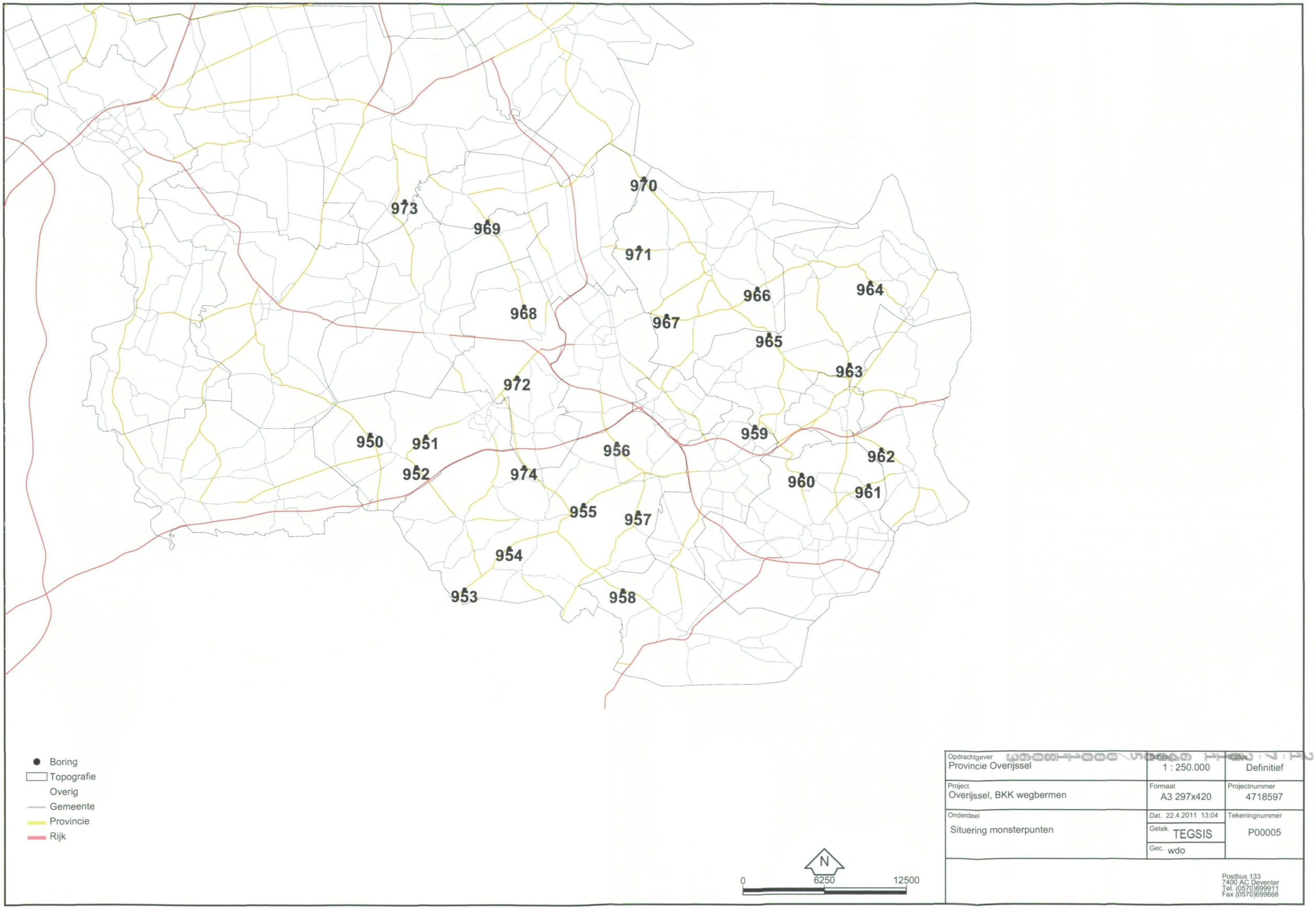

Opdrachtgever Provincie Overijssel	Schaal 1 : 250.000	Status Definitief
Project Overijssel, BKK wegbermen	Formaat A3 297x420	Projectnummer 4718597
Onderdeel Situering monsterpunten	Dat. 22.4.2011 13:04 Getek. TEGSIS Gec. wdo	Tekeningnummer P00005

Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911
Fax (0570)699666

21-7-2011 64005/0001180064

Bijlage 2

Boorprofielen

Tauw

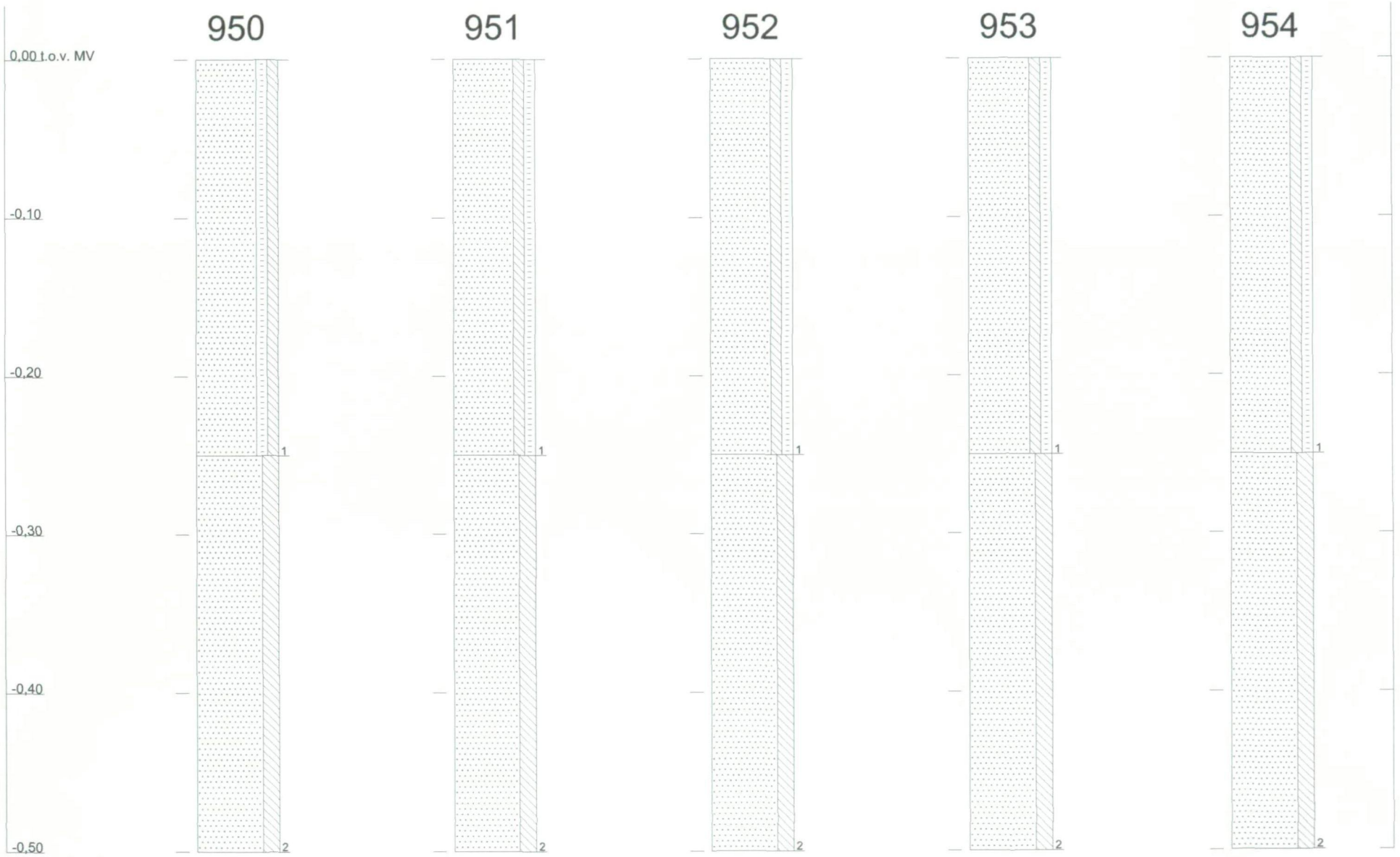

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

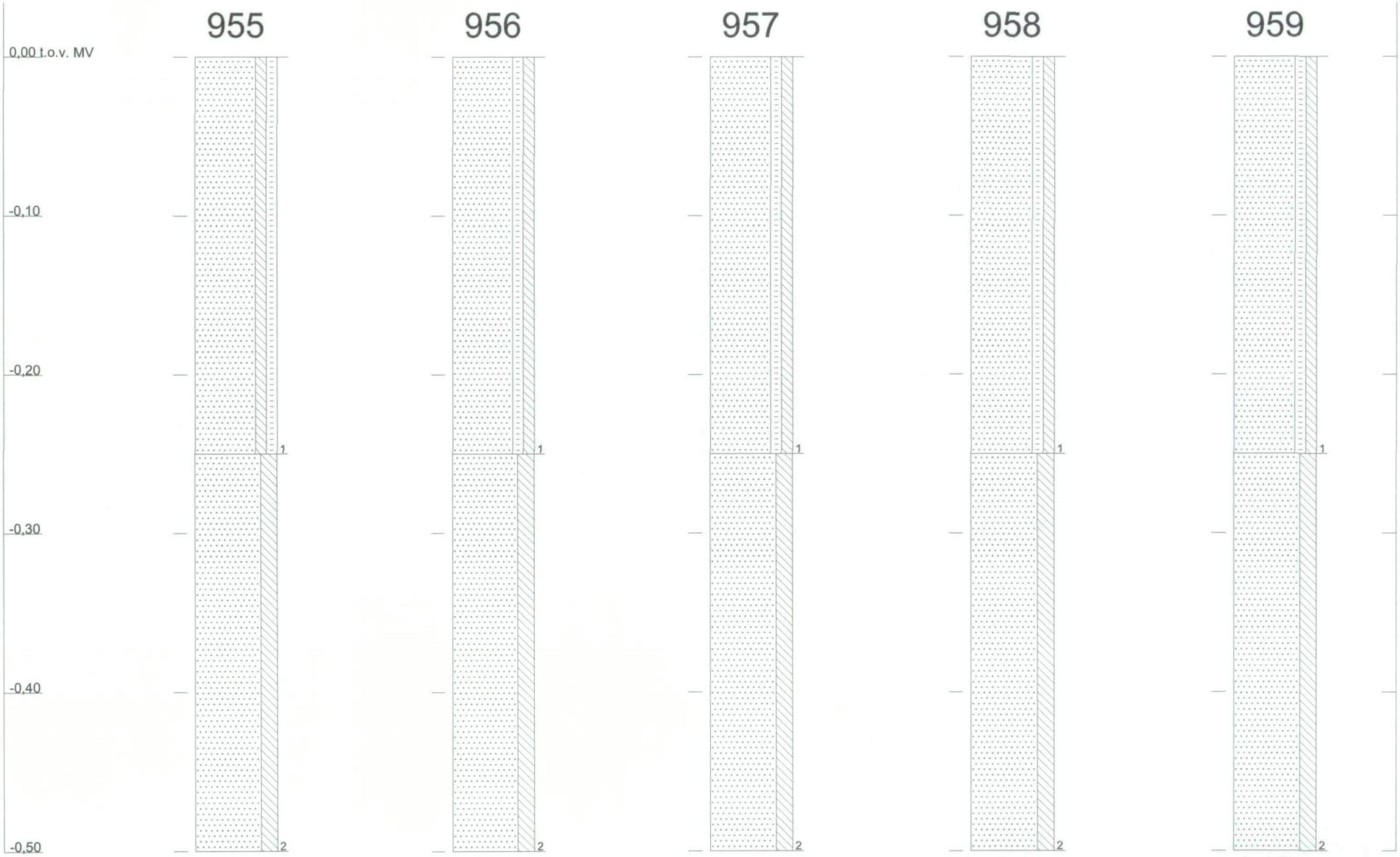

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

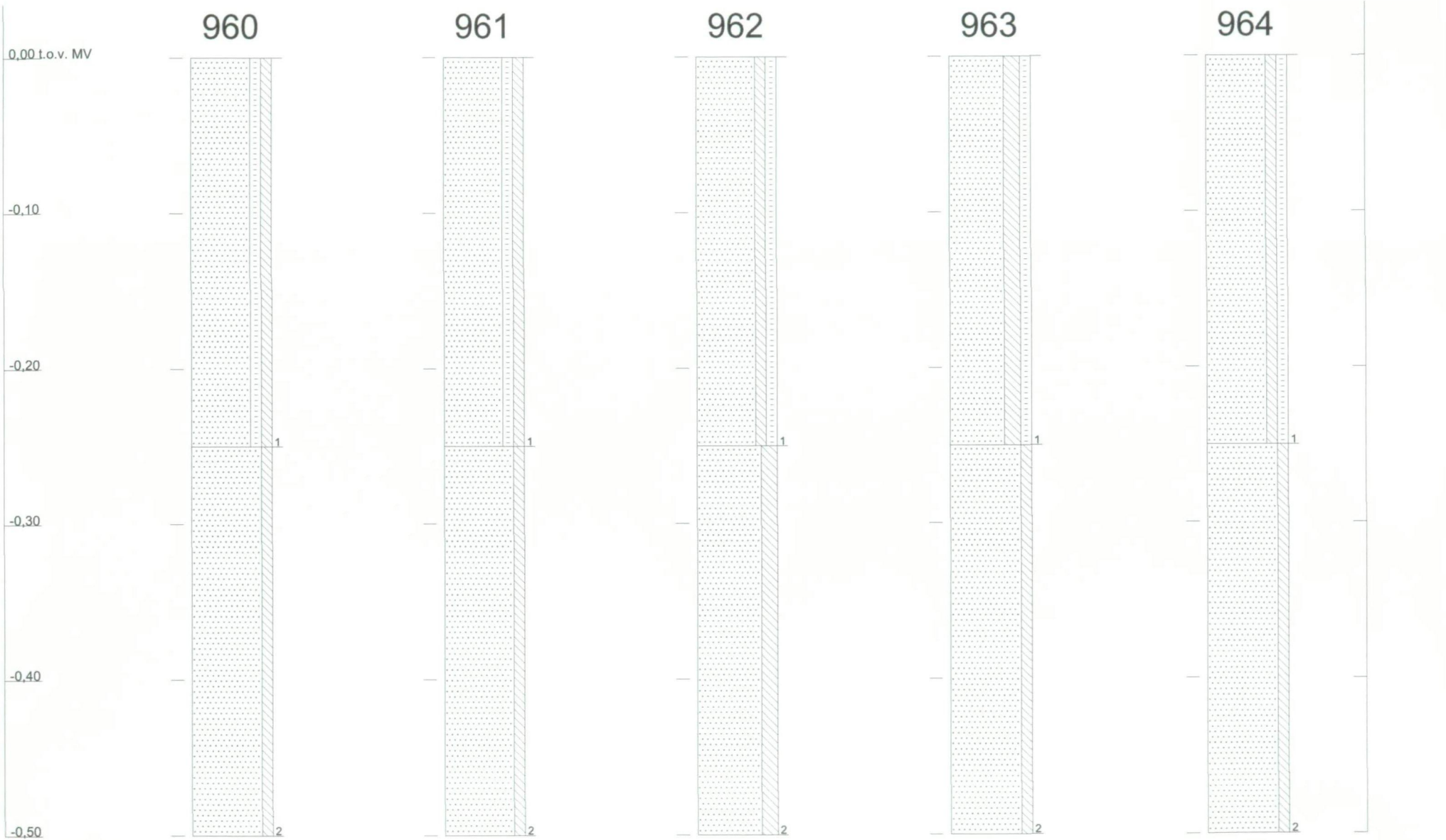

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

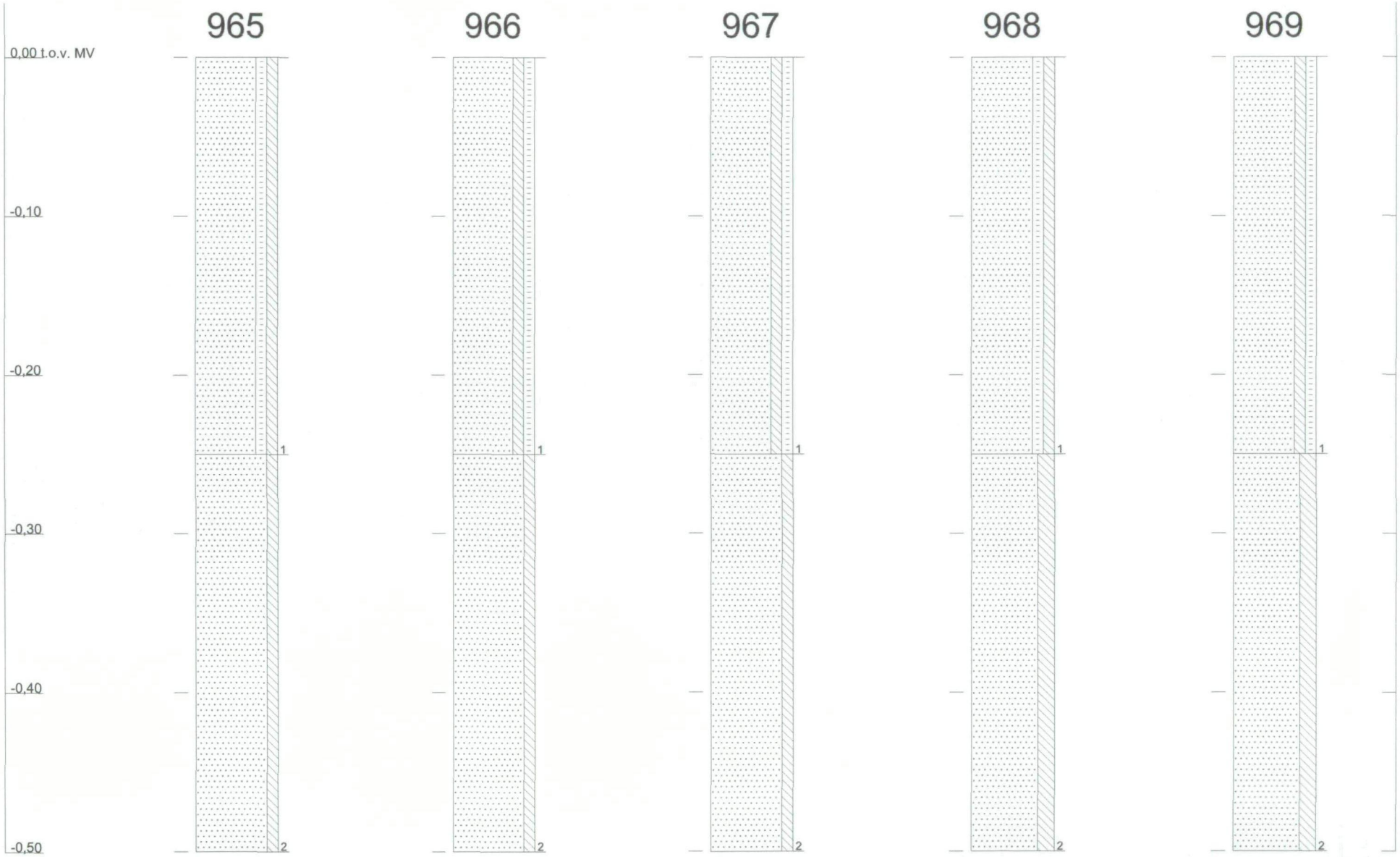

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

21-7-2011 6400500100118067

Tauw

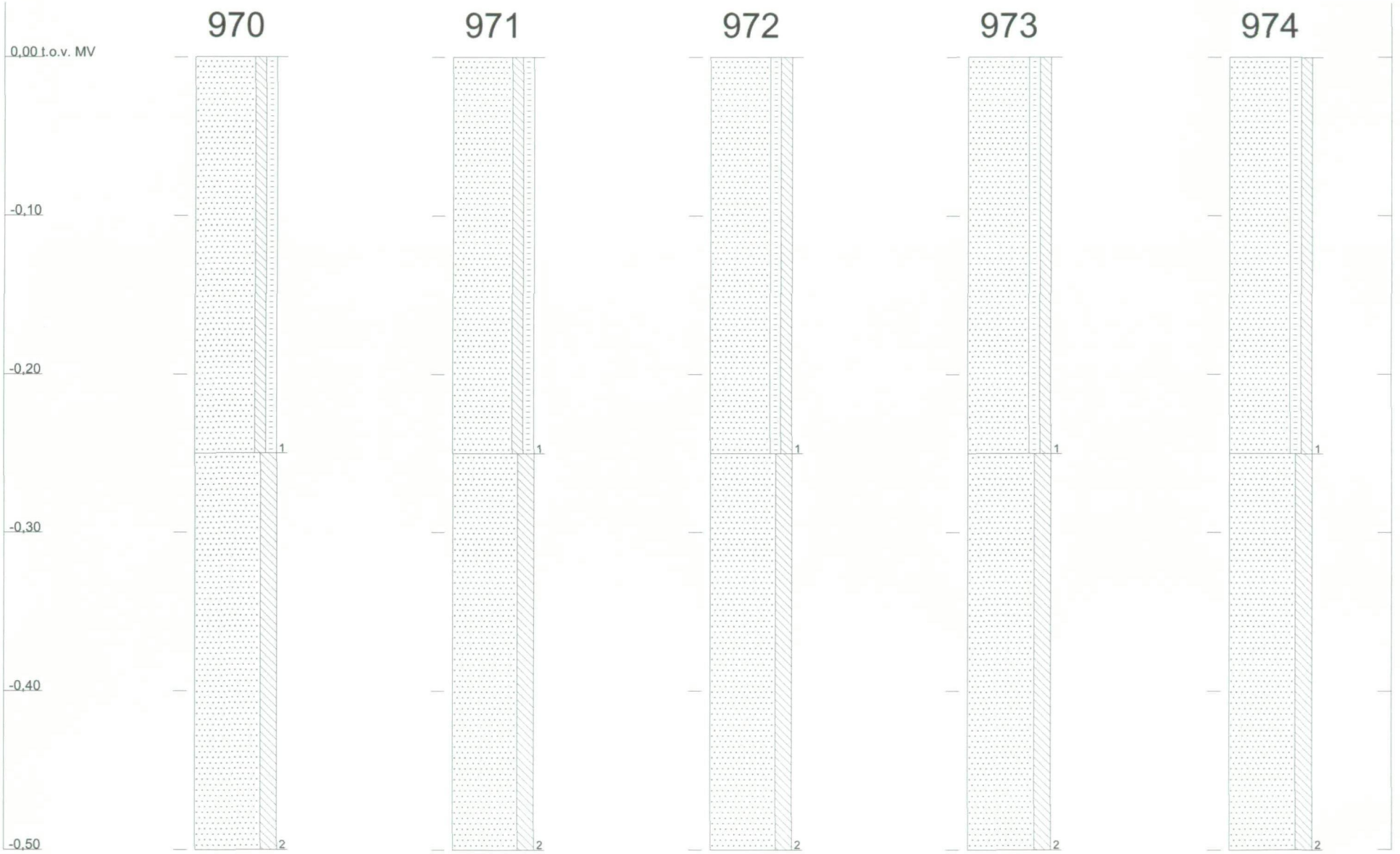

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Legenda boorprofielen

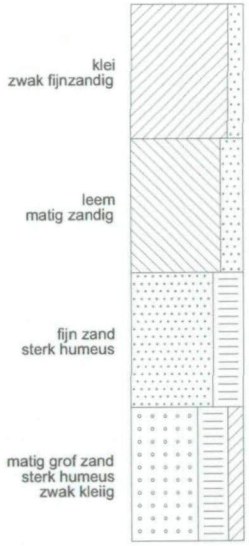

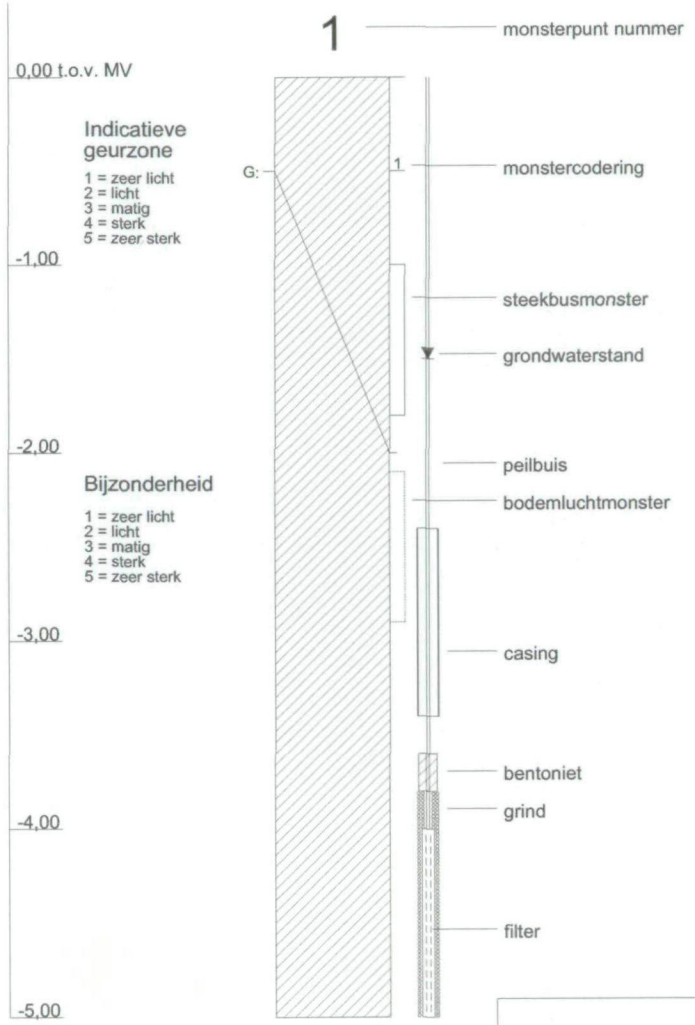

Tauw

arcering conform NEN 5104

21-7-2011 64005/0001180668

Bijlage 3

Analysecertificaten

21-7-2011 64005/0001180668

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 6 9

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

21-7-2011 64005/0001180869

TAUW DEVENTER
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	08.04.2011
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	241057
Blad 1 van 18	

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 241057 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW DEVENTER
Referentie	4718597 Overijssel, BKK wegbermen
Opdrachtacceptatie	01.04.11
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Bij dit rapport is een bijlage gevoegd die betrekking heeft op conservering, conserveringstermijn of verpakking.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570699557
Klantenservice

Distributeur
TAUW DEVENTER , Wim Dorgelo

kwaliteitswaarborg BRL

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

***Opdracht* 241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354645	28.03.2011	950 (0-0.25)
354646	28.03.2011	951 (0-0.25)
354647	28.03.2011	952 (0-0.25)
354648	28.03.2011	953 (0-0.25)
354649	28.03.2011	954 (0-0.25)

	Eenheid	354645 950 (0-0.25)	354646 951 (0-0.25)	354647 952 (0-0.25)	354648 953 (0-0.25)	354649 954 (0-0.25)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	88,7	89,3	91,0	88,5	88,0
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	5,0 x)	3,8 x)	2,7 x)	3,8 x)	4,9 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,4	0,5	0,4	0,8	0,7
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	<1,0	3,4	4,5	3,3	2,1
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	6,9	6,8	<4,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	<19	<19	21	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	0,06	<0,05	0,07	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	54	<32	76	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59	<59	71	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,21	0,10	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,085	0,38	0,43	0,092
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	0,091	0,31	0,49	0,13
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	0,086	0,18	0,41	0,18
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,056	0,16	0,26	0,068
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	0,12	0,42	0,50	0,13
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	0,12	0,78	0,62	0,11
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,061	0,20	1,1	1,1	0,19
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,095	0,10	0,26	0,51	0,17
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,16 x)	0,86 x)	3,8 x)	4,4 x)	1,1 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,44 #)	0,93 #)	3,8 #)	4,5 #)	1,1 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	29	26	<20	38	26
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	3,1	<2,0

bodem kwaliteitswaarborg BKB

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

Opdracht **241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354650	28.03.2011	955 (0-0.25)
354651	28.03.2011	956 (0-0.25)
354652	28.03.2011	957 (0-0.25)
354653	28.03.2011	958 (0-0.25)
354654	28.03.2011	959 (0-0.25)

	Eenheid	354650 955 (0-0.25)	354651 956 (0-0.25)	354652 957 (0-0.25)	354653 958 (0-0.25)	354654 959 (0-0.25)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	84,7	90,9	91,1	92,3	84,7
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	4,8 x)	3,9 x)	1,9 x)	0,9 x)	3,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,6	0,6	0,5	0,3	0,5
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,3	1,8	1,6	2,0	4,2
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	49	<49	<49	52
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	13
Koper (Cu)	mg/kg Ds	24	<19	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	67	52	<32	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	15
Zink (Zn)	mg/kg Ds	90	<59	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	0,12
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,18	1,2	0,097	0,20	0,52
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,20	1,4	0,13	0,33	0,77
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,19	1,1	0,11	0,23	0,57
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,11	0,75	0,071	0,15	0,38
Chryseen	mg/kg Ds	0,24	1,2	0,13	0,21	0,59
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,38	0,92	0,13	0,089	0,19
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,51	2,8	0,19	0,27	0,89
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,24	1,4	0,14	0,29	0,78
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	2,1 x)	11 x)	1,0 x)	1,8 x)	4,8 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	2,1 #)	11 #)	1,1 #)	1,8 #)	4,8 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	44	63	<20	25	28
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	7,8	<2,0	<2,0	<2,0

kwaliteitswaarborg bodem

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

Opdracht **241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354655	28.03.2011	960 (0-0.25)
354656	28.03.2011	961 (0-0.25)
354657	28.03.2011	962 (0-0.25)
354658	01.04.2011	963 (0-0.25)
354659	28.03.2011	964 (0-0.25)

	Eenheid	354655 960 (0-0.25)	354656 961 (0-0.25)	354657 962 (0-0.25)	354658 963 (0-0.25)	354659 964 (0-0.25)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	85,6	87,1	89,4	85,1	86,7
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	4,8 x)	3,9 x)	2,8 x)	4,9 x)	4,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,6	0,6	1,2	0,6	0,6
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	2,3	1,4	2,5	2,1	4,1
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20 pe)	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	5,6	6,8	<4,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	42	<19	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	0,23	0,07	0,13
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	42	<32	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,095	0,93	0,11
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,27	0,25	0,30	3,9	0,77
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,27	0,25	0,34	4,0	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,23	0,22	0,17	1,9	0,55
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,18	0,13	0,18	2,0	0,43
Chryseen	mg/kg Ds	0,33	0,29	0,32	3,8	0,81
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,23	0,38	0,25	3,3	0,47
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,63	0,56	0,59	9,0	1,6
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,29	0,25	0,17	3,5	0,85
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	2,4 x)	2,3 x)	2,4 x)	32 x)	5,6 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	2,5 #)	2,4 #)	2,5 #)	33 #)	5,7 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	30	35	160	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	26	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	8,6	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	3,0	<2,0	24	<2,0

bodem kwaliteitswaarborg BLK

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

Opdracht **241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354660	28.03.2011	965 (0-0.25)
354661	28.03.2011	966 (0-0.25)
354662	28.03.2011	967 (0-0.25)
354663	28.03.2011	968 (0-0.25)
354664	28.03.2011	969 (0-0.25)

	Eenheid	354660 965 (0-0.25)	354661 966 (0-0.25)	354662 967 (0-0.25)	354663 968 (0-0.25)	354664 969 (0-0.25)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	87,4	83,4	89,9	84,9	89,1
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,7 x)	2,8 x)	3,9 x)	3,7 x)	2,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,8	2,2	1,9	4,7	2,9
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	5,9	<4,0	<4,0	5,5	8,9
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	<19	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	<32	<32	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,073	0,056	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,35	0,27	0,073	0,42
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	0,36	0,29	0,098	0,51
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	0,19	0,21	0,12	0,43
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,19	0,17	<0,050	0,28
Chryseen	mg/kg Ds	0,057	0,40	0,30	0,13	0,47
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,14	0,26	0,32	0,080	0,24
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,076	0,71	0,62	0,18	0,81
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,057	0,31	0,29	0,097	0,57
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,33 x)	2,8 x)	2,5 x)	0,78 x)	3,7 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,54 #)	2,9 #)	2,6 #)	0,88 #)	3,8 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	42	<20	<20	<20	93
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	3,7	<2,0	2,4	7,1
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	3,4	3,1	<2,0	3,1	17

kwaliteitswaarborg bodem

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

***Opdracht* 241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354665	28.03.2011	970 (0-0.25)
354666	28.03.2011	971 (0-0.25)
354667	28.03.2011	972 (0-0.25)
354668	28.03.2011	973 (0-0.25)
354669	28.03.2011	974 (0-0.25)

	Eenheid	354665 970 (0-0.25)	354666 971 (0-0.25)	354667 972 (0-0.25)	354668 973 (0-0.25)	354669 974 (0-0.25)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	93,5	90,3	90,1	93,8	79,0
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,9 x)	4,7 x)	4,8 x)	3,0 x)	6,2 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,2	0,3	0,7	0,6	1,0
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	1,1	4,8	2,2	<1,0	12
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	68
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	9,4	7,8	<4,0	<4,0	6,3
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	<19	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	0,11	<0,05	<0,05	0,07
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	<32	<32	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	0,20	<0,050	0,11	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,30	0,31	0,46	0,17	<0,050
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,30	0,37	0,48	0,18	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,20	0,25	0,36	0,15	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,15	0,22	0,29	0,11	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	0,32	0,38	0,62	0,20	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,75	0,16	0,65	0,14	0,082
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,88	0,70	1,6	0,44	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,25	0,37	0,47	0,21	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	3,4 x)	2,8 x)	5,0 x)	1,6 x)	0,082 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	3,4 #)	2,8 #)	5,1 #)	1,7 #)	0,40 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	22	140	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	17	<2,0	<2,0

kwaliteitswaarborg bodem

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354670	28.03.2011	951 (0.25-0.5)
354671	28.03.2011	953 (0.25-0.5)
354672	28.03.2011	956 (0.25-0.5)
354673	28.03.2011	958 (0.25-0.5)
354674	28.03.2011	961 (0.25-0.5)

	Eenheid	354670 951 (0.25-0.5)	354671 953 (0.25-0.5)	354672 956 (0.25-0.5)	354673 958 (0.25-0.5)	354674 961 (0.25-0.5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	93,2	91,8	91,3	92,6	90,1
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	1,8 x)	2,8 x)	0,9 x)	0,9 x)	2,0 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,8	0,6	0,3	0,7	0,6
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	2,5	3,0	2,1	1,8	<1,0
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	7,1	4,7	<4,0	<4,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	53	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	500	<32	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	13	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	74	130	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,24	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,26	1,1	0,084	0,17	<0,050
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,26	1,4	0,078	0,18	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,17	1,1	0,055	0,12	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,16	0,71	0,056	0,099	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	0,33	1,3	0,11	0,19	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,41	1,2	0,13	0,17	<0,050
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,75	2,5	0,18	0,35	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,27	1,3	0,085	0,17	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	0,073	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	2,6 x)	11	0,78 x)	1,4 x)	n.a.
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	2,7 #)	11	0,85 #)	1,5 #)	0,35 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	68	<20	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	8,8	3,2	2,7	<2,0

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

***Opdracht* 241057 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354675	01.04.2011	963 (0.25-0.5)
354676	28.03.2011	965 (0.25-0.5)
354677	28.03.2011	967 (0.25-0.5)
354678	28.03.2011	969 (0.25-0.5)
354679	28.03.2011	970 (0.25-0.5)

	Eenheid	354675 963 (0.25-0.5)	354676 965 (0.25-0.5)	354677 967 (0.25-0.5)	354678 969 (0.25-0.5)	354679 970 (0.25-0.5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	89,2	86,3	89,2	88,3	93,6
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,7 x)	2,8 x)	3,9 x)	3,9 x)	1,9 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,7	0,5	0,4	0,9	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	4,1	2,4	2,1	2,1	1,5
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49	<49	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	5,2	<4,0	4,4
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	<19	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	<32	<32	43	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12	<12	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59	<59	<59	<59
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	0,098	<0,050	0,084	0,059	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,71	<0,050	0,36	0,80	0,078
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,98	<0,050	0,40	0,96	0,091
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,75	<0,050	0,30	0,77	0,11
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,53	*<0,050*	0,21	0,53	0,054
Chryseen	mg/kg Ds	0,84	0,058	0,44	0,88	0,12
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,41	0,19	0,30	0,52	0,060
Fluorantheen	mg/kg Ds	1,3	0,060	0,73	1,6	0,18
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	1,0	<0,050	0,48	1,1	0,087
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	6,6 x)	0,31 x)	3,3 x)	7,2 x)	0,78 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	6,7 #)	0,55 #)	3,3 #)	7,3 #)	0,85 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	<20	59	65	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	4,3	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	2,2	<2,0	8,9	6,2	<2,0

kwaliteitswaarborg bodem

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
354680	28.03.2011	971 (0.25-0.5)
354681	28.03.2011	973 (0.25-0.5)

	Eenheid	354680 971 (0.25-0.5)	354681 973 (0.25-0.5)
Algemene monstervoorbehandeling			
Koningswater ontsluiting		++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++
Droge stof	%	90,8	91,5
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses			
Organische stof	% Ds	2,8 x)	3,0 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,3	0,4
Fracties (sedigraaf)			
Fractie < 2 µm	% Ds	3,4	<1,0
Metalen			
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<49	<49
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<32	<32
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<12	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	<59
PAK			
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,16
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,090	1,1
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,11	0,99
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,11	0,67
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,066	0,60
Chryseen	mg/kg Ds	0,12	1,1
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,21	1,0
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,19	2,7
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,11	1,0
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	1,0 x)	9,3 x)
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,1 #)	9,4 #)
Minerale olie			
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	4,0	<2,0

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354645 950 (0-0.25)	354646 951 (0-0.25)	354647 952 (0-0.25)	354648 953 (0-0.25)	354649 954 (0-0.25)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	3,3	5,8	<2,0	8,1	5,9
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	7,7	10	<2,0	13	9,5
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	7,8	5,3	<2,0	8,5	3,4
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	7,6	2,9	<2,0	5,2	4,1
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	0,018 x)	0,0036 x)	0,0062 x)	0,0040 x)
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 #)	0,020 #)	0,0071 #)	0,0090 #)	0,0068 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	0,0021	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	0,0024	0,0015	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	0,0012	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	0,0056	<0,0010	0,0025	0,0014
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	0,0053	<0,0010	0,0020	0,0013
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	0,0038	<0,0010	0,0017	0,0013

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354650 955 (0-0.25)	354651 956 (0-0.25)	354652 957 (0-0.25)	354653 958 (0-0.25)	354654 959 (0-0.25)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	9,3	13	2,4	3,3	6,7
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	17	20	<2,0	5,2	8,5
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	9,8	10	<2,0	6,2	6,5
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	5,9	8,7	<2,0	6,7	4,1
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	0,0061 x)	0,0045 x)	n.a.	n.a.	n.a.
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0089 #)	0,0073 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	0,0022	0,0017	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	0,0021	0,0015	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	0,0018	0,0013	<0,0010	<0,0010	<0,0010

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354655 960 (0-0.25)	354656 961 (0-0.25)	354657 962 (0-0.25)	354658 963 (0-0.25)	354659 964 (0-0.25)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	4,9	5,8	28	3,6
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<2,0	8,5	11	33	7,2
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<2,0	4,6	9,4	28	<2,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	2,3	7,3	22	<2,0
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	n.a.	0,0028 x)	0,0095 x)
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0063 #)	0,012 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	0,0015	0,0033
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	0,0013	0,0031
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	0,0031

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

Opdracht **241057 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	354660 965 (0-0.25)	354661 966 (0-0.25)	354662 967 (0-0.25)	354663 968 (0-0.25)	354664 969 (0-0.25)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	6,3	<2,0	2,9	3,9	22
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	9,5	<2,0	4,9	<2,0	20
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	9,4	<2,0	<2,0	<2,0	15
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	9,6	<2,0	<2,0	<2,0	9,2
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354665 970 (0-0.25)	354666 971 (0-0.25)	354667 972 (0-0.25)	354668 973 (0-0.25)	354669 974 (0-0.25)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	6,1	51	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	2,4 x)	7,7	56	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	3,6	4,9	16	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	4,4	<2,0	<2,0
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354670 951 (0.25-0.5)	354671 953 (0.25-0.5)	354672 956 (0.25-0.5)	354673 958 (0.25-0.5)	354674 961 (0.25-0.5)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	6,2	14	3,9	3,5	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	5,5	20	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	4,1	14	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	8,7	<2,0	<2,0	<2,0
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	0,0099 x)	0,017 x)	n.a.	n.a.	n.a.
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,011 #)	0,019 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	0,0018	0,0011	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	0,0012	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	0,0029	0,0061	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	0,0026	0,0047	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	0,0014	0,0049	<0,0010	<0,0010	<0,0010

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

Opdracht **241057 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	354675 963 (0.25-0.5)	354676 965 (0.25-0.5)	354677 967 (0.25-0.5)	354678 969 (0.25-0.5)	354679 970 (0.25-0.5)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	2,9	<2,0	11	15	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	14	22	<2,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	11	12	<2,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	6,7	<2,0	6,6	9,1	<2,0
Polychloorbifenylen						
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	n.a.	0,0025 x)	n.a.
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0049 #)	0,0060 #)	0,0049 #)
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	0,0014	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	0,0011	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

	Eenheid	354680 971 (0.25-0.5)	354681 973 (0.25-0.5)
Minerale olie			
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**5,3**	**<2,0**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**4,7**	**<2,0**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**2,6**	**<2,0**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<2,0**	**<2,0**
Polychloorbifenylen			
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	**n.a.**	**n.a.**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0049** #)
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**

Verklaring:"<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.
pe) Vanwege de storende invloed van de monstermatrix is de rapportagegrens verhoogd.
hb) De rapportagegrens moest verhoogd worden, vanwege een hoge concentratie van een of meerdere verbindingen waardoor een onverdunde meting niet mogelijk is.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal.De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage.Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570699557
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport zonder handtekening rechtsgeldig.

Distributeur

TAUW DEVENTER , Wim Dorgelo

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Toegepaste methoden
Grond

Cf. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

conform AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Barium (Ba) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Cobalt (Co) Koper (Cu) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Zink (Zn)

conform AS 3000 en NEN 5754: Organische stof

conform AS 3000/NEN 6961/NEN-EN 13657: Koningswater ontsluiting

conform AS3000: Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Som PCB (7 Ballschmiter) Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

conform AS3000: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

conform AS3000: Fractie < 2 µm

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe_2O_3)

n) Niet geaccrediteerd

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

21-7-2011 64005/000118078

Bijlage bij Opdrachtnr. 241057

CONSERVERING, CONSERVERINGSTERMIJN EN VERPAKKING

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die mogelijk de betrouwbaarheid van de analyseresultaten beïnvloeden. De conserveringstermijn is voor volgende analyse overschreden:

Koolwaterstoffractie C16-C20	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C32-C36	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C10-C40	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C20-C24	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C12-C16	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C28-C32	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Droge stof	354659
Koolwaterstoffractie C24-C28	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C36-C40	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681
Koolwaterstoffractie C10-C12	354645, 354646, 354647, 354648, 354649, 354650, 354651, 354652, 354653, 354654, 354655, 354656, 354657, 354659, 354660, 354661, 354662, 354663, 354664, 354665, 354666, 354667, 354668, 354669, 354670, 354671, 354672, 354673, 354674, 354676, 354677, 354678, 354679, 354680, 354681

kwaliteitswaarborg bodem BKB

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354645, created at 06.04.2011 16:02:03

Monsteromschrijving: 950 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180 79

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354646, created at 05.04.2011 16:11:42

Monsteromschrijving: 951 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354647, created at 06.04.2011 02:31:40

Monsteromschrijving: 952 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180800

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354648, created at 06.04.2011 15:51:55

Monsteromschrijving: 953 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180800

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354649, created at 06.04.2011 15:51:47

Monsteromschrijving: 954 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180811

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354650, created at 05.04.2011 12:31:41

Monsteromschrijving: 955 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354651, created at 06.04.2011 14:31:44

Monsteromschrijving: 956 (0-0.25)

21-7-2011 640055/0001180882

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354652, created at 05.04.2011 12:12:04

Monsteromschrijving: 957 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354653, created at 06.04.2011 17:03:15

Monsteromschrijving: 958 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180 83

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354654, created at 06.04.2011 07:41:39

Monsteromschrijving: 959 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180 83

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354655, created at 05.04.2011 20:01:46

Monsteromschrijving: 960 (0-0.25)

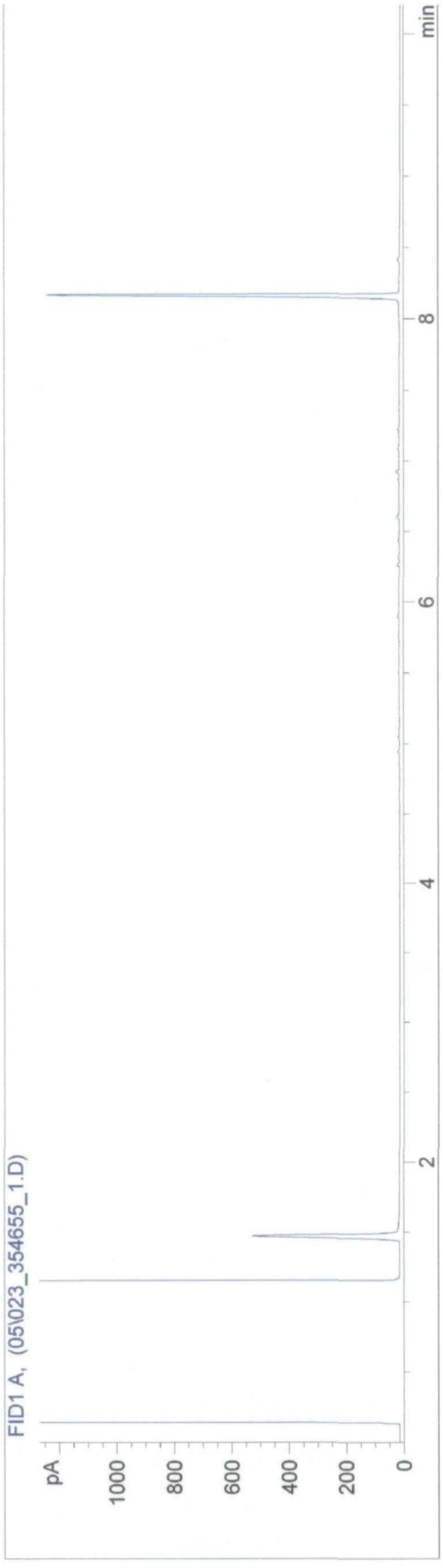

21-7-2011 640055/0001180884

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354656, created at 05.04.2011 14:02:04

Monsteromschrijving: 961 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354657, created at 05.04.2011 21:51:33

Monsteromschrijving: 962 (0-0.25)

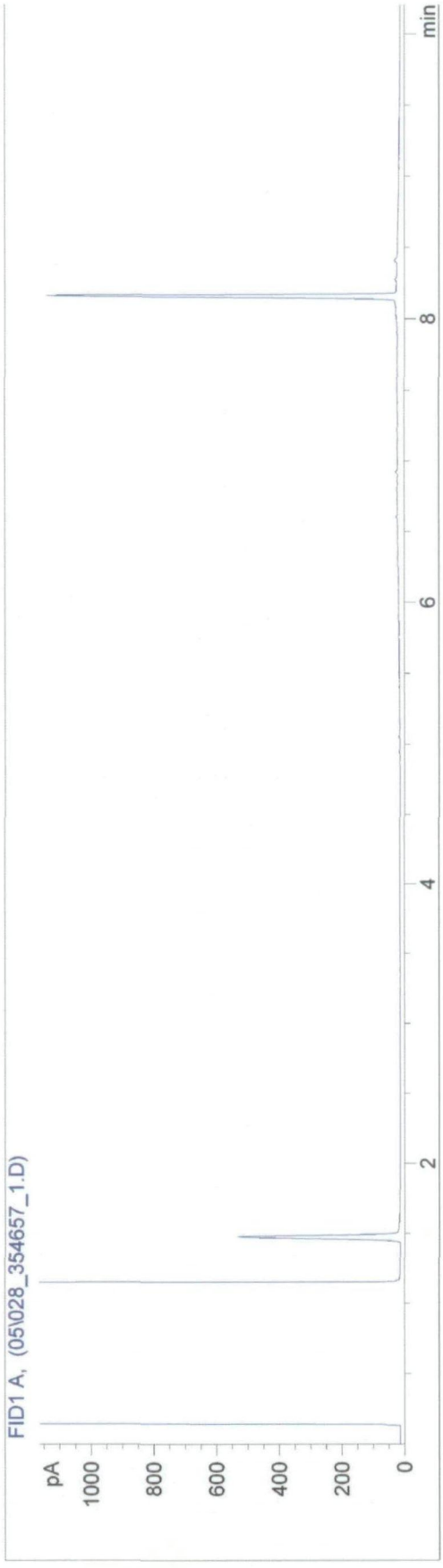

21-7-2011 640050011808 5

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354658, created at 07.04.2011 21:01:51

Monsteromschrijving: 963 (0-0.25)

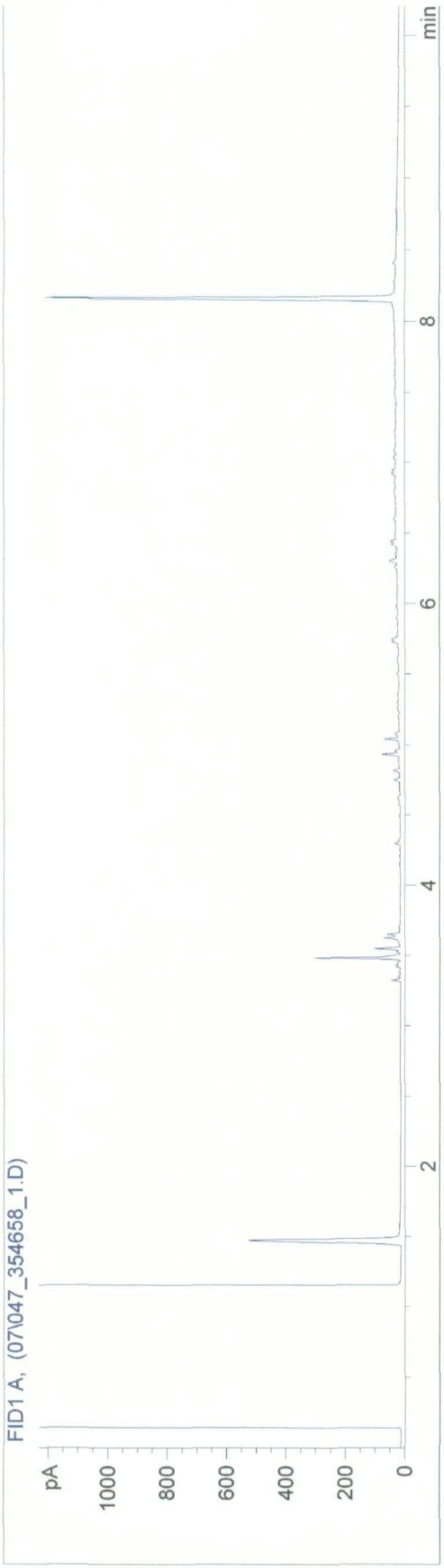

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354659, created at 06.04.2011 20:11:51

Monsteromschrijving: 964 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180 86

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354660, created at 05.04.2011 17:41:38

Monsteromschrijving: 965 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354661, created at 06.04.2011 17:02:15

Monsteromschrijving: 966 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0001180 87

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354662, created at 06.04.2011 17:02:06

Monsteromschrijving: 967 (0-0.25)

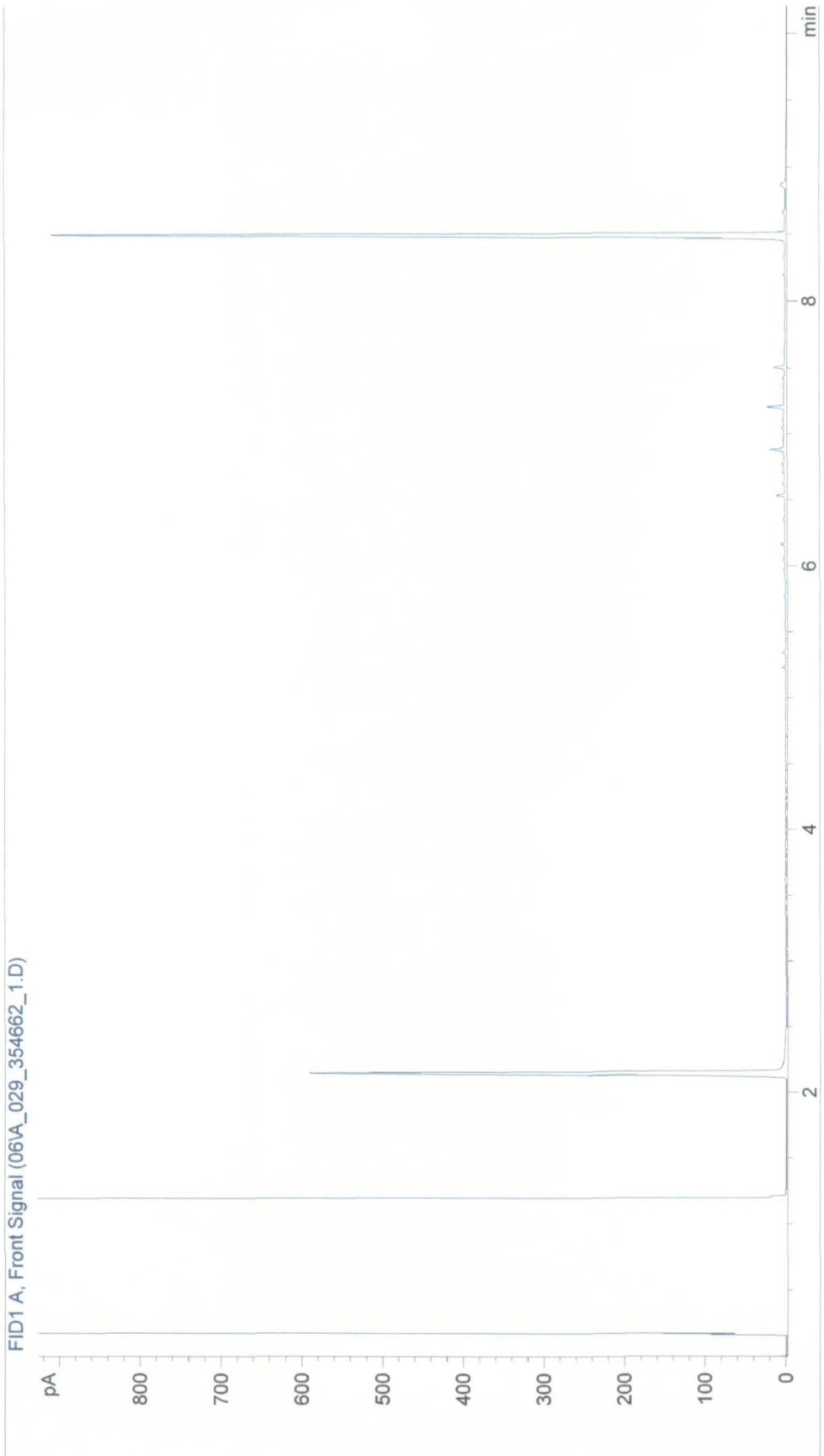

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354663, created at 05.04.2011 17:21:41

Monsteromschrijving: 968 (0-0.25)

21-7-2011 64005/0011808

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354664, created at 06.04.2011 14:01:49

Monsteromschrijving: 969 (0-0.25)

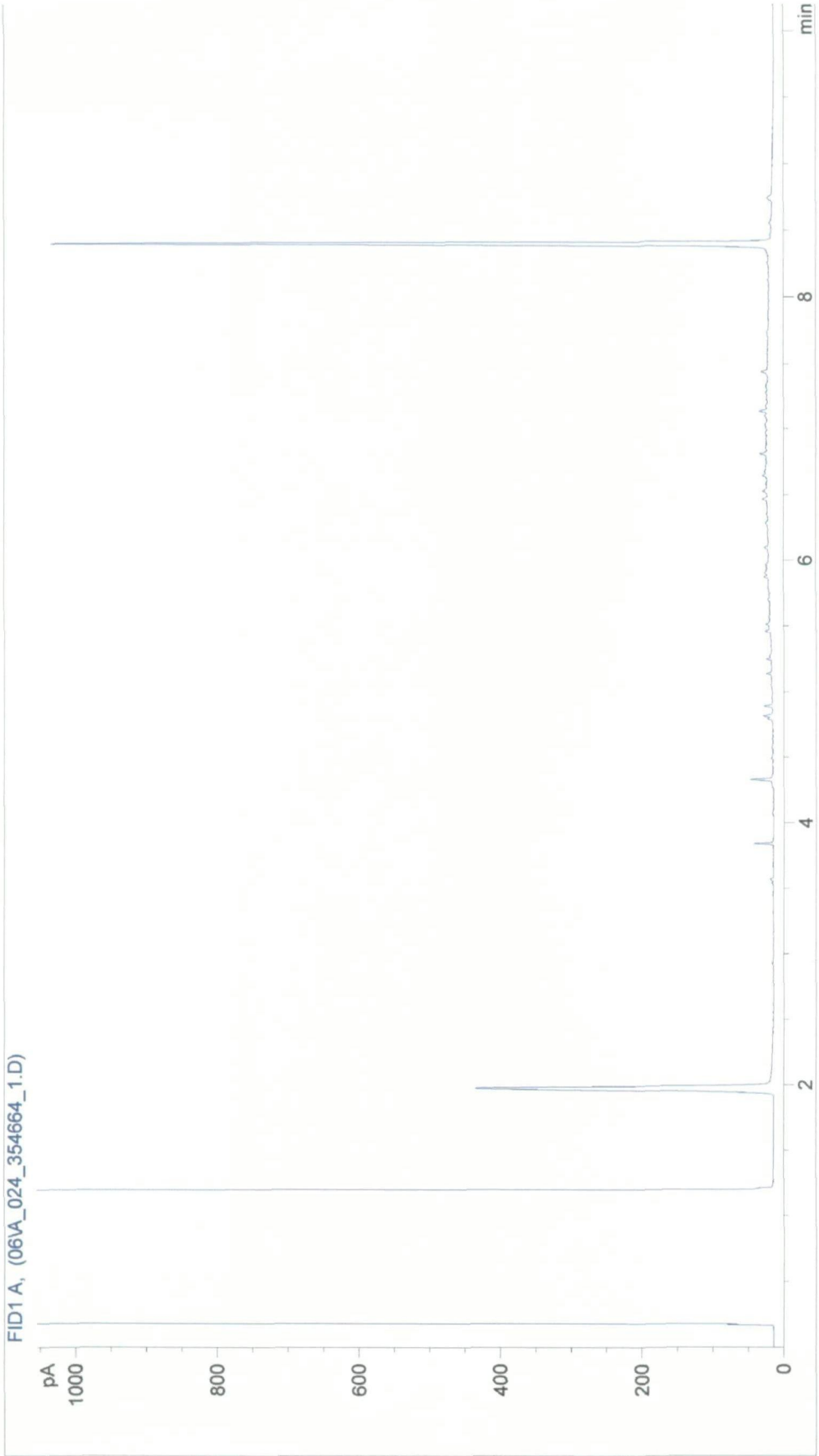

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354665, created at 06.04.2011 12:21:52

Monsteromschrijving: 970 (0-0.25)

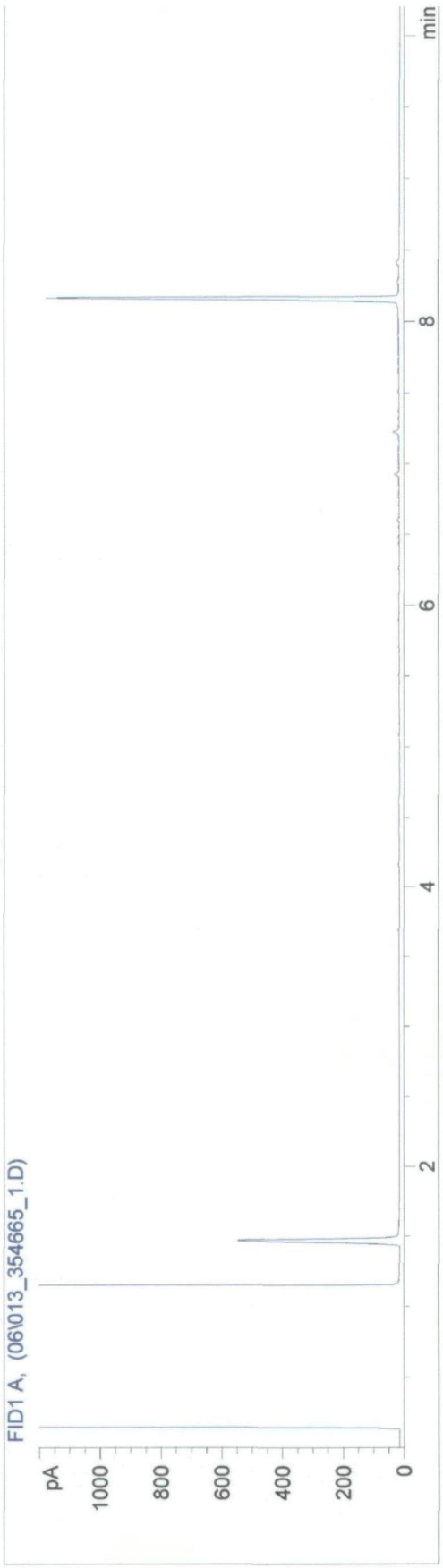

21-7-2011 6400500118089

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354666, created at 05.04.2011 15:01:40

Monsteromschrijving: 971 (0-0.25)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354667, created at 05.04.2011 13:02:00

Monsteromschrijving: 972 (0-0.25)

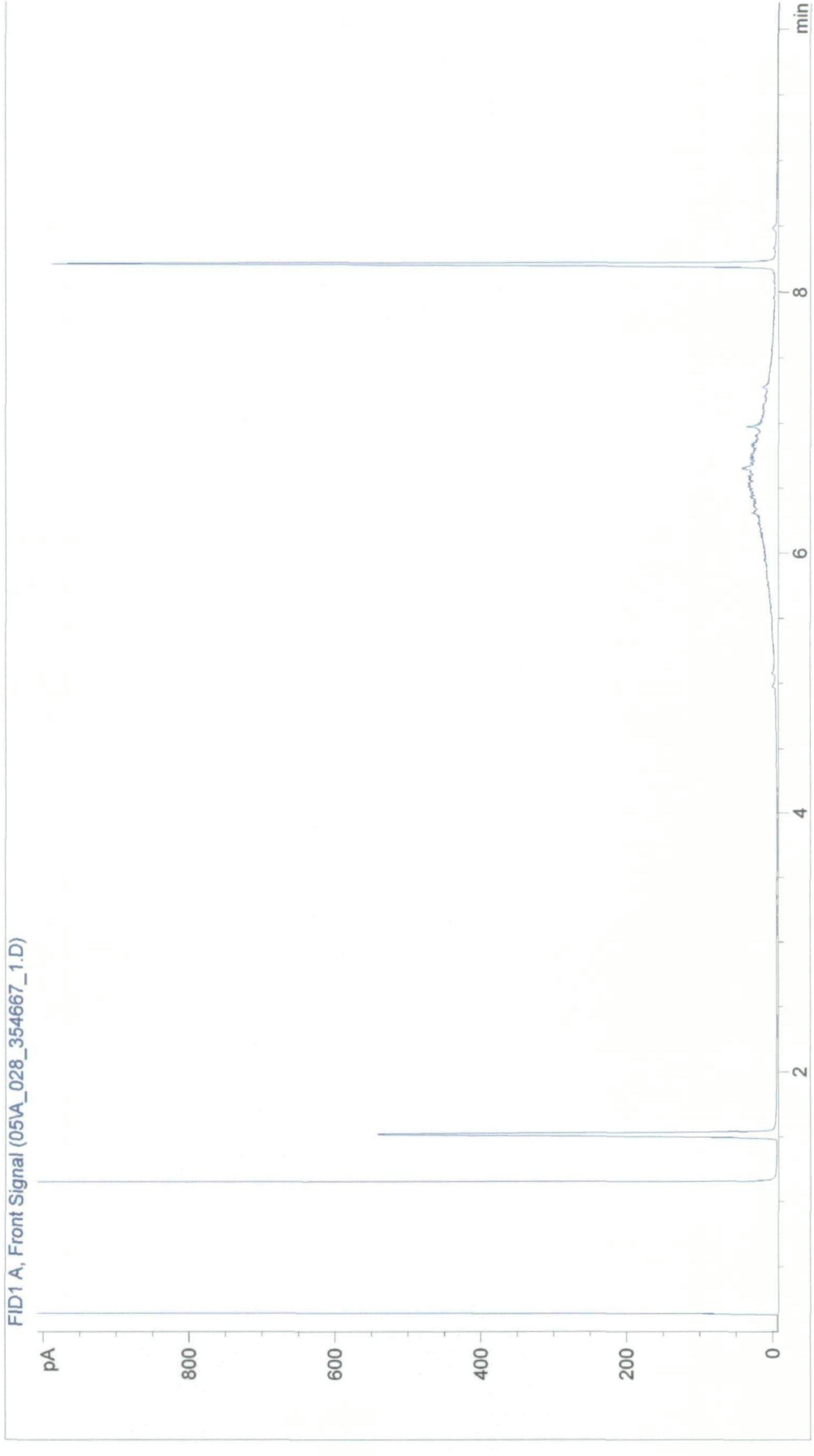

21-7-2011 64005/0001180 90

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354668, created at 06.04.2011 01:21:35

Monsteromschrijving: 973 (0-0.25)

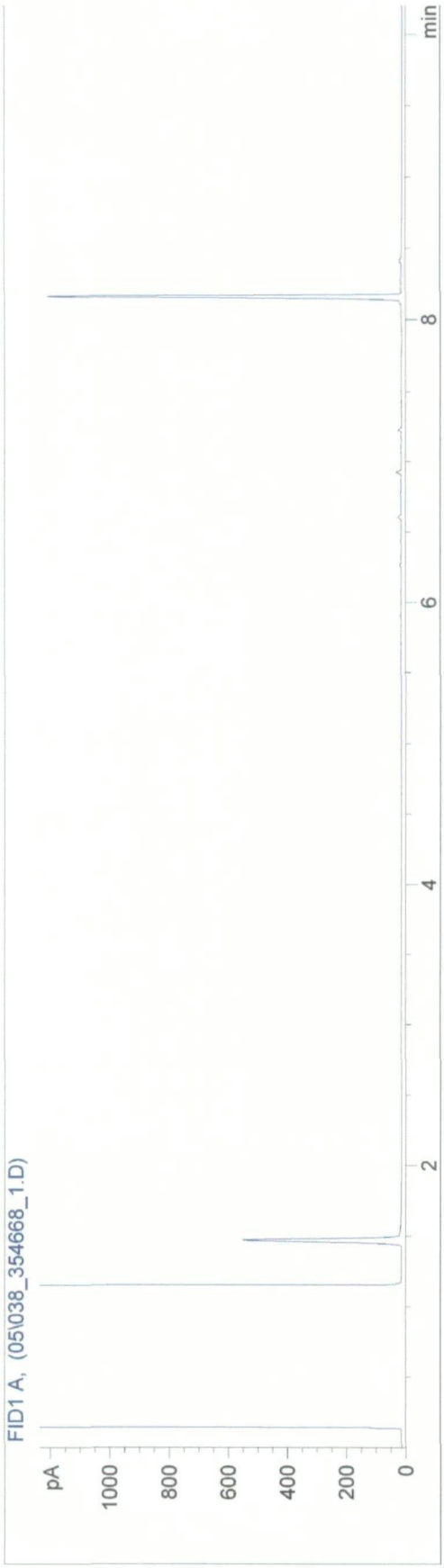

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354669, created at 06.04.2011 02:01:42

Monsteromschrijving: 974 (0-0.25)

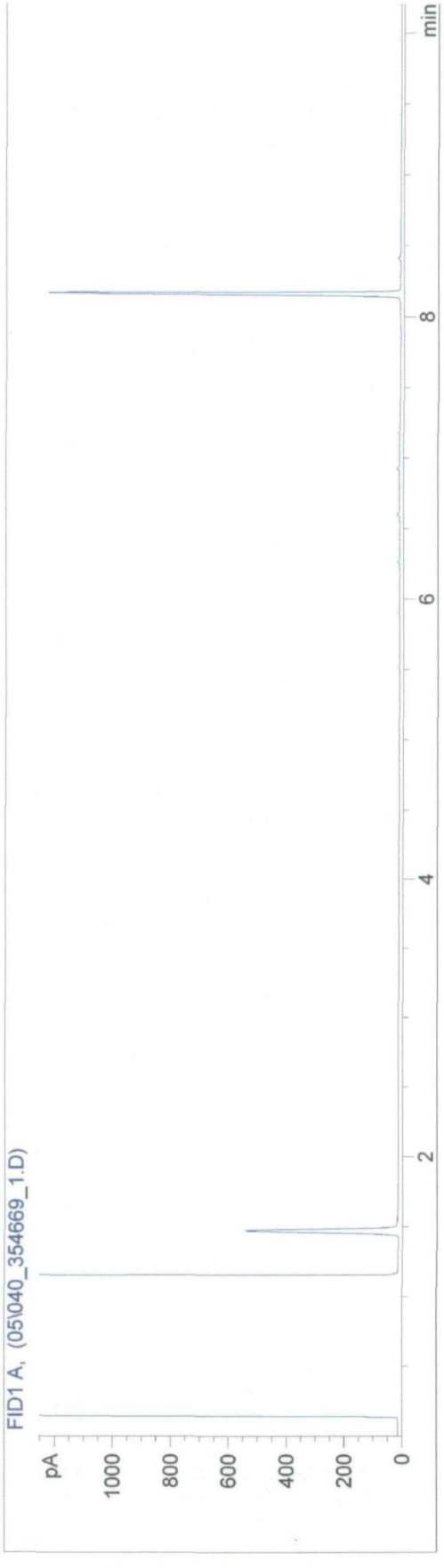

21-7-2011 64005/0001180911

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354670, created at 06.04.2011 09:11:56

Monsteromschrijving: 951 (0.25-0.5)

21-7-2011 64005/0001180911

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354671, created at 06.04.2011 03:21:56

Monsteromschrijving: 953 (0.25-0.5)

21-7-2011 64005/0001180 92

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354672, created at 07.04.2011 16:11:51

Monsteromschrijving: 956 (0.25-0.5)

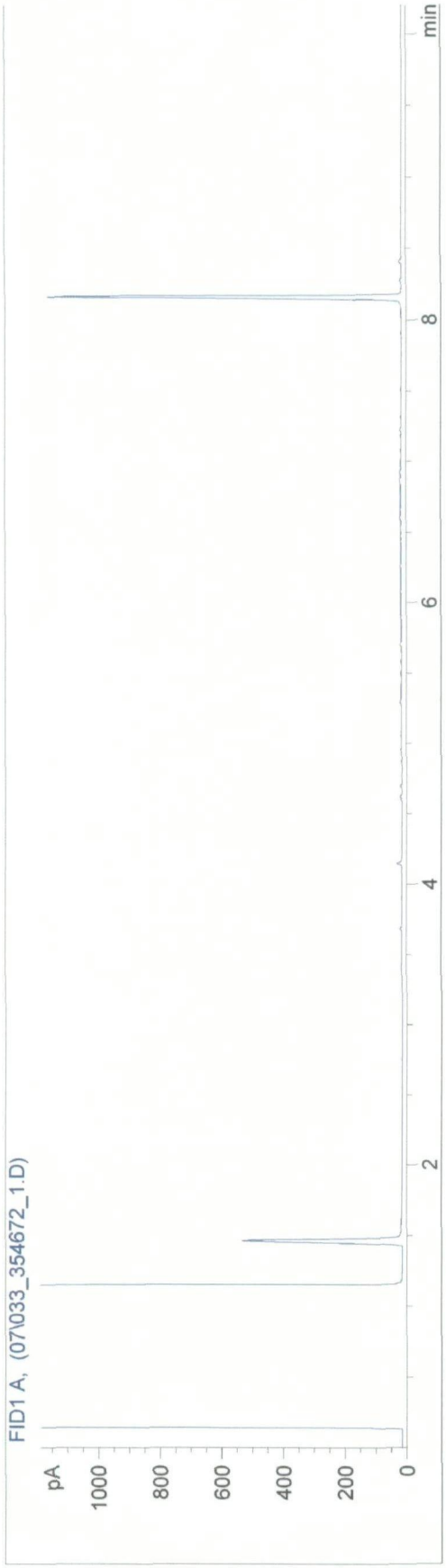

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354673, created at 05.04.2011 19:11:35

Monsteromschrijving: 958 (0.25-0.5)

2 1 - 7 - 2 0 1 1 6 4 0 0 5 / 0 0 0 1 1 8 0 9 3

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354674, created at 05.04.2011 21:31:37

Monsteromschrijving: 961 (0.25-0.5)

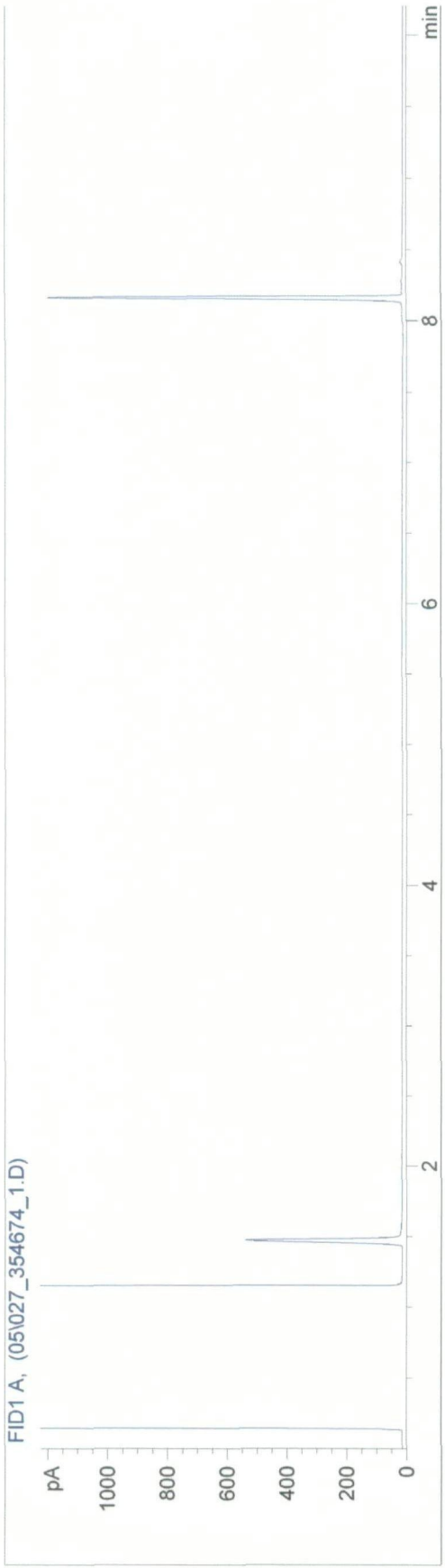

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354675, created at 06.04.2011 18:11:55

Monsteromschrijving: 963 (0.25-0.5)

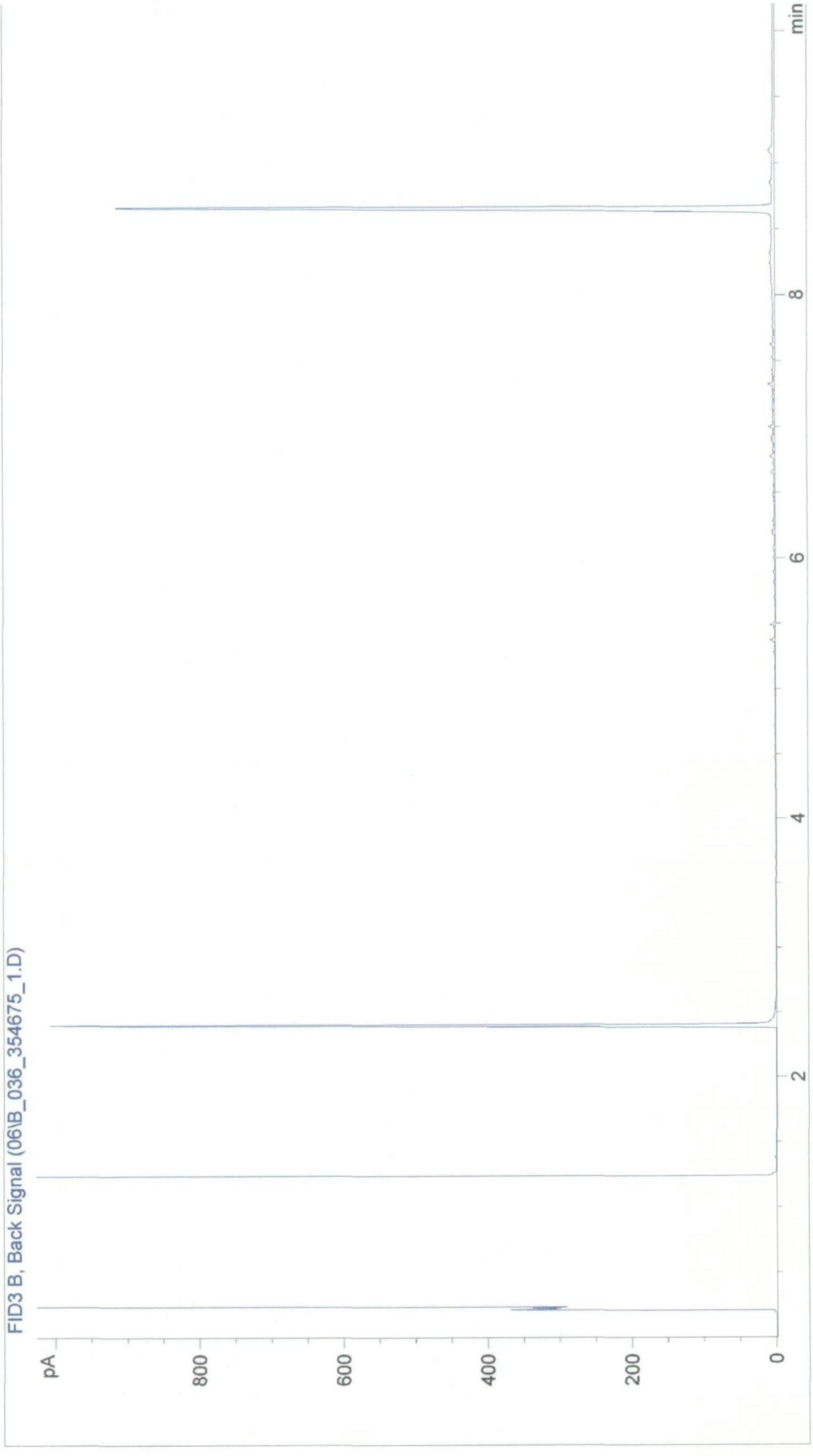

21-7-2011 64005/000118094

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354676, created at 06.04.2011 00:31:38

Monsteromschrijving: 965 (0.25-0.5)

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354677, created at 05.04.2011 20:51:35

Monsteromschrijving: 967 (0.25-0.5)

21-7-2011 640055/0001180995

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354678, created at 06.04.2011 02:21:45

Monsteromschrijving: 969 (0.25-0.5)

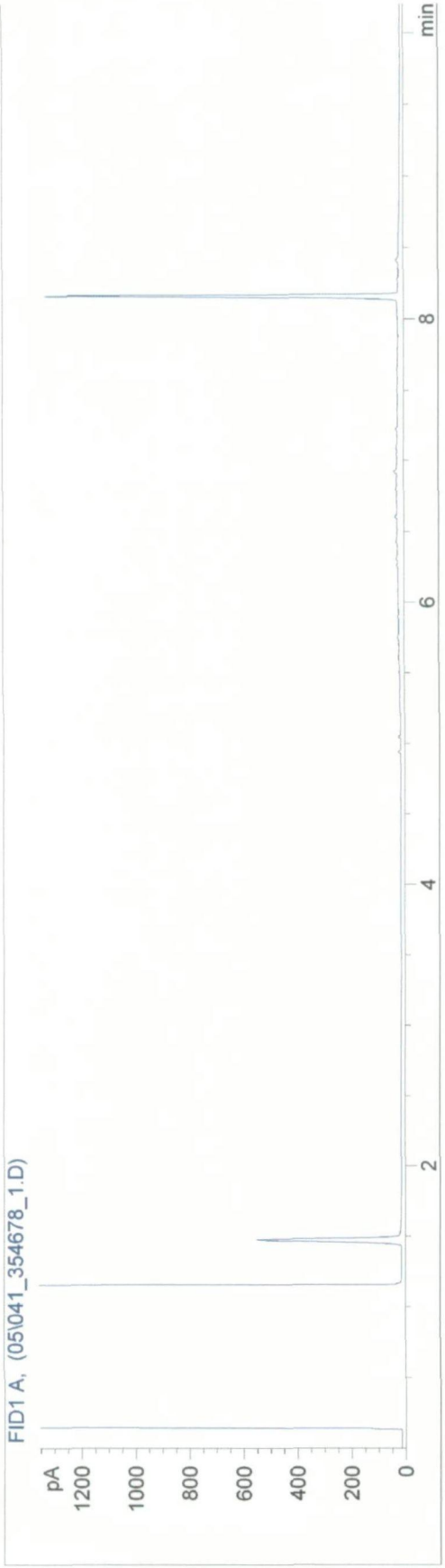

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354679, created at 06.04.2011 16:12:00

Monsteromschrijving: 970 (0.25-0.5)

21-7-2011 640054/0001180996

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354680, created at 07.04.2011 17:31:57

Monsteromschrijving: 971 (0.25-0.5)

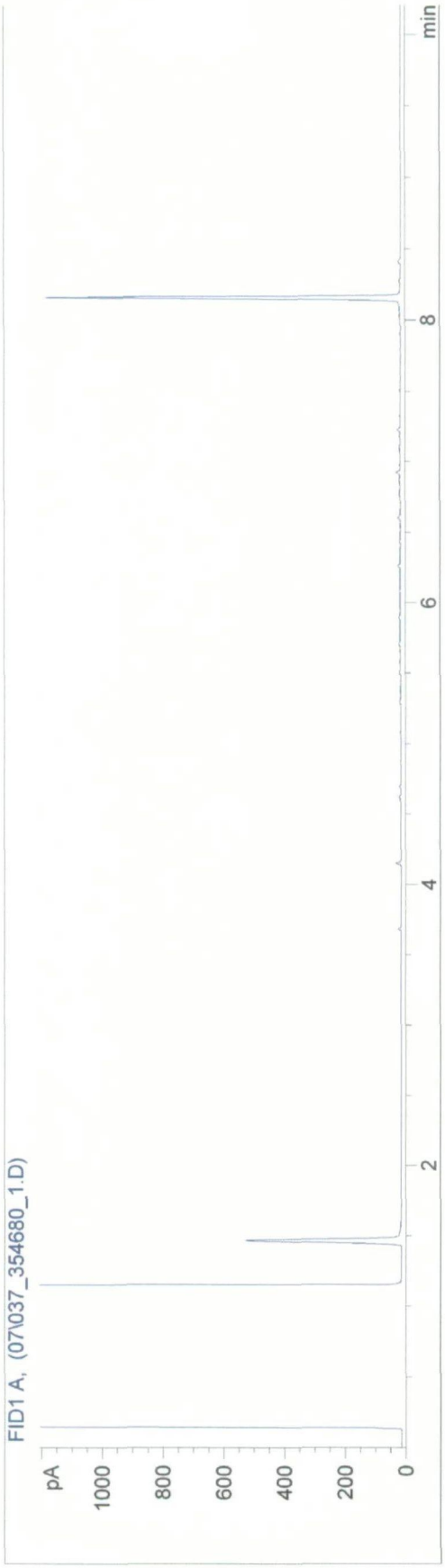

Chromatogram for Order No. 241057, Analysis No. 354681, created at 06.04.2011 02:41:44

Monsteromschrijving: 973 (0.25-0.5)

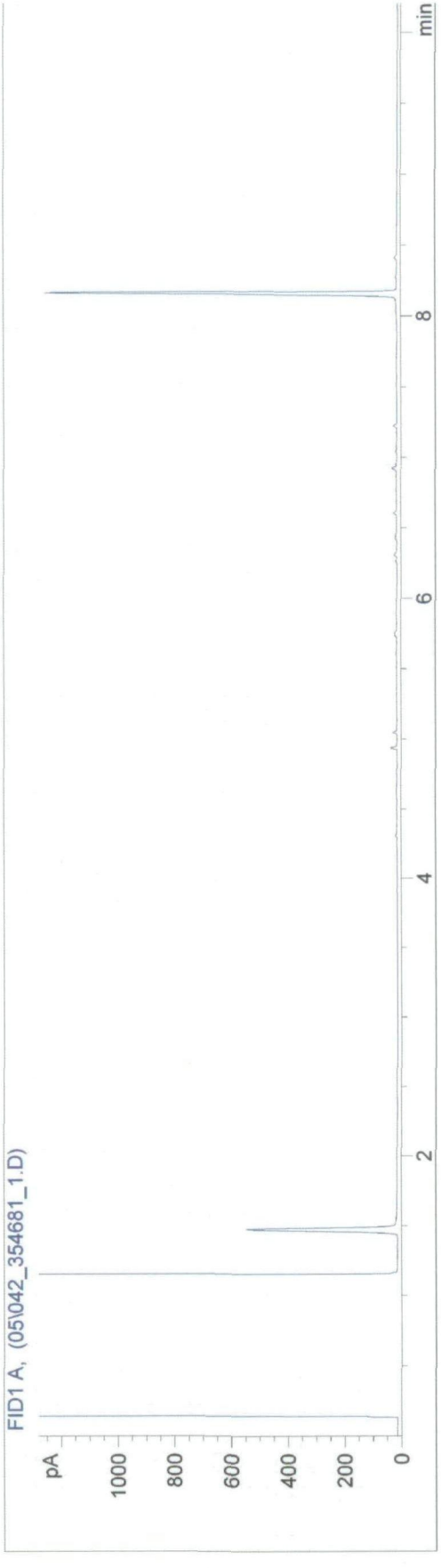

21-7-2011 64005/000118097

Bijlage

8

Situering monsterpunten oud

21-7-2011 64005/000118097

TA160

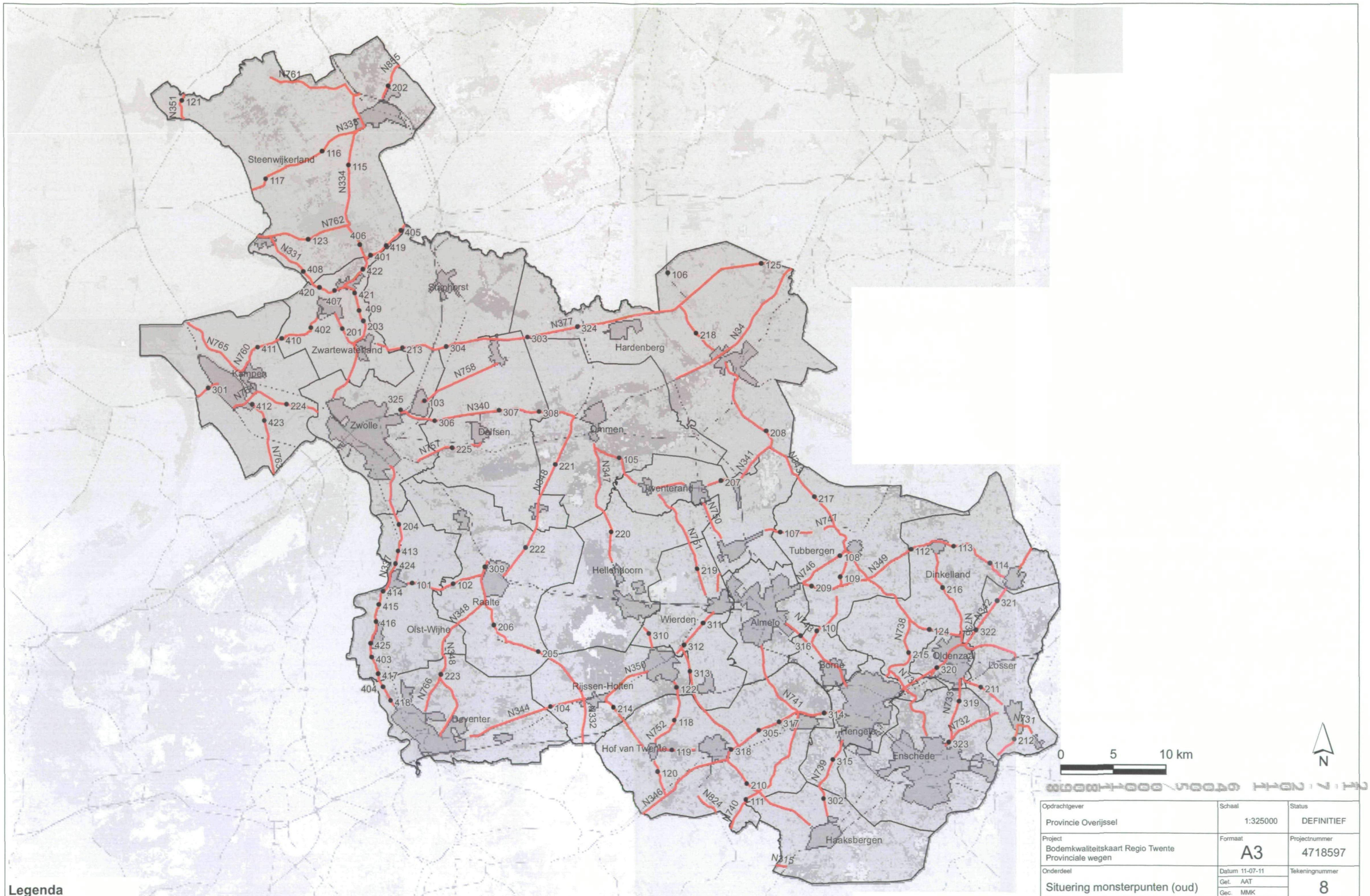

Opdrachtgever	Schaal	Status
Provincie Overijssel	1:325000	DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Situering monsterpunten (oud)	Datum 11-07-11 / Get. AAT / Gec. MMK	Tekeningnummer: 8

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

AAT 11-7-2011 17:05 4718597_10008D.MXD

21-7-2011 64005/0001180999

Bijlage

9

Situering monsterpunten nieuw

21-7-2011 64005/0001180999

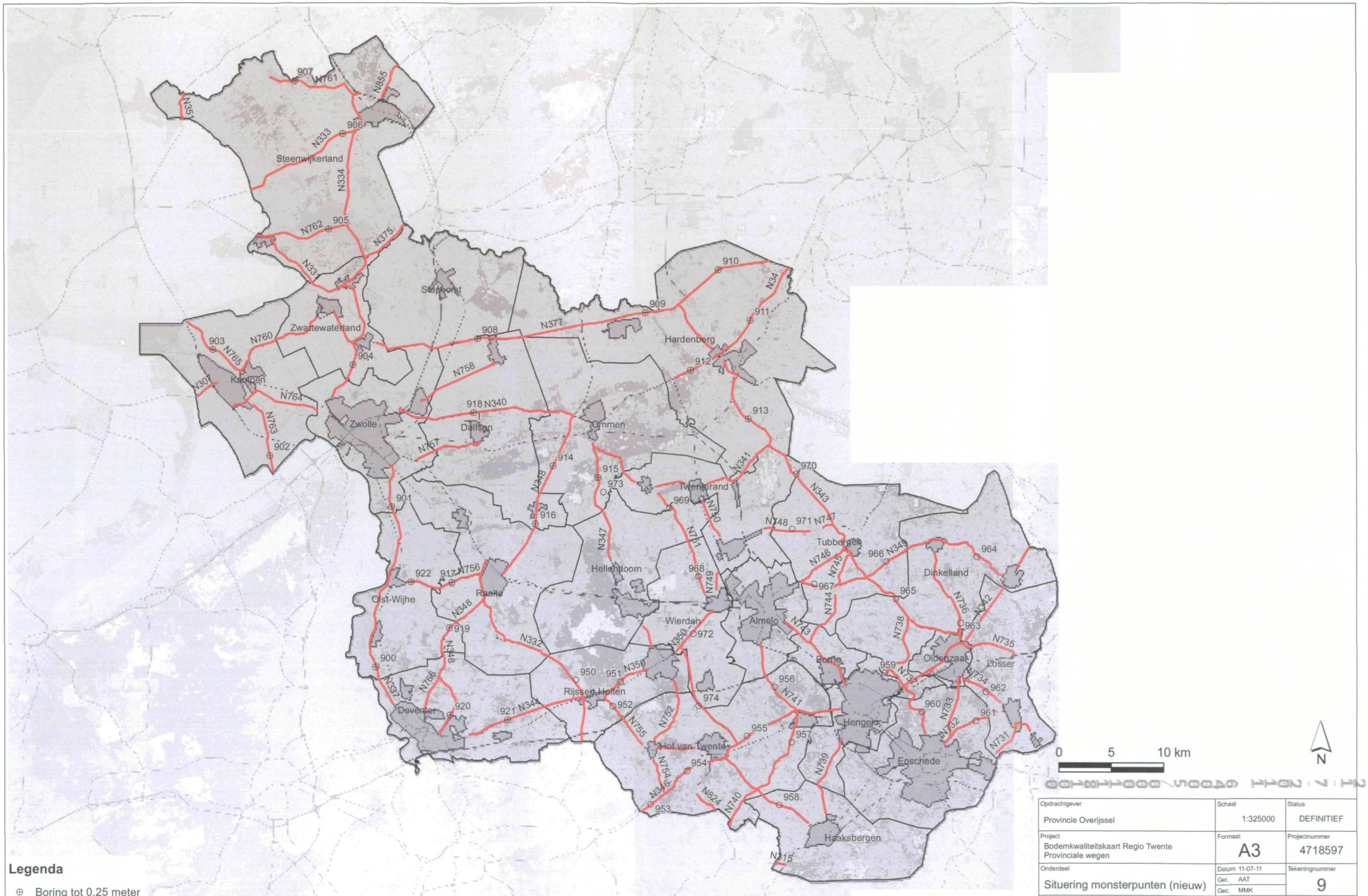

Opdrachtgever	Schaal	Status
Provincie Overijssel	1:325000	DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Situering monsterpunten (nieuw)	Datum 11-07-11; Get. AAT; Gec. MMK	Tekeningnummer: 9

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

AAT 11-7-2011 17:09 4718597_10009D.MXD

21-7-2011 64005/00011810 1

VOORGEMELD

FRANCO

TNT Post

AVG

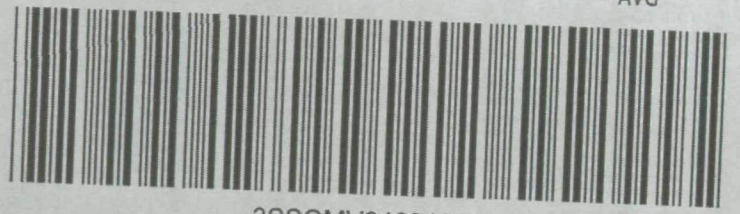

3SSQMV04634029

Tauw

Postbus 133, 7400 AC Deventer

Provincie Overijssel
Eenheid Wegen en Kanalen
t.a.v. de heer B. Dijkstra
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

TA110

Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel

Weg(berm)en regio Twente

15 oktober 2014

Addendum bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel

Wegbermen regio Twente

Kenmerk R003-4718597DEM-mfv-V01-NL

Verantwoording

Titel	Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel
Opdrachtgever	Provincie Overijssel
Projectleider	Mirjam Bakx - Leenheer
Auteur(s)	Emmy Donkers, Mirjam Bakx-Leenheer, Martijn Mekkink
Uitvoering veldwerk	Martijn Tiemens (certificaatnummer K54913)
Projectnummer	4718597
Aantal pagina's	16 (exclusief bijlagen)
Datum	15 oktober 2014
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra
- Er zijn analyses uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West
- Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek conform de protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018.

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **8**

2 Onderzoeksstrategie **9**

3 Behandeling van de vragen en opmerkingen **10**
3.1 Verdachte locaties 10
3.2 Asfaltsoort en -lagen 11
3.3 Dieptetraject 11
3.4 Mengmonsters 12
3.5 Hertoetsing PCB's 12
3.6 Bodemvreemd materiaal 12
3.7 Hertoetsing minerale olie 13
3.8 Aanvullend onderzoek 13
3.8.1 Afstand tot de wegverharding 13
3.8.2 Verkeersintensiteit en wegtype 14
3.9 Functieklasse industrie 15

4 Conclusies **15**

Bijlage(n)

1 Verdachte deellocaties
2 Aanvullend bodemonderzoek
3 Situering monsterpunten
4 Analyserapport
5 Toetsingswaarden
6 Analysecertificaten
7 Statistische analyse PCB's
8 Bespreekpunten overleg provincie en gemeenten d.d. 23 november 2012

1 Inleiding

In opdracht van de provincie Overijssel, op aanvraag van de gemeenten binnen regio Twente, is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de regionale wegbermen.

De aanleiding van het onderzoek is de vraag van de gemeenten om een analyse van de gehanteerde strategie voor onderzoek[1] dat is uitgevoerd door Tauw. Tijdens een overleg tussen de provincie en de Twentse gemeenten op 23 november 2012 hebben de gemeenten een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Dit onderzoek heeft tot doel antwoord te geven op de vragen en opmerkingen.

De vragen en opmerkingen zijn:

1. Controle of de monsterpunten uit het bodemonderzoek wegbermen (2011) op verdachte locaties (puntbronnen) zijn genomen
2. In het aanvullend onderzoek moet informatie over de soorten asfaltwegen en –lagen worden meegenomen
3. Door middel van een statistische analyse moet worden aangetoond dat de boven- (0 - 25 cm -mv) en onderlaag (25 - 50 cm -mv) een gelijke kwaliteit hebben;
4. Toelichting op de mengmonsters
5. Hertoetsing van de PCB's waaruit blijkt dat bij het hanteren van de gangbare rekenregels er geen 'PCB-probleem' is
6. Bodemvreemd materiaal. Bij hergebruik betreft dit maximaal 5 %. Dit punt is ter informatie
7. Hertoetsing minerale olie conform de beschrijving uit de notitie 'voorstel omgang minerale olie' van Witteveen en Bos (kenmerk GV894-1, augustus 2011)
8. Aanvullend bodemonderzoek. Uit het aanvullend onderzoek moeten de volgende zaken duidelijk worden:
   - De 1^{e} meter wegberm vanaf de wegverharding (0 - 1 m - wegverharding) heeft (g)een significant andere kwaliteit dan de bodem van de wegberm met een afstand 1 - 10 m vanaf de wegverharding
   - De ouderdom, soort en verkeersintensiteit van de provinciale wegen heeft (g)een invloed op de kwaliteit van de wegbermen
9. Functieklasse industrie. In de nota bodembeheer wordt de toepassingseis bepaald. De rapportage betreffende de bodemkwaliteitskaart gaat enkel over de huidige bodemkwaliteit van de wegbermen. Dit punt is ter informatie

[1] R002-4718597WDO-cmn-V02-NL: Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente

Een aanvullend onderzoek en een statistische analyse zijn uitgevoerd om de vragen te beantwoorden. In hoofdstuk 2 is de onderzoeksstrategie beschreven. Hoofdstuk 3 bevat onze antwoorden op de vragen, mede op basis van de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 volgt tenslotte de conclusie.

In dit addendum wordt een onderscheid gemaakt in de dataset 2011, welke is gebruikt voor het opstellen van de provinciale bodemkwaliteitskaart, en de dataset 2013, welke aanvullend is verzameld in het kader van de hierboven gestelde onderzoeksvragen.

2 Onderzoeksstrategie

Ten behoeve van de analyse van de invloed van de soort wegen en de afstand van de wegverharding op de kwaliteit van de wegberm (vraag 8 uit hoofdstuk 1), is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis de aangeleverde gegevens van de provincie is in de onderzoeksopzet rekening gehouden met de verkeersintensiteit en de teerhoudendheid van de weg:

1. Verkeersintensiteit: druk, normaal, rustig
2. Teerhoudendheid: teervrij, teerverdacht, teerhoudend

Een beschrijving van het aanvullend onderzoek is opgenomen in bijlage 2 van deze rapportage.

De resultaten van het bodemonderzoek (2011 en 2013) zijn getoetst aan de geldende toetsingscriteria conform gebiedsspecifiek beleid. Dit houdt in dat de 80-percentielwaarden uit de dataset zijn getoetst aan de lokale maximale waarden (lmw) die zijn vastgesteld in de regionale Nota Bodembeheer (zie tabel 2.1).

Bij de toetsing van minerale olie is rekening gehouden met de aanvulling op de nota betreffende de normstelling voor minerale olie (zie tabel 2.2).

Tabel 2.1 Toetsingswaarden Standaard bodem, lokale maximale waarden (uit: Nota bodembeheer regio Twente, gehalten in mg/kg d.s.)

Klasse	Stof													
	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Mo	Ni	Zn	PAK	olie	PCB
Schoon	20	190	0,6	55	15	40	0,4	50	3	35	140	1,5	190	0,07
Wonen met tuin	27	550	1,2	62	23	54	0,83	210	88	39	200	6,8	190	0,07
Stedelijk wonen	27	550	1,2	62	23	70	0,83	210	88	39	300	10	225	0,07

Tabel 2.2 Normstelling op basis van organische stof, indien gemeten waarde minerale olie >100 mg/kg d.s. (uit: notitie voorstel omgang minerale olie, Witteveen en Bos, kenmerk GV894-1 d.d. 8-8-2011)

Gehalten organische stof	Maximale grens achtergrondwaarde (mg/kg d.s.)	Maximale grens industrie (mg/kg d.s.)
2 %	38	100
3 %	57	150
4 %	76	200
5 %	95	250
6 %	114	300

3 Behandeling van de vragen en opmerkingen

3.1 Verdachte locaties

Op basis van het Historisch bodembestand van de provincie is een overzicht gemaakt van de verdachte locaties aan de provinciale wegen. De kaart met verdachte locaties is bijgevoegd als bijlage 1. Er zijn geen calamiteiten bekend in het bodembestand van de provincie en gemeenten.

Op basis van de aangeleverde gegevens blijkt dat geen van de waarnemingen uit het bodemonderzoek in 2011 binnen een verdachte locatie ligt. Ook de aanvullende waarneming in 2013 liggen niet binnen verdachte locaties.

3.2 Asfaltsoort en -lagen

Bij de provincie was geen informatie beschikbaar betreffende de asfaltsoort en –lagen van de provinciale wegen. De wel beschikbare gegevens betreffen informatie over de teerhoudendheid (teerhoudend, teervrij, teerverdacht) en de drukte (rustig, normaal, druk) van de provinciale wegen. Bij het aanvullend onderzoek is rekening gehouden met deze beschikbare informatie (zie verder paragraaf 3.8).

3.3 Dieptetraject

In tabel 3.1 zijn de bodemkwaliteiten van de verschillende bodemlagen gepresenteerd, gebaseerd op de P80 van de dataset 2011.

Tabel 3.1 Toetsing dataset 2011 conform gebiedsspecifiek beleid voor drie bodemlagen

	Diepte vanaf maaiveld		
	0 - 25 cm	**25 - 50 cm**	**0 - 50 cm**
Aantal waarnemingen (NEN nieuw/NEN oud)	24/63	11/0	35/74
Berekening inclusief de parameter minerale olie			
Bodemkwaliteitsklasse conform gebiedsspecifiek beleid (P80)	Stedelijk Wonen	Industrie	Industrie
Klassenbepalende parameter(s)	Minerale olie	Minerale olie	Minerale olie
Berekening exclusief de parameter minerale olie			
Bodemkwaliteitsklasse conform gebiedsspecifiek beleid (P80)	Wonen met tuin	Wonen met tuin	Wonen met tuin
Klassenbepalende parameter(s)	Kobalt, lood en PAK	Kobalt, lood en PAK	Kobalt, lood en PAK

De bodemkwaliteit wordt beschreven in klassen. In dit geval blijkt minerale olie de klassenbepalende stof voor beide dieptetrajecten te zijn (zie paragraaf 3.7 voor een nadere uitleg over de toetsing van minerale olie). Hoewel op basis tabel 3.1 resultaten blijkt dat de bodemlaag 0 – 25 cm -mv een klasse ‘schoner’ is dan de onderliggende bodemlaag 25 – 50 cm –mv, zijn de werkelijke verschillen zeer klein. De P80 voor minerale olie heeft voor de drie bodemlagen (0 - 25, 25 - 50, 0 - 50 cm -mv) een gelijke ordergrootte, variërend van 224 tot 246 mg/kg d.s. De klassengrens tussen stedelijk wonen en industrie is voor minerale olie 225 mg/kg d.s. en daarmee is doorslaggevend voor de kwaliteitsklasse. Het dieptetraject 0 – 25 cm -mv valt hierdoor met 224 mg/kg nog net binnen de klasse stedelijk wonen.

Ter informatie is dezelfde vergelijking tussen bodemlagen gedaan voor de dataset waaruit minerale olie is weggelaten. In dat geval vallen de drie de bodemlagen binnen de kwaliteitsklasse 'wonen met tuin' (zie bijlage 7 voor een totaaloverzicht van de statistische berekening).

Geconcludeerd kan worden dat het verschil in bodemkwaliteit tussen de drie berekende bodemlagen minimaal is. Statistisch is het verschil voor de parameter minerale olie < 10 %. Daarom kan de bodemlaag 0 - 50 cm -mv als één bodemlaag beschouwd worden.

3.4 Mengmonsters

Een beschrijving van de samenstelling van de mengmonsters is gegeven in bijlage 2 van deze rapportage. Deze wijze van bemonsteren is gehanteerd om op een locatie de representatieve kwaliteit van de wegberm te bepalen met behulp van één chemische analyse.

Voor de dataset van bestaande gegevens (dataset 2011) zijn alle mengmonsters meegeteld als een separate waarneming.

3.5 Hertoetsing PCB's

Voor de dataset van de gemeente Twente (dataset 2011) is bepaald of de parameter PCB's een klassenbepalende parameter is voor de kwaliteitsbepaling van de wegbermen met een dieptetraject 0 – 50 cm -mv en een maximale afstand tot 10 meter vanaf de wegverharding.

Tabel 3.2 Samenvatting hertoetsing PCB's voor dieptetraject 0 – 50 cm -mv (dataset 2011)

Parameter	Hoeveelheid waarnemingen	P80 (mg/kg)	Schoon (mg/kg)
PCB's	35	0,01	0,07

Uit de tabel blijkt dat voor de 80-percentielwaarde van de parameter PCB's de maximale waarde voor de klasse 'schoon' niet overschrijdt. Hieruit blijkt dat de parameter PCB's niet klassenbepalend is bij het vaststellen van de kwaliteitsklasse van de wegbermen.

Een nadere uitwerking van de berekening is opgenomen in bijlage 7.

3.6 Bodemvreemd materiaal

Deze opmerking betreft een punt ter informatie. Uit deze opmerking is geen actiepunt voor Tauw gevolgd.

3.7 Hertoetsing minerale olie

De gemeenten hebben gevraagd om de parameter minerale olie te toetsen aan de gebiedsspecifieke norm, zoals beschreven in de notitie 'voorstel omgang minerale olie' door Witteveen en Bos (kenmerk GV894-1, d.d. 8-8-2011). Bij een gemeten gehalte voor minerale olie > 100 mg/kg d.s. wordt de normstelling gecorrigeerd voor organische stof. Bij een gemeten gehalte voor minerale olie < 100 mg/kg d.s. wordt de normstelling niet gecorrigeerd.

Tabel 3.3 Hertoetsing minerale olie standaard bodem (dataset 2011)

Diepte (cm –mv)	0 - 25	25 - 50	0 - 50
Humus (%)	4,01	2,40	3,77
P80 gemeten (mg/kg)	90	59	85
P80 gemeten < 100 mg/kg	Ja	Ja	Ja
P80 STB (mg/kg)	224,3	245,8	225,3
Kwaliteitsklasse	Stedelijk wonen	Industrie	Industrie
Gebiedsspecifieke waarde klasse Stedelijk wonen (STB, mg/kg)	225	225	225

Voor alle dieptetrajecten blijft de gemeten waarde ('P80 gemeten') voor minerale olie onder de gebiedsspecifieke norm van 100 mg/kg d.s. De normstelling voor minerale olie is daarom niet gecorrigeerd bij toetsing. De gehanteerde werkwijze bij toetsing in de rapportage met kenmerk R002-4718597WDO-cmn-V02-NL is correct en hoeft hier niet op te worden aangepast.

De resultaten in tabel 3.3 tonen aan dat de gehalten minerale olie, omgezet naar standaard bodem, voor de drie varianten in dezelfde ordergrootte liggen. Voor het dieptetraject 0 – 25 cm - mv ligt het gehalte minerale olie nog net onder de LMW, met een verschil van 0,7 mg/kg ten opzichte van de LMW. Omdat minerale olie de klassenbepalende parameter is (zie bijlage 7), ontstaat hierdoor een klassenverschil. Terwijl de milieuhygiënische kwaliteit van de drie varianten/bodemlagen vergelijkbaar is.

3.8 Aanvullend onderzoek

Een beschrijving van het aanvullend onderzoek is opgenomen in bijlage 2.

3.8.1 Afstand tot de wegverharding

De gemeten waarden tonen aan dat er een verschil in bodemkwaliteit bestaat op basis van de afstand tot de wegberm (zie tabel 3.5): de wegberm < 1 m van de wegverharding is over het algemeen slechter van kwaliteit dan de wegberm 1 – 10 m van de wegverharding (niet toepasbaar/industrie versus industrie/stedelijk wonen/wonen met tuin/schoon).

Echter, een analyse van de P80 van de gehele dataset (dataset 2013, zie tabel 3.4) toont aan dat er geen verschil in kwaliteitsklasse is tussen de verschillende afstanden tot de weg. Een nadere toelichting is gegeven in bijlage 7.

Tabel 3.4 Toetsing P80 (dataset 2013) aan het gebiedsspecifiek beleid van de regio Twente

	Afstand tot de wegverharding		
	0 – 1 m	**1 – 10 m**	**0 – 10 m**
Aantal waarnemingen	10	10	20
Overschrijdende parameters	Cu, Pb, Zn, PAK, PCB's	Pb	Cu, Pb, Zn, PAK, PCB's
Bodemkwaliteitsklasse	Wonen met tuin	Wonen met tuin	Wonen met tuin

Op basis van bovenstaande is de aanname van Tauw terecht om de gehele wegberm te beschouwen als één homogeen deelgebied. De gehanteerde werkwijze hoeft daarom niet te worden aangepast.

3.8.2 Verkeersintensiteit en wegtype

Op basis van de nieuw verzamelde data (dataset 2013) blijkt dat de verkeersintensiteit en het wegtype geen invloed hebben op de kwaliteit van de wegbermen (zie tabel 3.5). Op basis van de separate metingen is er geen duidelijke correlatie te vinden tussen de verkeersintensiteit en het wegtype op de bepaling van de bodemkwaliteitsklasse.

Tabel 3.5 Toetsing invloed verkeersintensiteit en wegtype op bodemkwaliteit wegbermen, separate metingen

Naam		**Wegtype**	**Drukte**	**Waarnemingen**	**Kwaliteitsklasse < 1 m –weg**	**Kwaliteitsklasse 1 - 10 m -weg**
Deldenerstraat	N346	Teerhoudend	Druk	0/10	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Stedelijk wonen (Minerale olie)
Denenkampstraat	N342	Teervrij	Normaal	1/11	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)
Rondweg	N346	Teervrij	Normaal	2/22	Industrie (Minerale olie, PCB)	Wonen met tuin (Lood)
Oldenzaalsestraat	N733	Teervrij	Druk	3/33	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)

Naam		Wegtype	Drukte	Waarnemingen	Kwaliteitsklasse < 1 m –weg	Kwaliteitsklasse 1 - 10 m -weg
Zenderseweg	N744	Teerverdacht	Normaal	4/44	Industrie (Minerale olie)	Schoon
Hexelseweg	N751	Teerverdacht	Normaal	5/55	Industrie (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)
Holterstraatweg	N350	Teerverdacht	Normaal	6/66	Industrie (Minerale olie, PCB)	Wonen met tuin (PAK, lood)
Pastoor Ossestraat	N741	Teerverdacht	Normaal	7/77	Industrie (Minerale olie)	Schoon
Haaksbergerstraat	N739	Teerverdacht	Druk	8/88	Industrie (Minerale olie)	Wonen met tuin (Koper)
Rijssenseweg	N752	Teerverdacht	Rustig	9/99	Industrie (Minerale olie)	Schoon

3.9 Functieklasse industrie

Ook deze opmerking betreft een punt ter informatie. Uit deze opmerking is geen actiepunt voor Tauw gevolgd.

4 Conclusies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan per vraag/opmerking van de gemeenten het volgende geconcludeerd worden:

1. Verdachte locaties:
   - Er zijn geen waarnemingen genomen ter plaatse van verdachte locaties, voor zowel het reeds uitgevoerde onderzoek ten behoeve van de bodemkwaliteitskaart, als het aanvullende onderzoek
2. Soort asfaltwegen –lagen:
   - Bij de provincie is geen informatie bekend betreffende de asfaltsoort- en lagen van de provinciale wegen
   - Er is geen duidelijke correlatie tussen de verkeersintensiteit en wegtype van de provinciale wegen en de kwaliteitsklasse van de wegbermen

3. Boven- en onderlaag
    - Op basis van de beschikbare gegevens is er een verschil in kwaliteitsklasse tussen de bodemlagen 0 - 25 cm -mv en 25 - 50 cm -mv. De reden hiervoor is dat minerale olie klassenbepalend blijkt te zijn, en de P80 voor minerale olie net onder of net boven de klassegrens ligt. Echter, de werkelijke verschillen in oliegehalten zijn zo klein dat de bodemlaag 0 - 50 cm -mv als een homogeen deelgebied beschouwd kan worden
4. Mengmonsters
    - In deze rapportage is een toelichting gegeven op het omgaan met mengmonsters
5. PCB's
    - Een hertoetsing van de PCB-gehalten aan de geldende rekennormen toont aan dat er geen 'PCB-probleem' is
6. Oliegehalte
    - Omdat de gemeten gehalten aan minerale olie < 100 mg/kg betreft, kan de normstelling voor minerale olie zoals beschreven in de notitie van Witteveen en Bos niet worden toegepast. In de rapportage van de bodemkwaliteitskaart is er correct omgegaan met de gehalten minerale olie bij toetsing
7. Aanvullend onderzoek – afstand tot de wegverharding
    - Het aanvullend onderzoek toont aan dat de afstand tot de wegverharding geen rol speelt in de bodemkwaliteit van de wegberm. Wanneer de P80 van de dataset is getoetst, bestaat er geen verschil in bodemkwaliteitsklassen tussen de wegberm 0 - 1 m - wegverharding en de wegberm 1 – 10 m –wegverharding

Eindconclusie
De rapportage bodemkwaliteitskaart (2011) kan gebruikt worden ten behoeve van grondverzet in provinciale wegbermen. Op basis van dit addendum zijn er geen aanpassingen op de bestaande rapportage.

Bijlage

1 Verdachte deellocaties

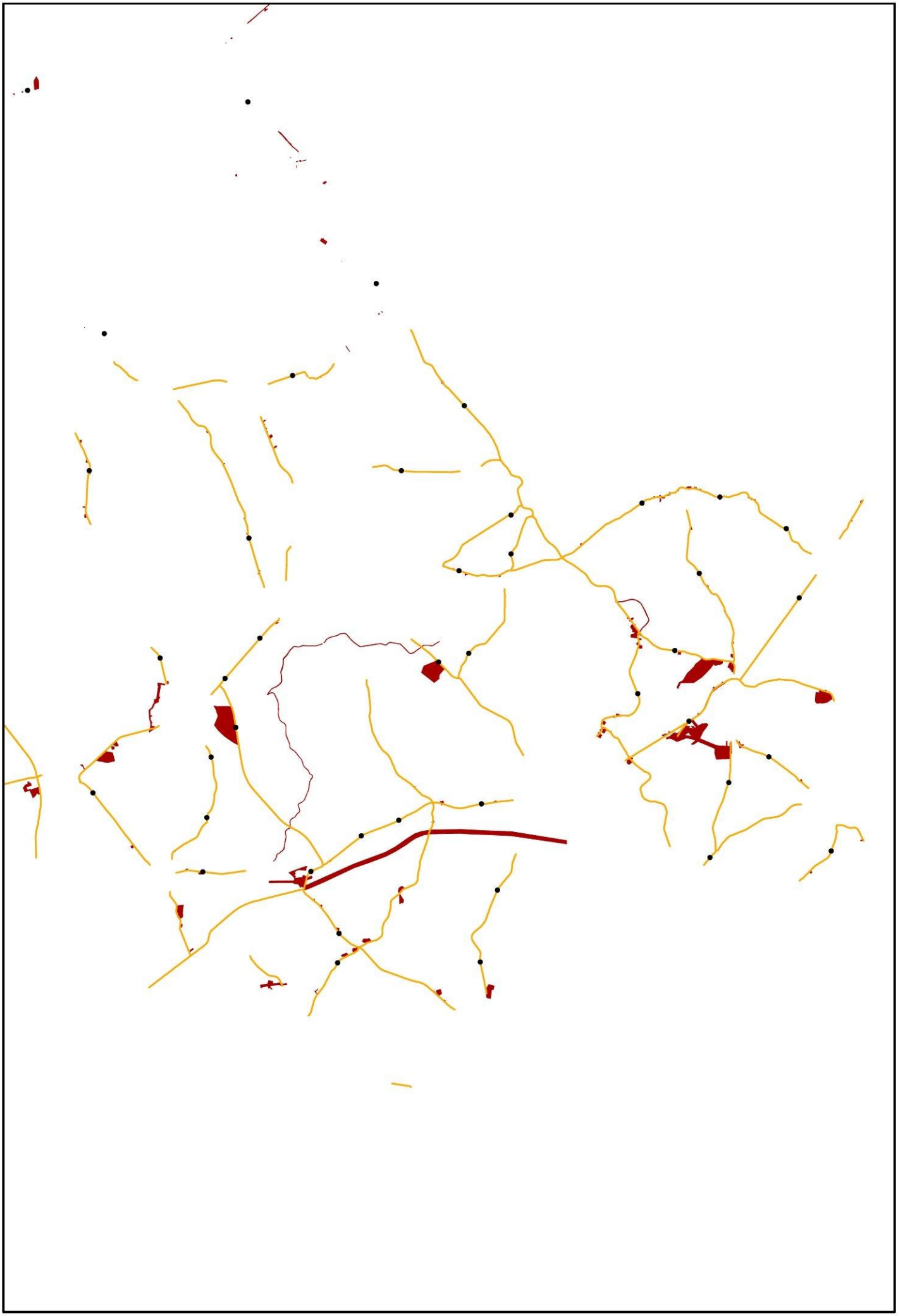

Bijlage

2

Aanvullend bodemonderzoek

1 Onderzoeksstrategie

Op basis de aangeleverde gegevens van de provincie is in de onderzoeksopzet rekening gehouden met de verkeersintensiteit en de teerhoudendheid van de weg. Er is hierdoor een onderscheid gemaakt in provinciale wegen op basis van:

3. Verkeersintensiteit (druk, normaal, rustig)
4. Teerhoudendheid (teervrij, teerverdacht, teerhoudend)

Ten behoeve van het aanvullend onderzoek zijn 10 extra boringen verricht:

- Drie waarnemingen ter plaatse van wegbermen van wegen die aangeven zijn als teervrij, waarvan twee waarnemingen langs een weg met een 'normale' verkeersintensiteit en één waarneming langs een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit (boorpunten 1 tot en met 3)
- Zes waarnemingen ter plaatse van wegbermen van wegen die aangegeven zijn als teerverdacht, waarvan vier waarnemingen langs wegen met een ‘normale’ verkeersintensiteit, één waarneming langs een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit en één waarneming langs een weg met een ‘rustige’ verkeersintensiteit (boorpunten 4 tot en met 9)
- Eén waarneming ter plaatse van een wegberm van een weg die aangegeven is als teerhoudend, dit betreft een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit (boorpunt 10)

Op basis van het HBB bestand van de provincie is er een overzicht gemaakt van de verdachte locaties langs de wegen. Ter plaatse van verdachte locaties zijn geen boringen geplaatst. In bijlage 1 van het addendum is een overzicht van de verdachte locaties opgenomen.

2 Uitgevoerde veldwerkzaamheden

2.1 Veiligheid en Kwaliteit

Het keurmerk ‘kwaliteitswaarborg Bodembeheer’ geeft aan dat de activiteiten in het kader bodembeheer, waaronder veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek goed en betrouwbaar volgens door de overheid opgestelde protocollen en programma’s zijn/worden uitgevoerd. Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek conform de protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Bij interne opdrachtverlening is/wordt gebruik gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000: Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek:

- Protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen

Tauw verklaart hierbij dat het een onafhankelijke positie heeft (en kan behouden) ten opzichte van de opdrachtgever. Dat wil zeggen dat er geen organisatorische relatie bestaat met de opdrachtgever (zuster- of moederbedrijf) of diens eigenaar, maar ook dat er geen belangenverstrengeling is of kan optreden in relatie tot andere Tauw-projecten of andere opdrachtgevers.

Het veldwerk is uitgevoerd op 30 en 31 oktober 2013.

In bijlage 3 vindt u een situatieschets van de onderzoekslocatie met de punten waar wij de monsters hebben genomen.

De chemische analyses zijn conform AS3000 uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West.

2.2 Veld- en analysewerkzaamheden bodemonderzoek

Per locatie zijn negen gutssteken tot 0,3 m –mv geplaatst. De boringen zijn geplaatst middels raaien van drie boringen op een afstand van respectievelijk <1, 5 en 10 m van de rand van de verharding mits de bermbreedte dit toe liet. Indien een watergang of perceelsgrens op een kortere afstand dan 10 m van de rand van de verharding aanwezig was dan zijn de boringen evenredig verdeeld tot aan de rand van de watergang of perceelsgrens. De onderlinge afstand tussen de raaien bedraagt circa 100 m. Deze werkwijze is gelijk aan het voorgaande onderzoek.

In figuur B2.2.1 is de bemonsteringsstrategie schematisch weergegeven.

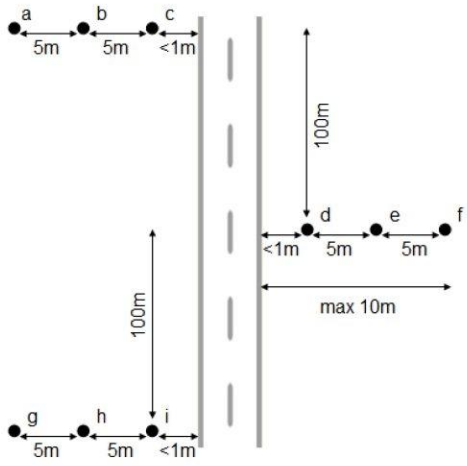

Figuur B2.2.1 Bemonsteringsstrategie bodemonderzoek voor 1 locatie.

Van elke waarneming zijn twee analyses op het NEN standaard stoffenpakket ingezet:
één mengmonster van de bodem < 1 m -vanaf de wegverharding (mengmonster van boring c, d en i uit figuur 3.1) en één mengmonster van de bodem > 1 m -vanaf de wegverharding (mengmonster van boring a,b, e, f, g en h uit figuur 3.1).

Tabel B2.2.1. biedt u een overzicht van de werkzaamheden.

Tabel B2.4.1 Uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden

Waarneming	Aantal (nummering)
Teervrij, normale intensiteit	2 (1,2)
Teervrij, drukke intensiteit	1 (3)
Teerverdacht, rustige intensiteit	1 (9)

Waarneming	Aantal (nummering)
Teerverdacht, normale intensiteit	4 (4 t/m 7)
Teerverdacht, drukke intensiteit	1 (8)
Teerhoudend, drukke intensiteit	1 (10)
Chemische analyse	
Standaard stoffenpakket	20

[1)] Metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), Som-PCB's, Som-PAK's en minerale olie

De lutumfractie en het gehalte aan organische stof zijn bepaald in het laboratorium.

Het opgeboorde materiaal is in het veld beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. Tijdens de veldwerkzaamheden is visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbest.

3 Resultaten

3.1 Resultaten aanvullend bodemonderzoek

3.1.1 Toetsingskader

De analyseresultaten zijn getoetst aan de volgende toetsingwaarden:

- De streefwaarden (grondwater) en/of interventiewaarden (grond en grondwater) uit de Circulaire Bodemsanering zoals gewijzigd op 1 juli 2013
- De achtergrondwaarden uit bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit per 1 juli 2013

Dit toetsingskader bestaat uit **A**chtergrond**w**aarden (AW) voor grond, **S**treefwaarden voor grondwater en **I**nterventiewaarden voor grond en grondwater. De **T**ussenwaarden zijn gedefinieerd als **T** = ½(**AW + I**) voor grond en **T** = ½(**S + I**) voor grondwater. De wijze van weergave in de navolgende tabellen staat vermeld in het onderstaande overzicht van tabel B2.3.1.

Tabel B2.3.1 Overzicht toetsingskader

Concentratieniveau voor een stof	Weergave in tabellen	Omschrijving in de tekst
≤ AW/S-waarde (of < rapportagegrens)	-	-
> AW/S-waarde ≤ T-waarde	+	Licht verhoogd/verontreinigd
> T-waarde ≤ I-waarde	++	Matig verhoogd/ verontreinigd
> I-waarde	+++	Sterk verhoogd/ verontreinigd

3.1.2 Veldwaarnemingen en metingen

Tijdens de veldwerkzaamheden zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een eventuele verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in het opgeboorde bodemmateriaal is visueel geen specifiek asbestverdacht materiaal waargenomen. VKB-protocol 2018 is voor deze waarneming niet van toepassing.

U vindt in bijlage 4 de boorprofielen met een overzicht van alle zintuiglijke waarnemingen.

3.1.3 Kwaliteit van de grond

De getoetste resultaten van de genomen grondmonsters zijn weergegeven in bijlage 5. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 6.

Bijlage

3

Situering monsterpunten

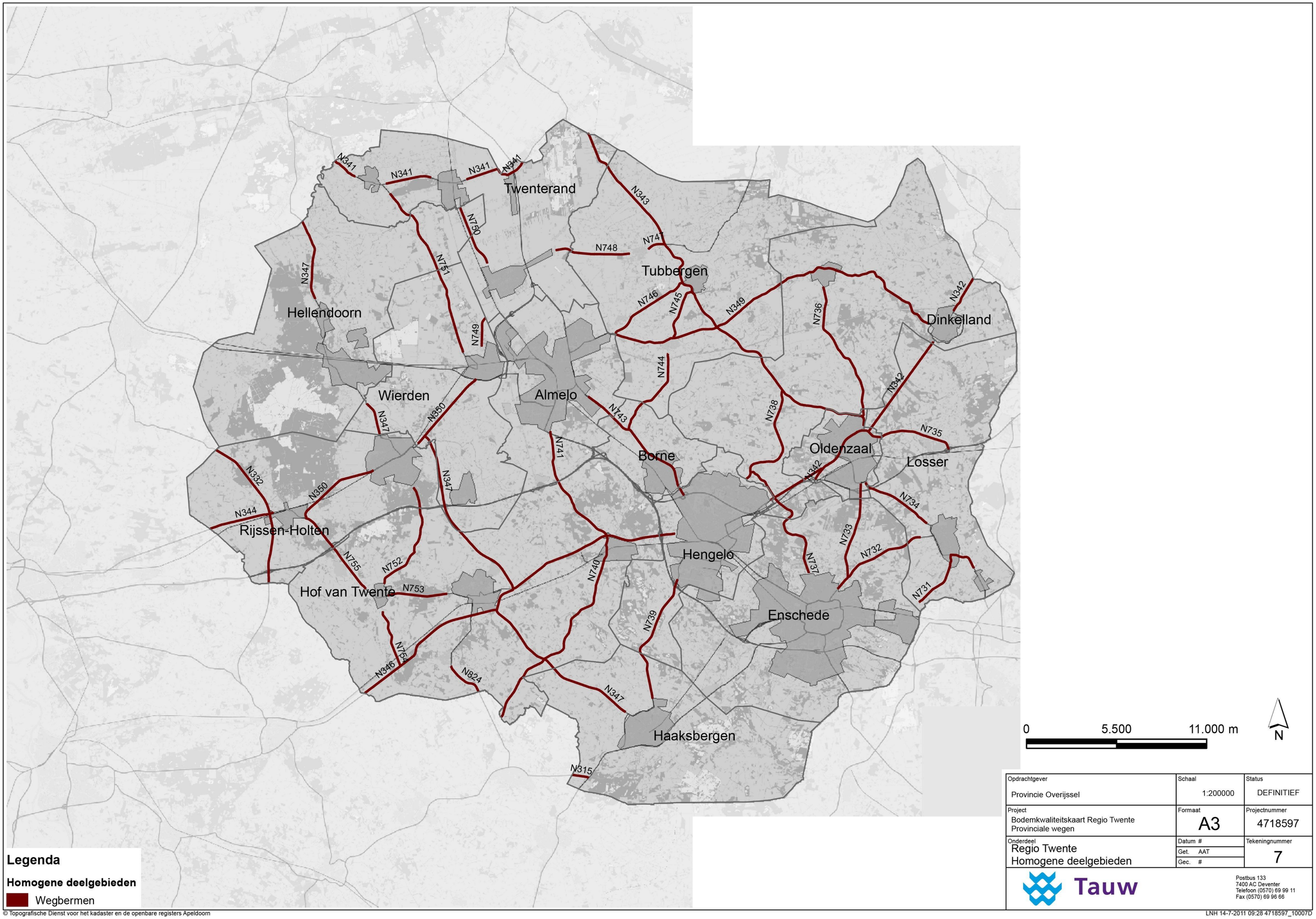

Legenda

Homogene deelgebieden

Wegbermen

Opdrachtgever: Provincie Overijssel	Schaal: 1:200000	Status: DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Regio Twente Homogene deelgebieden	Datum # Get. AAT Gec. #	Tekeningnummer: 7

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

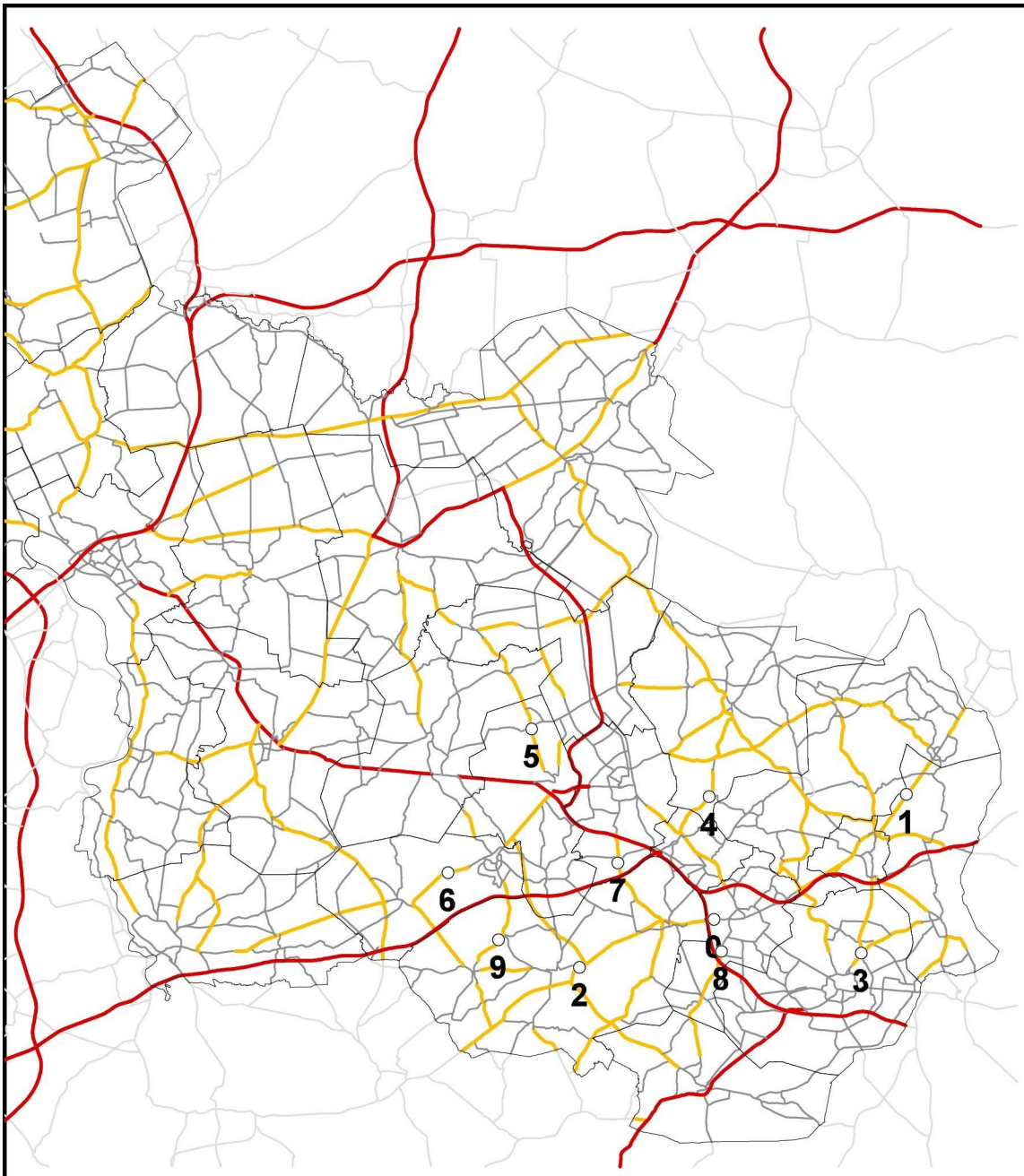

- Boring tot 0,5 m
- Topografie
- Overig
- Gemeente
- Provincie
- Rijk

N

0 12500 25000m

Opdrachtgever: Provincie Overijssel	Schaal: 1 : 500.000	Status: Definitief
Project: Overijssel, BKK wegbermen	Formaat:	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Waarnemingen aanvullend onderzoek wegbermen Overijssel	Dat. 31.7.2014 12:16	Tekeningnummer: P00007
	Getek. TEGSIS	
	Gec. Inh	

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911
Fax (0570)699666

Bijlage

4

Analyserapport

Legenda boorprofielen

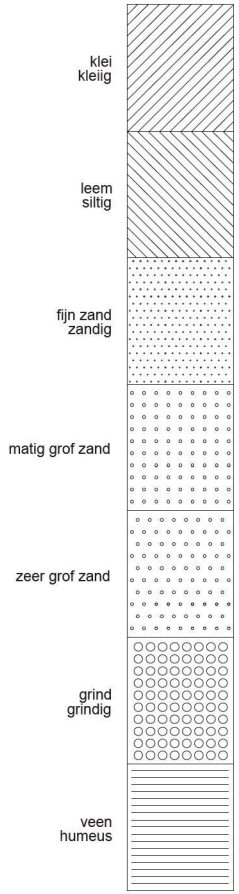

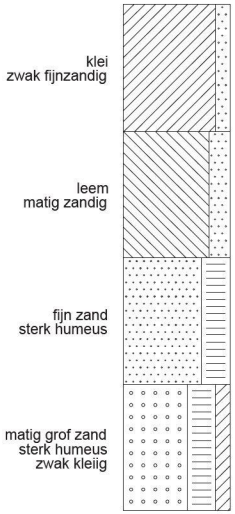

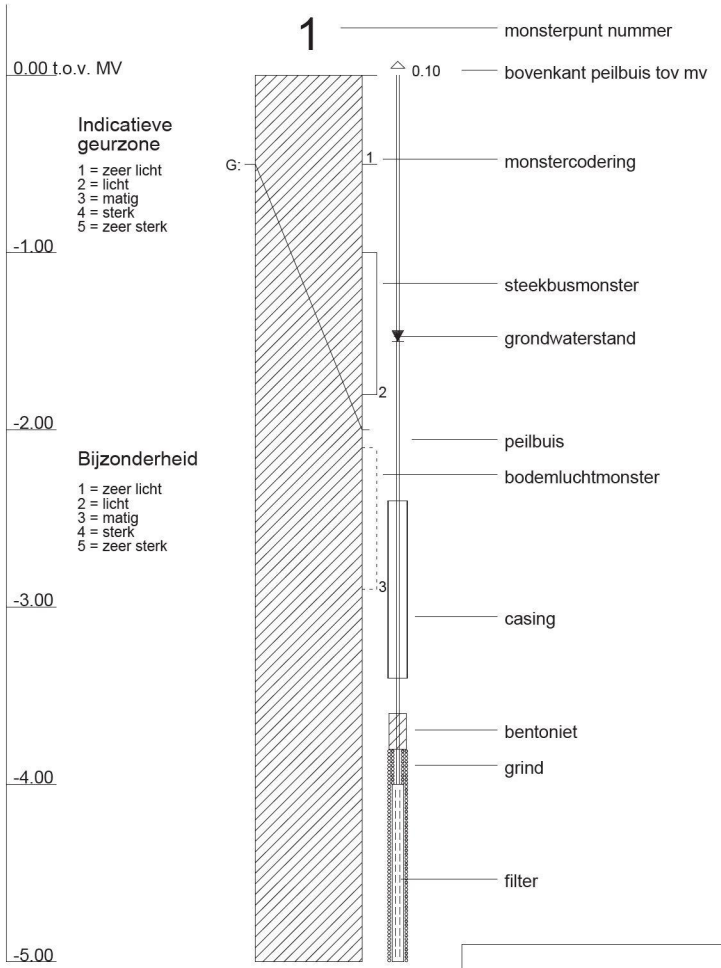

Tauw

arcering conform NEN 5104

Tauw

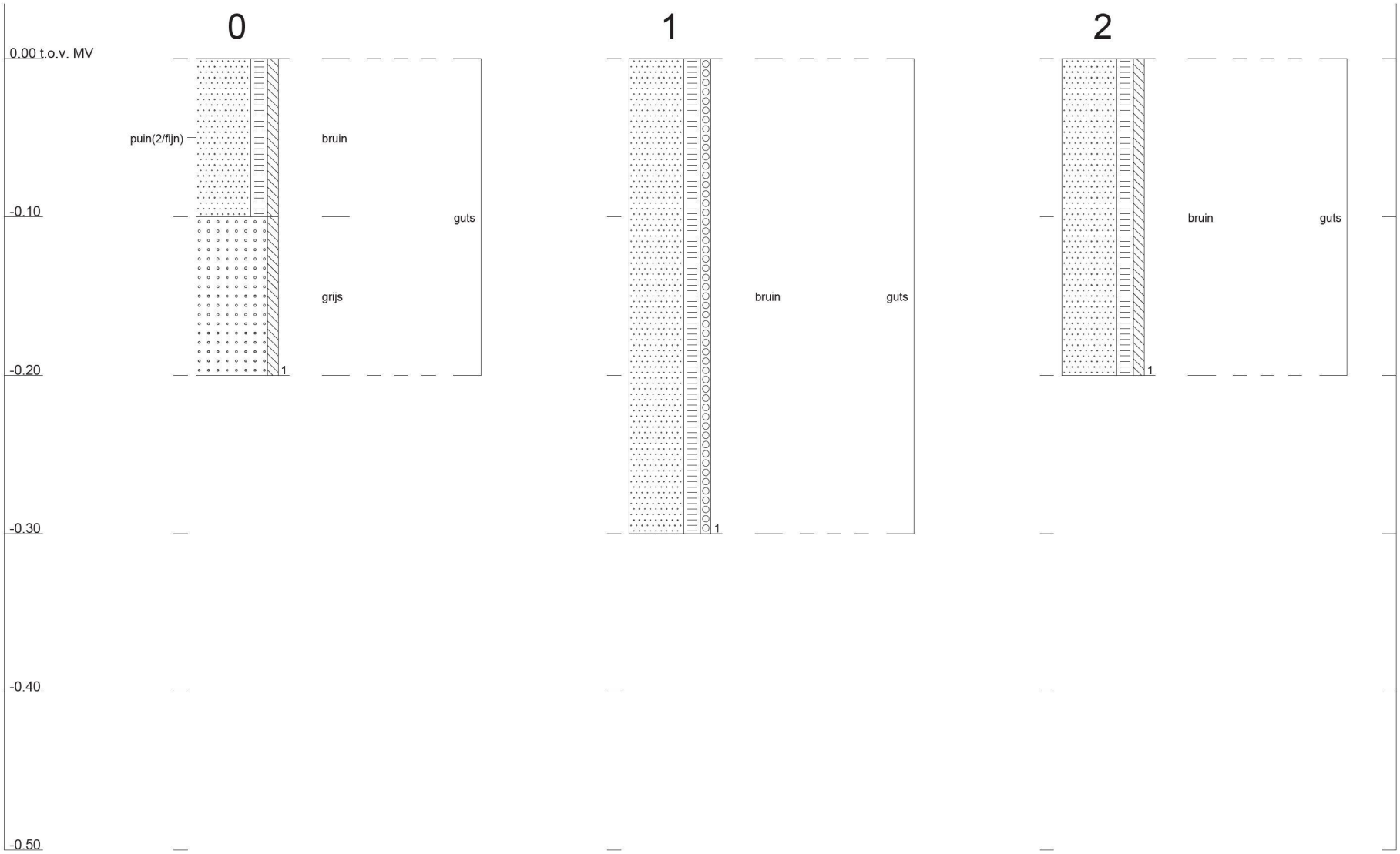

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

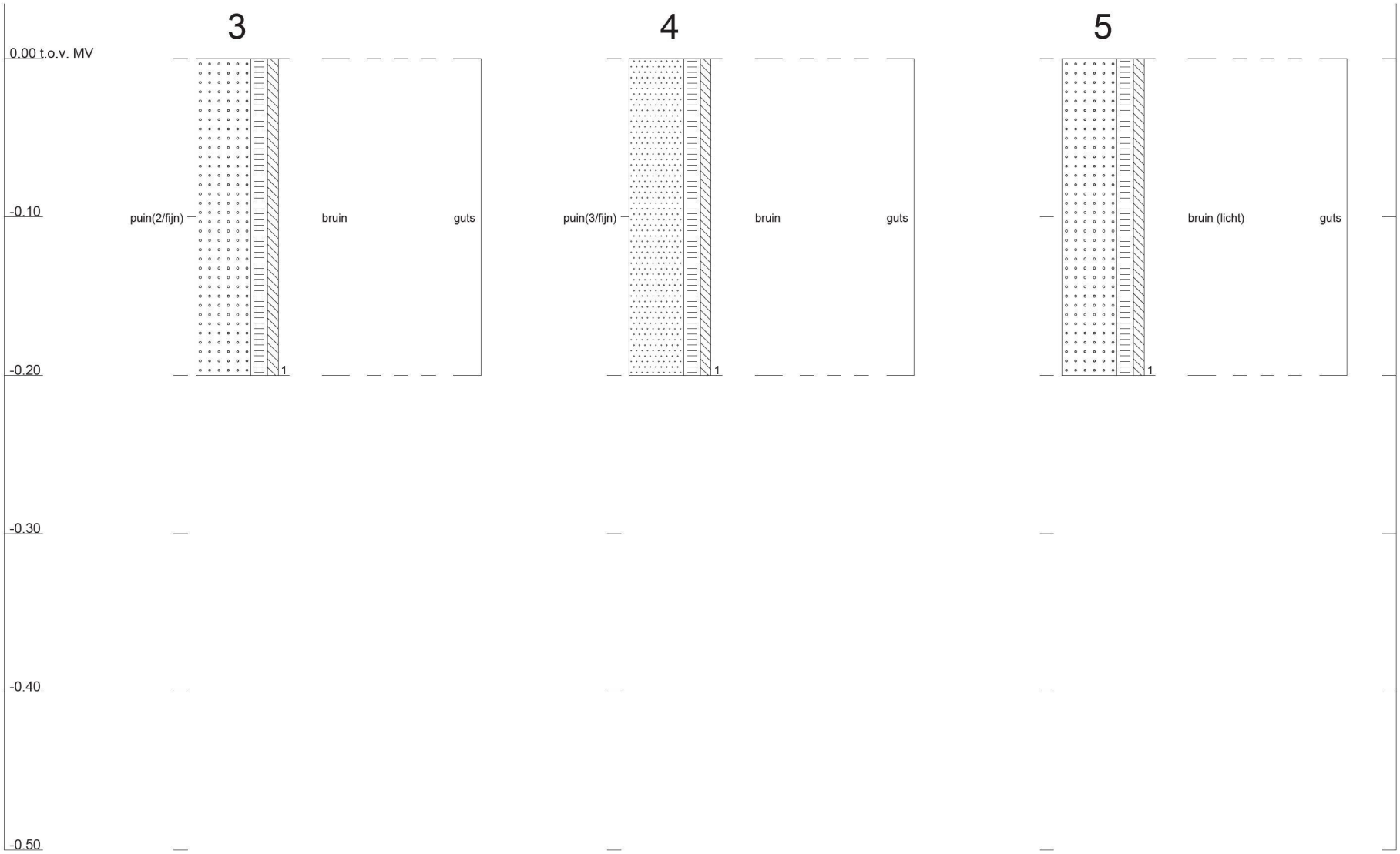

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

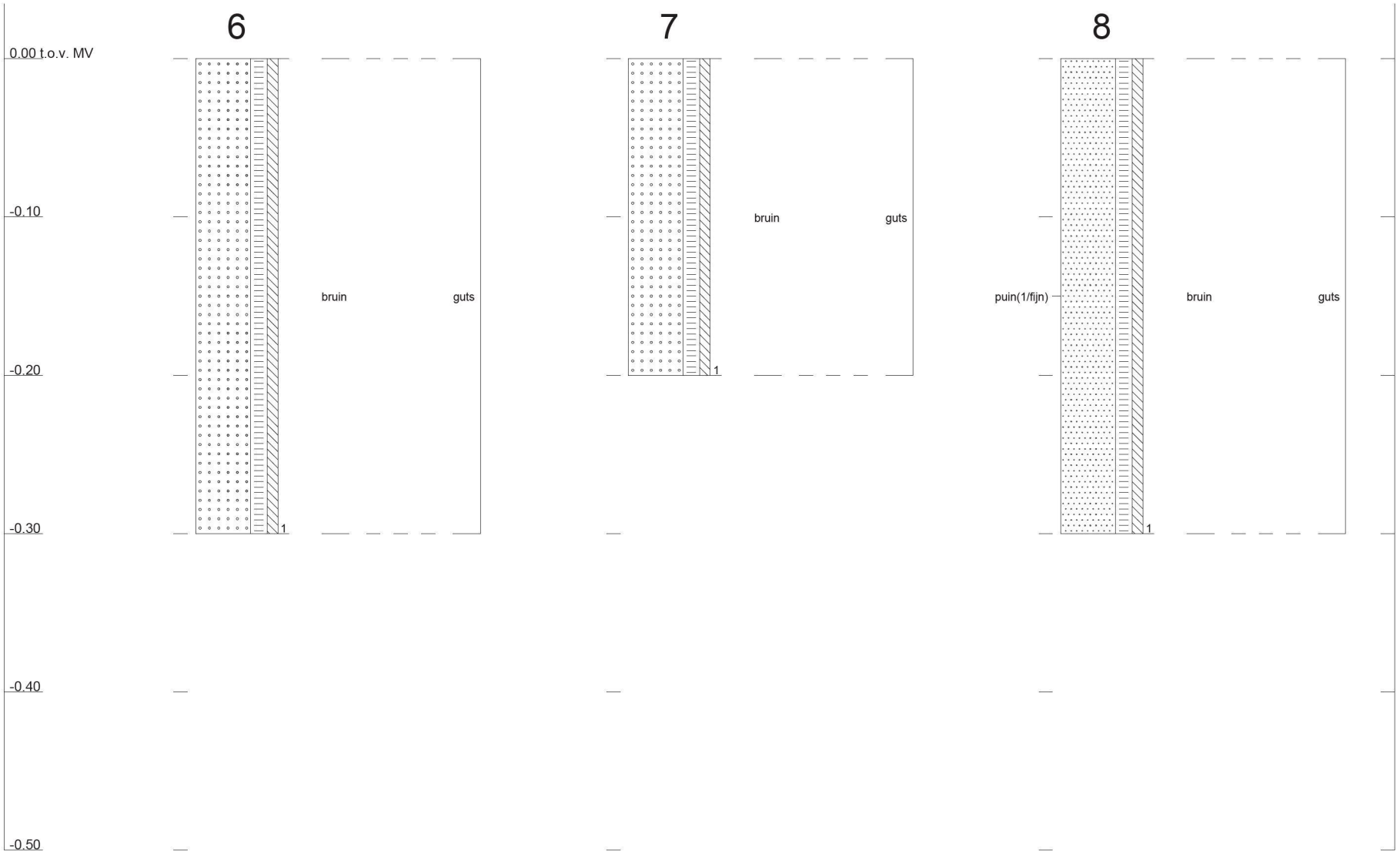

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

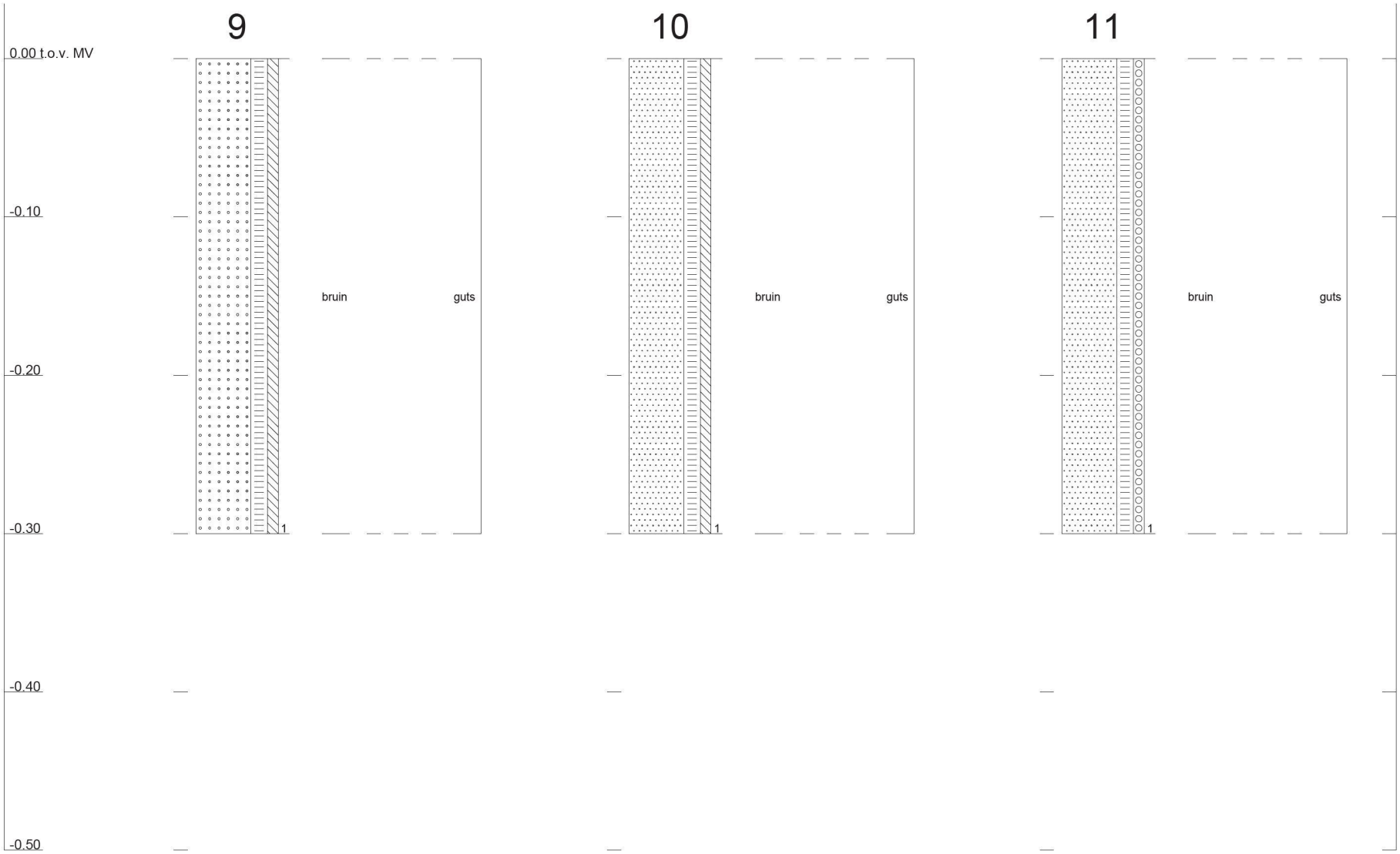

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Bijlage

5

Toetsingswaarden

Monsteromschrijving	0		1		2		3		4	
Diepte (m -mv)	0-0,2		0-0,3		0-0,2		0-0,2		0-0,2	
Lutum (%)	3,2		2,2		2,0		3,7		4,4	
Humus (%)	2,8		1,8		2,9		2,7		2,7	
METALEN										
barium (Ba)	29		< 20		26		45		< 20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	0,35	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	3,6	-	4,9	-	< 3	-
koper (Cu)	19	-	12	-	21	+	24	+	9,6	-
kwik (Hg) ##	0,08	-	< 0,05	-	0,06	-	< 0,05	-	< 0,05	-
lood (Pb)	34	+	71	+	89	+	100	+	15	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	6,2	-	4,3	-	8	-	16	+	< 4	-
zink (Zn)	62	-	53	-	80	+	110	+	37	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,2	-	1,7	+	3	+	14	+	2,3	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0064	+	0,022	+	0,022	+	0,017	+	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	180	+	290	+	140	+	180	+	100	+

Monsteromschrijving	5		6		7		8		9	
Diepte (m -mv)	**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,3**	
Lutum (%)	**3,6**		**2,7**		**2,3**		**4,9**		**2,8**	
Humus (%)	**3,7**		**5,8**		**2,8**		**2,7**		**4,8**	
METALEN										
barium (Ba)	26		22		24		28		29	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	< 3	-	3,3	-	< 3	-
koper (Cu)	13	-	24	+	14	-	34	+	10	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	0,12	+
lood (Pb)	18	-	80	+	40	+	49	+	33	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	6,1	-	5,4	-	5,3	-	8	-	4	-
zink (Zn)	57	-	72	+	46	-	87	+	48	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,6	+	2,2	+	1,8	+	1,7	+	3,1	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,074	+	0,0076	+	0,011	+	0,0055	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	150	+	220	+	150	+	140	+	100	+

Monsteromschrijving	10		11		22		33		44	
Diepte (m -mv)	**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,2**		**0-0,2**	
Lutum (%)	**3,9**		**5,1**		**3,2**		**3,5**		**3,6**	
Humus (%)	**3,7**		**4,6**		**4,8**		**4,8**		**4,7**	
METALEN										
barium (Ba)	21		< 20		22		67		20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	0,25	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	3	-	< 3	-	< 3	-	4,3	-	< 3	-
koper (Cu)	10	-	7,6	-	12	-	33	+	6	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	0,09	-	< 0,05	-	< 0,05	-
lood (Pb)	31	-	32	-	36	+	72	+	15	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	4,8	-	4,6	-	4,5	-	6,3	-	< 4	-
zink (Zn)	30	-	29	-	37	-	110	+	22	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,81	-	1,4	-	1,1	-	10	+	1	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,0085	-	0,0095	-	0,012	+	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	82	+	250	+	78	-	130	+	< 35	-

Monsteromschrijving	55		66		77		88		99	
Diepte (m -mv)	**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**	
Lutum (%)	**5,0**		**2,2**		**4,1**		**3,2**		**3,1**	
Humus (%)	**4,7**		**6,8**		**2,7**		**2,8**		**3,8**	
METALEN										
barium (Ba)	< 20		< 20		23		21		< 20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	< 3	-	< 3	-	< 3	-
koper (Cu)	5,6	-	7,5	-	7,4	-	23	+	< 5	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	0,07	-	< 0,05	-
lood (Pb)	12	-	42	+	27	-	16	-	18	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	< 4	-	< 4	-	< 4	-	4,4	-	< 4	-
zink (Zn)	26	-	34	-	37	-	37	-	20	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,1	-	1,8	+	1,2	-	0,63	-	1,2	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,0098	-	0,0049	-	0,0049	-	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	220	+	64	-	< 35	-	< 35	-	61	-

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**0 (0-0,3)**		**1 (0-0,3)**		**2 (0-0,3)**		**3 (0-0,3)**		**4 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**	
verkeersintensiteit\teerhoudenheid	**+/+**		**0/-**		**+/-**		**0/-**		**0/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,2	n.v.t.	2,2	n.v.t.	2,0	n.v.t.	3,7	n.v.t.	4,4	n.v.t.
Humus (%)	2,8	n.v.t.	1,8	n.v.t.	2,9	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,7	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	29	n.v.t.	<20	n.v.t.	26	n.v.t.	45	n.v.t.	<20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	0,35	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	3,6	altijd	4,9	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	19	altijd	12	altijd	21	won	24	won	9,6	altijd
kwik (Hg) ##	0,08	altijd	<0,05	altijd	0,06	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	34	won	71	won	89	won	100	won	15	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	6,2	altijd	4,3	altijd	8	altijd	16	ind	<4	altijd
zink (Zn)	62	altijd	53	altijd	80	won	110	ind	37	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,2	altijd	1,7	won	3	won	14	ind	2,3	won
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0064	ind	0,022	ind	0,022	ind	0,017	ind	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	180	nt	290	nt	140	ind	180	nt	100	ind
Conclusie	**Niet toepasbaar**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**5 (0-0,3)**		**6 (0-0,3)**		**7 (0-0,3)**		**8 (0-0,3)**		**9 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**0/0**		**0/0**		**0/0**		**+/0**		**-/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,6	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,3	n.v.t.	4,9	n.v.t.	2,8	n.v.t.
Humus (%)	3,7	n.v.t.	5,8	n.v.t.	2,8	n.v.t.	2,7	n.v.t.	4,8	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	26	n.v.t.	22	n.v.t.	24	n.v.t.	28	n.v.t.	29	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	3,3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	13	altijd	24	won	14	altijd	34	ind	10	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,12	won
lood (Pb)	18	altijd	80	won	40	won	49	won	33	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	6,1	altijd	5,4	altijd	5,3	altijd	8	altijd	4	altijd
zink (Zn)	57	altijd	72	won	46	altijd	87	won	48	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,6	won	2,2	won	1,8	won	1,7	won	3,1	won
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,074	ind	0,0076	ind	0,011	ind	0,0055	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	150	ind	220	ind	150	nt	140	nt	100	ind
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**10 (0-0,3)**		**11 (0-0,3)**		**22 (0-0,3)**		**33 (0-0,3)**		**44 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**+/+**		**0/-**		**+/-**		**0/-**		**0/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,9	n.v.t.	5,1	n.v.t.	3,2	n.v.t.	3,5	n.v.t.	3,6	n.v.t.
Humus (%)	3,7	n.v.t.	4,6	n.v.t.	4,8	n.v.t.	4,8	n.v.t.	4,7	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	21	n.v.t.	<20	n.v.t.	22	n.v.t.	67	n.v.t.	20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	0,25	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	4,3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	10	altijd	7,6	altijd	12	altijd	33	ind	6	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,09	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	31	altijd	32	altijd	36	won	72	won	15	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	4,8	altijd	4,6	altijd	4,5	altijd	6,3	altijd	<4	altijd
zink (Zn)	30	altijd	29	altijd	37	altijd	110	ind	22	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,81	altijd	1,4	altijd	1,1	altijd	10	ind	1	altijd
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,0085	altijd	0,0095	altijd	0,012	ind	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	82	ind	250	nt	78	altijd	130	ind	<35	altijd
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**55 (0-0,3)**		**66 (0-0,3)**		**77 (0-0,3)**		**88 (0-0,3)**		**99 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**0/0**		**0/0**		**0/0**		**+/0**		**-/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	5,0	n.v.t.	2,2	n.v.t.	4,1	n.v.t.	3,2	n.v.t.	3,1	n.v.t.
Humus (%)	4,7	n.v.t.	6,8	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,8	n.v.t.	3,8	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	<20	n.v.t.	<20	n.v.t.	23	n.v.t.	21	n.v.t.	<20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	5,6	altijd	7,5	altijd	7,4	altijd	23	won	<5	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,07	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	12	altijd	42	won	27	altijd	16	altijd	18	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	<4	altijd	<4	altijd	<4	altijd	4,4	altijd	<4	altijd
zink (Zn)	26	altijd	34	altijd	37	altijd	37	altijd	20	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,1	altijd	1,8	won	1,2	altijd	0,63	altijd	1,2	altijd
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,0098	altijd	0,0049	altijd	0,0049	altijd	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	220	ind	64	altijd	<35	altijd	<35	altijd	61	altijd
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Bijlage

6

Analysecertificaten

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

TAUW DEVENTER
Mirjam Leenheer
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	07.11.2013
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	402808
Blad 1 van 10	

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 402808 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW DEVENTER
Referentie	4718597 Overijssel, BKK wegbermen
Opdrachtacceptatie	01.11.13
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,
AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384978	30.10.2013	0 (0-0,2)
384979	30.10.2013	1 (0-0,3)
384980	31.10.2013	2 (0-0,2)
384981	30.10.2013	3 (0-0,2)
384982	30.10.2013	4 (0-0,2)

	Eenheid	384978 0 (0-0,2)	384979 1 (0-0,3)	384980 2 (0-0,2)	384981 3 (0-0,2)	384982 4 (0-0,2)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	86,8	85,4	87,1	81,1	84,4
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,8 x)	1,8 x)	2,9 x)	2,7 x)	2,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	1,0	0,5	0,5	0,6	0,5
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,2	2,2	2,0	3,7	4,4
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	29	<20	26	45	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	0,35	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	3,6	4,9	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	19	12	21	24	9,6
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,08	<0,05	0,06	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	34	71	89	100	15
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	6,2	4,3	8,0	16	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	62	53	80	110	37
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,10	0,18	0,32	1,7	0,27
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,14	0,16	0,32	1,0	0,17
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,065	0,11	0,20	0,94	0,15
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,16	0,21	0,46	2,0	0,32
Chryseen	mg/kg Ds	0,11	0,19	0,33	1,6	0,27
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,12	0,13	0,21	0,72	0,18
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,30	0,46	0,73	3,6	0,62
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,15	0,19	0,39	1,6	0,27
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,2 #)	1,7 #)	3,0 #)	14 #)	2,3 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	180	290	140	180	100
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	13	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384983	31.10.2013	5 (0-0,2)
384984	31.10.2013	6 (0-0,3)
384985	31.10.2013	7 (0-0,2)
384986	30.10.2013	8 (0-0,3)
384987	31.10.2013	9 (0-0,3)

	Eenheid	384983 5 (0-0,2)	384984 6 (0-0,3)	384985 7 (0-0,2)	384986 8 (0-0,3)	384987 9 (0-0,3)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	80,8	87,9	81,2	84,6	81,6
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	3,7 x)	5,8 x)	2,8 x)	2,7 x)	4,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,6	0,4	0,3	0,6	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,6	2,7	2,3	4,9	2,8
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	26	22	24	28	29
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	3,3	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	13	24	14	34	10
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,12
Lood (Pb)	mg/kg Ds	18	80	40	49	33
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	6,1	5,4	5,3	8,0	4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	57	72	46	87	48
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,15	0,22	0,15	0,11	0,32
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,17	0,19	0,18	0,27	0,23
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,12	0,14	0,11	0,11	0,21
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,25	0,31	0,23	0,24	0,49
Chryseen	mg/kg Ds	0,19	0,25	0,20	0,15	0,33
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,093	0,19	0,18	0,099	0,21
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,37	0,55	0,42	0,34	0,74
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,22	0,27	0,25	0,34	0,47
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,6 #)	2,2 #)	1,8 #)	1,7 #)	3,1 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	150	220	150	140	100
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384988	30.10.2013	10 (0-0,3)
384989	30.10.2013	11 (0-0,3)
384990	31.10.2013	22 (0-0,3)
384991	30.10.2013	33 (0-0,2)
384992	30.10.2013	44 (0-0,2)

	Eenheid	384988 10 (0-0,3)	384989 11 (0-0,3)	384990 22 (0-0,3)	384991 33 (0-0,2)	384992 44 (0-0,2)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	83,3	82,9	85,1	77,5	87,2
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	3,7 x)	4,6 x)	4,8 x)	4,8 x)	4,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,7	0,5	0,5	0,5	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,9	5,1	3,2	3,5	3,6
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	21	<20	22	67	20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	0,25	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	3,0	<3,0	<3,0	4,3	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	10	7,6	12	33	6,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	0,09	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	31	32	36	72	15
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	4,8	4,6	4,5	6,3	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	30	29	37	110	22
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,064	0,13	0,11	1,2	0,10
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,072	0,12	0,10	0,84	0,078
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,086	0,072	0,68	0,071
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,094	0,19	0,16	1,5	0,14
Chryseen	mg/kg Ds	0,083	0,16	0,13	1,1	0,11
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,13	0,11	0,095	<0,50 hb)	0,069
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,18	0,34	0,25	2,6	0,25
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,084	0,16	0,14	1,3	0,11
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,81 #)	1,4 #)	1,1 #)	10 #)	1,0 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	82	250	78	130	<35
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	5,8	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384993	31.10.2013	55 (0-0,2)
384994	31.10.2013	66 (0-0,3)
384995	31.10.2013	77 (0-0,3)
384996	30.10.2013	88 (0-0,3)
384997	31.10.2013	99 (0-0,3)

	Eenheid	384993 55 (0-0,2)	384994 66 (0-0,3)	384995 77 (0-0,3)	384996 88 (0-0,3)	384997 99 (0-0,3)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	81,4	87,9	82,2	81,8	83,9
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	4,7 x)	6,8 x)	2,7 x)	2,8 x)	3,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	5,0	2,2	4,1	3,2	3,1
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<20	<20	23	21	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	5,6	7,5	7,4	23	<5,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	0,07	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	12	42	27	16	18
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	4,4	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	26	34	37	37	20
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,11	0,17	0,10	<0,050	0,11
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,090	0,10	0,12	0,078	0,12
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,074	0,096	0,083	<0,050	0,079
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,15	0,18	0,18	0,094	0,17
Chryseen	mg/kg Ds	0,12	0,19	0,12	0,072	0,13
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,065	0,27	0,069	<0,050	0,069
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,26	0,53	0,27	0,12	0,27
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,16	0,17	0,16	0,094	0,15
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,1 #)	1,8 #)	1,2 #)	0,63 #)	1,2 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	220	64	<35	<35	61
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	5,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384978 0 (0-0,2)	384979 1 (0-0,3)	384980 2 (0-0,2)	384981 3 (0-0,2)	384982 4 (0-0,2)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**3,6**	**27**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**7,1**	**32**	**<4,0**	**14**	**5,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**14**	**37**	**11**	**23**	**9,1**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**29**	**47**	**28**	**41**	**19**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**45**	**53**	**38**	**46**	**26**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**50**	**52**	**32**	**38**	**24**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**36**	**32**	**18**	**20**	**15**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0023**	**0,0021**	**0,0020**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**0,0016**	**0,0067**	**0,0071**	**0,0053**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**0,0013**	**0,0060**	**0,0052**	**0,0042**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0044**	**0,0052**	**0,0035**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0064** #)	**0,022** #)	**0,022** #)	**0,017** #)	**0,0049** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384983 5 (0-0,2)	384984 6 (0-0,3)	384985 7 (0-0,2)	384986 8 (0-0,3)	384987 9 (0-0,3)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**	**4,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**6,9**	**5,9**	**<4,0**	**7,6**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**12**	**18**	**12**	**15**	**7,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**24**	**41**	**32**	**31**	**22**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**35**	**60**	**47**	**39**	**31**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**37**	**52**	**36**	**28**	**25**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**30**	**33**	**20**	**15**	**15**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0082**	**0,0014**	**0,0017**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0028**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,023**	**0,0020**	**0,0026**	**0,0013**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,019**	**0,0014**	**0,0024**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,020**	**<0,0010**	**0,0017**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,074** #)	**0,0076** #)	**0,011** #)	**0,0055** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384988 10 (0-0,3)	384989 11 (0-0,3)	384990 22 (0-0,3)	384991 33 (0-0,2)	384992 44 (0-0,2)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**3,6**	**18**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**6,5**	**28**	**<4,0**	**7,4**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**9,2**	**34**	**7,1**	**14**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**16**	**47**	**15**	**30**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**20**	**54**	**22**	**36**	**7,5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**16**	**43**	**18**	**28**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**8,9**	**24**	**10**	**17**	**<5,0**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0014**	**0,0014**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0022**	**0,0028**	**0,0034**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0021**	**0,0025**	**0,0030**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0014**	**<0,0010**	**0,0019**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0085** #)	**0,0095** #)	**0,012** #)	**0,0049** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

	Eenheid	384993 55 (0-0,2)	384994 66 (0-0,3)	384995 77 (0-0,3)	384996 88 (0-0,3)	384997 99 (0-0,3)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**15**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**23**	**<4,0**	**<4,0**	**<4,0**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**33**	**<5,0**	**<5,0**	**<5,0**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**38**	**13**	**6,3**	**6,6**	**12**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**45**	**20**	**9,7**	**8,9**	**18**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**38**	**15**	**7,3**	**<5,0**	**14**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**22**	**7,8**	**<5,0**	**<5,0**	**8,2**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0030**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0023**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0017**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0098** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)

Verklaring:"<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.
hb) De rapportagegrens moest verhoogd worden, vanwege een hoge concentratie van een of meerdere verbindingen waardoor een onverdunde meting niet mogelijk is.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 01.11.2013
Einde van de analyses: 07.11.2013

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C36-C40 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C16-C20

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n)IJzer (Fe2O3)

Glw. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Fractie < 2 µm Zink (Zn) Kwik (Hg) Nikkel (Ni) Molybdeen (Mo) Koper (Cu) Cobalt (Co) Cadmium (Cd) Lood (Pb) Barium (Ba) Organische stof Koningswater ontsluiting

n) Niet geaccrediteerd

AGROLAB GROUP

Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384978, created at 06.11.2013 09:28:26

Monsteromschrijving: 0 (0-0,2)

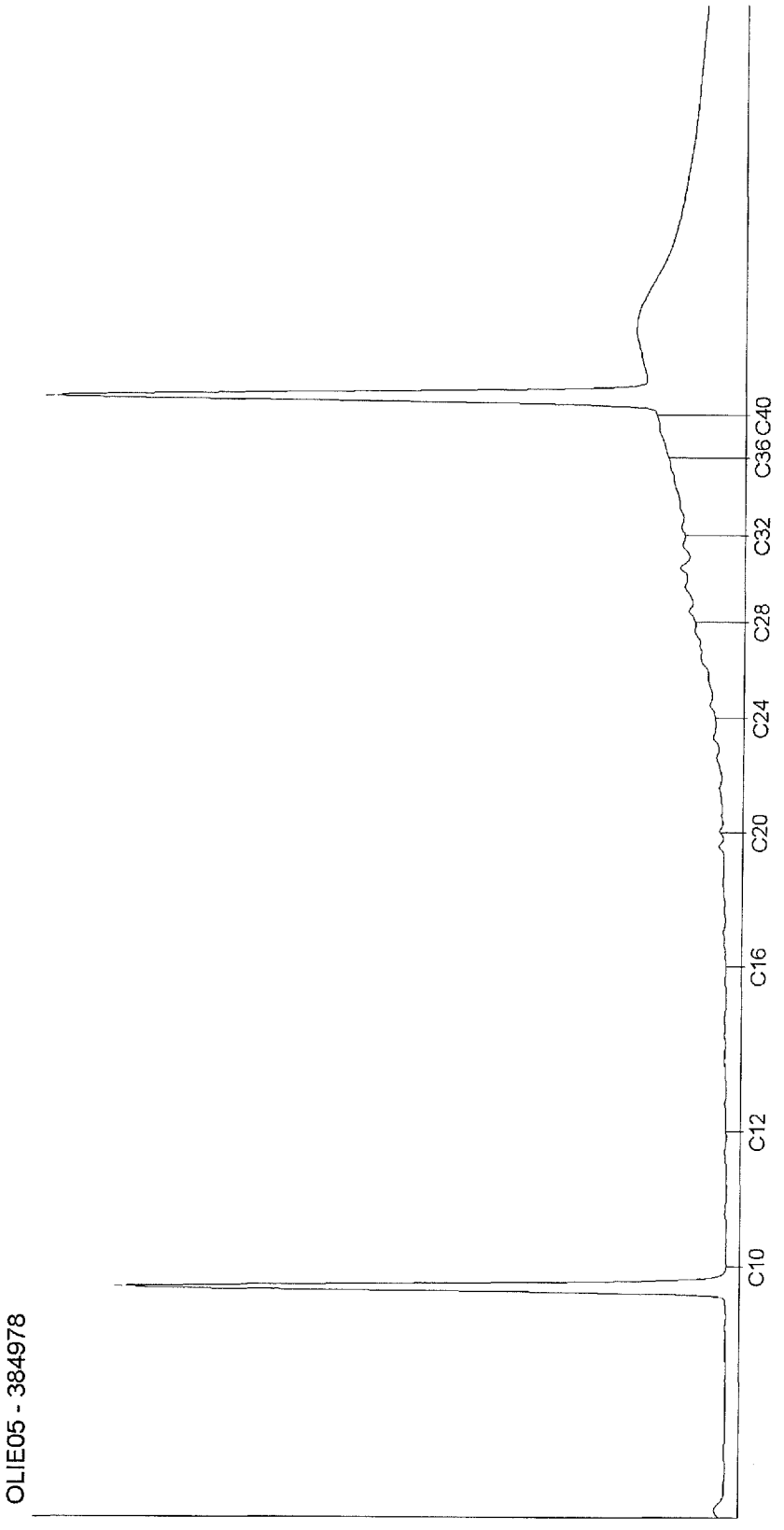

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384979, created at 06.11.2013 09:22:16

Monsteromschrijving: 1 (0-0,3)

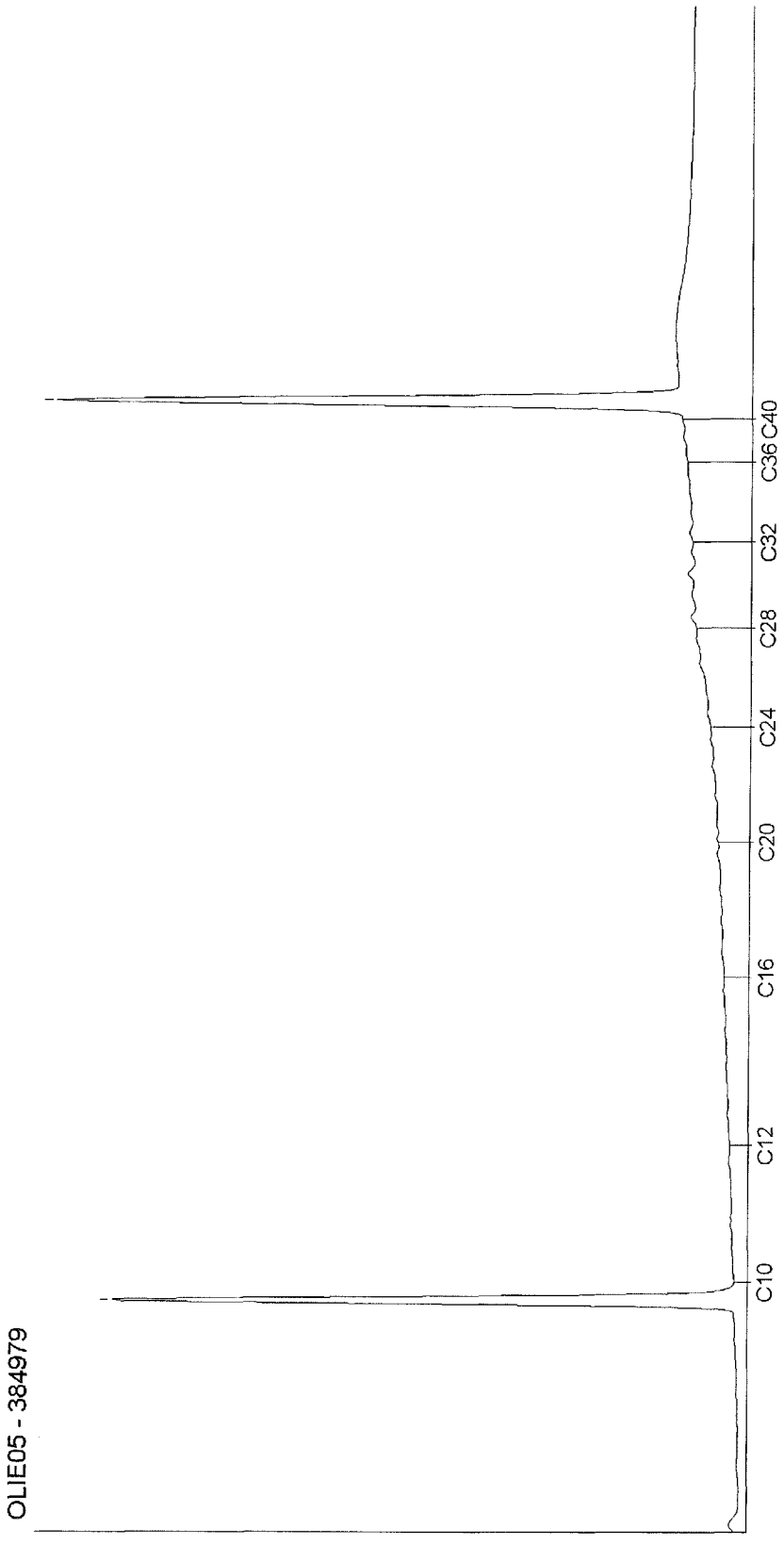

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384980, created at 06.11.2013 09:28:38

Monsteromschrijving: 2 (0-0,2)

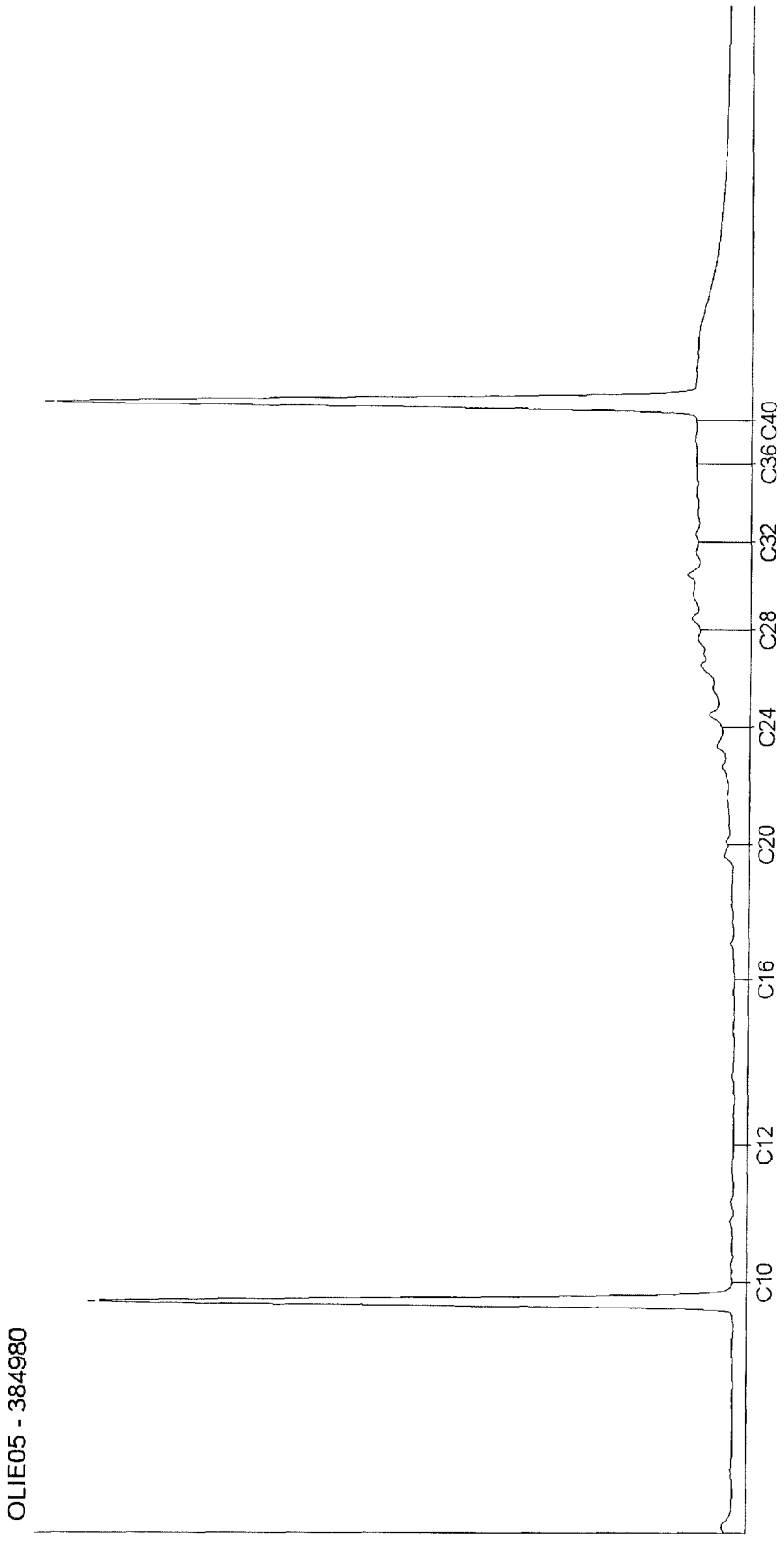

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384981, created at 06.11.2013 09:28:25

Monsteromschrijving: 3 (0-0,2)

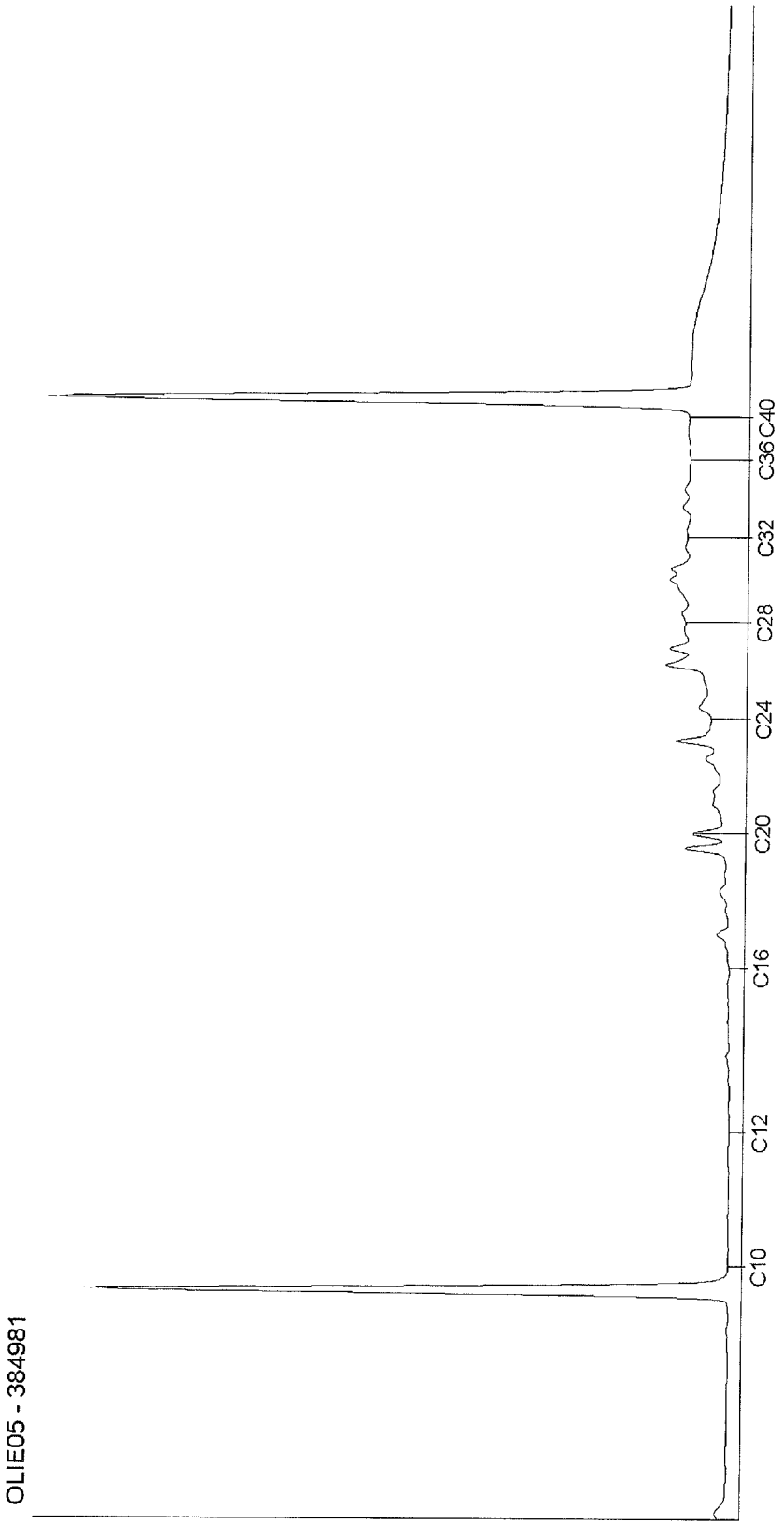

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384982, created at 06.11.2013 09:28:29

Monsteromschrijving: 4 (0-0,2)

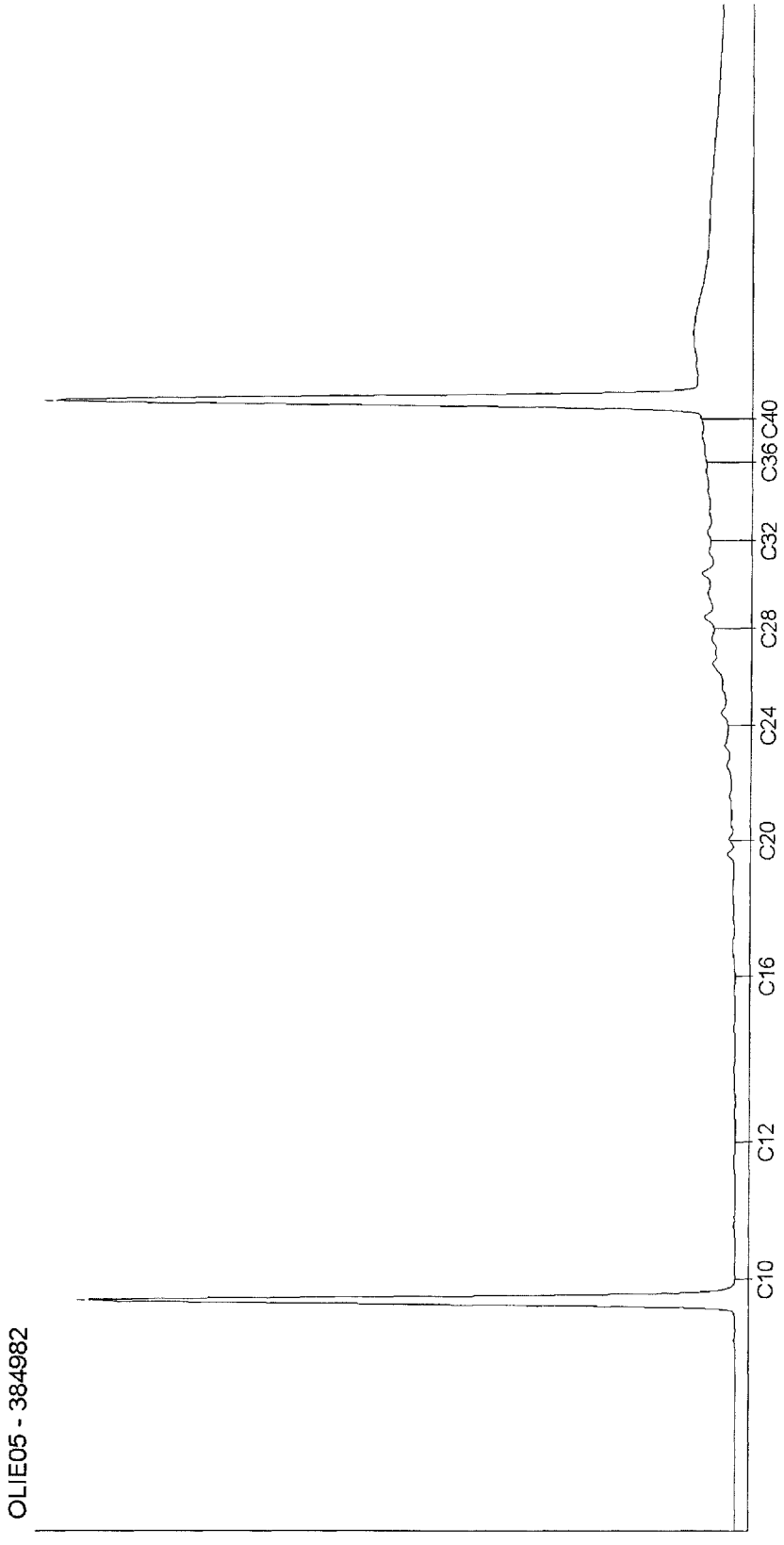

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384983, created at 06.11.2013 09:32:18

Monsteromschrijving: 5 (0-0,2)

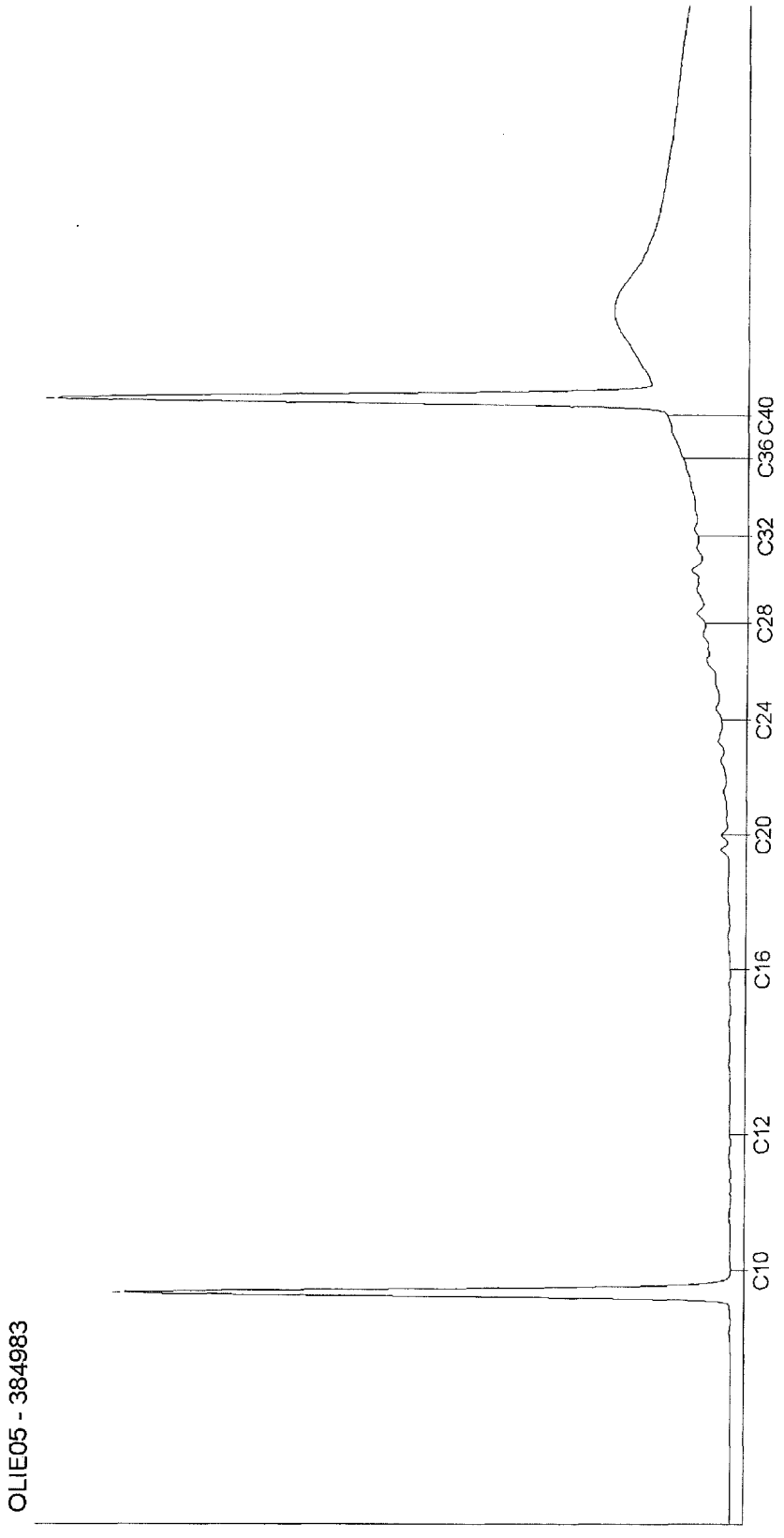

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384984, created at 06.11.2013 09:28:30

Monsteromschrijving: 6 (0-0,3)

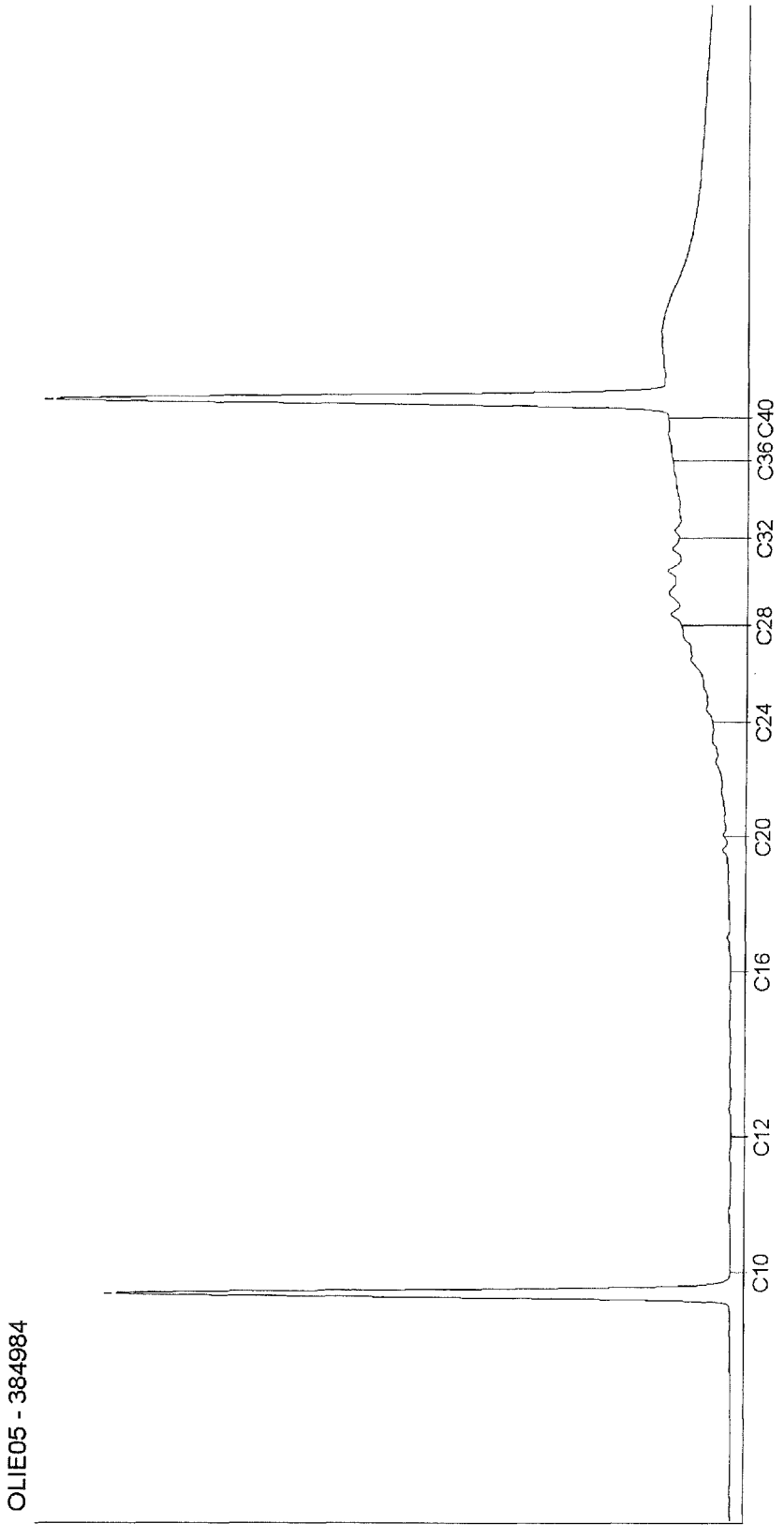

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384985, created at 06.11.2013 09:29:20

Monsteromschrijving: 7 (0-0,2)

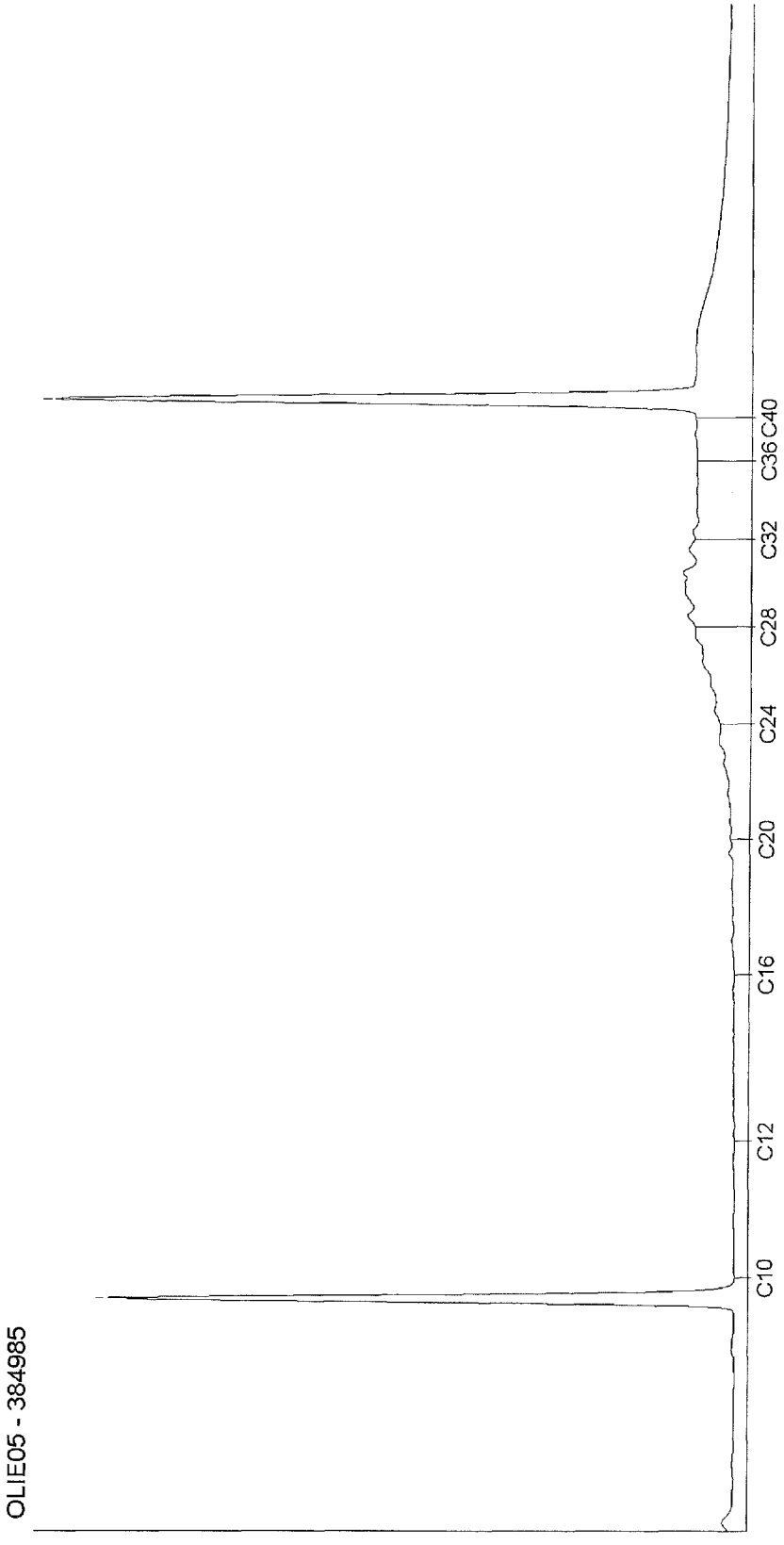

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384986, created at 06.11.2013 09:26:04

Monsteromschrijving: 8 (0-0,3)

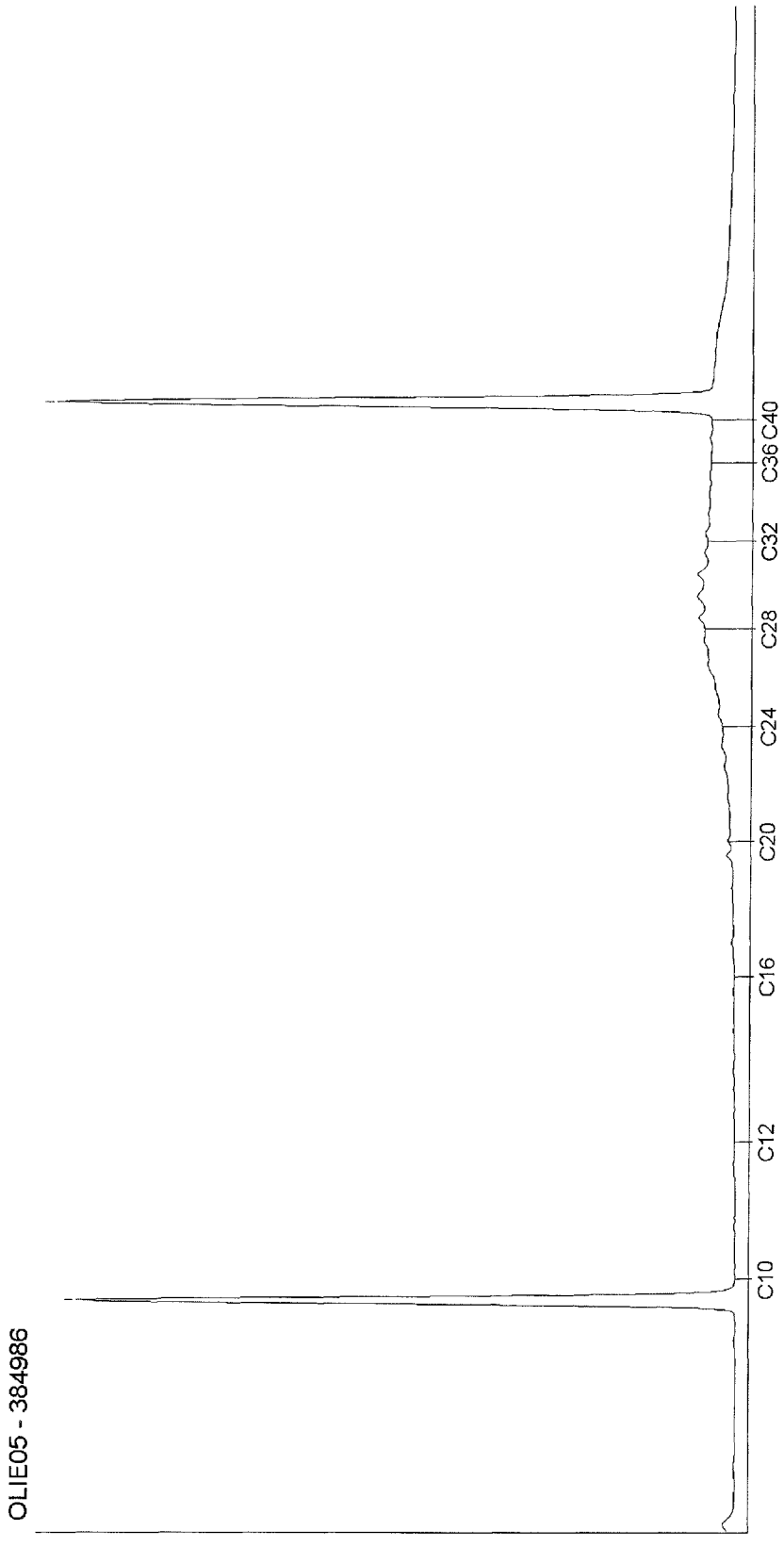

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384987, created at 06.11.2013 09:26:15

Monsteromschrijving: 9 (0-0,3)

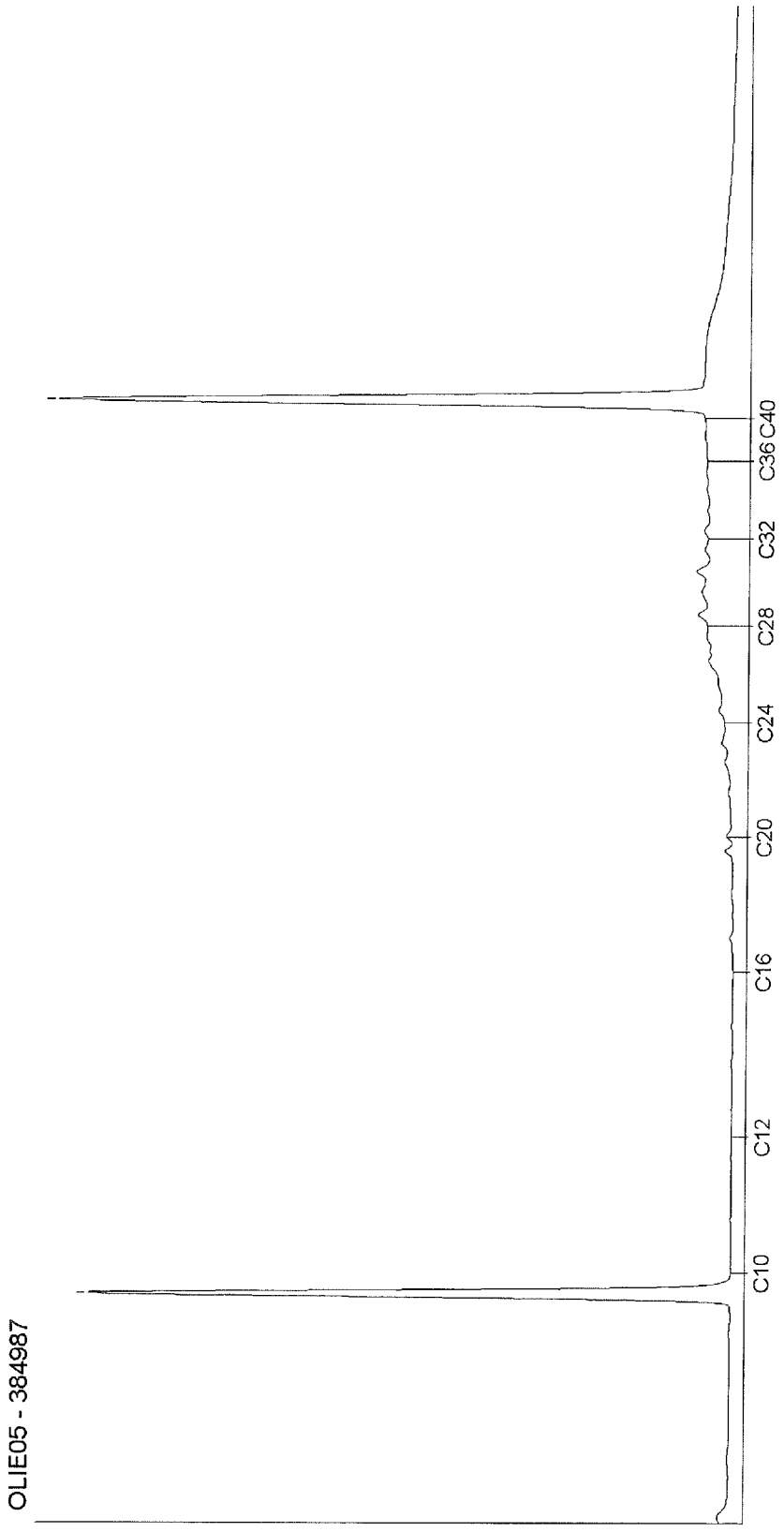

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384988, created at 06.11.2013 09:22:15

Monsteromschrijving: 10 (0-0,3)

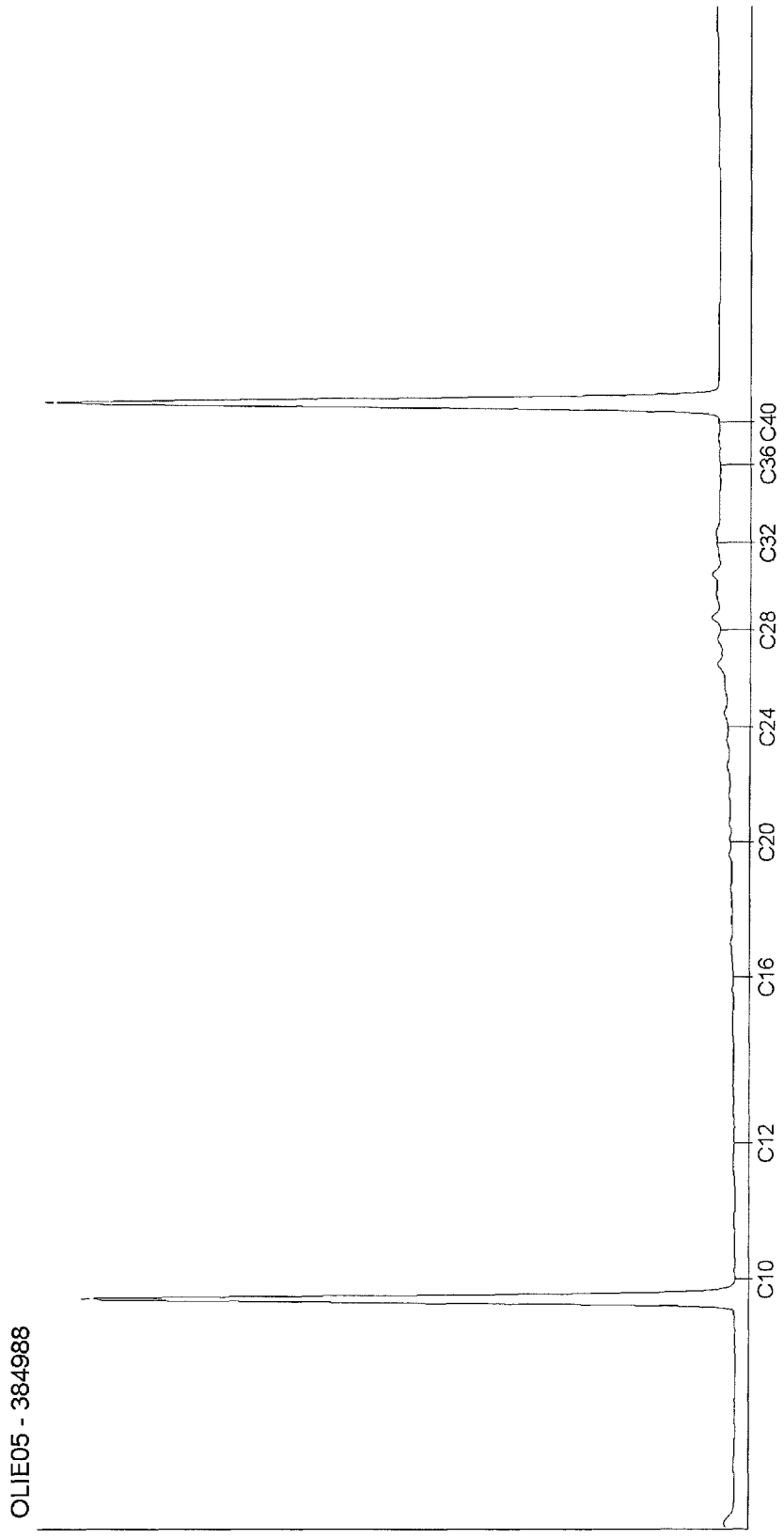

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384989, created at 06.11.2013 07:26:21

Monsteromschrijving: 11 (0-0,3)

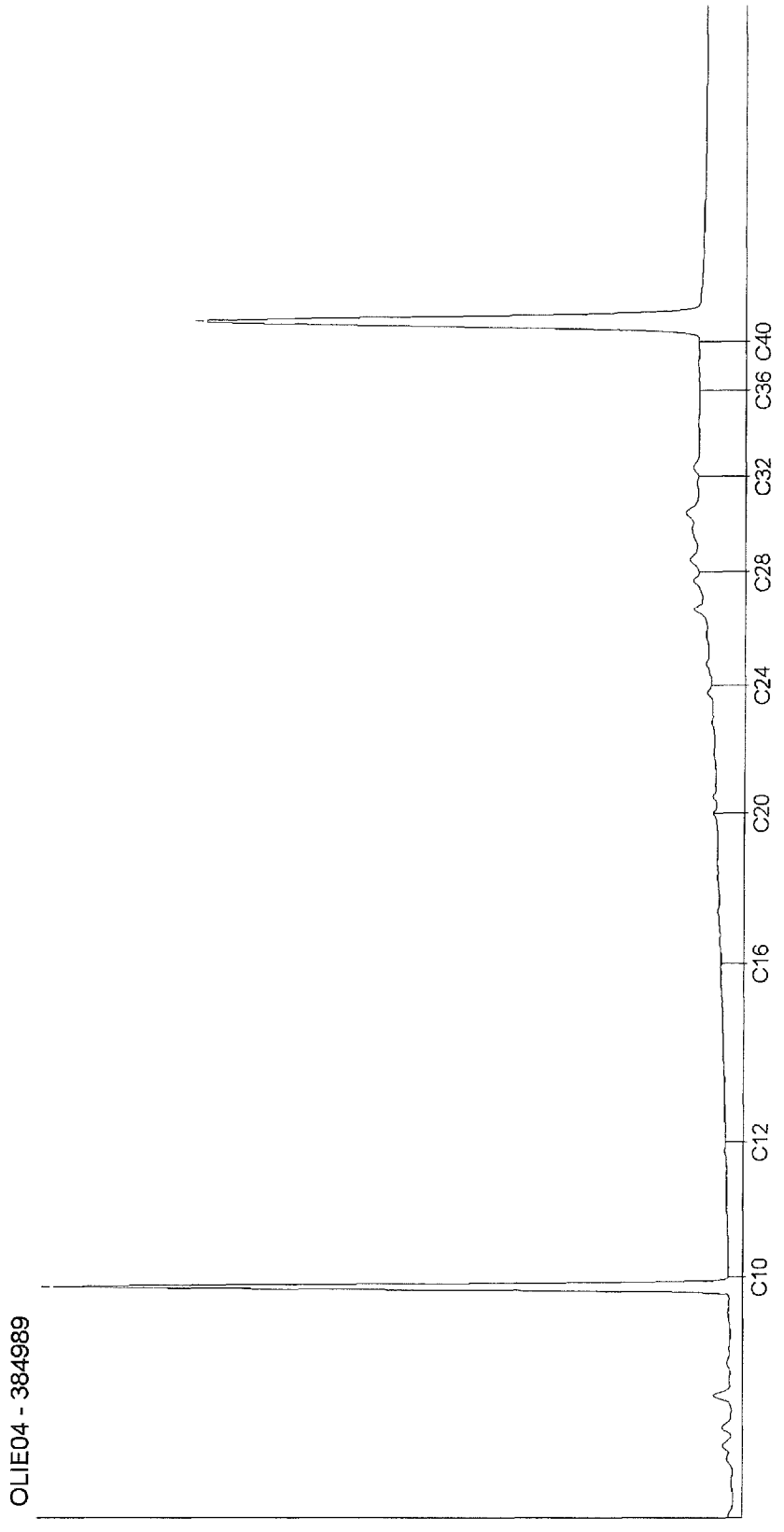

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384990, created at 06.11.2013 09:31:31

Monsteromschrijving: 22 (0-0,3)

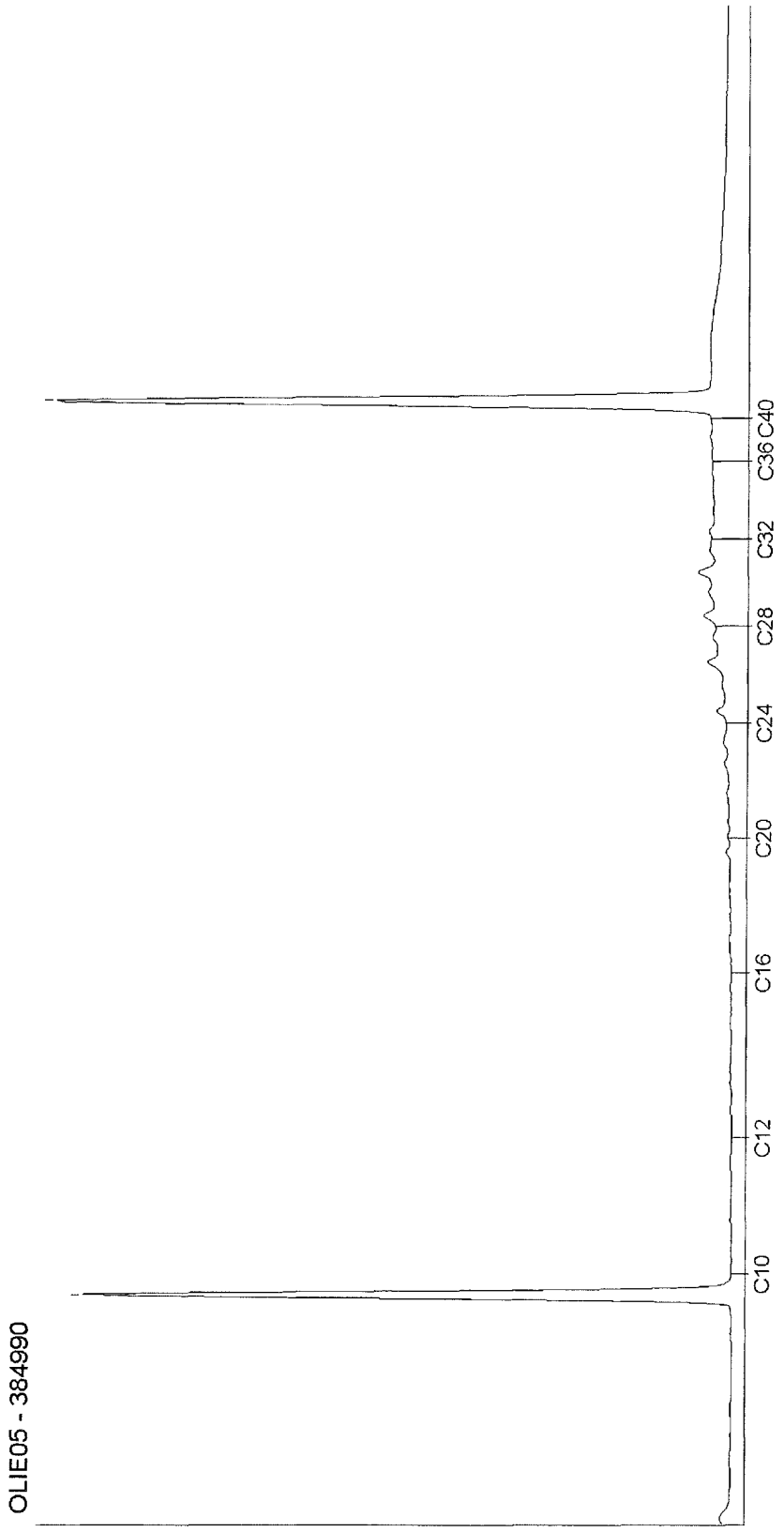

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384991, created at 06.11.2013 09:26:31

Monsteromschrijving: 33 (0-0,2)

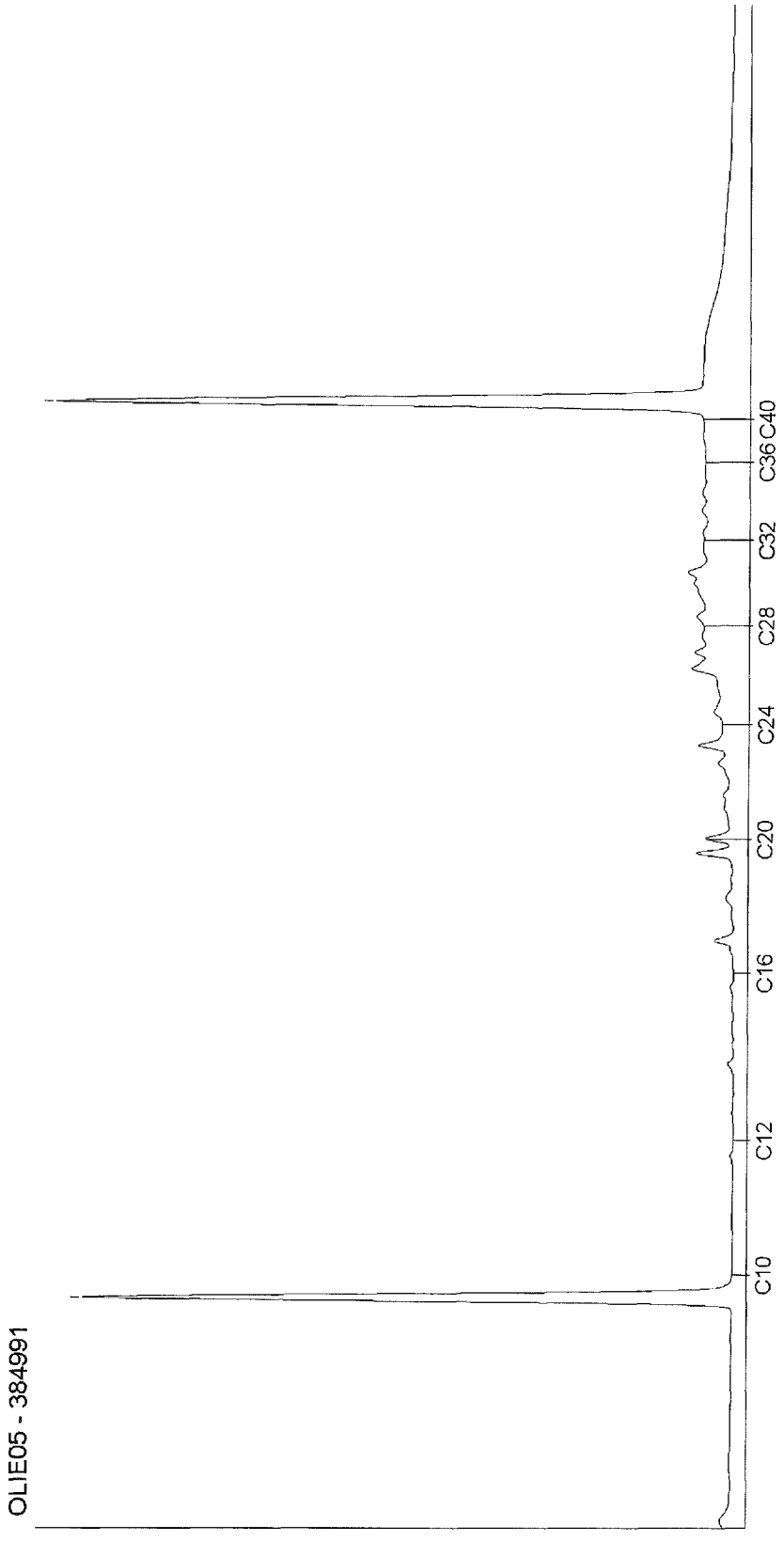

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384992, created at 05.11.2013 17:29:47

Monsteromschrijving: 44 (0-0,2)

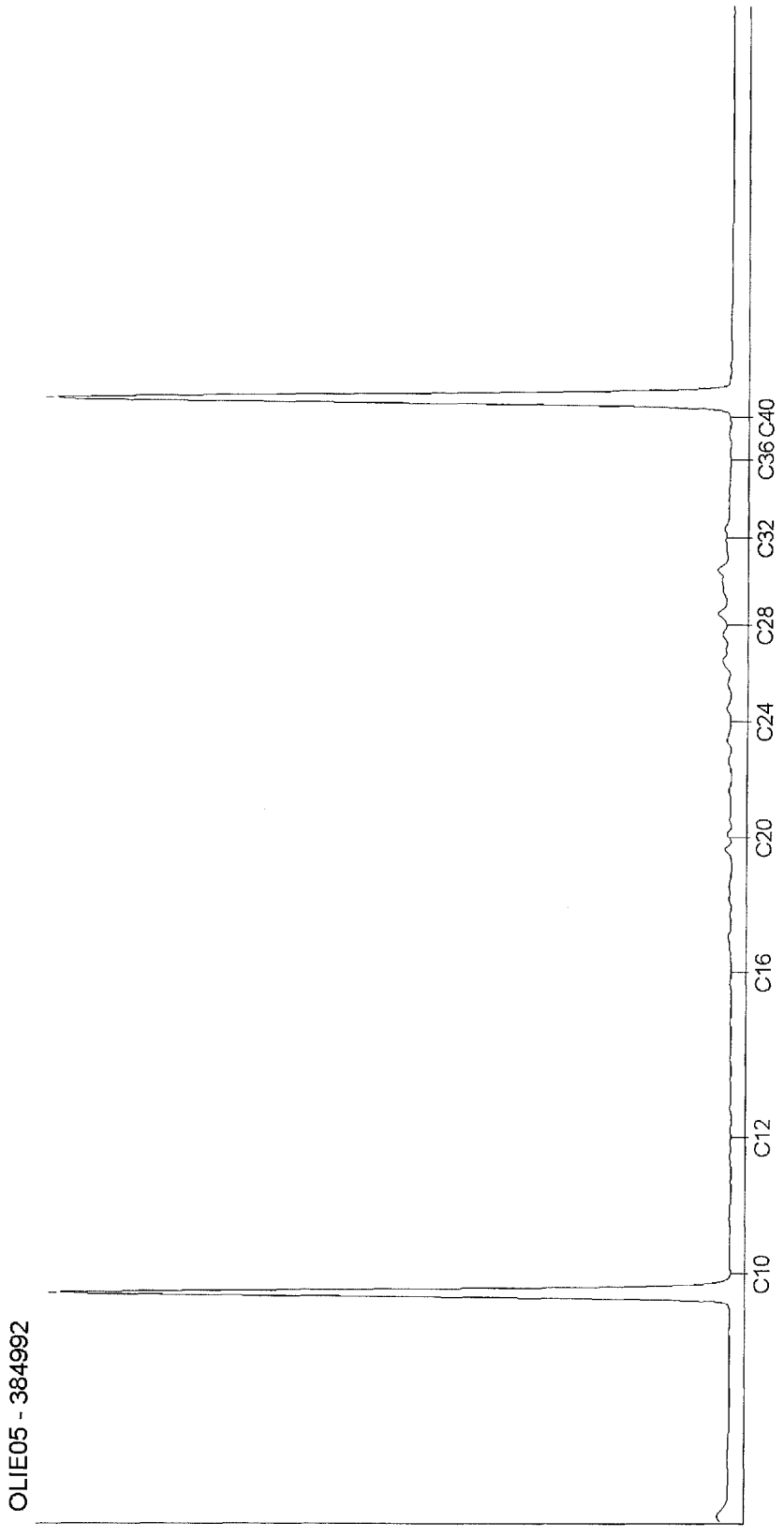

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384993, created at 06.11.2013 07:47:21

Monsteromschrijving: 55 (0-0,2)

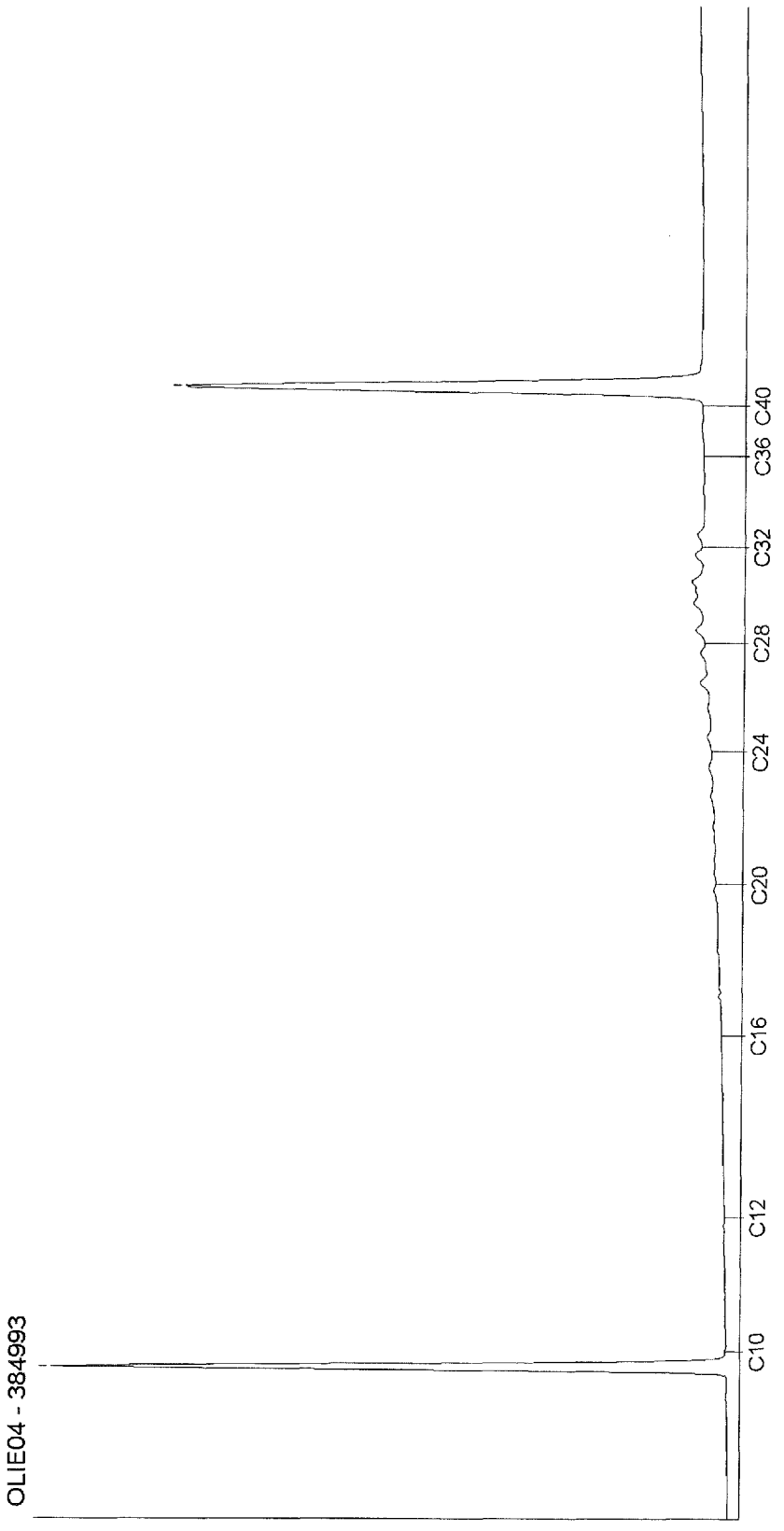

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384994, created at 06.11.2013 09:29:12

Monsteromschrijving: 66 (0-0,3)

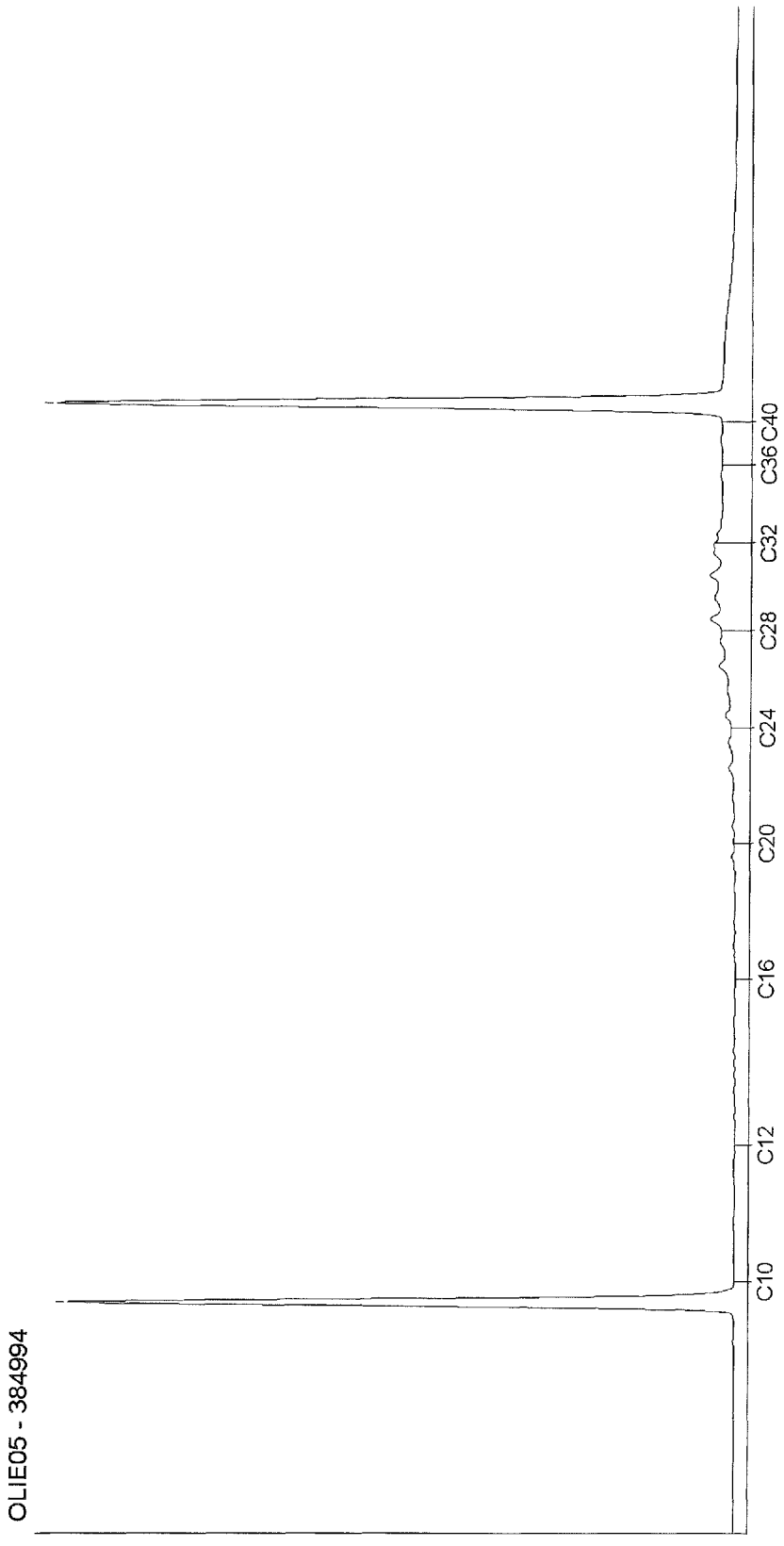

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384995, created at 06.11.2013 09:26:41

Monsteromschrijving: 77 (0-0,3)

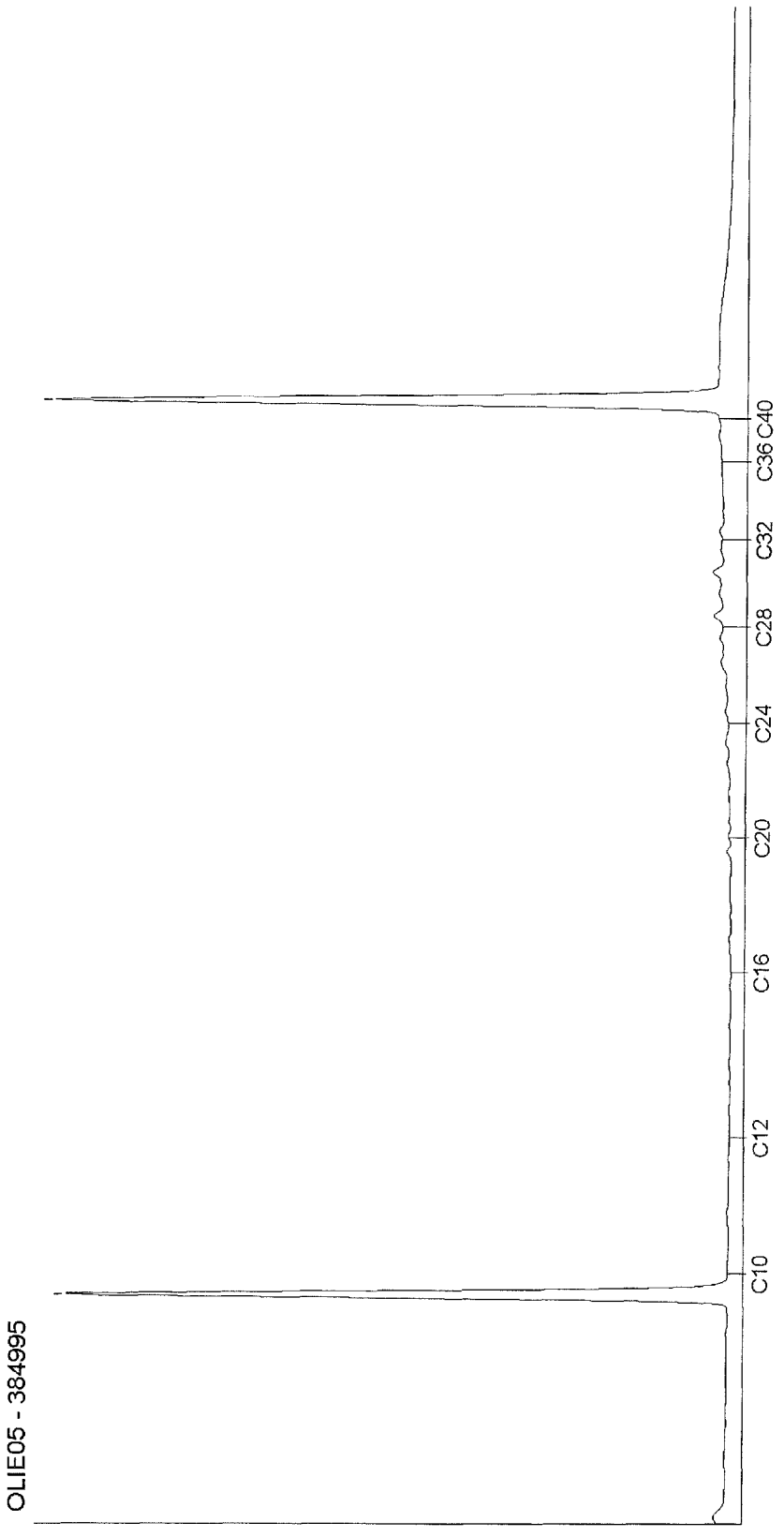

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384996, created at 06.11.2013 09:29:15

Monsteromschrijving: 88 (0-0,3)

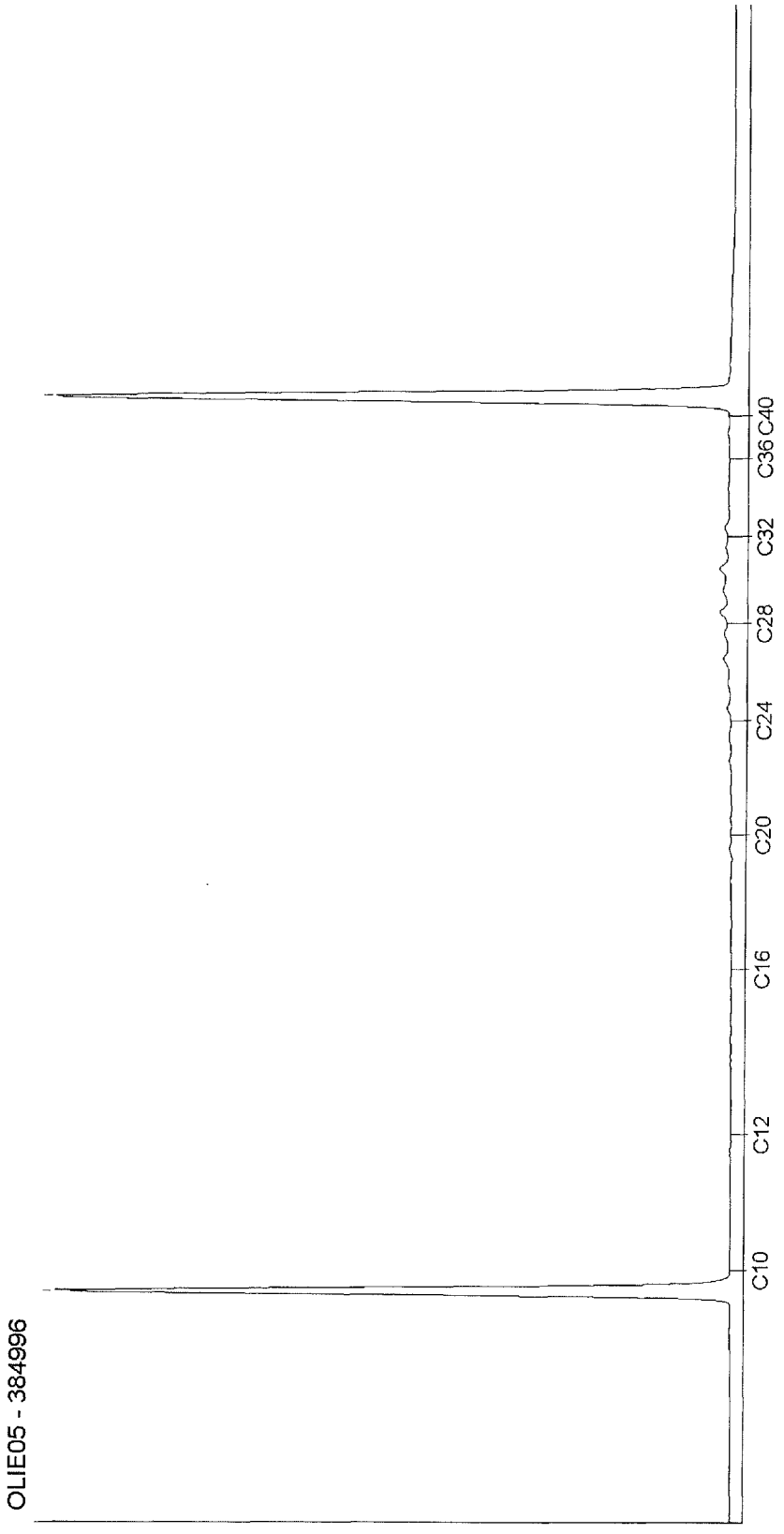

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384997, created at 06.11.2013 09:28:24

Monsteromschrijving: 99 (0-0,3)

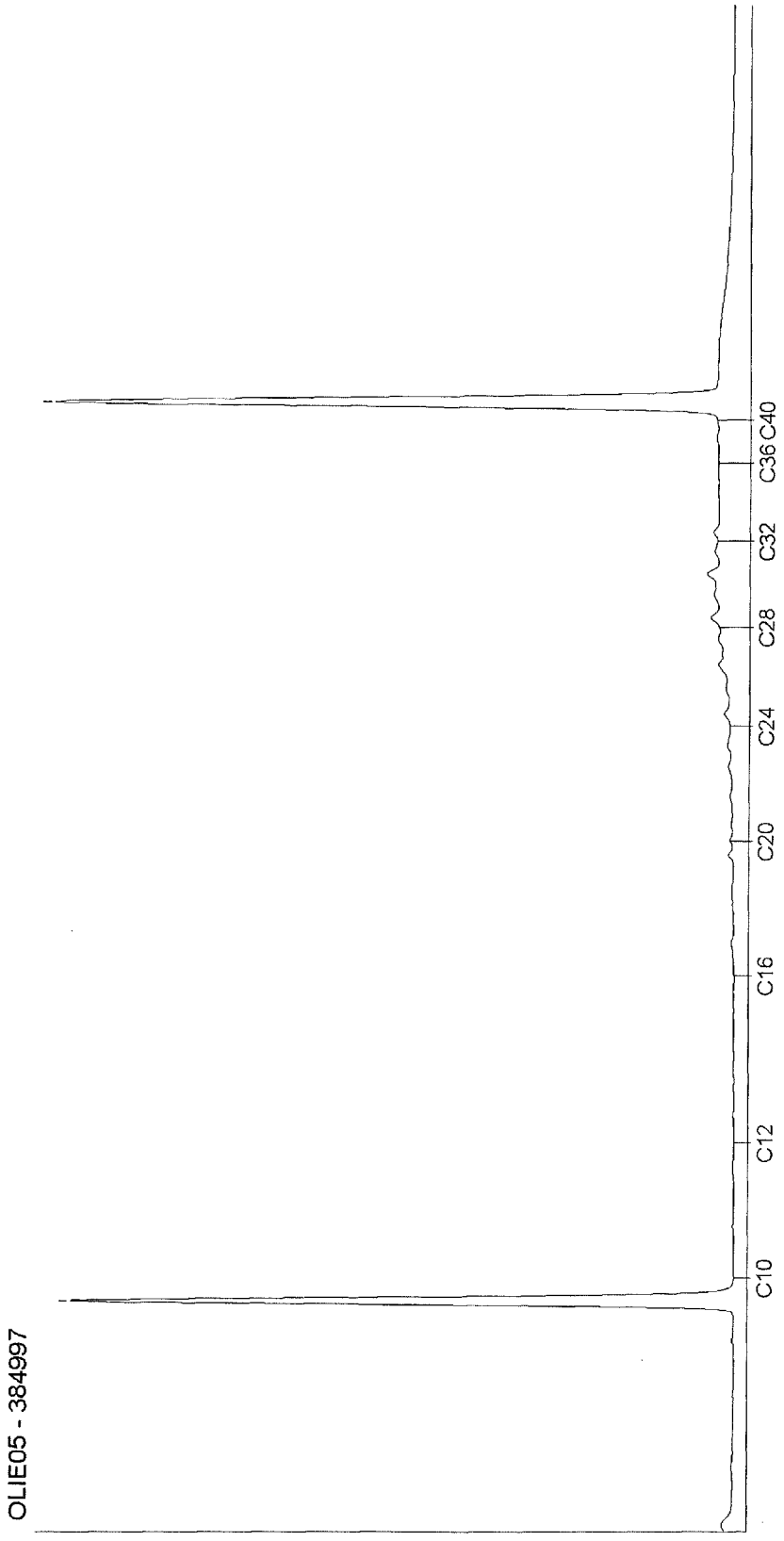

Bijlage 7

Statistische analyse PCB's

PCB's	Overijssel
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0,0012	
0,0012	
0,0013	
0,0015	
0,0025	
0,0026	
0,0027	
0,0028	
0,0028	
0,0038	
0,0053	
0,0075	
0,0083	
0,011	
0,013	
0,001929	gemiddelde
0,008975	P95
0,0028	P80
0	P25
0,0012	P60
0,0023	P70
0,00265	P75
0,00662	P90

	Nieuwe Data Twente (2013)				*Oude data Twente (2011)*				Toetsingscriteria					
	Gem 0-1m STB	**Gem 1-10m STB**	**Gem 0-10m STB**		**Gem 0-25 STB**	**Gem 25-50 STB**	**Gem 0-50 STB**		**gAw**	**gWo**	**gIn**	**Schoon**	**Wonen met Tuin**	**Stedelijk Wonen**
Waarnemingen	10	10	20		24/63	11	35/74							
Lutum (%)	25	25	25		25	25	25							
Humus (%)	10	10	10		10	10	10							
barium (Ba)	nvt	nvt	nvt		134,73615	127,1337	131,96087		-	-	-	190	550	550
cadmium (Cd)	0,25744	0,2414499	0,2494449		0,42487	0,41188	0,42305		0,6	1,2	4,3	0,6	1,2	1,2
kobalt (Co)	8,2514531	7,5041517	7,8778024		***16,52592***	12,60246	***15,26453***		15	35	190	15	23	23
koper (Cu)	34,45469	22,054054	28,254372		21,59746	34,08674	23,3643		40	54	190	40	54	70
kwik (Hg) ##	0,0704854	0,061413	0,0659492		0,07177	0,04983	0,06855		0,15	0,83	4,8	0,4	0,83	0,83
lood (Pb)	***79,654562***	45,323295	***62,488928***		49,47416	***105,06474***	***57,51579***		50	210	530	50	210	210
molybdeen (Mo)	1,05	1,05	1,05		1,05	1,05	1,05		1,5	88	190	3	88	88
nikkel (Ni)	17,553111	10,250379	13,901745		14,95185	24,96324	16,42363		35	39	100	35	39	39
zink (Zn)	***141,64016***	82,985492	112,31282		80,63497	120,72798	86,36144		140	200	720	140	200	300
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	***3,26***	***2,024***	***2,642***		***3,56844***	***3,21091***	***3,5153***		1,5	6,8	40	1,5	6,8	10
PCB (7) (som, 0.7 factor)	***0,0271783***	0,0107287	0,0189535		0,01382	***0,02598***	0,01527		0,02	0,04	0,5	0,07	0,07	0,07
minerale olie (C10-C40)	165	126,42857	149,11765		148,85285	115,15152	145,66619		190	190	500	190	190	225
Conclusie Generiek	**gWo**	**gAw**	**gWo**		**gWo**	**gWo**	**gWo**							
Conclusie Gebiedsspecifiek	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin		Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin							

	Nieuwe data Twente (2013)				*Oude data Twente (2011)*				Toetsingscriteria					
	P80 0-1m STB	**P80 1-10m STB**	**P80 0-10m STB**		**P80 0-25 STB**	**P80 25-50 STB**	**P80 0-50 STB**		**gAw**	**gWo**	**gIn**	**Schoon**	**Wonen met Tuin**	**Stedelijk Wonen**
barium (Ba)	nvt	nvt	nvt		124,72147	127,1337	125,07423		-	-	-	190	550	550
cadmium (Cd)	0,2238608	0,2238608	0,2238608		0,4379	0,41188	0,44248		0,6	1,2	4,3	0,6	1,2	1,2
kobalt (Co)	10,46222	7,0993634	9,528093		*22,74011*	*15,89139*	*22,66349*		15	35	190	15	23	23
koper (Cu)	*45,786963*	27,09062	*44,260731*		25,30273	26,81124	25,51614		40	54	190	40	54	70
kwik (Hg) ##	0,0893281	0,0586215	0,0865366		0,09814	0,04983	0,08431		0,15	0,83	4,8	0,4	0,83	0,83
lood (Pb)	*123,17095*	*56,014172*	*107,20992*		*73,06578*	34,7676	*68,87688*		50	210	530	50	210	210
molybdeen (Mo)	1,05	1,05	1,05		1,05	1,05	1,05		1,5	88	190	3	88	88
nikkel (Ni)	21,24431	12,3217	16,517451		23,47231	23,77941	23,51746		35	39	100	35	39	39
zink (Zn)	*176,83296*	80,378617	*159,88828*		90,91876	95,26962	91,54019		140	200	720	140	200	300
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	*3,02*	1,48	*2,44*		*4,16*	*6,6*	*4,56*		1,5	6,8	40	1,5	6,8	10
PCB (7) (som, 0.7 factor)	*0,0341085*	0,0148217	*0,020155*		0,01221	*0,02042*	0,01299		0,02	0,04	0,5	0,07	0,07	0,07
minerale olie (C10-C40)	188	148	188		***224,28798***	***245,83333***	***225,28653***		190	190	500	190	190	225
Conclusie Generiek	gWo	gAw	gWo		gIn	gIn	gIn							
Conclusie Gebiedsspecifiek	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin		Stedelijk Wonen	Industrie	Industrie							

Bijlage

8

Bespreekpunten overleg provincie en gemeenten d.d. 23 november 2012

1. Verdachte locaties in beeld brengen. Tauw controleert of de monsterpunten uit het bodemonderzoek wegbermen op verdachte locaties (puntbronnen) zijn genomen. We gebruiken het Historisch bodembestand, informatie van de provincie en rechtstreekse gemeenten over nieuwe bodemverontreinigingen, informatie van de provincie en gemeenten over calamiteiten. Tauw gaat een aanvullend onderzoek voorstellen waaruit moet blijken of de eerste meter naast de verharding een andere bodemkwaliteit heeft als de rest van de berm. Hengelo stuurt de factsheet wegbermen toe aan Tauw. Bij de onderzoeksopzet (voor zover mogelijk) rekening houden met aspecten als asfaltsoort, verkeersintensiteit, ouderdom van de weg / berm
2. Soorten asfaltwegen en -lagen. Zie bovenstaande. Het moet blijken hoe gedetailleerd deze informatie beschikbaar is
3. Bovenlaag en onderlaag. Tauw zal gegevens aanleveren waaruit blijkt dat beide bodemkwaliteiten min of meer gelijk zijn
4. Toelichting mengmonsters. Gedaan. Tauw heeft andere hypothese dan gemeenten. Zie punt 1
5. PCB's. Tauw zal hertoetsing aanleveren waaruit blijkt dat bij hanteren van de gangbare rekenregels er geen PCB-probleem is
6. Bodemvreemd materiaal. Dit punt is ter info. Geen actie Tauw
7. Oliegehalte. Er blijkt nieuw beleid te zijn waarin staat hoe met oliegehalten moet worden omgegaan. Almelo stuurt dit beleid op naar Tauw (dit is reeds gebeurd). Tauw zal een hertoetsing van de gegevens doen, waarbij olie weggelaten wordt (want P80 < 100 mg/kg).
8. Aanvullend onderzoek. Zie punt 1. De opzet wordt vooraf doorgestuurd naar Almelo en Hengelo via Mark Klutman. Provincie moet beslissen over al dan niet doorgaan van dit onderzoek
9. Functieklasse industrie. Dit punt is ter info. In de Nota bodembeheer wordt de toepassingseis bepaald. Het rapport van Tauw gaat alleen over de huidige bodemkwaliteit van de wegbermen

Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel

Weg(berm)en regio Twente

15 oktober 2014

Addendum bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel

Wegbermen regio Twente

Kenmerk R003-4718597DEM-mfv-V01-NL

Verantwoording

Titel	Addendum op de bodemkwaliteitskaart provincie Overijssel
Opdrachtgever	Provincie Overijssel
Projectleider	Mirjam Bakx - Leenheer
Auteur(s)	Emmy Donkers, Mirjam Bakx-Leenheer, Martijn Mekkink
Uitvoering veldwerk	Martijn Tiemens (certificaatnummer K54913)
Projectnummer	4718597
Aantal pagina's	16 (exclusief bijlagen)
Datum	15 oktober 2014
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra
- Er zijn analyses uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West
- Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek conform de protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018.

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **8**

2 Onderzoeksstrategie **9**

3 Behandeling van de vragen en opmerkingen **10**
3.1 Verdachte locaties 10
3.2 Asfaltsoort en -lagen 11
3.3 Dieptetraject 11
3.4 Mengmonsters 12
3.5 Hertoetsing PCB's 12
3.6 Bodemvreemd materiaal 12
3.7 Hertoetsing minerale olie 13
3.8 Aanvullend onderzoek 13
3.8.1 Afstand tot de wegverharding 13
3.8.2 Verkeersintensiteit en wegtype 14
3.9 Functieklasse industrie 15

4 Conclusies **15**

Bijlage(n)

1 Verdachte deellocaties
2 Aanvullend bodemonderzoek
3 Situering monsterpunten
4 Analyserapport
5 Toetsingswaarden
6 Analysecertificaten
7 Statistische analyse PCB's
8 Bespreekpunten overleg provincie en gemeenten d.d. 23 november 2012

1 Inleiding

In opdracht van de provincie Overijssel, op aanvraag van de gemeenten binnen regio Twente, is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de regionale wegbermen.

De aanleiding van het onderzoek is de vraag van de gemeenten om een analyse van de gehanteerde strategie voor onderzoek[1] dat is uitgevoerd door Tauw. Tijdens een overleg tussen de provincie en de Twentse gemeenten op 23 november 2012 hebben de gemeenten een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Dit onderzoek heeft tot doel antwoord te geven op de vragen en opmerkingen.

De vragen en opmerkingen zijn:

1. Controle of de monsterpunten uit het bodemonderzoek wegbermen (2011) op verdachte locaties (puntbronnen) zijn genomen
2. In het aanvullend onderzoek moet informatie over de soorten asfaltwegen en –lagen worden meegenomen
3. Door middel van een statistische analyse moet worden aangetoond dat de boven- (0 - 25 cm -mv) en onderlaag (25 - 50 cm -mv) een gelijke kwaliteit hebben;
4. Toelichting op de mengmonsters
5. Hertoetsing van de PCB's waaruit blijkt dat bij het hanteren van de gangbare rekenregels er geen 'PCB-probleem' is
6. Bodemvreemd materiaal. Bij hergebruik betreft dit maximaal 5 %. Dit punt is ter informatie
7. Hertoetsing minerale olie conform de beschrijving uit de notitie 'voorstel omgang minerale olie' van Witteveen en Bos (kenmerk GV894-1, augustus 2011)
8. Aanvullend bodemonderzoek. Uit het aanvullend onderzoek moeten de volgende zaken duidelijk worden:
   - De 1^{e} meter wegberm vanaf de wegverharding (0 - 1 m - wegverharding) heeft (g)een significant andere kwaliteit dan de bodem van de wegberm met een afstand 1 - 10 m vanaf de wegverharding
   - De ouderdom, soort en verkeersintensiteit van de provinciale wegen heeft (g)een invloed op de kwaliteit van de wegbermen
9. Functieklasse industrie. In de nota bodembeheer wordt de toepassingseis bepaald. De rapportage betreffende de bodemkwaliteitskaart gaat enkel over de huidige bodemkwaliteit van de wegbermen. Dit punt is ter informatie

[1] R002-4718597WDO-cmn-V02-NL: Bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen regio Twente

Een aanvullend onderzoek en een statistische analyse zijn uitgevoerd om de vragen te beantwoorden. In hoofdstuk 2 is de onderzoeksstrategie beschreven. Hoofdstuk 3 bevat onze antwoorden op de vragen, mede op basis van de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 volgt tenslotte de conclusie.

In dit addendum wordt een onderscheid gemaakt in de dataset 2011, welke is gebruikt voor het opstellen van de provinciale bodemkwaliteitskaart, en de dataset 2013, welke aanvullend is verzameld in het kader van de hierboven gestelde onderzoeksvragen.

2 Onderzoeksstrategie

Ten behoeve van de analyse van de invloed van de soort wegen en de afstand van de wegverharding op de kwaliteit van de wegberm (vraag 8 uit hoofdstuk 1), is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis de aangeleverde gegevens van de provincie is in de onderzoeksopzet rekening gehouden met de verkeersintensiteit en de teerhoudendheid van de weg:

1. Verkeersintensiteit: druk, normaal, rustig
2. Teerhoudendheid: teervrij, teerverdacht, teerhoudend

Een beschrijving van het aanvullend onderzoek is opgenomen in bijlage 2 van deze rapportage.

De resultaten van het bodemonderzoek (2011 en 2013) zijn getoetst aan de geldende toetsingscriteria conform gebiedsspecifiek beleid. Dit houdt in dat de 80-percentielwaarden uit de dataset zijn getoetst aan de lokale maximale waarden (lmw) die zijn vastgesteld in de regionale Nota Bodembeheer (zie tabel 2.1).

Bij de toetsing van minerale olie is rekening gehouden met de aanvulling op de nota betreffende de normstelling voor minerale olie (zie tabel 2.2).

Tabel 2.1 Toetsingswaarden Standaard bodem, lokale maximale waarden (uit: Nota bodembeheer regio Twente, gehalten in mg/kg d.s.)

Klasse	Stof													
	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Mo	Ni	Zn	PAK	olie	PCB
Schoon	20	190	0,6	55	15	40	0,4	50	3	35	140	1,5	190	0,07
Wonen met tuin	27	550	1,2	62	23	54	0,83	210	88	39	200	6,8	190	0,07
Stedelijk wonen	27	550	1,2	62	23	70	0,83	210	88	39	300	10	225	0,07

Tabel 2.2 Normstelling op basis van organische stof, indien gemeten waarde minerale olie >100 mg/kg d.s. (uit: notitie voorstel omgang minerale olie, Witteveen en Bos, kenmerk GV894-1 d.d. 8-8-2011)

Gehalten organische stof	Maximale grens achtergrondwaarde (mg/kg d.s.)	Maximale grens industrie (mg/kg d.s.)
2 %	38	100
3 %	57	150
4 %	76	200
5 %	95	250
6 %	114	300

3 Behandeling van de vragen en opmerkingen

3.1 Verdachte locaties

Op basis van het Historisch bodembestand van de provincie is een overzicht gemaakt van de verdachte locaties aan de provinciale wegen. De kaart met verdachte locaties is bijgevoegd als bijlage 1. Er zijn geen calamiteiten bekend in het bodembestand van de provincie en gemeenten.

Op basis van de aangeleverde gegevens blijkt dat geen van de waarnemingen uit het bodemonderzoek in 2011 binnen een verdachte locatie ligt. Ook de aanvullende waarneming in 2013 liggen niet binnen verdachte locaties.

3.2 Asfaltsoort en -lagen

Bij de provincie was geen informatie beschikbaar betreffende de asfaltsoort en –lagen van de provinciale wegen. De wel beschikbare gegevens betreffen informatie over de teerhoudendheid (teerhoudend, teervrij, teerverdacht) en de drukte (rustig, normaal, druk) van de provinciale wegen. Bij het aanvullend onderzoek is rekening gehouden met deze beschikbare informatie (zie verder paragraaf 3.8).

3.3 Dieptetraject

In tabel 3.1 zijn de bodemkwaliteiten van de verschillende bodemlagen gepresenteerd, gebaseerd op de P80 van de dataset 2011.

Tabel 3.1 Toetsing dataset 2011 conform gebiedsspecifiek beleid voor drie bodemlagen

	Diepte vanaf maaiveld		
	0 - 25 cm	**25 - 50 cm**	**0 - 50 cm**
Aantal waarnemingen (NEN nieuw/NEN oud)	24/63	11/0	35/74
Berekening inclusief de parameter minerale olie			
Bodemkwaliteitsklasse conform gebiedsspecifiek beleid (P80)	Stedelijk Wonen	Industrie	Industrie
Klassenbepalende parameter(s)	Minerale olie	Minerale olie	Minerale olie
Berekening exclusief de parameter minerale olie			
Bodemkwaliteitsklasse conform gebiedsspecifiek beleid (P80)	Wonen met tuin	Wonen met tuin	Wonen met tuin
Klassenbepalende parameter(s)	Kobalt, lood en PAK	Kobalt, lood en PAK	Kobalt, lood en PAK

De bodemkwaliteit wordt beschreven in klassen. In dit geval blijkt minerale olie de klassenbepalende stof voor beide dieptetrajecten te zijn (zie paragraaf 3.7 voor een nadere uitleg over de toetsing van minerale olie). Hoewel op basis tabel 3.1 resultaten blijkt dat de bodemlaag 0 – 25 cm -mv een klasse ‘schoner’ is dan de onderliggende bodemlaag 25 – 50 cm –mv, zijn de werkelijke verschillen zeer klein. De P80 voor minerale olie heeft voor de drie bodemlagen (0 - 25, 25 - 50, 0 - 50 cm -mv) een gelijke ordergrootte, variërend van 224 tot 246 mg/kg d.s. De klassengrens tussen stedelijk wonen en industrie is voor minerale olie 225 mg/kg d.s. en daarmee is doorslaggevend voor de kwaliteitsklasse. Het dieptetraject 0 – 25 cm -mv valt hierdoor met 224 mg/kg nog net binnen de klasse stedelijk wonen.

Ter informatie is dezelfde vergelijking tussen bodemlagen gedaan voor de dataset waaruit minerale olie is weggelaten. In dat geval vallen de drie de bodemlagen binnen de kwaliteitsklasse 'wonen met tuin' (zie bijlage 7 voor een totaaloverzicht van de statistische berekening).

Geconcludeerd kan worden dat het verschil in bodemkwaliteit tussen de drie berekende bodemlagen minimaal is. Statistisch is het verschil voor de parameter minerale olie < 10 %. Daarom kan de bodemlaag 0 - 50 cm -mv als één bodemlaag beschouwd worden.

3.4 Mengmonsters

Een beschrijving van de samenstelling van de mengmonsters is gegeven in bijlage 2 van deze rapportage. Deze wijze van bemonsteren is gehanteerd om op een locatie de representatieve kwaliteit van de wegberm te bepalen met behulp van één chemische analyse.

Voor de dataset van bestaande gegevens (dataset 2011) zijn alle mengmonsters meegeteld als een separate waarneming.

3.5 Hertoetsing PCB's

Voor de dataset van de gemeente Twente (dataset 2011) is bepaald of de parameter PCB's een klassenbepalende parameter is voor de kwaliteitsbepaling van de wegbermen met een dieptetraject 0 – 50 cm -mv en een maximale afstand tot 10 meter vanaf de wegverharding.

Tabel 3.2 Samenvatting hertoetsing PCB's voor dieptetraject 0 – 50 cm -mv (dataset 2011)

Parameter	Hoeveelheid waarnemingen	P80 (mg/kg)	Schoon (mg/kg)
PCB's	35	0,01	0,07

Uit de tabel blijkt dat voor de 80-percentielwaarde van de parameter PCB's de maximale waarde voor de klasse 'schoon' niet overschrijdt. Hieruit blijkt dat de parameter PCB's niet klassenbepalend is bij het vaststellen van de kwaliteitsklasse van de wegbermen.

Een nadere uitwerking van de berekening is opgenomen in bijlage 7.

3.6 Bodemvreemd materiaal

Deze opmerking betreft een punt ter informatie. Uit deze opmerking is geen actiepunt voor Tauw gevolgd.

3.7 Hertoetsing minerale olie

De gemeenten hebben gevraagd om de parameter minerale olie te toetsen aan de gebiedsspecifieke norm, zoals beschreven in de notitie 'voorstel omgang minerale olie' door Witteveen en Bos (kenmerk GV894-1, d.d. 8-8-2011). Bij een gemeten gehalte voor minerale olie > 100 mg/kg d.s. wordt de normstelling gecorrigeerd voor organische stof. Bij een gemeten gehalte voor minerale olie < 100 mg/kg d.s. wordt de normstelling niet gecorrigeerd.

Tabel 3.3 Hertoetsing minerale olie standaard bodem (dataset 2011)

Diepte (cm –mv)	0 - 25	25 - 50	0 - 50
Humus (%)	4,01	2,40	3,77
P80 gemeten (mg/kg)	90	59	85
P80 gemeten < 100 mg/kg	Ja	Ja	Ja
P80 STB (mg/kg)	224,3	245,8	225,3
Kwaliteitsklasse	Stedelijk wonen	Industrie	Industrie
Gebiedsspecifieke waarde klasse Stedelijk wonen (STB, mg/kg)	225	225	225

Voor alle dieptetrajecten blijft de gemeten waarde ('P80 gemeten') voor minerale olie onder de gebiedsspecifieke norm van 100 mg/kg d.s. De normstelling voor minerale olie is daarom niet gecorrigeerd bij toetsing. De gehanteerde werkwijze bij toetsing in de rapportage met kenmerk R002-4718597WDO-cmn-V02-NL is correct en hoeft hier niet op te worden aangepast.

De resultaten in tabel 3.3 tonen aan dat de gehalten minerale olie, omgezet naar standaard bodem, voor de drie varianten in dezelfde ordergrootte liggen. Voor het dieptetraject 0 – 25 cm - mv ligt het gehalte minerale olie nog net onder de LMW, met een verschil van 0,7 mg/kg ten opzichte van de LMW. Omdat minerale olie de klassenbepalende parameter is (zie bijlage 7), ontstaat hierdoor een klassenverschil. Terwijl de milieuhygiënische kwaliteit van de drie varianten/bodemlagen vergelijkbaar is.

3.8 Aanvullend onderzoek

Een beschrijving van het aanvullend onderzoek is opgenomen in bijlage 2.

3.8.1 Afstand tot de wegverharding

De gemeten waarden tonen aan dat er een verschil in bodemkwaliteit bestaat op basis van de afstand tot de wegberm (zie tabel 3.5): de wegberm < 1 m van de wegverharding is over het algemeen slechter van kwaliteit dan de wegberm 1 – 10 m van de wegverharding (niet toepasbaar/industrie versus industrie/stedelijk wonen/wonen met tuin/schoon).

Echter, een analyse van de P80 van de gehele dataset (dataset 2013, zie tabel 3.4) toont aan dat er geen verschil in kwaliteitsklasse is tussen de verschillende afstanden tot de weg. Een nadere toelichting is gegeven in bijlage 7.

Tabel 3.4 Toetsing P80 (dataset 2013) aan het gebiedsspecifiek beleid van de regio Twente

	Afstand tot de wegverharding		
	0 – 1 m	**1 – 10 m**	**0 – 10 m**
Aantal waarnemingen	10	10	20
Overschrijdende parameters	Cu, Pb, Zn, PAK, PCB's	Pb	Cu, Pb, Zn, PAK, PCB's
Bodemkwaliteitsklasse	Wonen met tuin	Wonen met tuin	Wonen met tuin

Op basis van bovenstaande is de aanname van Tauw terecht om de gehele wegberm te beschouwen als één homogeen deelgebied. De gehanteerde werkwijze hoeft daarom niet te worden aangepast.

3.8.2 Verkeersintensiteit en wegtype

Op basis van de nieuw verzamelde data (dataset 2013) blijkt dat de verkeersintensiteit en het wegtype geen invloed hebben op de kwaliteit van de wegbermen (zie tabel 3.5). Op basis van de separate metingen is er geen duidelijke correlatie te vinden tussen de verkeersintensiteit en het wegtype op de bepaling van de bodemkwaliteitsklasse.

Tabel 3.5 Toetsing invloed verkeersintensiteit en wegtype op bodemkwaliteit wegbermen, separate metingen

Naam		**Wegtype**	**Drukte**	**Waarnemingen**	**Kwaliteitsklasse < 1 m –weg**	**Kwaliteitsklasse 1 - 10 m -weg**
Deldenerstraat	N346	Teerhoudend	Druk	0/10	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Stedelijk wonen (Minerale olie)
Denenkampstraat	N342	Teervrij	Normaal	1/11	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)
Rondweg	N346	Teervrij	Normaal	2/22	Industrie (Minerale olie, PCB)	Wonen met tuin (Lood)
Oldenzaalsestraat	N733	Teervrij	Druk	3/33	Niet toepasbaar (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)

Naam		Wegtype	Drukte	Waarnemingen	Kwaliteitsklasse < 1 m –weg	Kwaliteitsklasse 1 - 10 m -weg
Zenderseweg	N744	Teerverdacht	Normaal	4/44	Industrie (Minerale olie)	Schoon
Hexelseweg	N751	Teerverdacht	Normaal	5/55	Industrie (Minerale olie)	Industrie (Minerale olie)
Holterstraatweg	N350	Teerverdacht	Normaal	6/66	Industrie (Minerale olie, PCB)	Wonen met tuin (PAK, lood)
Pastoor Ossestraat	N741	Teerverdacht	Normaal	7/77	Industrie (Minerale olie)	Schoon
Haaksbergerstraat	N739	Teerverdacht	Druk	8/88	Industrie (Minerale olie)	Wonen met tuin (Koper)
Rijssenseweg	N752	Teerverdacht	Rustig	9/99	Industrie (Minerale olie)	Schoon

3.9 Functieklasse industrie

Ook deze opmerking betreft een punt ter informatie. Uit deze opmerking is geen actiepunt voor Tauw gevolgd.

4 Conclusies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan per vraag/opmerking van de gemeenten het volgende geconcludeerd worden:

1. Verdachte locaties:
   - Er zijn geen waarnemingen genomen ter plaatse van verdachte locaties, voor zowel het reeds uitgevoerde onderzoek ten behoeve van de bodemkwaliteitskaart, als het aanvullende onderzoek
2. Soort asfaltwegen –lagen:
   - Bij de provincie is geen informatie bekend betreffende de asfaltsoort- en lagen van de provinciale wegen
   - Er is geen duidelijke correlatie tussen de verkeersintensiteit en wegtype van de provinciale wegen en de kwaliteitsklasse van de wegbermen

3. Boven- en onderlaag
    - Op basis van de beschikbare gegevens is er een verschil in kwaliteitsklasse tussen de bodemlagen 0 - 25 cm -mv en 25 - 50 cm -mv. De reden hiervoor is dat minerale olie klassenbepalend blijkt te zijn, en de P80 voor minerale olie net onder of net boven de klassegrens ligt. Echter, de werkelijke verschillen in oliegehalten zijn zo klein dat de bodemlaag 0 - 50 cm -mv als een homogeen deelgebied beschouwd kan worden
4. Mengmonsters
    - In deze rapportage is een toelichting gegeven op het omgaan met mengmonsters
5. PCB's
    - Een hertoetsing van de PCB-gehalten aan de geldende rekennormen toont aan dat er geen 'PCB-probleem' is
6. Oliegehalte
    - Omdat de gemeten gehalten aan minerale olie < 100 mg/kg betreft, kan de normstelling voor minerale olie zoals beschreven in de notitie van Witteveen en Bos niet worden toegepast. In de rapportage van de bodemkwaliteitskaart is er correct omgegaan met de gehalten minerale olie bij toetsing
7. Aanvullend onderzoek – afstand tot de wegverharding
    - Het aanvullend onderzoek toont aan dat de afstand tot de wegverharding geen rol speelt in de bodemkwaliteit van de wegberm. Wanneer de P80 van de dataset is getoetst, bestaat er geen verschil in bodemkwaliteitsklassen tussen de wegberm 0 - 1 m - wegverharding en de wegberm 1 – 10 m –wegverharding

Eindconclusie
De rapportage bodemkwaliteitskaart (2011) kan gebruikt worden ten behoeve van grondverzet in provinciale wegbermen. Op basis van dit addendum zijn er geen aanpassingen op de bestaande rapportage.

Bijlage

1 Verdachte deellocaties

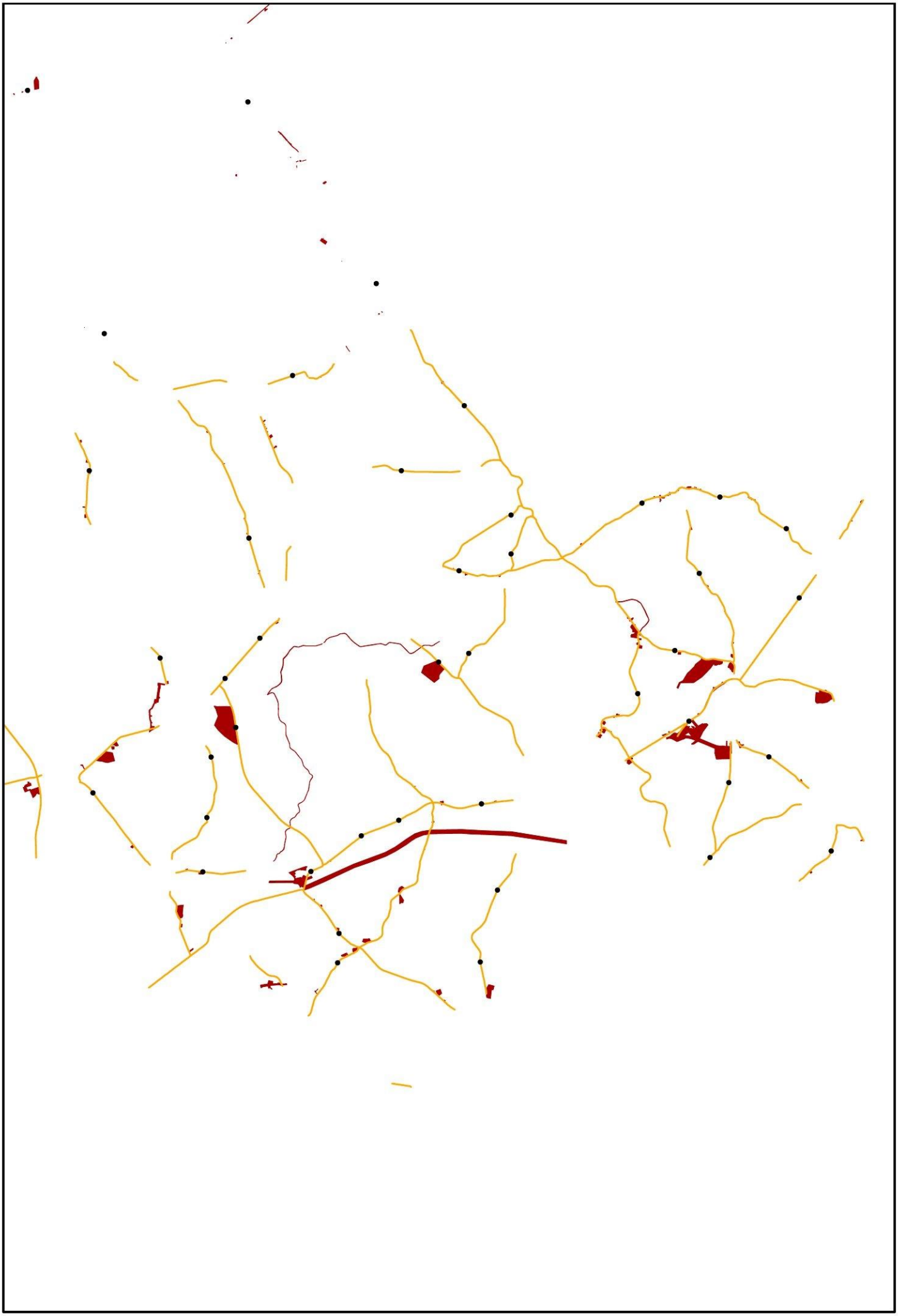

Bijlage

2

Aanvullend bodemonderzoek

1 Onderzoeksstrategie

Op basis de aangeleverde gegevens van de provincie is in de onderzoeksopzet rekening gehouden met de verkeersintensiteit en de teerhoudendheid van de weg. Er is hierdoor een onderscheid gemaakt in provinciale wegen op basis van:

3. Verkeersintensiteit (druk, normaal, rustig)
4. Teerhoudendheid (teervrij, teerverdacht, teerhoudend)

Ten behoeve van het aanvullend onderzoek zijn 10 extra boringen verricht:

- Drie waarnemingen ter plaatse van wegbermen van wegen die aangeven zijn als teervrij, waarvan twee waarnemingen langs een weg met een 'normale' verkeersintensiteit en één waarneming langs een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit (boorpunten 1 tot en met 3)
- Zes waarnemingen ter plaatse van wegbermen van wegen die aangegeven zijn als teerverdacht, waarvan vier waarnemingen langs wegen met een ‘normale’ verkeersintensiteit, één waarneming langs een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit en één waarneming langs een weg met een ‘rustige’ verkeersintensiteit (boorpunten 4 tot en met 9)
- Eén waarneming ter plaatse van een wegberm van een weg die aangegeven is als teerhoudend, dit betreft een weg met een ‘drukke’ verkeersintensiteit (boorpunt 10)

Op basis van het HBB bestand van de provincie is er een overzicht gemaakt van de verdachte locaties langs de wegen. Ter plaatse van verdachte locaties zijn geen boringen geplaatst. In bijlage 1 van het addendum is een overzicht van de verdachte locaties opgenomen.

2 Uitgevoerde veldwerkzaamheden

2.1 Veiligheid en Kwaliteit

Het keurmerk ‘kwaliteitswaarborg Bodembeheer’ geeft aan dat de activiteiten in het kader bodembeheer, waaronder veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek goed en betrouwbaar volgens door de overheid opgestelde protocollen en programma’s zijn/worden uitgevoerd. Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek conform de protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Bij interne opdrachtverlening is/wordt gebruik gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000: Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek:

- Protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen

Tauw verklaart hierbij dat het een onafhankelijke positie heeft (en kan behouden) ten opzichte van de opdrachtgever. Dat wil zeggen dat er geen organisatorische relatie bestaat met de opdrachtgever (zuster- of moederbedrijf) of diens eigenaar, maar ook dat er geen belangenverstrengeling is of kan optreden in relatie tot andere Tauw-projecten of andere opdrachtgevers.

Het veldwerk is uitgevoerd op 30 en 31 oktober 2013.

In bijlage 3 vindt u een situatieschets van de onderzoekslocatie met de punten waar wij de monsters hebben genomen.

De chemische analyses zijn conform AS3000 uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West.

2.2 Veld- en analysewerkzaamheden bodemonderzoek

Per locatie zijn negen gutssteken tot 0,3 m –mv geplaatst. De boringen zijn geplaatst middels raaien van drie boringen op een afstand van respectievelijk <1, 5 en 10 m van de rand van de verharding mits de bermbreedte dit toe liet. Indien een watergang of perceelsgrens op een kortere afstand dan 10 m van de rand van de verharding aanwezig was dan zijn de boringen evenredig verdeeld tot aan de rand van de watergang of perceelsgrens. De onderlinge afstand tussen de raaien bedraagt circa 100 m. Deze werkwijze is gelijk aan het voorgaande onderzoek.

In figuur B2.2.1 is de bemonsteringsstrategie schematisch weergegeven.

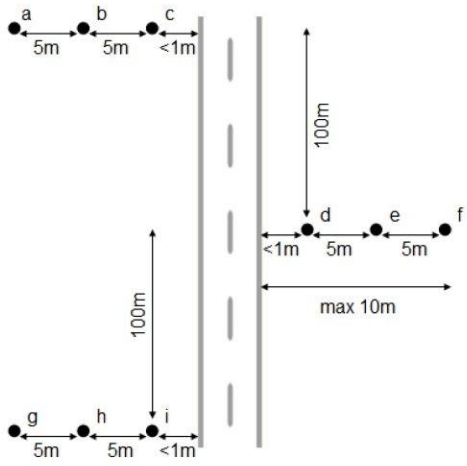

Figuur B2.2.1 Bemonsteringsstrategie bodemonderzoek voor 1 locatie.

Van elke waarneming zijn twee analyses op het NEN standaard stoffenpakket ingezet:
één mengmonster van de bodem < 1 m -vanaf de wegverharding (mengmonster van boring c, d en i uit figuur 3.1) en één mengmonster van de bodem > 1 m -vanaf de wegverharding (mengmonster van boring a,b, e, f, g en h uit figuur 3.1).

Tabel B2.2.1. biedt u een overzicht van de werkzaamheden.

Tabel B2.4.1 Uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden

Waarneming	Aantal (nummering)
Teervrij, normale intensiteit	2 (1,2)
Teervrij, drukke intensiteit	1 (3)
Teerverdacht, rustige intensiteit	1 (9)

Waarneming	Aantal (nummering)
Teerverdacht, normale intensiteit	4 (4 t/m 7)
Teerverdacht, drukke intensiteit	1 (8)
Teerhoudend, drukke intensiteit	1 (10)
Chemische analyse	
Standaard stoffenpakket	20

[1)] Metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), Som-PCB's, Som-PAK's en minerale olie

De lutumfractie en het gehalte aan organische stof zijn bepaald in het laboratorium.

Het opgeboorde materiaal is in het veld beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. Tijdens de veldwerkzaamheden is visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbest.

3 Resultaten

3.1 Resultaten aanvullend bodemonderzoek

3.1.1 Toetsingskader

De analyseresultaten zijn getoetst aan de volgende toetsingwaarden:

- De streefwaarden (grondwater) en/of interventiewaarden (grond en grondwater) uit de Circulaire Bodemsanering zoals gewijzigd op 1 juli 2013
- De achtergrondwaarden uit bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit per 1 juli 2013

Dit toetsingskader bestaat uit **A**chtergrond**w**aarden (AW) voor grond, **S**treefwaarden voor grondwater en **I**nterventiewaarden voor grond en grondwater. De **T**ussenwaarden zijn gedefinieerd als **T** = ½(**AW + I**) voor grond en **T** = ½(**S + I**) voor grondwater. De wijze van weergave in de navolgende tabellen staat vermeld in het onderstaande overzicht van tabel B2.3.1.

Tabel B2.3.1 Overzicht toetsingskader

Concentratieniveau voor een stof	Weergave in tabellen	Omschrijving in de tekst
≤ AW/S-waarde (of < rapportagegrens)	-	-
> AW/S-waarde ≤ T-waarde	+	Licht verhoogd/verontreinigd
> T-waarde ≤ I-waarde	++	Matig verhoogd/ verontreinigd
> I-waarde	+++	Sterk verhoogd/ verontreinigd

3.1.2 Veldwaarnemingen en metingen

Tijdens de veldwerkzaamheden zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een eventuele verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in het opgeboorde bodemmateriaal is visueel geen specifiek asbestverdacht materiaal waargenomen. VKB-protocol 2018 is voor deze waarneming niet van toepassing.

U vindt in bijlage 4 de boorprofielen met een overzicht van alle zintuiglijke waarnemingen.

3.1.3 Kwaliteit van de grond

De getoetste resultaten van de genomen grondmonsters zijn weergegeven in bijlage 5. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 6.

Bijlage

3

Situering monsterpunten

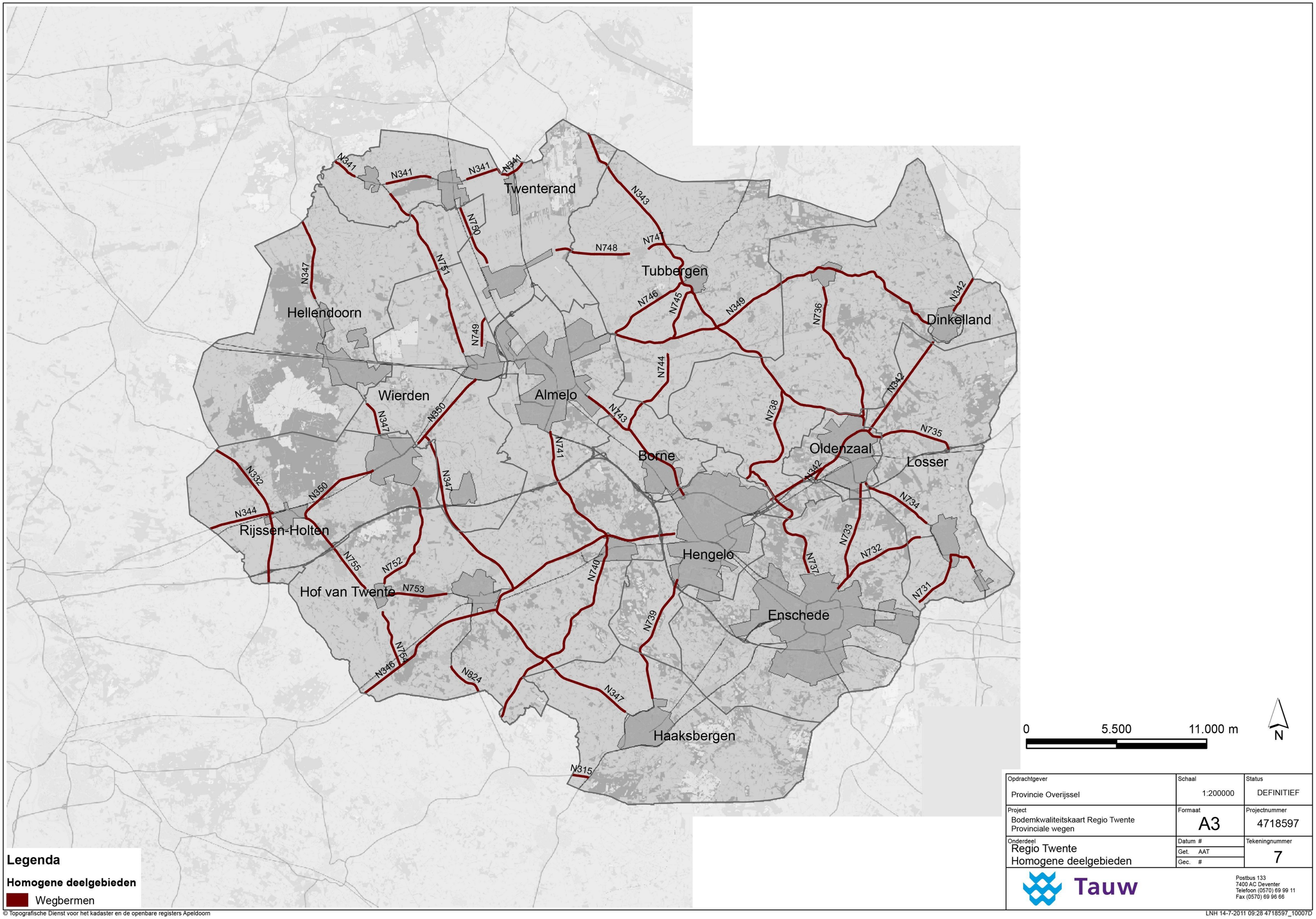

Legenda

Homogene deelgebieden

Wegbermen

Opdrachtgever: Provincie Overijssel	Schaal: 1:200000	Status: DEFINITIEF
Project: Bodemkwaliteitskaart Regio Twente Provinciale wegen	Formaat: A3	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Regio Twente Homogene deelgebieden	Datum # Get. AAT Gec. #	Tekeningnummer: 7

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

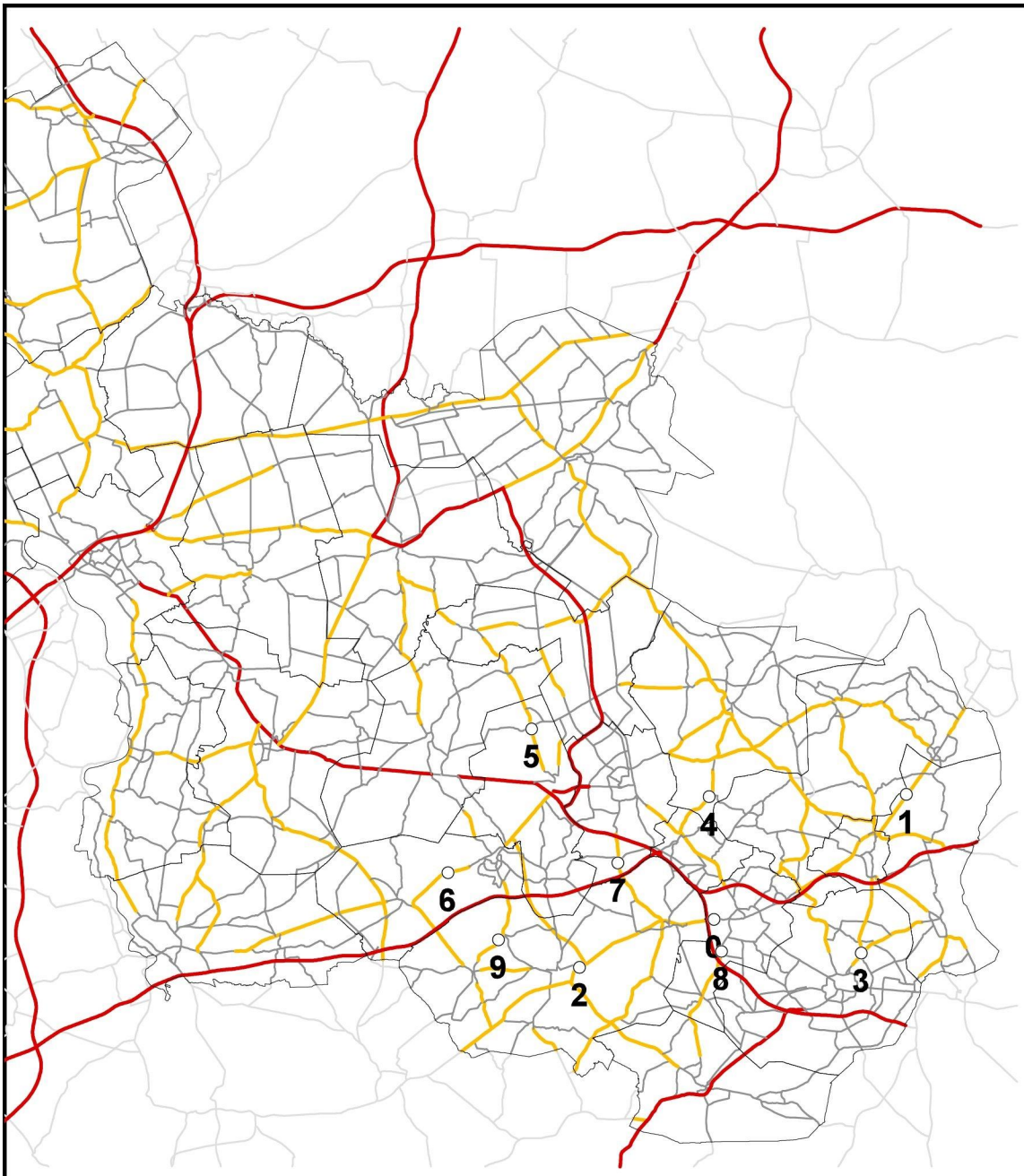

- Boring tot 0,5 m
- Topografie
- Overig
- Gemeente
- Provincie
- Rijk

N

0 12500 25000m

Opdrachtgever: Provincie Overijssel	Schaal: 1 : 500.000	Status: Definitief
Project: Overijssel, BKK wegbermen	Formaat:	Projectnummer: 4718597
Onderdeel: Waarnemingen aanvullend onderzoek wegbermen Overijssel	Dat. 31.7.2014 12:16	Tekeningnummer: P00007
	Getek. TEGSIS	
	Gec. Inh	

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911
Fax (0570)699666

Bijlage

4

Analyserapport

Legenda boorprofielen

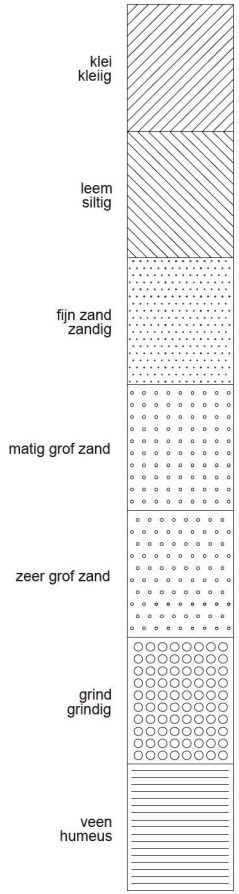

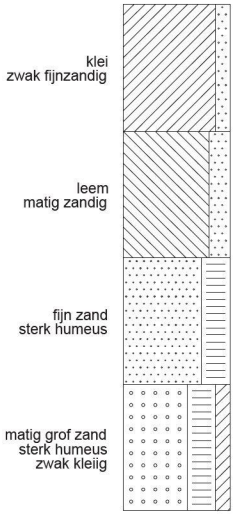

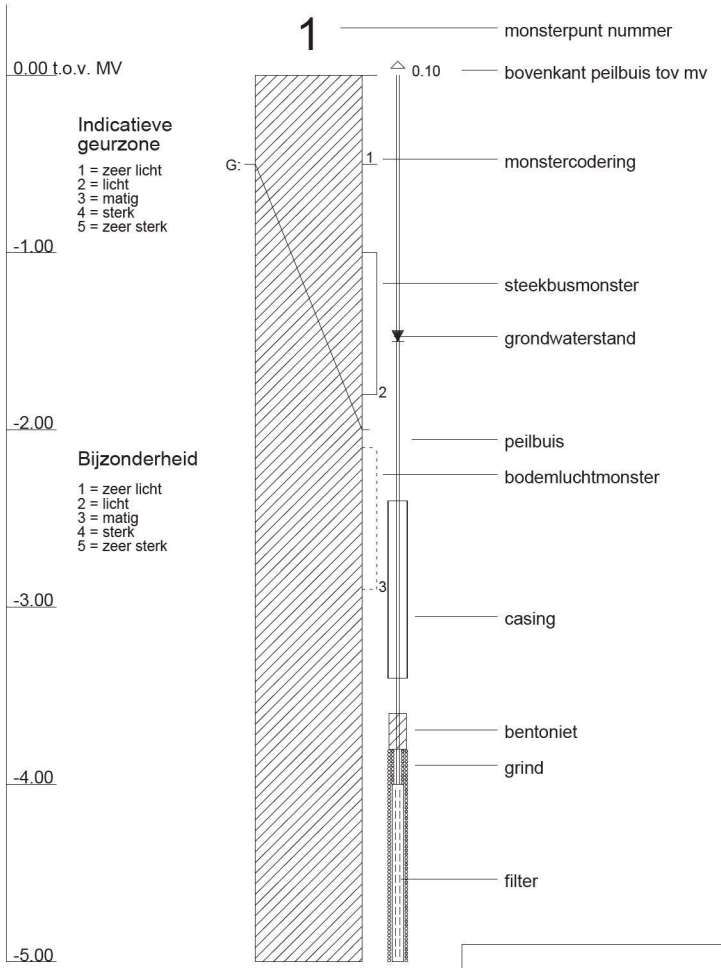

Tauw

arcering conform NEN 5104

Tauw

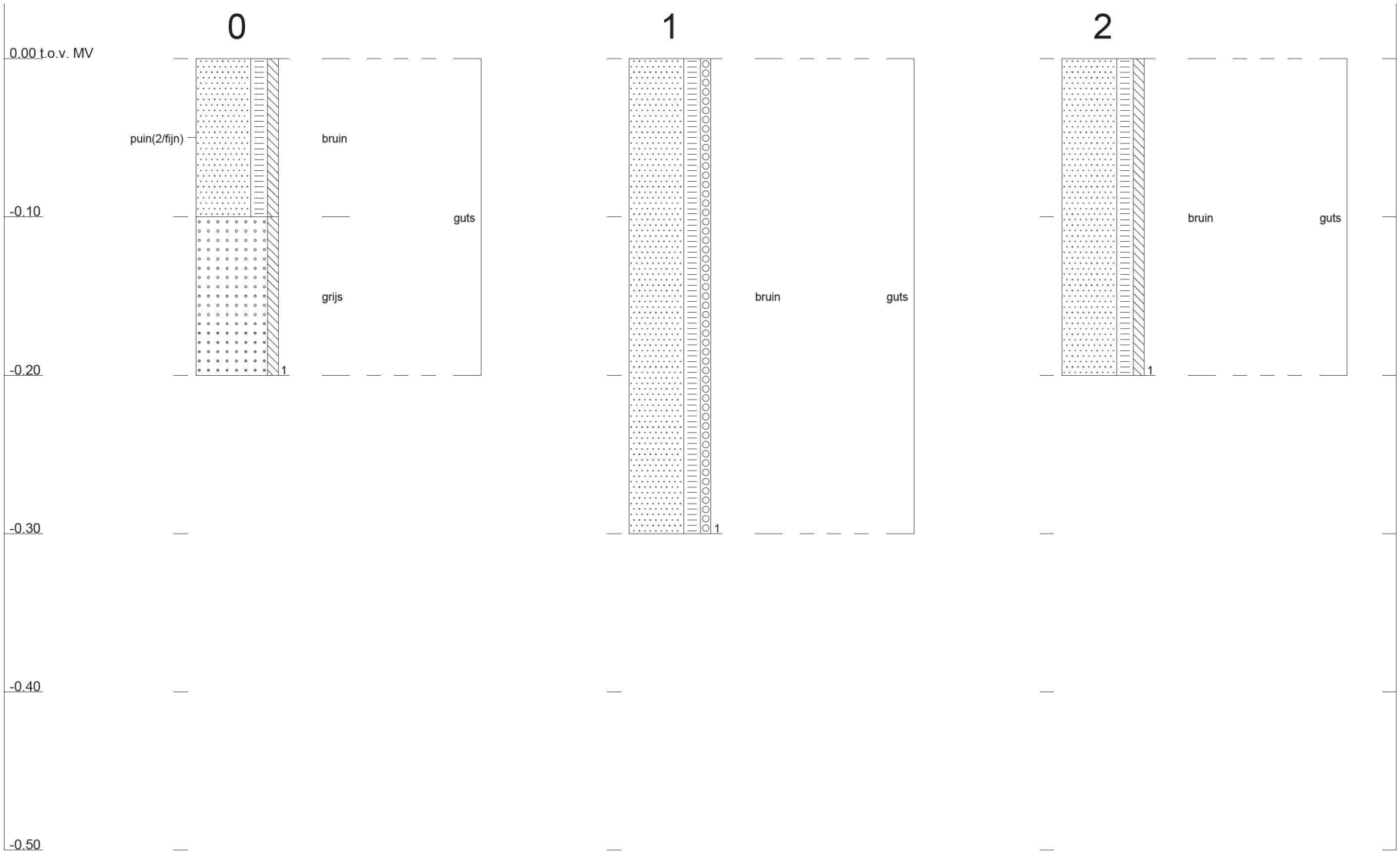

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

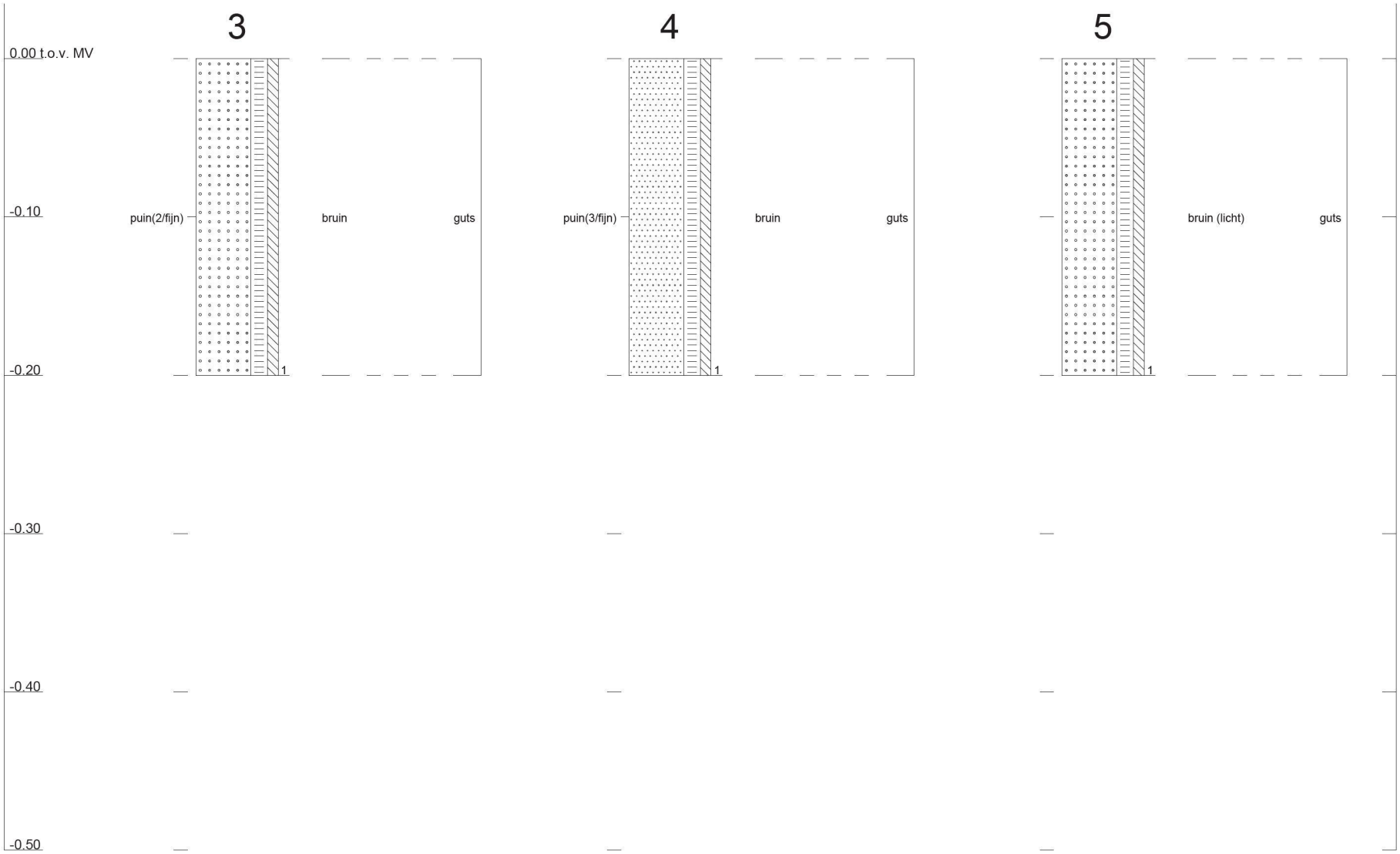

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

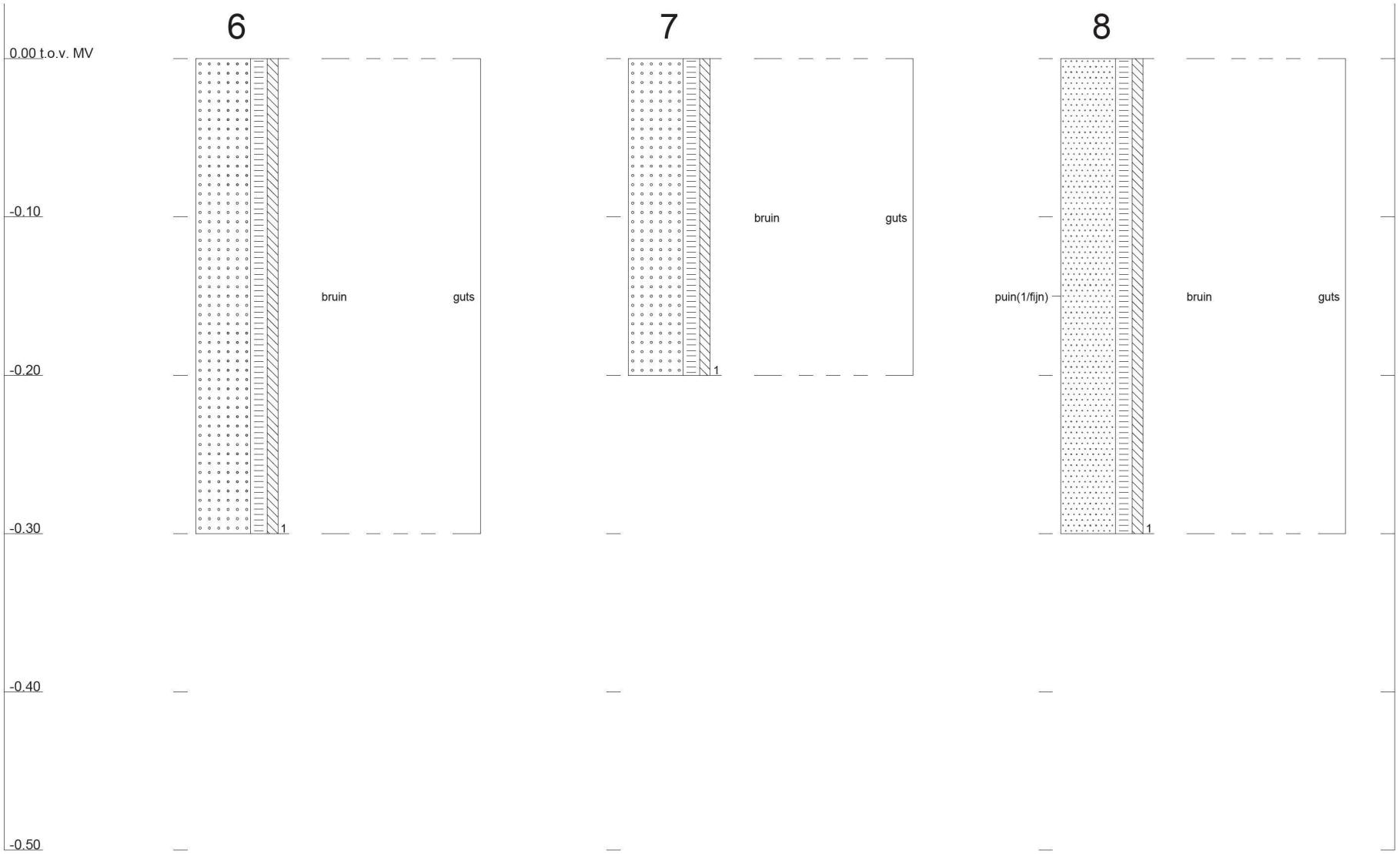

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Tauw

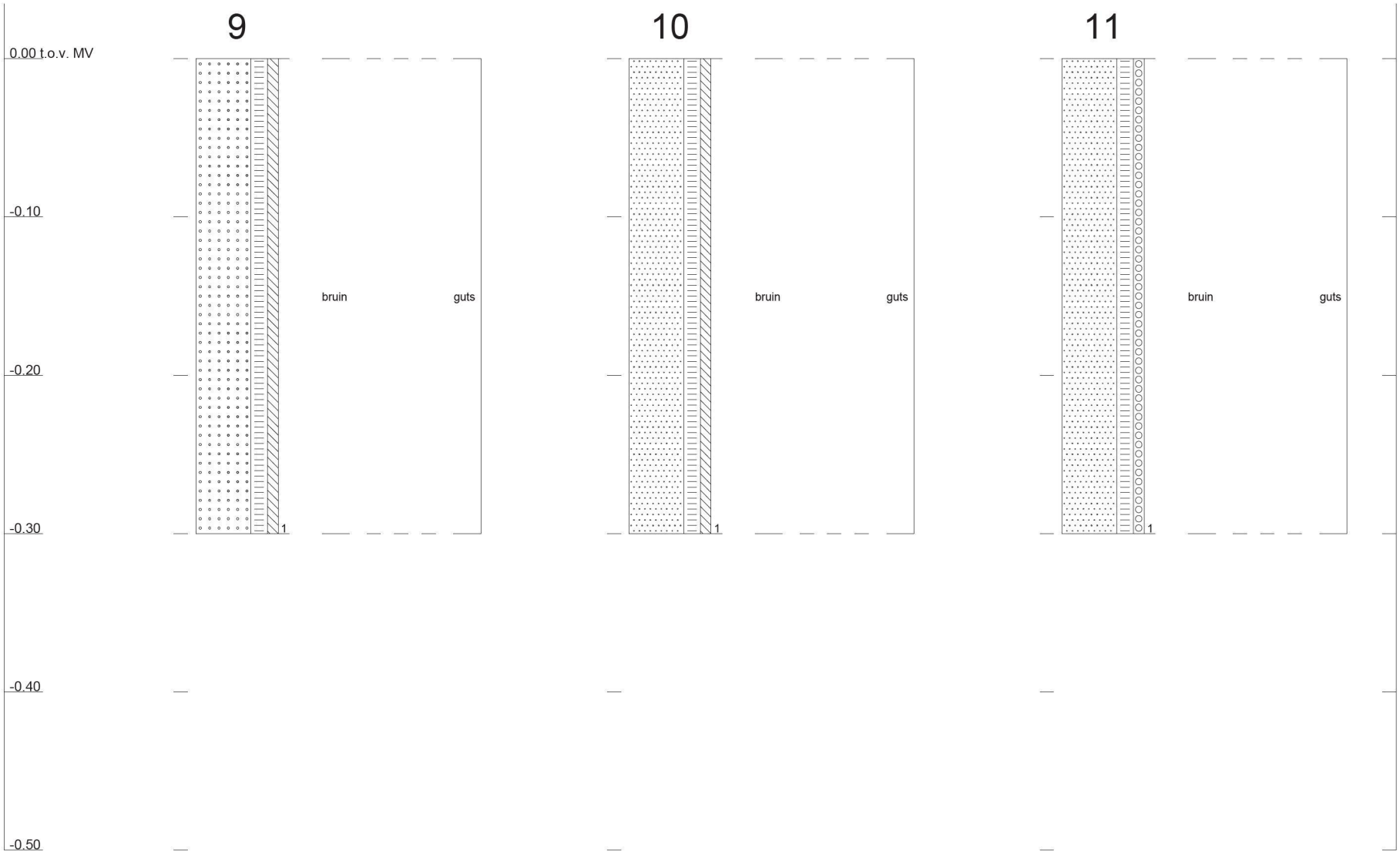

Profielen conform NEN 5104

4718597 : Overijssel, BKK wegbermen

Bijlage

5

Toetsingswaarden

Monsteromschrijving	0		1		2		3		4	
Diepte (m -mv)	0-0,2		0-0,3		0-0,2		0-0,2		0-0,2	
Lutum (%)	3,2		2,2		2,0		3,7		4,4	
Humus (%)	2,8		1,8		2,9		2,7		2,7	
METALEN										
barium (Ba)	29		< 20		26		45		< 20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	0,35	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	3,6	-	4,9	-	< 3	-
koper (Cu)	19	-	12	-	21	+	24	+	9,6	-
kwik (Hg) ##	0,08	-	< 0,05	-	0,06	-	< 0,05	-	< 0,05	-
lood (Pb)	34	+	71	+	89	+	100	+	15	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	6,2	-	4,3	-	8	-	16	+	< 4	-
zink (Zn)	62	-	53	-	80	+	110	+	37	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,2	-	1,7	+	3	+	14	+	2,3	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0064	+	0,022	+	0,022	+	0,017	+	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	180	+	290	+	140	+	180	+	100	+

Monsteromschrijving	5		6		7		8		9	
Diepte (m -mv)	**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,3**	
Lutum (%)	**3,6**		**2,7**		**2,3**		**4,9**		**2,8**	
Humus (%)	**3,7**		**5,8**		**2,8**		**2,7**		**4,8**	
METALEN										
barium (Ba)	26		22		24		28		29	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	< 3	-	3,3	-	< 3	-
koper (Cu)	13	-	24	+	14	-	34	+	10	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	0,12	+
lood (Pb)	18	-	80	+	40	+	49	+	33	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	6,1	-	5,4	-	5,3	-	8	-	4	-
zink (Zn)	57	-	72	+	46	-	87	+	48	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,6	+	2,2	+	1,8	+	1,7	+	3,1	+
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,074	+	0,0076	+	0,011	+	0,0055	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	150	+	220	+	150	+	140	+	100	+

Monsteromschrijving	10		11		22		33		44	
Diepte (m -mv)	**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,2**		**0-0,2**	
Lutum (%)	**3,9**		**5,1**		**3,2**		**3,5**		**3,6**	
Humus (%)	**3,7**		**4,6**		**4,8**		**4,8**		**4,7**	
METALEN										
barium (Ba)	21		< 20		22		67		20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	0,25	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	3	-	< 3	-	< 3	-	4,3	-	< 3	-
koper (Cu)	10	-	7,6	-	12	-	33	+	6	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	0,09	-	< 0,05	-	< 0,05	-
lood (Pb)	31	-	32	-	36	+	72	+	15	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	4,8	-	4,6	-	4,5	-	6,3	-	< 4	-
zink (Zn)	30	-	29	-	37	-	110	+	22	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,81	-	1,4	-	1,1	-	10	+	1	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,0085	-	0,0095	-	0,012	+	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	82	+	250	+	78	-	130	+	< 35	-

Monsteromschrijving	55		66		77		88		99	
Diepte (m -mv)	**0-0,2**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**		**0-0,3**	
Lutum (%)	**5,0**		**2,2**		**4,1**		**3,2**		**3,1**	
Humus (%)	**4,7**		**6,8**		**2,7**		**2,8**		**3,8**	
METALEN										
barium (Ba)	< 20		< 20		23		21		< 20	
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 3	-	< 3	-	< 3	-	< 3	-	< 3	-
koper (Cu)	5,6	-	7,5	-	7,4	-	23	+	< 5	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-	0,07	-	< 0,05	-
lood (Pb)	12	-	42	+	27	-	16	-	18	-
molybdeen (Mo)	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-	< 1,5	-
nikkel (Ni)	< 4	-	< 4	-	< 4	-	4,4	-	< 4	-
zink (Zn)	26	-	34	-	37	-	37	-	20	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,1	-	1,8	+	1,2	-	0,63	-	1,2	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	-	0,0098	-	0,0049	-	0,0049	-	0,0049	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	220	+	64	-	< 35	-	< 35	-	61	-

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**0 (0-0,3)**		**1 (0-0,3)**		**2 (0-0,3)**		**3 (0-0,3)**		**4 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**	
verkeersintensiteit\teerhoudenheid	**+/+**		**0/-**		**+/-**		**0/-**		**0/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,2	n.v.t.	2,2	n.v.t.	2,0	n.v.t.	3,7	n.v.t.	4,4	n.v.t.
Humus (%)	2,8	n.v.t.	1,8	n.v.t.	2,9	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,7	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	29	n.v.t.	<20	n.v.t.	26	n.v.t.	45	n.v.t.	<20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	0,35	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	3,6	altijd	4,9	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	19	altijd	12	altijd	21	won	24	won	9,6	altijd
kwik (Hg) ##	0,08	altijd	<0,05	altijd	0,06	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	34	won	71	won	89	won	100	won	15	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	6,2	altijd	4,3	altijd	8	altijd	16	ind	<4	altijd
zink (Zn)	62	altijd	53	altijd	80	won	110	ind	37	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,2	altijd	1,7	won	3	won	14	ind	2,3	won
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0064	ind	0,022	ind	0,022	ind	0,017	ind	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	180	nt	290	nt	140	ind	180	nt	100	ind
Conclusie	**Niet toepasbaar**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**5 (0-0,3)**		**6 (0-0,3)**		**7 (0-0,3)**		**8 (0-0,3)**		**9 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**		**< 1 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**0/0**		**0/0**		**0/0**		**+/0**		**-/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,6	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,3	n.v.t.	4,9	n.v.t.	2,8	n.v.t.
Humus (%)	3,7	n.v.t.	5,8	n.v.t.	2,8	n.v.t.	2,7	n.v.t.	4,8	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	26	n.v.t.	22	n.v.t.	24	n.v.t.	28	n.v.t.	29	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	3,3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	13	altijd	24	won	14	altijd	34	ind	10	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,12	won
lood (Pb)	18	altijd	80	won	40	won	49	won	33	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	6,1	altijd	5,4	altijd	5,3	altijd	8	altijd	4	altijd
zink (Zn)	57	altijd	72	won	46	altijd	87	won	48	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,6	won	2,2	won	1,8	won	1,7	won	3,1	won
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,074	ind	0,0076	ind	0,011	ind	0,0055	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	150	ind	220	ind	150	nt	140	nt	100	ind
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Niet toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**10 (0-0,3)**		**11 (0-0,3)**		**22 (0-0,3)**		**33 (0-0,3)**		**44 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**+/+**		**0/-**		**+/-**		**0/-**		**0/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	3,9	n.v.t.	5,1	n.v.t.	3,2	n.v.t.	3,5	n.v.t.	3,6	n.v.t.
Humus (%)	3,7	n.v.t.	4,6	n.v.t.	4,8	n.v.t.	4,8	n.v.t.	4,7	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	21	n.v.t.	<20	n.v.t.	22	n.v.t.	67	n.v.t.	20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	0,25	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	4,3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	10	altijd	7,6	altijd	12	altijd	33	ind	6	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,09	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	31	altijd	32	altijd	36	won	72	won	15	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	4,8	altijd	4,6	altijd	4,5	altijd	6,3	altijd	<4	altijd
zink (Zn)	30	altijd	29	altijd	37	altijd	110	ind	22	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,81	altijd	1,4	altijd	1,1	altijd	10	ind	1	altijd
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,0085	altijd	0,0095	altijd	0,012	ind	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	82	ind	250	nt	78	altijd	130	ind	<35	altijd
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Niet toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Toepassing	**Toepassing op landbodem**
Monstertype	**GR**
Normtype	**Generieke normen**

Monsteromschrijving (m –mv)	**55 (0-0,3)**		**66 (0-0,3)**		**77 (0-0,3)**		**88 (0-0,3)**		**99 (0-0,3)**	
Afstand vanaf de wegverharding	**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**		**1-10 m**	
Verkeersintensiteit/teerhoudendheid	**0/0**		**0/0**		**0/0**		**+/0**		**-/0**	
	Gehalte		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**		**Gehalte**	
Lutum (%)	5,0	n.v.t.	2,2	n.v.t.	4,1	n.v.t.	3,2	n.v.t.	3,1	n.v.t.
Humus (%)	4,7	n.v.t.	6,8	n.v.t.	2,7	n.v.t.	2,8	n.v.t.	3,8	n.v.t.
METALEN										
barium (Ba)	<20	n.v.t.	<20	n.v.t.	23	n.v.t.	21	n.v.t.	<20	n.v.t.
cadmium (Cd)	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd	<0,2	altijd
kobalt (Co)	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd	<3	altijd
koper (Cu)	5,6	altijd	7,5	altijd	7,4	altijd	23	won	<5	altijd
kwik (Hg) ##	<0,05	altijd	<0,05	altijd	<0,05	altijd	0,07	altijd	<0,05	altijd
lood (Pb)	12	altijd	42	won	27	altijd	16	altijd	18	altijd
molybdeen (Mo)	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd	<1,5	altijd
nikkel (Ni)	<4	altijd	<4	altijd	<4	altijd	4,4	altijd	<4	altijd
zink (Zn)	26	altijd	34	altijd	37	altijd	37	altijd	20	altijd
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,1	altijd	1,8	won	1,2	altijd	0,63	altijd	1,2	altijd
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049	altijd	0,0098	altijd	0,0049	altijd	0,0049	altijd	0,0049	altijd
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	220	ind	64	altijd	<35	altijd	<35	altijd	61	altijd
Conclusie	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**	

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

gehalten in mg/kg d.s.

Bijlage

6

Analysecertificaten

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

TAUW DEVENTER
Mirjam Leenheer
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	07.11.2013
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	402808
Blad 1 van 10	

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 402808 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW DEVENTER
Referentie	4718597 Overijssel, BKK wegbermen
Opdrachtacceptatie	01.11.13
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,
AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384978	30.10.2013	0 (0-0,2)
384979	30.10.2013	1 (0-0,3)
384980	31.10.2013	2 (0-0,2)
384981	30.10.2013	3 (0-0,2)
384982	30.10.2013	4 (0-0,2)

	Eenheid	384978 0 (0-0,2)	384979 1 (0-0,3)	384980 2 (0-0,2)	384981 3 (0-0,2)	384982 4 (0-0,2)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	86,8	85,4	87,1	81,1	84,4
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,8 x)	1,8 x)	2,9 x)	2,7 x)	2,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	1,0	0,5	0,5	0,6	0,5
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,2	2,2	2,0	3,7	4,4
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	29	<20	26	45	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	0,35	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	3,6	4,9	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	19	12	21	24	9,6
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,08	<0,05	0,06	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	34	71	89	100	15
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	6,2	4,3	8,0	16	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	62	53	80	110	37
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,10	0,18	0,32	1,7	0,27
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,14	0,16	0,32	1,0	0,17
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,065	0,11	0,20	0,94	0,15
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,16	0,21	0,46	2,0	0,32
Chryseen	mg/kg Ds	0,11	0,19	0,33	1,6	0,27
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,12	0,13	0,21	0,72	0,18
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,30	0,46	0,73	3,6	0,62
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,15	0,19	0,39	1,6	0,27
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,2 #)	1,7 #)	3,0 #)	14 #)	2,3 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	180	290	140	180	100
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	13	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384983	31.10.2013	5 (0-0,2)
384984	31.10.2013	6 (0-0,3)
384985	31.10.2013	7 (0-0,2)
384986	30.10.2013	8 (0-0,3)
384987	31.10.2013	9 (0-0,3)

	Eenheid	384983 5 (0-0,2)	384984 6 (0-0,3)	384985 7 (0-0,2)	384986 8 (0-0,3)	384987 9 (0-0,3)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	80,8	87,9	81,2	84,6	81,6
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	3,7 x)	5,8 x)	2,8 x)	2,7 x)	4,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,6	0,4	0,3	0,6	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,6	2,7	2,3	4,9	2,8
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	26	22	24	28	29
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	3,3	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	13	24	14	34	10
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,12
Lood (Pb)	mg/kg Ds	18	80	40	49	33
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	6,1	5,4	5,3	8,0	4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	57	72	46	87	48
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,15	0,22	0,15	0,11	0,32
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,17	0,19	0,18	0,27	0,23
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,12	0,14	0,11	0,11	0,21
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,25	0,31	0,23	0,24	0,49
Chryseen	mg/kg Ds	0,19	0,25	0,20	0,15	0,33
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,093	0,19	0,18	0,099	0,21
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,37	0,55	0,42	0,34	0,74
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,22	0,27	0,25	0,34	0,47
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,6 #)	2,2 #)	1,8 #)	1,7 #)	3,1 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	150	220	150	140	100
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384988	30.10.2013	10 (0-0,3)
384989	30.10.2013	11 (0-0,3)
384990	31.10.2013	22 (0-0,3)
384991	30.10.2013	33 (0-0,2)
384992	30.10.2013	44 (0-0,2)

	Eenheid	384988 10 (0-0,3)	384989 11 (0-0,3)	384990 22 (0-0,3)	384991 33 (0-0,2)	384992 44 (0-0,2)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	83,3	82,9	85,1	77,5	87,2
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	3,7 x)	4,6 x)	4,8 x)	4,8 x)	4,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,7	0,5	0,5	0,5	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	3,9	5,1	3,2	3,5	3,6
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	21	<20	22	67	20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	0,25	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	3,0	<3,0	<3,0	4,3	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	10	7,6	12	33	6,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	0,09	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	31	32	36	72	15
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	4,8	4,6	4,5	6,3	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	30	29	37	110	22
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,064	0,13	0,11	1,2	0,10
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,072	0,12	0,10	0,84	0,078
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,086	0,072	0,68	0,071
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,094	0,19	0,16	1,5	0,14
Chryseen	mg/kg Ds	0,083	0,16	0,13	1,1	0,11
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,13	0,11	0,095	<0,50 hb)	0,069
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,18	0,34	0,25	2,6	0,25
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,084	0,16	0,14	1,3	0,11
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,50 hb)	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,81 #)	1,4 #)	1,1 #)	10 #)	1,0 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	82	250	78	130	<35
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	5,8	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
384993	31.10.2013	55 (0-0,2)
384994	31.10.2013	66 (0-0,3)
384995	31.10.2013	77 (0-0,3)
384996	30.10.2013	88 (0-0,3)
384997	31.10.2013	99 (0-0,3)

	Eenheid	384993 55 (0-0,2)	384994 66 (0-0,3)	384995 77 (0-0,3)	384996 88 (0-0,3)	384997 99 (0-0,3)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	81,4	87,9	82,2	81,8	83,9
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	4,7 x)	6,8 x)	2,7 x)	2,8 x)	3,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	5,0	2,2	4,1	3,2	3,1
Metalen						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<20	<20	23	21	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	5,6	7,5	7,4	23	<5,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	0,07	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	12	42	27	16	18
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	4,4	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	26	34	37	37	20
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,11	0,17	0,10	<0,050	0,11
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,090	0,10	0,12	0,078	0,12
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,074	0,096	0,083	<0,050	0,079
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,15	0,18	0,18	0,094	0,17
Chryseen	mg/kg Ds	0,12	0,19	0,12	0,072	0,13
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,065	0,27	0,069	<0,050	0,069
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,26	0,53	0,27	0,12	0,27
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,16	0,17	0,16	0,094	0,15
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,1 #)	1,8 #)	1,2 #)	0,63 #)	1,2 #)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	220	64	<35	<35	61
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	5,0	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384978 0 (0-0,2)	384979 1 (0-0,3)	384980 2 (0-0,2)	384981 3 (0-0,2)	384982 4 (0-0,2)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**3,6**	**27**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**7,1**	**32**	**<4,0**	**14**	**5,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**14**	**37**	**11**	**23**	**9,1**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**29**	**47**	**28**	**41**	**19**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**45**	**53**	**38**	**46**	**26**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**50**	**52**	**32**	**38**	**24**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**36**	**32**	**18**	**20**	**15**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0023**	**0,0021**	**0,0020**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**0,0016**	**0,0067**	**0,0071**	**0,0053**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**0,0013**	**0,0060**	**0,0052**	**0,0042**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0044**	**0,0052**	**0,0035**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0064** #)	**0,022** #)	**0,022** #)	**0,017** #)	**0,0049** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384983 5 (0-0,2)	384984 6 (0-0,3)	384985 7 (0-0,2)	384986 8 (0-0,3)	384987 9 (0-0,3)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**	**4,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**6,9**	**5,9**	**<4,0**	**7,6**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**12**	**18**	**12**	**15**	**7,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**24**	**41**	**32**	**31**	**22**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**35**	**60**	**47**	**39**	**31**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**37**	**52**	**36**	**28**	**25**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**30**	**33**	**20**	**15**	**15**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0082**	**0,0014**	**0,0017**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0028**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,023**	**0,0020**	**0,0026**	**0,0013**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,019**	**0,0014**	**0,0024**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,020**	**<0,0010**	**0,0017**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,074** #)	**0,0076** #)	**0,011** #)	**0,0055** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **402808 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	384988 10 (0-0,3)	384989 11 (0-0,3)	384990 22 (0-0,3)	384991 33 (0-0,2)	384992 44 (0-0,2)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**3,6**	**18**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**6,5**	**28**	**<4,0**	**7,4**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**9,2**	**34**	**7,1**	**14**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**16**	**47**	**15**	**30**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**20**	**54**	**22**	**36**	**7,5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**16**	**43**	**18**	**28**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**8,9**	**24**	**10**	**17**	**<5,0**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0014**	**0,0014**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0022**	**0,0028**	**0,0034**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0021**	**0,0025**	**0,0030**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0014**	**<0,0010**	**0,0019**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0085** #)	**0,0095** #)	**0,012** #)	**0,0049** #)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

	Eenheid	384993 55 (0-0,2)	384994 66 (0-0,3)	384995 77 (0-0,3)	384996 88 (0-0,3)	384997 99 (0-0,3)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**15**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**	**<3,0**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**23**	**<4,0**	**<4,0**	**<4,0**	**<4,0**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**33**	**<5,0**	**<5,0**	**<5,0**	**<5,0**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**38**	**13**	**6,3**	**6,6**	**12**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**45**	**20**	**9,7**	**8,9**	**18**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**38**	**15**	**7,3**	**<5,0**	**14**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**22**	**7,8**	**<5,0**	**<5,0**	**8,2**
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0030**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0023**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**0,0017**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0098** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)

Verklaring:"<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.
hb) De rapportagegrens moest verhoogd worden, vanwege een hoge concentratie van een of meerdere verbindingen waardoor een onverdunde meting niet mogelijk is.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 01.11.2013
Einde van de analyses: 07.11.2013

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C36-C40 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C16-C20

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n)IJzer (Fe2O3)

Glw. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Fractie < 2 µm Zink (Zn) Kwik (Hg) Nikkel (Ni) Molybdeen (Mo) Koper (Cu) Cobalt (Co) Cadmium (Cd) Lood (Pb) Barium (Ba) Organische stof Koningswater ontsluiting

n) Niet geaccrediteerd

AGROLAB GROUP

Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384978, created at 06.11.2013 09:28:26

Monsteromschrijving: 0 (0-0,2)

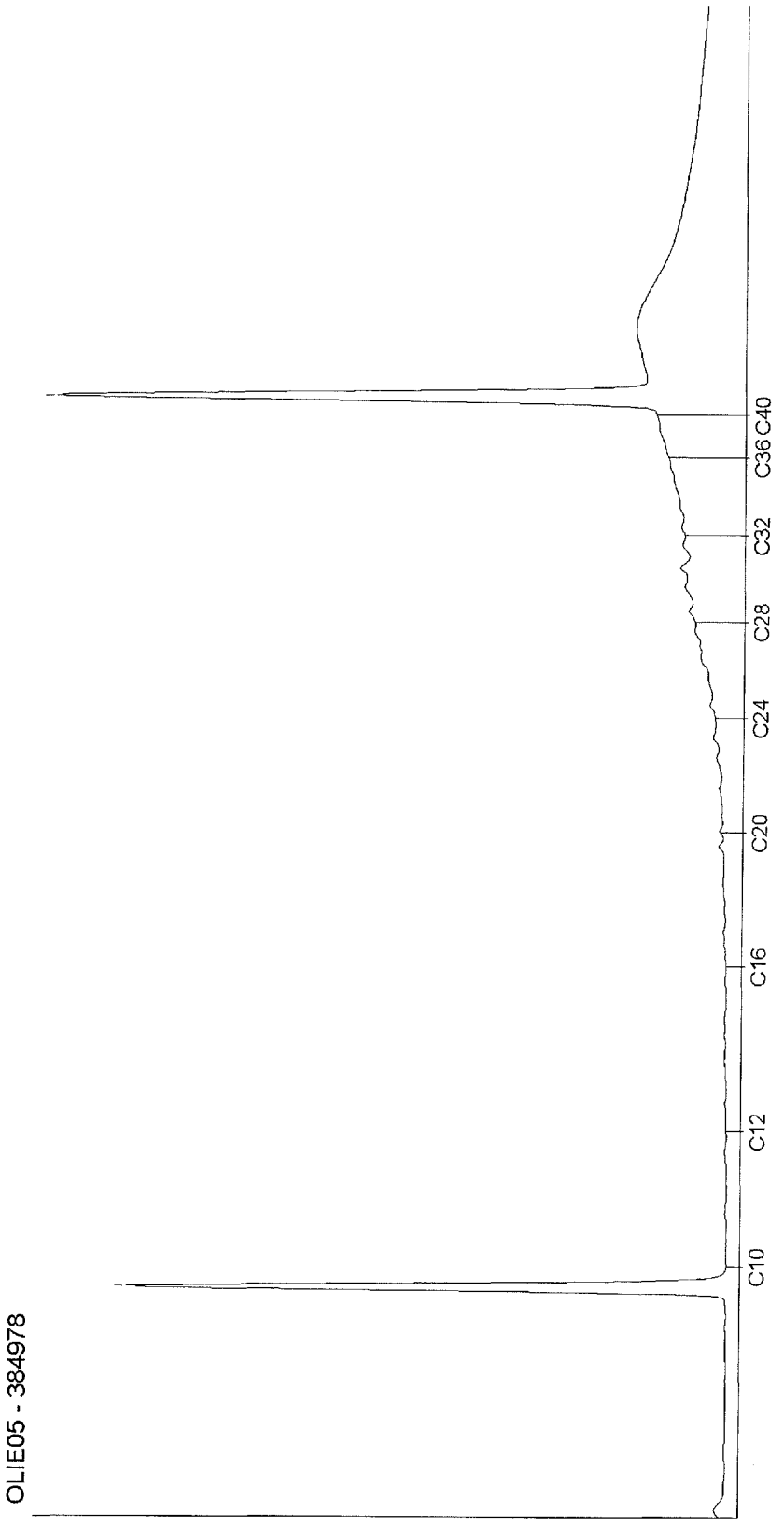

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384979, created at 06.11.2013 09:22:16

Monsteromschrijving: 1 (0-0,3)

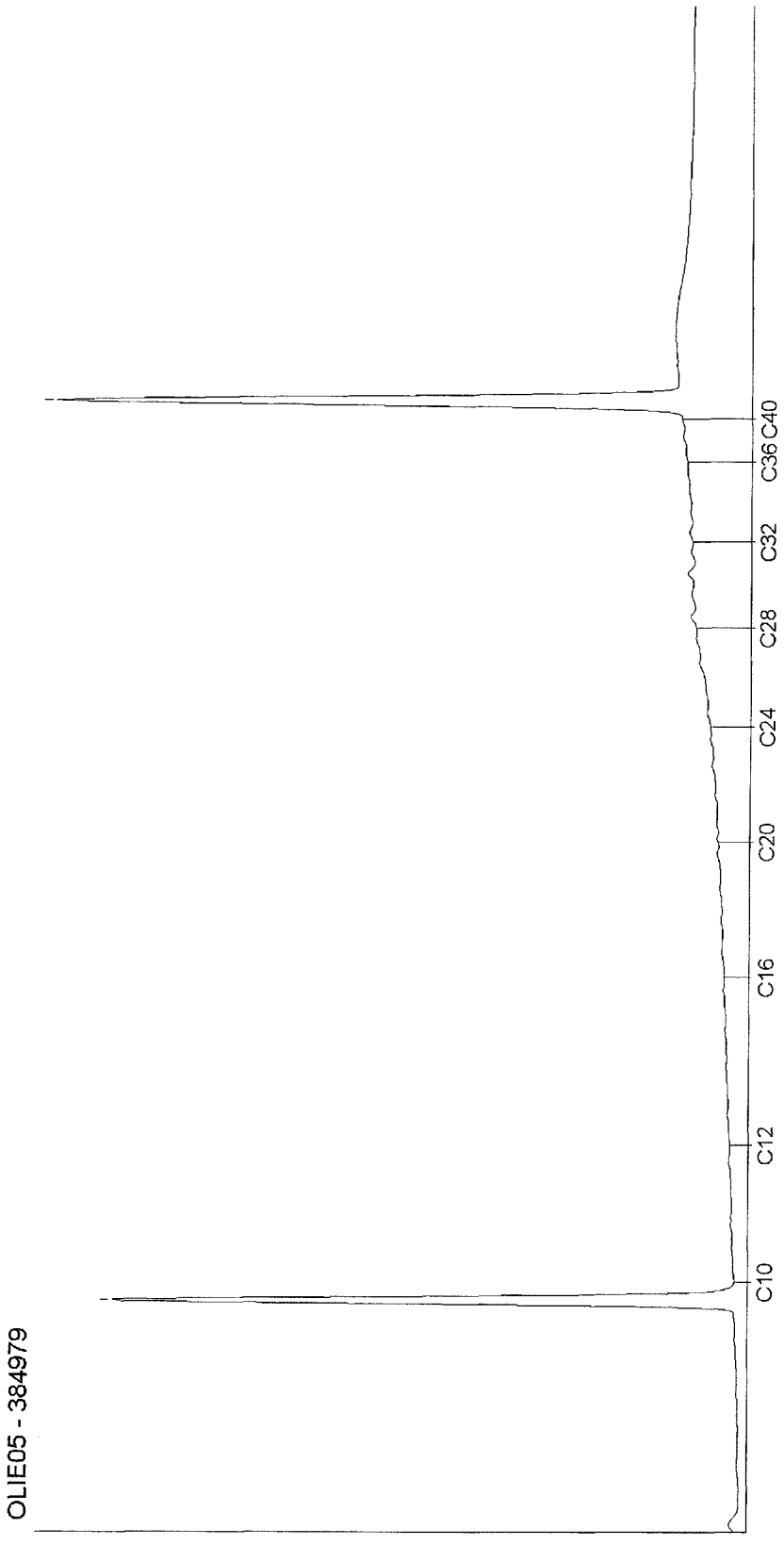

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384980, created at 06.11.2013 09:28:38

Monsteromschrijving: 2 (0-0,2)

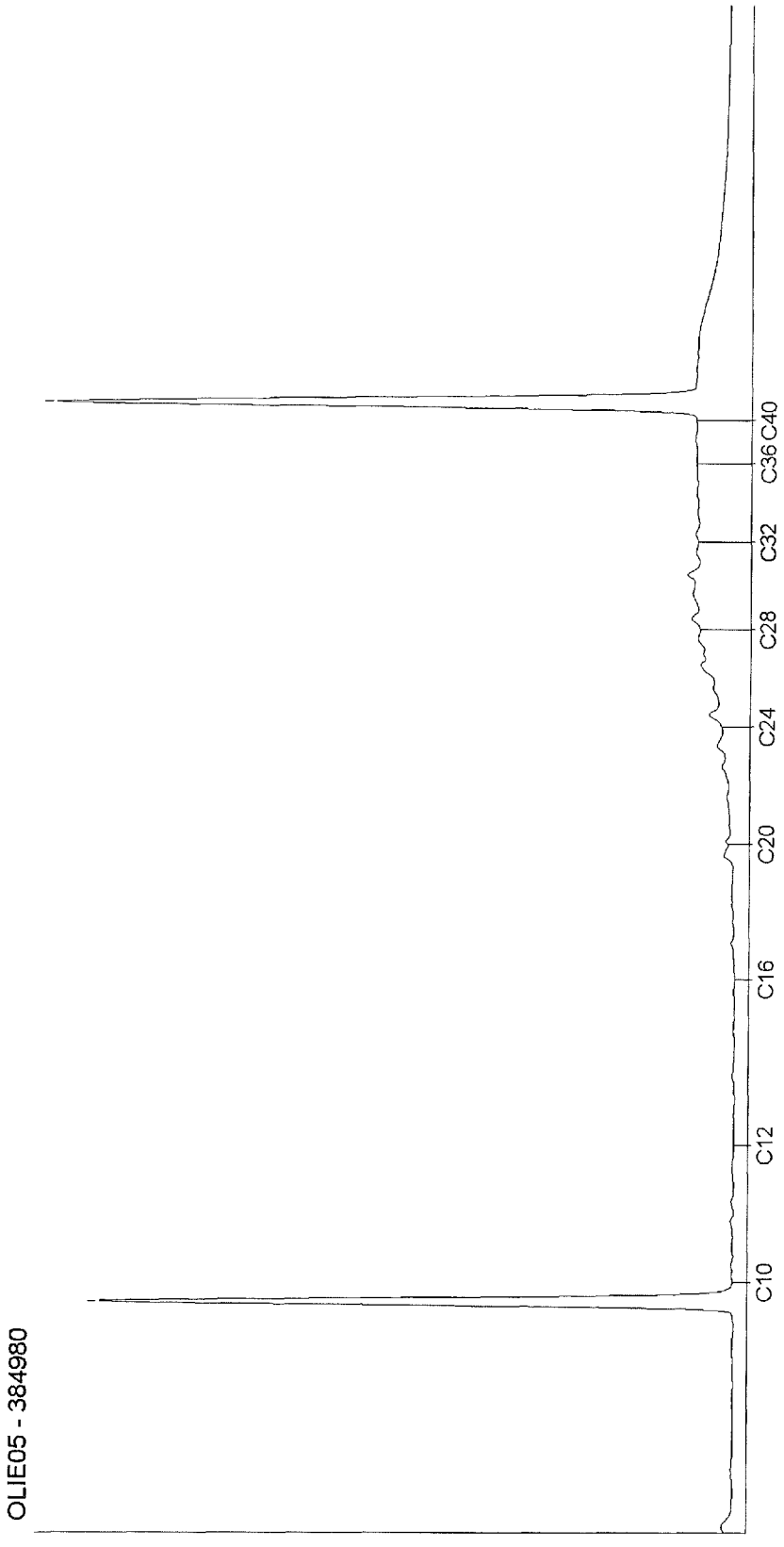

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384981, created at 06.11.2013 09:28:25

Monsteromschrijving: 3 (0-0,2)

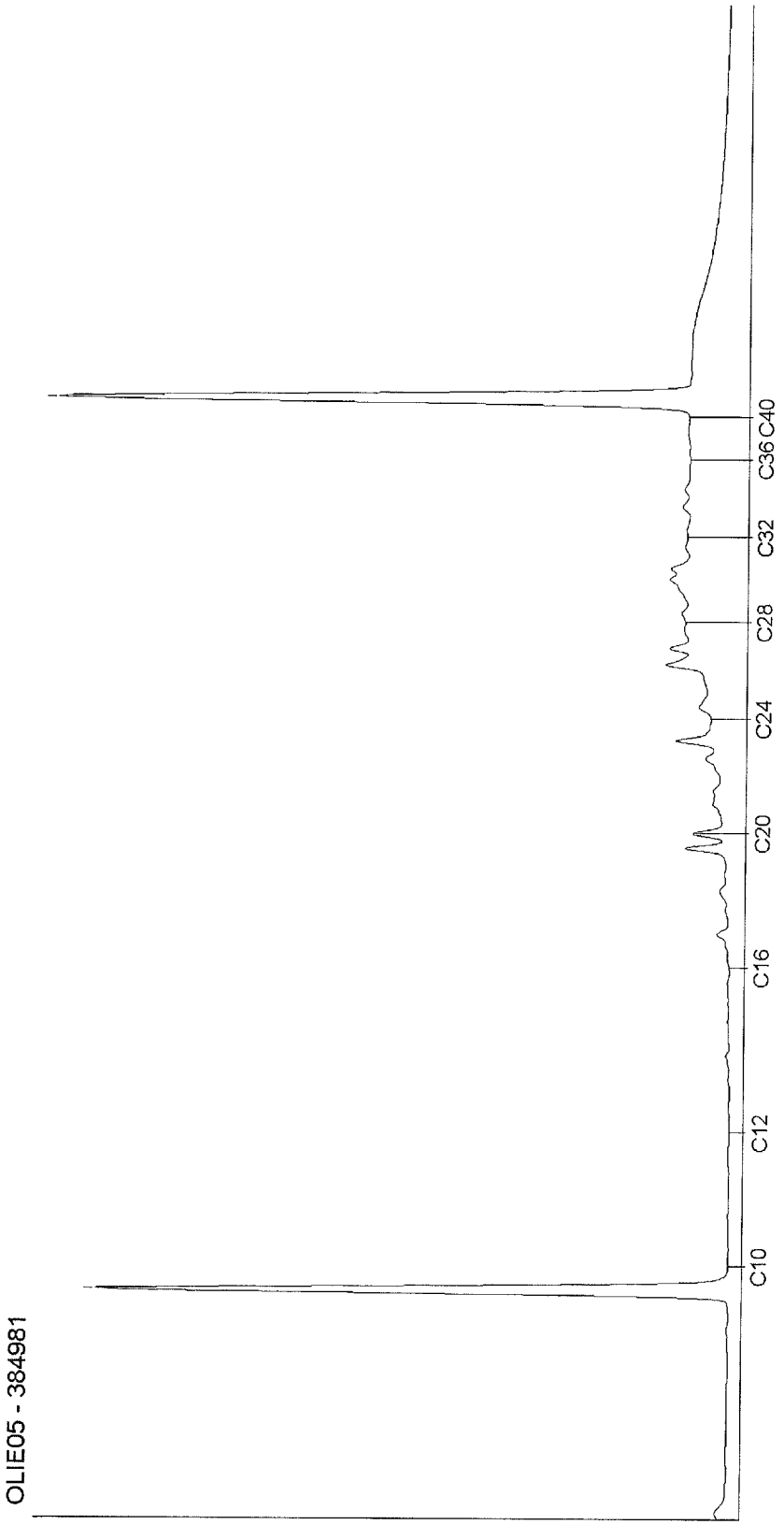

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384982, created at 06.11.2013 09:28:29

Monsteromschrijving: 4 (0-0,2)

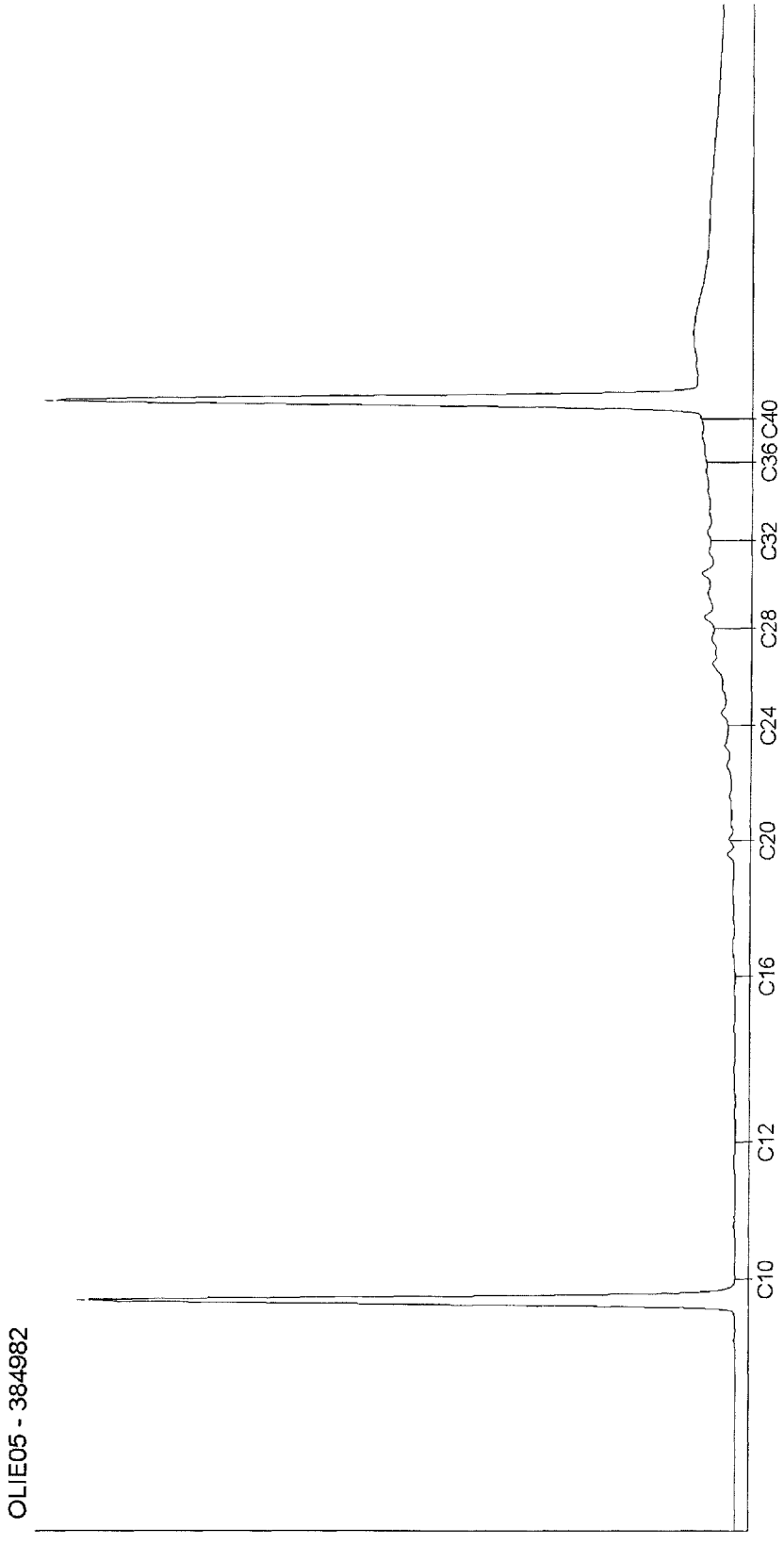

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384983, created at 06.11.2013 09:32:18

Monsteromschrijving: 5 (0-0,2)

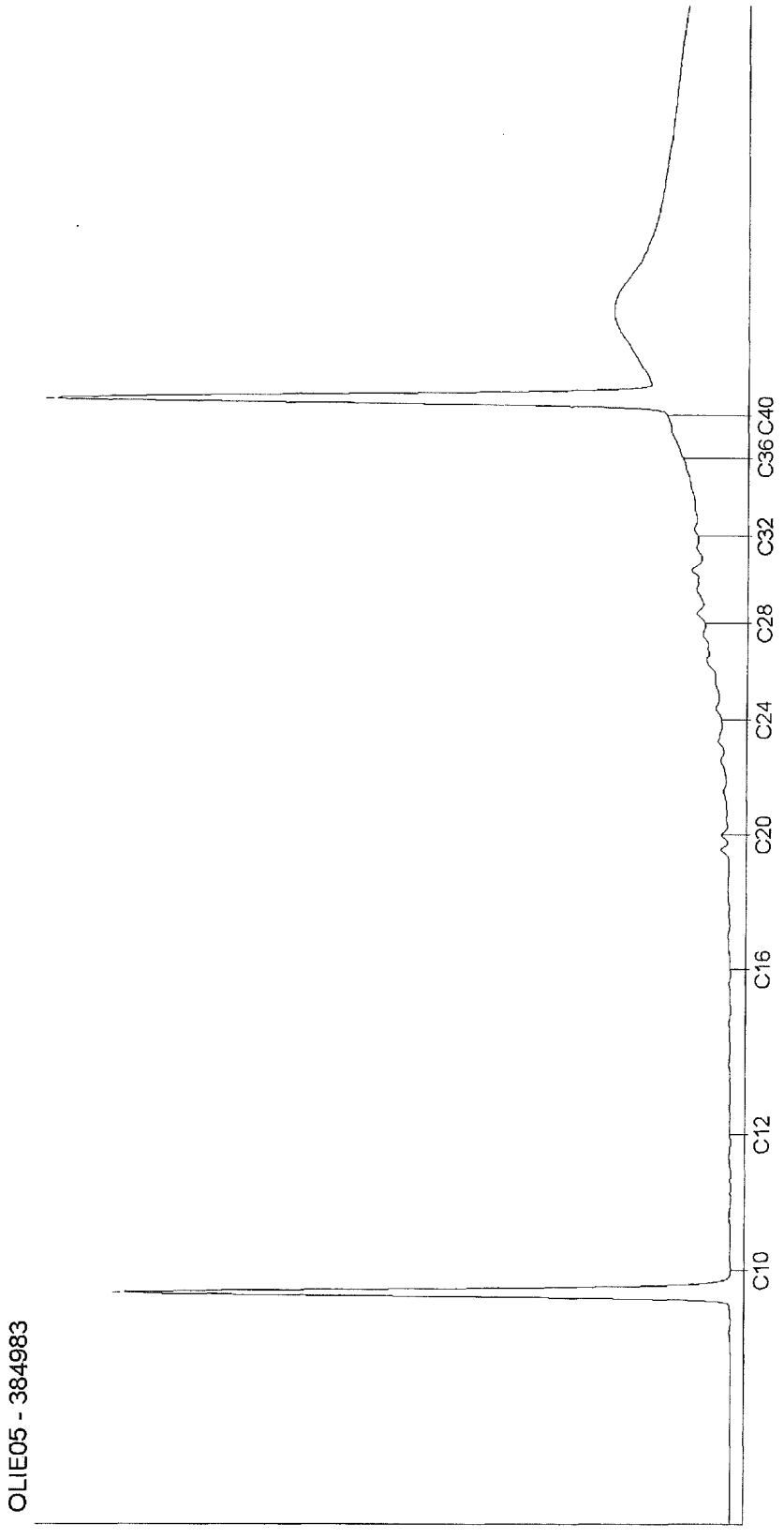

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384984, created at 06.11.2013 09:28:30

Monsteromschrijving: 6 (0-0,3)

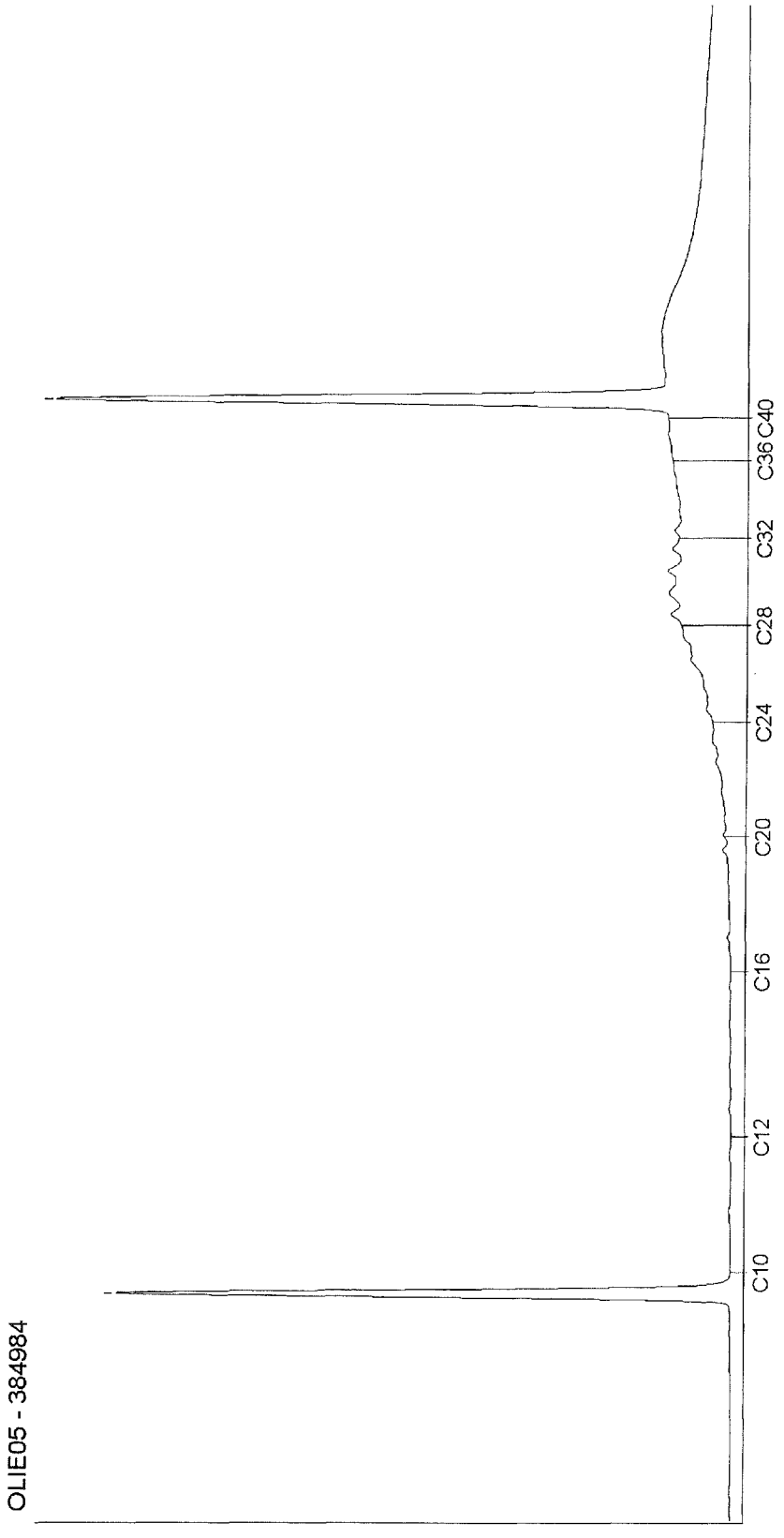

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384985, created at 06.11.2013 09:29:20

Monsteromschrijving: 7 (0-0,2)

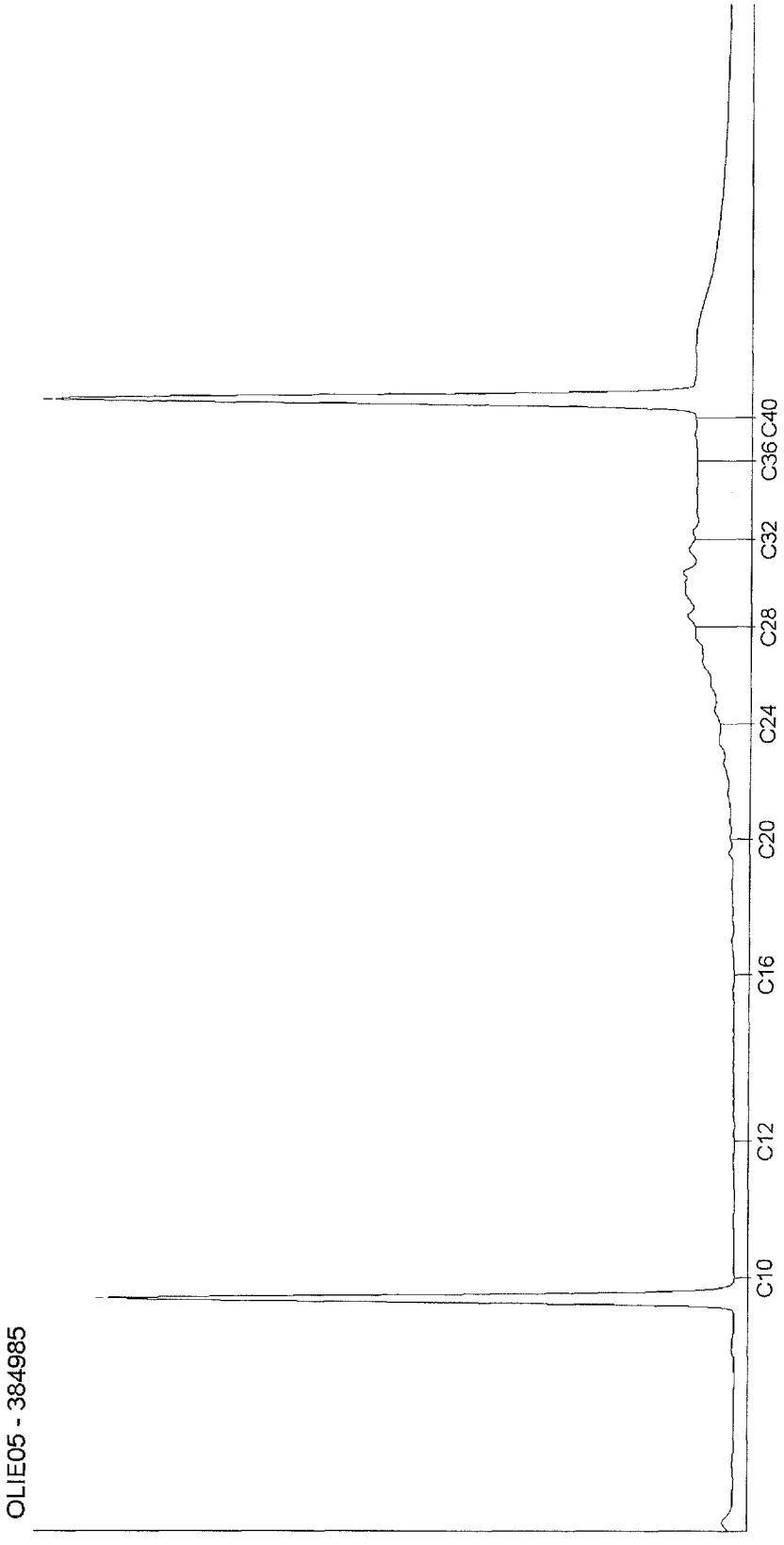

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384986, created at 06.11.2013 09:26:04

Monsteromschrijving: 8 (0-0,3)

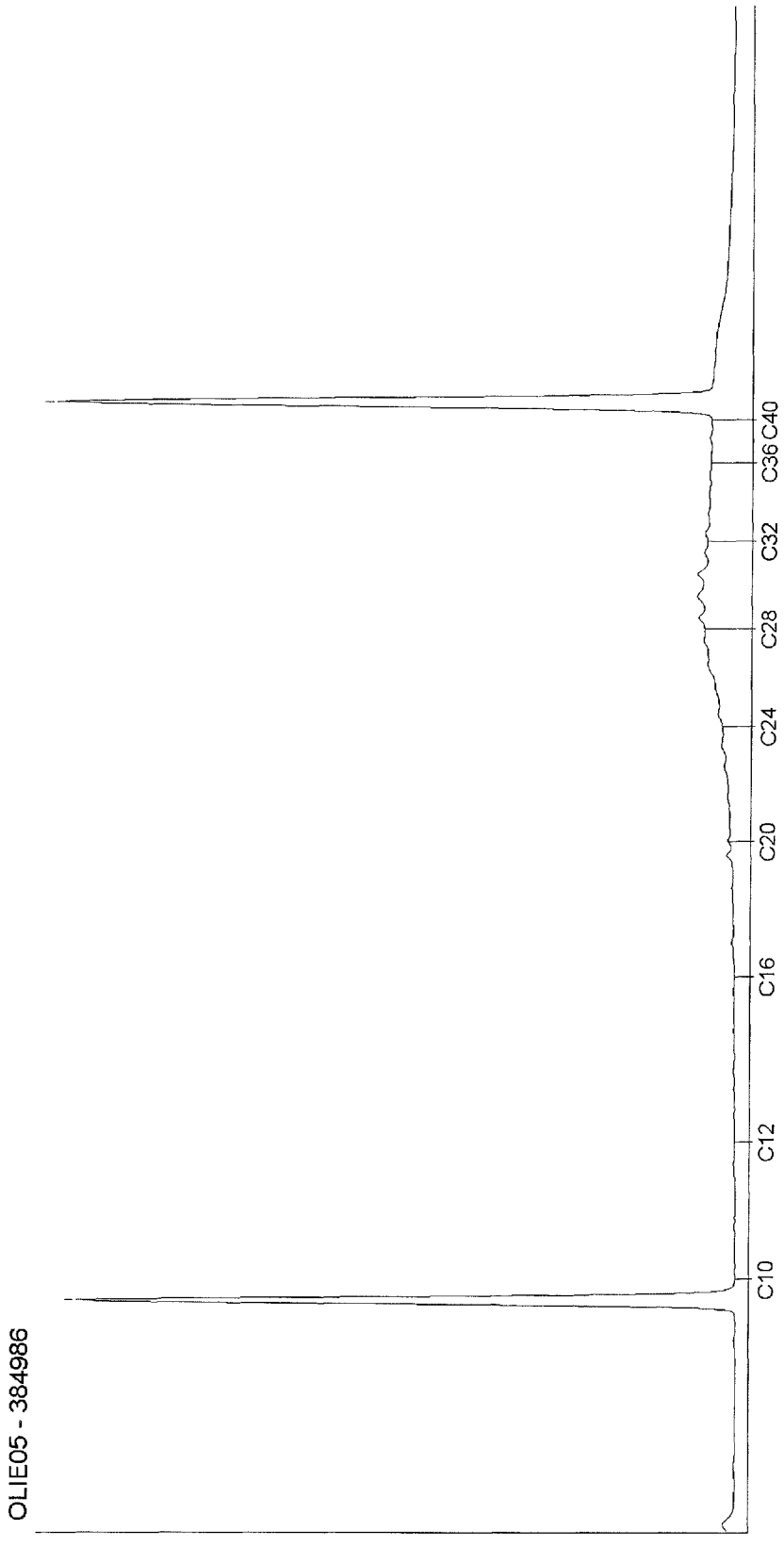

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384987, created at 06.11.2013 09:26:15

Monsteromschrijving: 9 (0-0,3)

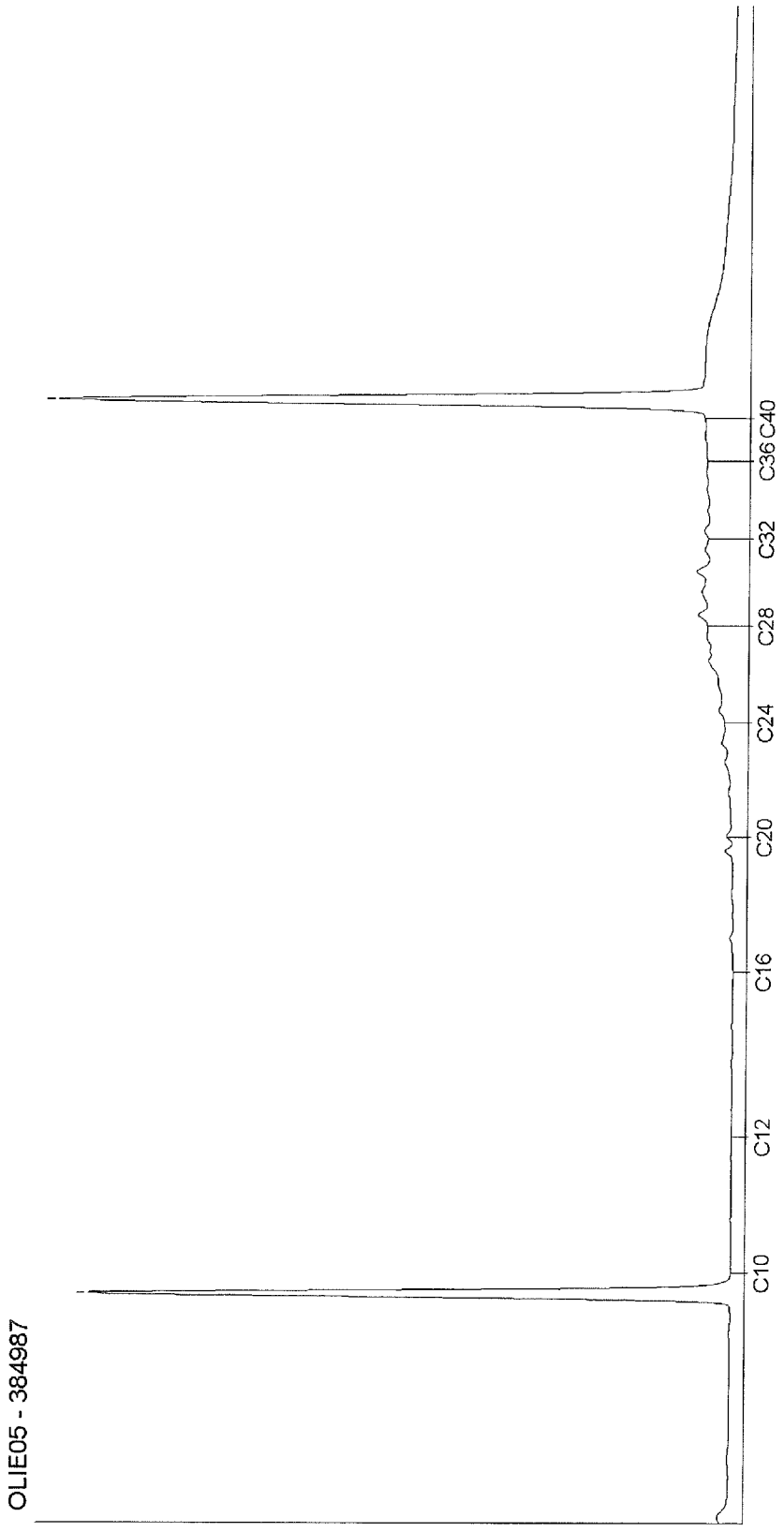

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384988, created at 06.11.2013 09:22:15

Monsteromschrijving: 10 (0-0,3)

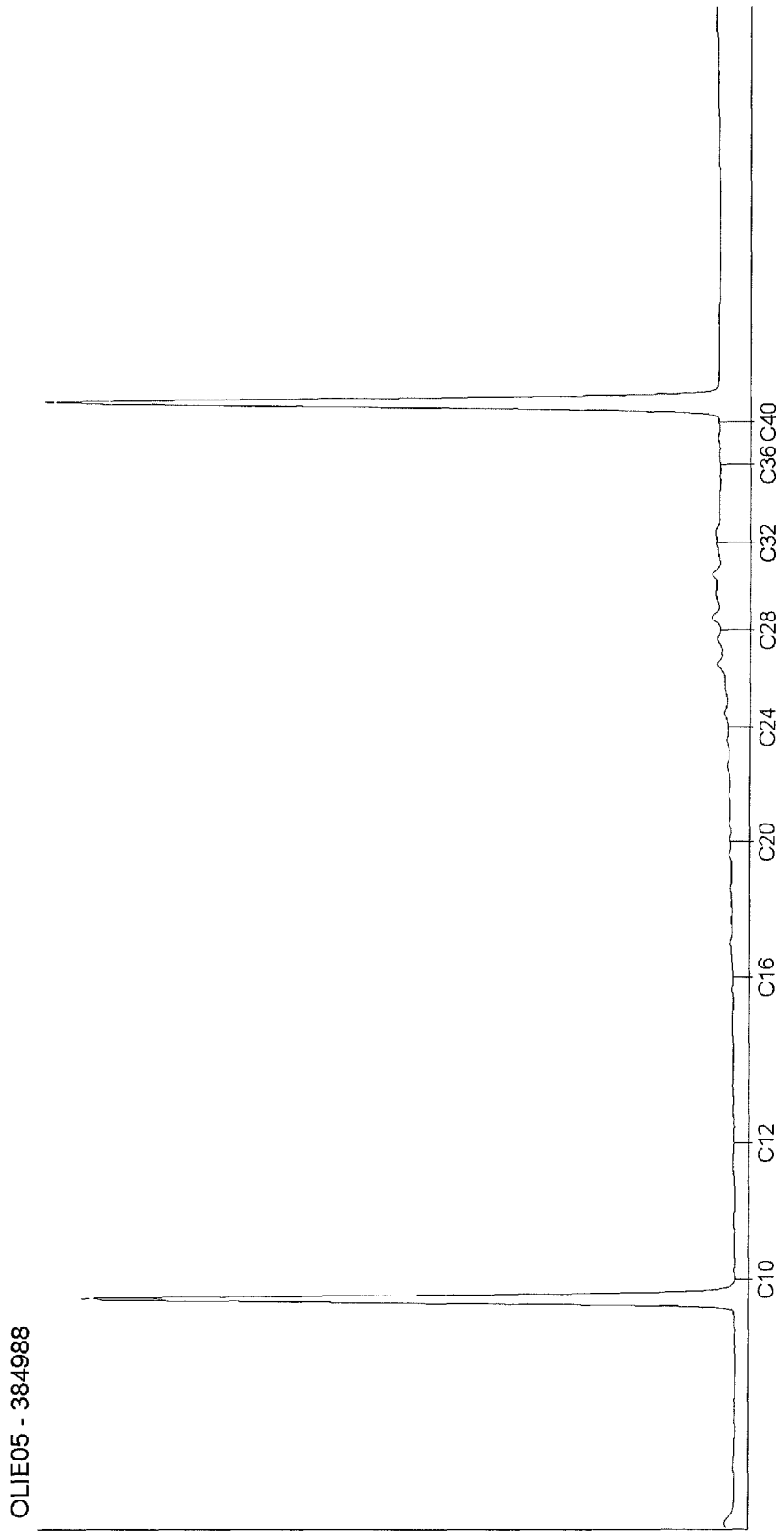

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384989, created at 06.11.2013 07:26:21

Monsteromschrijving: 11 (0-0,3)

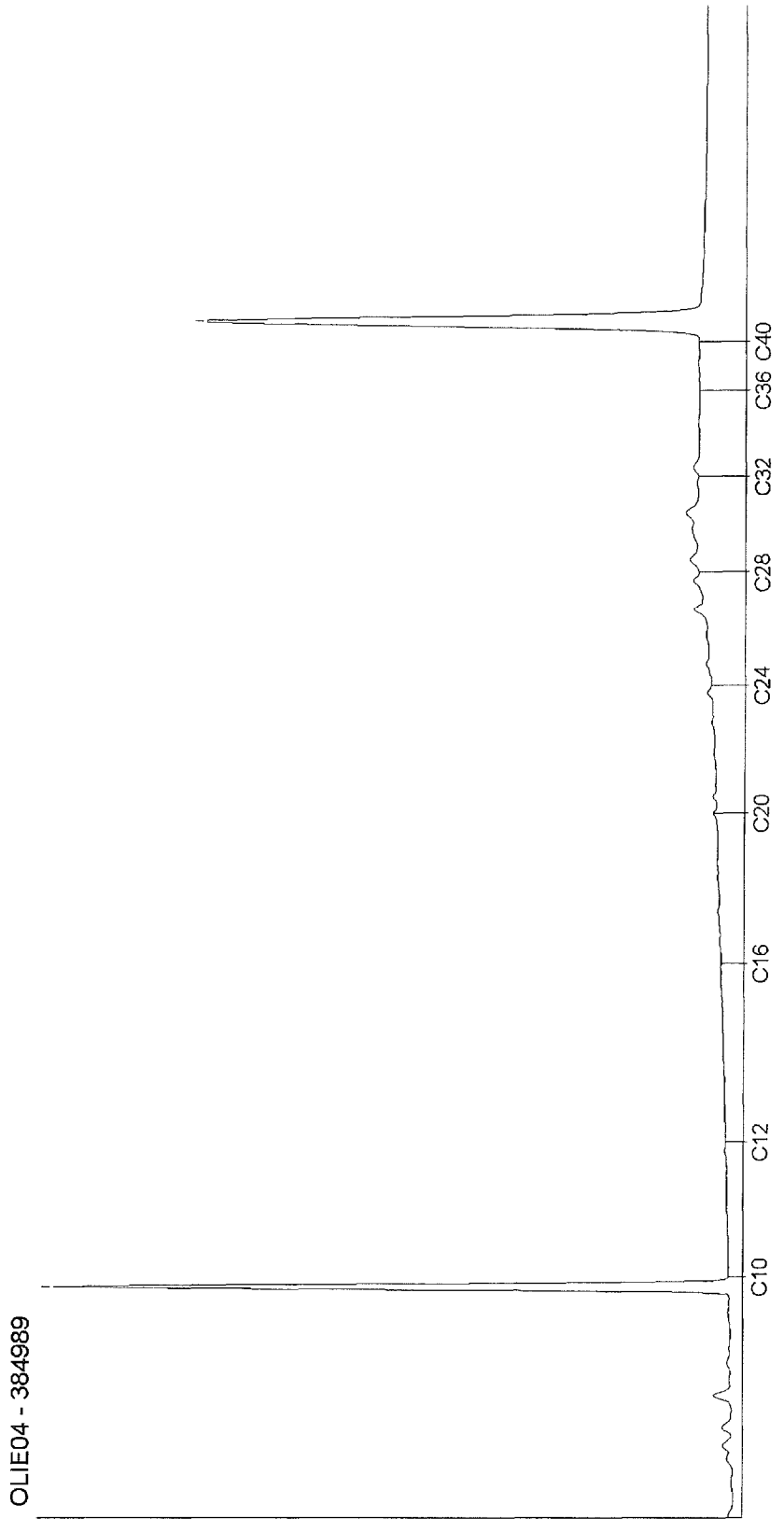

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384990, created at 06.11.2013 09:31:31

Monsteromschrijving: 22 (0-0,3)

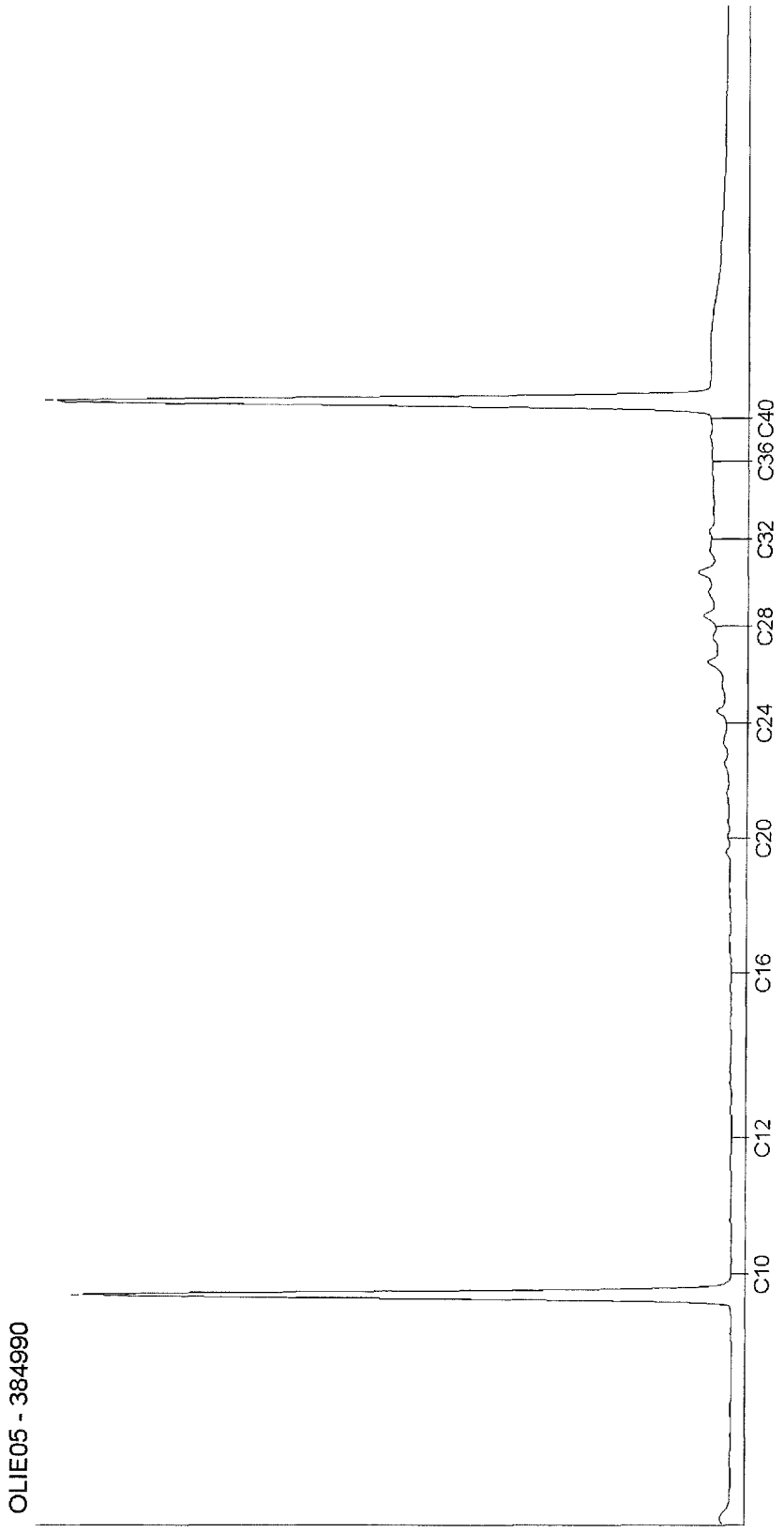

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384991, created at 06.11.2013 09:26:31

Monsteromschrijving: 33 (0-0,2)

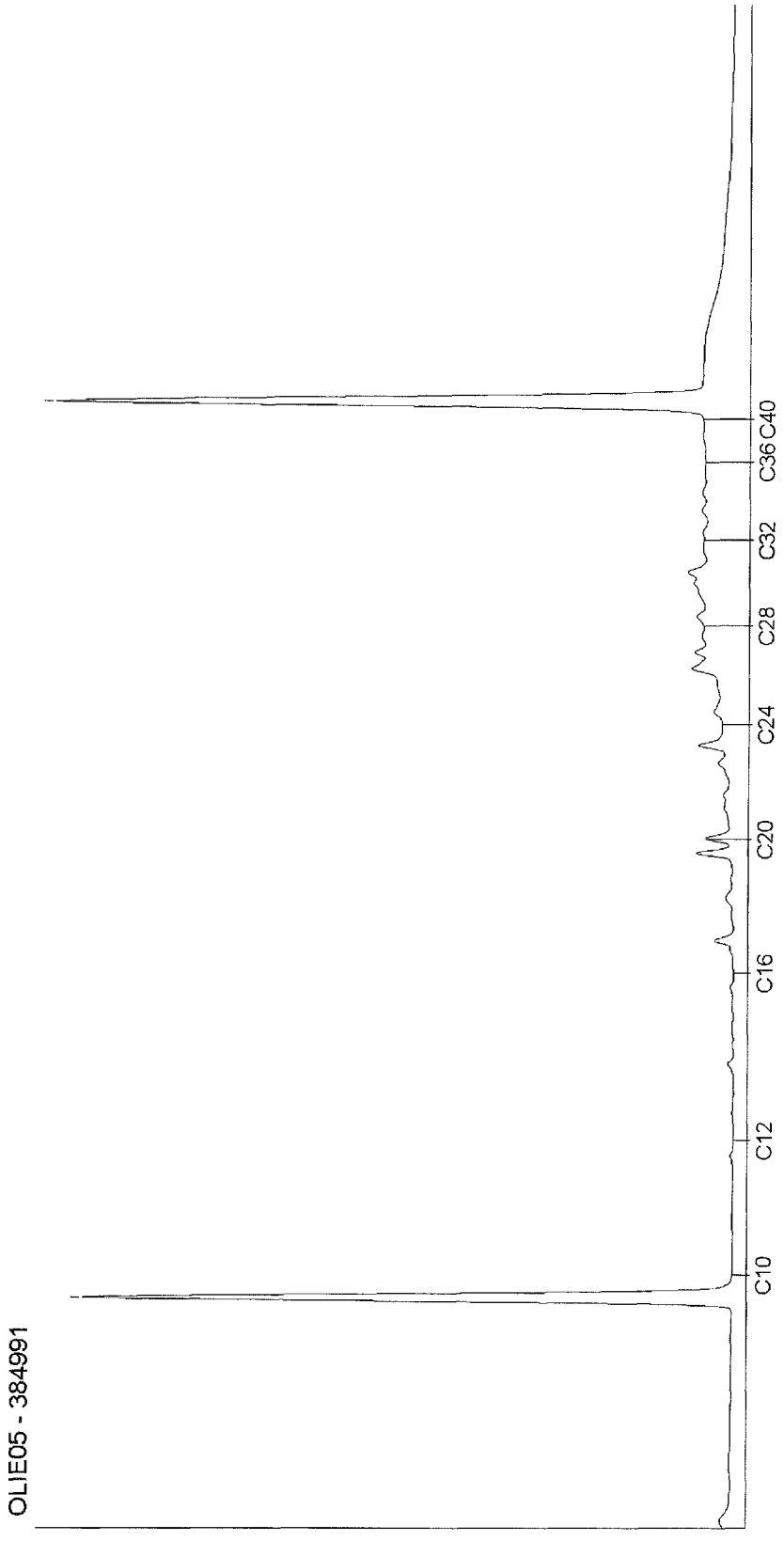

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384992, created at 05.11.2013 17:29:47

Monsteromschrijving: 44 (0-0,2)

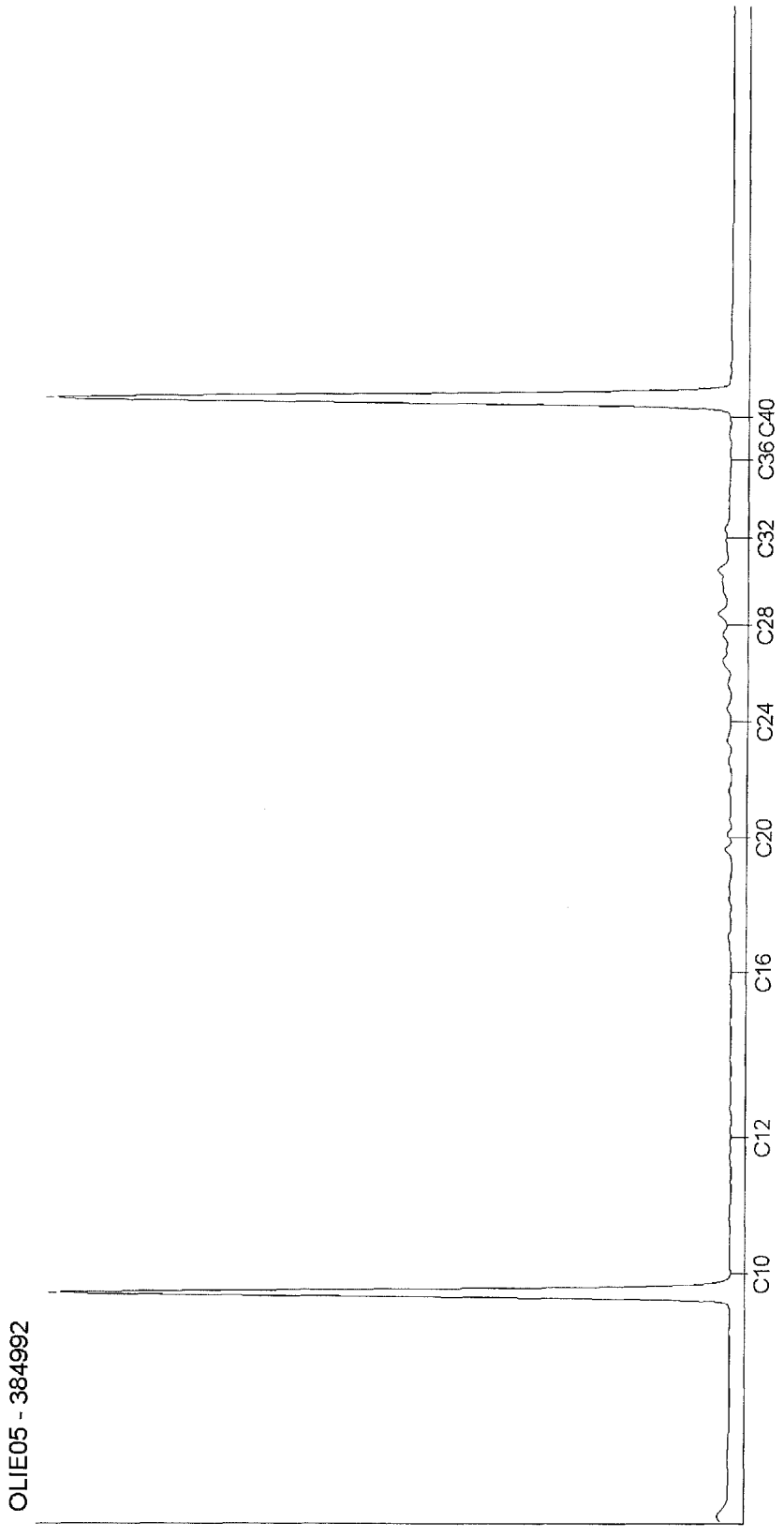

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384993, created at 06.11.2013 07:47:21

Monsteromschrijving: 55 (0-0,2)

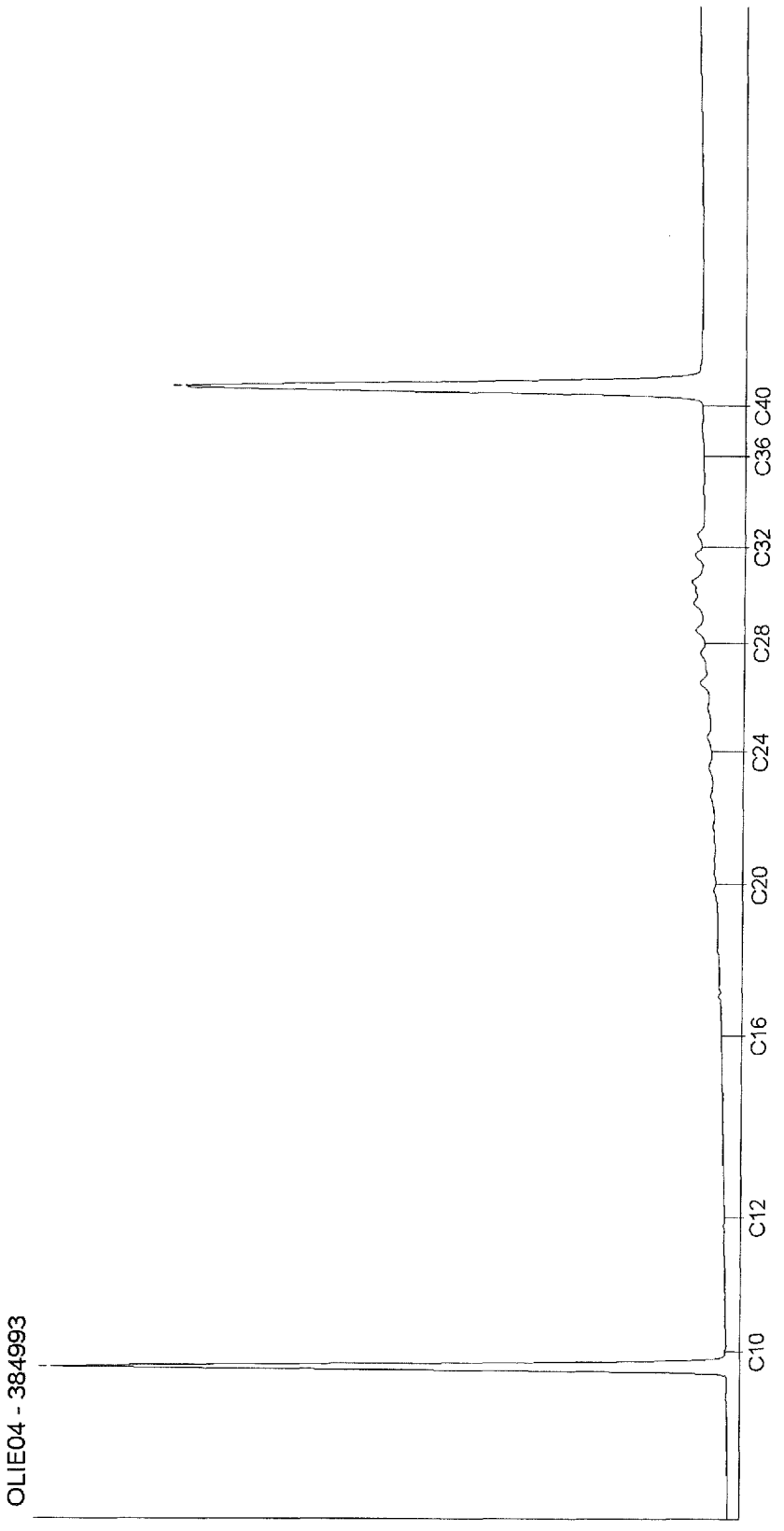

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384994, created at 06.11.2013 09:29:12

Monsteromschrijving: 66 (0-0,3)

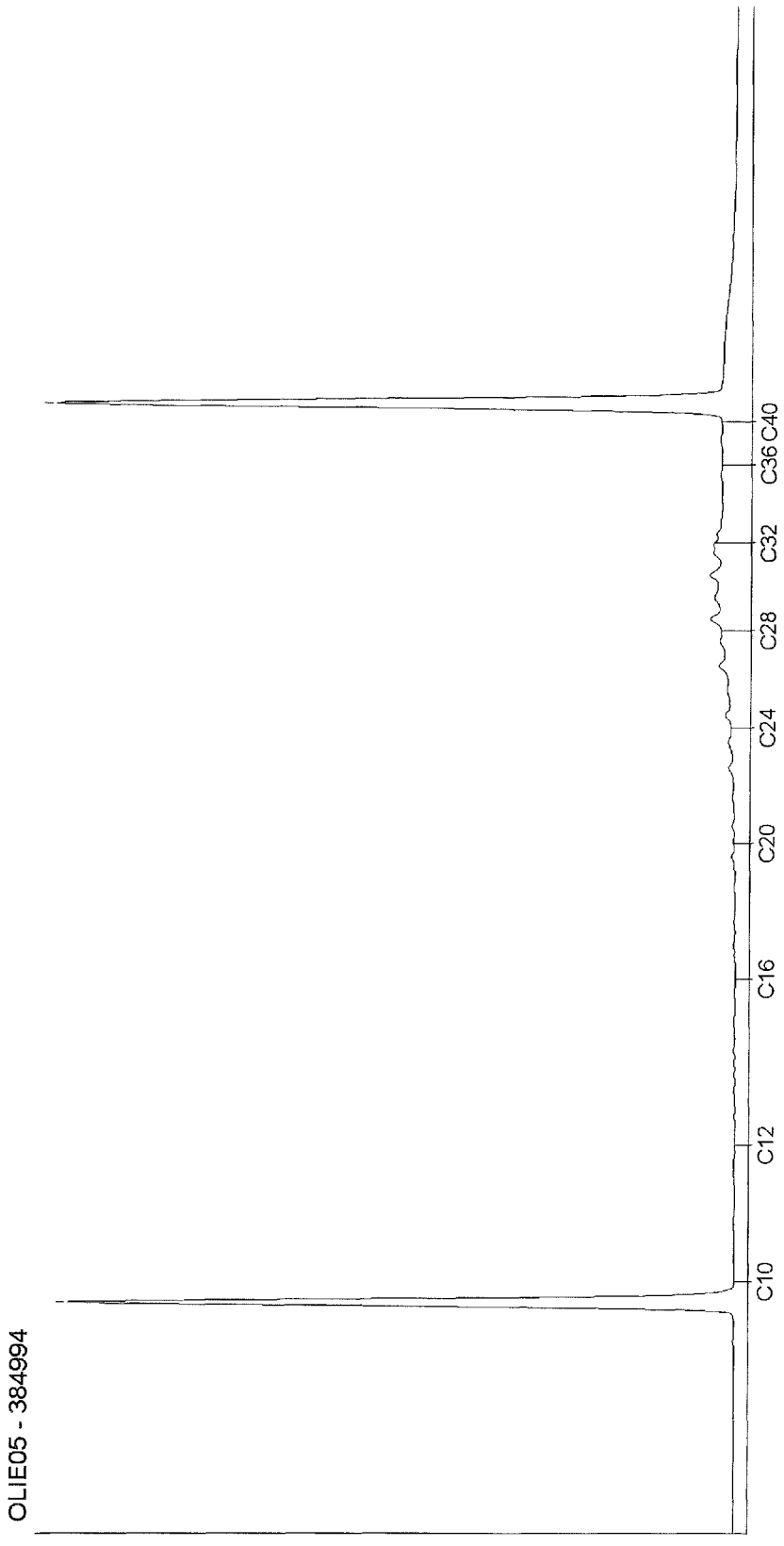

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384995, created at 06.11.2013 09:26:41

Monsteromschrijving: 77 (0-0,3)

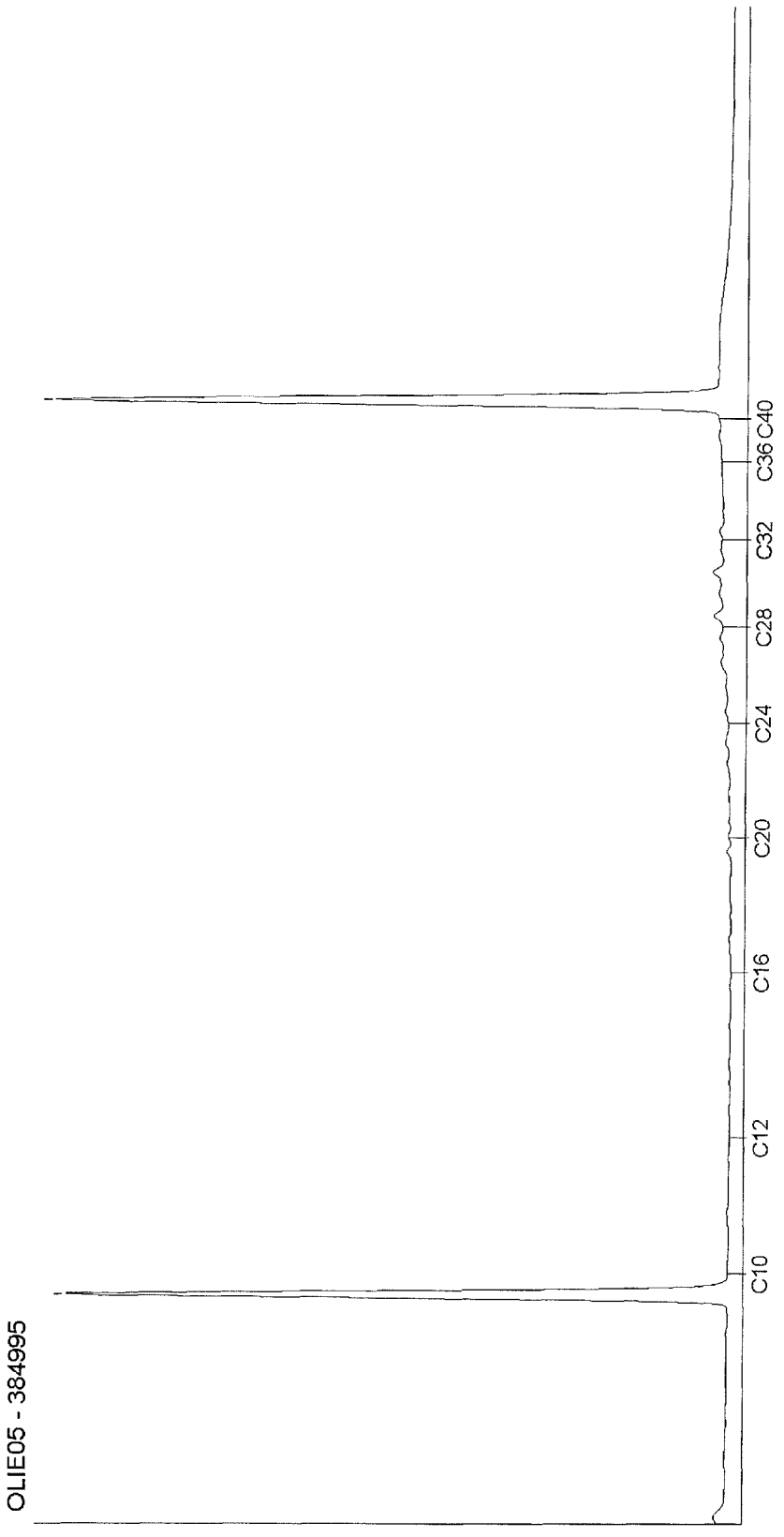

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384996, created at 06.11.2013 09:29:15

Monsteromschrijving: 88 (0-0,3)

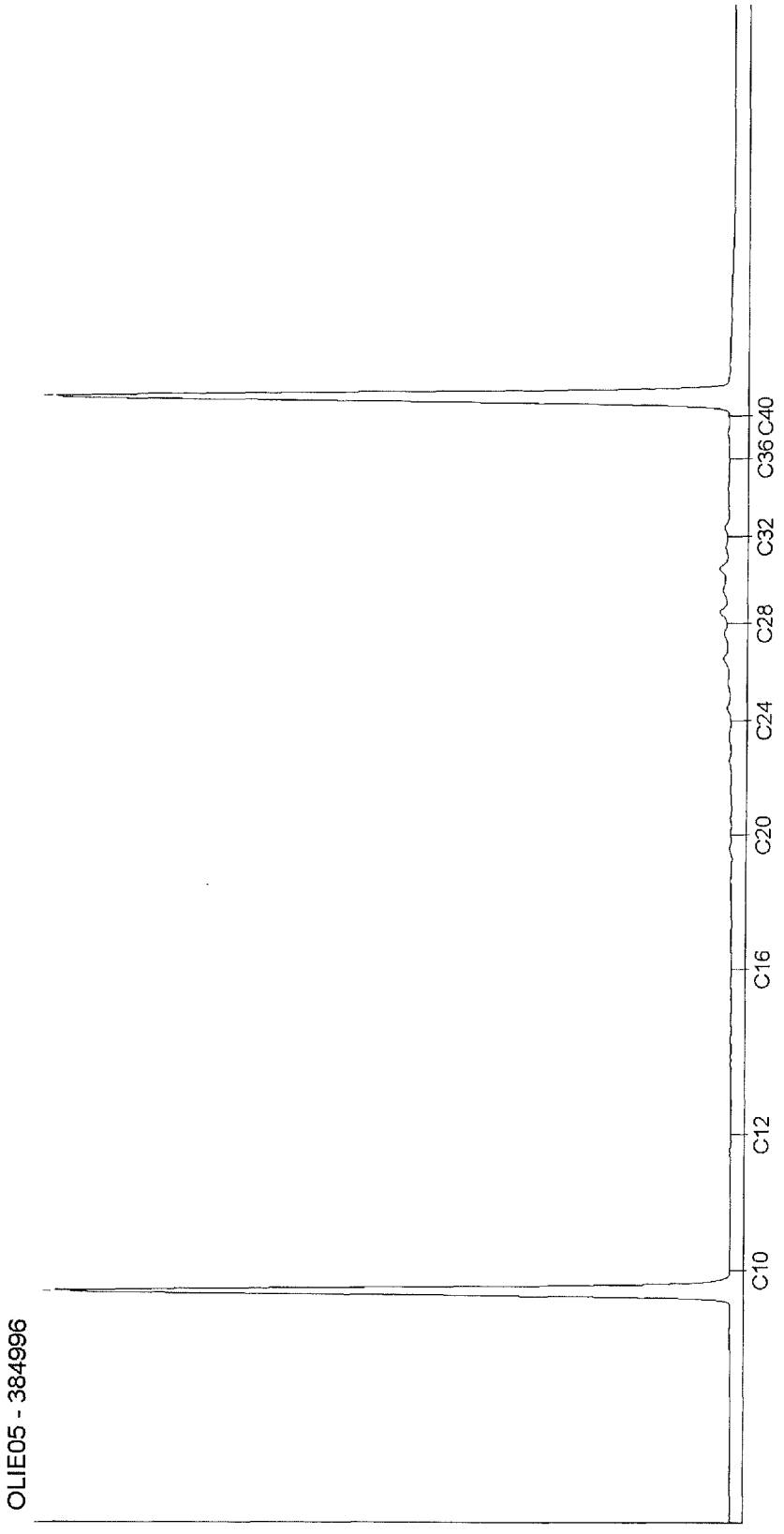

Chromatogram for Order No. 402808, Analysis No. 384997, created at 06.11.2013 09:28:24

Monsteromschrijving: 99 (0-0,3)

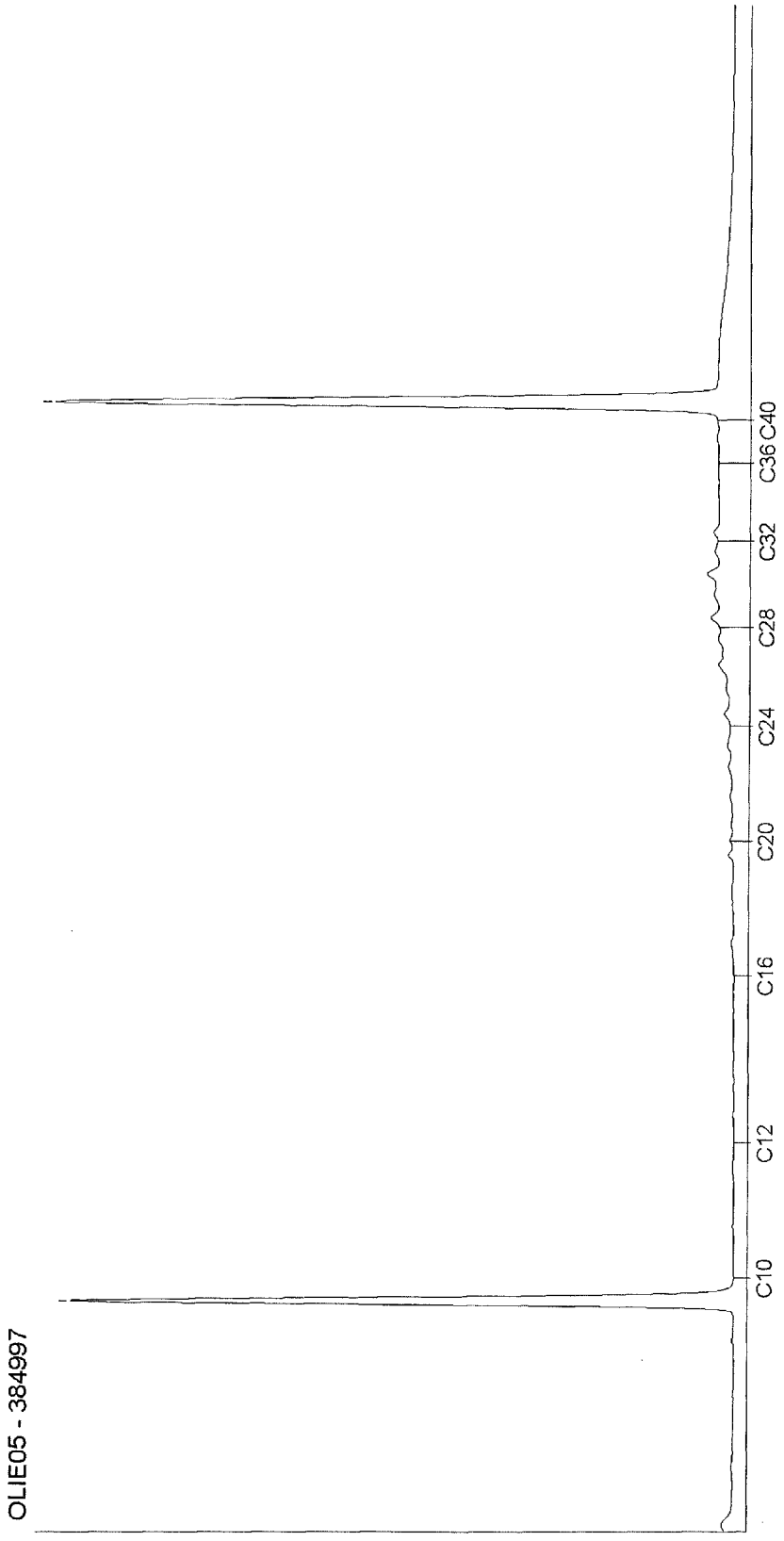

Bijlage 7

Statistische analyse PCB's

PCB's	Overijssel
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0	
0,0012	
0,0012	
0,0013	
0,0015	
0,0025	
0,0026	
0,0027	
0,0028	
0,0028	
0,0038	
0,0053	
0,0075	
0,0083	
0,011	
0,013	
0,001929	gemiddelde
0,008975	P95
0,0028	P80
0	P25
0,0012	P60
0,0023	P70
0,00265	P75
0,00662	P90

	Nieuwe Data Twente (2013)				*Oude data Twente (2011)*				Toetsingscriteria					
	Gem 0-1m STB	**Gem 1-10m STB**	**Gem 0-10m STB**		**Gem 0-25 STB**	**Gem 25-50 STB**	**Gem 0-50 STB**		**gAw**	**gWo**	**gIn**	**Schoon**	**Wonen met Tuin**	**Stedelijk Wonen**
Waarnemingen	10	10	20		24/63	11	35/74							
Lutum (%)	25	25	25		25	25	25							
Humus (%)	10	10	10		10	10	10							
barium (Ba)	nvt	nvt	nvt		134,73615	127,1337	131,96087		-	-	-	190	550	550
cadmium (Cd)	0,25744	0,2414499	0,2494449		0,42487	0,41188	0,42305		0,6	1,2	4,3	0,6	1,2	1,2
kobalt (Co)	8,2514531	7,5041517	7,8778024		***16,52592***	12,60246	***15,26453***		15	35	190	15	23	23
koper (Cu)	34,45469	22,054054	28,254372		21,59746	34,08674	23,3643		40	54	190	40	54	70
kwik (Hg) ##	0,0704854	0,061413	0,0659492		0,07177	0,04983	0,06855		0,15	0,83	4,8	0,4	0,83	0,83
lood (Pb)	***79,654562***	45,323295	***62,488928***		49,47416	***105,06474***	***57,51579***		50	210	530	50	210	210
molybdeen (Mo)	1,05	1,05	1,05		1,05	1,05	1,05		1,5	88	190	3	88	88
nikkel (Ni)	17,553111	10,250379	13,901745		14,95185	24,96324	16,42363		35	39	100	35	39	39
zink (Zn)	***141,64016***	82,985492	112,31282		80,63497	120,72798	86,36144		140	200	720	140	200	300
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	***3,26***	***2,024***	***2,642***		***3,56844***	***3,21091***	***3,5153***		1,5	6,8	40	1,5	6,8	10
PCB (7) (som, 0.7 factor)	***0,0271783***	0,0107287	0,0189535		0,01382	***0,02598***	0,01527		0,02	0,04	0,5	0,07	0,07	0,07
minerale olie (C10-C40)	165	126,42857	149,11765		148,85285	115,15152	145,66619		190	190	500	190	190	225
Conclusie Generiek	**gWo**	**gAw**	**gWo**		**gWo**	**gWo**	**gWo**							
Conclusie Gebiedsspecifiek	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin		Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin							

	Nieuwe data Twente (2013)				*Oude data Twente (2011)*				Toetsingscriteria					
	P80 0-1m STB	**P80 1-10m STB**	**P80 0-10m STB**		**P80 0-25 STB**	**P80 25-50 STB**	**P80 0-50 STB**		**gAw**	**gWo**	**gIn**	**Schoon**	**Wonen met Tuin**	**Stedelijk Wonen**
barium (Ba)	nvt	nvt	nvt		124,72147	127,1337	125,07423		-	-	-	190	550	550
cadmium (Cd)	0,2238608	0,2238608	0,2238608		0,4379	0,41188	0,44248		0,6	1,2	4,3	0,6	1,2	1,2
kobalt (Co)	10,46222	7,0993634	9,528093		*22,74011*	*15,89139*	*22,66349*		15	35	190	15	23	23
koper (Cu)	*45,786963*	27,09062	*44,260731*		25,30273	26,81124	25,51614		40	54	190	40	54	70
kwik (Hg) ##	0,0893281	0,0586215	0,0865366		0,09814	0,04983	0,08431		0,15	0,83	4,8	0,4	0,83	0,83
lood (Pb)	*123,17095*	*56,014172*	*107,20992*		*73,06578*	34,7676	*68,87688*		50	210	530	50	210	210
molybdeen (Mo)	1,05	1,05	1,05		1,05	1,05	1,05		1,5	88	190	3	88	88
nikkel (Ni)	21,24431	12,3217	16,517451		23,47231	23,77941	23,51746		35	39	100	35	39	39
zink (Zn)	*176,83296*	80,378617	*159,88828*		90,91876	95,26962	91,54019		140	200	720	140	200	300
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	*3,02*	1,48	*2,44*		*4,16*	*6,6*	*4,56*		1,5	6,8	40	1,5	6,8	10
PCB (7) (som, 0.7 factor)	*0,0341085*	0,0148217	*0,020155*		0,01221	*0,02042*	0,01299		0,02	0,04	0,5	0,07	0,07	0,07
minerale olie (C10-C40)	188	148	188		***224,28798***	***245,83333***	***225,28653***		190	190	500	190	190	225
Conclusie Generiek	gWo	gAw	gWo		gIn	gIn	gIn							
Conclusie Gebiedsspecifiek	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin	Wonen met Tuin		Stedelijk Wonen	Industrie	Industrie							

Bijlage

8

Bespreekpunten overleg provincie en gemeenten d.d. 23 november 2012

1. Verdachte locaties in beeld brengen. Tauw controleert of de monsterpunten uit het bodemonderzoek wegbermen op verdachte locaties (puntbronnen) zijn genomen. We gebruiken het Historisch bodembestand, informatie van de provincie en rechtstreekse gemeenten over nieuwe bodemverontreinigingen, informatie van de provincie en gemeenten over calamiteiten. Tauw gaat een aanvullend onderzoek voorstellen waaruit moet blijken of de eerste meter naast de verharding een andere bodemkwaliteit heeft als de rest van de berm. Hengelo stuurt de factsheet wegbermen toe aan Tauw. Bij de onderzoeksopzet (voor zover mogelijk) rekening houden met aspecten als asfaltsoort, verkeersintensiteit, ouderdom van de weg / berm
2. Soorten asfaltwegen en -lagen. Zie bovenstaande. Het moet blijken hoe gedetailleerd deze informatie beschikbaar is
3. Bovenlaag en onderlaag. Tauw zal gegevens aanleveren waaruit blijkt dat beide bodemkwaliteiten min of meer gelijk zijn
4. Toelichting mengmonsters. Gedaan. Tauw heeft andere hypothese dan gemeenten. Zie punt 1
5. PCB's. Tauw zal hertoetsing aanleveren waaruit blijkt dat bij hanteren van de gangbare rekenregels er geen PCB-probleem is
6. Bodemvreemd materiaal. Dit punt is ter info. Geen actie Tauw
7. Oliegehalte. Er blijkt nieuw beleid te zijn waarin staat hoe met oliegehalten moet worden omgegaan. Almelo stuurt dit beleid op naar Tauw (dit is reeds gebeurd). Tauw zal een hertoetsing van de gegevens doen, waarbij olie weggelaten wordt (want P80 < 100 mg/kg).
8. Aanvullend onderzoek. Zie punt 1. De opzet wordt vooraf doorgestuurd naar Almelo en Hengelo via Mark Klutman. Provincie moet beslissen over al dan niet doorgaan van dit onderzoek
9. Functieklasse industrie. Dit punt is ter info. In de Nota bodembeheer wordt de toepassingseis bepaald. Het rapport van Tauw gaat alleen over de huidige bodemkwaliteit van de wegbermen

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Rapportage bodemkwaliteitskaart

Regio Twente

23 maart 2018

Project	Regionale bodemkwaliteitskaart Twente
Opdrachtgever	Regio Twente
Document	Rapportage bodemkwaliteitskaart
Status	Definitief
Datum	23 maart 2018
Referentie	ES349-1/18-004.422
Projectcode	ES349-1
Projectleider	drs. J. Lackin
Projectdirecteur	ing. M. Kraneveld
Auteur(s)	drs. J. Lackin
Gecontroleerd door	C. Koot MSc
Goedgekeurd door	drs. J. Lackin
Paraaf	

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Van Twickelostraat 2
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	**INLEIDING**	**5**
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Totstandkoming, vaststelling en geldigheid	6
1.4	Leeswijzer	6
2	**WETTELIJK KADER EN UITGANGSPUNTEN**	**7**
2.1	Wettelijk kader	7
2.2	Twentse bodemkwaliteit	7
2.3	Programma van eisen	8
3	**WERKWIJZE OPSTELLEN BODEMKWALITEITSKAART**	**10**
3.1	Richtlijn bodemkwaliteitskaart	10
3.2	Deelgebieden op basis van onderscheidende kenmerken	11
3.3	Gegevensverzameling en gegevensbewerking	11
3.4	Controle van de indeling in regionale deelgebieden	12
3.5	Bodemkwaliteitszones	13
4	**BODEMKWALITEITSKAART REGIO TWENTE**	**16**
4.1	Bodemfunctiekaart	16
4.2	Ontgravingskaart	16
4.3	Toepassingskaart	17
4.4	Risicotoolbox	19
4.5	Wegbermen in het buitengebied	19
5	**REFERENTIES**	**21**
	Laatste pagina	21

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Beheergebied bodemkwaliteitskaart	1
II	Clustering van deelgebieden naar zones	10
III	Uitbijteranalyse	1
IV	Analyse betrouwbaarheid oudere onderzoeken	1
V	Kengetallen	7
VI	Toetsing 95 percentielwaarden	1
VII	Indicatieve functiekaart	4
VIII	Ontgravingskaart	2
IX	Toepassingskaart	2
X	Risicotoolbox	78

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De regio Twente heeft gezamenlijk een bodemkwaliteitskaart opgesteld. Deze bodemkwaliteitskaart legt de gebiedseigen bodemkwaliteit vast van de landbodem en de waterbodem van diverse zandvangers binnen Twente. De deelnemende gemeenten en het deelnemende waterschap zijn:

- Almelo
- Borne
- Dinkelland
- Enschede
- Haaksbergen
- Hellendoorn
- Hengelo
- Hof van Twente
- Losser
- Oldenzaal
- Rijssen-Holten
- Tubbergen
- Twenterand
- Vechtstromen
- Wierden.

Ter uitvoering van het Besluit bodemkwaliteit in 2008 [ref. 1] hebben de gemeenten binnen Twente in het verleden gekozen om elk een eigen bodemkwaliteitskaart op te stellen voor het eigen grondgebied. Gelet op de geldigheid van de bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer is er nu een natuurlijk moment aangebroken voor veel gemeenten om het beleid en de kaart te evalueren en actualiseren. In het kader van de bestaande samenwerking en om grondverzet binnen de regio verder te optimaliseren is gekozen om de evaluatie en actualisatie gezamenlijk op te pakken. Deze gezamenlijke aanpak heeft geleid tot het opstellen van één gezamenlijke bodemkwaliteitskaart voor het grondgebied van Twente.

1.2 Doelstelling

Doel van de bodemkwaliteitskaart is een actueel en dekkend beeld te geven van de gebiedseigen bodemkwaliteit van het beheergebied. Dit betreft de bodemkwaliteit van gebieden die niet zijn belast met een bodemverontreiniging als gevolg van een duidelijke puntbron. Het beschrijft daarmee de diffuse bodemkwaliteit die is ontstaan als gevolg van de historische menselijke activiteiten en natuurlijke bodemvormende processen. Volgens het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit [ref. 2] is een bodemkwaliteitskaart een geldig bewijsmiddel op basis waarvan, onder voorwaarden, vrijkomende grond elders kan worden hergebruikt.

Toepassingskaart en ontgravingskaart

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit een toepassingskaart en een ontgravingkaart. In de toepassingskaart worden de kwaliteitseisen vastgelegd die gelden voor het toepassen van grond en baggerspecie. Hierbij wordt rekening gehouden met de huidige bodemkwaliteit, functie van het gebied en eventuele ambities op gebied van duurzaam grondverzet. De ontgravingkaart legt de gebiedseigen bodemkwaliteit vast van vrijkomende grond en baggerspecie ter plaatse van onverdachte locaties. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen boven- en ondergrond. Doorgaans is de bovengrond meer historische belast als gevolg van menselijke activiteiten.

De bodemkwaliteitskaart heeft betrekking op de landbodem binnen het grondgebied van de gemeenten aangevuld met de zandvangers vormen samen één bodembeheergebied. De bodemkwaliteitskaart vormt daarmee de basis voor de regionale invulling van het beleid voor het toepassen van grond en baggerspecie, dat in de Nota bodembeheer is vastgelegd. Dit beleid samen met het Besluit bodemkwaliteit [ref. 1]en de Regeling bodemkwaliteit [ref. 2] vormen de kaders en regels voor toepassen van grond- en baggerspecie in Twente.

Erkend bewijsmiddel

De bodemkwaliteitskaart is een erkend bewijsmiddel (milieuhygiënische verklaring) voor de vrijkomende grond en baggerspecie binnen het beheergebied. Dit geldt enkel ter plaatse van onverdachte terreindelen. Ook is de bodemkwaliteitskaart een erkend bewijsmiddel voor het vaststellen van de bodemkwaliteit van de ontvangende bodem. Dit betekent dat op onverdachte terreindelen voorafgaand aan grondverzet (ontgraven of ophogen) geen bodemonderzoek uitgevoerd hoeft te worden om de milieuhygiënische kwaliteit vast te leggen.

1.3 Totstandkoming, vaststelling en geldigheid

Totstandkoming

De werkwijze voor de totstandkoming van een bodemkwaliteitskaart staat in de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten [ref. 3]. De stappen uit de richtlijn zijn gevolgd voor het opstellen van de regionale bodemkwaliteitskaart Twente. In diverse werksessies hebben de deelnemende gemeenten en het waterschap de beleidskeuzes gemaakt. Deze beleidskeuzes zijn vervolgens in de bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer verwerkt. Aanvullend zijn de lokaal maximale waarden afgestemd met de GGD voor de beoordeling van eventuele gezondheidsrisico.

Vaststelling en geldigheid

Deze bodemkwaliteitskaart wordt samen met de regionale Nota bodembeheer vastgesteld door de gemeenteraden van de diverse gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap. Beide treden vervolgens direct in werking waarbij het vigerend beleid komt te vervallen.

Een bodemkwaliteitskaart heeft een geldigheidsduur van vijf jaar na vaststelling. Na vijf jaar dient te worden bepaald of de bodemkwaliteitskaart nog voldoende representatief is voor de actuele situatie. Hierbij gaat het om de gebiedseigen bodemkwaliteit, nieuwe (wetenschappelijke) inzichten over risico's van specifieke stoffen of wijziging in wet en regelgeving.

1.4 Leeswijzer

Gestart wordt, in hoofdstuk 2, met het beknopt weergeven van de wettelijke kader en de uitgangspunten. In hoofdstuk 3 is de werkwijze van de totstandkoming van de bodemkwaliteitskaart beschreven. Hierbij zijn de stappen van de richtlijn gevolgd. Hoofstuk 4 beschrijft de verschillende kaarten die onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart.

2

WETTELIJK KADER EN UITGANGSPUNTEN

De regio Twente heeft gekozen om gebiedspecifiek beleid op te stellen. Dit sluit aan het beste aan om enerzijds de goede bodemkwaliteit te bewaken en anderzijds en het verruimen van de mogelijkheden voor grondverzet binnen en tussen de gemeenten. Vanwege deze keuze voor gebiedspecifiek beleid is het opstellen van een bodemkwaliteitskaart en een nota bodembeheer noodzakelijk.

2.1 Wettelijk kader

Het Besluit bodemkwaliteit maakt onderscheid tussen generiek en gebiedspecifiek beleid. In het generieke beleid bepalen de bodemfunctie en de bodemkwaliteit van de ontvangende bodem welke kwaliteit toegepast mag worden. Het gebiedspecifiek beleid biedt ruimte om op de volgende onderdelen af te wijken van het generiek beleid:

1 vaststellen lokaal maximale waarden (LMW) voor het toepassen van grond welke de generieke bodemkwaliteitsklasse vervangen;
2 bepalen welk kengetal maatgevend is voor de gebiedseigen bodemkwaliteit, generiek is dit het gemiddelde;
3 het naar beneden bijstellen van het percentage bodemvreemd materiaal.

Naast het formuleren van gebiedspecifiek beleid heeft de regio gekozen voor verdere optimalisatie van het regionale bodembeheer om, waar mogelijk, aan te sluiten bij het generieke landelijke kader. Dit vergroot de herkenbaarheid en vereenvoudigd de implementatie. Ook kan aangesloten worden bij landelijk ontwikkelde handvatten zoals BoToVa, een toetsmodule voor bodemnormen.

2.2 Twentse bodemkwaliteit

De grondslag, het (historische) gebruik en de ontstaansgeschiedenis heeft geleid tot een gebiedseigen bodemkwaliteit die karakteristiek is voor de regio Twente. Deze kenmerkt zich als eerste doordat grote delen van Twente een goede bodemkwaliteit bezit. De kwaliteit voldoet aan de landelijke achtergrondwaarden (AW2000) waardoor vrijkomende grond overal hergebruikt kan worden. Als tweede zijn voornamelijk historische stadskernen als gevolg van de verschillende bedrijfsmatige activiteiten in het verleden historisch diffuus verontreinigd. Vooral kernen met een rijke historie hebben een slechtere bodemkwaliteit. De mogelijkheden voor grondverzet uit deze kernen is beperkt en afhankelijk van de kwaliteit aan aanvullende regels en voorwaarden gebonden.

Binnen de regio zijn, in het verleden, door verschillende gemeenten en het waterschap (water)bodemkwaliteitskaarten opgesteld. Elk heeft gebruik gemaakt van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten waarbij de invulling op onderdelen soms verschillen. In werksessies is gezamenlijk invulling gegeven aan de verschillende stappen. De bestaande bodemkwaliteitskaarten vormden het vertrekpunt. Onderstaand overzicht geeft de beschikbare bodemkwaliteitskaarten binnen de regio weer.

Tabel 2.1 Overzicht beschikbare bodemkwaliteitskaart binnen de regio

Gemeente/ Waterschap	Bodemkwaliteitskaart	Kenmerk
Almelo	bodemkwaliteitskaart gemeente Almelo (Oranjewoud, 2010)	196449
Borne	bodemkwaliteitskaart van de gemeente Borne (CSO, 2011)	10J023
Dinkelland	bodemkwaliteitskaart gemeente Dinkelland (Witteveen+Bos 2011)	DKL1-1
Enschede	bodemkwaliteitskaart gemeente Enschede (Royal Haskoning, 2008)	9T2418
Haaksbergen	bodemkwaliteitskaart gemeente Haaksbergen (MWH, 2009)	B08B0315
Hellendoorn	beschikt niet over een gemeente dekkende bodemkwaliteitskaart	-
Hengelo	bodemkwaliteitskaart gemeente Hengelo (Witteveen+Bos 2011)	HGL166-1
Hof van Twente[1]	bodemkwaliteitskaart gemeente Hof van Twente (Witteveen+Bos, 2012)	HTW7-1
Losser	bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Losser (CSO, 2014)	12J105
Oldenzaal	bodemkwaliteitskaart gemeente Oldenzaal(Witteveen+Bos, 2011)	ODZ51-1
Rijssen-Holten	bodemkwaliteitskaart gemeente Rijssen-Holten (CSO, 2012)	11J069
Tubbergen	bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Tubbergen (CSO, 2010)	09J136
Twenterand	bodemkwaliteitskaart gemeente Twenterand (MWH, 2010)	B06B0380
Vechtstromen	bodemkwaliteitskaart zandvangers en waterlopen Regge en Dinkel (CSO, 2011)	10J108
Wierden[2]	bodemkwaliteitskaart wegbermen en buitengebied gemeente Wierden (Witteveen+Bos, 2012)	WDN70-1
Gemeentelijke wegbermen	bodemkwaliteitskaart wegbermen Twentse gemeenten (Anteagroup, 2014) Borne, Dinkelland, Oldenzaal, Tubbergen en Twenterand	269879
Provinciale wegbermen[3]	bodemkwaliteitskaart wegbermen provinciale wegen, provincie Overijssel (Tauw, 2014)	R003-4718597DEM-mfv-V01-NL
Groenstroken en wegbermen Almelo	Bodemkwaliteit groenstroken en wegbermen Gemeente Almelo (Witteveen+Bos, 2018)	AML180-1/18-001.736
Vliegbasis Twenthe[4]	bodemkwaliteitskaart Vliegbasis Twente (TTE, 2011)	C10069
Combiplan Hellendoorn[4]	bodemverwachtingswaardekaart (Adveco de Bondt, 2009)	091572

1 Betreft tevens de gemeentelijke wegbermen

2 Het bebouwd stedelijk gebied maakt geen onderdeel uit van deze bodemkwaliteitskaart

3 De provinciale wegbermen maken geen onderdeel uit van de regionale bodemkwaliteitskaart Twente

4 Deze gebieden maken geen onderdeel uit van de regionale bodemkwaliteitskaart Twente

2.3 Programma van eisen

Beheergebied

De bodemkwaliteitskaart heeft betrekking op de landbodem binnen Twente en de zandvangers en delen van waterlopen van de Regge en de Dinkel. Dit vormt samen één beheergebied waarop de bodemkwaliteitskaart en de Nota bodembeheer van toepassing zijn. Dit is op kaart weergegeven in bijlage I. Ter verduidelijking vallen binnen dit beheergebied:

- het buitengebied van de gemeente inclusief agrarische percelen, camping/bungalowpark, natuurgebieden, herontwikkelde zandwinning, etc.;
- de bebouwd kom (Wegenverkeerswet 1994): inclusief woningbouwlocaties, parken, bedrijfsterreinen (onverdacht deel) en groenstroken;
- wegbermen in het buitengebied voor een deel van de gemeenten.

De bodemkwaliteitskaart is niet van toepassing voor locaties die verdacht zijn van de aanwezigheid van een sterke bodemverontreiniging of locaties waar de kwaliteit afwijkt van het omliggend gebied. Deze afwijking kan worden geconstateerd bij het uitvoeren van historische toets (zie nota bodembeheer), een vooronderzoek bodem (NEN5725) of tijdens graafwerkzaamheden als gevolg van zintuiglijke afwijkingen. Voorbeelden, niet limitatief, van uitgesloten locaties betreffen:

- deellocaties op een bedrijfsterrein of agrarische perceel waar een bodembedreigende activiteit heeft plaatsgevonden;
- NS-emplacement en spoorwegen;
- Rijkswegen inclusief wegbermen;
- boerenerf;
- grond onder een asfaltweg;
- grond met een sterke bodemvreemde bijmenging zoals kolenas, gruis of puin.

Diepte

De bodemkwaliteitskaart voor de landbodem maakt onderscheid tussen boven- en ondergrond. De bovengrond betreft het traject van 0 tot 0,5 m-mv en onder ondergrond wordt het traject 0,5-2,0 m-mv verstaan. Voor de gemeentelijke wegbermen geldt een afwijkend dieptetraject. Hierbij is enkel de bovengrond apart gezoneerd voor een traject van 0 tot 0,3 m-mv. Voor waterbodem geldt dat de bodemkwaliteitskaart van toepassing is op de laag tot de oorspronkelijke (vaste) waterbodem.

Stoffenpakket

Voor bodemonderzoek geldt dat gebruik gemaakt wordt van het ‘standaard stoffenpakket’. Dit zijn veel voorkomende stoffen die vaker verhoogd voorkomen als gevolg van historische activiteiten. Dit standaard stoffenpakket is gebruik voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart. Met de inwerkingtreding van het Besluit bodemkwaliteit is ook kritisch gekeken naar het stoffenpakket. Naast enkele nieuwe toevoegingen zijn ook diverse stoffen afgevallen en maken niet meer onderdeel uit van het stoffenpakket. Om een goed beeld te krijgen is gekozen om naast het standaard stoffenpakket ook de bodemkwaliteit op basis van de oudere stoffen mee te wegen. Hierdoor bestaat het stoffenpakket waarvoor de bodemkwaliteitskaart is opgesteld uit: arseen, barium, cadmium, chroom, kobalt, koper, kwik, lood, minerale olie, molybdeen, nikkel som-PAK, PCB en zink.

3

WERKWIJZE OPSTELLEN BODEMKWALITEITSKAART

3.1 Richtlijn bodemkwaliteitskaart

De regionale bodemkwaliteitskaart is opgesteld conform de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten [ref. 3] en het wijzigingsblad [ref. 4]. Hierin worden in totaal 8 stappen onderscheiden die hieronder nader zijn toegelicht:

1 opstellen programma van eisen;
2 vast stellen onderscheidende kenmerken;
3 gegevens verzameling en gegevensbewerking;
4 indeling in beheergebieden;
5 controle indeling van het beheergebied;
6 verzamelen aanvullende informatie;
7 vaststellen kwaliteitszones;
8 gebiedspecifiek: opstellen ontgravings- en toepassingskaart.

Ad 1.
Dit betreft de beleidsmatige en technisch-inhoudelijke keuzes die uitgangspunt zijn voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart. De beleidsmatige afweging is opgenomen in de nota bodembeheer en in het programma van eisen, paragraaf 2.3, zijn de technische uitgangspunten opgenomen.

Ad 2.
In deze stap wordt gekeken welke kenmerken bepalend zijn voor de gebiedseigen bodemkwaliteit. Voor de voorlopige verdeling in deelgebieden zijn de bestaande bodemkwaliteitskaarten van de gemeenten leidend.

Ad 3.
Uit de verschillende gemeentelijke bodeminformatiesystemen, bodemarchieven en bodemonderzoeken is beschikbare informatie verzameld en samengevoegd om te komen tot verdere verwerking. Op basis van de richtlijn vinden ook diverse voorbewerkingen in deze stap plaatst.

Ad 4.
Het beheergebied wordt ingedeeld in verschillende deelgebieden op basis van de onderscheiden kenmerken uit stap 2. Hierbij wordt de eerste indicatieve bodemkwaliteit per deelgebied bepaald.

Ad 5.
Op basis van de resultaten van stap 4 wordt bepaald of de indeling in deelgebieden juist is.

Ad 6.
Indien noodzakelijk wordt aanvullende informatie verzameld. Dit kan als gevolg van aanvullend dossier onderzoek dan wel het uitvoeren van bodemonderzoek. Na deze stap dient de informatie voldoende te zijn om bodemkwaliteitszones te kunnen vaststellen.

Ad 7.
In deze stap worden de verschillende kengetallen bepaald van de bodemkwaliteitzones die leidend zijn voor de beleidskeuzes voor het verdere grondverzet.

Ad 8.
In deze laatste stap wordt op basis van de gebiedseigen bodemkwaliteit, de functiekaart en het regionale beleid, de toepassingskaart en ontgravingskaart (boven- en ondergrond) opgesteld.

3.2 Deelgebieden op basis van onderscheidende kenmerken

Het beheergebied wordt onderverdeeld in deelgebieden waarbij de verwachte bodemkwaliteit binnen dit deelgebied vergelijkbaar is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verschillende kenmerken die mogelijk onderscheidend zijn voor bodemkwaliteit. De richtlijn onderscheidt de volgende kenmerken:
- bodemopbouw;
- gebruikshistorie;
- ontwikkeling wijken of gebieden;
- geomorfologie;
- het huidig bodemgebruik.

Binnen de regio zijn diverse bodemkwaliteitskaarten beschikbaar waaruit blijkt dat gebruikshistorie en ontstaansgeschiedenis leidend zijn voor kwaliteitsverschillen. Bij het bepalen van de deelgebieden is enkel gebruik gemaakt deze twee kenmerken (gebruikshistorie respectievelijk ontstaansgeschiedenis). Hierbij zijn de volgende categorieën onderscheiden per kenmerk (gebaseerd op de bestaande bodemkwaliteitskaarten).

Tabel 3.1 Categorieën binnen de onderscheidende kenmerken

Gebruikshistorie	Ontstaansgeschiedenis
wonen	19de eeuw (< 1900)
industrie/bedrijfsterrein	vooroorlogs (1900-1945)
buitengebied (landbouw/natuur)	naoorlogs (1900-1980/1990)
	nieuwbouw (>1980/1990)

Van deelgebieden per gemeente naar deelgebieden in de regio
Per gemeente zijn deelgebieden bepaald. Vertrekpunt voor veel gemeente was de bestaande bodemkwaliteitskaart. De deelgebieden zijn opgesteld en/of aangescherpt op basis van historische kaarten [ref 5] en op basis van gebiedskennis die aanwezig is binnen de deelnemende gemeenten. Hierbij is gezamenlijk gezocht naar de balans tussen versnippering van te kleine deelgebieden en homogene deelgebieden waarbij de kwaliteit vergelijkbaar is.

Op basis van de bekende of de te verwachte bodemkwaliteit zijn de deelgebieden per gemeente met vergelijkbare bodemkwaliteit geclusterd naar deelgebieden. Bij het bepalen van kengetallen in de vervolgstappen is gebruik gemaakt van de deelgebieden per gemeente en de deelgebieden in de regio. In de bijlage II is een tabel opgenomen van de voorlopige clustering van de gemeentelijke deelgebieden naar de regionale deelgebieden. Ook zijn de kaarten met deelgebieden gemeenten opgenomen

3.3 Gegevensverzameling en gegevensbewerking

Per gemeente en het waterschap is de benodigde informatie voor de bepaling van de gebiedseigen bodemkwaliteit verzameld en verwerkt. De meeste gemeenten en het waterschap beschikken over een bodeminformatiesysteem waarin bodemonderzoeken zijn ontsloten. Op basis van een export uit het bodeminformatiesysteem zijn de onderzoeksgegevens beschikbaar gesteld. Uitzondering hierop zijn de gemeenten Enschede en Wierden. Voor de gemeente Enschede geldt dat de onderzoeksgegevens wel digitaal zijn ontsloten maar niet eenvoudig geëxporteerd kunnen worden.

Daarom heeft Enschede een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd waarbij de bodemkwaliteit geverifieerd is met reeds uitgevoerde bodemonderzoeken uit het archief. De gemeente Wierden beschikt niet over een bodeminformatiesysteem. Op basis van een voorselectie van bodemonderzoeken, onverdachte locaties, zijn de relevante gegevens verzameld uit de archieven en vervolgens aangeleverd.

Vervolgens zijn de beschikbare informatie voorbewerkt voor verdere statische analyse. Hierbij zijn de volgende deelstappen uitgevoerd:

- selectie van de relevante bodemonderzoeken die gebruikt kunnen worden voor de bepaling van de gebiedseigen bodemkwaliteit. Onderzoeken ter plaatse van verdachte locaties, oude bodemonderzoeken (ouder als 10 jaar) of onderzoeken zonder geografische ligging worden verwijderd uit de selectie;
- gehalten geschikt maken voor statistische bewerking:
  - gehalten waarbij de gehalten voor een stof onder de rapportagegrens ligt wordt de rapportagegrens vermenigvuldigd met 0,7;
  - de gehalten worden gecorrigeerd voor standaard bodem [ref 2]. Hierdoor zijn de onderzoeksgegevens eenvoudig onderling te vergelijken en te toetsen aan de normstelling;
  - onderscheid maken tussen boven- en ondergrond;
- geografische koppelen aan deelgebieden op gemeentelijk en regionaalniveau;
- samenvoegen van de verschillende gemeentelijke bestanden tot één totaal bestand voor verdere statische bewerking.

3.4 Controle van de indeling in regionale deelgebieden

Om te komen tot regionale deelgebieden zijn de gemeente deelgebieden vooraf geclusterd. Deze clustering heeft plaatsgevonden op basis van de bestaande bodemkwaliteitskaart of de onderscheidende kenmerken van het deelgebied. Om te bepalen of deze clustering juist is heeft een herbeoordeling plaatsgevonden op het niveau van het gemeentelijk deelgebied.

Voor de verschillende deelgebieden per gemeente is de gemiddelde bodemkwaliteit bepaald voor het standaard stoffenpakket. Op basis van de kwaliteitsklasse bepalende parameters (PAK, lood en minerale olie) is beoordeeld of het deelgebied juist is ingedeeld in de regionale indeling van deelgebieden. Gemeentelijke deelgebieden met een afwijkende kwaliteitsklasse (hoge of lagere bodemkwaliteitsklasse) zijn in meer detail beoordeeld. Deze herbeoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de beschikbare bodemonderzoeken die gebruikt zijn voor het bepalen van de gemiddelde bodemkwaliteit, oudere onderzoeken in dit deelgebied en de gebiedskennis die aanwezig is binnen de gemeenten. Enkele gemeentelijke deelgebieden zijn op basis van deze herbeoordeling in een andere regionaal deelgebied ingedeeld.

Uitbijters

Een uitbijter is een waarneming met zeer hoge waarden voor één of meerdere stoffen. Deze uitbijter kan duiden op een waarneming die mogelijk niet representatief is voor de gebiedseigen bodemkwaliteit maar afkomstig is van een puntbron. Voor het bepalen van potentiële uitbijters is gebruik gemaakt van een statistische toets. Deze toetsing is uitgevoerd op regionale deelgebieden (o.a. AW2000 en Wonen).

Normaliter mag een potentiële uitbijter pas definitief worden verwijderd als is vastgesteld dat deze waarneming niet representatief is. Regionaal is gekozen om de 80-percentielwaarde leidend te laten zijn voor de gebiedseigen bodemkwaliteit. Op basis van een nadere analyse van tussentijdse resultaten blijkt dat het effect van het verwijderden vooral gevolgen heeft op het gemiddelde en de standaarddeviatie, tussen de 2-90 %. Het effect op de percentielwaarden is zeer beperkt, tussen de 0-7 % afwijking. In bijlage III zijn de resultaten van de analyse opgenomen.

Controle betrouwbaarheid oudere onderzoeken

Voor het gebruik van oudere onderzoeken dan 5 jaar is een tussentijdse analyse uitgevoerd op regionale zone niveau. Hierbij zijn de kengetallen van de onderzoeken in de periode 2012-2017 vergeleken met die van 2005-2011. In bijlage IV zijn de resultaten van deze analyse opgenomen.

Uit de resultaten blijkt dat de afwijkingen tussen de verschillende periode voor het gemiddelde en de 80-percentielwaarde van de bepalende parameters (overwegend PAK) beperkt is. Ook is de bemonsterings- en analysemethode gelijk. Het gebruik van oudere onderzoeken is daarmee rechtvaardig.

3.5 Bodemkwaliteitszones

De voorgaande stappen hebben geleid tot het bepalen van de definitieve kengetallen per regionaal deelgebied. Dit bestaat uit de volgende kengetallen welke in bijlage V zijn opgenomen:
- aantal;
- gemiddelde;
- standaard deviatie;
- 50 percentielwaarde;
- 80 percentielwaarde;
- 90 percentielwaarde;
- 95 percentielwaarde.

Van regionaal deelgebied naar bodemkwaliteitszones
De regio Twente heeft gekozen om de 80 percentielwaarde leidend te laten zijn voor de bepaling van de bodemkwaliteit. De 80 percentielwaarde betreft het gehalte waarbij 80 % van de gemeten gehalten onder deze waarde valt. Deze onderbouwing van deze keuze is nader beschreven in de nota bodembeheer.

Door de 80 percentielwaarde te toetsen aan de generieke normstelling uit het Besluit bodemkwaliteit wordt de kwaliteit van de bodemkwaliteitszone inzichtelijk. Het overgrote deel van de regio voldoet aan de kwaliteit AW2000 of Wonen. Hiermee is de kwaliteit gelijk of beter dan de bodemfunctie. Voor enkele bodemkwaliteitszones is de kwaliteit slechter dan de bodemfunctie. Beleidsmatig worden voor deze zones gebiedspecifieke eisen gesteld aan het hergebruik. In de regio Twente wordt deze categorie Gebiedsgericht genoemd. De toelichting van de gehanteerde klasse zijn beschreven in de nota bodembeheer.

Op de volgende pagina in tabel 3.2 zijn de 80 percentiel waarde opgenomen voor de verschillende zones binnen Regio Twente.

Tabel 3.2 Bodemkwaliteit op basis van 80-percentielwaarde gecorrigeerd naar standaard bodem, 25 % lutum 10 % organisch stof

Bodemkwaliteitszone	BG-OG[3]	Arseen	Barium	Cadmium	Chroom	Kobalt	Koper	Kwik	Lood	Minerale olie	Molybdeen	Nikkel	Som PAK	PCB (som 7)	Zink
AW2000	BG	10.5	109	0.5	28	11	21	0.20	35	91	1.5	15	1.3	0.02	91
AW2000	OG	9.2	81	0.5	24	11	14	0.20	20	149	1.5	15	0.4	0.02	47
Wonen	BG	10.2	190	0.6	21	11	34	0.20	94	124	1.5	15	5.1	0.03	185
Wonen	OG	9.6	120	0.5	19	11	20	0.20	37	127	1.5	15	1.0	0.02	81
Vechtstromen - vrij toepasbaar	WB	6.9	155	0.6	25	12	15	0.07	20	147	1.5	22	0.6	0.03	146
Gebiedgericht -Enschede Centrum voor 1900	BG	8.2	237	0.7	28	13	46	0.28	125	199	1.5	19	8.1	0.04	254
Gebiedgericht -Enschede Centrum voor 1900	OG	7.4	165	0.6	28	12	27	0.27	79	190	1.5	17	6.2	0.03	140
Gebiedgericht - Hengelo Tuindorp	BG	14.5	188	0.5	35	19	104	0.25	92	202	1.5	29	8.2	0.02	203
Gebiedgericht - Hengelo Tuindorp	OG	17.5	215	0.3	46	22	42	0.07	38	175	1.5	45	1.0	0.02	97
Gebiedgericht - Hengelo Hart van Zuid	BG	10.2	159	0.3	20	12	50	0.16	115	226	1.5	18	3.6	0.02	218
Gebiedgericht - Hengelo Hart van Zuid	OG	8.7	138	0.3	20	11	39	0.11	50	231	1.5	18	3.3	0.02	110
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring	BG	9.3	388	0.6	30	13	54	0.26	152	143	1.1	26	12.9	0.04	348
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring	OG	10.5	238	0.5	40	27	45	0.20	103	168	2.0	32	2.9	0.02	186
Vechtstromen - niet vrij toepasbaar	WB	6.6	136	1.1	32	14	27	0.13	20	560	1.5	27	2.0	0.02	247
Norm - AW2000[1]	-	20	190	0.6	55	15	40	0.15	50	190	1.5	35	1.5	0.02	140
Norm - Wonen[1]	-	27	550	1.2	62	35	54	0.83	210	190	88	39	6.8	0.04	200
Norm - Industrie[1]	-	76	920	4.3	180	190	190	4.80	530	500	190	100	40.0	0.50	720
Norm - Interventiewaarde[2]	-	76	-	13.0	78/180	190	190	4.00	530	5000	190	100	40.0	1.00	720

1. Normen van bodemkwaliteitsklasse uit het Besluit bodemkwaliteit, bepalend voor hergebruik
2. Norm uit de circulaire bodemsanering als maat voor een ernstige bodemverontreiniging
3. BG = bovengrond, OG = ondergrond, WB = waterbodem

Toetsing 95-percentielwaarde

In het Besluit bodemkwaliteit is vastgelegd dat geen grond mag worden toegepast dat in het kader van de Wet bodembescherming spoedig gesaneerd moet worden. Daarom is de voorwaarde gesteld dat voor bodemkwaliteitszones waar de 95-percentielwaarde de interventiewaarde overschrijdt getoetst moet worden of deze grond spoedig moet worden gesaneerd. Het saneringscriterium, de grens waarboven spoedig gesaneerd moet worden, is nader uitgewerkt in de Circulaire bodemsanering 2013 [ref. 7]. Met behulp van Sanscrit[1] kan worden bepaald of sprake is van een overschrijding van het saneringscriterium. In bijlage VI is de toetsing van de 95-percentielwaarde aan de interventiewaarde opgenomen. Hieruit blijkt dat voor enkele zones een overschrijding plaatsvindt, zie hiervoor de onderstaande tabel.

Tabel 3.3 Toetsing 95-percentielwaarde aan de interventiewaarde

Gemeente	Zone	Diepte traject	Stof	Concentratie (norm)
Hengelo	gebiedsgericht - tuindorp	BG	koper	319 (190)
Hengelo	gebiedsgericht - tuindorp	OG	koper	419 (190)
Oldenzaal	gebiedsgericht - historische ring	BG	PAK	58 (40)
Oldenzaal	gebiedsgericht - historische ring	OG	PAK	53 (40)

Gelet som PAK een somparameter betreft en geen afzonderlijke parameters is dit niet te toetsen in Sanscrit. Voor koper kan worden gesteld dat de gehalte de ecologische risiconorm overschrijdt maar niet de humane risicogrens[2]. Voor beide zones geldt gebiedsgericht beleid waarbij voorafgaand aan grondverzet een bodemonderzoek noodzakelijk is. Indien de bodemkwaliteit afwijkt, o.a. aantreffen van overschrijding van de interventiewaarde, is de bodemkwaliteitskaart geen geldig bewijsmiddel. Dit is vastgelegd in de Nota bodembeheer. Grondverzet met sterk verontreinigde grond wordt hiermee uitgesloten, mede omdat de P95 van de individuele stoffen voor de zones AW2000, wonen en Vechtstromen - vrij toepasbaar onder de interventiewaarde liggen. Om deze reden is een beoordeling met Sanscrit achterwege gelaten.

[1] https://www.risicotoolboxbodem.nl/sanscrit/

[2] NOBO: Normstelling en bodemkwaliteitsbeoordeling, Onderbouwing en beleidsmatige keuzes voor de bodemnormen in 2005, 2006 en 2007.

4

BODEMKWALITEITSKAART REGIO TWENTE

De bodemkwaliteitskaart, voor gebiedspecifiek beleid, bestaat uit een ontgravingskaart voor de boven- en ondergrond en een toepassingskaart. De bodemfunctiekaart wordt overwegend gebruikt voor generiek beleid.

4.1 Bodemfunctiekaart

Het Besluit bodemkwaliteit verplicht gemeenten een bodemfunctieklassenkaart vast te stellen. Deze kaart geeft de bodemfuncties binnen de gemeente aan. Binnen de regio is gekozen om de eigen stadsplattegrond vast te stellen als bodemfunctieklassenkaart. Deze stadsplattegrond geeft namelijk een goed en recent overzicht geeft van de bestaande functies binnen een gemeente. Ook nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen in de stadsplattegrond eenvoudig worden opgenomen. Zo is altijd sprake van een actuele kaart. Een indicatieve kaart is opgenomen in bijlage VII.

4.2 Ontgravingskaart

In de regionale bodemkwaliteitskaart wordt de gebiedseigen bodemkwaliteit bepaald op basis van 80 percentielwaarde. De 80 percentielwaarde uit tabel 3.2 is getoetst aan de landelijke normstelling en toetsingsregels. De normstelling, grenswaarde per stof, van de verschillende bodemkwaliteitsklasse zijn opgenomen in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Grenswaarde per stof voor de landelijke bodemkwaliteitsklasse

Stof	AW2000	Wonen	Industrie
Arseen [As]	20	27	76
Barium [Ba]	190	550	920
Cadmium [Cd]	0.6	1.2	4.3
Chroom [Cr]	55	62	180
Cobalt [Co]	15	35	190
Koper [Cu]	40	54	190
Kwik [Hg]	0.15	0.83	4.80
Lood [Pb]	50	210	530
Minerale olie	190	190	500
Molybdeen [Mo]	1.5	88.0	190.0
Nikkel [Ni]	35	39	100
PAK 10 VROM	1.5	6.8	40.0

Stof	AW2000	Wonen	Industrie
PCB (som 7)	0.02	0.04	0.50
Zink [Zn]	140	200	720

Gebiedsgericht beleid

Gelet op de goede bodemkwaliteit in Twente is gekozen om voor de zones die niet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse AW2000 of wonen, gebiedspecifiek beleid op te stellen. Ook voor deze gebiedsgerichte zones is de 80-percentielwaarde leidend voor het ontgraven van een partij grond. Aanvullend geldt, zie nota bodembeheer, dat voorafgaand aan grondverzet vanuit een gebiedsgerichte zone een verkennend bodemonderzoek (NEN5740) noodzakelijk is. Het resultaat voor de ontgravingskaart is weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2 Overzicht van ontgravingskwaliteit per bodemkwaliteitszone

Bodemkwaliteitszone	Ontgraven kwaliteit	Ontvangende bodem
AW2000 (BG)	AW2000	AW2000
AW2000 (OG)	AW2000	AW2000
Wonen (BG)	Wonen	Wonen
Wonen (OG)	AW2000	AW2000
Waterbodem vrij toepasbaar	AW2000	n.v.t.
Gebiedgericht - Enschede Centrum voor 1900 (BG)	P80	P80
Gebiedgericht - Enschede Centrum voor 1900 (OG)	wonen	wonen
Gebiedgericht - Tuindorp (BG)	P80	P80
Gebiedgericht - Tuindorp (OG)	P80	P80
Gebiedgericht - Hart van Zuid (BG)	P80	P80
Gebiedgericht - Hart van Zuid (OG)	P80	P80
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring (BG)	P80	P80
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring (OG)	wonen	wonen
Waterbodem - niet vrij toepasbaar	Niet toepasbaar	n.v.t.

Op basis van de bodemkwaliteit 'Ontgraven kwaliteit' in bovenstaande tabel is de regionale ontgravingskaart opgesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen boven- en ondergrond voor landbodem. De kaart van de bovengrond heeft betrekking op 0,0-0,5 m-mv en die van de ondergrond op 0,5-2,0 m-mv. Voor waterbodem gaat het om de kwaliteit van het slib en niet de vaste bodem. Voor de zones waarbij de kwaliteit indicatief is vastgesteld is een arcering aangebracht. De ontgravingskaarten zijn opgenomen in bijlage V.

4.3 Toepassingskaart

In de toepassingskaart zijn de eisen vastgelegd die gelden voor het toepassen van grond en bagger op de bodem. Binnen regio Twente is zoveel mogelijk aangesloten bij de goede bodemkwaliteit binnen Twente, en daarmee de gebiedseigen bodemkwaliteit leidend is voor de toepassingseis. Voor een klein deel van het beheergebied geldt gebiedsgericht beleid en zijn lokaal maximale waarden afgeleid voor het toepassen van grond. Bij deze lokaal maximale waarden wordt ruimte gecreëerd voor grondverzet binnen de eigen zone mogelijk maar geldt voor grond van buiten de zone een strenger regime. Hiermee wordt een stand-still en step-forward principe gehanteerd.

Concreet voor het toepassen van grond binnen een gebiedsgerichte zone geldt het volgende:

- voor een partij grond welke afkomstig is uit de eigen zone geldt de 80-percentielwaarde (P80) als lokaal maximale waarden. De lokaal maximale waarde is de 80 - percentielwaarde;
- voor een partij grond welke afkomstig is van buiten de eigen zone, geldt een lokaal maximale waarden van wonen. Dit is ongeacht of deze partij grond afkomstig is van binnen of buiten het beheergebied van de bodemkwaliteitskaart. De lokaal maximale waarde is bodemkwaliteitsklasse wonen.

Voor de waterbodem is geen toepassingseis vastgelegd. Het doel van de bodemkwaliteitskaart is niet om grond of baggerspecie hier toe te passen maar vooral periodiek baggerspecie te kunnen verspreiden of toepassen op de landbodem.

In tabel 4.3 is de overzicht weergegeven van de toepassingseis per zone. De regionale toepassingskaart is opgenomen in bijlage V.

Tabel 4.3 Overzicht van de toepassingseis

Bodemkwaliteitszone	**partij grond afkomstig van binnen de eigen zone**	**partij grond afkomstig van buiten de eigen zone**
AW2000 (BG)	AW2000	AW2000
AW2000 (OG)	AW2000	AW2000
Wonen (BG)	Wonen	Wonen
Wonen (OG)	AW2000	AW2000
Waterbodem vrij toepasbaar	n.v.t.	n.v.t.
Gebiedgericht - Enschede Centrum voor 1900 (BG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Enschede Centrum voor 1900 (OG)	wonen	wonen
Gebiedgericht - Tuindorp (BG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Tuindorp (OG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Hart van Zuid (BG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Hart van Zuid (OG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring (BG)	P80	wonen
Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring (OG)	wonen	wonen
Waterbodem - niet vrij toepasbaar	n.v.t.	n.v.t.

4.4 Risicotoolbox

Bij het vaststellen van gebiedspecifiek beleid is het voorgeschreven om de lokaal maximale waarden te beoordelen met behulp van de risicotoolbox te toetsen. Hierbij worden de concentraties getoetst aan de wetenschappelijke risicowaarden op basis waarvan de landelijke normstelling, bodemkwaliteitsklasse, zijn bepaald[1]. In de toetsing wordt onderscheidt gemaakt tussen ecologische en humane risico's. Een risico-index kleiner dan 1 betekent geen risico's voor de huidige functie. Indien de risico-index groter is dan 1 dient beargumenteerd te worden of er risico's zijn voor de huidige functie.

Toetsing

De resultaten van de toetsing zijn opgenomen in bijlage IX. De zones AW2000 en wonen sluiten aan bij de landelijke normstelling waarvoor toetsing feitelijk niet noodzakelijk is. Voor deze zones is gekozen voor de toetsing 'risico's actuele bodemkwaliteit'. De gebiedsgerichte zones zijn getoetst als 'lokaal maximale waarden' (LMW). Voor de invoer is gebruik gemaakt van de 80 percentielwaarde van de zone. Verder wordt opgemerkt dat voor som-parameters (minerale olie, PAK en PCB) de LMW toetsing niet plaatsvindt.

Bijzonderheden op basis van de toetsing:

- de humane risico's van kobalt betreft een overschatting. In de landelijke normstelling is deze blootstellingroute (door gewasconsumptie) niet meegenomen bij de bepaling van de AW2000. Hierbij wordt ook geen rekening gehouden in de lokale beoordeling met behulp van de Risicotoolbox;
- In de gebiedspecifieke zones wordt de risico index van de ecologische risico voor zink en in Tuindorp koper overschreden. Gelet dit sterk verstedelijkte gebieden betreft zijn de humane risico's leidend voor LMW.

Geconcludeerd wordt dat de LMW acceptabel zijn gelet op de risico´s. Gelet dat een bodemonderzoek, voorafgaand aan grondverzet, in deze zones noodzakelijk is worden risico´s uitgesloten.

4.5 Wegbermen in het buitengebied

Binnen de regio zijn er verschillende bodemkwaliteitskaarten van de wegbermen in het buitengebied beschikbaar. Deze bodemkwaliteitskaarten worden vooral ingezet bij beheer en onderhoud van wegbermen. Bij het opstellen van de regionale bodemkwaliteitskaart is gekozen om geen aanvullend regionaal bodemonderzoek uit te voeren en voor zover nodig de bestaande bodemkwaliteitskaarten opnieuw vast te stellen. Dit gaat om de bodemkwaliteitskaarten:

1 bodemkwaliteitskaart wegbermen Twentse gemeenten: Borne, Dinkelland, Oldenzaal, Tubbergen en Twenterand;
2 bodemkwaliteitskaart wegbermen en buitengebied gemeente Wierden;
3 bodemkwaliteitskaart gemeente Hof van Twente;
4 bodemkwaliteit groenstroken en wegbermen Gemeente Almelo.

Op basis van deze bodemkwaliteitskaarten kan ten aanzien van de wegbermen het volgende worden geconcludeerd:

- de bodemkwaliteit langs asfalt verharde wegen, mede als gevolg van het toepassen van teerhoudend asfalt in het verleden, is heterogeen van kwaliteit. De kwaliteit van de vrijkomende grond is op basis van de toetsing klasse industrie;
- de bodemkwaliteit langs puinverharde wegen betreft eveneens de kwaliteit industrie;
- de bodemkwaliteit langs overig verharde wegen (bijvoorbeeld elementenverharding) is van betere kwaliteit. Dit varieert tussen klasse AW2000 en wonen;
- onverharde wegen doorgaans niet gezoneerd zijn en samenvallen met de zone waarin deze is gelegen.

[1] NOBO: Normstelling en bodemkwaliteitsbeoordeling, Onderbouwing en beleidsmatige keuzes voor de bodemnormen in 2005, 2006 en 2007.

Regionaal is gekozen om de geldigheid van de bestaande kaarten beleidsmatig te verlengen. Vooralsnog is er geen aanleiding om aan te nemen dat de bodemkwaliteit afwijkt van de eerder vastgestelde kwaliteit. Door de beleidsmatige verlening van de geldigheid is vrij grondverzet, zonder partijkeuring, mogelijk tussen wegbermen. Bij toepassingen van een partij vrijkomende grond buiten deze wegberm is onderzoek noodzakelijk om te komen tot een geldig bewijsmiddel. Hiermee wordt voldaan aan de het stand-still principe van het Besluit bodemkwaliteit.

Afbakening wegbermen in het buitengebied

De bodemkwaliteit richt zich op de wegbermen in het buitengebied, buiten de bebouwde kom (Wegenverkeerswet 1994). Binnen de bebouwde kom is de eigen zone leidend voor de kwaliteit. Daarnaast is de kwaliteit in de verschillende bodemkwaliteitskaarten vastgesteld voor de eerste 30 cm. Dieper liggende bodemlagen zijn gelijk gesteld aan die van de bodemkwaliteitskaart.

De volgende definitie van wegbermen wordt gehanteerd: de strook van maximaal 10 meter aan beide zijden van de weg (asfaltrand), tenzij de berm langs de weg eerder wordt doorsneden door een sloot dan wel de grens van het desbetreffende perceel. Dit is visueel weergegeven in onderstaande afbeelding. Het kan ook voorkomen dat er een middenberm aanwezig is. Ook voor de middenberm, groen tussen de twee wegconstructies, geldt hetzelfde beleid.

Afbeelding Begrenzing wegbermen

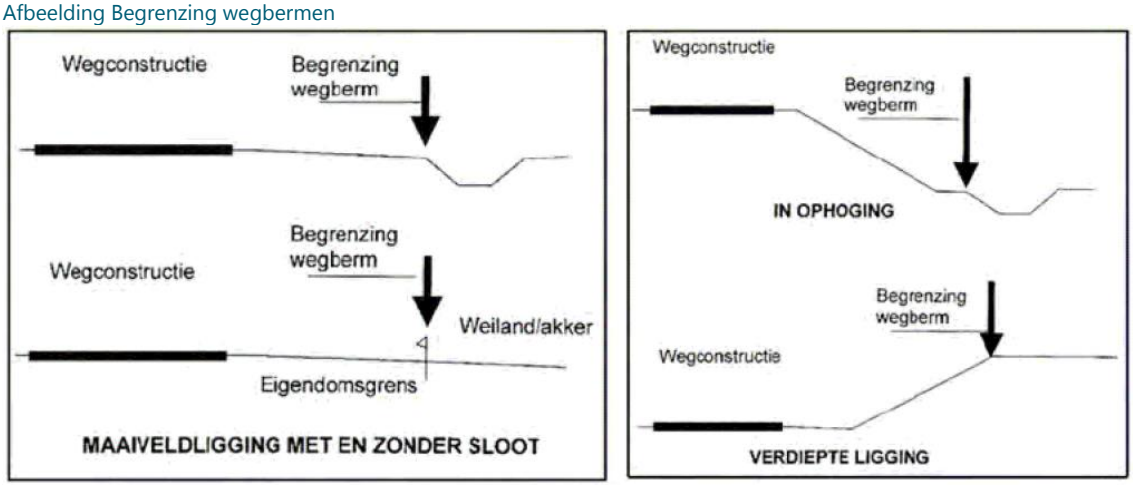

Bron: brief van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Verkeer en Scheepvaart, kenmerk RWS/DVS-2009/2932, 19 november 2009.

5

REFERENTIES

1 Besluit bodemkwaliteit (wetten.nl).
2 Regeling bodemkwaliteit (wetten.nl).
3 Richtlijnen bodemkwaliteitskaarten, VROM, 3 september 2007.
4 Wijzigingsblad d.d., 1 januari 2014 bij de “Richtlijn bodemkwaliteitskaarten versie 3 september 2007”, VROM, 1 januari 2014.
5 www.topotijdreis.nl.
6 Bodemkwaliteitskaart gemeente Hof van Twente (inclusief wegbermenkaart); Witteveen+Bos, HTW7-1, 29 juni 2019.
7 Circulaire bodemsanering 2013, Staatscourant Jaargang 2013 Nr. 16675, 27 juni 2013

Bijlage(n)

I

BIJLAGE: BEHEERGEBIED BODEMKWALITEITSKAART

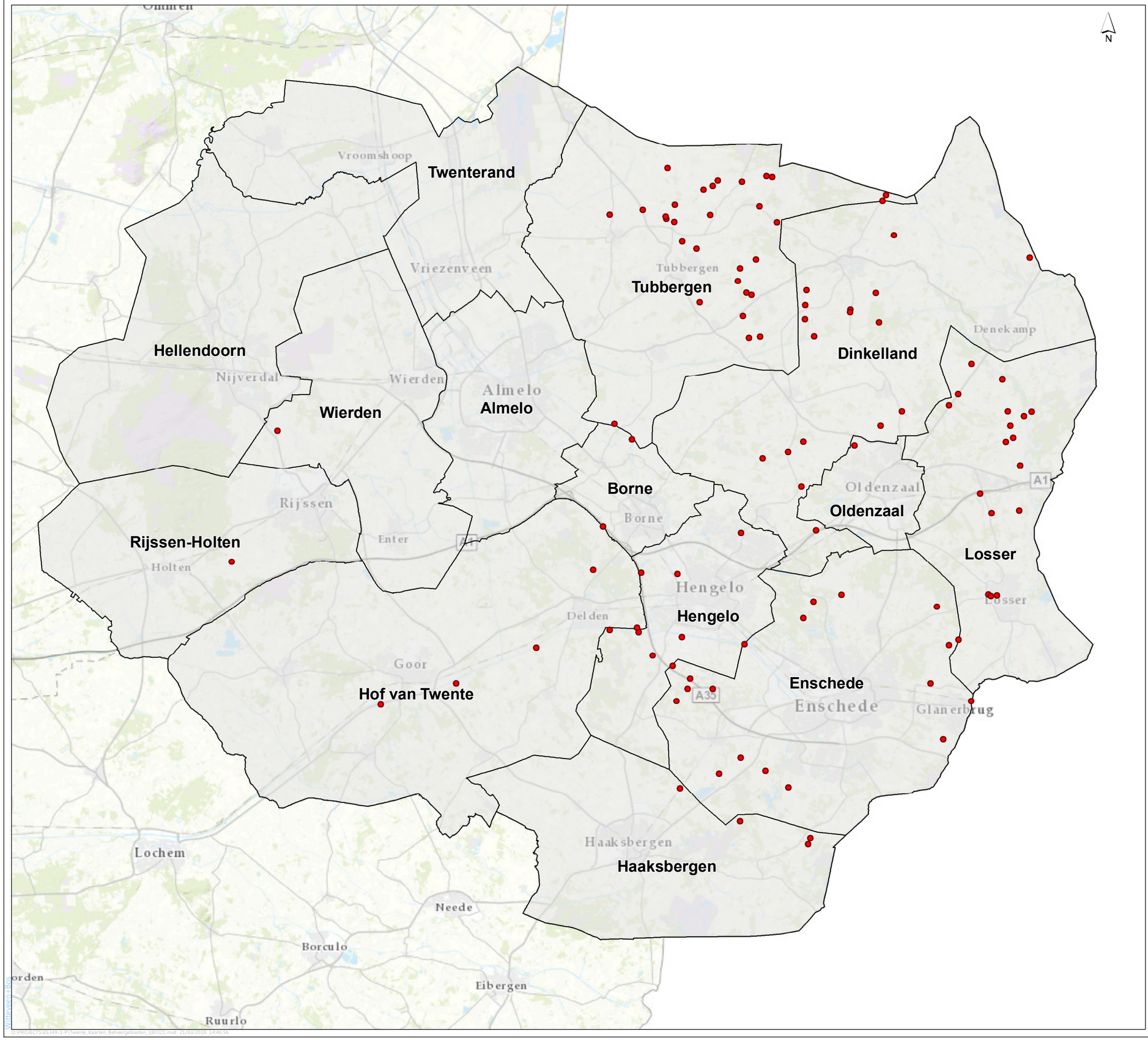

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Beheergebieden

getekend:	S.M.J. Arts MSc	**versie:**	definitief 1
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan	**datum:**	21-03-2018
goedgekeurd:	drs. J. Lackin	**tekeningnr:**	2
opdrachtgever:	Regio Twente		
projectnaam:	Regionale BKK		
projectcode:	ES349		
formaat:	A3 liggend		
schaal:	1:180000	0 3 6 9 km	

Witteveen + Bos

S:\PROJECTS\ES349-1-P\Twente_Kaarten_Beheergebieden_180321.mxd 21/03/2018 14:46:56

II

BIJLAGE: CLUSTERING VAN DEELGEBIEDEN NAAR ZONES

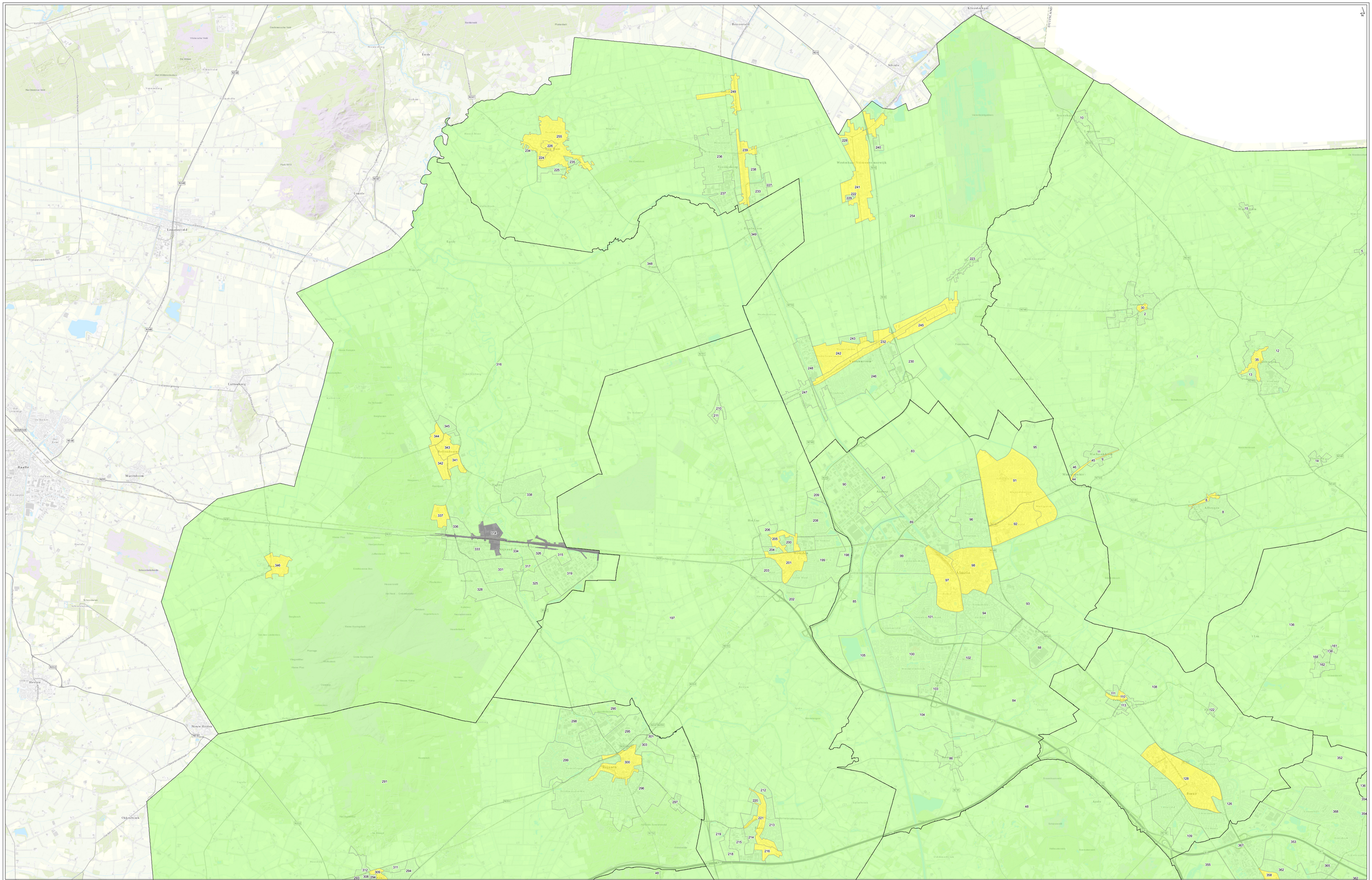

Deelgebieden regio

- AW2000
- Wonen
- Niet gezoneerd, eigen BKK
- Gemeentegrens

NR	Gebiedsgericht
180	Oldenzaal historische ring
356	Hengelo Tuindorp
363	Hengelo Hart van Zuid
405	Enschede Centrum voor 1900
	Niet gezoneerde locaties met eigen BKK
334	Combiplan
417	Vliegveld Twenthe

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	21-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:32500

0 400 800 1200 1600 2000 m

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Deelgebieden regio 1 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen + Bos

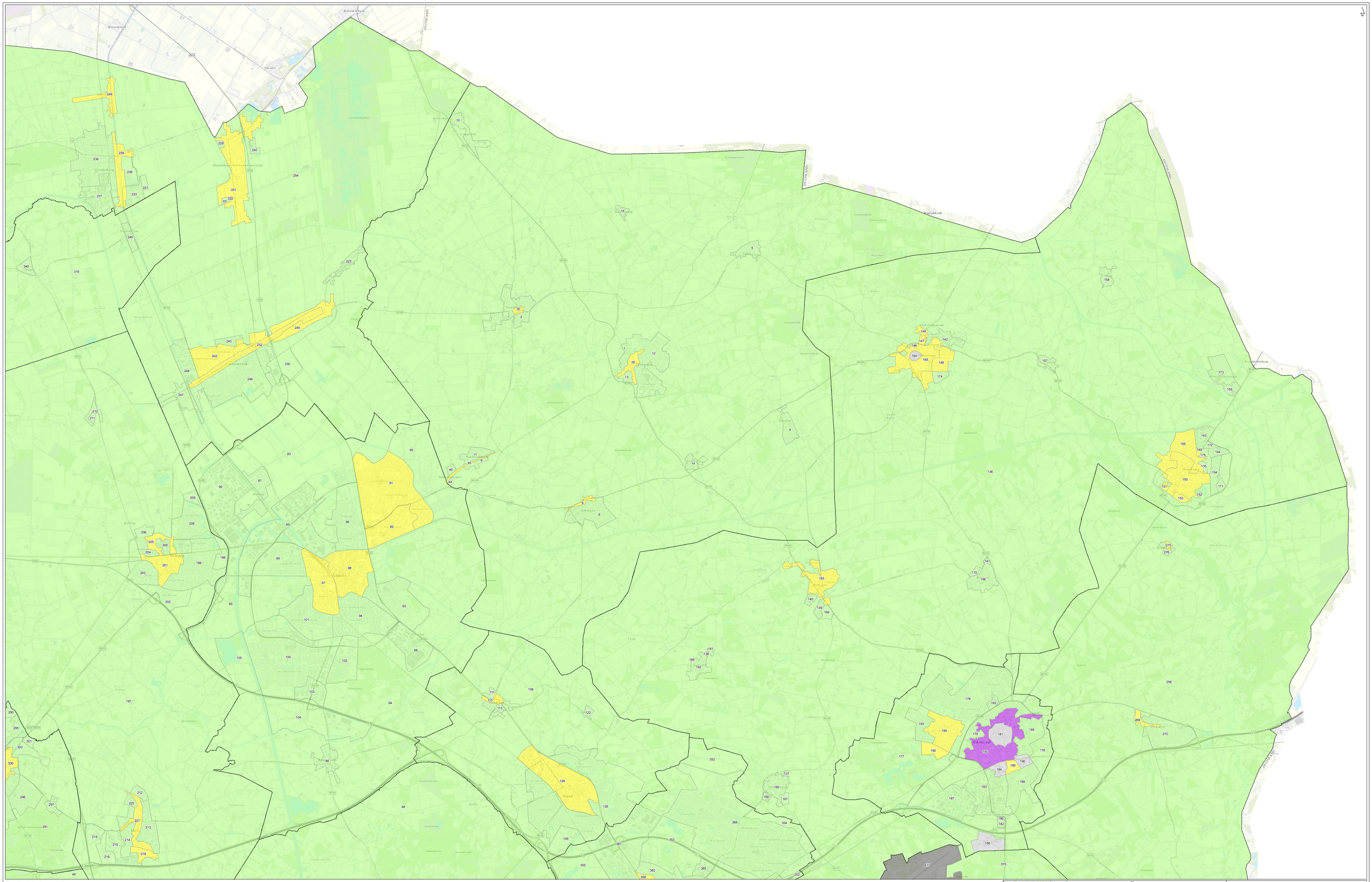

Deelgebieden regio

- AW2000
- Wonen
- Gebiedsgericht
- Niet gezoneerd
- Niet gezoneerd, eigen BKK
- Gemeentegrens

NR	Gebiedsgericht
180	Oldenzaal historische ring
356	Hengelo Tuindorp
363	Hengelo Hart van Zuid
405	Enschede Centrum voor 1900
	Niet gezoneerde locaties met eigen BKK
314	Combiplan
417	Vliegveld Twenthe

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	21-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:32500

0 400 800 1200 1600 2000 m

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Deelgebieden regio 2 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen + Bos

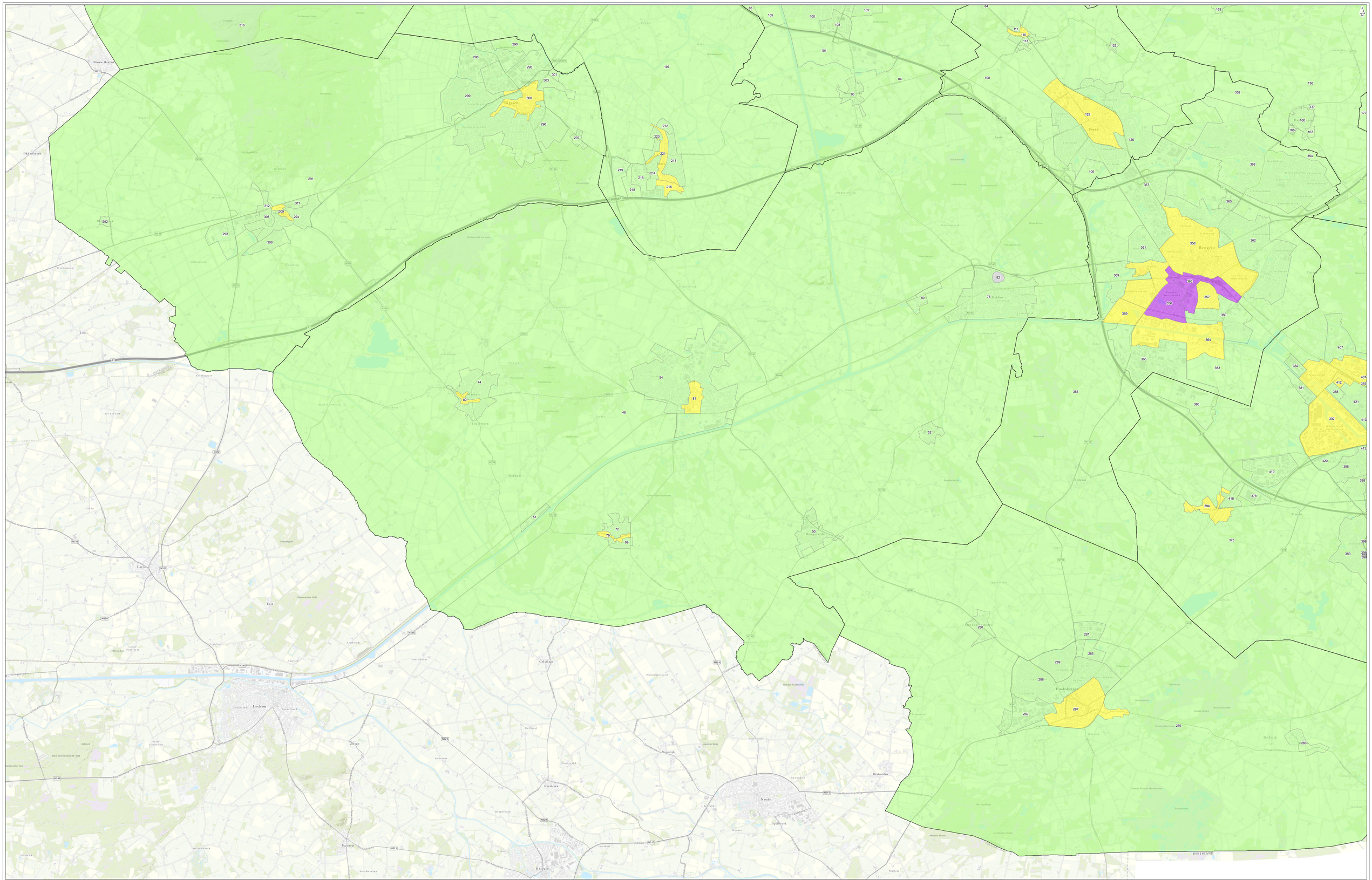
Nieuw Heeten
Okkenbroek
Lee
Ootmarsum
Ossenkamp
Ootmarsum
Ootmarsum
Ootmarsum

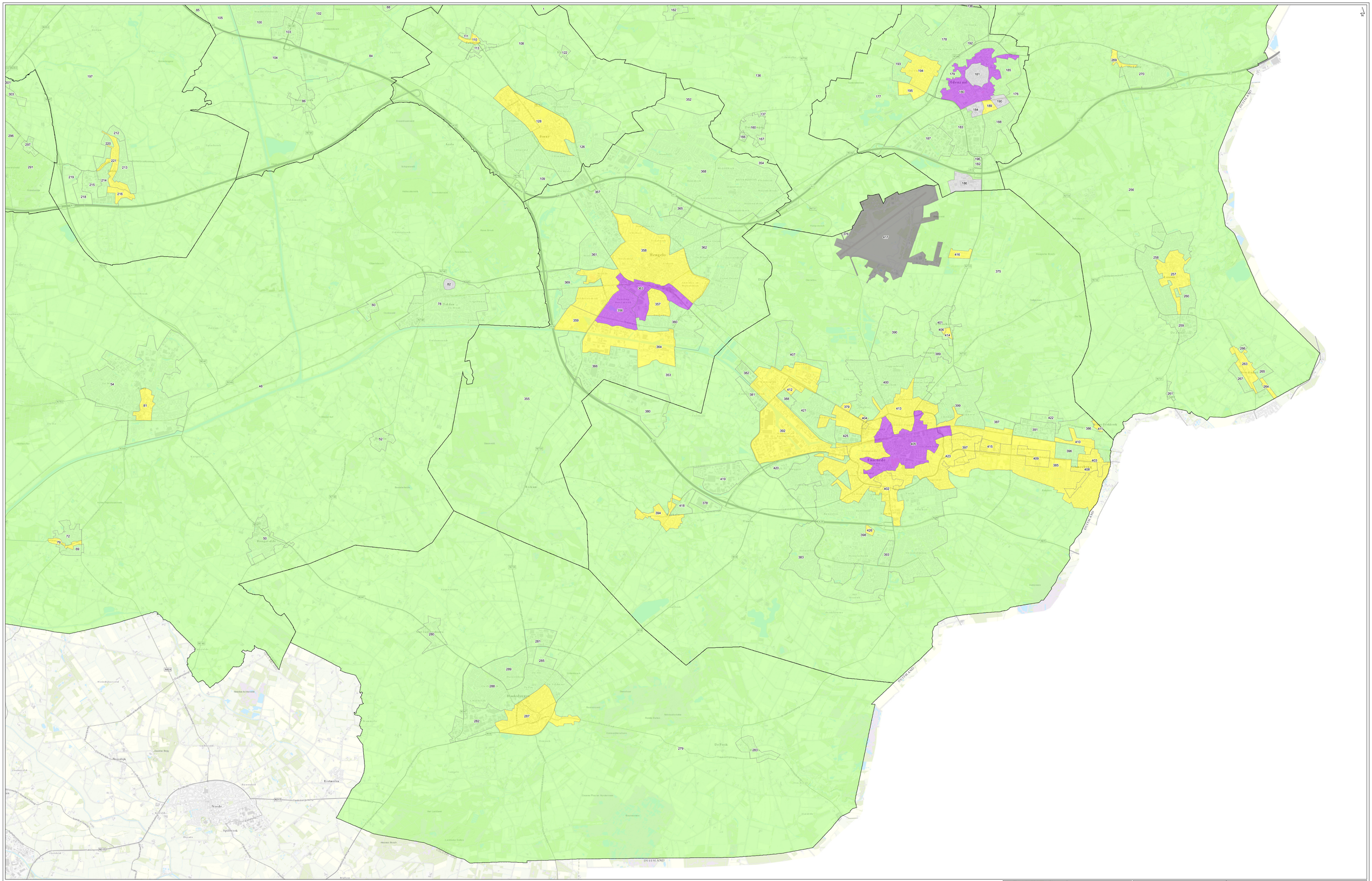

Deelgebieden regio

- AW2000
- Wonen
- Gebiedsgericht
- Niet gezoneerd
- Niet gezoneerd, eigen BKK
- Gemeentegrens

NR	Gebiedsgericht
180	Oldenzaal historische ring
356	Hengelo Tuindorp
363	Hengelo Hart van Zuid
405	Enschede Centrum voor 1900
	Niet gezoneerde localties met eigen BKK
314	Combiplan
417	Vliegveld Twenthe

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	21-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:32500

0 400 800 1200 1600 2000 m

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Deelgebieden regio
4 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen + Bos

Gem_Naam	Functie	Bouwjaar	Deelg_gem	Zone_Gem	Zone_regio
Almelo	Natuur/Landbouw	-	83_Almelo_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Almelo	Natuur/Landbouw	-	84_Almelo_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Almelo	Natuur/Landbouw	-	85_Almelo_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Na 1980/90	86_Almelo_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Na 1980/90	87_Almelo_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Industrie	1945-1980/90	88_Almelo_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Industrie	1945-1980/90	89_Almelo_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Industrie	Na 1980/90	90_Almelo_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	1945-1980/90	91_Almelo_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Almelo	Wonen	1900-1945	92_Almelo_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Almelo	Wonen	1945-1980/90	93_Almelo_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	1900-1945	94_Almelo_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Na 1980/90	95_Almelo_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	1945-1980/90	96_Almelo_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Voor 1900	97_Almelo_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Almelo	Wonen	Voor 1900	98_Almelo_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Almelo	Wonen	1945-1980/90	99_Almelo_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	1945-1980/90	100_Almelo_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	1945-1980/90	101_Almelo_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Na 1980/90	102_Almelo_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Industrie	Na 1980/90	103_Almelo_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Industrie	Na 1980/90	104_Almelo_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Almelo	Wonen	Na 1980/90	105_Almelo_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Borne	Natuur/Landbouw	-	108_Borne_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Borne	Industrie	Na 1980/90	109_Borne_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Borne	Wonen	Voor 1900	110_Borne_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Borne	Wonen	1900-1945	111_Borne_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Borne	Wonen	Na 1980/90	113_Borne_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Borne	Wonen	1945-1980/90	122_Hermte	AW2000	AW2000
Borne	Wonen	Na 1980/90	126_Borne_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Borne	Wonen	1945-1980/90	128_Centrum_Borne	Wonen	Wonen
Dinkelland	Natuur/Landbouw	-	135_Dinkelland_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Natuur/Landbouw	-	136_Dinkelland_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	137_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	138_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	139_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	140_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	141_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	142_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	143_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	-	144_Dinkelland_Industrie_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	1900-1945	145_Dinkelland_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	146_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	147_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	148_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	1945-1980/90	149_Dinkelland_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	1945-1980/90	150_Dinkelland_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	151_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	152_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	153_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	154_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	155_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen

Dinkelland	Wonen	-	156_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	157_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	158_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	159_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	160_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	161_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	162_Dinkelland_Wonen_	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	-	163_Dinkelland_Wonen_	Wonen	Wonen
Dinkelland	Wonen	Voor 1900	164_Dinkelland_Wonen_Voor 1900	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Dinkelland	Wonen	1900-1945	165_Dinkelland_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Dinkelland	Industrie	Na 1980/90	166_Dinkelland_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	167_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	168_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	Na 1980/90	169_Dinkelland_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	170_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	171_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	Na 1980/90	172_Dinkelland_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Industrie	Na 1980/90	173_Dinkelland_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	174_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Dinkelland	Wonen	Na 1980/90	175_Dinkelland_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Natuur/Landbouw	-	375_Enschede_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Enschede	Natuur/Landbouw	-	376_Enschede_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	378_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	379_Enschede_Industrie_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Industrie	Na 1980/90	380_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	381_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	382_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	383_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	385_Enschede_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	Na 1980/90	386_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	387_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	388_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	389_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	Na 1980/90	390_Enschede_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	1945-1980/90	391_Enschede_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	1945-1980/90	392_Enschede_Industrie_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Industrie	1945-1980/90	393_Enschede_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	394_Enschede_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1945-1980/90	396_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	397_Enschede_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1945-1980/90	398_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	399_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	400_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	401_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	1945-1980/90	402_Enschede_Industrie_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	Voor 1900	403_Enschede_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	Voor 1900	404_Enschede_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	Voor 1900	405_Enschede_Wonen_Voor 1900	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Enschede	Wonen	Voor 1900	406_Enschede_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1945-1980/90	407_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1900-1945	408_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	409_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	410_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen

Enschede	Wonen	1900-1945	411_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	412_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	413_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	414_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Industrie	1900-1945	415_Enschede_Industrie_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	1900-1945	416_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Wonen	-	417_Enschede_Niet gezoneerd_	Niet gezoneerd	Niet gezoneerd
Enschede	Industrie	1945-1980/90	418_Enschede_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	419_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	420_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1945-1980/90	421_Enschede_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Industrie	Na 1980/90	422_Enschede_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1900-1945	423_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Enschede	Industrie	1945-1980/90	425_Enschede_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Enschede	Wonen	1900-1945	426_Enschede_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Haaksbergen	Natuur/Landbouw	-	279_Haaksbergen_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Wonen	1945-1980/90	280_Sint_Isodorushoeve	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Industrie	Na 1980/90	281_Haaksbergen_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Industrie	1945-1980/90	282_Haaksbergen_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Wonen	1945-1980/90	283_Haaksbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Wonen	Na 1980/90	285_Haaksbergen_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Wonen	1900-1945	287_Haaksbergen_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Haaksbergen	Wonen	1945-1980/90	288_Haaksbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Haaksbergen	Wonen	Na 1980/90	289_Haaksbergen_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	-	314_Combiplan	Niet gezoneerd	Niet gezoneerd
Hellendoorn	Natuur/Landbouw	-	315_Hellendoorn_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Natuur/Landbouw	-	316_Hellendoorn_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Industrie	-	317_Industrieterrein_KTC	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Industrie	Na 1980/90	319_Industrieterrein_t_Lochter	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	325_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	326_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	328_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	331_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1900-1945	333_Hellendoorn_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	334_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1900-1945	336_Hellendoorn_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	337_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	338_Kruidenwijk_Hulsen	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	341_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	342_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	343_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	344_Hellendoorn_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	Na 1980/90	345_Hellendoorn_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	1945-1980/90	346_Dorp_Haarle	Wonen	Wonen
Hellendoorn	Wonen	Na 1980/90	348_Hellendoorn_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hellendoorn	Wonen	Na 1980/90	349_Daarlerveen	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Natuur/Landbouw	-	352_Hengelo (O)_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Natuur/Landbouw	-	353_Hengelo (O)_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Natuur/Landbouw	-	354_Hengelo (O)_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Natuur/Landbouw	-	355_Hengelo (O)_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Wonen	1900-1945	356_Hengelo (O)_Wonen_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Hengelo (O)	Wonen	1900-1945	357_Hengelo (O)_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Hengelo (O)	Wonen	1900-1945	358_Hengelo (O)_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen

Hengelo (O)	Wonen	1945-1980/90	359_Hengelo (O)_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Hengelo (O)	Wonen	1945-1980/90	360_Hengelo (O)_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Wonen	1945-1980/90	361_Hengelo (O)_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Wonen	1945-1980/90	362_Hengelo (O)_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Industrie	1900-1945	363_Hengelo (O)_Industrie_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Hengelo (O)	Industrie	1900-1945	364_Hengelo (O)_Industrie_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Hengelo (O)	Industrie	1945-1980/90	365_Hengelo (O)_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Industrie	1945-1980/90	366_Hengelo (O)_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Industrie	1945-1980/90	367_Hengelo (O)_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Wonen	Na 1980/90	368_Hengelo (O)_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hengelo (O)	Wonen	Na 1980/90	369_Hengelo (O)_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Natuur/Landbouw	-	48_Hof van Twente_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	Na 1980/90	50_Hengevelde	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Industrie	Na 1980/90	51_Hof van Twente_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	52_Bentelo	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	54_Goor_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	60_Oonkved	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	69_Hof van Twente_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	Na 1980/90	72_Hof van Twente_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	74_Hof van Twente_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	1945-1980/90	78_Delden_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Hof van Twente	Wonen	Voor 1900	79_Hof van Twente_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Hof van Twente	Wonen	Voor 1900	80_Hof van Twente_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Hof van Twente	Wonen	Voor 1900	81_Hof van Twente_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen
Hof van Twente	Wonen	Voor 1900	82_Hof van Twente_Wonen_Voor 1900	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Losser	Natuur/Landbouw	-	256_Losser_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Historisch	257_Losser_Wonen_Historisch	Wonen	Wonen
Losser	Wonen	Uitbreiding	258_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Industrie	-	259_Losser_Industrie_	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Uitbreiding	260_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Historisch	261_Glane	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Historisch	263_Losser_Wonen_Historisch	Wonen	Wonen
Losser	Wonen	Historisch	264_Losser_Wonen_Historisch	Wonen	Wonen
Losser	Wonen	Uitbreiding	265_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Uitbreiding	266_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Uitbreiding	267_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Historisch	269_Losser_Wonen_Historisch	Wonen	Wonen
Losser	Wonen	Uitbreiding	270_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Losser	Wonen	Historisch	275_Losser_Wonen_Historisch	Wonen	Wonen
Losser	Wonen	Uitbreiding	276_Losser_Wonen_Uitbreiding	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Natuur/Landbouw	-	176_Oldenzaal_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Natuur/Landbouw	-	177_Oldenzaal_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	Na 1980/90	178_Oldenzaal_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	1945-1980/90	179_Oldenzaal_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	1900-1945	180_Oldenzaal_Wonen_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Oldenzaal	Wonen	Voor 1900	181_Oldenzaal_Wonen_Voor 1900	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Oldenzaal	Industrie	1945-1980/90	182_Oldenzaal_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Industrie	1945-1980/90	183_Oldenzaal_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Industrie	1900-1945	184_Oldenzaal_Industrie_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Oldenzaal	Wonen	1945-1980/90	185_Oldenzaal_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Industrie	Na 1980/90	186_Oldenzaal_Industrie_Na 1980/90	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Oldenzaal	Industrie	Na 1980/90	187_Oldenzaal_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	Na 1980/90	188_Oldenzaal_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000

Oldenzaal	Wonen	1900-1945	189_Oldenzaal_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Oldenzaal	Industrie	1900-1945	190_Oldenzaal_Industrie_1900-1945	Gebiedsgericht	Gebiedsgericht
Oldenzaal	Industrie	Na 1980/90	192_Oldenzaal_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	Na 1980/90	193_Oldenzaal_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Oldenzaal	Wonen	1945-1980/90	194_Oldenzaal_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Oldenzaal	Wonen	Na 1980/90	195_Oldenzaal_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Oldenzaal	Industrie	Na 1980/90	196_Oldenzaal_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Natuur/Landbouw	-	290_Rijssen-Holten_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Natuur/Landbouw	-	291_Rijssen-Holten_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1945-1980/90	292_Rijssen-Holten_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Industrie	Na 1980/90	293_Rijssen-Holten_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1945-1980/90	294_Rijssen-Holten_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Industrie	1945-1980/90	295_Rijssen-Holten_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1945-1980/90	296_Rijssen-Holten_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Industrie	1945-1980/90	297_Rijssen-Holten_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Industrie	Na 1980/90	298_Rijssen-Holten_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	Na 1980/90	299_Rijssen-Holten_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1900-1945	300_Historische_Kern_Rijssen	Wonen	Wonen
Rijssen-Holten	Wonen	Na 1980/90	301_Rijssen-Holten_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1945-1980/90	303_Rijssen-Holten_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	Na 1980/90	306_Rijssen-Holten_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	Na 1980/90	308_Rijssen-Holten_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1900-1945	309_Historische_Kern_Holten	Wonen	Wonen
Rijssen-Holten	Industrie	1945-1980/90	311_Rijssen-Holten_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Rijssen-Holten	Wonen	1945-1980/90	312_Rijssen-Holten_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	Na 1980/90	2_Tubbergen_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	4_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	5_Vasse	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	6_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	8_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Industrie	Na 1980/90	9_Tubbergen_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	10_Langeveen	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	11_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	12_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	13_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	14_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	15_Maanderveen	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1900-1945	30_Tubbergen_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Tubbergen	Wonen	1900-1945	35_Tubbergen_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Tubbergen	Wonen	1900-1945	44_Tubbergen_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	Na 1980/90	46_Tubbergen_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Tubbergen	Natuur/Landbouw	-	1_Tubbergen_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Tubbergen	Wonen	1945-1980/90	45_Tubbergen_Wonen_1945-1980/90	Wonen	Wonen
Twenterand	Natuur/Landbouw	-	222_Twenterand_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	223_Twenterand_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	Na 1980/90	224_Twenterand_Wonen_Na 1980/90	Wonen	Wonen
Twenterand	Industrie	Na 1980/90	225_Twenterand_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	226_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Industrie	Na 1980/90	227_Twenterand_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	Na 1980/90	228_Twenterand_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Industrie	1945-1980/90	229_Twenterand_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Industrie	1945-1980/90	230_Twenterand_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	Voor 1900	232_Twenterand_Wonen_Voor 1900	Wonen	Wonen

Twenterand	Industrie	Na 1980/90	233_Twenterand_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	234_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Industrie	1900-1945	235_Twenterand_Industrie_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	236_Twenterand_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Industrie	1945-1980/90	237_Twenterand_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	Na 1980/90	238_Twenterand_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	239_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Industrie	1945-1980/90	240_Twenterand_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	241_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Wonen	1900-1945	242_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Wonen	Na 1980/90	243_Twenterand_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	245_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Wonen	1900-1945	246_Twenterand_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	247_Twenterand_Wonen_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Industrie	1900-1945	248_Twenterand_Industrie_1900-1945	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	249_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Twenterand	Natuur/Landbouw	-	254_Twenterand_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Twenterand	Wonen	1900-1945	255_Twenterand_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Wierden	Natuur/Landbouw	-	197_Wierden_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Wierden	Natuur/Landbouw	-	198_Wierden_Natuur/Landbouw_	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	199_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Industrie	1945-1980/90	200_Wierden_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1900-1945	201_Wierden_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Wierden	Wonen	Na 1980/90	202_Wierden_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	203_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Industrie	1945-1980/90	204_Wierden_Industrie_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1900-1945	205_Wierden_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Wierden	Wonen	Na 1980/90	206_Wierden_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	Na 1980/90	208_Wierden_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Industrie	Na 1980/90	209_Wierden_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	210_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	Na 1980/90	211_Wierden_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	Na 1980/90	212_Wierden_Wonen_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	213_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	214_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Industrie	Na 1980/90	215_Wierden_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1900-1945	216_Wierden_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen
Wierden	Wonen	1945-1980/90	218_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Industrie	Na 1980/90	219_Wierden_Industrie_Na 1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1945-1980/90	220_Wierden_Wonen_1945-1980/90	AW2000	AW2000
Wierden	Wonen	1900-1945	221_Wierden_Wonen_1900-1945	Wonen	Wonen

III

BIJLAGE: UITBIJTERANALYSE

Tabel III.1 Effect van de verwijdering uitbijters op de kengetallen uitgedrukt in percentage voor de zone AW2000

Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn
Aantal uitbijters	1	13	1	1	3	7	8	11	6	17	7	8	11	19
gemiddelde	22 %	5 %	2 %	9 %	19 %	11 %	26 %	12 %	25 %	10 %	6 %	43 %	32 %	9 %
standaard deviatie	93 %	38 %	46 %	87 %	91 %	72 %	89 %	75 %	75 %	73 %	71 %	88 %	84 %	56 %
50-percentiel	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
80-percentiel	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
90- percentiel	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	2 %	0 %	21 %	0 %	0 %	0 %	3 %
95-percentiel	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	1 %	0 %	1 %	5 %	11 %	6 %

Tabel III.2 Effect van de verwijdering uitbijters op de kengetallen uitgedrukt in percentage voor de zone Wonen

Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn
Aantal uitbijters	3	6	6	0	6	4	8	2	0	0	10	6	7	2
gemiddelde	6 %	9 %	5 %	0 %	7 %	8 %	15 %	6 %	0 %	0 %	8 %	22 %	12 %	4 %
standaard deviatie	48 %	32 %	38 %	0 %	44 %	49 %	62 %	29 %	0 %	0 %	49 %	59 %	52 %	22 %
50-percentiel	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
80-percentiel	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	7 %	4 %	0 %	0 %	3 %	2 %	0 %	1 %
90- percentiel	0 %	5 %	0 %	0 %	5 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %	8 %	0 %	0 %
95-percentiel	2 %	10 %	0 %	0 %	15 %	3 %	19 %	7 %	0 %	0 %	13 %	9 %	7 %	0 %

IV

BIJLAGE: ANALYSE BETROUWBAARHEID OUDERE ONDERZOEKEN

Tabel IV.3 Absoluut verschil in kengetallen tussen onderzoeken uit de periode van 2012-2017 en die van 2005-2011

Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn
gemiddelde	n.v.t.	-13.53	0.17	n.v.t.	1.40	-1.91	0.04	-8.17	8.80	0.81	1.08	-0.06	0.01	4.41
standaard deviatie	n.v.t.	-35.16	-0.02	n.v.t.	1.26	-4.70	-0.04	-23.17	111.35	0.59	0.60	-0.20	0.00	32.01
50-percentiel	n.v.t.	0.00	0.11	n.v.t.	2.46	0.81	0.10	-1.10	5.42	0.75	0.00	-0.20	0.00	-2.16
80-percentiel	n.v.t.	-0.39	0.31	n.v.t.	0.00	-8.40	0.04	-18.16	-20.14	1.95	-0.06	-0.05	0.02	-13.44
90- percentiel	n.v.t.	-34.10	0.14	n.v.t.	6.47	-6.52	-0.02	-6.77	12.51	1.50	-2.51	1.25	0.01	12.47
95-percentiel	n.v.t.	-63.55	-0.02	n.v.t.	10.44	-3.77	0.00	2.16	22.27	1.50	-3.09	-1.20	0.00	65.33

Tabel IV.4 Percentueel verschil in kengetallen tussen onderzoeken uit de periode van 2012-2017 en die van 2005-2011

Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn
gemiddelde	n.v.t.	-10 %	30 %	n.v.t.	13 %	-8 %	25 %	-15 %	7 %	42 %	8 %	-2 %	25 %	4 %
standaard deviatie	n.v.t.	-39 %	-9 %	n.v.t.	23 %	-28 %	-48 %	-50 %	48 %	68 %	10 %	-4 %	23 %	26 %
50-percentiel	n.v.t.	0 %	24 %	n.v.t.	25 %	4 %	50 %	-3 %	6 %	42 %	0 %	-14 %	20 %	-2 %
80-percentiel	n.v.t.	0 %	39 %	n.v.t.	0 %	-30 %	20 %	-27 %	-17 %	65 %	0 %	-1 %	47 %	-8 %
90- percentiel	n.v.t.	-14 %	17 %	n.v.t.	35 %	-18 %	-6 %	-6 %	6 %	50 %	-14 %	14 %	20 %	5 %
95-percentiel	n.v.t.	-21 %	-2 %	n.v.t.	40 %	-7 %	0 %	1 %	8 %	50 %	-14 %	-10 %	1 %	18 %

V

BIJLAGE: KENGETALLEN

Tabel V.1 Kengetallen zone AW2000 (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
n.v.t.	AW2000	BG	N	1552	2334	3728	1393	2303	3748	3716	3735	3788	2334	3722	3682	2312	3736	3637	3474
n.v.t.	AW2000	BG	gem	4.9	22	0.27	11	2.6	9	0.10	19.1	40	1.2	4.1	1.4	0.007	32	3.8	3.7
n.v.t.	AW2000	BG	std	4.0	14	0.25	5	1.7	9	0.12	20.9	87	0.5	2.4	3.9	0.008	30	6.0	4.4
n.v.t.	AW2000	BG	P50	3.5	19	0.25	11	2.1	7	0.07	13.0	27	1.1	3.5	0.4	0.005	23	3.0	2.6
n.v.t.	AW2000	BG	P80	6.3	28	0.30	15	3.0	11	0.14	23.0	35	1.5	5.0	1.3	0.006	40	4.8	4.4
n.v.t.	AW2000	BG	P90	7.0	37	0.40	15	3.2	15	0.14	36.0	50	1.5	5.9	2.6	0.010	59	6.2	6.1
n.v.t.	AW2000	BG	P95	10.0	49	0.50	16	4.5	21	0.20	51.8	76	2.1	8.0	5.2	0.016	82	8.0	8.7
n.v.t.	AW2000	OG	N	1222	1603	2674	1072	1581	2676	2670	2696	2772	1613	2664	2588	1596	2680	2523	2386
n.v.t.	AW2000	OG	gem	4.7	18	0.27	10	2.7	6	0.09	11.7	34	1.3	4.2	0.8	0.006	19	2.3	3.9
n.v.t.	AW2000	OG	std	3.2	12	0.24	7	2.1	8	0.07	15.8	63	0.6	2.6	3.6	0.010	25	6.2	5.3
n.v.t.	AW2000	OG	P50	3.5	14	0.28	10	2.1	4	0.07	9.1	27	1.1	3.5	0.3	0.005	14	1.2	2.4
n.v.t.	AW2000	OG	P80	5.3	21	0.30	13	3.0	7	0.14	13.0	35	1.5	5.0	0.4	0.005	20	2.5	4.3
n.v.t.	AW2000	OG	P90	7.0	31	0.40	15	3.5	10	0.14	20.0	39	2.1	6.0	1.0	0.010	34	4.0	6.4
n.v.t.	AW2000	OG	P95	10.0	40	0.50	15	5.2	11	0.15	27.0	50	2.1	8.4	1.9	0.014	49	5.8	12.0

Tabel V.2 Kengetallen zone AW2000 (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
n.v.t.	AW2000	BG	N	1552	2334	3728	1393	2303	3748	3716	3735	3788	2334	3722	3682	2312	3736	3637	3474
n.v.t.	AW2000	BG	gem	8.3	84	0.44	19	9.1	17	0.14	29.1	103	1.2	12.0	1.4	0.017	72	3.8	3.7
n.v.t.	AW2000	BG	std	6.7	54	0.39	10	6.0	18	0.17	31.9	227	0.5	7.1	3.9	0.022	68	6.0	4.4
n.v.t.	AW2000	BG	P50	5.9	74	0.39	19	7.4	14	0.10	19.8	69	1.1	10.2	0.4	0.013	52	3.0	2.6
n.v.t.	AW2000	BG	P80	10.5	109	0.48	28	10.5	21	0.20	35.0	91	1.5	14.6	1.3	0.016	91	4.8	4.4
n.v.t.	AW2000	BG	P90	11.7	143	0.63	28	11.3	29	0.20	54.8	130	1.5	17.2	2.6	0.026	134	6.2	6.1
n.v.t.	AW2000	BG	P95	16.7	189	0.79	30	15.8	41	0.28	78.8	198	2.1	23.3	5.2	0.042	186	8.0	8.7
n.v.t.	AW2000	OG	N	1222	1603	2674	1072	1581	2676	2670	2696	2772	1613	2664	2588	1596	2680	2523	2386
n.v.t.	AW2000	OG	gem	8.1	70	0.46	18	9.6	12	0.12	18.3	147	1.3	12.2	0.8	0.027	46	2.3	3.9
n.v.t.	AW2000	OG	std	5.5	47	0.40	12	7.5	17	0.10	24.6	266	0.6	7.4	3.6	0.042	59	6.2	5.3
n.v.t.	AW2000	OG	P50	6.1	54	0.47	18	7.4	7	0.10	14.2	113	1.1	10.2	0.3	0.021	33	1.2	2.4
n.v.t.	AW2000	OG	P80	9.2	81	0.51	24	10.5	14	0.20	20.3	149	1.5	14.6	0.4	0.021	47	2.5	4.3
n.v.t.	AW2000	OG	P90	12.1	120	0.68	28	12.3	20	0.20	31.3	166	2.1	17.5	1.0	0.042	80	4.0	6.4
n.v.t.	AW2000	OG	P95	17.3	155	0.85	28	18.3	22	0.21	42.2	213	2.1	24.6	1.9	0.060	115	5.8	12.0

Tabel V.3 Kengetallen zone Wonen (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
n.v.t.	Wonen	BG	N	266	429	616	185	428	620	612	632	613	436	610	634	421	620	623	613
n.v.t.	Wonen	BG	gem	4.7	35	0.29	9	2.8	12	0.11	46.2	45	1.4	4.5	3.7	0.007	58	3.3	3.0
n.v.t.	Wonen	BG	std	1.9	28	0.13	4	1.2	10	0.09	57.2	86	0.6	2.0	6.0	0.004	58	2.3	1.5
n.v.t.	Wonen	BG	P50	4.0	27	0.28	9	2.8	10	0.10	30.0	35	1.1	4.0	1.6	0.005	42	2.9	2.6
n.v.t.	Wonen	BG	P80	6.0	49	0.40	12	3.0	17	0.14	61.1	41	1.5	5.2	5.1	0.010	81	4.4	4.0
n.v.t.	Wonen	BG	P90	7.0	68	0.50	15	3.7	24	0.20	95.0	60	2.1	6.7	9.1	0.014	110	5.2	5.3
n.v.t.	Wonen	BG	P95	9.8	83	0.50	15	5.1	32	0.24	140.0	85	3.0	7.9	15.0	0.015	160	6.9	6.1
n.v.t.	Wonen	OG	N	212	344	473	128	344	472	473	478	521	347	472	464	339	477	472	451
n.v.t.	Wonen	OG	gem	4.7	25	0.25	8	3.0	8	0.10	18.4	45	1.4	4.5	1.2	0.006	30	2.8	3.6
n.v.t.	Wonen	OG	std	2.3	22	0.10	4	1.6	9	0.07	25.4	144	0.6	2.5	3.2	0.003	43	6.9	3.4
n.v.t.	Wonen	OG	P50	4.0	20	0.25	7	3.0	5	0.07	10.0	35	1.5	3.5	0.4	0.005	20	1.4	2.5
n.v.t.	Wonen	OG	P80	5.6	31	0.30	11	3.0	10	0.14	23.9	35	1.5	5.0	1.0	0.005	35	2.6	4.2
n.v.t.	Wonen	OG	P90	7.0	46	0.40	15	4.8	12	0.15	37.0	47	2.1	6.8	2.1	0.010	57	3.6	6.1
n.v.t.	Wonen	OG	P95	10.0	57	0.48	15	7.2	19	0.20	60.0	66	3.0	10.0	4.7	0.013	76	6.3	9.8

Tabel V.4 Kengetallen zone Wonen (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
n.v.t.	Wonen	BG	N	266	429	616	185	428	620	612	632	613	436	610	634	421	620	623	613
n.v.t.	Wonen	BG	gem	8.0	136	0.47	18	9.7	24	0.16	70.9	136	1.4	13.1	3.7	0.021	133	3.3	3.0
n.v.t.	Wonen	BG	std	3.2	107	0.21	7	4.2	20	0.13	87.9	261	0.6	5.7	6.0	0.012	133	2.3	1.5
n.v.t.	Wonen	BG	P50	6.8	105	0.45	17	9.8	20	0.14	46.1	106	1.1	11.7	1.6	0.015	95	2.9	2.6
n.v.t.	Wonen	BG	P80	10.2	190	0.65	21	10.5	34	0.20	93.9	124	1.5	15.0	5.1	0.030	185	4.4	4.0
n.v.t.	Wonen	BG	P90	11.9	262	0.81	28	13.0	47	0.28	146.0	182	2.1	19.4	9.1	0.042	253	5.2	5.3
n.v.t.	Wonen	BG	P95	16.5	322	0.81	28	18.0	63	0.34	215.1	256	3.0	23.0	15.0	0.045	367	6.9	6.1
n.v.t.	Wonen	OG	N	212	344	473	128	344	472	473	478	521	347	472	464	339	477	472	451
n.v.t.	Wonen	OG	gem	8.1	97	0.41	15	10.6	15	0.14	28.6	164	1.4	13.2	1.2	0.021	69	2.8	3.6
n.v.t.	Wonen	OG	std	3.9	86	0.16	7	5.5	17	0.10	39.5	522	0.6	7.3	3.2	0.010	99	6.9	3.4
n.v.t.	Wonen	OG	P50	6.9	78	0.41	14	10.5	10	0.10	15.5	127	1.5	10.2	0.4	0.018	47	1.4	2.5
n.v.t.	Wonen	OG	P80	9.6	120	0.50	19	10.6	20	0.20	37.1	127	1.5	14.6	1.0	0.018	81	2.6	4.2
n.v.t.	Wonen	OG	P90	12.0	179	0.67	28	16.9	24	0.21	57.4	172	2.1	19.8	2.1	0.035	133	3.6	6.1
n.v.t.	Wonen	OG	P95	17.2	221	0.79	28	25.2	38	0.29	93.1	241	3.0	29.2	4.7	0.047	177	6.3	9.8

Tabel V.5 Kengetallen zone waterbodem zandvangers (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	N	61	114	169	54	114	169	169	169	167	115	168	143	71	169	114	117
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	gem	4.6	29	0.27	10	2.9	6	0.05	8.1	29	1.4	5.6	0.5	0.007	45	2.7	2.7
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	std	7.2	16	0.23	8	2.2	7	0.05	5.0	25	0.4	3.3	0.8	0.006	32	2.5	2.0
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P50	3.6	22	0.20	8	2.2	5	0.03	6.4	30	1.5	4.8	0.2	0.005	37	2.0	2.1
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P80	4.0	40	0.35	13	3.5	8	0.05	13.0	40	1.5	7.5	0.6	0.007	63	3.9	3.7
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P90	6.5	56	0.50	21	4.4	14	0.10	13.0	57	1.5	9.2	1.0	0.011	87	5.0	6.5
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P95	14.0	70	0.66	26	7.2	16	0.21	14.2	83	1.5	13.0	1.6	0.024	120	7.1	7.2
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	N	84	98	119	19	101	118	125	126	120	107	122	113	85	120	103	109
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	gem	3.9	32	0.45	11	5.1	15	0.15	12.8	161	1.3	6.3	0.9	0.010	82	4.3	3.2
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	std	0.9	30	0.32	6	15.9	25	0.32	4.3	217	0.4	3.4	0.9	0.013	101	6.2	3.4
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P50	4.0	25	0.30	10	2.7	7	0.05	13.0	67	1.5	5.7	0.6	0.004	61	2.5	2.0
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P80	4.0	35	0.71	18	3.9	14	0.09	13.0	240	1.5	9.3	2.0	0.011	110	4.4	3.7
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P90	4.0	51	1.00	22	5.2	32	0.46	16.9	490	1.5	10.3	2.0	0.028	130	8.0	10.3
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P95	4.3	79	1.00	24	6.8	83	0.79	20.0	690	1.5	12.0	3.0	0.032	180	18.2	11.9

Tabel V.6 Kengetallen zone waterbodem zandvangers (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	N	61	114	169	54	114	169	169	169	167	115	168	143	71	169	114	117
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	gem	7.8	114	0.45	18	10.1	13	0.07	12.6	106	1.4	16.5	0.5	0.026	104	2.7	2.7
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	std	12.4	62	0.38	14	7.9	13	0.08	7.7	91	0.4	9.6	0.8	0.023	74	2.5	2.0
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P50	6.2	85	0.33	14	7.7	10	0.04	9.9	110	1.5	14.0	0.2	0.018	86	2.0	2.1
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P80	6.9	155	0.58	25	12.2	15	0.07	20.2	147	1.5	21.9	0.6	0.026	146	3.9	3.7
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P90	11.2	217	0.84	39	15.5	28	0.15	20.2	209	1.5	26.8	1.0	0.040	203	5.0	6.5
Vechtstromen	vrij toepasbaar	WB	P95	24.0	272	1.10	49	25.2	32	0.30	22.1	305	1.5	37.9	1.6	0.088	280	7.1	7.2
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	N	84	98	119	19	101	118	125	126	120	107	122	113	85	120	103	109
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	gem	6.5	123	0.70	21	18.0	29	0.21	19.3	376	1.3	18.5	0.9	0.023	183	4.3	3.2
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	std	1.5	117	0.50	11	55.9	49	0.45	6.4	507	0.4	9.9	0.9	0.030	227	6.2	3.4
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P50	6.6	97	0.47	18	9.5	13	0.07	19.6	156	1.5	16.6	0.6	0.010	136	2.5	2.0
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P80	6.6	136	1.11	32	13.7	27	0.13	19.6	560	1.5	27.1	2.0	0.025	247	4.4	3.7
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P90	6.6	199	1.56	40	18.3	61	0.65	25.5	1143	1.5	30.0	2.0	0.065	292	8.0	10.3
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P95	7.1	307	1.56	44	23.8	159	1.11	30.2	1610	1.5	35.0	3.0	0.075	404	18.2	11.9

Tabel V.7 Kengetallen zone Gebiedsgericht Enschede < 1900 (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	N	28	49	51	1	50	51	50	50	50	51	51	50	49	51	46	46
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	gem	4.6	45	0.32	15	3.2	17	0.15	54.7	50	1.7	5.6	6.3	0.011	87	3.0	3.9
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	std	1.2	22	0.12	0	0.5	11	0.11	42.1	26	0.5	1.7	8.5	0.013	75	1.4	2.0
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P50	4.0	42	0.30	15	3.0	15	0.10	47.0	38	1.5	5.0	3.4	0.005	61	3.1	3.4
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P80	4.8	61	0.40	15	3.8	23	0.20	81.0	61	1.5	6.5	8.1	0.011	110	4.1	4.8
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P90	5.8	73	0.49	15	4.0	31	0.30	92.0	85	3.0	7.0	19.5	0.025	182	5.2	7.6
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P95	8.1	85	0.55	15	4.4	36	0.38	130.0	110	3.0	9.8	23.0	0.046	305	5.5	8.4
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	N	27	45	44	1	45	44	45	45	45	45	44	45	44	44	43	43
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	gem	4.3	37	0.27	15	3.4	11	0.12	39.6	40	1.6	5.1	3.4	0.007	45	1.8	4.3
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	std	0.9	25	0.13	0	0.8	11	0.08	52.5	19	0.5	1.9	4.7	0.006	46	1.5	3.1
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P50	4.0	30	0.20	15	3.0	8	0.10	20.0	35	1.5	4.0	1.0	0.005	25	1.5	3.5
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P80	4.2	43	0.36	15	3.5	13	0.19	50.0	38	1.5	5.9	6.2	0.007	59	2.2	5.9
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P90	4.9	76	0.40	15	4.7	22	0.20	86.0	50	3.0	7.7	8.6	0.010	82	2.8	7.8
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P95	6.7	91	0.43	15	5.9	32	0.33	182.5	80	3.0	10.3	15.3	0.012	154	6.1	9.5

Tabel V.8 Kengetallen zone Gebiedsgericht Enschede < 1900 (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	N	28	49	51	1	50	51	50	50	50	51	51	50	49	51	46	46
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	gem	7.8	174	0.52	28	11.4	34	0.21	84.5	165	1.7	16.2	6.3	0.035	200	3.0	3.9
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	std	2.0	87	0.19	0	1.9	22	0.15	65.0	84	0.5	4.8	8.5	0.042	174	1.4	2.0
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P50	6.8	163	0.49	28	10.5	30	0.14	72.6	125	1.5	14.6	3.4	0.017	141	3.1	3.4
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P80	8.2	237	0.66	28	13.4	46	0.28	125.1	199	1.5	19.0	8.1	0.037	254	4.1	4.8
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P90	9.8	282	0.80	28	14.1	62	0.42	142.1	277	3.0	20.4	19.5	0.083	421	5.2	7.6
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P95	13.7	328	0.90	28	15.5	72	0.54	200.7	361	3.0	28.5	23.0	0.150	704	5.5	8.4
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	N	27	45	44	1	45	44	45	45	45	45	44	45	44	44	43	43
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	gem	7.5	144	0.47	28	11.8	24	0.17	62.3	199	1.6	14.8	3.4	0.033	106	1.8	4.3
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	std	1.6	96	0.22	0	3.0	24	0.12	82.7	96	0.5	5.7	4.7	0.031	110	1.5	3.1
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P50	7.0	116	0.34	28	10.5	16	0.14	31.5	175	1.5	11.7	1.0	0.025	59	1.5	3.5
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P80	7.4	165	0.63	28	12.3	27	0.27	78.7	190	1.5	17.2	6.2	0.033	140	2.2	5.9
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P90	8.6	295	0.69	28	16.5	45	0.29	135.4	250	3.0	22.5	8.6	0.049	195	2.8	7.8
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P95	11.6	354	0.74	28	20.6	66	0.47	287.3	400	3.0	30.0	15.3	0.061	365	6.1	9.5

Tabel V.9 Kengetallen zone gebiedsgericht Tuindorp Hengelo (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Hengelo	Tuindorp	BG	N	25	25	25	24	25	24	25	25	25	25	25	25	24	24	25	25
Hengelo	Tuindorp	BG	gem	7.0	41	0.27	14	4.5	39	0.12	48.4	55	1.5	8.1	5.2	0.006	70	3.9	5.0
Hengelo	Tuindorp	BG	std	4.3	14	0.10	5	1.7	59	0.09	35.0	37	0.0	3.7	5.8	0.002	39	1.4	2.9
Hengelo	Tuindorp	BG	P50	5.0	40	0.22	11	3.7	16	0.08	39.0	35	1.5	7.7	2.5	0.005	65	3.8	4.6
Hengelo	Tuindorp	BG	P80	8.7	49	0.33	19	5.4	54	0.18	60.5	79	1.5	10.0	8.2	0.007	90	4.7	7.1
Hengelo	Tuindorp	BG	P90	13.0	63	0.36	20	6.0	70	0.24	100.0	100	1.5	13.0	18.0	0.008	112	5.6	8.4
Hengelo	Tuindorp	BG	P95	16.8	68	0.53	24	8.8	164	0.34	125.0	130	1.5	14.5	18.3	0.012	154	6.5	10.6
Hengelo	Tuindorp	OG	N	25	25	25	25	25	25	25	24	25	25	25	25	25	25	25	25
Hengelo	Tuindorp	OG	gem	7.3	41	0.21	19	5.2	40	0.05	18.9	45	1.5	11.3	1.5	0.005	38	1.5	11.3
Hengelo	Tuindorp	OG	std	5.0	15	0.05	7	1.5	112	0.01	14.5	34	0.0	4.6	3.7	0.000	32	0.9	8.1
Hengelo	Tuindorp	OG	P50	4.6	39	0.20	17	4.7	8	0.05	13.0	35	1.5	10.0	0.4	0.005	29	1.5	8.4
Hengelo	Tuindorp	OG	P80	10.0	56	0.20	25	6.3	21	0.05	24.2	35	1.5	15.5	1.0	0.005	41	2.2	18.5
Hengelo	Tuindorp	OG	P90	14.0	63	0.22	32	7.2	93	0.05	41.6	56	1.5	18.0	1.8	0.005	48	2.5	24.0
Hengelo	Tuindorp	OG	P95	16.8	65	0.33	32	8.4	238	0.07	53.6	148	1.5	19.3	9.5	0.005	97	3.2	28.0

Tabel V.10 Kengetallen zone gebiedsgericht Tuindorp Hengelo (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Hengelo	Tuindorp	BG	N	25	25	25	24	25	24	25	25	25	25	25	25	24	24	25	25
Hengelo	Tuindorp	BG	gem	11.7	157	0.43	26	15.7	75	0.17	73.6	142	1.5	23.7	5.2	0.016	159	3.9	5.0
Hengelo	Tuindorp	BG	std	7.1	53	0.15	9	6.0	114	0.12	53.3	94	0.0	10.8	5.8	0.006	89	1.4	2.9
Hengelo	Tuindorp	BG	P50	8.4	155	0.35	20	13.0	31	0.11	59.3	90	1.5	22.5	2.5	0.013	146	3.8	4.6
Hengelo	Tuindorp	BG	P80	14.5	188	0.52	35	19.0	104	0.25	92.0	202	1.5	29.2	8.2	0.019	203	4.7	7.1
Hengelo	Tuindorp	BG	P90	21.7	244	0.57	38	21.1	135	0.34	152.1	257	1.5	37.9	18.0	0.022	254	5.6	8.4
Hengelo	Tuindorp	BG	P95	28.0	264	0.84	45	30.8	319	0.48	190.1	334	1.5	42.3	18.3	0.030	349	6.5	10.6
Hengelo	Tuindorp	OG	N	25	25	25	25	25	25	25	24	25	25	25	25	25	25	25	25
Hengelo	Tuindorp	OG	gem	12.7	160	0.37	35	18.2	84	0.07	29.7	227	1.5	32.9	1.5	0.025	91	1.5	11.3
Hengelo	Tuindorp	OG	std	8.8	57	0.08	14	5.4	232	0.01	22.9	168	0.0	13.4	3.7	0.001	75	0.9	8.1
Hengelo	Tuindorp	OG	P50	8.0	151	0.34	31	16.5	16	0.07	20.5	175	1.5	29.2	0.4	0.025	69	1.5	8.4
Hengelo	Tuindorp	OG	P80	17.5	215	0.34	46	22.1	42	0.07	38.1	175	1.5	45.2	1.0	0.025	97	2.2	18.5
Hengelo	Tuindorp	OG	P90	24.5	244	0.38	59	25.3	192	0.07	65.5	280	1.5	52.5	1.8	0.025	114	2.5	24.0
Hengelo	Tuindorp	OG	P95	29.3	252	0.57	60	29.4	491	0.10	84.4	738	1.5	56.1	9.5	0.026	230	3.2	28.0

Tabel V.11 Kengetallen zone gebiedsgericht Hart van Zuid Hengelo (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Hengelo	Hart van Zuid	BG	N	25	25	24	24	25	25	24	25	25	24	25	25	24	25	25	25
Hengelo	Hart van Zuid	BG	gem	5.2	34	0.23	13	3.2	20	0.09	43.2	59	1.5	5.3	4.6	0.006	66	2.9	3.5
Hengelo	Hart van Zuid	BG	std	2.3	15	0.06	9	0.5	17	0.08	35.9	49	0.0	1.6	10.5	0.002	48	1.4	1.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P50	4.0	31	0.20	10	3.0	14	0.05	28.0	35	1.5	4.7	1.6	0.005	50	2.8	2.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P80	6.0	41	0.21	11	3.3	25	0.11	74.5	66	1.5	6.3	3.6	0.006	94	3.9	5.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P90	8.6	47	0.34	16	3.5	50	0.19	94.0	150	1.5	7.5	8.4	0.008	140	4.8	6.7
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P95	10.3	75	0.37	29	4.2	65	0.26	120.0	195	1.5	9.6	23.8	0.013	175	5.5	7.2
Hengelo	Hart van Zuid	OG	N	24	25	25	24	24	25	25	24	24	25	25	24	25	25	25	25
Hengelo	Hart van Zuid	OG	gem	4.6	29	0.22	11	3.1	16	0.08	27.8	59	1.5	5.1	6.5	0.005	38	1.6	2.6
Hengelo	Hart van Zuid	OG	std	1.9	13	0.05	5	0.3	22	0.08	38.1	72	0.0	1.8	16.4	0.000	33	1.0	1.7
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P50	4.0	25	0.20	10	3.0	8	0.05	11.0	35	1.5	4.1	0.9	0.005	29	1.0	2.0
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P80	5.0	36	0.20	11	3.0	19	0.08	31.9	46	1.5	6.1	3.3	0.005	47	2.4	4.2
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P90	5.5	49	0.23	11	3.1	39	0.12	69.5	86	1.5	7.3	15.6	0.005	81	3.5	5.3
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P95	7.9	64	0.38	20	3.8	77	0.25	128.0	286	1.5	9.1	58.2	0.005	133	3.6	6.2

Tabel V.12 Kengetallen zone gebiedsgericht Hart van Zuid Hengelo (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Hengelo	Hart van Zuid	BG	N	25	25	24	24	25	25	24	25	25	24	25	25	24	25	25	25
Hengelo	Hart van Zuid	BG	gem	8.9	133	0.37	24	11.3	40	0.13	66.9	203	1.5	15.6	4.6	0.020	154	2.9	3.5
Hengelo	Hart van Zuid	BG	std	4.0	59	0.09	17	1.8	34	0.12	55.5	169	0.0	4.7	10.5	0.008	112	1.4	1.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P50	6.8	120	0.33	19	10.5	28	0.07	43.3	120	1.5	13.7	1.6	0.017	116	2.8	2.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P80	10.2	159	0.35	20	11.6	50	0.16	115.3	226	1.5	18.4	3.6	0.020	218	3.9	5.9
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P90	14.7	182	0.56	30	12.3	100	0.27	145.5	514	1.5	21.9	8.4	0.026	325	4.8	6.7
Hengelo	Hart van Zuid	BG	P95	17.6	290	0.60	53	14.8	131	0.37	185.7	669	1.5	27.9	23.8	0.046	406	5.5	7.2
Hengelo	Hart van Zuid	OG	N	24	25	25	24	24	25	25	24	24	25	25	24	25	25	25	25
Hengelo	Hart van Zuid	OG	gem	8.1	112	0.37	21	10.8	34	0.11	43.7	294	1.5	15.0	6.5	0.025	91	1.6	2.6
Hengelo	Hart van Zuid	OG	std	3.2	51	0.09	9	0.9	46	0.11	59.9	358	0.0	5.4	16.4	0.000	77	1.0	1.7
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P50	7.0	97	0.34	19	10.5	16	0.07	17.3	175	1.5	12.0	0.9	0.025	69	1.0	2.0
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P80	8.7	138	0.34	20	10.5	39	0.11	50.2	231	1.5	17.8	3.3	0.025	110	2.4	4.2
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P90	9.6	190	0.40	21	10.8	81	0.17	109.4	428	1.5	21.3	15.6	0.025	192	3.5	5.3
Hengelo	Hart van Zuid	OG	P95	13.8	249	0.65	36	13.2	159	0.36	201.5	1430	1.5	26.5	58.2	0.025	314	3.6	6.2

Tabel V.13 Kengetallen zone gebiedsgericht Oude ring Oldenzaal (eigen humus en lutum)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	N	49	40	85	49	19	88	85	85	62	35	85	128	39	102	115	108
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	gem	4.4	79	0.31	13	3.4	22	0.14	66.5	71	1.1	6.7	10.7	0.009	113	3.2	4.9
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	std	2.2	55	0.15	4	2.8	15	0.07	45.3	166	0.5	4.4	20.3	0.007	141	1.9	2.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P50	3.5	72	0.28	11	2.1	20	0.14	55.0	27	1.1	5.7	3.0	0.005	66	2.5	4.1
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P80	5.5	100	0.35	16	3.7	27	0.18	98.5	46	1.1	8.8	12.9	0.012	151	4.0	5.4
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P90	7.6	135	0.50	18	7.4	35	0.20	120.0	103	2.1	12.0	36.0	0.018	210	5.1	8.0
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P95	10.1	170	0.60	20	10.6	56	0.26	150.0	308	2.1	18.5	53.1	0.025	276	7.1	11.3
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	N	52	29	81	50	20	83	81	81	61	28	81	75	27	81	77	59
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	gem	4.6	51	0.51	15	4.9	16	0.14	45.0	55	1.2	7.4	2.8	0.005	95	2.2	8.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	std	2.1	52	1.86	10	5.2	16	0.12	78.1	140	0.5	5.2	6.2	0.001	228	1.6	8.7
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P50	3.5	41	0.28	12	2.1	12	0.14	23.0	27	1.1	5.5	0.4	0.005	42	1.8	5.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P80	6.0	61	0.30	22	7.8	22	0.14	65.5	37	2.0	11.0	2.9	0.005	79	3.1	13.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P90	7.5	84	0.50	30	12.3	30	0.20	94.6	69	2.1	13.0	8.2	0.005	148	4.5	23.0
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P95	9.5	129	0.75	43	18.5	42	0.30	138.0	119	2.1	20.5	16.5	0.007	251	5.8	29.6

Tabel V.14 Kengetallen zone gebiedsgericht Oude ring Oldenzaal (standaard bodem)

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn	humus	lutum
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	N	49	40	85	49	19	88	85	85	62	35	85	128	39	102	115	108
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	gem	7.6	305	0.51	23	12.0	43	0.20	102.4	222	1.1	19.6	10.7	0.027	261	3.2	4.9
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	std	3.8	211	0.25	8	10.0	30	0.10	69.8	519	0.5	12.8	20.3	0.022	325	1.9	2.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P50	5.9	277	0.46	20	7.4	40	0.20	84.7	83	1.1	16.6	3.0	0.016	152	2.5	4.1
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P80	9.3	388	0.57	30	12.8	54	0.26	151.7	143	1.1	25.5	12.9	0.038	348	4.0	5.4
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P90	12.9	523	0.82	34	25.9	70	0.28	184.8	321	2.1	35.0	36.0	0.055	484	5.1	8.0
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	BG	P95	17.1	659	0.98	37	37.2	112	0.37	231.0	961	2.1	54.0	53.1	0.077	635	7.1	11.3
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	N	52	29	81	50	20	83	81	81	61	28	81	75	27	81	77	59
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	gem	8.0	196	0.87	29	17.1	32	0.21	70.5	251	1.2	21.4	2.8	0.023	223	2.2	8.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	std	3.6	202	3.18	19	18.3	32	0.17	122.6	641	0.5	15.1	6.2	0.004	537	1.6	8.7
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P50	6.1	159	0.48	22	7.4	25	0.20	36.1	121	1.1	16.0	0.4	0.023	99	1.8	5.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P80	10.5	238	0.51	40	27.2	45	0.20	102.7	168	2.0	32.1	2.9	0.023	186	3.1	13.6
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P90	13.1	326	0.85	56	43.2	62	0.29	148.4	315	2.1	37.9	8.2	0.025	349	4.5	23.0
Oldenzaal	Gebiedsgericht Oldenzaal oude ring	OG	P95	16.6	498	1.27	80	65.0	87	0.43	216.5	543	2.1	59.6	16.5	0.033	592	5.8	29.6

VI

BIJLAGE: TOETSING 95 PERCENTIELWAARDEN

Tabel VI.1 Toetsing 95 percentiel aan de interventiewaarde

Gemeente	Zone_regio	Diepte	Kengetal	As	Ba	Cd	Cr	Co	Cu	Hg	Pb	Min. olie	Mo	Ni	som PAK	PCB	Zn
n.v.t.	AW2000	BG	P95	16.7	189	0.8	30	16	41	0.28	79	198	2.1	23	5.2	0.04	186
n.v.t.	AW2000	OG	P95	17.3	155	0.8	28	18	22	0.21	42	213	2.1	25	1.9	0.06	115
n.v.t.	Wonen	BG	P95	16.5	322	0.8	28	18	63	0.34	215	256	3.0	23	15.0	0.05	367
n.v.t.	Wonen	OG	P95	17.2	221	0.8	28	25	38	0.29	93	241	3.0	29	4.7	0.05	177
Enschede	vrij toepasbaar	WB	P95	24.0	272	1.1	49	25	32	0.30	22	305	1.5	38	1.6	0.09	280
Enschede	Gebiedsgericht Enschede < 1900	BG	P95	13.7	328	0.9	28	15	72	0.54	201	361	3.0	28	23.0	0.15	704
Hengelo	Gebiedsgericht Enschede < 1900	OG	P95	11.6	354	0.7	28	21	66	0.47	287	400	3.0	30	15.3	0.06	365
Hengelo	Gebiedsgericht - Tuindorp	BG	P95	28.0	264	0.8	45	31	319	0.48	190	334	1.5	42	18.3	0.03	349
Hengelo	Gebiedsgericht - Tuindorp	OG	P95	29.3	252	0.6	60	29	491	0.10	84	738	1.5	56	9.5	0.03	230
Hengelo	Gebiedsgericht - Hart van Zuid	BG	P95	17.6	290	0.6	53	15	131	0.37	186	669	1.5	28	23.8	0.05	406
Oldenzaal	Gebiedsgericht - Hart van Zuid	OG	P95	13.8	249	0.7	36	13	159	0.36	201	1430	1.5	26	58.2	0.02	314
Oldenzaal	Gebiedspecifiek, Oldenzaal oude ring	BG	P95	17.1	659	1.0	37	37	112	0.37	231	961	2.1	54	53.1	0.08	635
Vechtstromen	Gebiedspecifiek, Oldenzaal oude ring	OG	P95	16.6	498	1.3	80	65	87	0.43	216	543	2.1	60	16.5	0.03	592
Vechtstromen	niet vrij toepasbaar	WB	P95	7.1	307	1.6	44	24	159	1.11	30	1610	1.5	35	3.0	0.07	404
			Interventie-waarde	**76**	**-**	**13.0**	**78/180**	**190**	**190**	**4.00**	**530**	**5000**	**190**	**100**	**40.0**	**1.00**	**720**

VII

BIJLAGE: INDICATIEVE FUNCTIEKAART

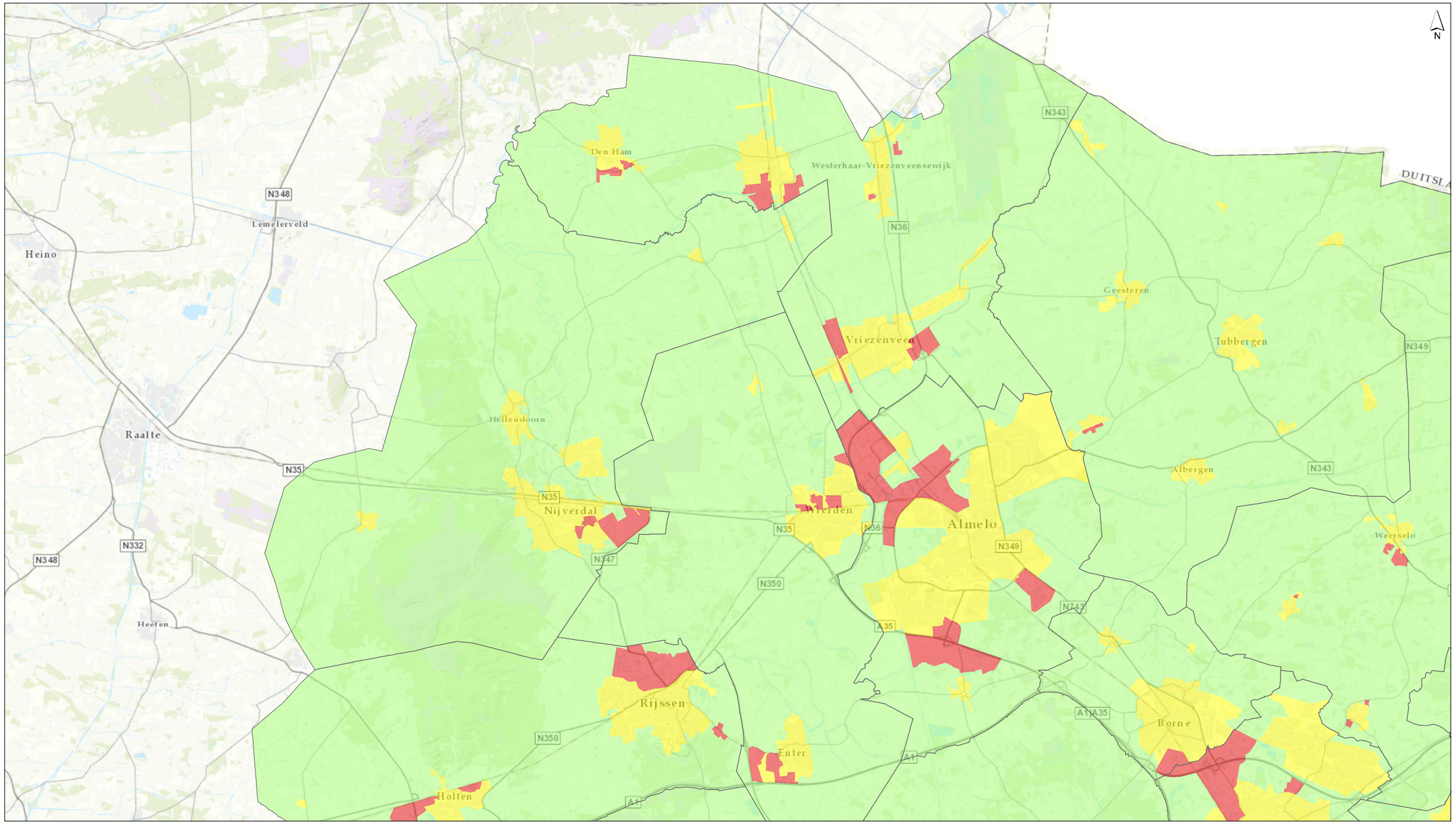

Functie

- Natuur/Landbouw
- Wonen
- Industrie
- Gemeentegrens

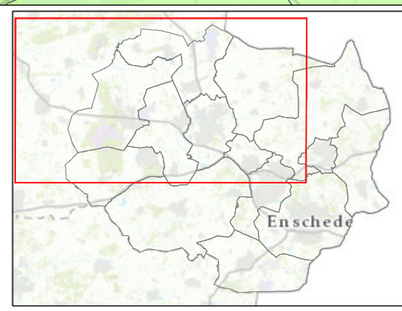

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2

formaat:	A3 liggend
schaal:	1:115000

0 1 2 3 4 5 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Functiekaart 1 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen + Bos

D:\PROJECTS\ES349-1-P\Twente_Kaarten_Functie_180322.mxd 22/03/2018 10:59:19

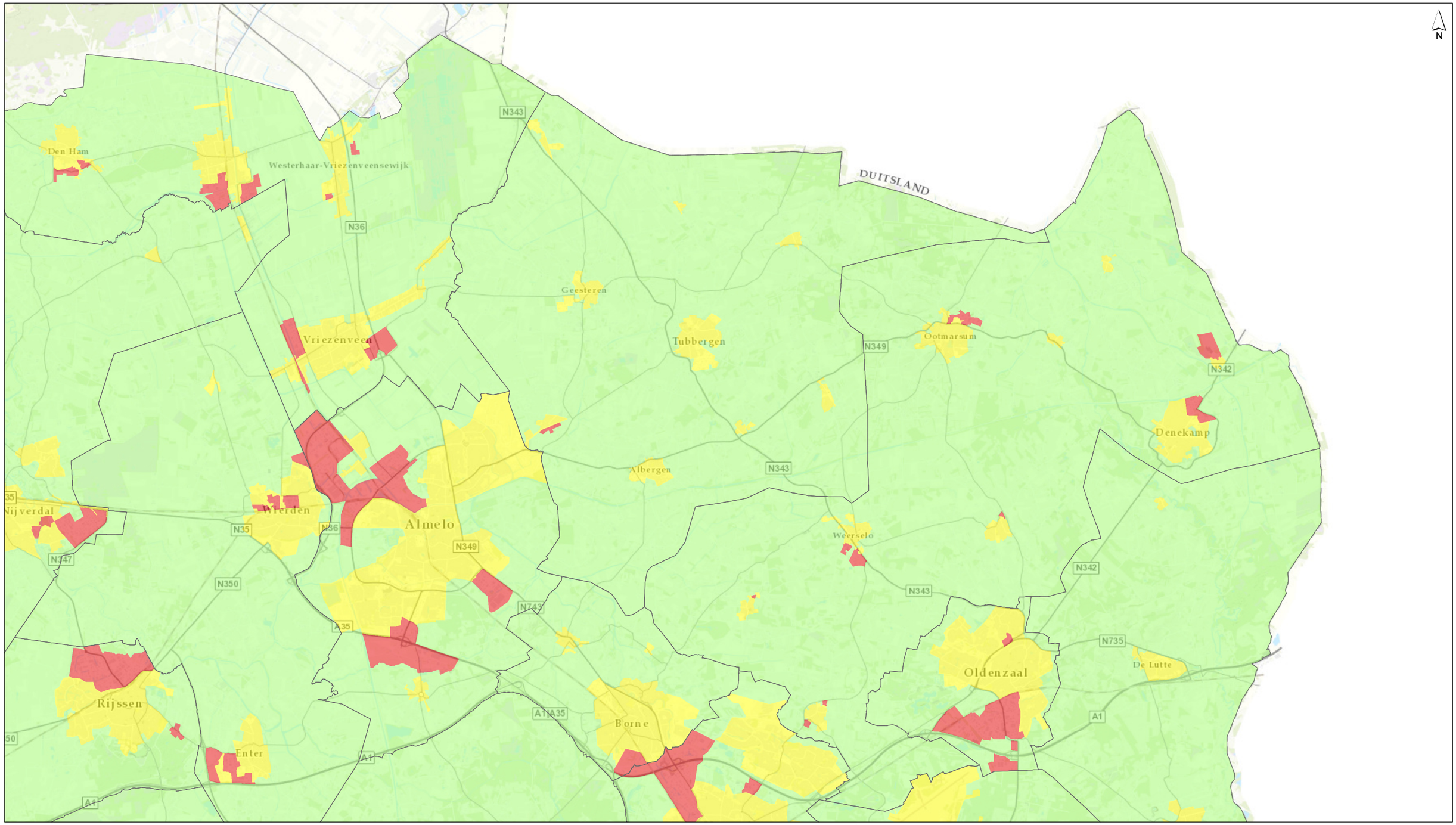

Functie

- Natuur/Landbouw
- Wonen
- Industrie
- Gemeentegrens

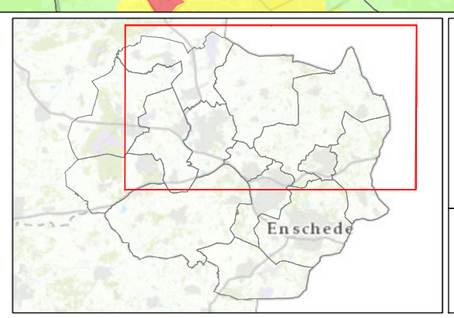

getekend: S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd: ing. C.D. Kraan
goedgekeurd: drs. J. Lackin
versie: definitief 1
datum: 22-03-2018
tekeningnr: 2

formaat: A3 liggend
schaal: 1:115000

0 1 2 3 4 5 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Functiekaart
2 van 4

opdrachtgever: Regio Twente
projectnaam: Regionale BKK
projectcode: ES349

Witteveen + Bos

Witteveen+Bos
D:\PROJECTS\ES349-1-P\Twente_Kaarten_Functie_180322.mxd 22/03/2018 10:59:23

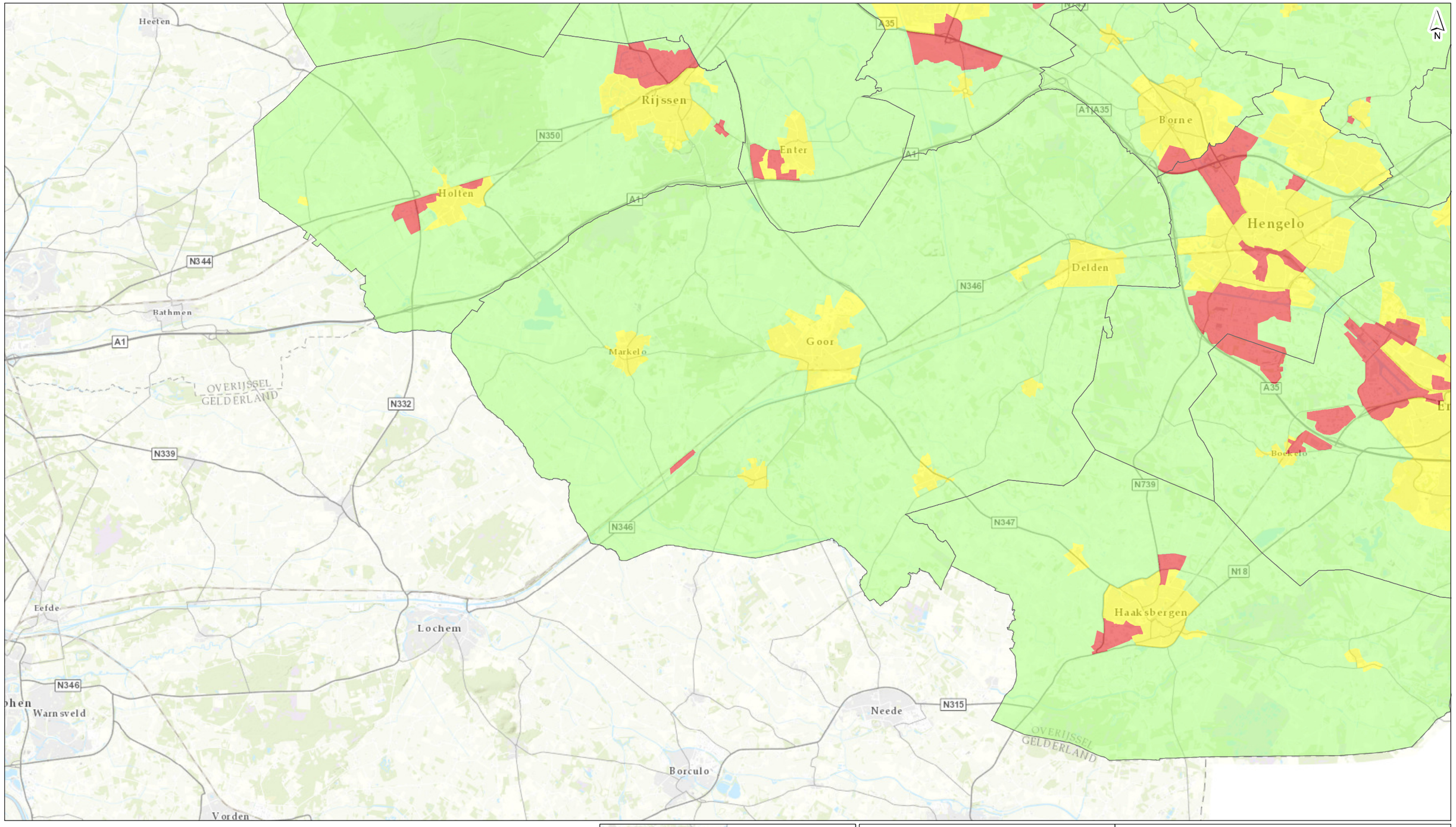

Functie

- Natuur/Landbouw
- Wonen
- Industrie
- Gemeentegrens

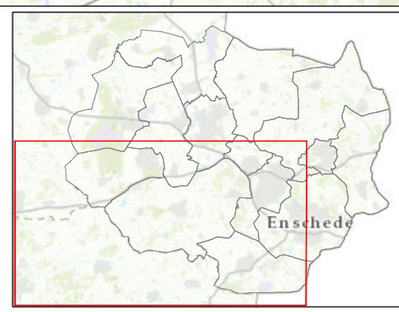

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A3 liggend
schaal:	1:115000

0 1 2 3 4 5 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Functiekaart 3 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen+Bos

D:\PROJECTS\ES349-1-P\Twente_Kaarten_Functie_180322.mxd 22/03/2018 10:59:26

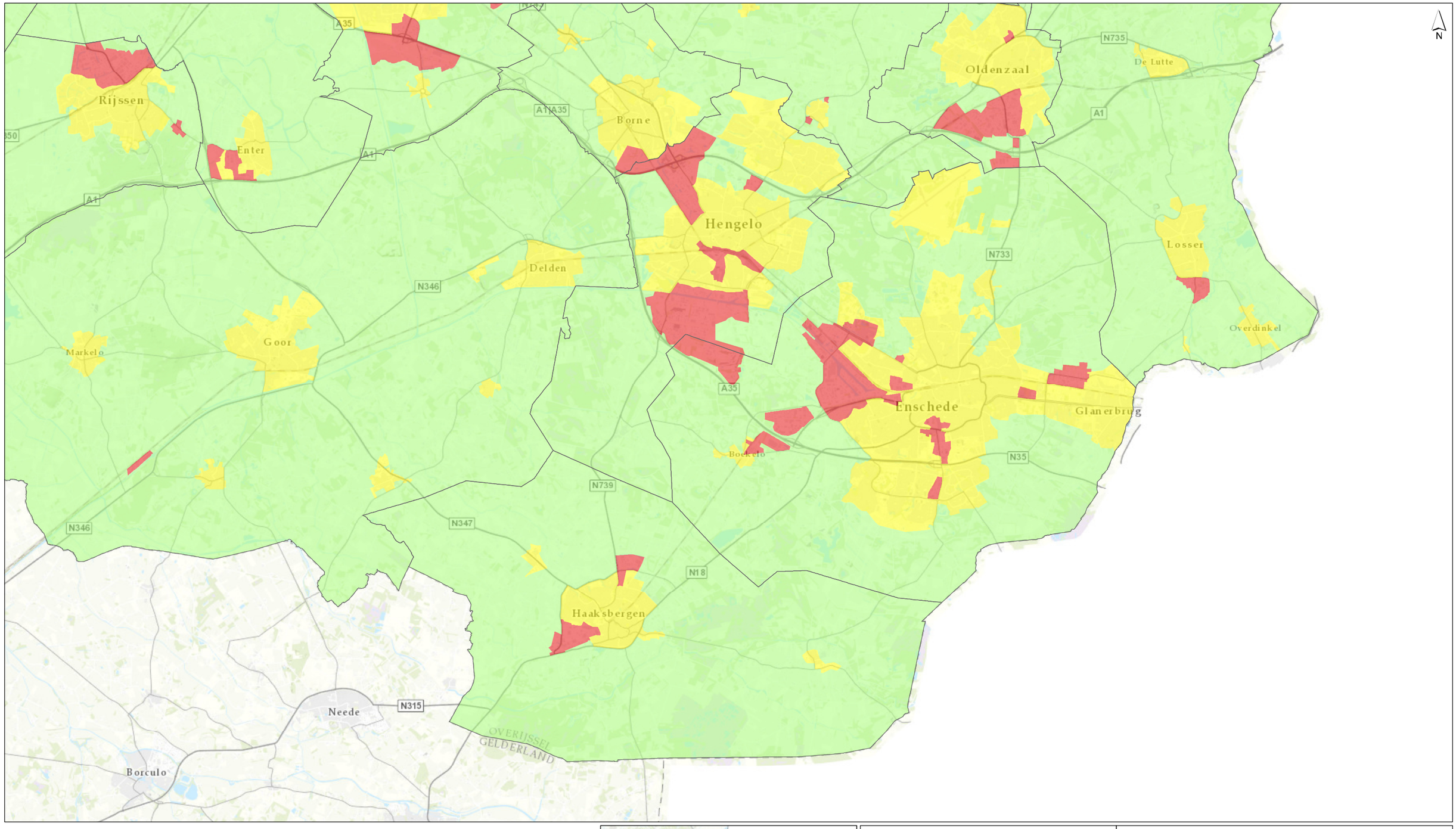

Functie

- Natuur/Landbouw
- Wonen
- Industrie
- Gemeentegrens

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2

formaat:	A3 liggend
schaal:	1:115000

0 1 2 3 4 5 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Functiekaart 4 van 4

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen+Bos

D:\PROJECTS\ES349-1-P\Twente_Kaarten_Functie_180322.mxd 22/03/2018 10:59:29

VIII

BIJLAGE: ONTGRAVINGSKAART

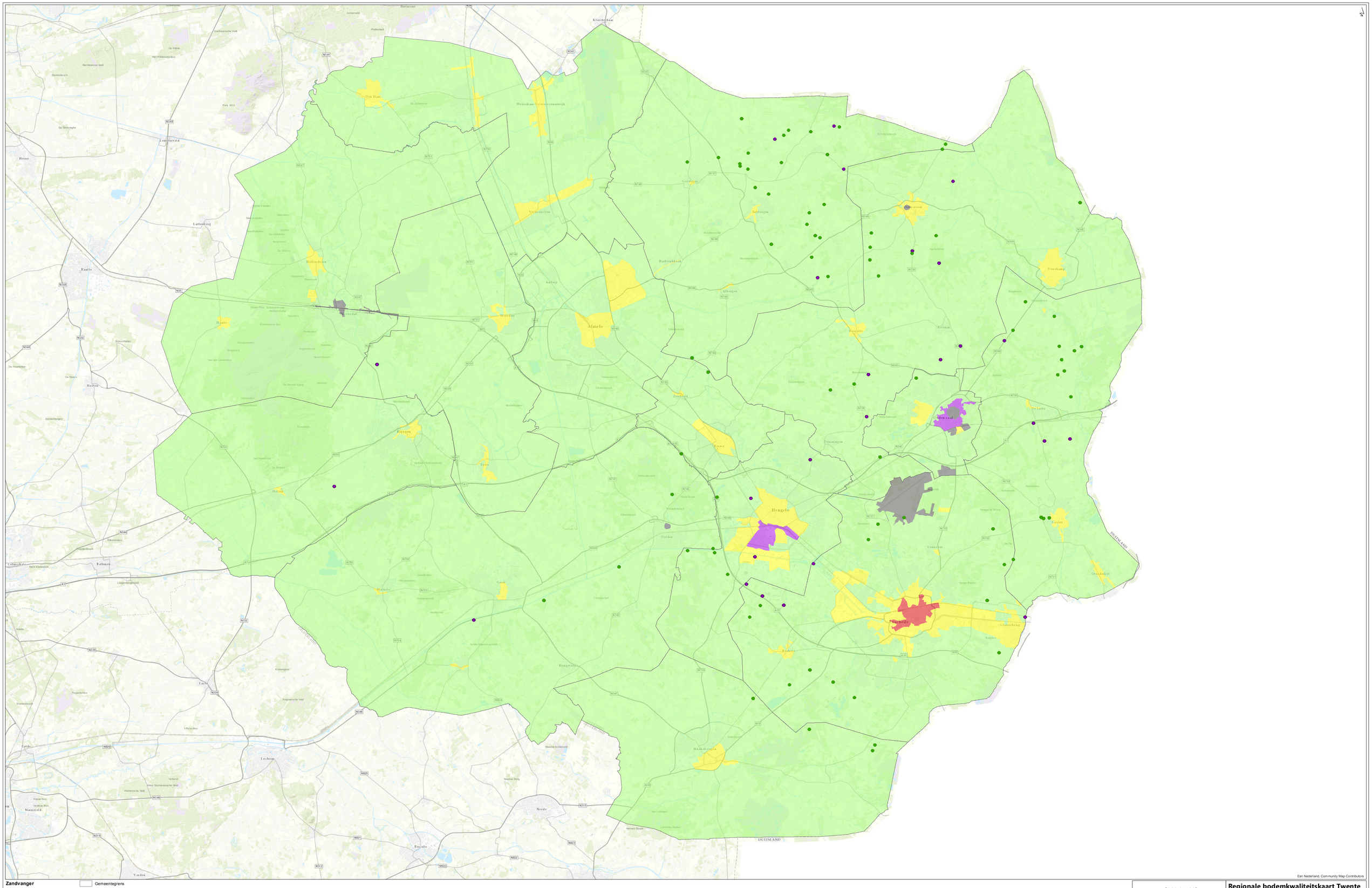
Kloosterhaar
Den Ham
Westerhaar-Vriezenveensewijk
Vriezenveen
Geesteren
Ijsbergen
Hezingen
Denekamp
Nutter
Weerselo
Ossenzaal
Hengelo
Enschede
Glanerbrug
Losser
Overijssel
Gelderland
Drenthe
DUITSLAND
Raalte
Heino
Lattenberg
Leuvenheim
Helle-doorn
Nijverdal
Haarle
Wierden
Almelo
Aadorp
Hasbrinkbroek
Albergen
Rijssen
Enter
Holten
Delden
Markelo
Goor
Hengevelde
Haaksbergen
Borculo
Lochem
Needs
Warnsveld
Zutphen
Deventer
Olst
Bathmen
Colmschate
Lemelerveld
Herveld
Schuinesbeken
Zwolle
Kampen
Ommen
Hardenberg
Coevorden
Emmen
Meppel
Steenwijk
Lelystad
Almere
Amersfoort
Apeldoorn
Arnhem
Nijmegen
Enschede
Hengelo
Zwolle
Deventer
Zutphen
Doetinchem
Oldenzaal
Borne
Haaksbergen
Rijssen
Wierden
Almelo
Nijverdal
Raalte
Heino
Olst
Lochem
Borculo
Goor
Delden
Losser
Glanerbrug
Denekamp
Weerselo
Ossenzaal
Hengelo
Enschede

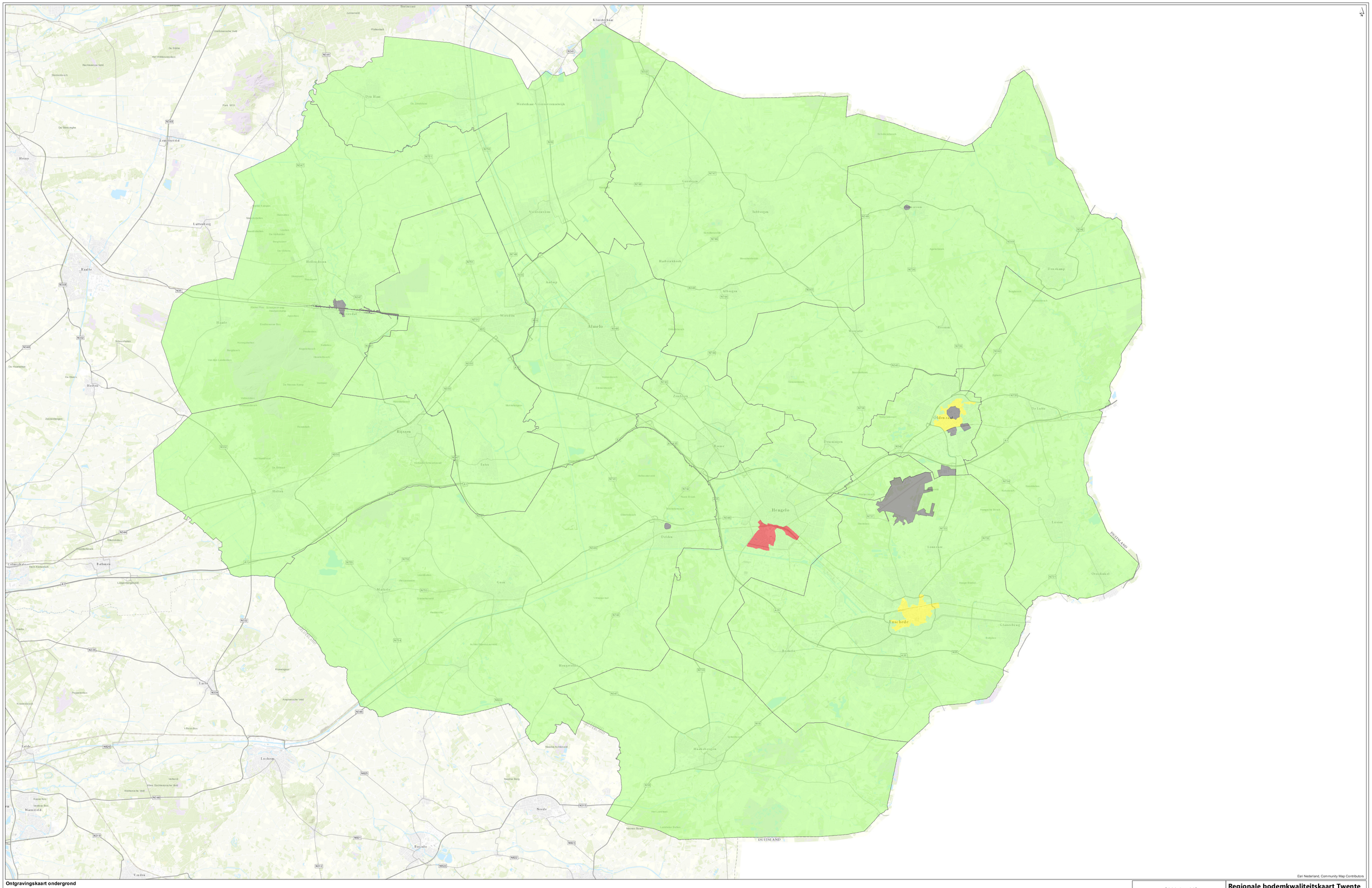

Esri Nederland, Community Map Contributors

Ontgravingskaart ondergrond

- AW2000
- Wonen
- Industrie
- Niet gezoneerd
- Gemeentegrens

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:60000

0 1 2 3 4 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Ontgravingskaart ondergrond

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	E5349

Witteveen + Bos

IX

BIJLAGE: TOEPASSINGSKAART

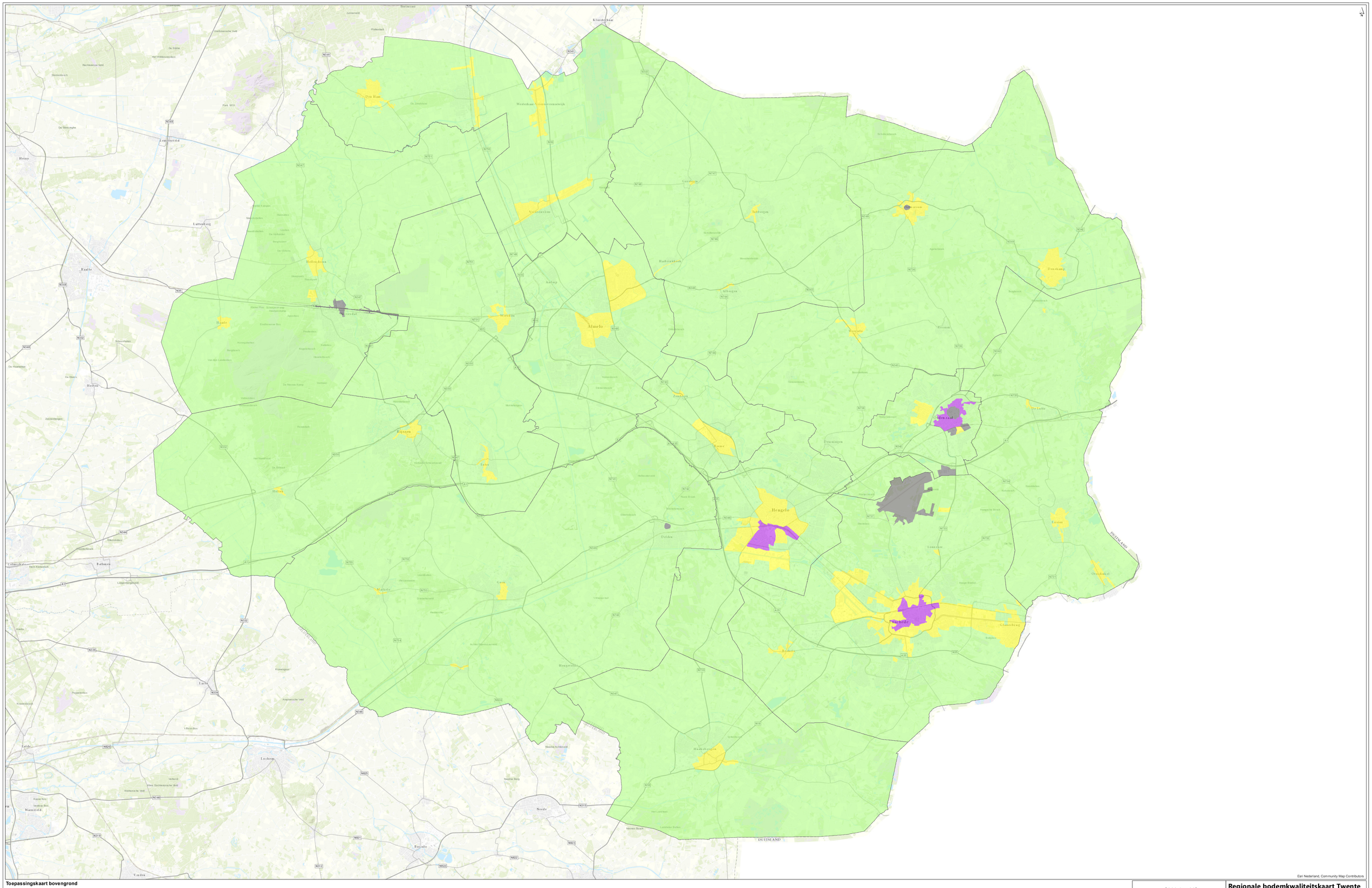

Esri Nederland, Community Map Contributors

Toepassingskaart bovengrond

- AW2000
- Wonen
- Gebiedsgericht
- Niet gezoneerd
- Gemeentegrens

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:60000

0 1 2 3 4 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Toepassingskaart bovengrond

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	E5349

Witteveen + Bos

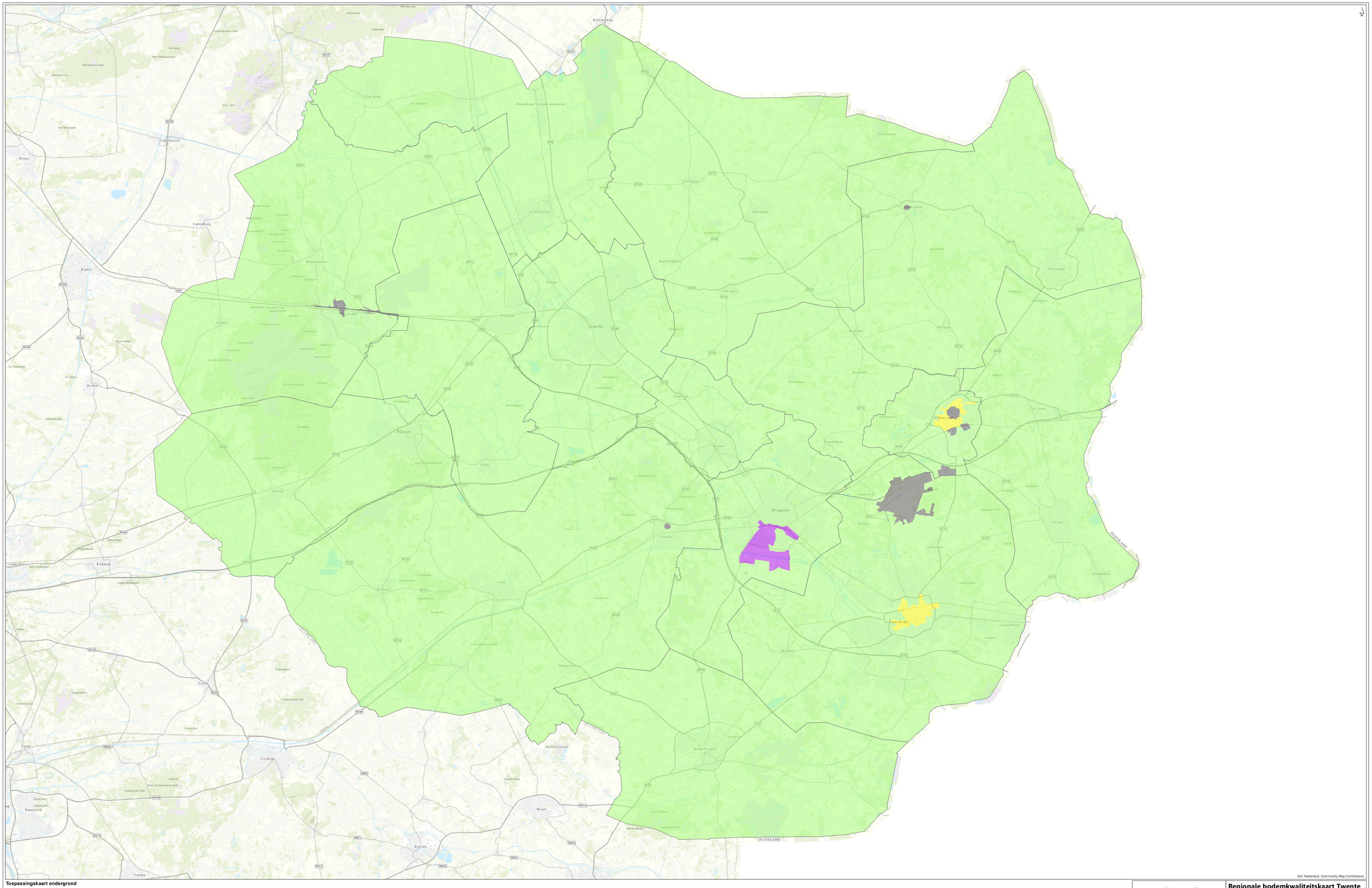

Toepassingskaart ondergrond

- AW2000
- Wonen
- Gebiedsgericht
- Niet gezoneerd
- Gemeentegrens

getekend:	S.M.J. Arts MSc
gecontroleerd:	ing. C.D. Kraan
goedgekeurd:	drs. J. Lackin
versie:	definitief 1
datum:	22-03-2018
tekeningnr:	2
formaat:	A0 liggend
schaal:	1:60000

0 1 2 3 4 km

Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Toepassingskaart ondergrond

opdrachtgever:	Regio Twente
projectnaam:	Regionale BKK
projectcode:	ES349

Witteveen + Bos

X

BIJLAGE: RISICOTOOLBOX

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening:	<Nieuw>
Modus:	berekenen risico's actuele bodemkwaliteit
Monstergroep:	/Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/AW2000, bovengrond
Bodemgebruiksfunctie:	Wonen met tuin
Bijzonderheden:	Humane biobeschikbaarheid lood: 0,74

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 2.

Functie 2: Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit

Naast de eerste verplichte functie, waarin de risico's van Lokale Maximale Waarden worden berekend, kan de risicotoolbox ook de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit inzichtelijk maken.
De modelberekeningen zijn gebaseerd op de berekeningen in functie "1", uitgebreid met enkele aanvullende parameters. De uitkomsten geven de risico's weer van de ingevoerde bodemkwaliteit in relatie tot de ingevoerde gebruiksfunctie. De ingevoerde bodemkwaliteit kan de gemiddelde bodemkwaliteit zijn van het betreffende gebied, maar er mag ook gekozen worden voor een andere percentielwaarde uit de verdeling van bodemkwaliteitsgegevens. Deze keuze dient te worden aangegeven bij het invoeren van de gegevens. De keuze voor een percentielwaarde heeft invloed op de betekenis van de uitslagen van de risicotoolbox, de gebruiker dient hier rekening mee te houden bij de interpretatie.
De uitkomsten in termen van risico's zijn niet zonder meer van toepassing indien de ingevoerde bodemkwaliteit als

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Minerale olie	91,00	190,00	0,48
Som-PAK (VROM 10)	1,30	6,80	0,19
Arseen	10,50	27,00	0,39
Barium	109,00	550,00	0,20
Cadmium	0,50	3,70	0,14
Chroom (III)	28,00	62,00	0,45
Koper	21,00	54,00	0,39
Lood	35,00	210,00	0,17
Kwik	0,20	8,40	0,02
Nikkel	15,00	39,00	0,38
Zink	91,00	200,00	0,46
Kobalt	11,00	35,00	0,31
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,7E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000255	0,011	0,02
Cadmium	9,04E-06	0,00028	0,03
Chroom (III)	5,08E-05	0,004	0,01
Koper	0,000335	0,11	0,00
Lood	0,000236	0,0018	0,13
Kwik	2,98E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000474	0,046	0,01
Zink	0,000892	0,25	0,00
Kobalt	0,000663	0,0011	0,60
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,00

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

Ecologische risico's

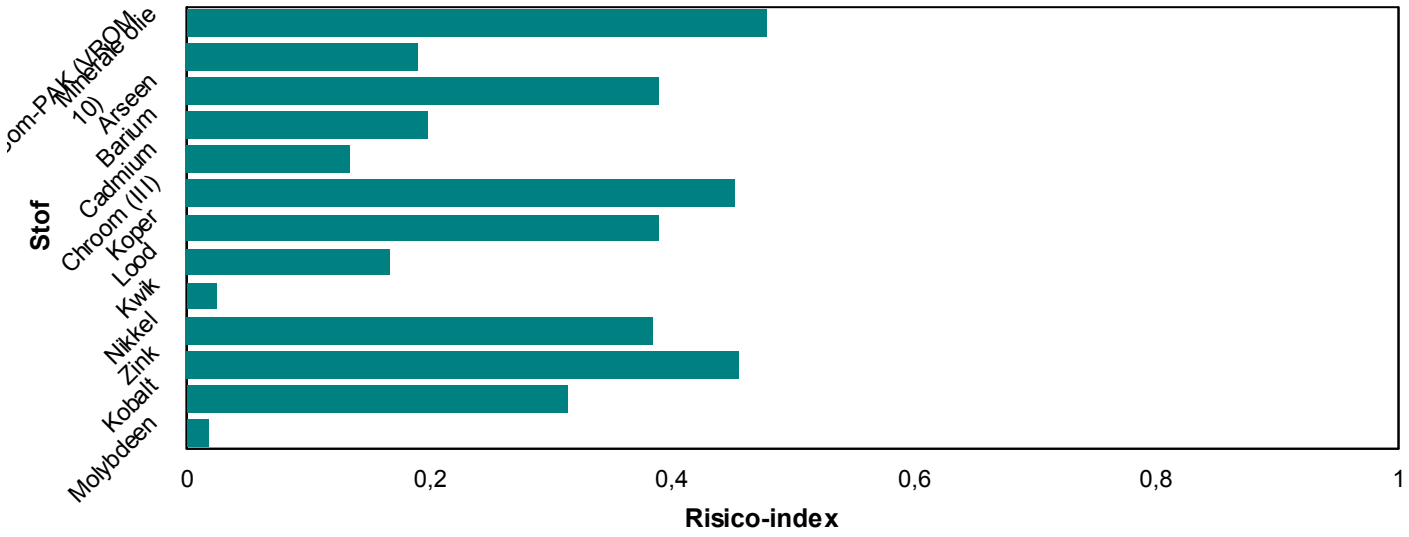

Humane risico's

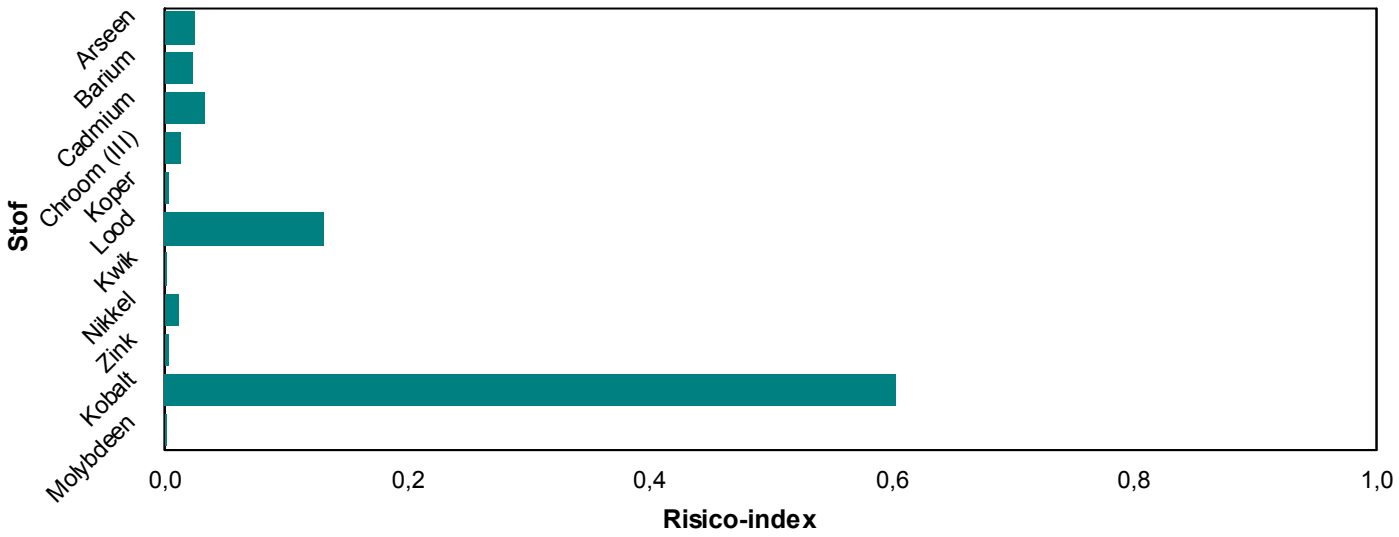

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	91,00	91,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	1,30	1,30	P80
Arseen	10,50	10,50	P80
Barium	109,00	109,00	P80
Cadmium	0,50	0,50	P80
Chroom (III)	28,00	28,00	P80
Koper	21,00	21,00	P80
Lood	35,00	35,00	P80
Kwik	0,20	0,20	P80
Nikkel	15,00	15,00	P80
Zink	91,00	91,00	P80
Kobalt	11,00	11,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

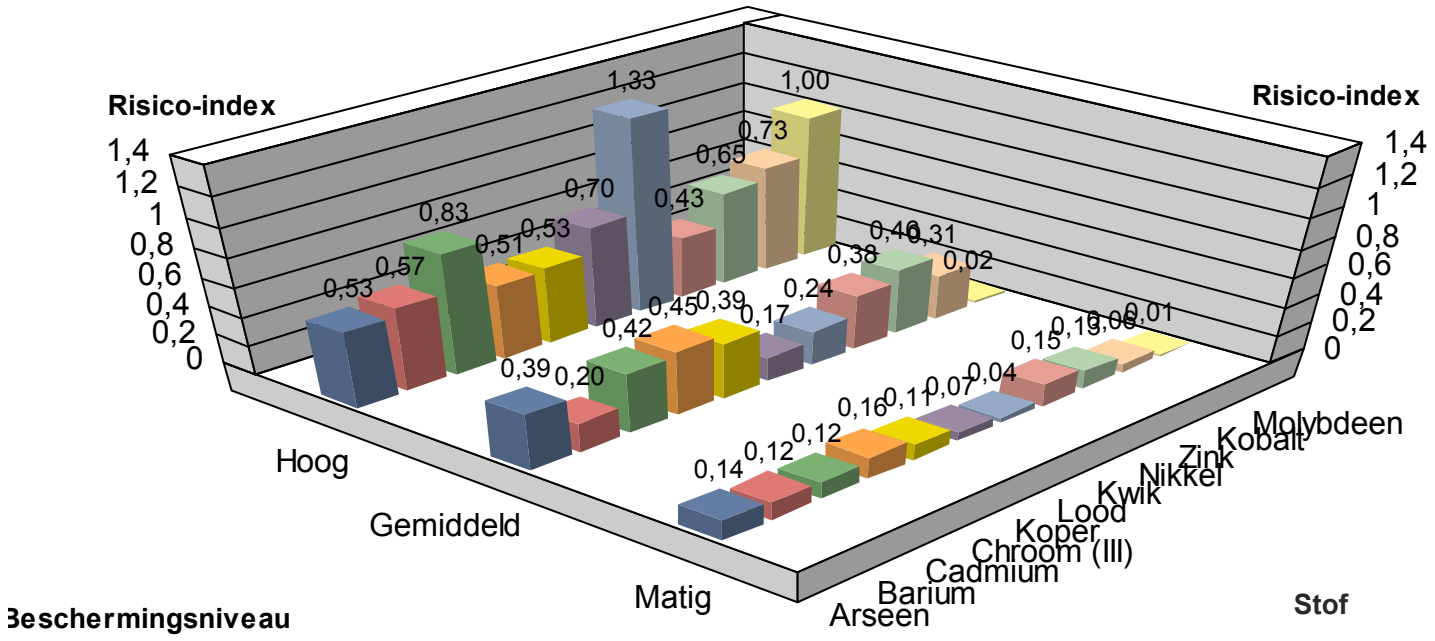

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

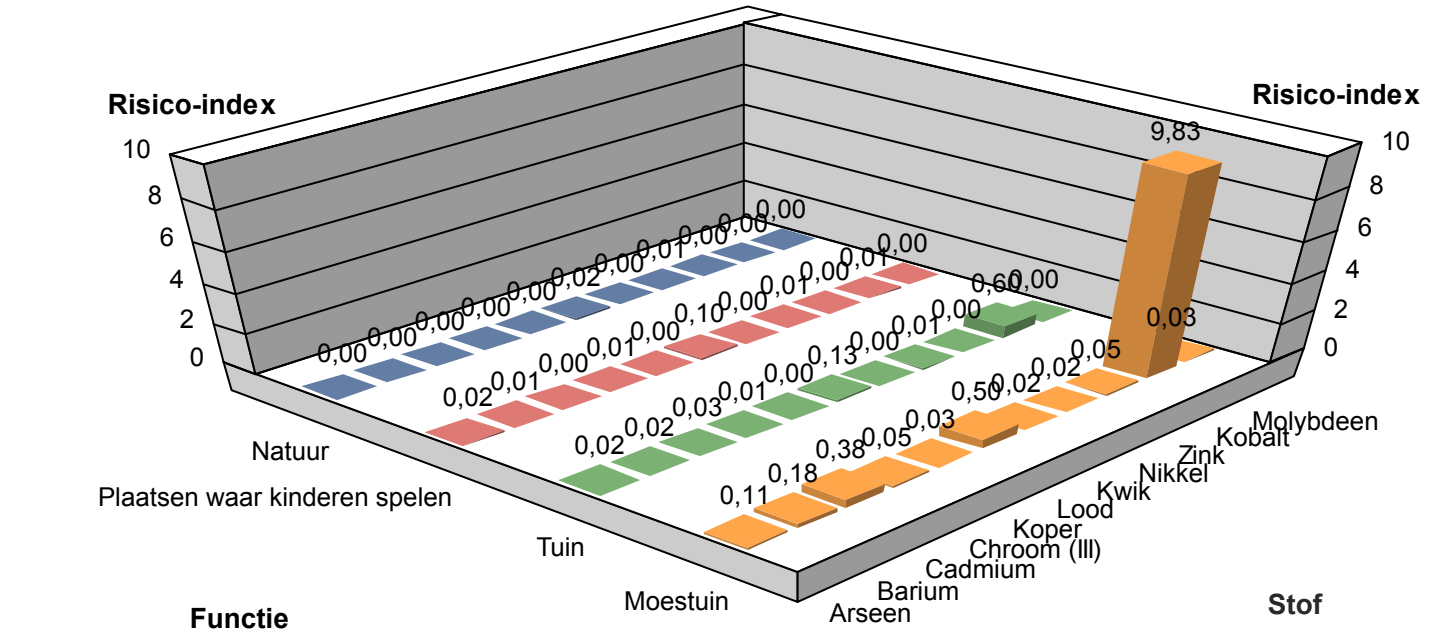

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening:	<Nieuw>
Modus:	berekenen risico's actuele bodemkwaliteit
Monstergroep:	/Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/AW2000, ondergrond
Bodemgebruiksfunctie:	Wonen met tuin
Bijzonderheden:	Humane biobeschikbaarheid lood: 0,74

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 2.

Functie 2: Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit

Naast de eerste verplichte functie, waarin de risico's van Lokale Maximale Waarden worden berekend, kan de risicotoolbox ook de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit inzichtelijk maken.
De modelberekeningen zijn gebaseerd op de berekeningen in functie "1", uitgebreid met enkele aanvullende parameters. De uitkomsten geven de risico's weer van de ingevoerde bodemkwaliteit in relatie tot de ingevoerde gebruiksfunctie. De ingevoerde bodemkwaliteit kan de gemiddelde bodemkwaliteit zijn van het betreffende gebied, maar er mag ook gekozen worden voor een andere percentielwaarde uit de verdeling van bodemkwaliteitsgegevens. Deze keuze dient te worden aangegeven bij het invoeren van de gegevens. De keuze voor een percentielwaarde heeft invloed op de betekenis van de uitslagen van de risicotoolbox, de gebruiker dient hier rekening mee te houden bij de interpretatie.
De uitkomsten in termen van risico's zijn niet zonder meer van toepassing indien de ingevoerde bodemkwaliteit als

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Minerale olie	149,00	190,00	0,78
Som-PAK (VROM 10)	0,40	6,80	0,06
Arseen	9,20	27,00	0,34
Barium	81,00	550,00	0,15
Cadmium	0,50	3,70	0,14
Chroom (III)	24,00	62,00	0,39
Koper	14,00	54,00	0,26
Lood	20,00	210,00	0,10
Kwik	0,20	8,40	0,02
Nikkel	15,00	39,00	0,38
Zink	47,00	200,00	0,24
Kobalt	11,00	35,00	0,31
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,49E-05	0,0007	0,02
Barium	0,00019	0,011	0,02
Cadmium	9,04E-06	0,00028	0,03
Chroom (III)	4,35E-05	0,004	0,01
Koper	0,000223	0,11	0,00
Lood	0,000135	0,0018	0,07
Kwik	2,98E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000474	0,046	0,01
Zink	0,00046	0,25	0,00
Kobalt	0,000663	0,0011	0,60
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,00

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

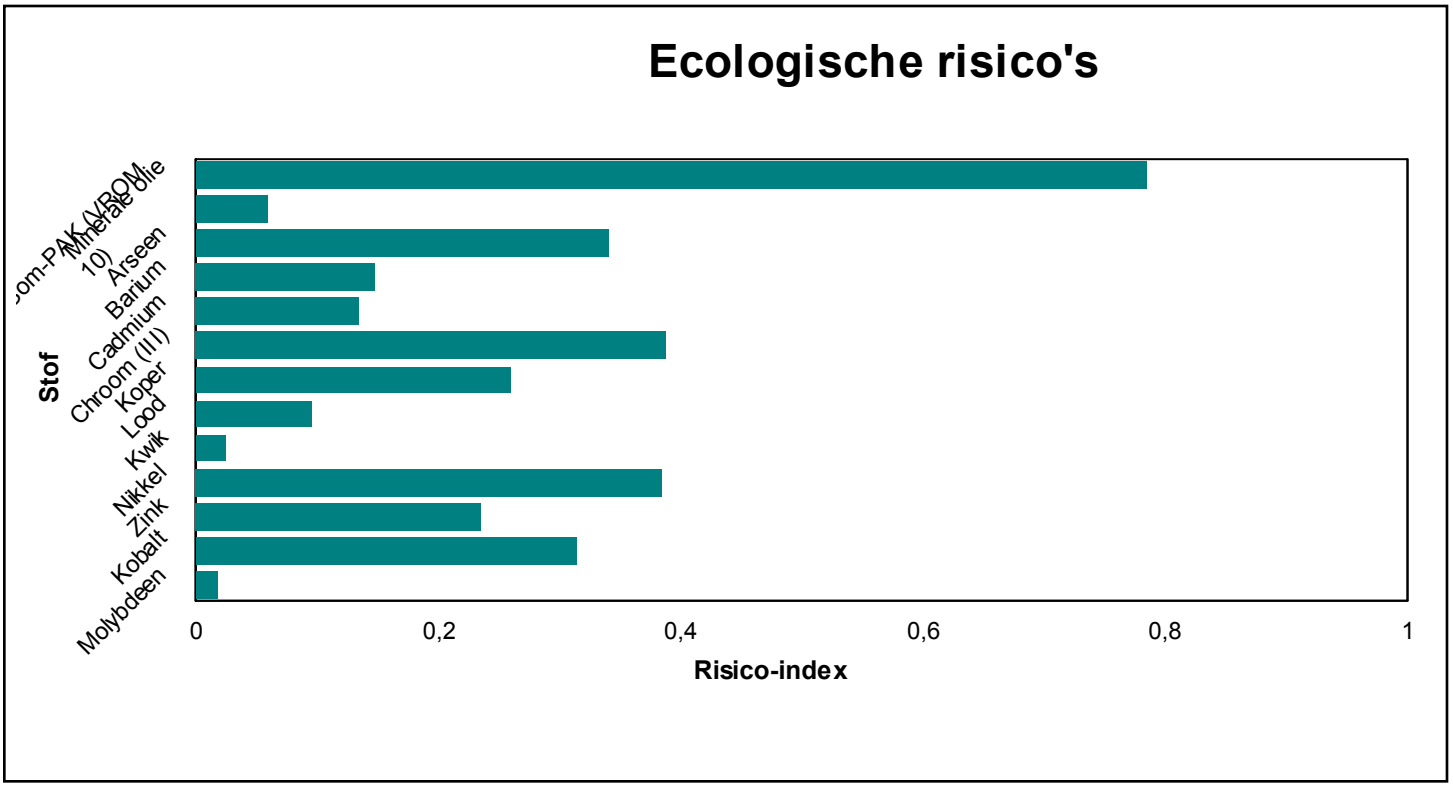

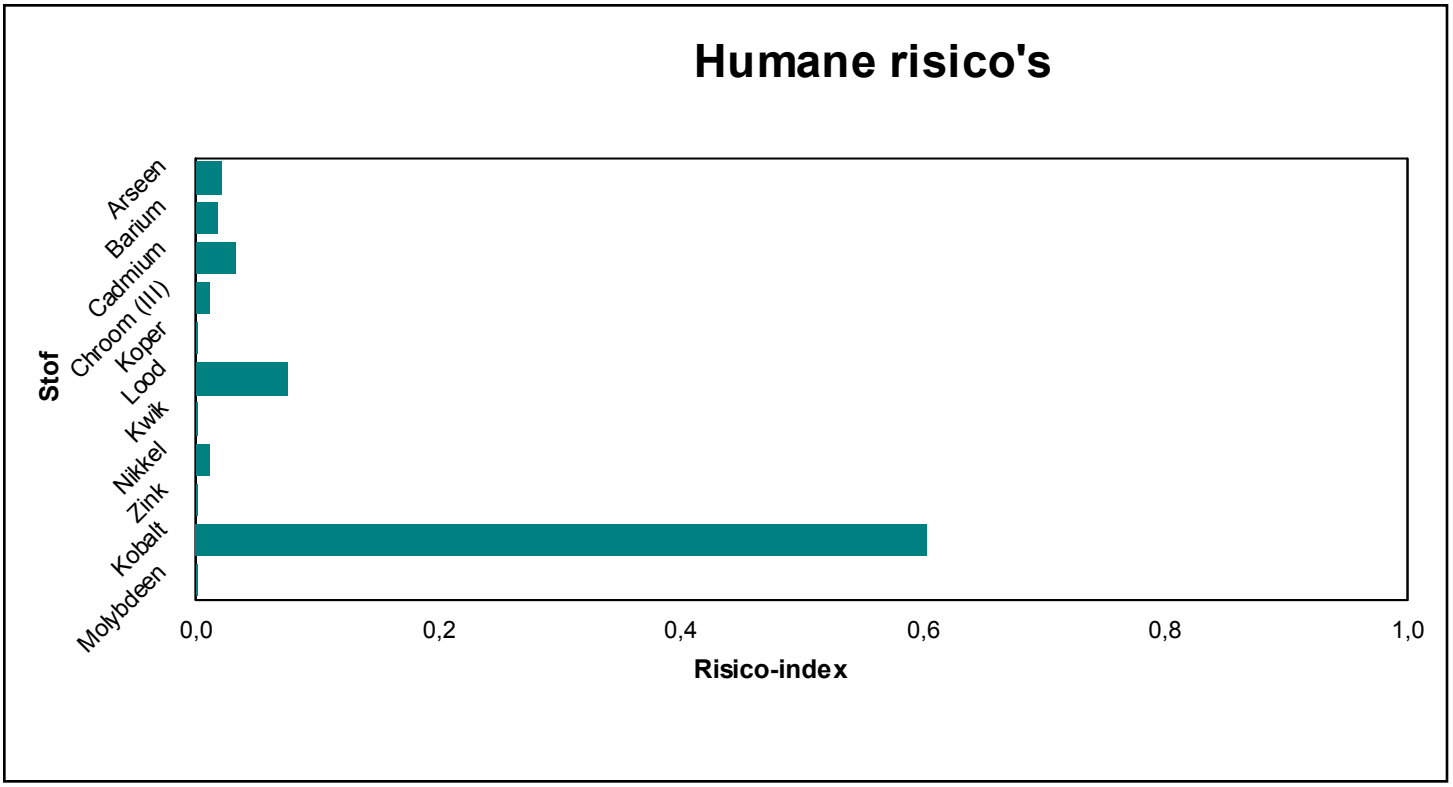

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	149,00	149,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	0,40	0,40	P80
Arseen	9,20	9,20	P80
Barium	81,00	81,00	P80
Cadmium	0,50	0,50	P80
Chroom (III)	24,00	24,00	P80
Koper	14,00	14,00	P80
Lood	20,00	20,00	P80
Kwik	0,20	0,20	P80
Nikkel	15,00	15,00	P80
Zink	47,00	47,00	P80
Kobalt	11,00	11,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

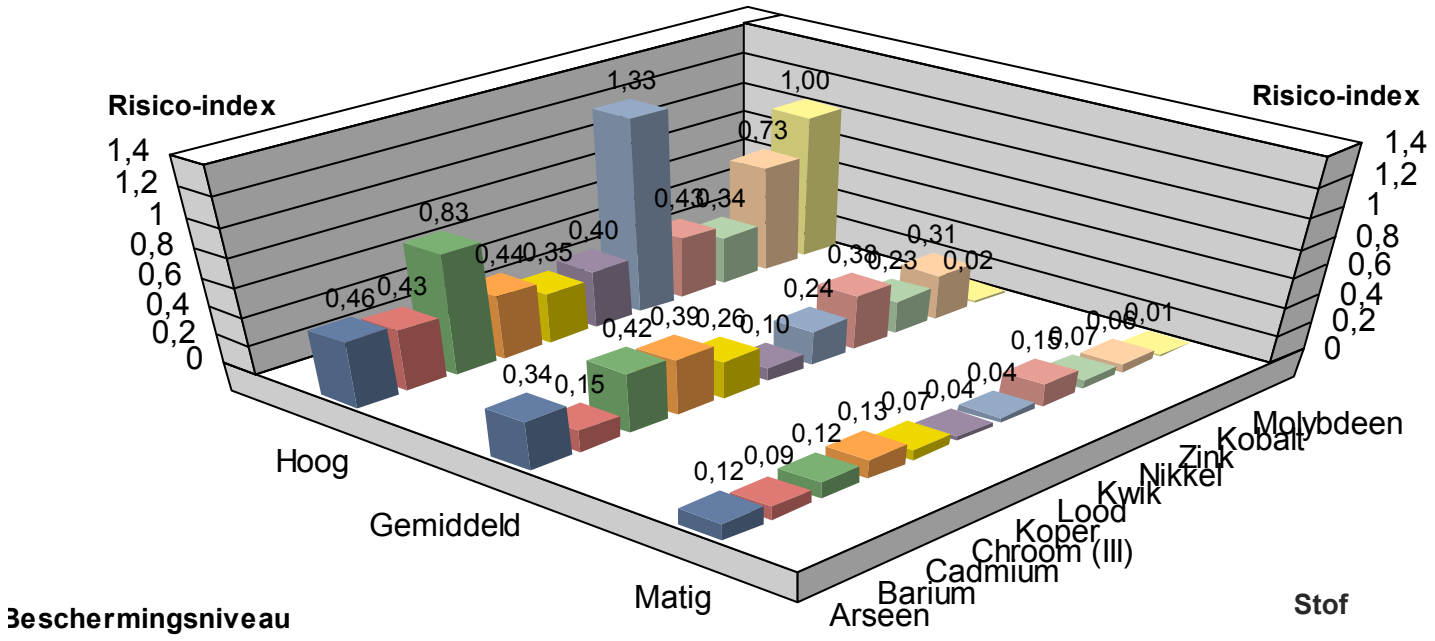

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

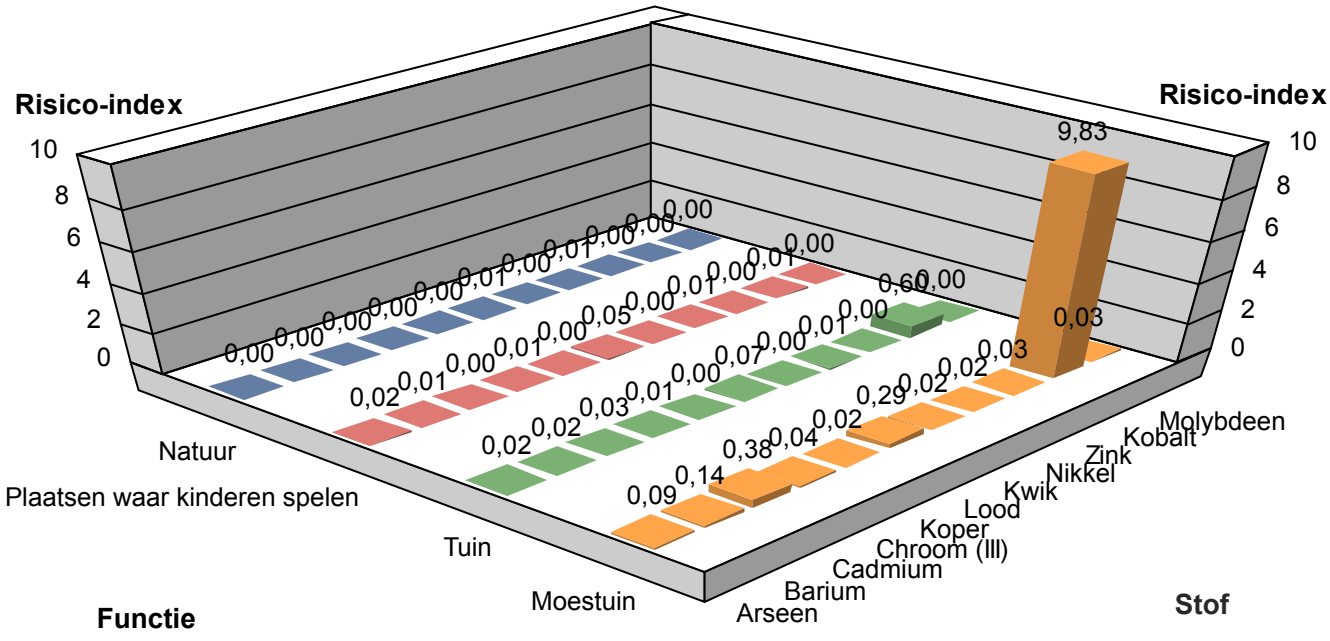

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening:	<Nieuw>
Modus:	berekenen risico's actuele bodemkwaliteit
Monstergroep:	/Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Wonen, bovengrond
Bodemgebruiksfunctie:	Wonen met tuin
Bijzonderheden:	Humane biobeschikbaarheid lood: 0,74

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 2.

Functie 2: Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit

Naast de eerste verplichte functie, waarin de risico's van Lokale Maximale Waarden worden berekend, kan de risicotoolbox ook de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit inzichtelijk maken.
De modelberekeningen zijn gebaseerd op de berekeningen in functie "1", uitgebreid met enkele aanvullende parameters. De uitkomsten geven de risico's weer van de ingevoerde bodemkwaliteit in relatie tot de ingevoerde gebruiksfunctie. De ingevoerde bodemkwaliteit kan de gemiddelde bodemkwaliteit zijn van het betreffende gebied, maar er mag ook gekozen worden voor een andere percentielwaarde uit de verdeling van bodemkwaliteitsgegevens. Deze keuze dient te worden aangegeven bij het invoeren van de gegevens. De keuze voor een percentielwaarde heeft invloed op de betekenis van de uitslagen van de risicotoolbox, de gebruiker dient hier rekening mee te houden bij de interpretatie.
De uitkomsten in termen van risico's zijn niet zonder meer van toepassing indien de ingevoerde bodemkwaliteit als

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Minerale olie	124,00	190,00	0,65
Som-PAK (VROM 10)	5,10	6,80	0,75
Arseen	10,20	27,00	0,38
Barium	190,00	550,00	0,35
Cadmium	0,60	3,70	0,16
Chroom (III)	21,00	62,00	0,34
Koper	34,00	54,00	0,63
Lood	94,00	210,00	0,45
Kwik	0,20	8,40	0,02
Nikkel	15,00	39,00	0,38
Zink	185,00	200,00	0,93
Kobalt	11,00	35,00	0,31
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,65E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000445	0,011	0,04
Cadmium	9,99E-06	0,00028	0,04
Chroom (III)	3,81E-05	0,004	0,01
Koper	0,000542	0,11	0,00
Lood	0,000633	0,0018	0,35
Kwik	2,98E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000474	0,046	0,01
Zink	0,00181	0,25	0,01
Kobalt	0,000663	0,0011	0,60
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,14
PAF Zink	0,24
msPAF (mengsel)	0,39

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

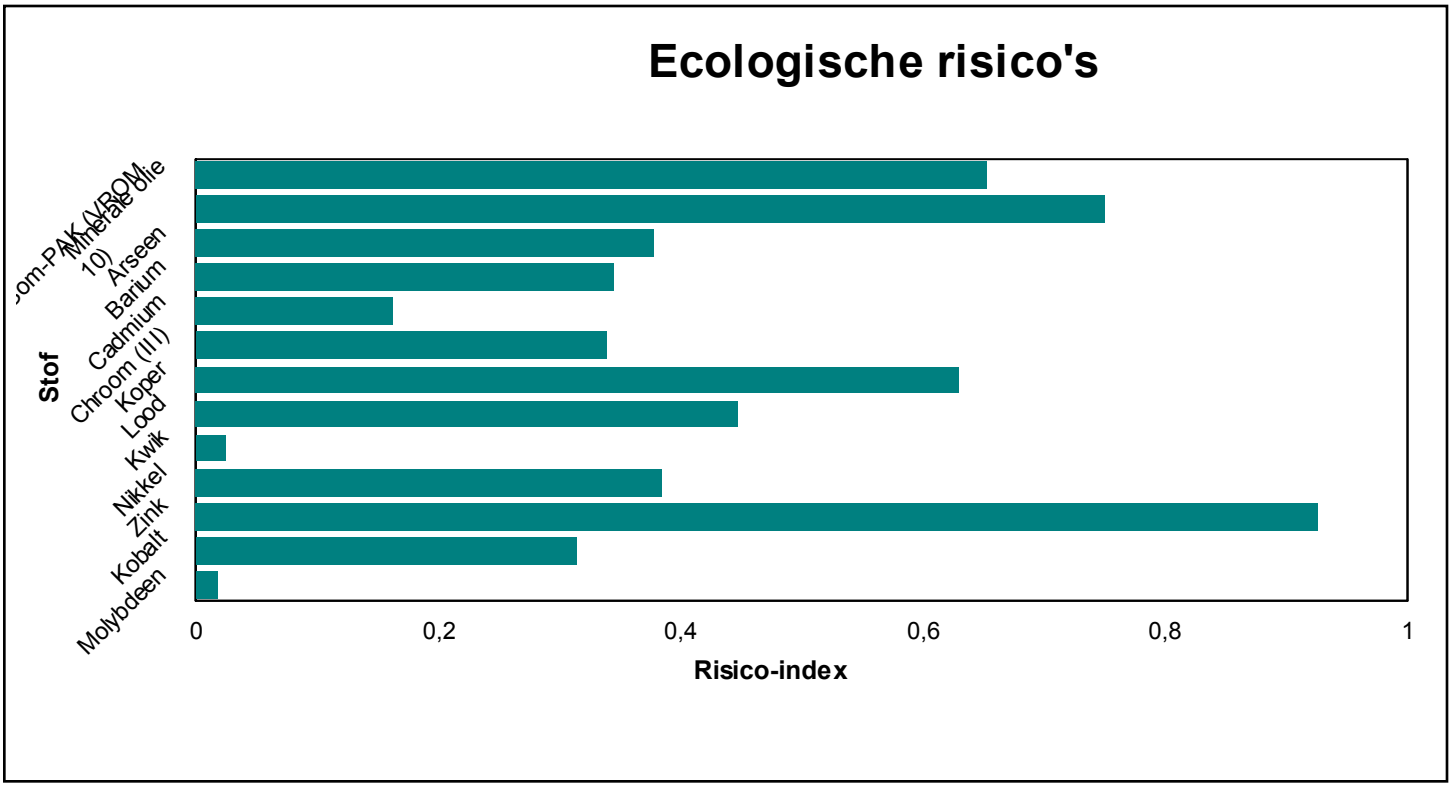

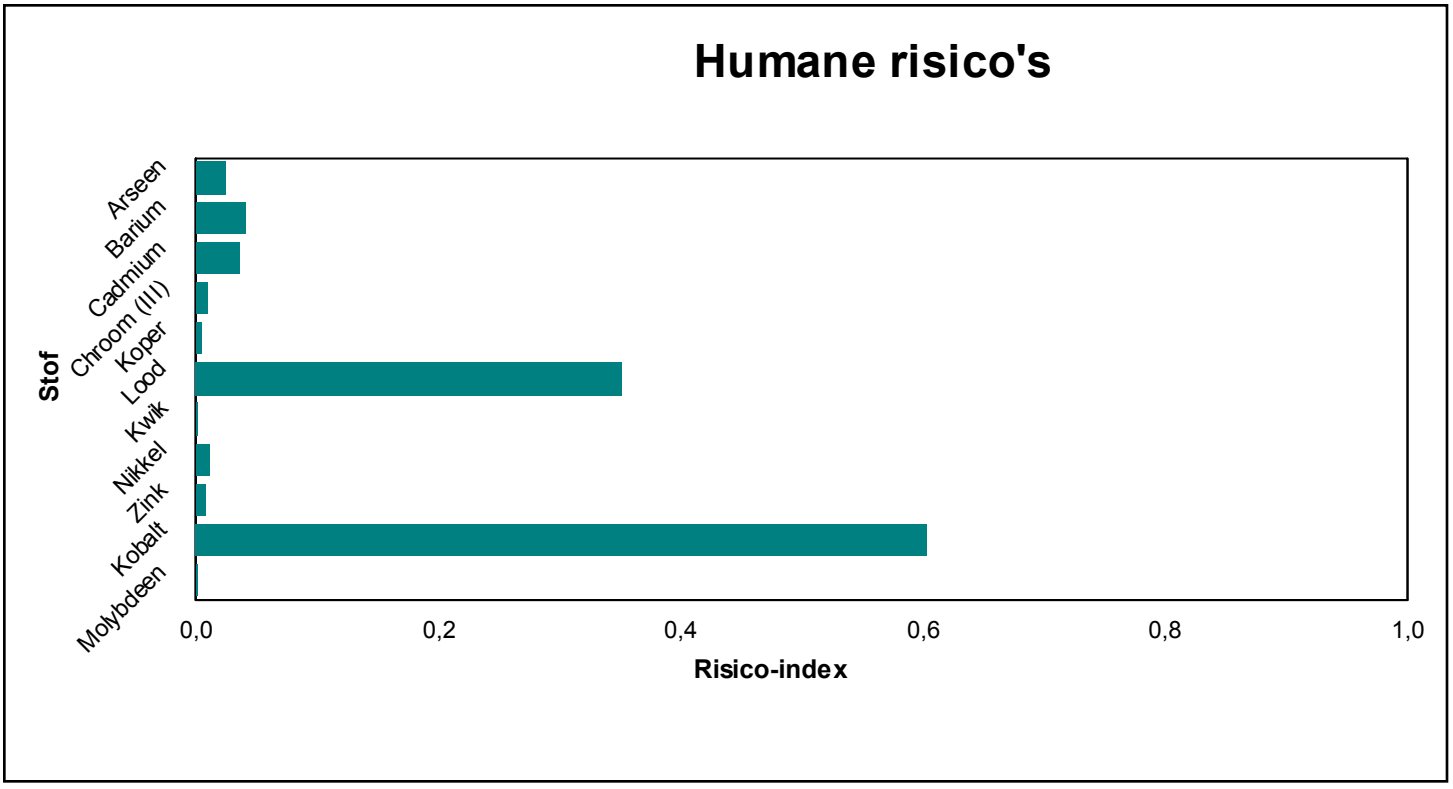

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,03	0,03	P80
Minerale olie	124,00	124,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	5,10	5,10	P80
Arseen	10,20	10,20	P80
Barium	190,00	190,00	P80
Cadmium	0,60	0,60	P80
Chroom (III)	21,00	21,00	P80
Koper	34,00	34,00	P80
Lood	94,00	94,00	P80
Kwik	0,20	0,20	P80
Nikkel	15,00	15,00	P80
Zink	185,00	185,00	P80
Kobalt	11,00	11,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

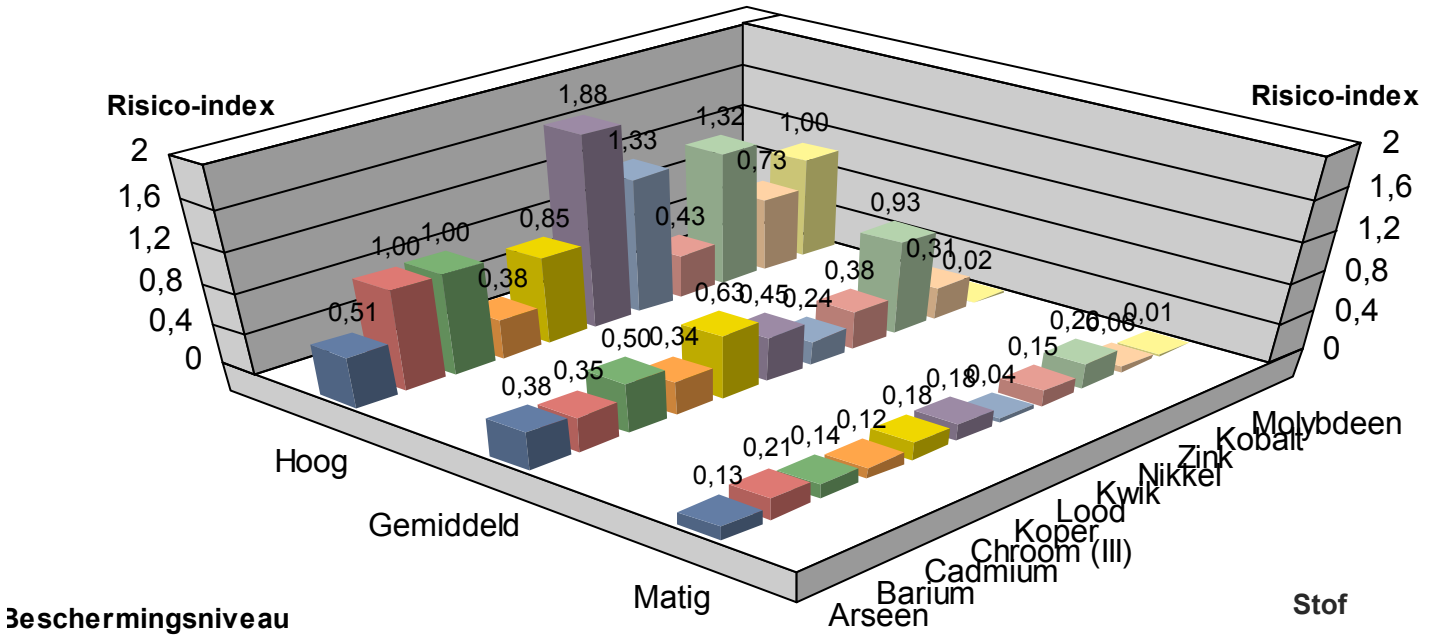

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

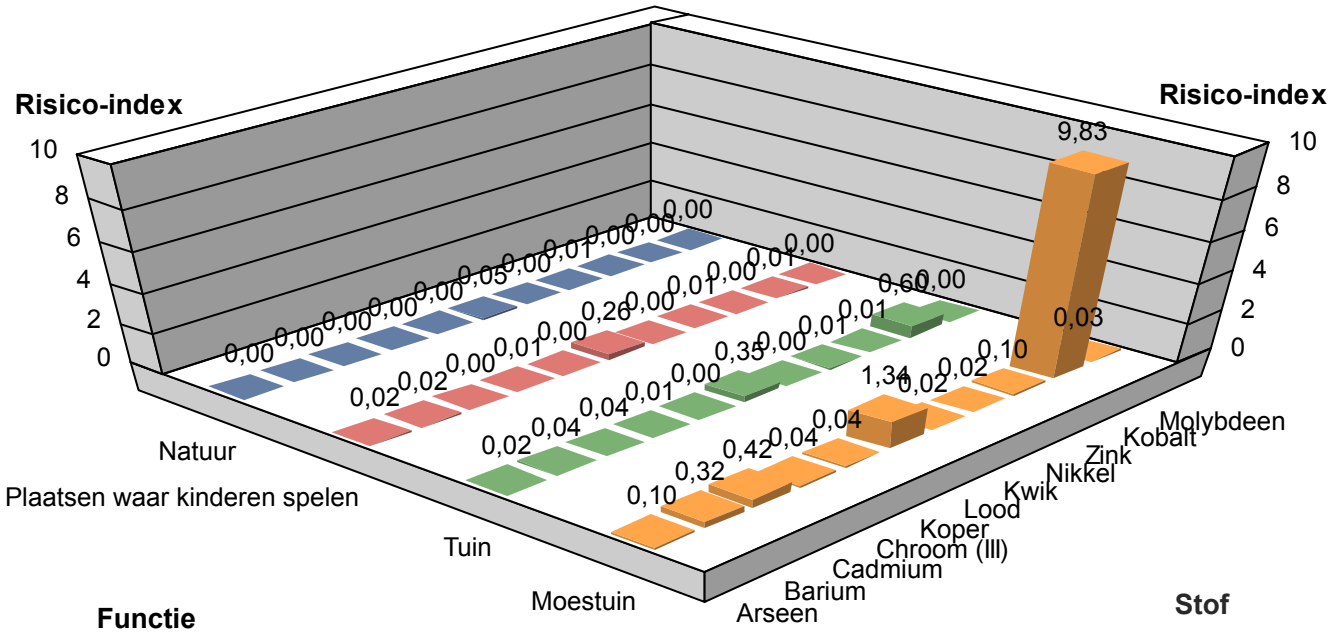

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening:	<Nieuw>
Modus:	berekenen risico's actuele bodemkwaliteit
Monstergroep:	/Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Wonen, ondergrond
Bodemgebruiksfunctie:	Wonen met tuin
Bijzonderheden:	Humane biobeschikbaarheid lood: 0,74

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 2.

Functie 2: Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit

Naast de eerste verplichte functie, waarin de risico's van Lokale Maximale Waarden worden berekend, kan de risicotoolbox ook de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit inzichtelijk maken.
De modelberekeningen zijn gebaseerd op de berekeningen in functie "1", uitgebreid met enkele aanvullende parameters. De uitkomsten geven de risico's weer van de ingevoerde bodemkwaliteit in relatie tot de ingevoerde gebruiksfunctie. De ingevoerde bodemkwaliteit kan de gemiddelde bodemkwaliteit zijn van het betreffende gebied, maar er mag ook gekozen worden voor een andere percentielwaarde uit de verdeling van bodemkwaliteitsgegevens. Deze keuze dient te worden aangegeven bij het invoeren van de gegevens. De keuze voor een percentielwaarde heeft invloed op de betekenis van de uitslagen van de risicotoolbox, de gebruiker dient hier rekening mee te houden bij de interpretatie.
De uitkomsten in termen van risico's zijn niet zonder meer van toepassing indien de ingevoerde bodemkwaliteit als

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Minerale olie	127,00	190,00	0,67
Som-PAK (VROM 10)	1,00	6,80	0,15
Arseen	9,60	27,00	0,36
Barium	120,00	550,00	0,22
Cadmium	0,50	3,70	0,14
Chroom (III)	19,00	62,00	0,31
Koper	20,00	54,00	0,37
Lood	37,00	210,00	0,18
Kwik	0,20	8,40	0,02
Nikkel	15,00	39,00	0,38
Zink	81,00	200,00	0,41
Kobalt	11,00	35,00	0,31
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,55E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000281	0,011	0,03
Cadmium	9,04E-06	0,00028	0,03
Chroom (III)	3,45E-05	0,004	0,01
Koper	0,000319	0,11	0,00
Lood	0,000249	0,0018	0,14
Kwik	2,98E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000474	0,046	0,01
Zink	0,000794	0,25	0,00
Kobalt	0,000663	0,0011	0,60
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,00

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

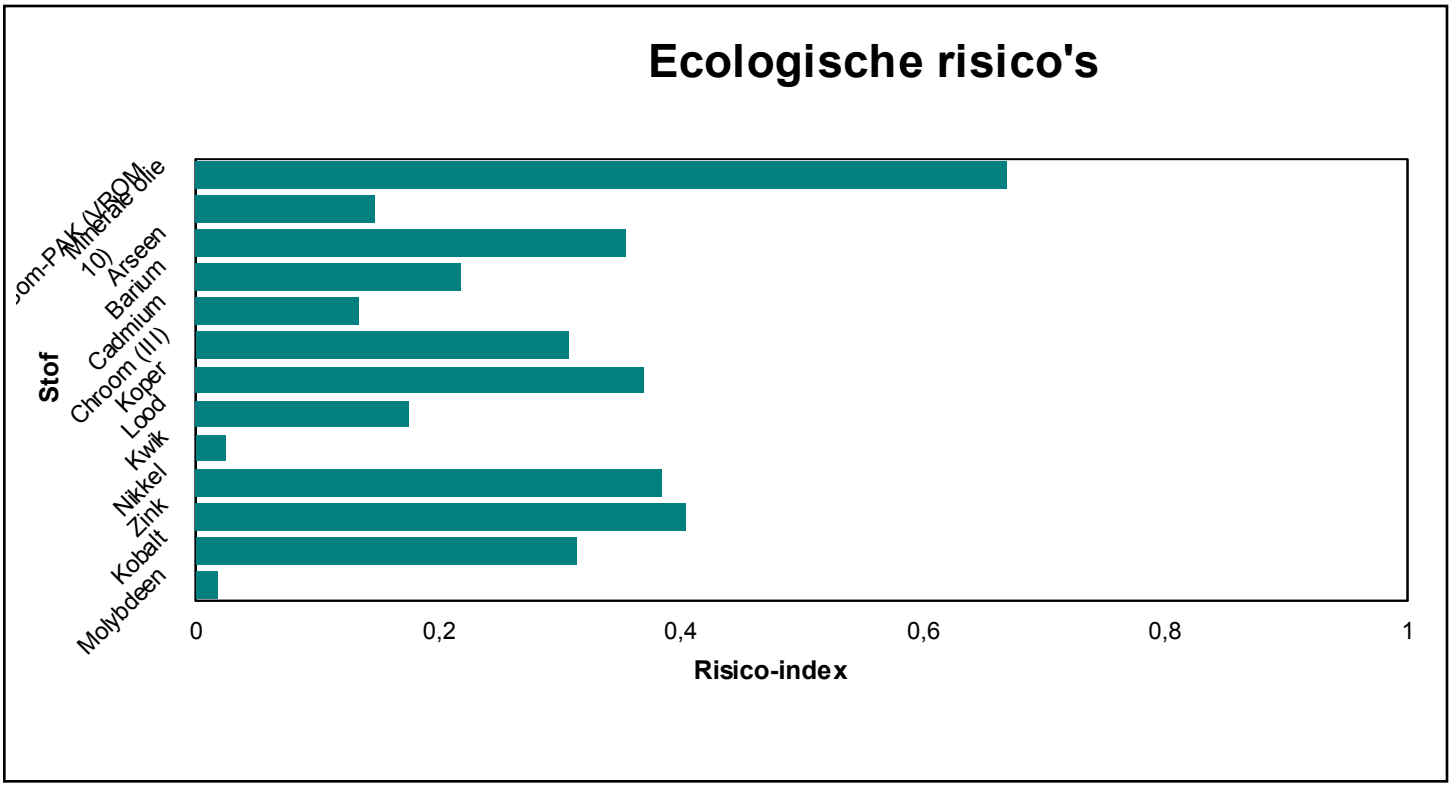

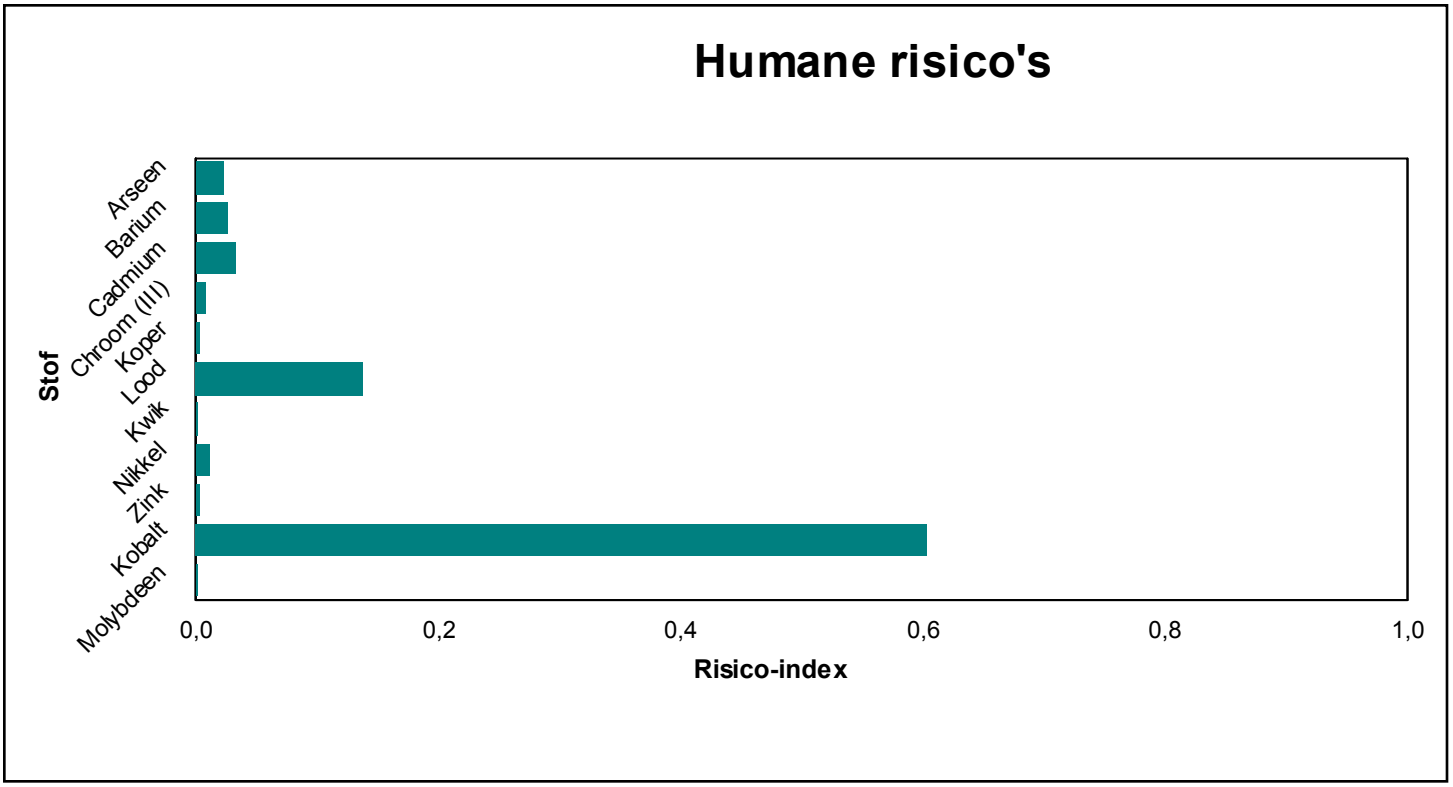

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	127,00	127,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	1,00	1,00	P80
Arseen	9,60	9,60	P80
Barium	120,00	120,00	P80
Cadmium	0,50	0,50	P80
Chroom (III)	19,00	19,00	P80
Koper	20,00	20,00	P80
Lood	37,00	37,00	P80
Kwik	0,20	0,20	P80
Nikkel	15,00	15,00	P80
Zink	81,00	81,00	P80
Kobalt	11,00	11,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

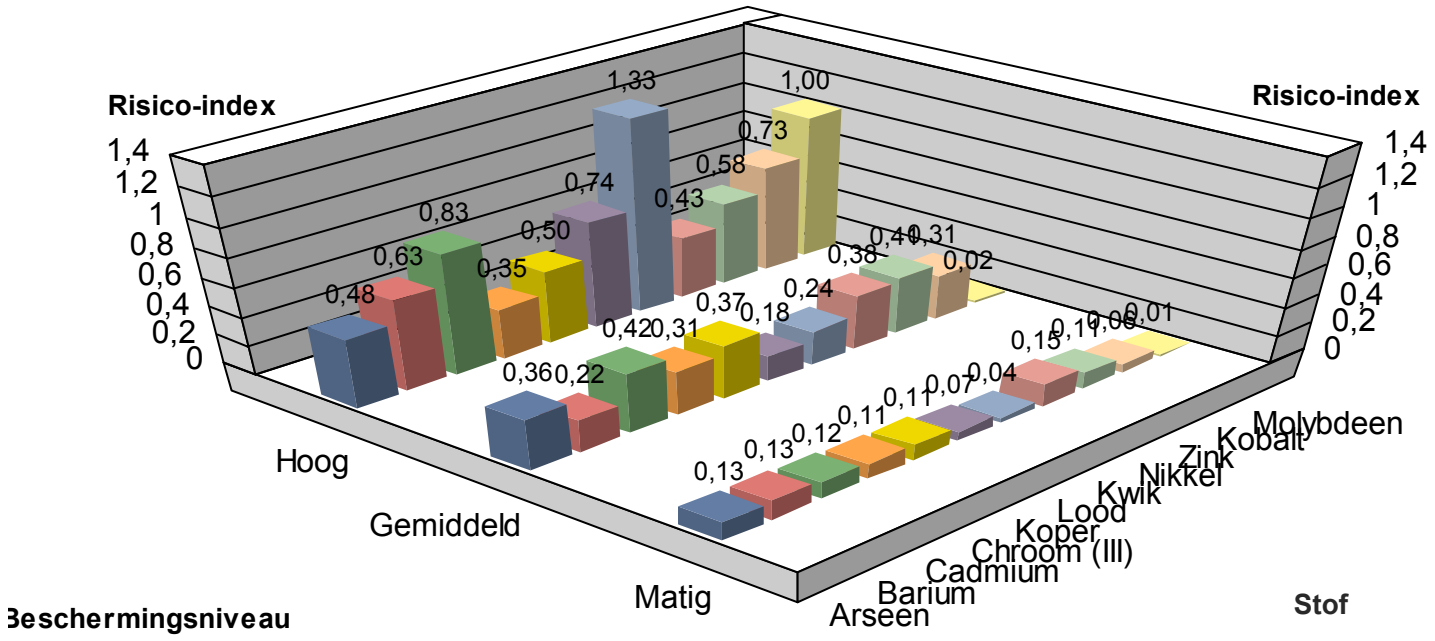

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

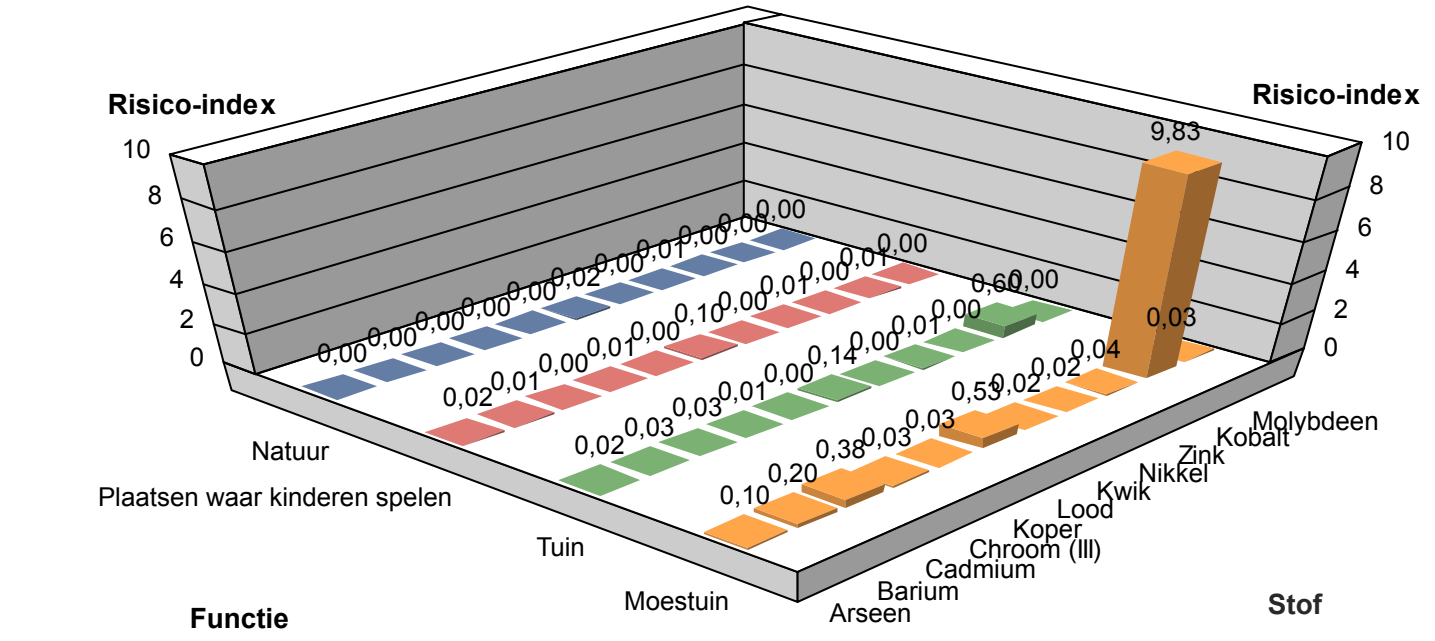

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Vechtstromen - vrij toepasbaar, waterbodem
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	6,90	27,00	0,26
Barium	155,00	550,00	0,28
Cadmium	0,60	3,70	0,16
Chroom (III)	25,00	62,00	0,40
Koper	15,00	54,00	0,28
Lood	20,00	210,00	0,10
Kwik	0,07	8,40	0,01
Nikkel	22,00	39,00	0,56
Zink	146,00	200,00	0,73
Kobalt	12,00	35,00	0,34
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,12E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000363	0,011	0,03
Cadmium	9,99E-06	0,00028	0,04
Chroom (III)	4,53E-05	0,004	0,01
Koper	0,000239	0,11	0,00
Lood	0,000135	0,0018	0,07
Kwik	1,04E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000695	0,046	0,02
Zink	0,00143	0,25	0,01
Kobalt	0,000723	0,0011	0,66
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,00

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

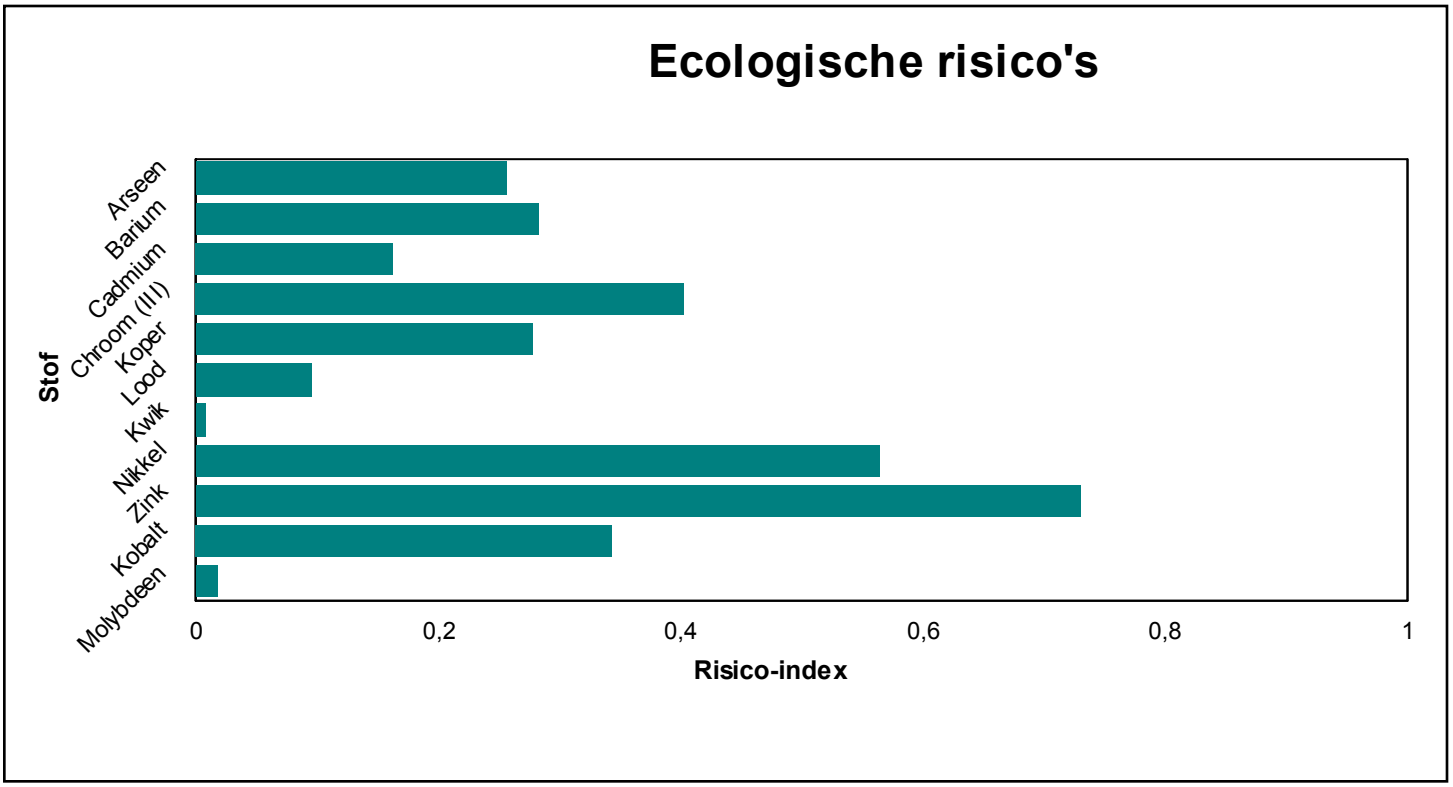

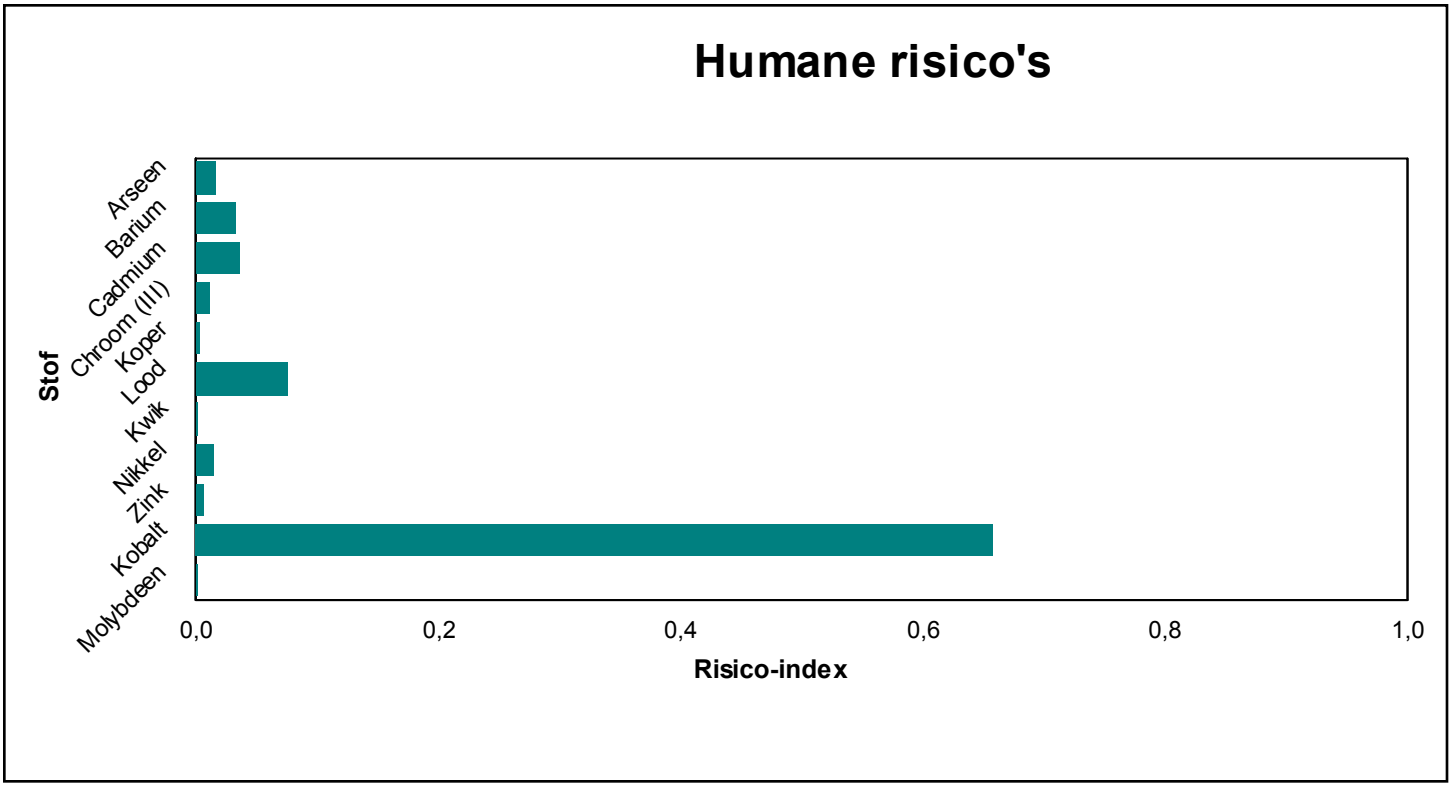

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,03	0,03	P80
Minerale olie	147,00	147,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	0,60	0,60	P80
Arseen	6,90	6,90	P80
Barium	155,00	155,00	P80
Cadmium	0,60	0,60	P80
Chroom (III)	25,00	25,00	P80
Koper	15,00	15,00	P80
Lood	20,00	20,00	P80
Kwik	0,07	0,07	P80
Nikkel	22,00	22,00	P80
Zink	146,00	146,00	P80
Kobalt	12,00	12,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

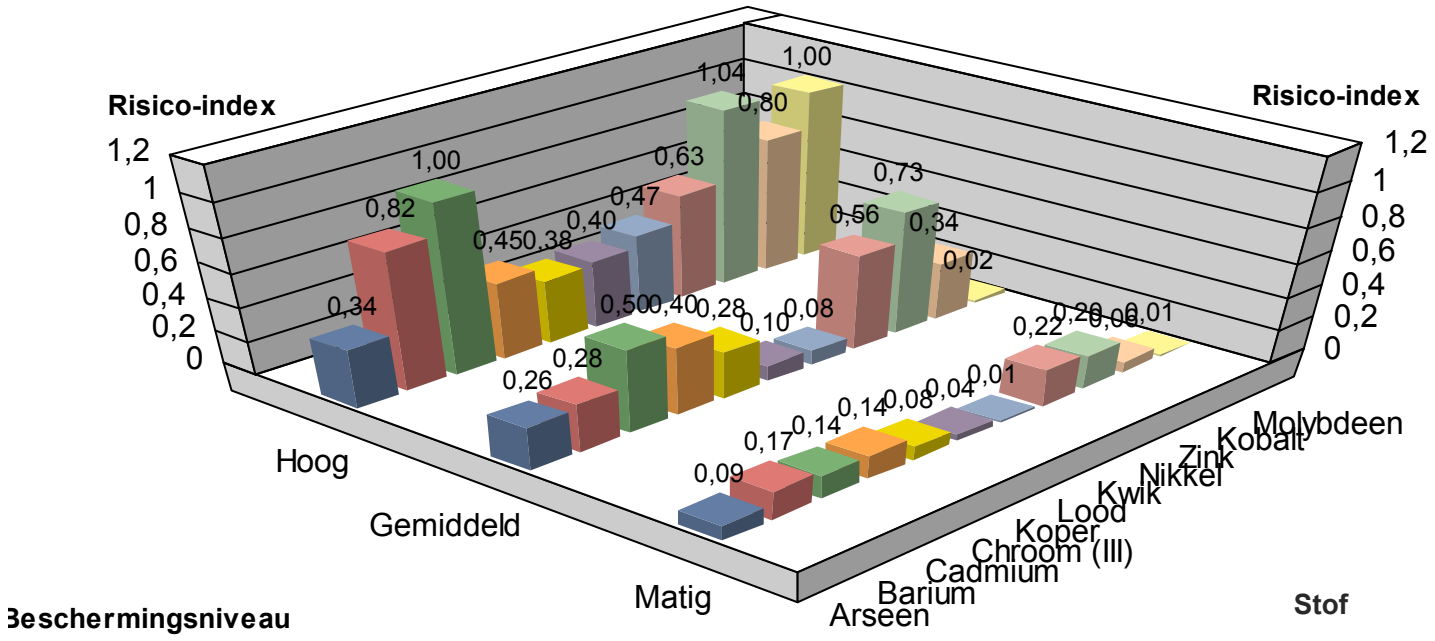

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

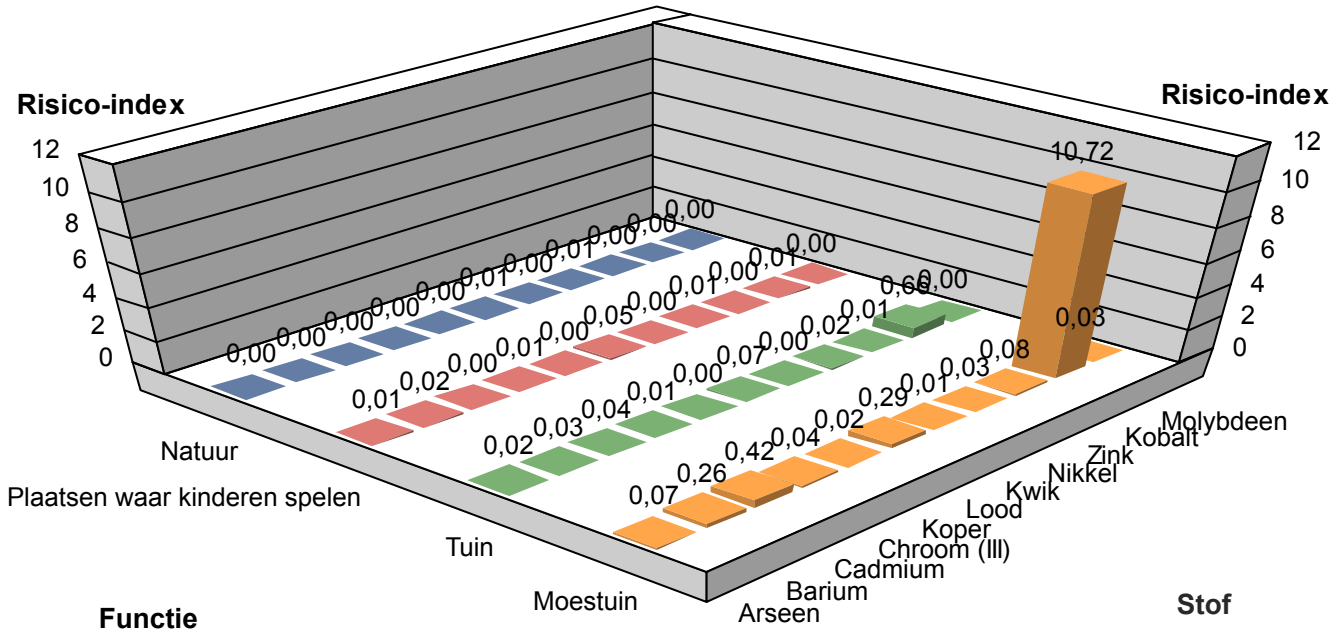

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht -Enschede Centrum voor 190
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	8,20	27,00	0,30
Barium	237,00	550,00	0,43
Cadmium	0,70	3,70	0,19
Chroom (III)	28,00	62,00	0,45
Koper	46,00	54,00	0,85
Lood	125,00	210,00	0,60
Kwik	0,28	8,40	0,03
Nikkel	19,00	39,00	0,49
Zink	254,00	200,00	**1,27**
Kobalt	13,00	35,00	0,37
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,33E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000555	0,011	0,05
Cadmium	1,09E-05	0,00028	0,04
Chroom (III)	5,08E-05	0,004	0,01
Koper	0,000733	0,11	0,01
Lood	0,000842	0,0018	0,47
Kwik	4,17E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,0006	0,046	0,01
Zink	0,00249	0,25	0,01
Kobalt	0,000784	0,0011	0,71
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,48
PAF Kwik	0,01
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,42
PAF Zink	1,66
msPAF (mengsel)	2,56

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

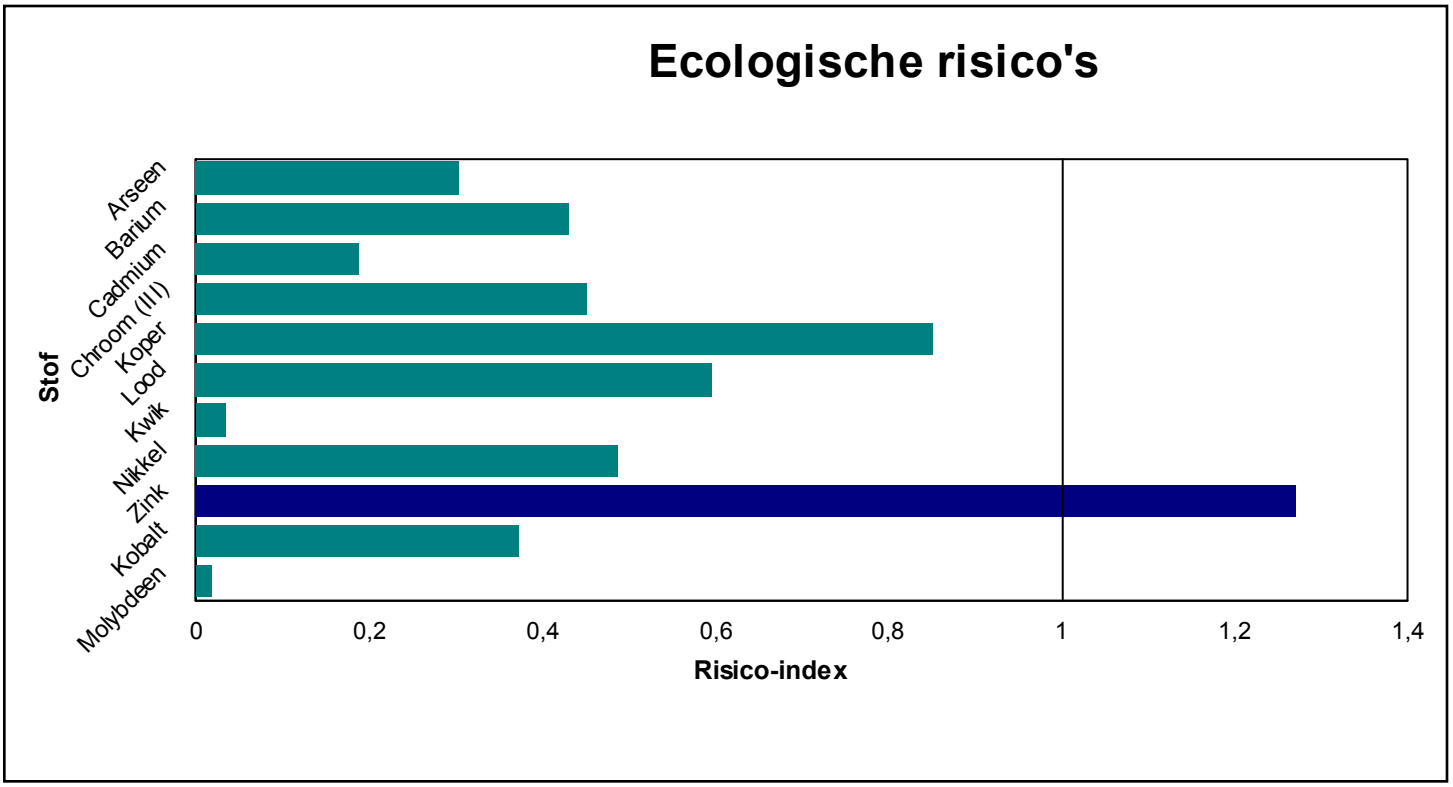

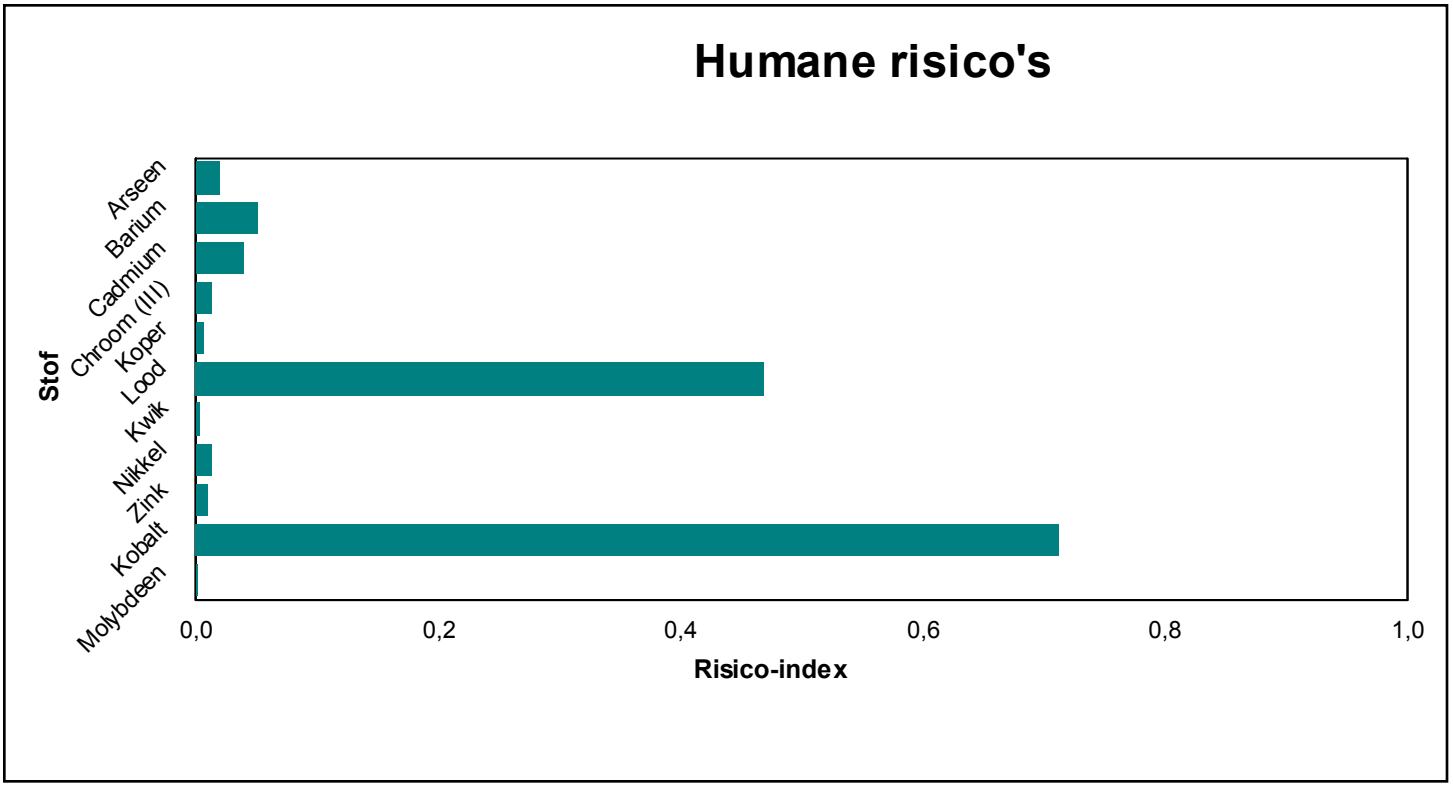

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,04	0,04	P80
Minerale olie	199,00	199,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	8,10	8,10	P80
Arseen	8,20	8,20	P80
Barium	237,00	237,00	P80
Cadmium	0,70	0,70	P80
Chroom (III)	28,00	28,00	P80
Koper	46,00	46,00	P80
Lood	125,00	125,00	P80
Kwik	0,28	0,28	P80
Nikkel	19,00	19,00	P80
Zink	254,00	254,00	P80
Kobalt	13,00	13,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

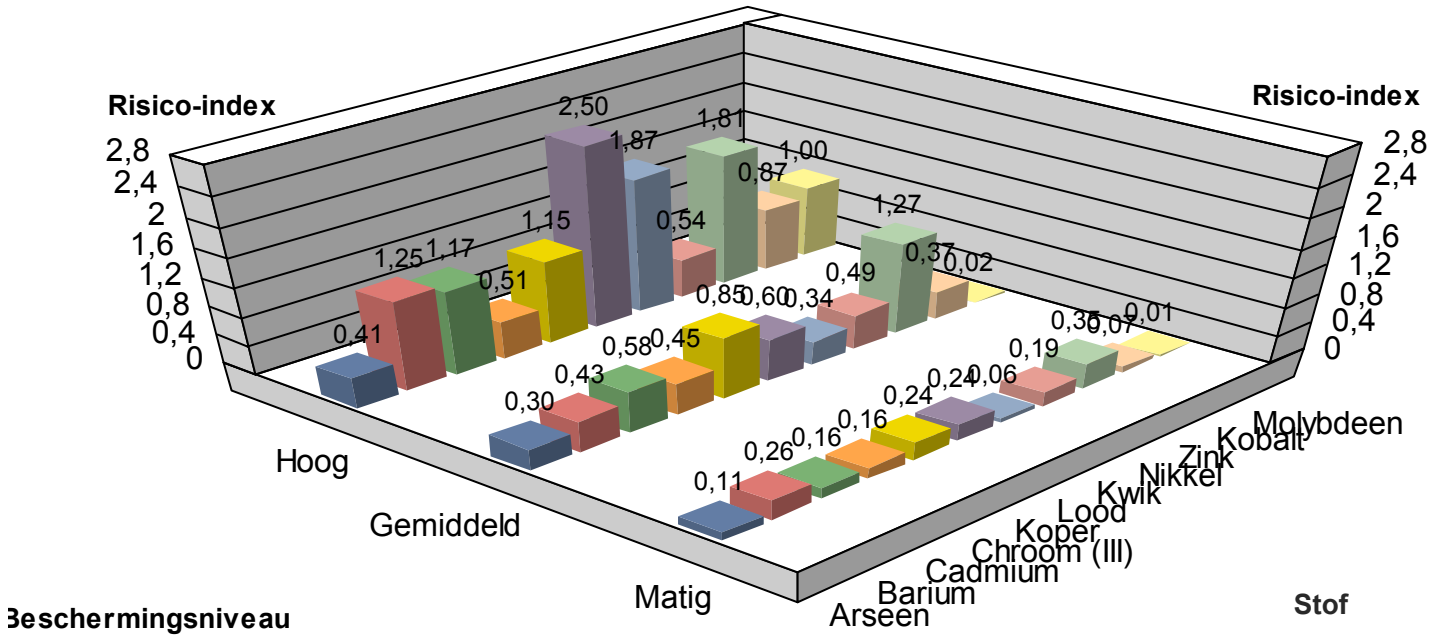

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

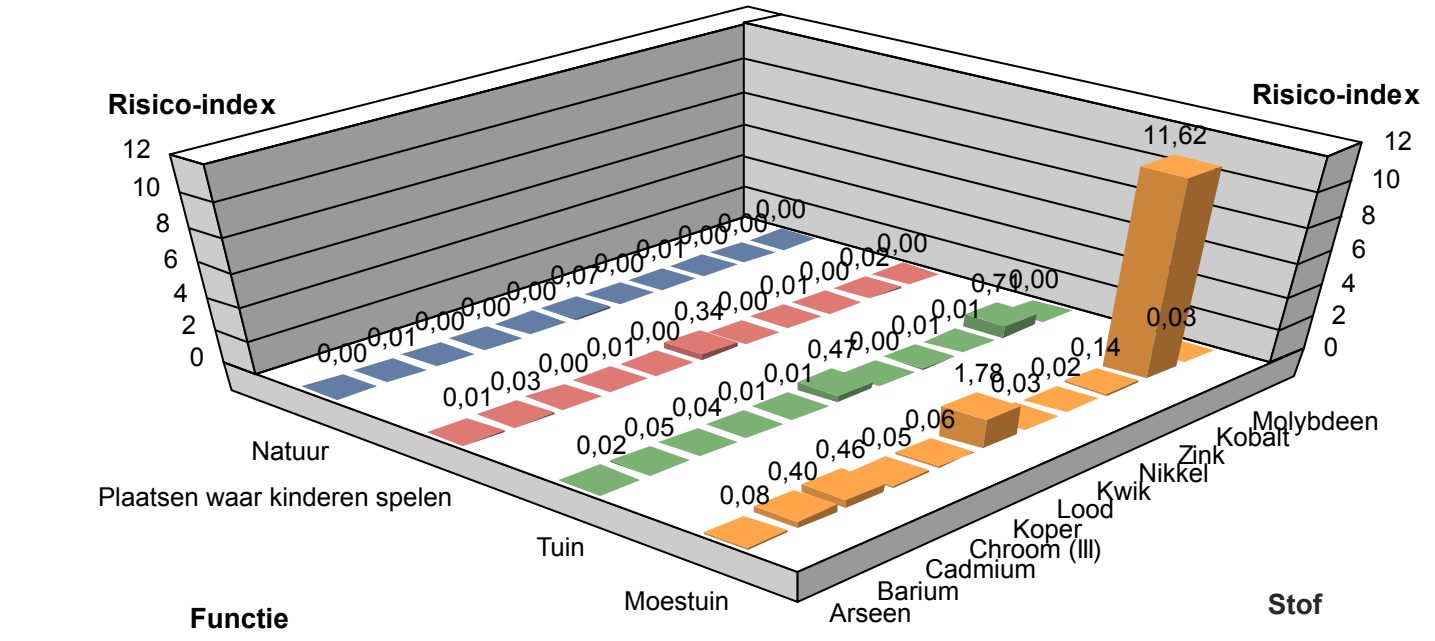

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht -Enschede Centrum voor 190
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	7,40	27,00	0,27
Barium	165,00	550,00	0,30
Cadmium	0,60	3,70	0,16
Chroom (III)	28,00	62,00	0,45
Koper	27,00	54,00	0,50
Lood	79,00	210,00	0,38
Kwik	0,27	8,40	0,03
Nikkel	17,00	39,00	0,44
Zink	140,00	200,00	0,70
Kobalt	12,00	35,00	0,34
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,2E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000387	0,011	0,04
Cadmium	9,99E-06	0,00028	0,04
Chroom (III)	5,08E-05	0,004	0,01
Koper	0,00043	0,11	0,00
Lood	0,000532	0,0018	0,30
Kwik	4,03E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000537	0,046	0,01
Zink	0,00137	0,25	0,01
Kobalt	0,000723	0,0011	0,66
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,01
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,06
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,07

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

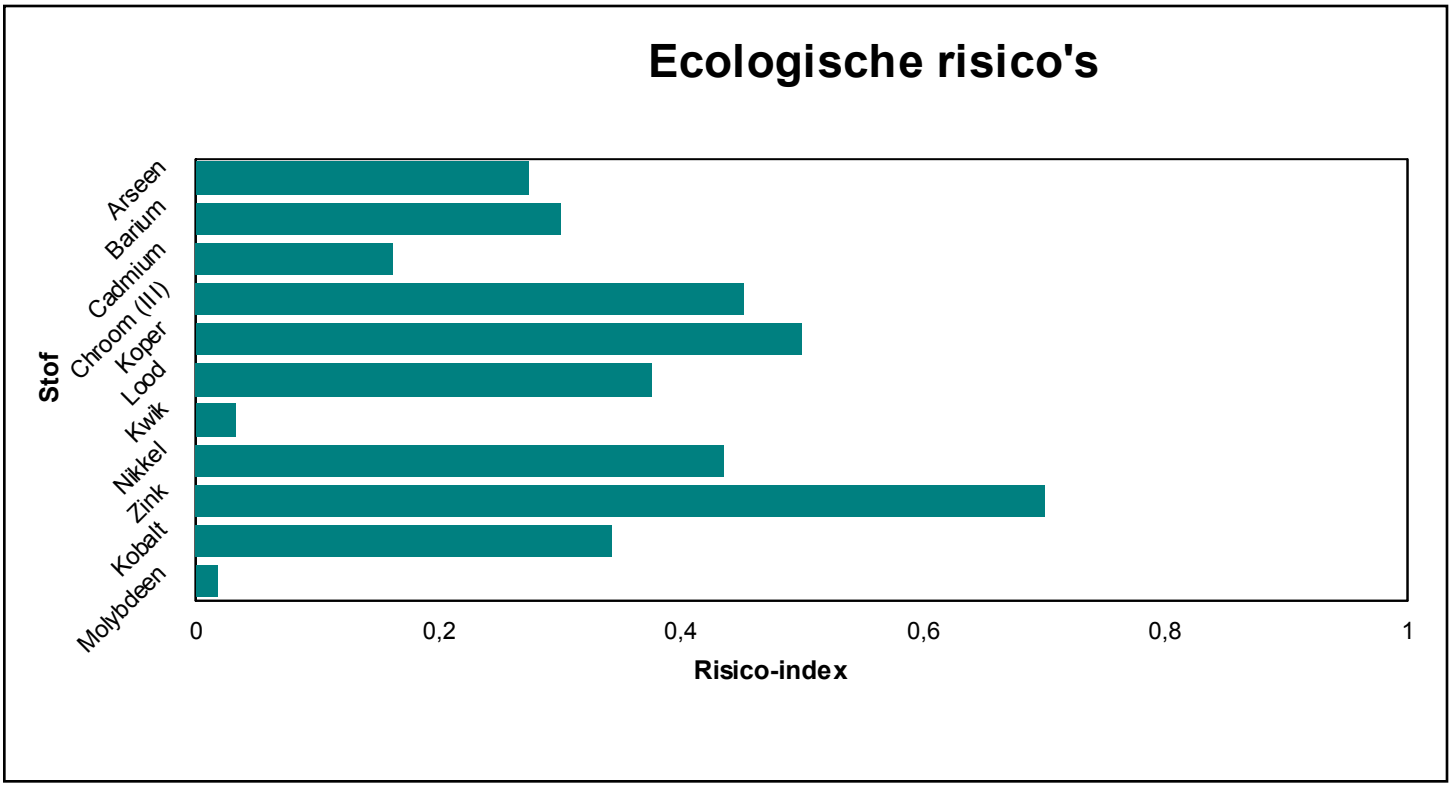

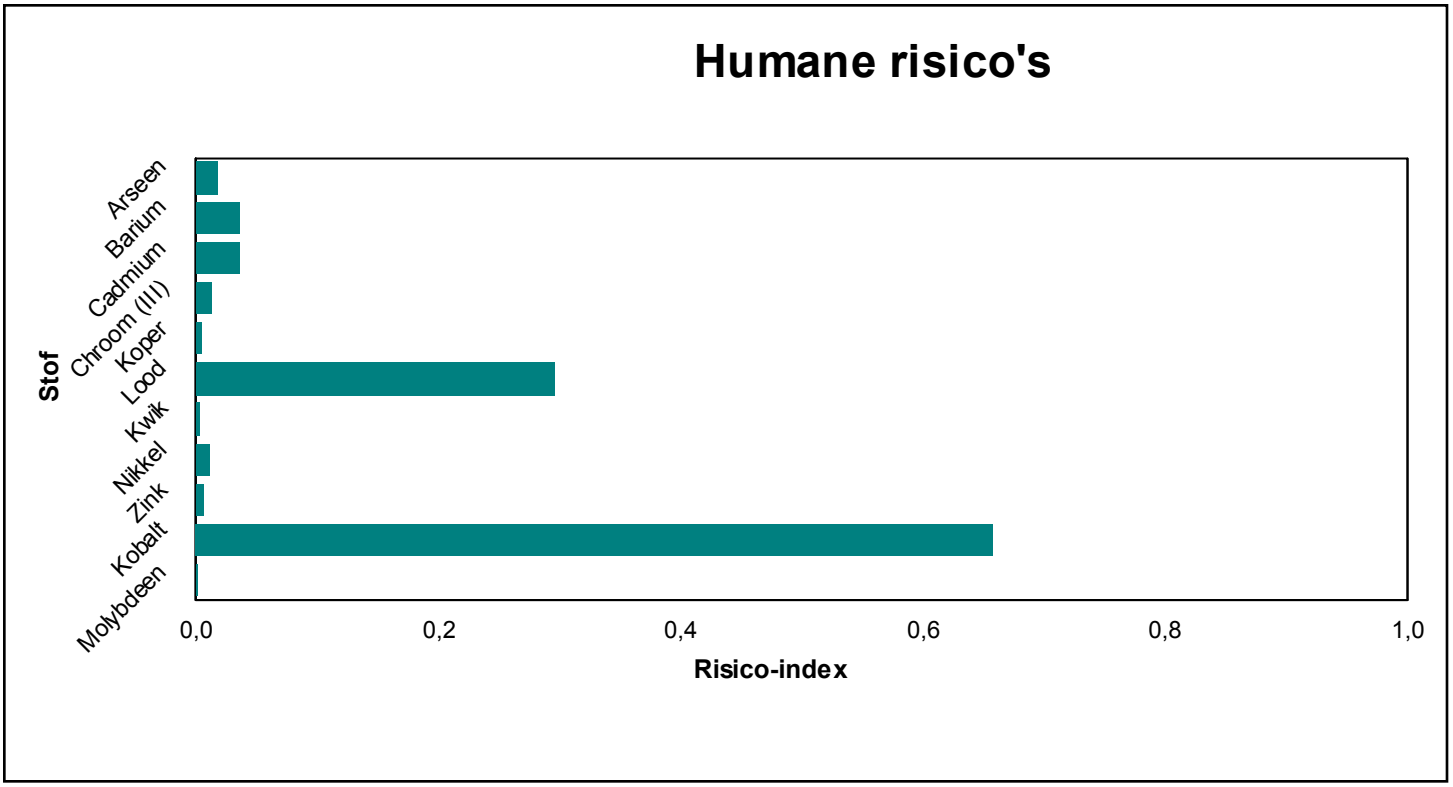

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,03	0,03	P80
Minerale olie	190,00	190,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	6,20	6,20	P80
Arseen	7,40	7,40	P80
Barium	165,00	165,00	P80
Cadmium	0,60	0,60	P80
Chroom (III)	28,00	28,00	P80
Koper	27,00	27,00	P80
Lood	79,00	79,00	P80
Kwik	0,27	0,27	P80
Nikkel	17,00	17,00	P80
Zink	140,00	140,00	P80
Kobalt	12,00	12,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

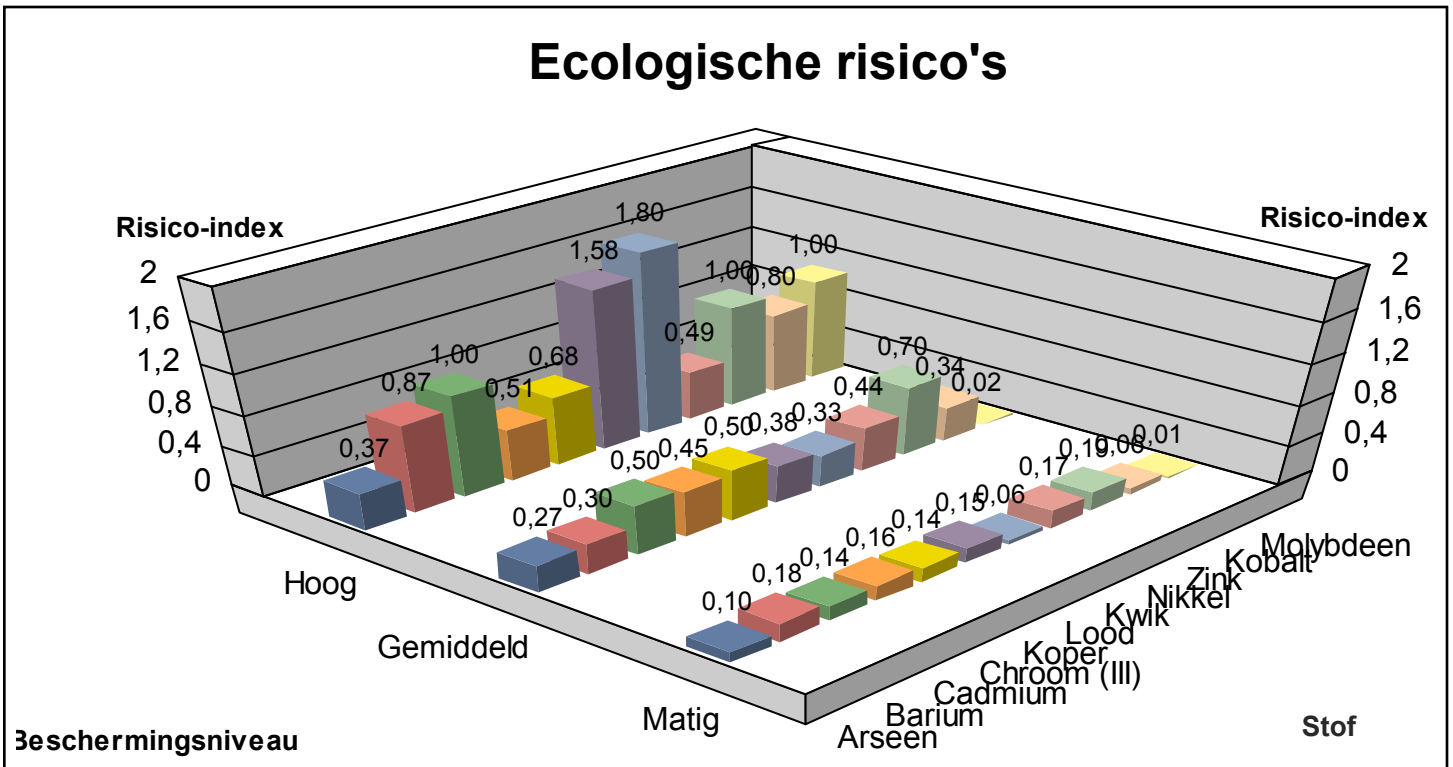

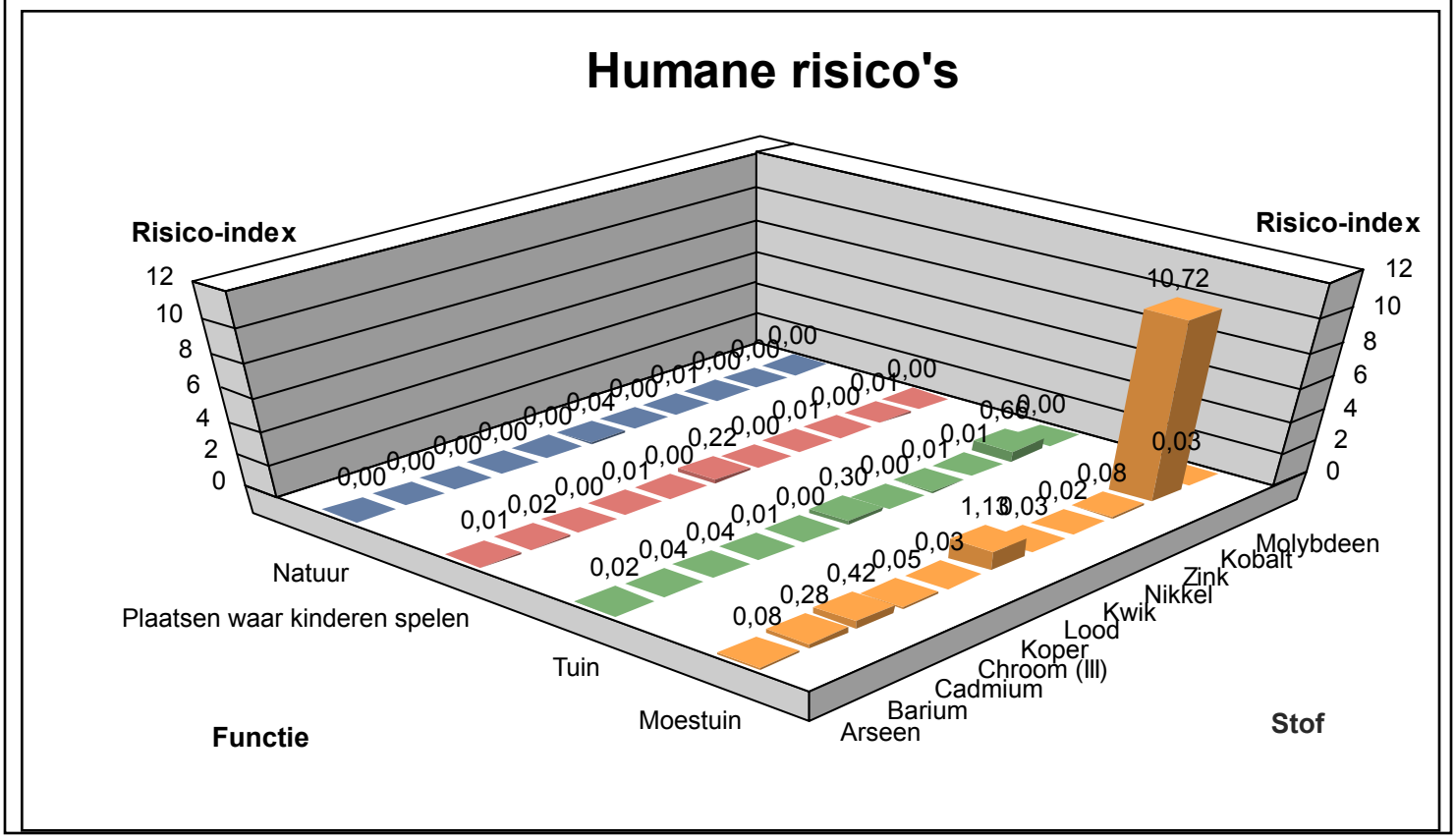

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Hengelo Hart van Zuid, bove
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	10,20	27,00	0,38
Barium	159,00	550,00	0,29
Cadmium	0,30	3,70	0,08
Chroom (III)	20,00	62,00	0,32
Koper	50,00	54,00	0,93
Lood	115,00	210,00	0,55
Kwik	0,16	8,40	0,02
Nikkel	18,00	39,00	0,46
Zink	218,00	200,00	**1,09**
Kobalt	12,00	35,00	0,34
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,65E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000373	0,011	0,03
Cadmium	6,78E-06	0,00028	0,02
Chroom (III)	3,63E-05	0,004	0,01
Koper	0,000797	0,11	0,01
Lood	0,000775	0,0018	0,43
Kwik	2,39E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000569	0,046	0,01
Zink	0,00214	0,25	0,01
Kobalt	0,000723	0,0011	0,66
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	1,38
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,32
PAF Zink	0,77
msPAF (mengsel)	2,46

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

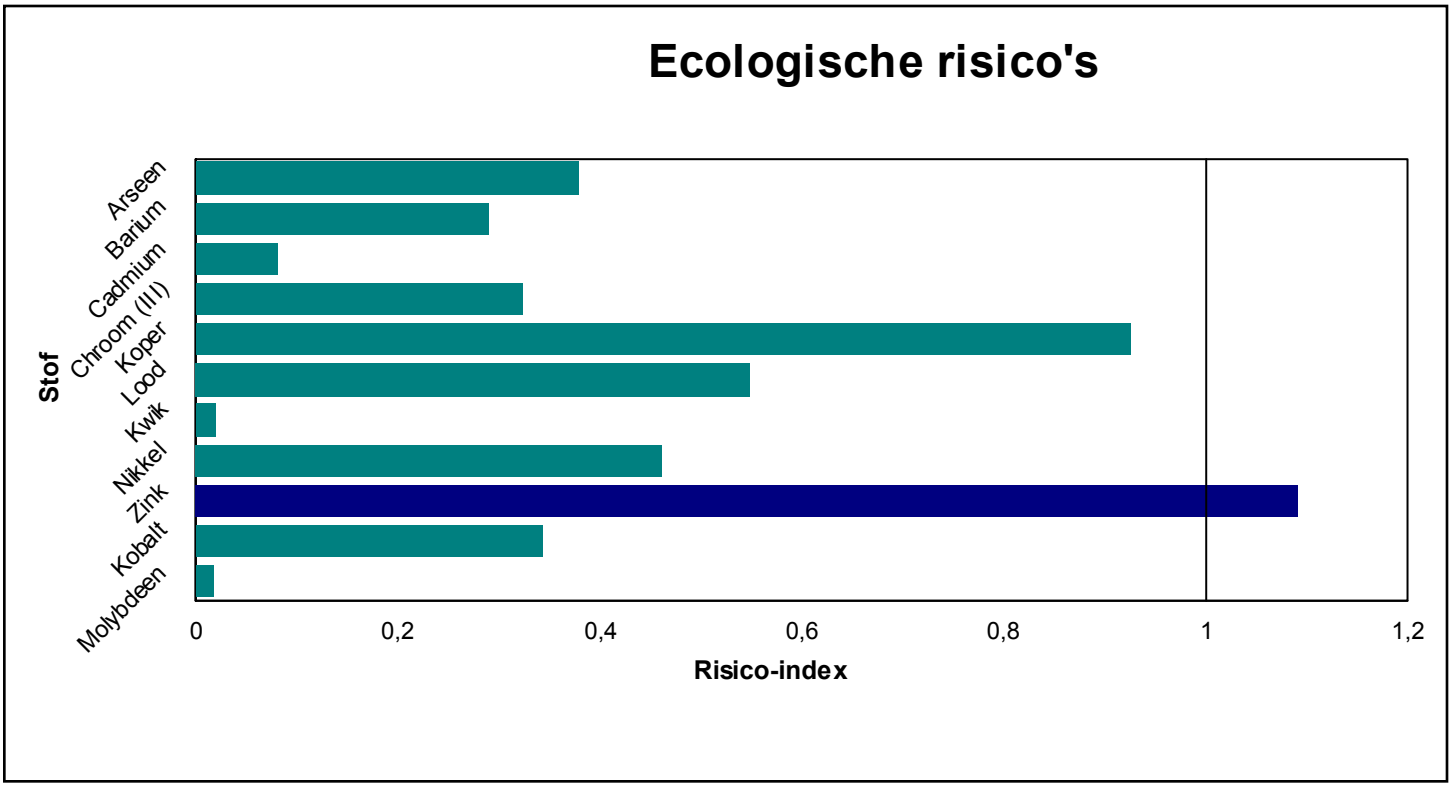

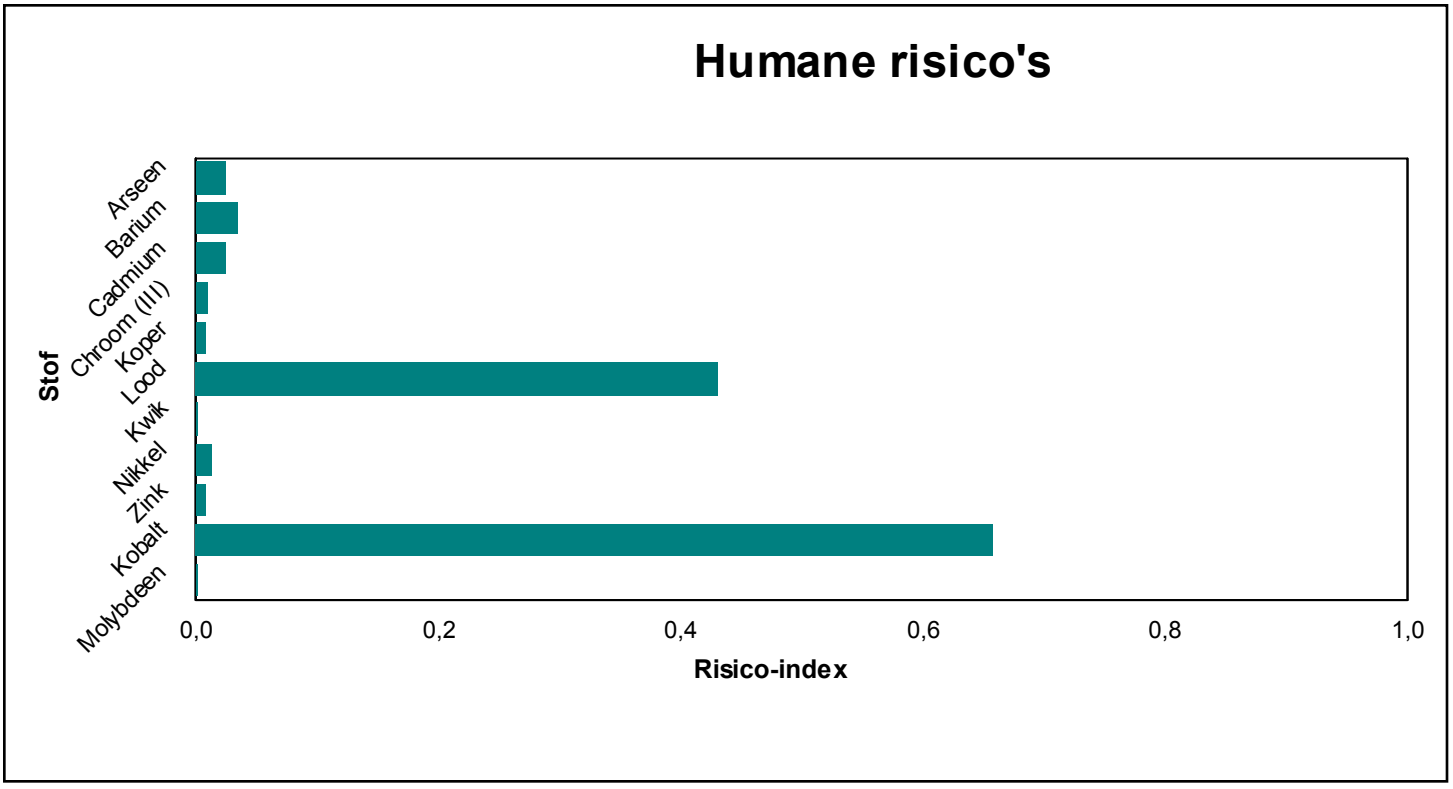

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	226,00	226,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	3,60	3,60	P80
Arseen	10,20	10,20	P80
Barium	159,00	159,00	P80
Cadmium	0,30	0,30	P80
Chroom (III)	20,00	20,00	P80
Koper	50,00	50,00	P80
Lood	115,00	115,00	P80
Kwik	0,16	0,16	P80
Nikkel	18,00	18,00	P80
Zink	218,00	218,00	P80
Kobalt	12,00	12,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

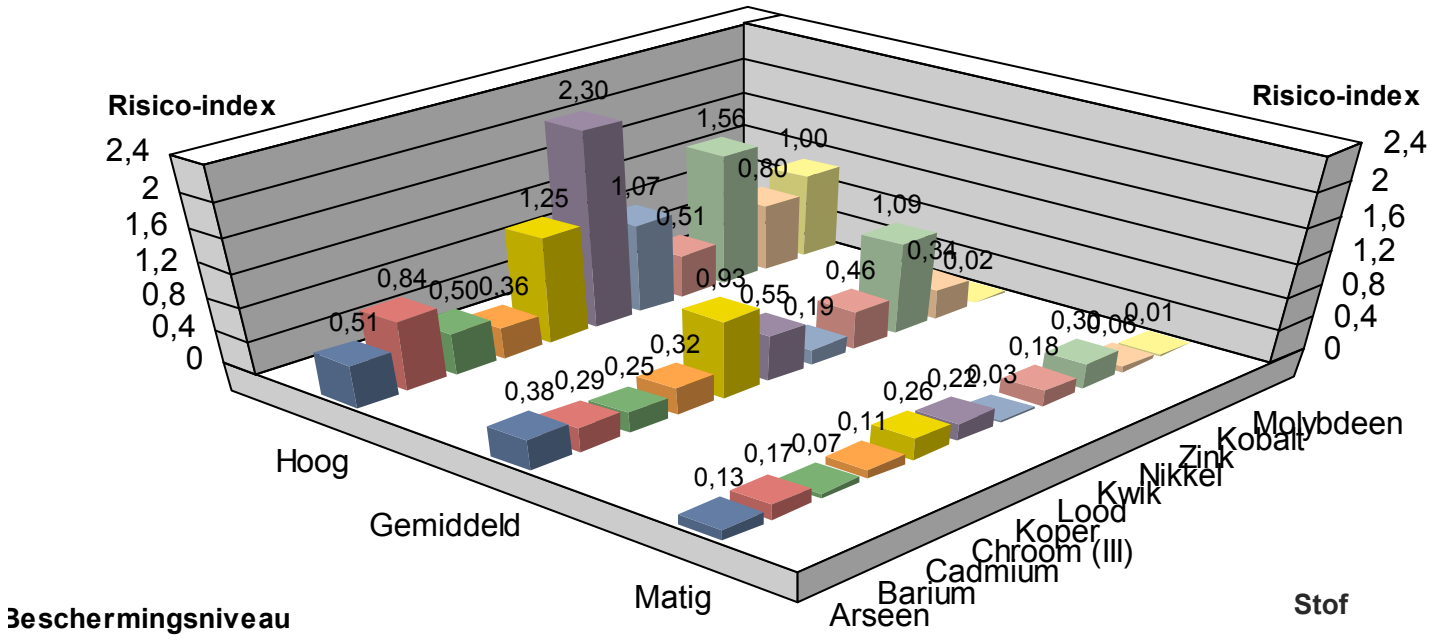

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

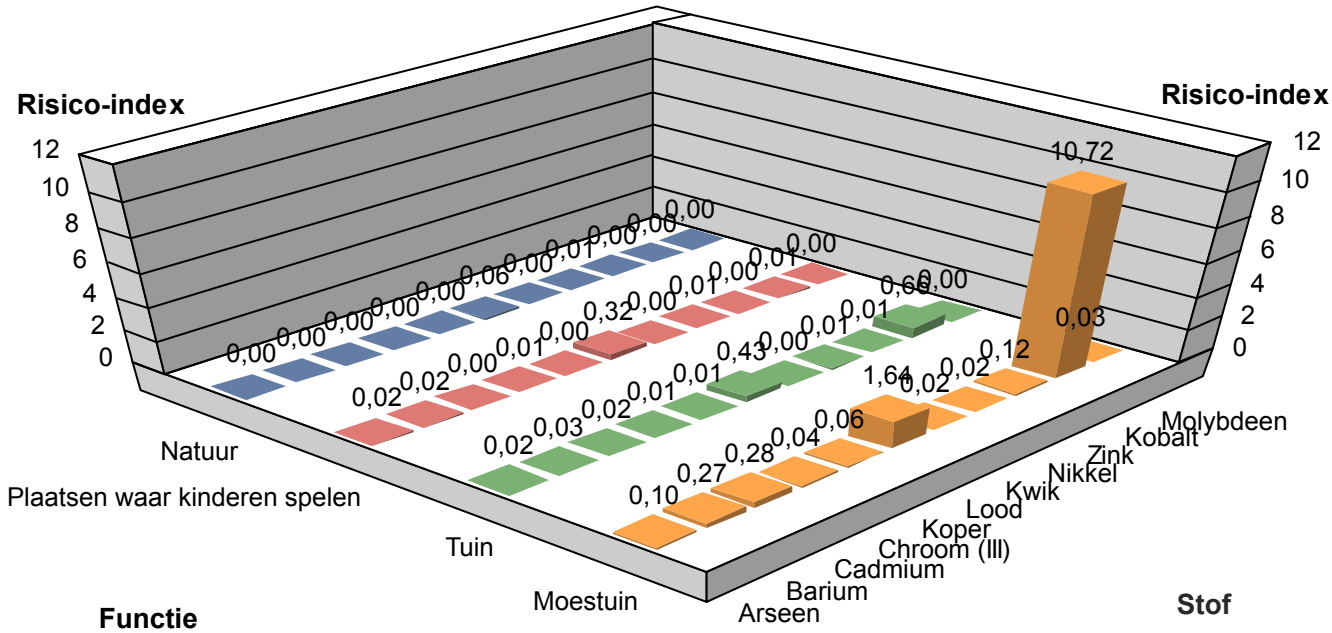

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Hengelo Hart van Zuid, onde
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	8,70	27,00	0,32
Barium	138,00	550,00	0,25
Cadmium	0,30	3,70	0,08
Chroom (III)	20,00	62,00	0,32
Koper	39,00	54,00	0,72
Lood	50,00	210,00	0,24
Kwik	0,11	8,40	0,01
Nikkel	18,00	39,00	0,46
Zink	110,00	200,00	0,55
Kobalt	11,00	35,00	0,31
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,41E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000323	0,011	0,03
Cadmium	6,78E-06	0,00028	0,02
Chroom (III)	3,63E-05	0,004	0,01
Koper	0,000622	0,11	0,01
Lood	0,000337	0,0018	0,19
Kwik	1,64E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000569	0,046	0,01
Zink	0,00108	0,25	0,00
Kobalt	0,000663	0,0011	0,60
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,00
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,00

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

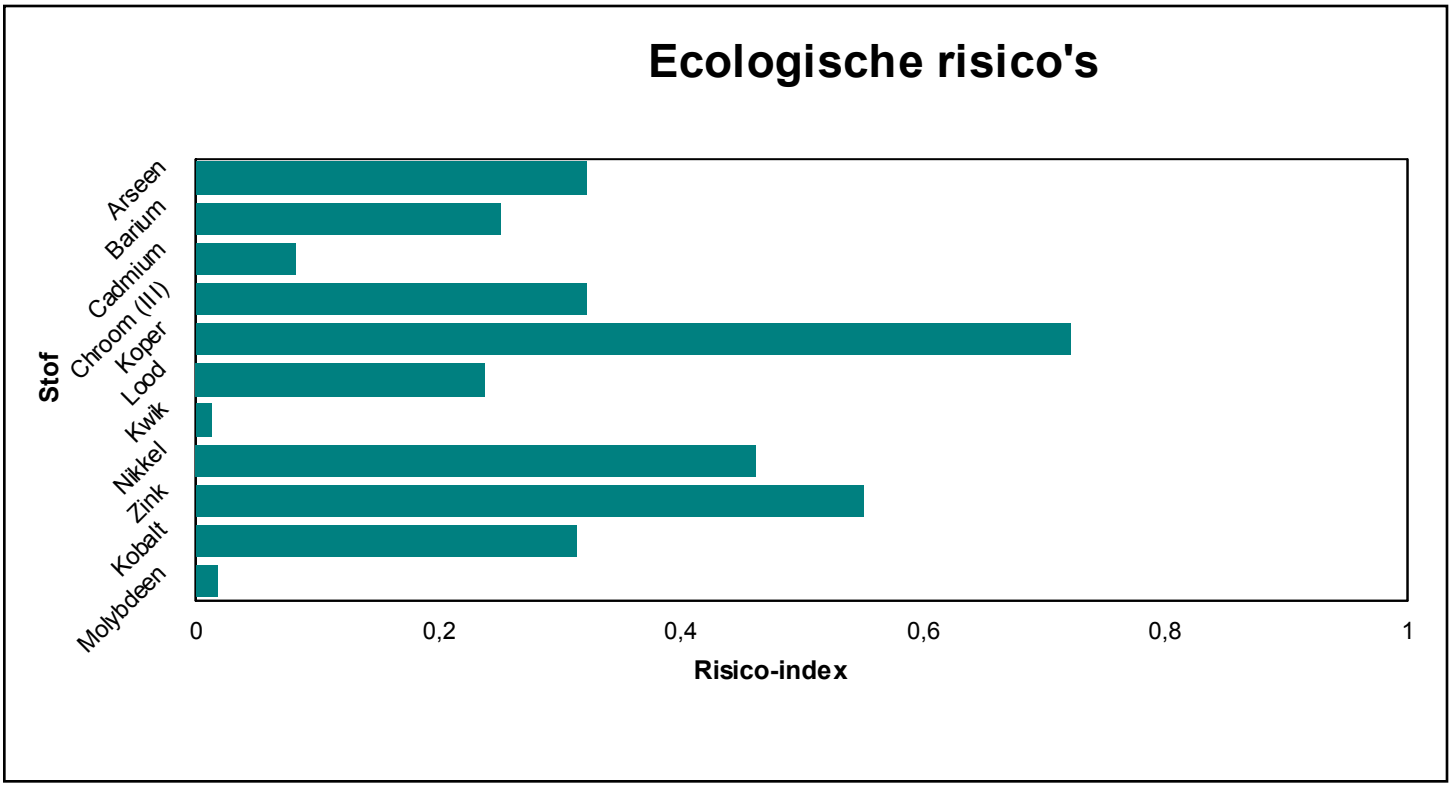

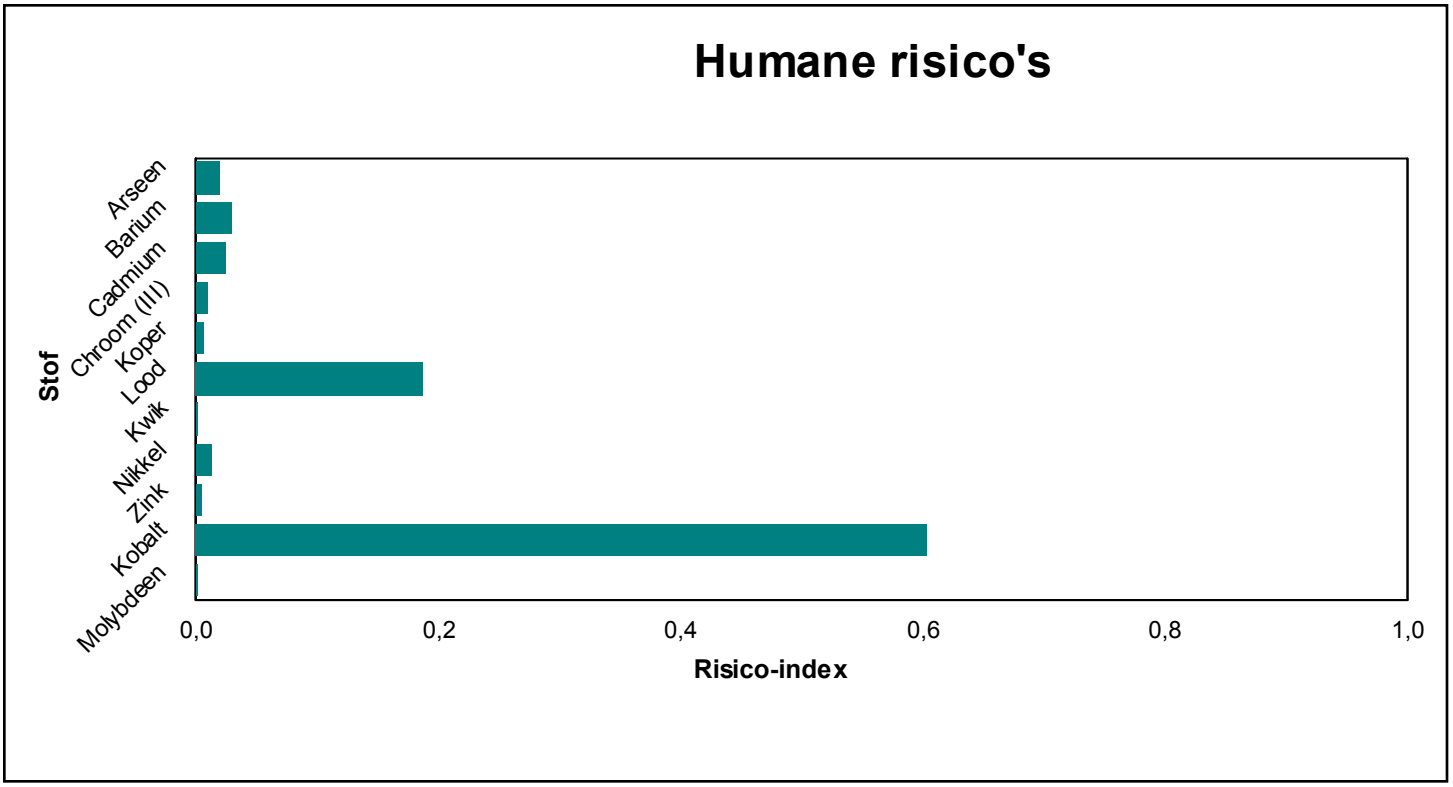

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	231,00	231,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	3,30	3,30	P80
Arseen	8,70	8,70	P80
Barium	138,00	138,00	P80
Cadmium	0,30	0,30	P80
Chroom (III)	20,00	20,00	P80
Koper	39,00	39,00	P80
Lood	50,00	50,00	P80
Kwik	0,11	0,11	P80
Nikkel	18,00	18,00	P80
Zink	110,00	110,00	P80
Kobalt	11,00	11,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

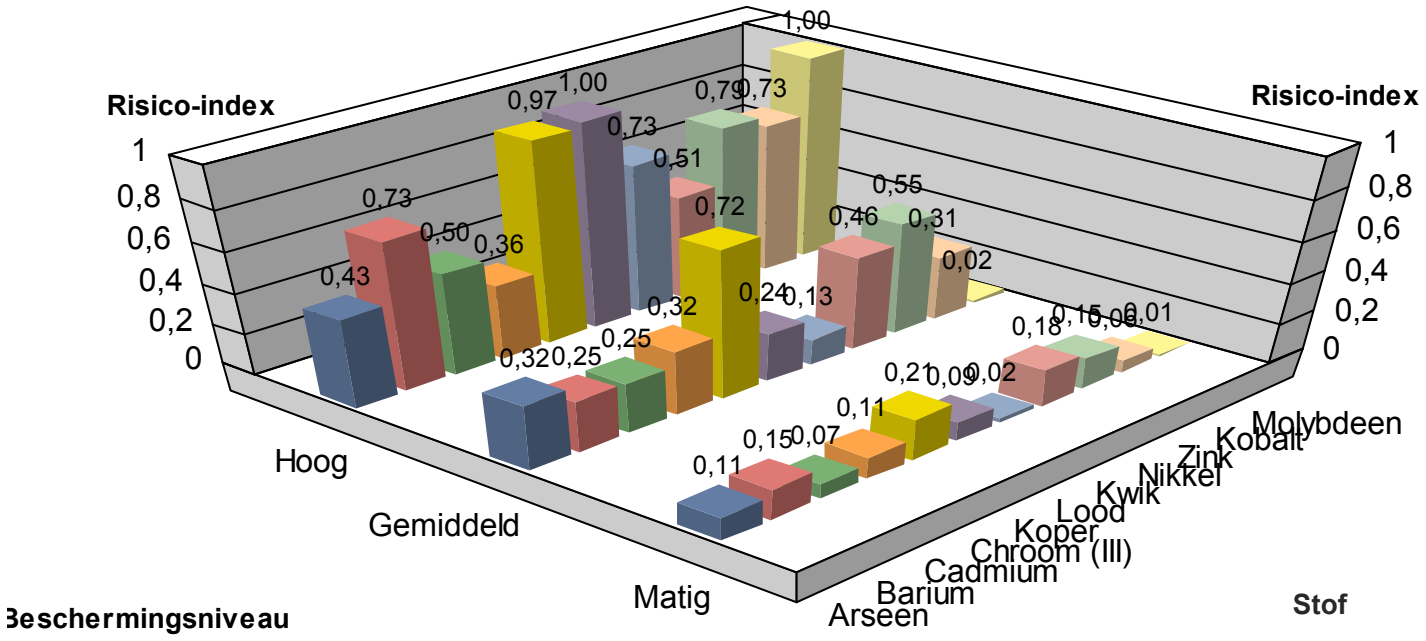

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

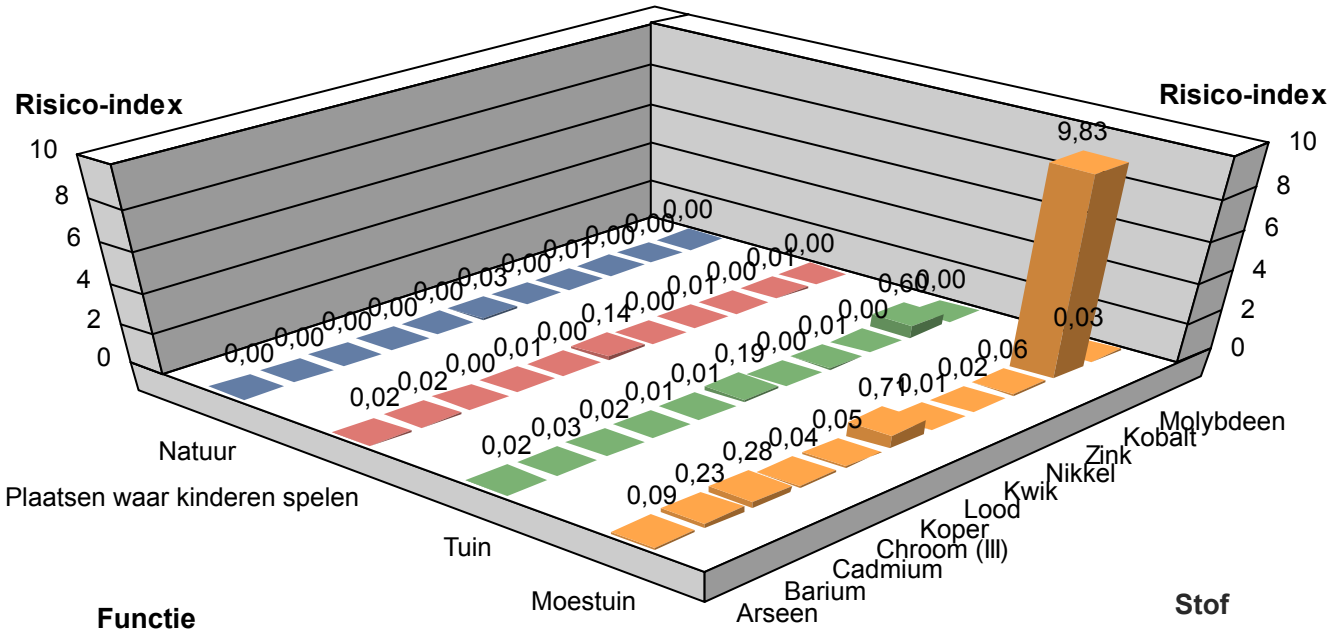

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Hengelo Tuindorp, bovengro
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	14,50	27,00	0,54
Barium	188,00	550,00	0,34
Cadmium	0,50	3,70	0,14
Chroom (III)	35,00	62,00	0,56
Koper	104,00	54,00	**1,93**
Lood	92,00	210,00	0,44
Kwik	0,25	8,40	0,03
Nikkel	29,00	39,00	0,74
Zink	203,00	200,00	**1,02**
Kobalt	19,00	35,00	0,54
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	2,35E-05	0,0007	0,03
Barium	0,000441	0,011	0,04
Cadmium	9,04E-06	0,00028	0,03
Chroom (III)	6,35E-05	0,004	0,02
Koper	0,00166	0,11	0,02
Lood	0,00062	0,0018	0,34
Kwik	3,73E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000916	0,046	0,02
Zink	0,00199	0,25	0,01
Kobalt	0,00115	0,0011	**1,04**
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	33,80
PAF Kwik	0,01
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,13
PAF Zink	0,50
msPAF (mengsel)	34,30

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

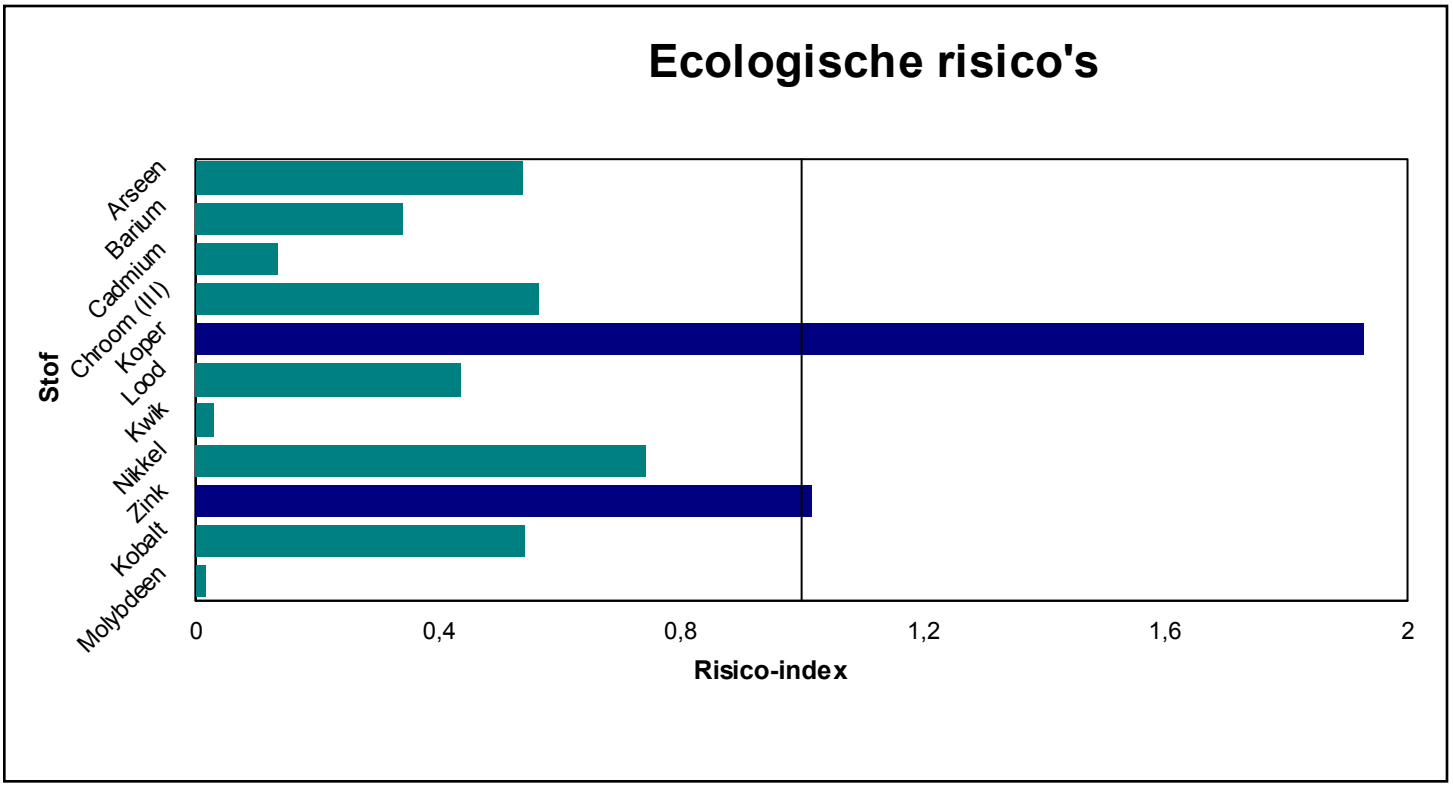

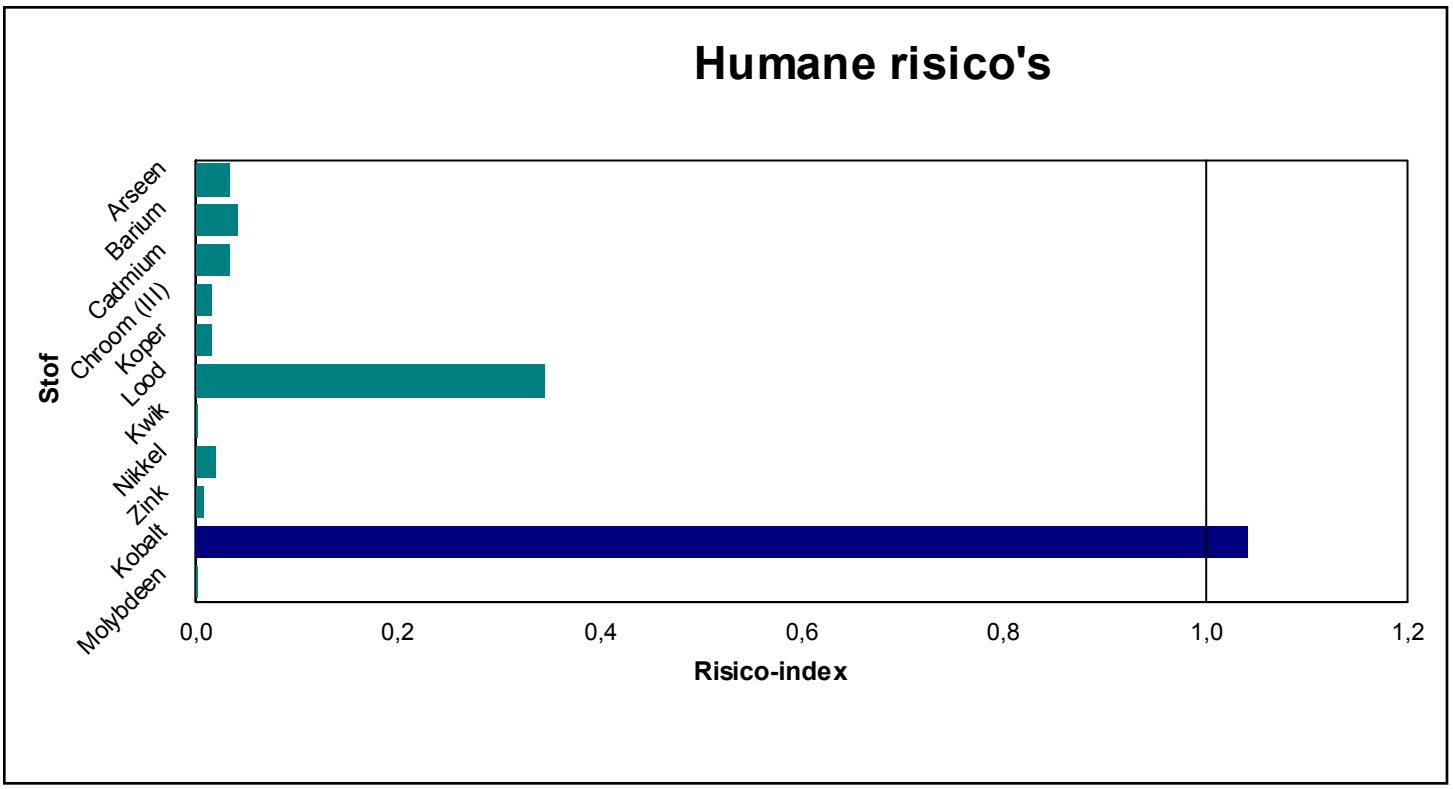

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	202,00	202,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	8,20	8,20	P80
Arseen	14,50	14,50	P80
Barium	188,00	188,00	P80
Cadmium	0,50	0,50	P80
Chroom (III)	35,00	35,00	P80
Koper	104,00	104,00	P80
Lood	92,00	92,00	P80
Kwik	0,25	0,25	P80
Nikkel	29,00	29,00	P80
Zink	203,00	203,00	P80
Kobalt	19,00	19,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

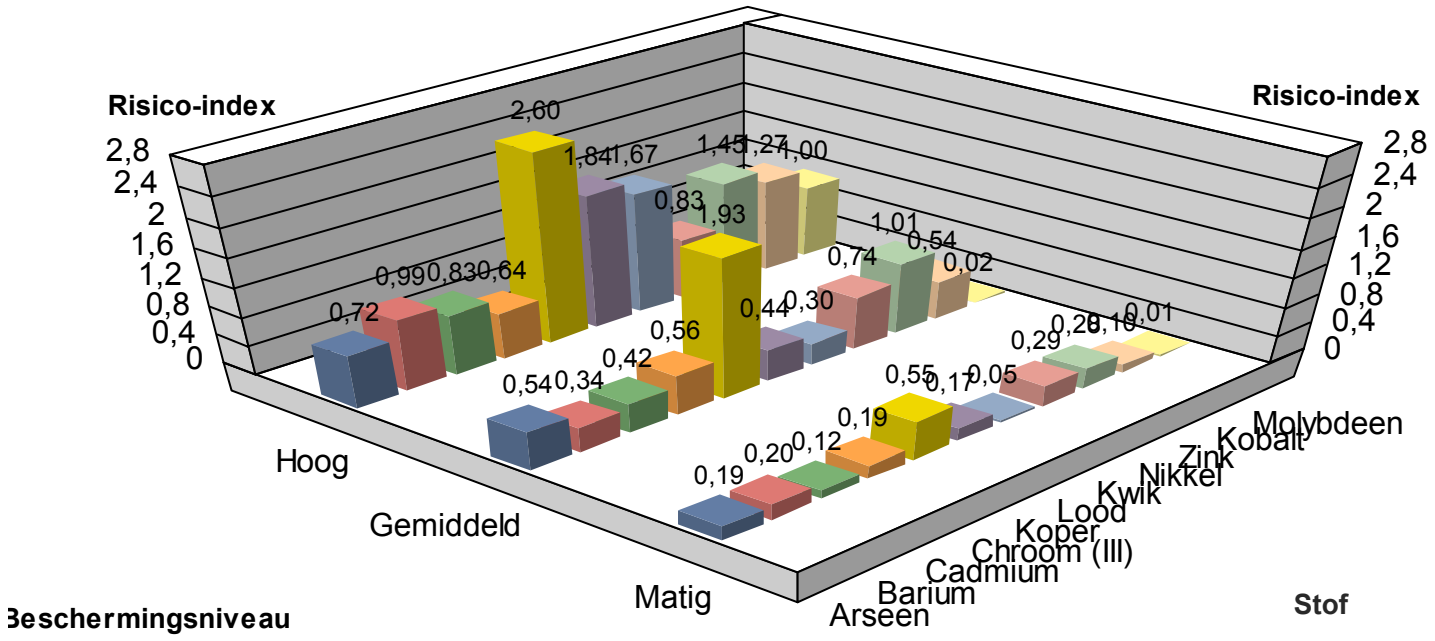

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

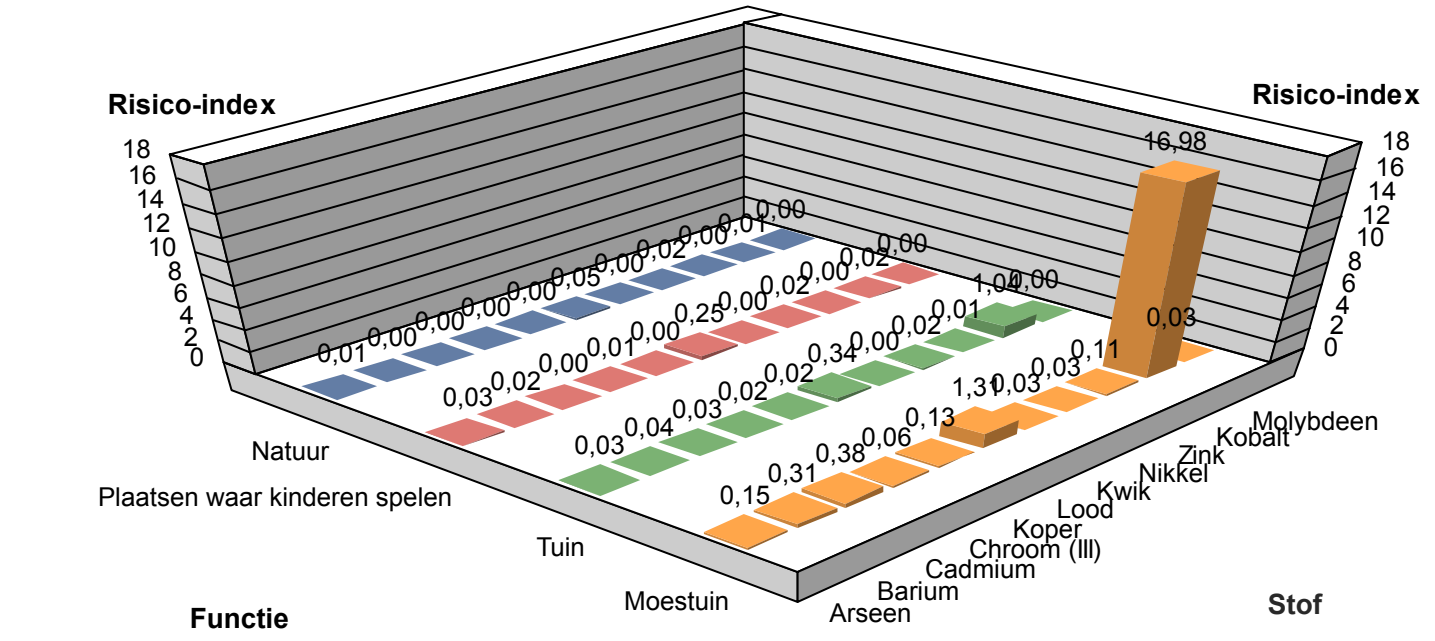

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Hengelo Tuindorp, ondergro
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	17,50	27,00	0,65
Barium	215,00	550,00	0,39
Cadmium	0,30	3,70	0,08
Chroom (III)	46,00	62,00	0,74
Koper	42,00	54,00	0,78
Lood	38,00	210,00	0,18
Kwik	0,07	8,40	0,01
Nikkel	45,00	39,00	**1,15**
Zink	97,00	200,00	0,49
Kobalt	22,00	35,00	0,63
Molybdeen	1,50	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	2,83E-05	0,0007	0,04
Barium	0,000504	0,011	0,05
Cadmium	6,78E-06	0,00028	0,02
Chroom (III)	8,34E-05	0,004	0,02
Koper	0,000669	0,11	0,01
Lood	0,000256	0,0018	0,14
Kwik	1,04E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,00142	0,046	0,03
Zink	0,00095	0,25	0,00
Kobalt	0,00133	0,0011	**1,21**
Molybdeen	1,21E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,04
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,01
PAF Lood	0,00
PAF Zink	0,00
msPAF (mengsel)	0,05

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

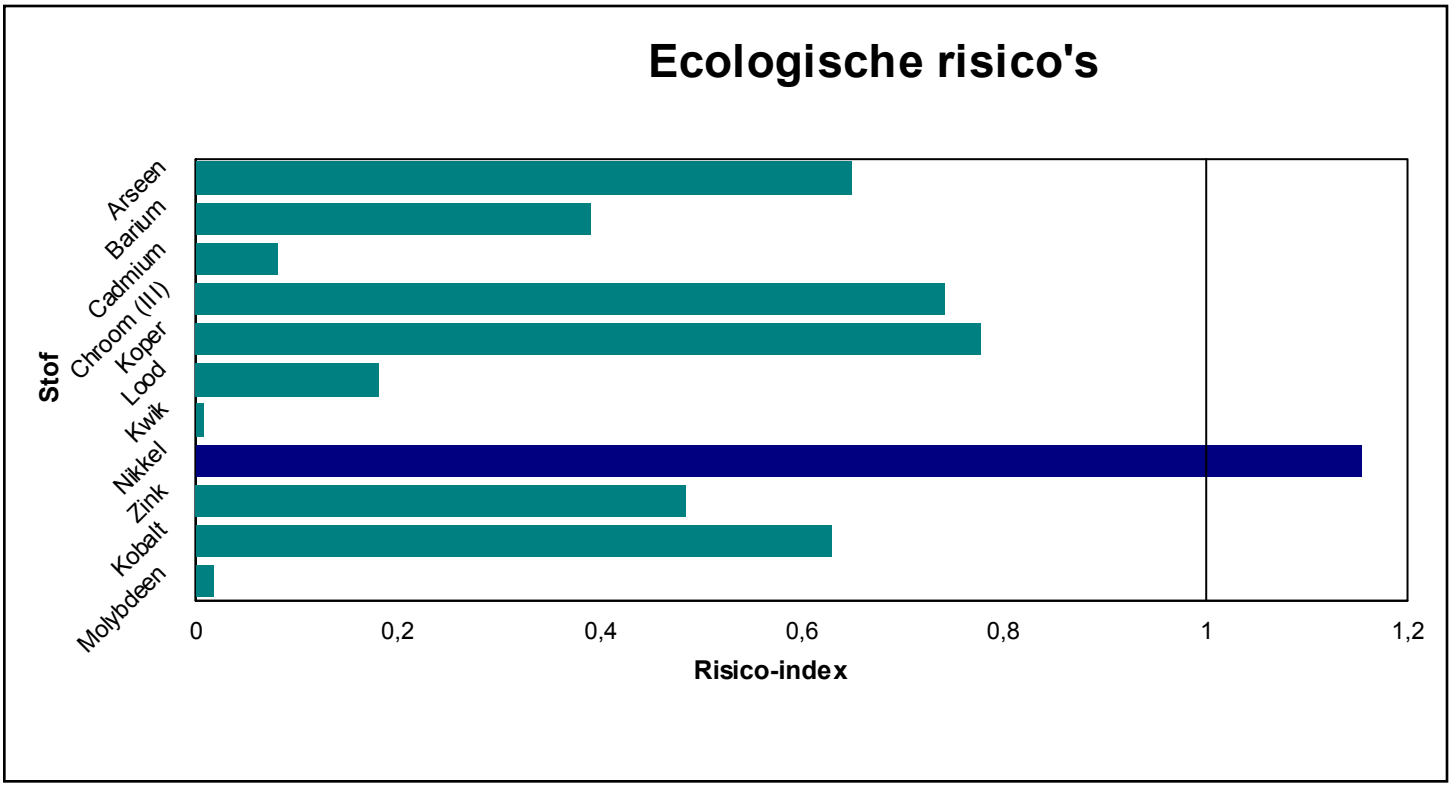

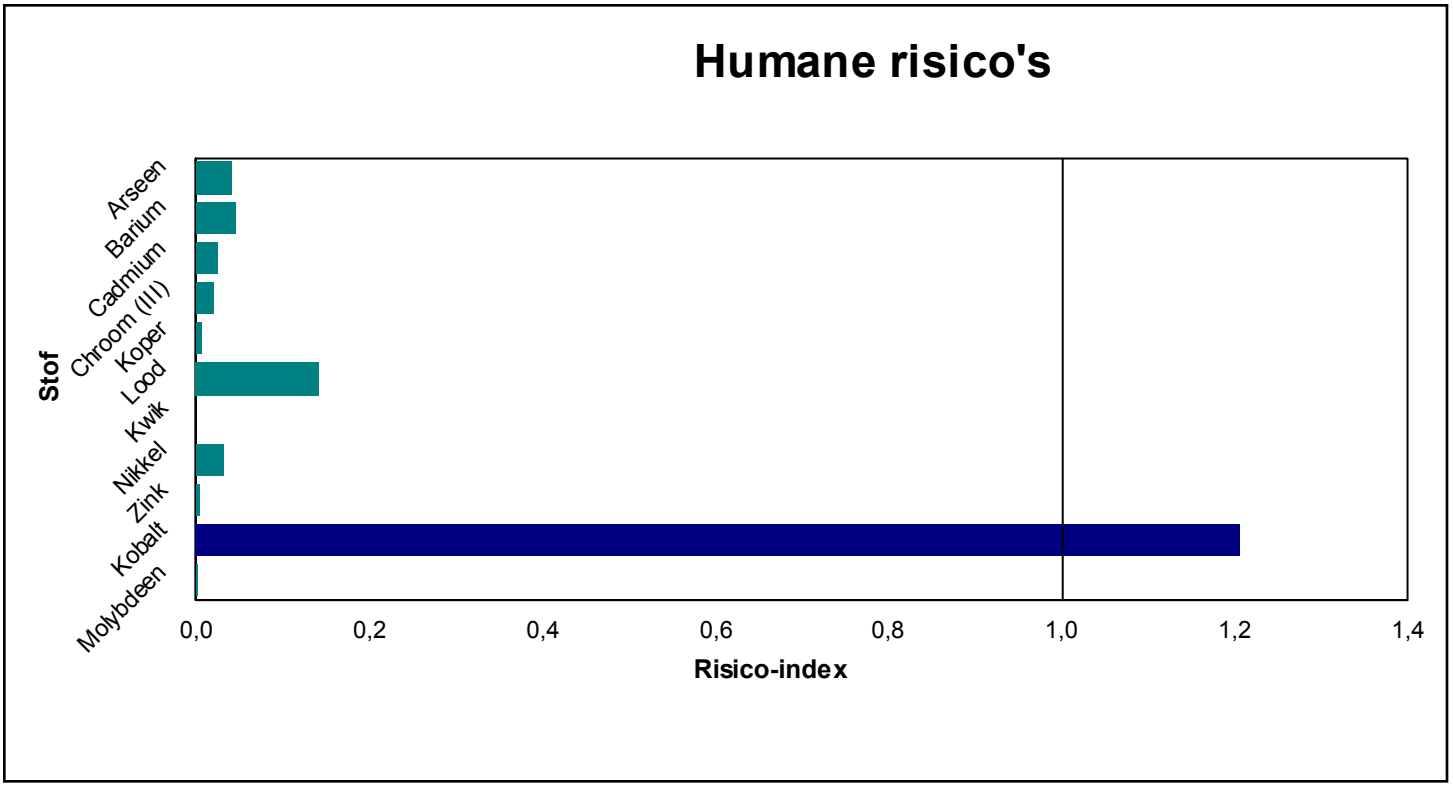

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	175,00	175,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	1,00	1,00	P80
Arseen	17,50	17,50	P80
Barium	215,00	215,00	P80
Cadmium	0,30	0,30	P80
Chroom (III)	46,00	46,00	P80
Koper	42,00	42,00	P80
Lood	38,00	38,00	P80
Kwik	0,07	0,07	P80
Nikkel	45,00	45,00	P80
Zink	97,00	97,00	P80
Kobalt	22,00	22,00	P80
Molybdeen	1,50	1,50	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

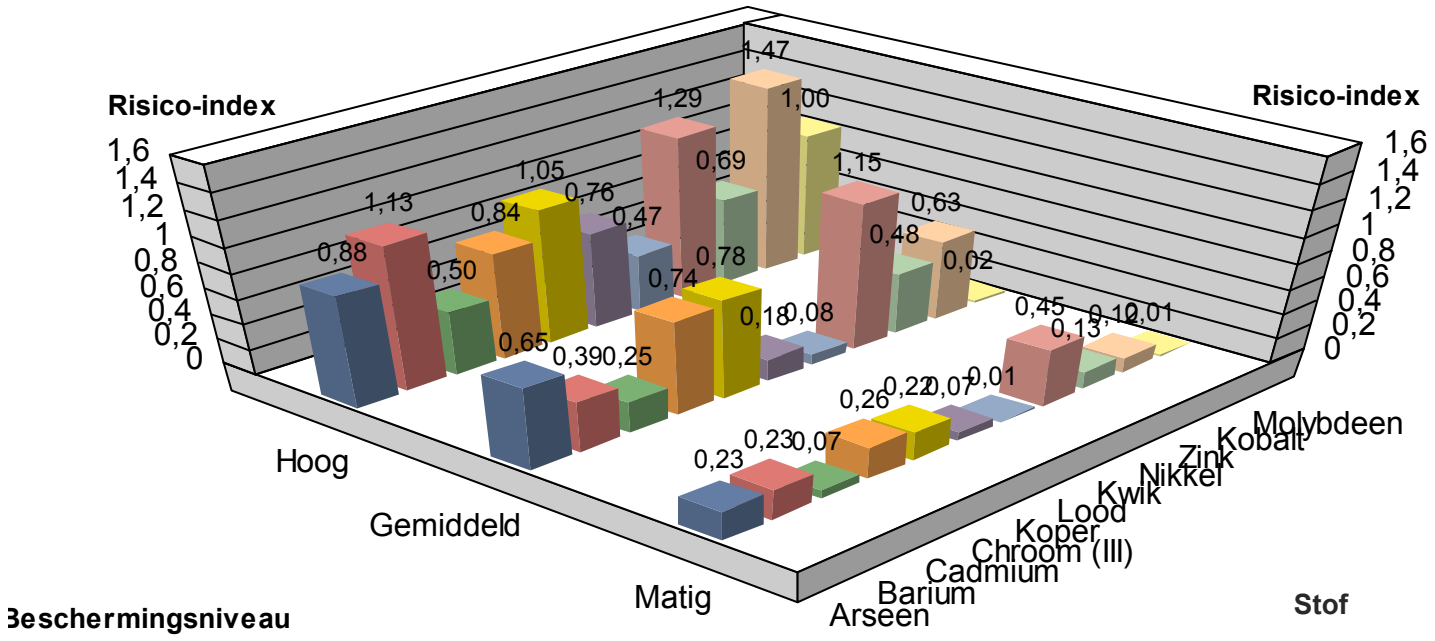

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

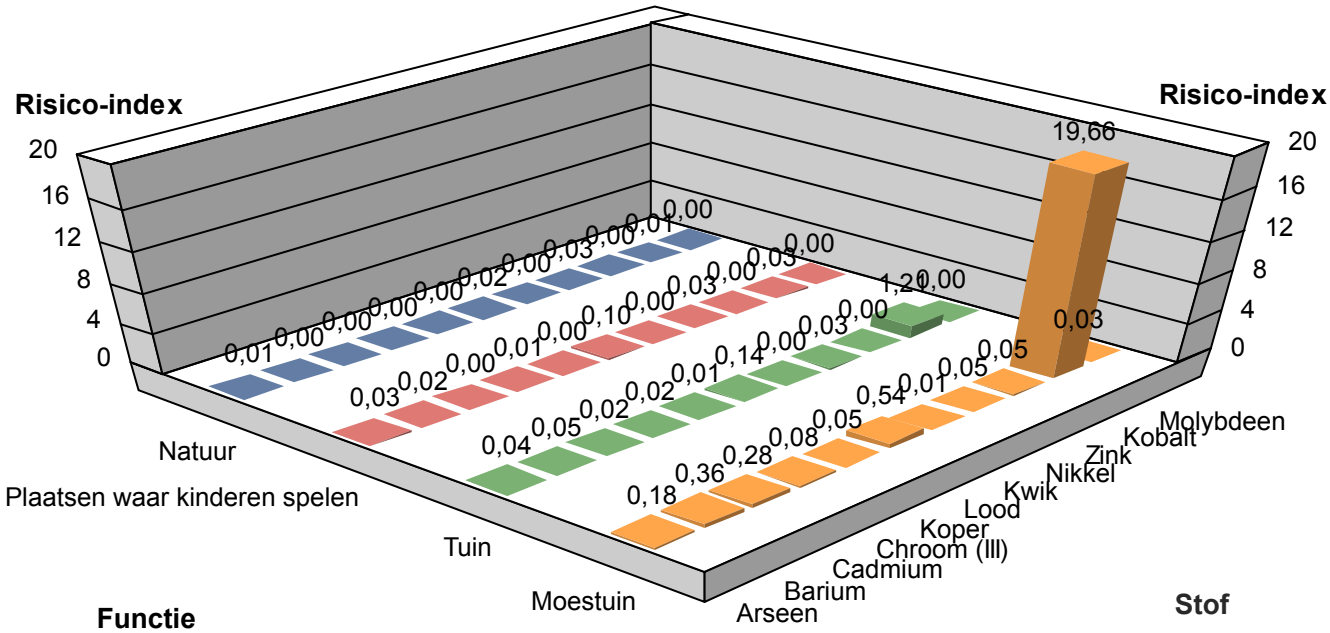

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring, b
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	9,30	27,00	0,34
Barium	388,00	550,00	0,71
Cadmium	0,60	3,70	0,16
Chroom (III)	30,00	62,00	0,48
Koper	54,00	54,00	1,00
Lood	152,00	210,00	0,72
Kwik	0,26	8,40	0,03
Nikkel	26,00	39,00	0,67
Zink	348,00	200,00	**1,74**
Kobalt	13,00	35,00	0,37
Molybdeen	1,10	88,00	0,01

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,51E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000909	0,011	0,08
Cadmium	9,99E-06	0,00028	0,04
Chroom (III)	5,44E-05	0,004	0,01
Koper	0,000861	0,11	0,01
Lood	0,00102	0,0018	0,57
Kwik	3,88E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,000821	0,046	0,02
Zink	0,00341	0,25	0,01
Kobalt	0,000784	0,0011	0,71
Molybdeen	8,85E-06	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	2,69
PAF Kwik	0,01
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,77
PAF Zink	5,05
msPAF (mengsel)	8,32

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

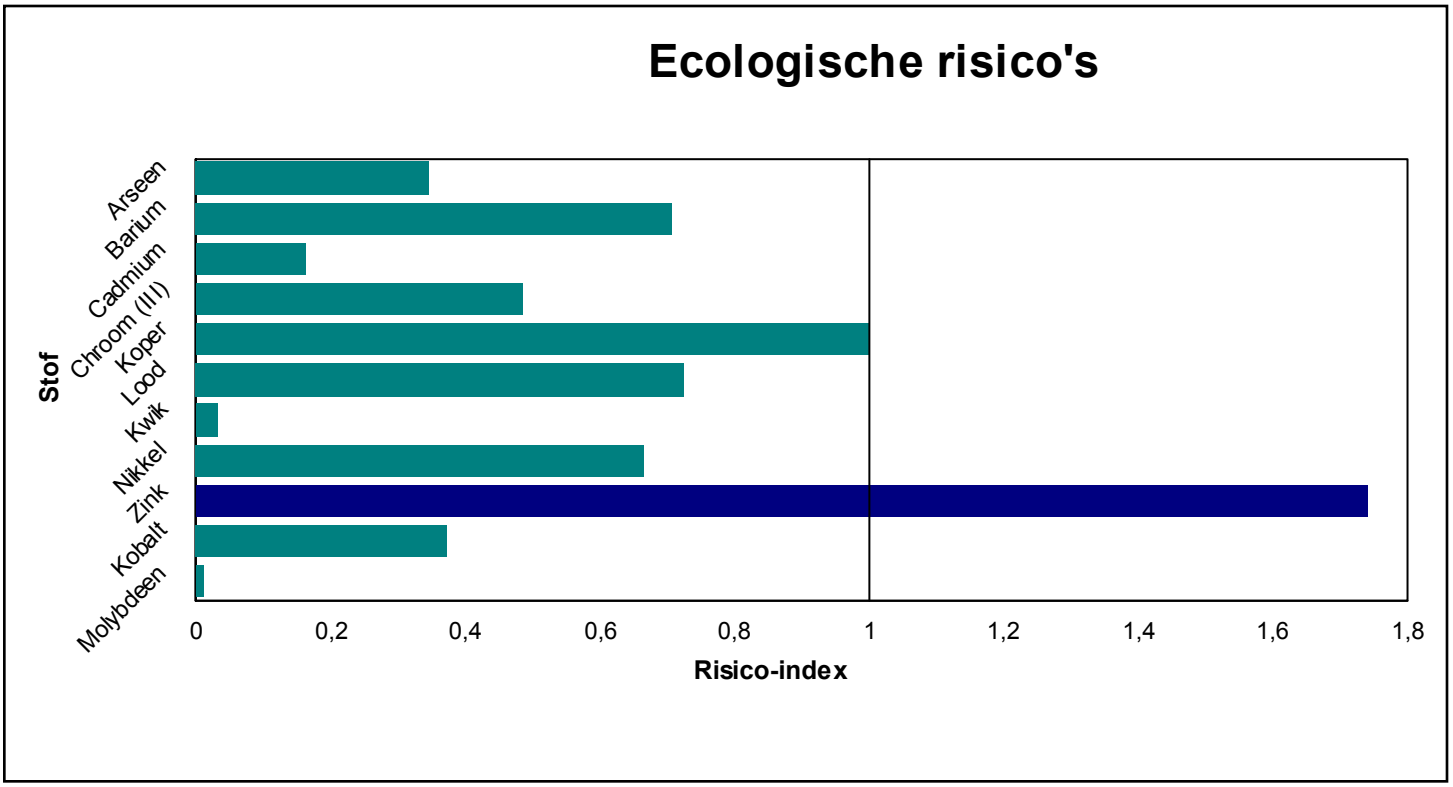

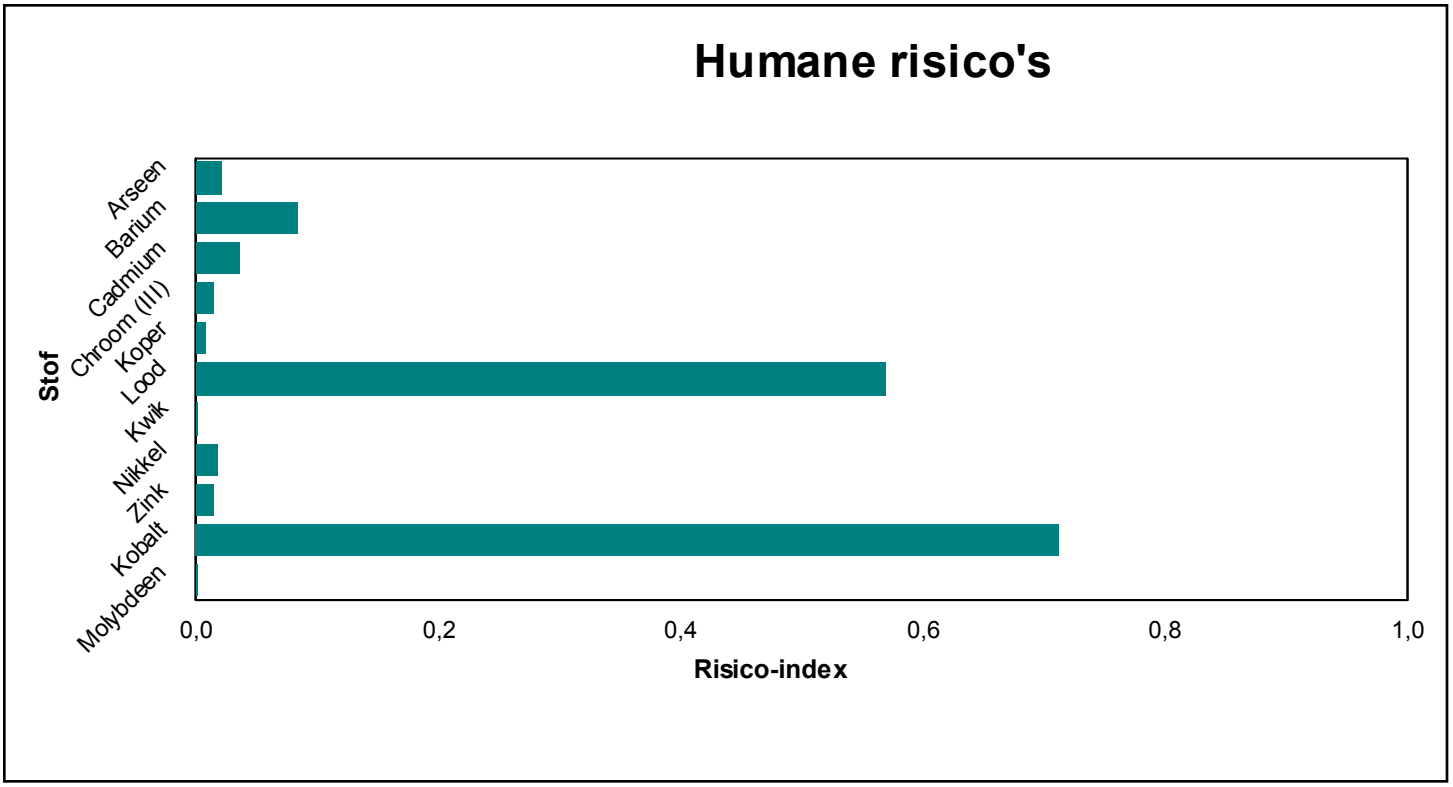

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,04	0,04	P80
Minerale olie	143,00	143,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	12,90	12,90	P80
Arseen	9,30	9,30	P80
Barium	388,00	388,00	P80
Cadmium	0,60	0,60	P80
Chroom (III)	30,00	30,00	P80
Koper	54,00	54,00	P80
Lood	152,00	152,00	P80
Kwik	0,26	0,26	P80
Nikkel	26,00	26,00	P80
Zink	348,00	348,00	P80
Kobalt	13,00	13,00	P80
Molybdeen	1,10	1,10	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

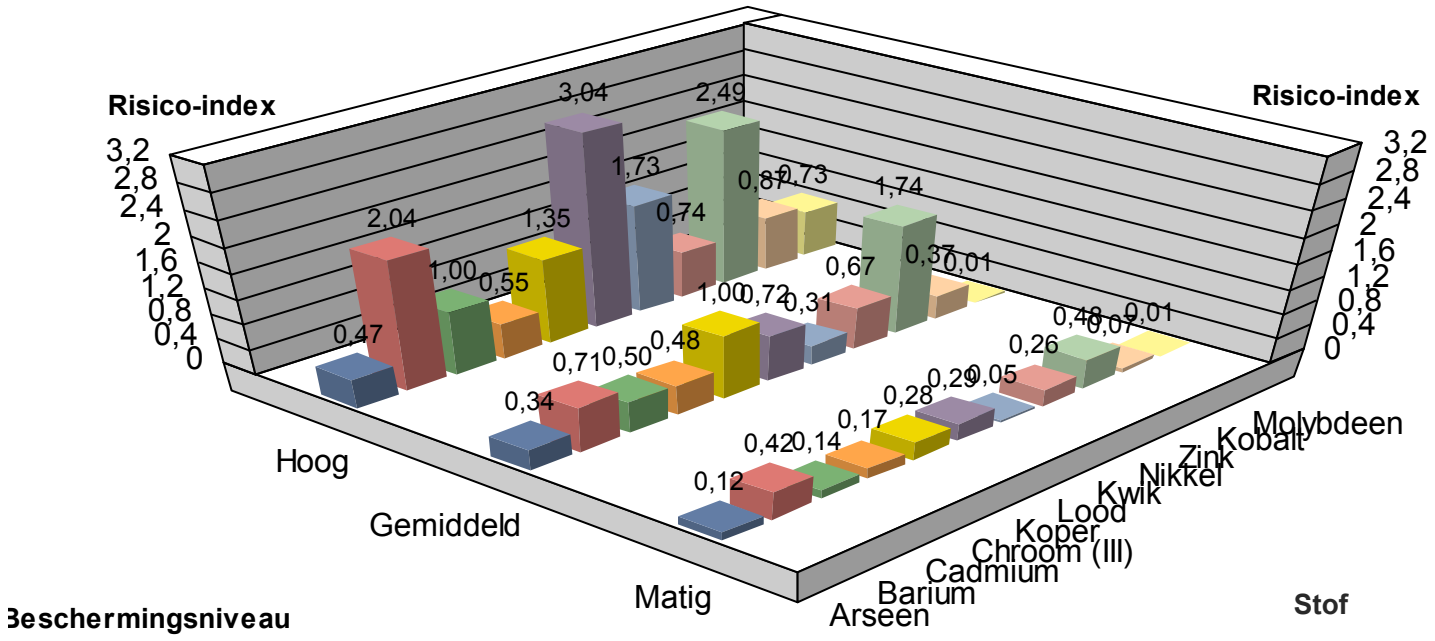

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

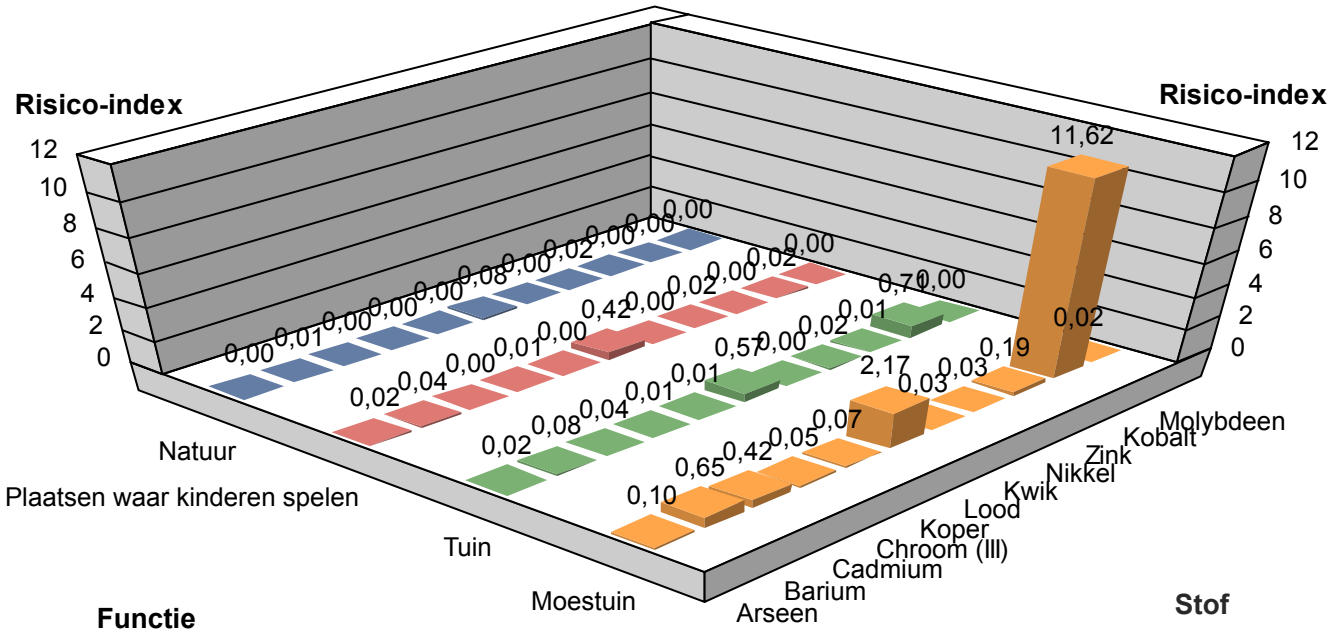

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl
Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.3.5
V. rapport: 1.14

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /Regionale bodemkwaliteitskaart Twente/Gebiedgericht - Oldenzaal historische ring, o
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	10,50	27,00	0,39
Barium	238,00	550,00	0,43
Cadmium	0,50	3,70	0,14
Chroom (III)	40,00	62,00	0,65
Koper	45,00	54,00	0,83
Lood	103,00	210,00	0,49
Kwik	0,20	8,40	0,02
Nikkel	32,00	39,00	0,82
Zink	186,00	200,00	0,93
Kobalt	27,00	35,00	0,77
Molybdeen	2,00	88,00	0,02

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	1,7E-05	0,0007	0,02
Barium	0,000558	0,011	0,05
Cadmium	9,04E-06	0,00028	0,03
Chroom (III)	7,25E-05	0,004	0,02
Koper	0,000717	0,11	0,01
Lood	0,000694	0,0018	0,39
Kwik	2,98E-06	0,0019	0,00
Nikkel	0,00101	0,046	0,02
Zink	0,00182	0,25	0,01
Kobalt	0,00163	0,0011	**1,48**
Molybdeen	1,61E-05	0,006	0,00

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,00
PAF Cadmium	0,00
PAF Chroom (III)	0,00
PAF Koper	0,33
PAF Kwik	0,00
PAF Nikkel	0,00
PAF Lood	0,21
PAF Zink	0,25
msPAF (mengsel)	0,79

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico's

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

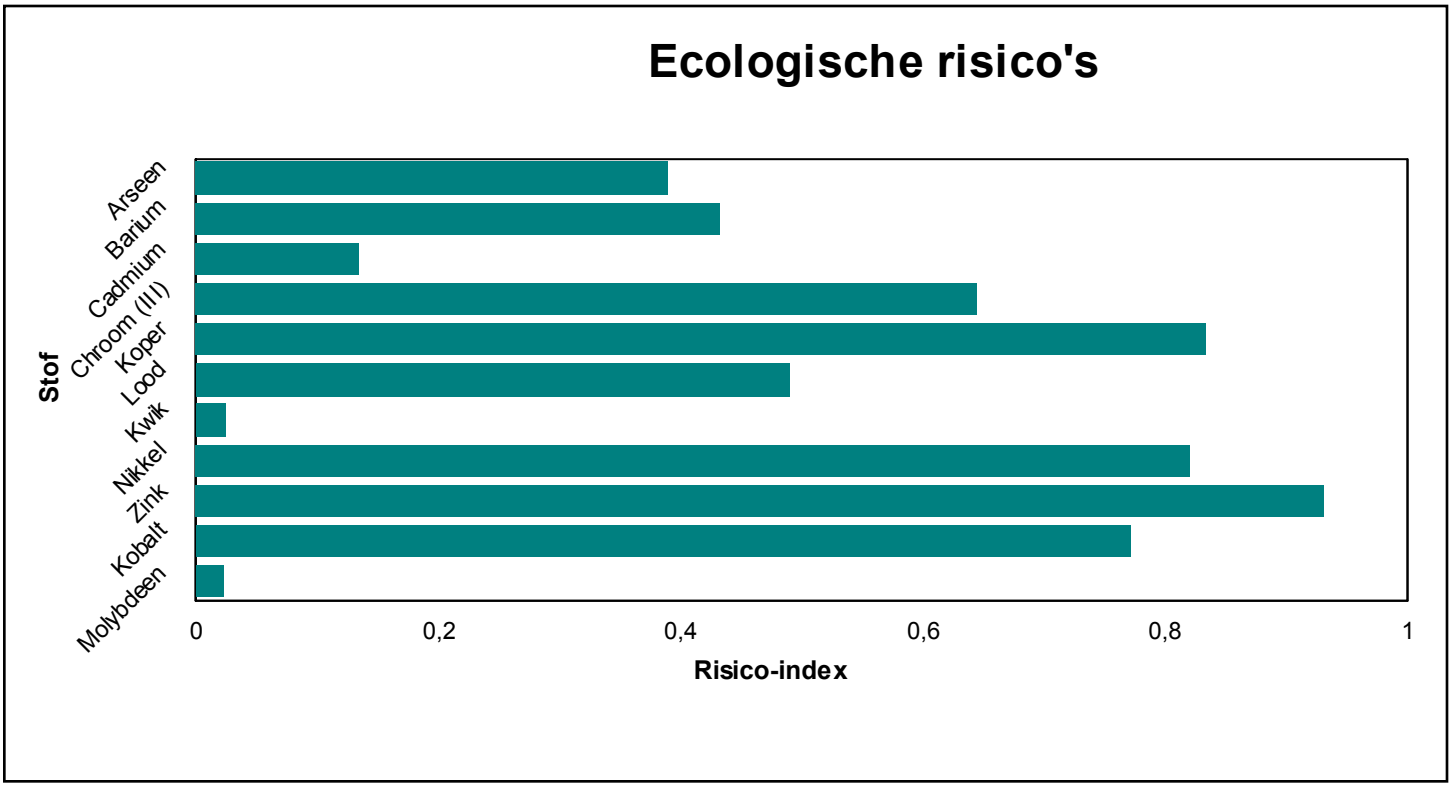

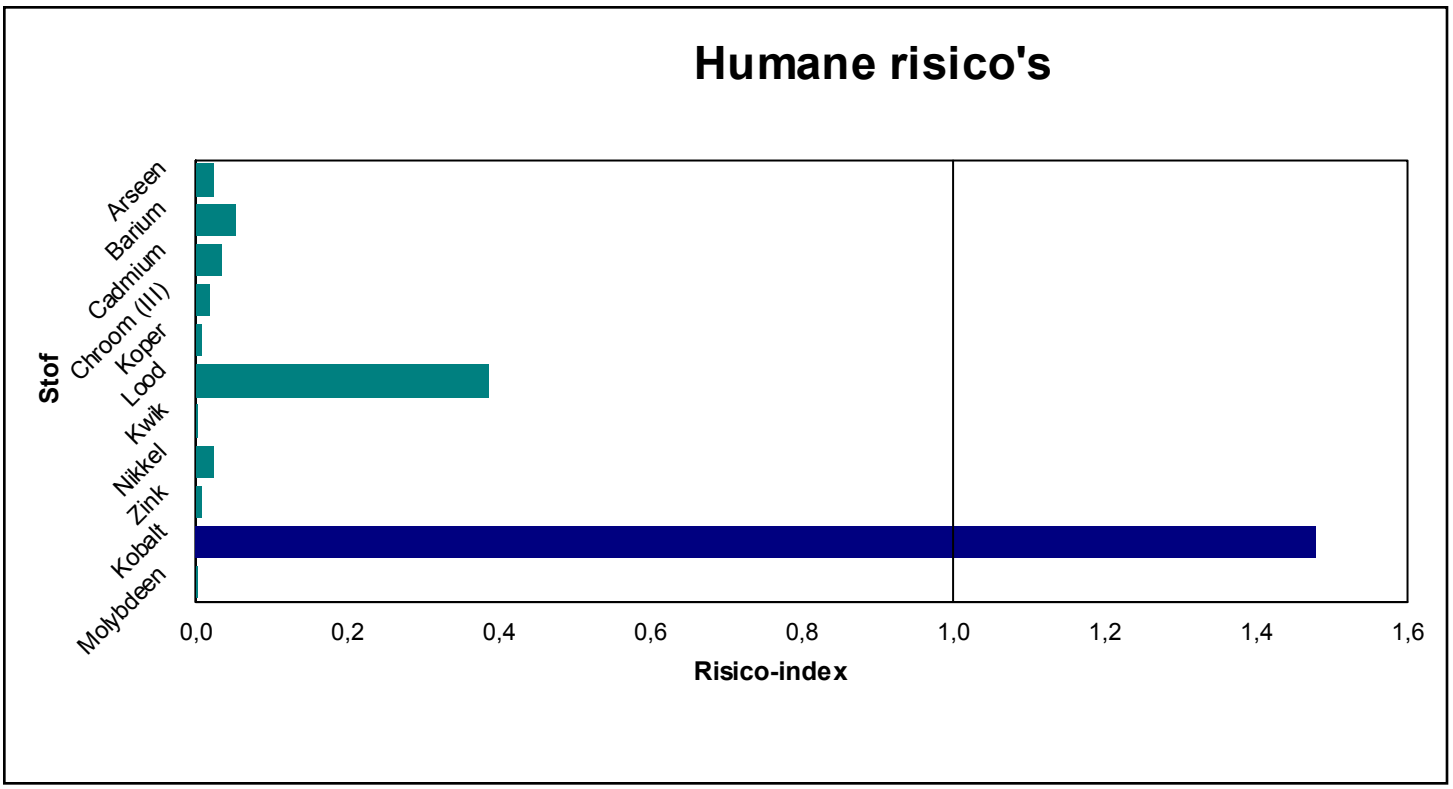

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
som-PCB	0,02	0,02	P80
Minerale olie	168,00	168,00	P80
Som-PAK (VROM 10)	2,90	2,90	P80
Arseen	10,50	10,50	P80
Barium	238,00	238,00	P80
Cadmium	0,50	0,50	P80
Chroom (III)	40,00	40,00	P80
Koper	45,00	45,00	P80
Lood	103,00	103,00	P80
Kwik	0,20	0,20	P80
Nikkel	32,00	32,00	P80
Zink	186,00	186,00	P80
Kobalt	27,00	27,00	P80
Molybdeen	2,00	2,00	P80

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 10 %
Lutum: 25 %
pH (CaCl2): 7

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

Ecologische risico's

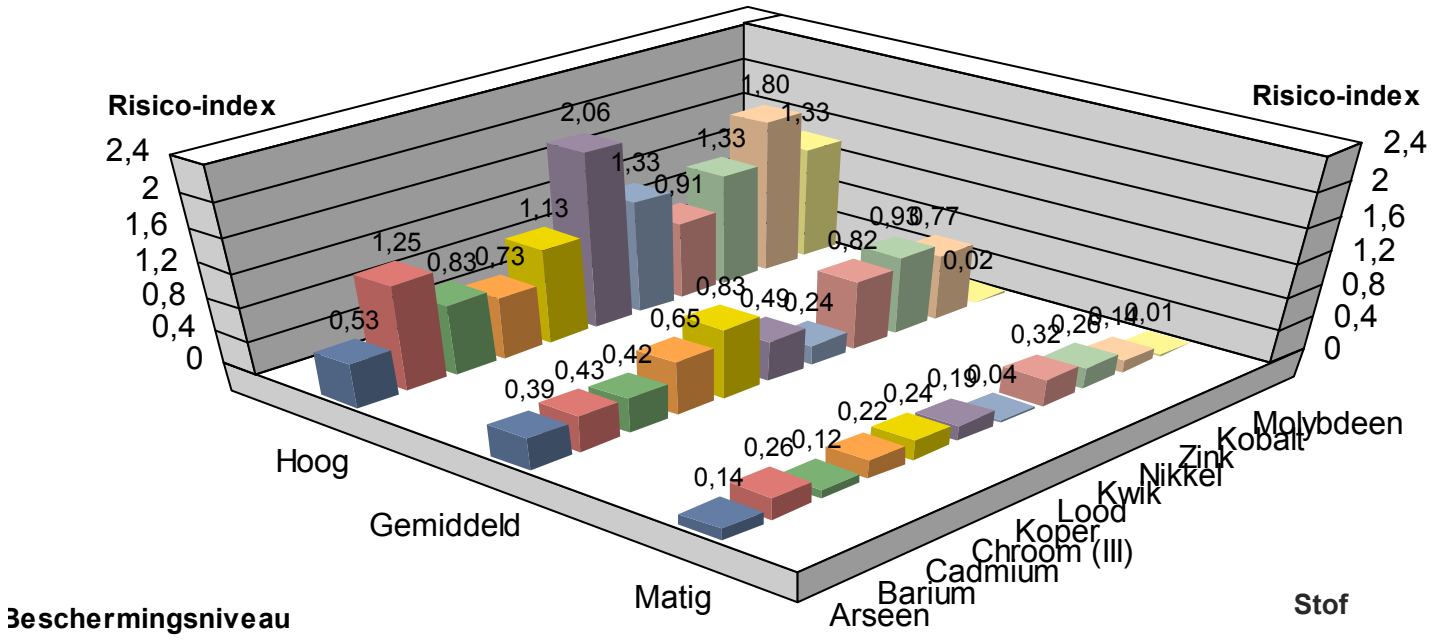

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

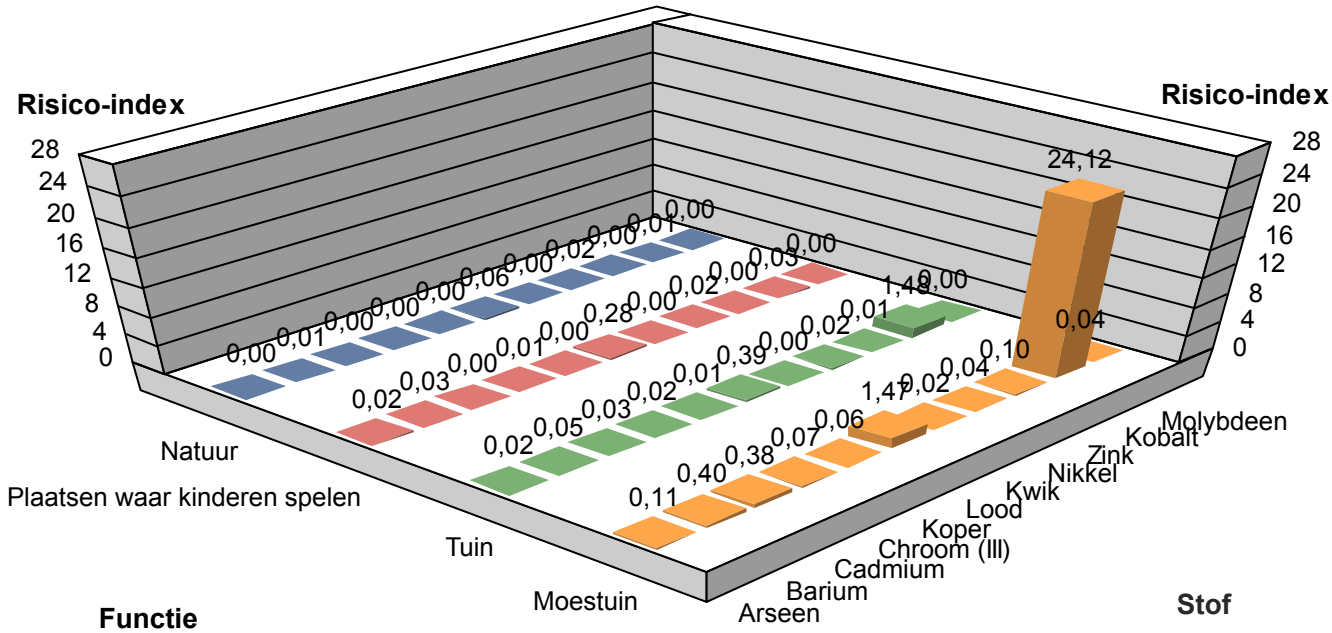

Nota bodembeheer regio Twente

Twents beleid veur oale groond 2.0

Colofon

Dit document kwam tot stand in opdracht van Regio Twente mede namens:
- gemeente Almelo
- gemeente Borne
- gemeente Dinkelland (Noaberkracht)
- gemeente Enschede
- gemeente Haaksbergen
- gemeente Hellendoorn
- gemeente Hengelo
- gemeente Hof van Twente
- gemeente Losser
- gemeente Oldenzaal
- gemeente Rijssen-Holten
- gemeente Tubbergen (Noaberkracht)
- gemeente Twenterand
- gemeente Wierden
- waterschap Vechtstromen

Auteur: Mark Klutman (LineaRekta)

Met dank aan de leden van de Werkgroep Regionaal Bodembeheer Twente en Jasper Lackin (Witteveen+Bos).

Regio Twente
januari 2019

Inhoudsopgave

1 Inleiding 7
1.1 Doel en reikwijdte 7
1.2 Leeswijzer 7
2 Achtergrond 8
2.1 Betrokken organisaties 8
2.2 Uniformiteit en duurzaamheid 8
2.4 Inspraak 8
3.1 Generiek beleid 9
3.2 Gebiedsspecifiek beleid 9
3.3 Grootschalige toepassingen 9
3.4 Wet bodembescherming 10
3.6 Overige regelgeving 11
4 Gebiedsspecifiek beleid 12
4.1 Behoud goede bodemkwaliteit binnen Twente 12
4.1.1 Voorkomen normopvulling 12
4.1.2 Bepalen bestaande bodemkwaliteit 12
4.2 Stimuleren hergebruik van grond tegen minder kosten 13
5 De bodemkwaliteitskaart 14
5.1 Beschrijving bodemkwaliteit 14
5.2 De bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel 14
5.3 Opstellen bodemkwaliteitskaart 14
5.4 Bodemkwaliteitskaart en (on)verdachte locaties 15
5.5 Reikwijdte bodemkwaliteitskaart 15
5.6 Bodemkwaliteitskaart en bodembeheergebied in Twente 16
5.7 Uitbreiden bodembeheergebied met omliggende gemeenten 16
5.8 Ontgraven en toepassen van grond zonder bodemkwaliteitskaart 17
5.9 Overige gebruiksmogelijkheden bodemkwaliteitskaart 17
5.10 Actualisatie bodemkwaliteitskaart 17
6 Bodemkwaliteitsklassen 18
6.1 Uniforme klassen in de regio 18
6.2 Drie bodemkwaliteitsklassen 18
6.2.1 AW2000 18
6.2.2 Wonen 18
6.2.3 Gebiedsgericht 19
6.2.4 Niet-gezoneerde gebieden 20
6.2.5 Bijzondere gebieden en locaties binnen ons bodembeheergebied 21
6.3 De risicotoolbox 22
6.4 Bodemfunctieklassenkaart 22
6.5 Grond afkomstig van buiten het bodembeheergebied 22
6.6 Aanvullende voorwaarden en specifieke situaties 22

7 Handhaving, bevoegdheden en monitoring 25
7.1 Afhandeling melding 25
7.2 Toezicht en handhaving door Omgevingsdienst Twente 25
7.3 Monitoring en evaluatie 25
Bijlage 1 Begrippenlijst 27
Bijlage 2 Inspraak 29
Bijlage 3 Checklist mogelijk verdachte locatie 30
Bijlage 4 Verslagen overleg andere organisaties 32
Bijlage 5 Rapportage Regionale bodemkwaliteitskaart Twente 33
Bijlage 6 Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel 34
Bijlage 7 Beoordeling en advies GGD 36

Samenvatting
Op 1 juli 2008 is het hoofdstuk Grond en baggerspecie voor landbodem van het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit was in Twente aanleiding om samen te werken bij het opstellen van nieuw beleid voor ontgraven en toepassen van grond. Resultaat van deze samenwerking was in 2010 een uniforme bodemkwaliteitskaart en de Nota bodembeheer Twents beleid veur oale groond. Inmiddels zijn we ruim zeven jaar verder. Voor de deelnemende gemeenten is dit aanleiding geweest het bestaande beleid te actualiseren. Ten opzichte van het bestaande beleid zijn de deelnemende gemeenten nu een stap verder gegaan. Er is nu slechts één bodemkwaliteitskaart met een bijbehorende nota bodembeheer voor het gehele Twentse grondgebied opgesteld. Hiermee is uitvoering gegeven aan de wens te komen tot een verdere uniformering en vereenvoudiging van het beleid voor ontgraven en toepassen van grond.

Uniforme bodemkwaliteitsklassen
De deelnemende gemeenten hebben net als het bestaande beleid weer gekozen voor gebiedsspecifiek beleid. Dit maakt het mogelijk om voor het gehele grondgebied (uniforme) bodemkwaliteitsklassen en gebiedsgerichte normen (lokale maximale waarden) vast te stellen. Omdat de deelnemende gemeenten dezelfde bodemkwaliteitskaart met bijbehorende nota bodembeheer vaststellen ontstaat één beleid voor het gehele grondgebied. Deze verdere uniformering en vereenvoudiging gaat niet ten koste van het oorspronkelijke uitgangspunt: behoud van de goede bodemkwaliteit in Twente.

Bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel
De regionale bodemkwaliteitskaart is een bewijsmiddel om binnen het grondgebied van Twente grond te mogen ontgraven en toe te passen. Als sprake is van een verdachte locatie mag de bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt als bewijsmiddel. Dan moet een ander bewijsmiddel worden aangeleverd waaruit de bodemkwaliteit van de grond blijkt. Bijvoorbeeld een partijkeuring. Voor grootschalige toepassingen zoals een geluidwal zijn algemene regels opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. De bodembeheernota en de bodemkwaliteitskaart zijn hier niet op van toepassing.

De regionale bodemkwaliteitskaart is geldig voor het aangewezen bodembeheergebied. Dit betreft bijna het totale gemeentelijk grondgebied in Twente. Ook enkele zandvangen en waterlopen van de Regge en de Dinkel maken hiervan onderdeel uit. Door dit grote toepassingsgebied zijn er veel afzetmogelijkheden voor partijen grond zonder dat extra kosten hoeven te worden gemaakt voor bodemonderzoek en partijkeuringen. Wel moet worden voldaan aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de nota bodembeheer.

Regionale bodemkwaliteitsklassen
De bodemkwaliteit van het grondgebied in Twente is in de volgende klassen ingedeeld:
1. *AW2000*
2. *Wonen*
3. *Gebiedsgericht*.

Grond uit de gebieden met klasse *AW2000* is vrij toepasbaar binnen het hele bodembeheergebied. Voor de klasse *Wonen* geldt dat de kwaliteit van de bodem uit deze klasse minder is dan die uit de klasse *AW2000*, maar wel geschikt voor wonen en/of recreëren. Grond uit de klasse *Wonen* mag niet worden toegepast in een gebied met de klasse *AW2000*. Zo wordt de goede bodemkwaliteit in deze *AW2000*-gebieden behouden. De klasse *Gebiedsgericht* geeft de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden eigen bodemkwaliteitsnormen vast te stellen. Vaak is dit een gevolg van intensief gebruik van een gebied (bijvoorbeeld het centrumgebied) of de aanwezigheid van specifieke bodem verontreinigende stoffen (als gevolg van industrie in het verleden) in een gebied. Uitwisseling van partijen grond uit deze gebieden is aan strikte voorwaarden verbonden.

Bevoegdheden
De gemeenteraad is bevoegd tot het vaststellen van lokale maximale waarden voor het grondgebied van zijn gemeente. Voor een goede en adequate uitvoering van het beleid hebben de gemeenteraden een aantal bevoegdheden gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Voorbeelden hiervan zijn:

- het (fysiek) aanpassen van de bodemkwaliteitskaart nadat de gemeenteraad voor een gebied van de gemeente gewijzigde lokale maximale waarden heeft vastgesteld en
- het vaststellen van checklisten.

Monitoren en evalueren
Om te waarborgen dat het beleid voldoet aan de praktijk en aan nieuwe ontwikkelingen monitoren de gemeenten het beleid periodiek. De nota bodembeheer geeft aan hoe dit gebeurt en welke onderwerpen worden gemonitord. Resultaten van deze monitoring kunnen eventueel leiden tot aanpassingen van het beleid.

1 Inleiding

In 2009 startten we binnen Twente met de opstelling van regionaal beleid voor het ontgraven en toepassen van grond. Resultaat hiervan was de nota bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond'. In de jaren erna hebben diverse gemeenten binnen onze regio dit beleid vastgesteld. Inmiddels zijn we ruim zeven jaar verder. De regelgeving verplicht ons het bestaande beleid te actualiseren. Daarom hebben wij deze nota bodembeheer opgesteld. Hierin staat hoe wij de komende jaren omgaan met het ontgraven en toepassen van grond in Twente.

1.1 Doel en reikwijdte

Deze nota bodembeheer bevat de voorwaarden die gelden voor het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten. Dit vervangt het bestaande beleid zoals opgenomen nota bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond'.

Deze nota bodembeheer heeft geen betrekking op het toepassen van bouwstoffen. Hiervoor gelden de voorwaarden zoals opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit.

Ook thema's zoals archeologie, niet-gesprongen explosieven en flora en fauna vallen buiten het bereik van deze nota bodembeheer. Hiervoor verwijzen wij naar de daarvoor opgestelde wet- en regelgeving.

1.2 Leeswijzer

Het eerstvolgende hoofdstuk gaat in op de achtergronden van deze bodembeheernota. Aansluitend komt het wettelijk kader aan de orde.

In hoofdstuk 4 leest u over de beleidsmatige keuze die wij hebben gemaakt. Het daaropvolgende hoofdstuk richt zich op het instrument bodemkwaliteitskaart. Ook komt in dit hoofdstuk de bodemkwaliteitskaart als wettig bewijsmiddel aan de orde.

Hoofdstuk 6 gaat in op de bodemkwaliteitsklassen. Tenslotte besteden we in hoofdstuk 7 aandacht aan handhaving, de bevoegdheden van de gemeenteraad en het college, en gaan we in op monitoring en evaluatie van het beleid.

2 Achtergrond

Dit hoofdstuk gaat kort in op de samenwerking tussen de gemeenten. Ook komen de uitgangspunten van deze nota bodembeheer aan de orde.

2.1 Betrokken organisaties

Alle Twentse gemeenten werkten samen aan de totstandkoming van deze nota bodembeheer. Ten opzichte van 2010 is het aantal deelnemende gemeenten toegenomen. Het gaat nu om de volgende organisaties:

- gemeente Almelo
- gemeente Borne
- gemeente Dinkelland (Noaberkracht)
- gemeente Enschede
- gemeente Haaksbergen
- gemeente Hellendoorn
- gemeente Hengelo
- gemeente Hof van Twente
- gemeente Losser
- gemeente Oldenzaal
- gemeente Rijssen-Holten
- gemeente Tubbergen (Noaberkracht)
- gemeente Twenterand
- gemeente Wierden

Ook het waterschap Vechtstromen was betrokken bij het opstellen van deze nota bodembeheer.

2.2 Uniformiteit en duurzaamheid

In 2010 golden de volgende beleidsuitgangspunten:

- de regels en voorwaarden voor bodembeheer in Twente moeten zo uniform mogelijk zijn;
- de kosten voor het ontgraven en toepassen van grond tussen de gemeenten moeten zo laag mogelijk zijn en
- er moet duurzaam worden omgegaan met de bodem en vrijkomende grond in Twente.

Deze uitgangspunten zijn onveranderd gebleven. Wel zijn we een stap verder gegaan. In 2010 spraken we de intentie uit om met elkaar te komen tot één nota bodembeheer in de toekomst. Dit draagt namelijk niet alleen bij aan een verdere uniformering, maar leidt ook tot kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten en de organisaties die in de praktijk werken met partijen grond. Met deze nota bodembeheer lossen wij onze intentie in: één nota bodembeheer en één bodemkwaliteitskaart voor alle gemeenten in Twente.

2.3 Monitoring bestaand beleid

De bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer 2010 hebben wij tussentijds gemonitord. Dit hebben we op diverse manieren gedaan. Enerzijds door partijen grond te registreren en anderzijds door signalen uit de praktijk op te pikken en vast te leggen. Deze resultaten en ervaringen hebben wij betrokken bij het opstellen van de nu voorliggende nota bodembeheer. Op basis hiervan hebben we een verdere vereenvoudiging van het beleid door kunnen voeren (terugbrengen van het aantal bodemkwaliteitsklassen) en geconstateerd dat het bestaande niveau van bescherming van de bodem voortgezet moet worden. Deze uitgangspunten vormen een rode draad binnen het geactualiseerde beleid.

2.4 Inspraak

Deze nota bodembeheer heeft op grond van het Besluit bodemkwaliteit voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Bijlage 2 bevat een overzicht van de ingebrachte zienswijzen, onze reactie op deze zienswijzen en overige wijzigingen.

3 Wettelijk kader

Het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit bevatten regels voor het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie (bodembeheer). Daarnaast bevatten dit besluit en deze regeling ook kwaliteitseisen voor bedrijven die grond ontgraven en toepassen. Deze kwaliteitseisen komen verder niet meer aan de orde in deze nota.

Het Besluit bodemkwaliteit biedt gemeenten twee mogelijkheden voor het vaststellen van beleid:

1. generiek beleid of
2. gebiedsspecifiek beleid.

3.1 Generiek beleid

Als een gemeente kiest voor generiek beleid dan gelden de landelijk vastgestelde bodemkwaliteitsnormen voor deze gemeente. De gemeente heeft dan niet de mogelijkheid om eigen normen vast te stellen. Wij kiezen hier wel voor. Daarom is het generiek beleid niet van toepassing. Een verdere bespreking van dit beleid laten wij hier dan ook achterwege.

3.2 Gebiedsspecifiek beleid

Gebiedsspecifiek beleid maakt het voor gemeenten mogelijk om eigen beleidskeuzes te maken op het gebied van bodembeheer. Door rekening te houden met gebiedsspecifieke kenmerken kan een gemeente per gebied eigen bodemkwaliteitsnormen vaststellen. Het Besluit bodemkwaliteit noemt deze normen '*lokale maximale waarden*'.

Gebiedsspecifiek beleid verplicht de gemeente haar beleidskeuzes vast te leggen in een nota bodembeheer. In 2010 deden de deelnemende gemeente dat in hun eigen (in gezamenlijkheid opgestelde) nota bodembeheer. Ondanks de gezamenlijke opstelling van het beleid waren er toch nog verschillen tussen de gemeenten. Nu stellen wij als deelnemende gemeenten niet meer apart een nota bodembeheer vast, maar stellen we allemaal dezelfde nota vast. Ten opzichte van 2010 zijn hierdoor de verschillen verkleind en is de uniformiteit vergroot.

Het Besluit bodemkwaliteit geeft een aantal voorwaarden[1] waaraan het beleid moet voldoen:

- er sprake is van standstill (geen achteruitgang) op gebiedsniveau;
- er is een bodemfunctieklassenkaart opgesteld;
- het risiconiveau van de gekozen lokale maximale waarden wordt berekend met behulp van de risicotoolbox;
- de lokale maximale waarden mogen het saneringscriterium van de Wet bodembescherming niet overschrijden.

Het besluit bevat ook nog procedurele voorwaarden voor het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid:

- een ieder wordt in de gelegenheid gesteld om zijn of haar zienswijze over de nota bodembeheer te geven;
- de gemeenteraad van de gemeente stelt het gebiedsspecifieke beleid vast.

In hoofdstuk 4 gaan we hier nader op in.

3.3 Grootschalige toepassingen

Het Besluit bodemkwaliteit maakt het mogelijk grootschalige toepassingen (grond of baggerspecie) uit te voeren. Voor deze toepassingen bevat het Besluit bodemkwaliteit eigen

[1] Het Besluit bodemkwaliteit geeft meer voorwaarden aan dan in deze bodembeheernota zijn genoemd. Deze nota bodembeheer geeft alleen de voorwaarden aan die gelden voor de deelnemende gemeenten in Twente.

regels en voorwaarden. Onze nota bodembeheer is dan niet van toepassing. Wel kan onze bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor grootschalige toepassingen.

Voorwaarden voor een grootschalige toepassing zijn:
1. de toepassing heeft een minimaal volume van 5.000 m^3 en
2. de toepassing heeft een minimale hoogte van 2 meter (tenzij sprake is van leeflaag of (spoor)wegen want dan geldt een minimale hoogte van 0,5 meter).

Het Besluit bodemkwaliteit noemt de volgende grootschalige toepassingen:
- toepassingen van grond en baggerspecie in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen;
- toepassingen van grond en baggerspecie voor het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving;
- toepassingen van grond en baggerspecie in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart;
- toepassing van grond en baggerspecie in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen.

Bij een grootschalige toepassing treedt de gemeente waar dit plaatsvindt altijd in overleg met degene die deze grootschalige toepassing uitvoert.

3.4 Wet bodembescherming
Het Besluit bodemkwaliteit heeft ook gevolgen voor het saneren van een bodemverontreiniging op grond van de Wet bodembescherming. De Circulaire bodemsanering 2013 bevat regels die ervoor zorgen dat saneren en het toepassen van grond op een saneringslocatie op elkaar is afgestemd. Zo geldt dat bij het ontgraven van grond uitgegaan wordt van functiegericht en kosteneffectief saneren.
Als grond van elders wordt aangevoerd op de saneringslocatie (bijvoorbeeld om een leeflaag van grond aan te brengen), dan is het uitgangspunt dat dit moet voldoen aan de bodemkwaliteitskaart.

3.5 Doorkijk Omgevingswet
Het Rijk werkt op dit moment aan de Omgevingswet. Doel hiervan is het aantal wetten en regels op het gebied van leefomgeving te verminderen. Een onderdeel hiervan is bodem. Bodem neemt naast een aantal andere milieuthema's (zoals geluid) een wat aparte plek in binnen dit traject. In plaats van opname van deze thema's in de Omgevingswet zijn ze verwerkt in zogenaamde Aanvullingswetten en -besluiten. Voor bodem zijn dat de Aanvullingswet en het Aanvullingsbesluit bodem. Uitgangspunten van deze Aanvullingswet bodem zijn:
1. bodembescherming;
2. bodemkwaliteit als onderdeel van de leefomgevingskwaliteit;
3. duurzaam en doelmatig bodembeheer.

Wij hebben de uitgangspunten van de nieuwe wetgeving vergeleken met de inhoud van het nu voorliggende beleid. Op basis van deze vergelijking concluderen wij dat ons beleid aansluit bij de uitgangspunten van de nieuwe wetgeving. Daarom verwachten wij te zijner tijd de regels uit de Omgevingswet voor bodembeheer eenvoudig te kunnen implementeren binnen onze gemeenten.

3.6 Overige regelgeving

Op het ontgraven en toepassen van grond kunnen nog meer wetten en regels van toepassing zijn. Hierbij kan gedacht worden aan flora en fauna, archeologie, ruimtelijke regelgeving etc. De initiatiefnemer zal hier rekening mee moeten houden.

4 Gebiedsspecifiek beleid

In dit hoofdstuk geven we aan waarom wij als regio hebben gekozen voor gebiedsspecifiek beleid.

4.1 Behoud goede bodemkwaliteit binnen Twente

Net als in 2010 is het behoud van de goede bodemkwaliteit een belangrijke voorwaarde geweest bij het opstellen van deze geactualiseerde nota bodembeheer. Dit sluit aan bij het bijzondere karakter van Twente en zijn omgeving: groen en rust.

Uit een in 2010 uitgevoerde inventarisatie bleek al dat het generiek beleid niet voldeed aan deze voorwaarde. De landelijke werkwijze waarborgt naar onze mening onvoldoende de gebiedsspecifieke kenmerken van onze regio. Voor de actualisatie van deze nota bodembeheer is opnieuw gekeken naar het generieke beleid. Op basis hiervan trekken wij dezelfde conclusie als in 2010: het generiek beleid waarborgt onvoldoende het belang van een goede bodemkwaliteit in Twente. De argumenten uit 2010 zijn ook nu weer bepalend voor deze conclusie. Voor de volledigheid herhalen wij in de volgende paragrafen onze argumenten uit 2010.

4.1.1 Voorkomen normopvulling

Het generiek beleid van het Besluit bodemkwaliteit houdt geen rekening met gebiedsspecifieke kenmerken. Het houdt alleen rekening met een bepaalde functie van een gebied en de bodemkwaliteitsklasse van een gebied. Valt een gebied in een bepaalde klasse? Dan mag in dat gebied grond worden toegepast met een kwaliteit die overeenkomt binnen de bandbreedte van die klasse. De bestaande bodemkwaliteit van dat gebied kan veel beter zijn dan de klasse aangeeft. Het generieke beleid houdt hier geen rekening mee. De klasse is leidend voor het toepassen van grond. Het gevolg is een ongewenste normopvulling (lees: verslechtering van de bodemkwaliteit) van de bestaande bodemkwaliteit in dat gebied.

Toelichting: Het generiek beleid deelt een zone met een bodemkwaliteit die gering de klasse Wonen overschrijdt in als klasse Industrie. Terwijl de bodemkwaliteit in de praktijk veel beter is dan klasse Industrie. Door deze wettelijke indeling wordt het mogelijk om partijen met grond toe te passen in dat gebied met de kwaliteit Industrie. Hierdoor kan de bestaande bodemkwaliteit (die net iets de klasse Wonen overschrijdt) ongewenst worden verslechterd: de bodemkwaliteit mag namelijk achteruitgaan tot de bovenkant van de normgrens klasse Industrie. Dit willen wij niet en daarom spreken wij van een ongewenste normopvulling.

Uit de beschikbare bodemgegevens binnen de deelnemende gemeenten en een analyse hiervan bleek dat zich een ongewenste normopvulling zou kunnen voordoen. Daarom kiezen wij niet voor het vaststellen van het generiek beleid in Twente.

4.1.2 Bepalen bestaande bodemkwaliteit

Het bepalen van de bestaande bodemkwaliteit (de wijze waarop) hangt samen met het behoud van de goede bodemkwaliteit. Dit is voor ons nog een reden geweest om gebiedsspecifiek beleid op te stellen en niet te kiezen voor generiek beleid. De bodemkwaliteit van een gebied wordt namelijk bepaald door een zogenaamde percentielwaarde. Deze percentielwaarde is een statistische waarde. En wordt gebruikt om van alle beschikbare bodemgegevens de gemiddelde bodemkwaliteit in een gebied vast te stellen.

Het generiek beleid maakt gebruik van het gemiddelde om de bodemkwaliteit van een gebied te bepalen. Dit gemiddelde bevat de nodige onzekerheden, want ruwweg de helft van de gebruikte bodemgegevens hoeft niet overeen te komen met deze gemiddelde bodemkwaliteit. Vervolgens wordt wel op basis van het dit gemiddelde de bodemkwaliteit in een gebied bepaald en uiteindelijk vastgesteld.

Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het landelijk (generieke) beleid hebben wij geïnventariseerd wat het gebruik van het gemiddelde zou betekenen voor onze regio. Hieruit blijkt dat het gebruik van het gemiddelde leidt tot een bodemkwaliteit die geen goed beeld geeft van ons grondgebied. Hierdoor zou een ongewenste vermenging van grond van verschillende kwaliteit kunnen optreden. Het gevolg is een verslechtering van gebieden die beschikken over een bestaande goede bodemkwaliteit. Gelet op ons uitgangspunt om de goede bodemkwaliteit in Twente te willen behouden, vinden wij het voorgaande niet wenselijk.

Een betrouwbaarder beeld van de bodemkwaliteit leidt minder snel tot ongewenste vermenging van schone en viezere grond. De bestaande (goede) bodemkwaliteit blijft hierdoor behouden. Daarom hebben wij met elkaar gekozen voor het gebruik van een percentielwaarde, de P80. Bij de P80 komt namelijk 80% van de bodemkwaliteit, zoals blijkt uit de beschikbare bodemgegevens, met elkaar overeen. De marges zijn hierdoor een stuk minder dan bij het gemiddelde waardoor een betrouwbaarder beeld ontstaat van de bodemkwaliteit in een gebied. Dit borgt optimaal de bestaande goede bodemkwaliteit.

4.2 Stimuleren hergebruik van grond tegen minder kosten

Een andere belangrijke voorwaarde voor ons is het stimuleren van hergebruik van grond tussen gemeenten. Minder administratieve lasten en lagere kosten dragen hier in belangrijke mate aan bij. Op basis van gebiedsspecifiek beleid is het mogelijk om te werken met een groot bodembeheergebied en één bodemkwaliteitskaart waarvoor uniforme regels en voorwaarden gelden. Kosten voor het ontgraven en toepassen van grond kunnen laag worden gehouden omdat aanvullende onderzoeken en/of partijkeuringen niet nodig zijn. Uiteraard moet dan wel voldaan worden aan de voorwaarden uit deze nota bodembeheer. Dit lichten we toe in het volgende hoofdstuk.

5 De bodemkwaliteitskaart

Dit hoofdstuk beschrijft wat een bodemkwaliteitskaart is, waarvoor deze wordt gebruikt en hoe deze moet worden gebruikt.

5.1 Beschrijving bodemkwaliteit

De bodem is nooit helemaal schoon. Het menselijk gebruik van de bodem door de vele eeuwen heen is van invloed op de kwaliteit van deze bodem. Daarnaast zijn ook van nature al stoffen aanwezig in de bodem. Uiteindelijk zijn de intensiteit en vorm van het gebruik en de mate van aanwezigheid van natuurlijke stoffen bepalend voor de bodemkwaliteit.

De bodemkwaliteitskaart geeft aan wat de bestaande, gebiedseigen bodemkwaliteit is van een gebied. Deze bodemkwaliteitskaart bestaat uit een ontgravingskaart en een toepassingskaart[2]. Per kaart wordt onderscheidt gemaakt tussen boven- (0 - 0,5 m-mv) en ondergrond (0,5-2,0 m-mv). Door de kaarten te gebruiken wordt ongewenste vermenging van partijen grond voorkomen.

De ontgravingskaart beschrijft de bestaande bodemkwaliteit van:
1. de grond op een ontgravingslocatie en
2. de grond van de ontvangende bodem op een toepassingslocatie.

De toepassingskaart geeft de gewenste kwaliteit van de bodem aan op de locatie waar de partij grond wordt toegepast. Deze kaart wordt niet gebruikt om de kwaliteit van de partij grond vast te stellen. Daarvoor geldt de ontgravingskaart.

De beide kaarten met de bijbehorende toelichting zijn opgenomen in het rapport Regionale bodemkwaliteitskaart Twente, Witteveen+Bos, ES349-1, 23-3 2018. Zie bijlage 5 van deze nota bodembeheer.

5.2 De bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Het Besluit bodemkwaliteit bepaalt dat voor het ontgraven en toepassen van grond een milieuhygiënische verklaring (hierna: bewijsmiddel) nodig is. De bodemkwaliteitskaart is een dergelijk geldig bewijsmiddel, mits deze volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten is opgesteld.

De bodemkwaliteitskaart kan niet altijd als bewijsmiddel worden gebruikt. Het Besluit bodemkwaliteit bepaalt namelijk dat:
1. een (in situ)partijkeuring altijd voorgaat als bewijsmiddel ten opzichte van de bodemkwaliteitskaart;
2. een verkennend bodemonderzoek (hierna: bodemonderzoek) altijd voorgaat als bewijsmiddel ter bepaling van de kwaliteit van de ontvangende bodem ten opzichte van de bodemkwaliteitskaart.

Voor een schematische weergave van het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel verwijzen wij naar bijlage 6.

5.3 Opstellen bodemkwaliteitskaart

Onze bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de landelijke Richtlijn bodemkwaliteitskaarten[3]. Het bovengenoemde rapport van Witteveen+Bos gaat nader in op de gevolgde werkwijze bij het opstellen van onze bodemkwaliteitskaart. Hierdoor voldoen wij aan de voorwaarde uit het Besluit bodemkwaliteit en kan onze bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als wettig bewijsmiddel voor het ontgraven en toepassen van grond.

---

[2] In deze nota wordt met bodemkwaliteitskaart zowel de ontgravings- als de toepassingskaart bedoeld. Als niet beide kaarten worden bedoeld dan is dit aangegeven door alleen de desbetreffende (ontgravings- of toepassings)kaart te noemen.

[3] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, Ministerie van VROM en Ministerie van VenW, 3 september 2007.

5.4 Bodemkwaliteitskaart en (on)verdachte locaties

Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteitskaart niet gebruikt mag worden als bewijsmiddel voor een locatie die mogelijk verontreinigd is (een verdachte locatie).

Wij gebruiken de volgende criteria om een mogelijk verdachte locatie vast te stellen:

- locaties die in het Landsdekkend beeld (LDB) zijn opgenomen. Bij het samenstellen van het LDB is o.a. gebruik gemaakt van het tankbestand, milieusystemen en het bodeminformatiesysteem. Het gaat daarbij om klasse 3 t/m 8. Het LDB is als geheel in het bodeminformatiesysteem opgenomen;
- locaties op minder dan 25 meter ligt van een onvoldoende onderzochte klasse 5 t/m8 LDB-locatie;
- locaties die asbestverdacht zijn;
- locaties op minder dan 25 meter van een bekende grondverontreiniging ligt (>interventiewaarde);
- locaties waar uit de milieucontroles overtredingen blijken van de bodembeschermende voorschriften;
- locaties waar op basis van zintuiglijke waarneming (onder andere 10% bodemvreemd materiaal, zichtbaar asbest, kleur of geur) sprake is mogelijke verontreiniging;
- locaties die bij het opstellen van de bodemkwaliteitskaart zijn afgevallen (zogenaamde uitbijters zoals verdachte locaties);
- locaties die gesaneerd zijn en waar restverontreiniging is achtergebleven.

Voor de toepasser van de grond hebben wij een checklist opgesteld. Zie bijlage 3 van deze nota bodembeheer. Deze checklist moet door de toepasser worden ingevuld en tegelijk met de melding worden ingediend. Op basis van de ingevulde gegevens ontstaat al snel een indicatie of er sprake is van een mogelijk verdachte locatie.
De toepasser kan er ook voor kiezen om een vooronderzoek volgens de NEN5725 uit te voeren op een locatie. Als dit aan de orde is, dan kan hij voor de onverdachte delen van deze locatie, de bodemkwaliteitskaart wel als bewijsmiddel gebruiken. De toepasser moet dit afstemmen met het bevoegd gezag.

Is sprake van een mogelijk (asbest)verdachte locatie? Dan kan de toepasser van de grond een verkennend bodemonderzoek NEN 5740, of in geval van asbest NEN 5707, laten uitvoeren. Hiermee kan worden vastgesteld of daadwerkelijk sprake is van een verdachte locatie. Als dit het geval is, dan mag de bodemkwaliteitskaart niet als bewijsmiddel worden gebruikt. Er moet dan alsnog een partijkeuring worden uitgevoerd om de kwaliteit van de grond vast te stellen.
Blijkt uit het verkennend onderzoek daarentegen dat de locatie niet verdacht is. Dan kan de grond alsnog worden toegepast met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. Dit moet wel worden afgestemd met het bevoegd gezag. Een aanvullende partijkeuring is dan niet nodig.

Een mogelijk verdachte locatie kan ook worden aangetroffen tijdens graafwerkzaamheden. Als dit zich voordoet dan moet contact worden opgenomen op met de gemeente dan wel Omgevingsdienst waarin deze graafwerkzaamheden plaatsvinden. Met de initiatiefnemer maakt de gemeente vervolgens afspraken over het wel of niet kunnen gebruiken van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. Gaat de grond naar een andere gemeente. Dan maakt de toepasser met die gemeente dan wel Omgevingsdienst nadere afspraken over het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel.

5.5 Reikwijdte bodemkwaliteitskaart

In de volgende situaties is de bodemkwaliteitskaart niet van toepassing:

- de toepassingslocatie bevindt zich buiten het bodembeheergebied van deze nota bodembeheer;
- het ontgraven en toepassen vindt plaats op meer dan twee meter diepte;

- de grond wordt tijdelijk uitgenomen (het Besluit bodemkwaliteit bevat hiervoor zelf regels en voorwaarden) en op of nabij dezelfde plaats zonder bewerking (met uitzondering van zeven) teruggeplaatst;
- de grond wordt toegepast op een waterbodem of in oppervlaktewater op locaties die zijn uitgezonderd van de bodemkwaliteitskaart;
- vrijkomende baggerspecie wordt verspreid op een aangrenzend perceel overeenkomstig de hiervoor geldende regels;
- het toepassen van de grond vindt plaats in de vorm van een grootschalige toepassing.

In al deze situaties wordt teruggevallen op de regels en voorwaarden zoals opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Hiervoor kan contact worden opgenomen met de desbetreffende gemeente dan wel Omgevingsdienst waarin de activiteiten plaatsvinden.

5.6 Bodemkwaliteitskaart en bodembeheergebied in Twente

Het bodembeheergebied is het totale grondgebied in Twente waarvoor onze bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel kan worden gebruikt. Het Besluit bodemkwaliteit geeft de volgende beschrijving van een bodembeheergebied:

'aaneengesloten, door het bestuursorgaan, bedoeld in …, afgebakend deel van de oppervlakte van een of meer gemeenten of het beheergebied van een of meer beheerders'[4].

Tot nu stelden we per gemeente een eigen nota bodembeheer en een bodemkwaliteitskaart vast. Vervolgens accepteerde iedere deelnemende gemeente de nota bodembeheer en de kaart van de andere deelnemende gemeente als bewijsmiddel. Zo werd het bodembeheergebied stapsgewijs uitgebreid en vergroot.

Met de vaststelling van deze geactualiseerde nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart gaat het anders. Eigenlijk een stuk eenvoudiger. Iedere deelnemende gemeente stelt deze nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart vast. Na vaststelling maakt de desbetreffende gemeente deel uit van het bodembeheergebied. Voordeel is dat er nu één bodemkwaliteitskaart geldt voor heel Twente. Bedrijven en organisaties die grond ontgraven en toepassen binnen het bodembeheergebied in Twente zien in één oogopslag waar deze grond in Twente kan worden toegepast.

5.7 Uitbreiden bodembeheergebied met omliggende gemeenten

Het gebiedsspecifiek beleid maakt het mogelijk om ons bodembeheergebied te verruimen. Hierdoor wordt de reikwijdte van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor grond ontgraven en toepassen uitgebreid.

Voor het uitbreiden van ons bodembeheergebied (bijvoorbeeld met omliggende regio's) gebruiken wij in ieder geval de volgende voorwaarden:
1. de kwaliteit van de ontgraven partij grond of baggerspecie is gebaseerd op de 80-percentielwaarde[5];
2. de kwaliteit van de ontgraven partij grond of baggerspecie is hetzelfde of beter dan de bodemkwaliteitsklasse van de locatie waar dit binnen onze bodembeheergebied wordt toegepast en
3. de bodemkwaliteitskaart is op vergelijkbare wijze op- en vastgesteld als de bodemkwaliteitskaart van de deelnemende gemeenten.

Als een gewenste uitbreiding van het bodembeheergebied aan de orde is, dan stemmen de deelnemende gemeenten dit met elkaar af.

---

[4] Zie artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit.

[5] Hier moet wel een correctie op lutum en humus hebben plaatsgevonden zodat de bodemkwaliteit met elkaar kan worden vergeleken.

5.8 Ontgraven en toepassen van grond zonder bodemkwaliteitskaart

Vindt het ontgraven van grond plaats buiten het bodembeheergebied? En is voor de ontgraven grond geen bodemkwaliteitskaart vastgesteld (Vliegveld Twente en het Combiplan Nijverdal: hiervoor is apart beleid vastgesteld)? Dan bepaalt het Besluit bodemkwaliteit dat een (in situ)partijkeuring de kwaliteit van deze grond moet vaststellen. Voor het toepassen van deze grond binnen ons bodembeheergebied geldt deze (in situ)partijkeuring als bewijsmiddel.

5.9 Overige gebruiksmogelijkheden bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart gebruiken wij naast het ontgraven en toepassen van grond ook voor:

- de strategiebepaling (afperking) van een uit te voeren bodemonderzoek;
- het voorbereiden van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten zoals woningbouw, bedrijventerreinen of natuurontwikkeling.

Binnen de regio is ook beleid opgesteld over hoe om te gaan met bouwen en het doen van bodemonderzoek. Dit beleid bevat de voorwaarden wanneer een bouwactiviteit is vrijgesteld van het doen van bodemonderzoek. Omdat niet alle deelnemende gemeenten dit beleid vaststellen zal de initiatiefnemer per gemeente moeten navragen welk beleid geldt voor het doen van bodemonderzoek bij bouwactiviteiten.

5.10 Actualisatie bodemkwaliteitskaart

Wij actualiseren de bodemkwaliteitskaart minimaal één keer per vijf jaar. Tussentijds monitoren we het beleid op diverse onderdelen. Hoofdstuk 7 gaat hier verder op in.

6 Bodemkwaliteitsklassen

De vorige twee hoofdstukken beschreven waarom wij gebiedsspecifiek beleid hebben opgesteld. Ook is het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel beschreven. Dit hoofdstuk gaat in op de bodemkwaliteitsklassen.

6.1 Uniforme klassen in de regio

De regionale bodemkwaliteitskaart is in verschillende deelgebieden (zones) ingedeeld. Deze indeling is in overeenstemming met de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten tot stand gekomen. Criteria voor het indelen van een zone zijn onder andere het voormalig gebruik (bijvoorbeeld druk stedelijk of buitengebied) en de ontstaansgeschiedenis (vooroorlogs versus nieuwbouw) van een gebied.

Na indeling van het bodembeheergebied in verschillende zones is overgegaan tot het bepalen van de bodemkwaliteitsklassen voor deze gebieden. Onze wens was om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het generieke beleid omdat dit de herkenbaarheid van ons eigen beleid bevordert. Dit wel onder de voorwaarde dat de bestaande goede bodemkwaliteit in de omgeving zou worden behouden.

6.2 Drie bodemkwaliteitsklassen

Vanaf nu onderscheiden we in de regio nog maar drie bodemkwaliteitsklassen. De bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer uit 2010 gingen nog uit van vier klassen. Door het goed en actief monitoren van het bestaande beleid kwamen we met elkaar tot de conclusie dat een verdere vereenvoudiging van het beleid mogelijk was. Een aparte bodemkwaliteitsklasse binnen het gebied *Wonen* (voorheen: *Stedelijk wonen*) was daarom niet meer nodig. Wij onderscheiden nu de volgende klassen:

1. *AW2000*
2. *Wonen*
3. *Gebiedsgericht*

De klasse *AW2000* bestrijkt samen met de klasse *Wonen* ongeveer 90% van ons totale bodembeheergebied. Hierdoor ontstaan veel uitwisselingsmogelijkheden van partijen grond binnen onze regio. Daarnaast sluiten we met deze klassen goed aan bij het landelijk generieke beleid dat ook uitgaat van de klassen *AW2000* en *Wonen*. Dit vereenvoudigt de eventuele uitwisseling van partijen grond met buiten de regio gelegen gemeenten maar ook bij de reguliere toetsing van een bodemonderzoek of partijkeuring.

6.2.1 AW2000

Gebieden met deze klasse hebben een goede bodemkwaliteit. Meestal bevinden deze klassen zich in het landelijk gebied of in nieuwbouwwijken. Als grond met klasse *AW2000* vrijkomt uit ons bodembeheergebied, dan kan dit overal binnen ons bodembeheergebied worden toegepast. Dus zowel in gebieden met dezelfde goede bodemkwaliteit als gebieden met een bestaande slechtere bodemkwaliteit. De bodemkwaliteitskaart geldt dan als voldoende bewijsmiddel.

6.2.2 Wonen

Hier gaat het om gebieden waar wordt gewoond en gewerkt. Als gevolg van deze activiteiten, heeft de bodem in deze gebieden een minder goede kwaliteit dan *AW2000*. Maar is het wel zeer geschikt om zonder risico’s te kunnen wonen en eventueel te gebruiken als tuin.

Grond uit gebieden met deze klasse mag *niet* worden toegepast in gebieden met de klasse *AW2000*. Hierdoor wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van deze *AW2000*-gebieden verslechtert. Verder mag de grond uit de klasse *Wonen* overal worden toegepast binnen het

geldende bodembeheergebied. De bodemkwaliteitskaart geldt dan als voldoende bewijsmiddel.

Uitzondering
Op het voorgaande geldt een belangrijke uitzondering voor moes- en/of volkstuincomplexen en woonlocaties met een individuele moestuin groter dan 100 m^2, die zich bevinden in gebieden met de bodemkwaliteitsklasse *Wonen*. Voor deze locaties geldt de voorwaarde dat alleen schone grond (*AW2000*) mag worden toegepast. Dit geldt zowel voor bestaande als nieuwe locaties met moes- of volkstuinen. Zo bereiken we op termijn een kwaliteitsverbetering van de grond op deze locaties.

6.2.3 Gebiedsgericht
Naast de klassen AW2000 en Wonen onderscheiden we nog een derde klasse: *Gebiedsgericht*. De bodemkwaliteit in deze gebieden kan niet in één van de voorgaande twee bodemkwaliteitsklassen worden ingedeeld. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- in een gemeente is een specifieke probleemstof in de bodem aanwezig die elders binnen het bodembeheergebied niet voorkomt;
- een gemeente wenst op termijn een betere bodemkwaliteit dan de bestaande bodemkwaliteit te bereiken in een bepaald gebied of
- een (toekomstig) ruimtelijke ontwikkeling binnen een gemeente leidt tot een nieuwe functie die een andere bodemkwaliteit vereist (bijvoorbeeld een bedrijventerrein wordt een woongebied).

Uitwisseling van partijen grond uit de zones *Gebiedsgericht* in de regio vinden wij niet wenselijk. Dit vanwege de doorgaans afwijkende bodemkwaliteit in die zones. Aan de andere kant is het wel wenselijk om uitwisseling van grond onder voorwaarden toe te staan binnen de eigen zone. Bij uitwisseling van en naar de zones *Gebiedsgericht* moet met het volgende rekening worden gehouden:
1. Voor het toepassen van grond afkomstig van *binnen de eigen zone* geldt een lokale maximale waarde (LMW) die gelijk is aan de 80-percentielwaarde van de eigen zone. Hiermee wordt ruimte gecreëerd om vrijkomende grond her te gebruiken binnen de eigen zone.
2. Voor het toepassen van grond afkomstig van *buiten de eigen zone* geldt de lokale maximale waarde (LMW) die afgestemd is op de functie, in geval van wonen, of de 80-percentielwaarde in geval van de functie industrie. Hiermee wordt voldaan aan het behoud van een goede bodemkwaliteit en een gestage verbetering op termijn.
3. Voorafgaand aan het ontgraven van een partij grond gelegen binnen de zone *Gebiedsgericht* moet minimaal een verkennend bodemonderzoek (NEN5740) worden uitgevoerd . Dit vanwege de grote verschillen in concentraties verontreinigende stoffen die binnen deze zone aanwezig kunnen zijn.

Onderstaande tabel 6.1 geeft aan welke eisen per zone *Gebiedsgericht* van toepassing zijn.

Tabel 6.1: Overzicht voorwaarden klasse *Gebiedsgericht* per gemeente

Zone	**1. LMW bij toepassing van grond binnen eigen zone**	**2. LMW bij toepassing grond van buiten eigen zone**	**3. Bodem-onderzoek noodzakelijk**
Oldenzaal historische ring	80-percentiel	Wonen	Ja
Hengelo Hart van Zuid	80-percentiel	Wonen	Ja
Hengelo Tuindorp	80-percentiel	Wonen	Ja

Zone	1. LMW bij toepassing van grond binnen eigen zone	2. LMW bij toepassing grond van buiten eigen zone	3. Bodem-onderzoek noodzakelijk
Hengelo bedrijfsterrein Twentekanaal	80-percentiel	80-percentiel	Ja
Enschede Centrum voor 1900	80-percentiel	Wonen	Ja

6.2.4 Niet-gezoneerde gebieden

Als laatste onderscheiden we gebieden die niet binnen de bodemkwaliteitskaart zijn gezoneerd. Daarmee is de bodemkwaliteit in deze gebieden niet ingedeeld in één van de drie klassen van deze bodemkwaliteitskaart, want:
1. Voor het deelgebied is al een bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer opgesteld in een ander kader:
- Combiplan Hellendoorn (deelgebied nr. 314, zie Rapportage bodemkwaliteitskaart, Witteveen+Bos, 23 maart 2018, ES349-1/18-004.422)
- Vliegveld Twente (deelgebied nr. 417)

2. Voor het deelgebied zijn onvoldoende waarnemingen beschikbaar om de huidige bodemkwaliteit te kunnen vastleggen. Voor deze deelgebieden is het generieke kader van toepassing voor het bepalen van de toepassingseis. Dit geldt voor de deelgebieden:
- Delden voor 1900 (deelgebied nr. 82)
- Ootmarsum voor 1900 (deelgebied nr. 164)
- Oldenzaal voor 1900 (deelgebied nr. 181)
- Oldenzaal historische industrie (deelgebieden nr. 184, 186, 190)

Voor de deelgebieden Combiplan Hellendoorn en Vliegveld Twente gelden voor het ontgraven en toepassen van grond de eisen uit het voor deze gebieden vastgestelde beleid. Bij uitwisseling van grond van en naar niet-gezoneerde zones binnen het bodembeheergebied moet met het volgende rekening worden gehouden:
1. Voor het toepassen van grond afkomstig van *binnen de eigen zone* geldt dat de toe te passen partij voorzien moet zijn van een erkend bewijsmiddel, doorgaans een partijkeuring. De kwaliteit van de ontvangende bodem moet inzichtelijk zijn met behulp van een erkend bewijsmiddel (doorgaans een verkennend bodemonderzoek NEN5740) als een slechtere kwaliteit dan AW2000 wordt toegepast. Voor de toepassingseis zie tabel 6.2.
2. Voor het toepassen van grond afkomstig van *buiten de eigen zone, maar afkomstig uit de regionale bodemkwaliteitskaart* geldt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem inzichtelijk moet zijn met behulp van een erkend bewijsmiddel (doorgaans een verkennend bodemonderzoek NEN5740) als een slechtere kwaliteit dan AW2000 wordt toegepast. Voor de definitieve toepassingseis zie tabel 6.2.
3. Voor het toepassen van grond van *buiten de eigen zone maar binnen de regionale bodemkwaliteitskaart* geldt dat de toe te passen partij grond voorzien moet zijn van een erkend bewijsmiddel, doorgaans een partijkeuring. Op basis van de resultaten kan de kwaliteit getoetst worden aan de toepassingseis.

Tabel 6.2: generiek toetsingskader

functie	Kwaliteit ontvangende bodem	Toepassingseis
niet gedefinieerd (landbouw/natuur)	AW2000	AW2000

Wonen	AW2000	AW2000
Industrie	AW2000	AW2000
niet gedefinieerd (landbouw/natuur)	Wonen	AW2000
Wonen	Wonen	Wonen
Industrie	Wonen	Wonen
niet gedefinieerd (landbouw/natuur)	Industrie	AW2000
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

6.2.5 Bijzondere gebieden en locaties binnen ons bodembeheergebied

Dit zijn gebieden en/of locaties binnen ons bodembeheergebied waarvoor aparte regels gelden. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende gebieden en/of locaties:

1. grondwaterbeschermingsgebieden;
2. afvalstortplaatsen en defensieterreinen;
3. spoorwegen en rijkswegbermen;
4. provinciale wegbermen;
5. gemeentelijke wegbermen.

Grondwaterbeschermingsgebieden: In de Omgevingsverordening Overijssel 2017 geeft de provincie Overijssel aan welke bodemkwaliteit geldt voor gebieden met gevoelige functies zoals waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden. Bij het ontgraven en toepassen van grond binnen ons bodembeheergebied nemen wij deze provinciale regels in acht. Deze regels kunnen strenger zijn dan de regels voor ontgraven en toepassen van grond zoals opgenomen in onze nota bodembeheer.

Afvalstortplaatsen en defensieterreinen: Uitgangspunt is dat voormalige afvalstortplaatsen worden aangemerkt als een van bodemverontreiniging verdachte locatie. De bodemkwaliteitskaart is dan niet van toepassing. In 2010 zijn afspraken gemaakt met beheerders van stortplaatsen. Dit geldt ook voor defensieterreinen binnen ons bodembeheergebied. Bijlage 4 bevat deze afspraken. Deze afspraken zijn nog steeds van kracht.

Spoorwegen en rijkswegbermen: Voor het ontgraven en toepassen van grond binnen zones van spoorwegen en emplacementen zijn in 2009 afspraken gemaakt met de spoorwegbeheerder. Dit geldt ook voor partijen grond van en naar rijkswegen. De gemaakte afspraken staan in bijlage 4. Deze afspraken zijn nog steeds van kracht.
Provinciale wegbermen: De provincie Overijssel heeft een wegbermenkaart voor provinciale wegen vastgesteld. Zo kan grond in de wegberm worden ontgraven en toegepast zonder extra onderzoek of een partijkeuring. De gemeenten (met uitzondering van de gemeente Enschede) accepteren de provinciale wegbermenkaart voor de provinciale wegen binnen hun beheersgebied. Wel geldt de voorwaarde dat vrijkomende grond uit provinciale wegbermen alleen binnen deze provinciale wegbermen mag worden toegepast. Het uitwisselen van grond afkomstig uit provinciale wegbermen met andere zones binnen de gemeente is niet toegestaan.

Gemeentelijke wegbermen: Een aantal Twentse gemeenten heeft gezamenlijk een wegbermenkaart vastgesteld. Niet alle gemeenten namen deel aan dit traject omdat niet alle gemeenten behoefte hadden aan een wegbermenkaart. Het ging om de volgende gemeenten: Almelo, Borne, Dinkelland, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen, Twenterand en Wierden. Grond die vrijkomt uit langs asfalt- of puin verharde wegen kan binnen de wegbermen van deze gemeenten op basis van de wegbermenkaart worden toegepast. Voor meer informatie hierover en de geldende regels verwijzen wij naar het geldende gemeentelijk beleid.

6.3 De risicotoolbox
De lokale maximale waarden mogen niet leiden tot risico's voor de volksgezondheid of ecologie bij bestaand of toekomstig gebruik van een gebied. Daarom schrijft het Besluit bodemkwaliteit voor dat een risicobeoordeling moet worden uitgevoerd. Deze risicobeoordeling wordt gedaan met de door het RIVM ontwikkelde 'risicotoolbox'.
Uit de risicobeoordeling, zie rapportage bodemkwaliteitskaart, blijkt dat onze lokale maximale waarden geen risico's opleveren voor mens, plant of dier.

Net als in 2009 hebben wij nu weer ons beleid ter toetsing voorgelegd aan de GGD. Zij heeft ons beleid getoetst en is akkoord met de toegepaste werkwijze. Wel adviseert ze ons om ook 'nieuwe stoffen' (zoals PFOA's (per-fluorverbindingen) bij het beleid te betrekken. Wij nemen dit advies van de GGD over door als regio deel te nemen aan diverse landelijke werkgroepen die zich bezighouden met nieuwe stoffen zoals PFOA's. En mochten wij signaleren dat nieuwe ontwikkelingen van invloed zijn op ons beleid, dan zullen wij ons beleid hierop aanpassen. Voor het volledige advies van de GGD verwijzen wij naar bijlage 7 van deze nota bodembeheer.

6.4 Bodemfunctieklassenkaart
Het Besluit bodemkwaliteit verplicht gemeenten een bodemfunctieklassenkaart vast te stellen. Deze kaart geeft de bodemfuncties binnen de gemeente aan.

Wij stellen de eigen gemeentelijke plattegrond vast als bodemfunctieklassenkaart. Deze plattegrond geeft namelijk een goed en recent overzicht geeft van de bestaande functies binnen een gemeente. Ook nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen in de plattegrond eenvoudig worden opgenomen. Zo is altijd sprake van een actuele kaart.

6.5 Grond afkomstig van buiten het bodembeheergebied
Voor grond van buiten het bodembeheergebied geldt de bodemkwaliteitskaart niet als wettig bewijsmiddel. Als grond van buiten toch binnen ons bodembeheergebied toegepast wenst te worden, dan moet hierover in overleg worden getreden met de gemeente waarbinnen de beoogde toepassing van grond plaatsvindt.

6.6 Aanvullende voorwaarden en specifieke situaties
In Twente kiezen we voor een afwijkend percentage bodemvreemd materiaal in partijen grond. Ook gaan we in sommige situaties wat meer praktisch om met het ontgraven en toepassen van grond. Hieronder volgt een opsomming van situaties.

Bodemvreemd materiaal
Grond bevat als gevolg van diverse activiteiten in de bodem materiaal wat er van nature niet thuishoort. We spreken dan van bodemvreemd materiaal. Voorbeelden van bodemvreemd materiaal zijn puin, kolen-as, sintels, plastic en glas. Vanaf 30 november 2018 maakt de Regeling bodemkwaliteit onderscheid tussen (1) steenachtige materialen of hout, en (2) ander bodemvreemd materiaal dan steenachtig materiaal of hout. Landelijk geldt de norm dat grond maximaal 20% (gewichtspercentage) aan steenachtige materialen of hout mag bevatten. Ander bodemvreemd materiaal zoals plastics en piepschuim mag alleen 'sporadisch' voorkomen in de bodem.

Uit de toelichting[6] bij de gewijzigde Regeling bodemkwaliteit blijkt dat er geen precieze criteria zijn om te bepalen hoeveel ander bodemvreemd materiaal in grond of baggerspecie mag voorkomen en daar is gekozen voor het begrip 'sporadisch'. Verder valt uit deze toelichting op te maken dat met de wijziging doeltreffend kan worden opgetreden in gevallen waarin het evident is dat meer dan sporadisch bodemvreemd materiaal in grond of baggerspecie voorkomt.

[6] Staatscourant 2018, nr. 68042, blz. 26.

Binnen het gebiedsspecifiek beleid bestaat de mogelijkheid voor gemeenten een lagere norm vast te stellen dan de landelijke norm. Van deze mogelijkheid maken wij als regio gebruik door de norm voor steenachtig materiaal of hout vast te stellen op 10% (gewichtspercentage). Voor ander bodemvreemd materiaal (zoals plastic of piepschuim) volgen wij de landelijke norm van ‘sporadisch’.

10% steenachtig materiaal of hout in grond of baggerspecie achten wij een in de praktijk (voor aannemers, grondbedrijven etc.) werkbaar percentage, zonder dat dit ten koste gaat van ons uitgangspunt om de goede bodemkwaliteit in Twente te behouden. Is het percentage meer dan 10% (gewichtspercentage) dan geven wij de voorkeur aan zeven van grond en baggerspecie ten opzichte van het storten ervan. Hierna kan de grond alsnog worden toegepast en wordt voorkomen dat het wordt gestort. Dit draagt bij aan een duurzaam hergebruik van grond en bagger.

Tenslotte merken wij nog op dat als een eigenaar van een perceel minder percentage bodemvreemd materiaal (dan 10%) wil ontvangen op zijn perceel, dat deze eigenaar hierover afspraken moet maken met degene die de grond toepast. Ook kunnen de deelnemende gemeenten in de regio en het waterschap voor eigen projecten een nadere afweging en afspraken maken over het toegestane percentage bodemvreemd materiaal (bijvoorbeeld omdat dit gewenst is gelet op het toekomstig gebruik van een gebied of locatie).

Asbest en arseen
Partijen grond met asbest erin komen voor in de praktijk. Wij willen risico’s voor de volksgezondheid als gevolg van asbest voorkomen. Daarom geldt altijd de voorwaarde dat bij toepassing van partijen grond de hoeveelheid aanwezige asbest het wettelijk criterium, dat geldt voor asbest, niet mag overschrijden. Als blijkt dat dit wel het geval is, dan is sprake van een ernstige bodemverontreiniging die in overeenstemming met de Wet bodembescherming moet worden gesaneerd.

Soms komt arseen van nature verhoogd voor in de bodem. Dit kan per gebied erg verschillen en valt niet af te bakenen. Daarom hebben we geen algemene regels hierover opgenomen in deze nota bodembeheer. Als er een vermoeden is dat in een gebied, waar men grond wil ontgraven en/of toepassen, verhoogde gehalten aan arseen voorkomen, dan treden wij in overleg met de initiatiefnemer. Ook van de initiatiefnemer verwachten wij dat deze aandacht heeft voor van nature voorkomende verhoogde gehalten in ons bodembeheergebied.

Toetsen van minerale olie bij regulier onderzoek
Tot nu toe gebruikten we als gemeenten het beleid dat bij lage concentraties aan minerale olie (< 100 mg/kg d.s. (droge stof)) geen correctie plaatsvindt voor organische stof. Zouden we deze correctie wel gaan toepassen in combinatie met de lage gehalten aan organische stof en de van nature aanwezige humuszuren in de Twentse bodem, dan is het gevolg hiervan dat veel partijen grond niet kunnen worden toegepast. Dit vinden wij niet wenselijk omdat dit ten koste gaat van het hergebruik van partijen grond. Bovendien blijft de goede bodemkwaliteit in Twente behouden. Daarom zetten wij het bestaande beleid voort door geen correctie toe te passen voor minerale olie (< 100 mg/kg d.s. (droge stof)).

Kabels en leidingen
Voor werkzaamheden ten behoeve van het aanleggen en vervangen van kabels en leidingen gebruiken we als regio een praktische benadering. Als deze werkzaamheden plaatsvinden in gebieden met bovengrond bodemkwaliteitsklasse *Wonen* of *Gebiedsgericht,* dan is deze kwaliteit representatief voor de bodem (binnen het werk) tot een diepte van één meter. Bij werkzaamheden die verder gaan dan één meter diepte geldt wel de voorwaarde van gescheiden ontgraven (om zo ongewenste vermenging van partijen grond met verschillende kwaliteit te voorkomen).

Bovenstaande praktische werkwijze bij kabels en leidingen komt ten gunste van de uitvoerbaarheid (apart ontgraven van de verschillende lagen is lastig in de praktijk) en handhaafbaarheid. Mogelijk dat schonere grond dieper dan een halve meter wordt vermengd met grond van slechtere kwaliteit afkomstig uit de eerste halve meter. Wij verwachten dat deze verslechtering zich slechts in beperkte mate zal voordoen omdat deze grondlaag door het leggen en het verrichten van werkzaamheden toch al geroerd is. Op gebiedsniveau met dezelfde klasse blijft de gemiddelde bodemkwaliteit ongewijzigd (standstill) zodat nog steeds wordt voldaan aan het Besluit bodemkwaliteit en de uitgangspunten van deze nota bodembeheer.

7 Handhaving, bevoegdheden en monitoring

Dit hoofdstuk behandelt de handhaving van dit beleid en het Besluit bodemkwaliteit. Daarna gaan we in op enkele bevoegdheden van de gemeenteraad en het college. We sluiten af met een paragraaf over monitoring en evaluatie van het beleid.

7.1 Afhandeling melding

Iedere melding wordt getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit, onze bodemkwaliteitskaart en de bijbehorende nota bodembeheer. Dit gebeurt door de Omgevingsdienst Twente. De uitkomst van deze toetsing wordt schriftelijk of digitaal aan de melder kenbaar gemaakt.

Het Besluit bodemkwaliteit bepaalt dat meldingen voor grondverzet minimaal vijf dagen voor uitvoering moeten zijn ingediend. Dit gebeurt via het centraal Meldpunt bodemkwaliteit van Bodem+ (Rijkswaterstaat).

Het melden van grondverzet is niet noodzakelijk als:

1. grond alleen wordt ontgraven;
2. grond wordt afgevoerd naar een grondbank of erkende verwerker;
3. het minder dan 50 m^3 schone grond betreft of
4. het een particulier is die zelf grond toepast (geldt niet indien een bedrijf dit namens de particulier uitvoert).

Het Besluit bodemkwaliteit geeft aan dat een reactie van het bevoegd gezag op een melding geen besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen de schriftelijke reactie van een gemeente op een ingediende melding staat dan ook geen bezwaar- of beroepsprocedure open.

7.2 Toezicht en handhaving door Omgevingsdienst Twente

Naar verwachting worden op 1 januari 2019 verschillende toezichthoudende taken door onze gemeenten overgedragen aan de Omgevingsdienst Twente. Zo ook de taken op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Met de omgevingsdienst maken wij afspraken over het beoordelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit en over het toezicht en de handhaving van het Besluit bodemkwaliteit door de omgevingsdienst.

7.3 Monitoring en evaluatie

We monitoren gezamenlijk op de volgende onderdelen:

- aantal meldingen grondverzet;
- aantal niet-geaccepteerde meldingen;
- hoeveelheid grondverzet binnen de gemeente en het totale bodembeheergebied;
- hoeveel overtredingen geconstateerd;
- soort van overtreding:
    - kernbepaling of niet?
    - recidive?
- aantal keren fysiek gehandhaafd;
- uitgevoerde verificatieonderzoeken op toegepaste grond;
- opgelegde sancties.

Ook hechten we veel waarde aan geluiden uit de praktijk en nieuwe ontwikkelingen. Daarom monitoren we ook op:

- de geconstateerde bodemkwaliteit van een partij grond in een bodemonderzoek of partijkeuring:
    - in vergelijking tot de vastgestelde lokale maximale waarde van die partij grond en
    - wat de reden is van deze afwijking;
- signalen van uitvoerende partijen:
    - adviesbureaus;

- grondverzetbedrijven;
- afdelingen binnen gemeente die grond ontgraven en toepassen.

Over de wijze van monitoren maken de deelnemende gemeenten nog nadere afspraken. Evaluatie van deze nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart vindt in ieder geval één keer per vijf jaar plaats als onderdeel van de verplicht uit te voeren actualisatie van het beleid.

Bijlage 1 Begrippenlijst

AW2000 ('schone' grond): De landelijke bodemkwaliteitsklasse voor schone grond. Het Besluit bodemkwaliteit staat het vaststellen van een lagere norm niet toe.

Besluit bodemkwaliteit: Het wettelijk kader voor bodembeheer.

Bodembeheergebied: Het aangewezen gebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart als wettig bewijsmiddel voor het ontgraven en toepassen van grond geldt.

Nota bodembeheer: Het verplichte document met gebiedsspecifiek beleid voor het ontgraven en toepassen van grond binnen het aangewezen bodembeheergebied.

Bodemfunctieklassenkaart: Een kaart met de verschillende functies in een gebied.

Bodemkwaliteitskaart: Een door de gemeente vastgestelde kaart die bestaat uit een ontgravings- en een toepassingskaart. Op deze kaarten staan de lokale maximale waarden. Deze kaart geldt als bewijsmiddel voor het ontgraven en toepassen van grond binnen het bodembeheergebied van de gemeente.

Bodemkwaliteitsklasse: De klasse waartoe een zone binnen het bodembeheergebied is ingedeeld.

Bodemvreemd materiaal: Materiaal dat van nature niet thuishoort in de bodem zoals glas, puin, plastic, etc.

De deelnemende gemeenten: Alle gemeenten die actief hebben bijgedragen aan de totstandkoming van deze bodembeheernota. En hun beleid overeenkomstig deze nota hebben vastgesteld of gaan vaststellen.

Delegatie: Het overdragen van bevoegdheden aan een ander bestuursorgaan dat zelf verantwoordelijk is voor de uitoefening van deze bevoegdheden.

Gebiedsspecifiek beleid: Beleidsvorm volgens het Besluit bodemkwaliteit waarbij gemeenten eigen lokale maximale waarden () vaststellen voor hun grondgebied.

Grootschalige toepassing: Volgens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen toepassingen met grond waarop de bodemkwaliteitskaart en de bodembeheernota niet van toepassing zijn. Het Besluit bodemkwaliteit vormt hiervoor het wettelijk kader.

Handhavingsstrategie: De voor een organisatie geldende strategie waarin de wijze van toezicht en handhaven is aangegeven bij overtreding van wettelijke normen.

Handhaving Uitvoeringsmethode Besluit bodemkwaliteit (HUM): Landelijke richtlijn voor organisaties die gebruikt wordt om het Besluit bodemkwaliteit te handhaven.

(in-situ)partijkeuring: Een wettig bewijsmiddel om de kwaliteit van de grond aan te tonen.

Klasse Gebiedsgericht: Een gebied met een bodemkwaliteit gebaseerd op locatiespecifieke omstandigheden die niet ingedeeld kan worden in één van de andere gebiedsspecifieke klassen.

Klasse AW2000: voor gebieden met schone grond binnen het bodembeheergebied.

Klasse Wonen: Lokale maximale waarde voor gebieden binnen het bodembeheergebied met de bodemkwaliteit *Wonen.*

Lokale maximale waarden: De bodemkwaliteit van een gebied of zone binnen het bodembeheergebied vastgelegd op de bodemkwaliteitskaart.

Normopvulling: Het effect waarbij de ruimte, die in het generiek beleid bestaat tussen de werkelijke bodemkwaliteit en de maximale kwaliteit van de toepasselijke bodemkwaliteitsklasse, wordt benut om grond van slechtere kwaliteit toe te passen dan de bestaande bodemkwaliteit in dat gebied.

Ontgravingskaart: Het onderdeel van de bodemkwaliteitskaart waarop de bodemkwaliteit is aangegeven van de locatie waar een partij grond is ontgraven.

Percentielwaarde: Statistische waarde om de gemiddelde bodemkwaliteit van een gebied te bepalen.

Risicotoolbox: Door het Besluit bodemkwaliteit voorgeschreven instrument voor het bepalen van de risico's van de vast te stellen lokale maximale waarden.

Toepassingskaart: Het onderdeel van de bodemkwaliteitskaart waarop de bodemkwaliteit is aangegeven van de locatie waar een partij grond wordt toegepast.

Verdachte locatie: Een locatie binnen het bodembeheergebied die verdacht is van bodemverontreiniging.

Bijlage 2 Inspraak

PM

Wijziging definitieve nota ten opzichte van ontwerp nota bodembeheer
Tijdens het opstellen van de Nota bodembeheer regio Twente, Twents beleid veur oale groond 2.0 was niet bekend dat de Regeling bodemkwaliteit gewijzigd zou worden per 30 november 2018. Om onduidelijkheden bij deelnemende organisaties en derden te voorkomen, kiezen de gemeenten ervoor de tekst van de definitieve nota bodembeheer aan te passen aan de gewijzigde regelgeving. Het gaat over het percentage bodemvreemd materiaal in partijen grond en baggerspecie. De ontwerp nota bodembeheer regio Twente ging uit van een gewichtspercentage van 10% ongeacht het type bodemvreemd materiaal. Door de wijziging van de Regeling bodemkwaliteit, die op 30 november 2018 van kracht werd, is de definitieve nota bodembeheer hierop aangepast. De definitieve nota bodembeheer maakt, net als de Regeling bodemkwaliteit, onderscheid tussen enerzijds steenachtig materiaal of hout en anderzijds ander bodemvreemd materiaal. Voor meer hierover wordt verwezen naar paragraaf 6.6 (blz. 22-23) van de nota bodembeheer regio Twente.

Bijlage 3 Checklist mogelijk verdachte locatie

De gemeente heeft op basis van beschikbare bodemonderzoeken een bodemkwaliteitskaart opgesteld. Deze kaart geeft een inschatting van de bodemkwaliteit ter plaatse van onverdachte gebieden/terreinen binnen de gemeente. Onder voorwaarden[7] is het mogelijk om op basis van deze bodemkwaliteitskaart grond te ontgraven en elders toe te passen zonder dat een bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. Eén belangrijke voorwaarde is dat u 5 werkdagen voor het toepassen van grond dit meld bij het landelijke meldpunt bodemkwaliteit[8]. Bij elke melding moet u deze checklist toevoegen.

Onverdachte locatie
Een voorwaarde voor het gebruik van de bodemkwaliteitskaart is dat hier sprake is van een onverdachte locatie. Hiermee wordt bedoeld dat op de locatie geen activiteiten worden/zijn uitgevoerd die de bodem hebben kunnen verontreinigen. Bij elke melding controleert de gemeente op basis van het informatiesysteem en het archief of er sprake is van een onverdachte ontgravingslocatie. Daarnaast dient u de onderstaande vragen te beantwoorden.

	adres
ontgravingslocatie	
toepassingslocatie	

Vragen over ontgravingslocatie	**Ja**	**Nee**	**Onbekend**
1. heeft sloop van gebouwen plaatsgevonden?	☐	☐	☐
2. is een puinpad, erfverharding of funderingslaag aanwezig?	☐	☐	☐
3. heeft een calamiteit (vb. morsen) of brand plaatsgevonden?	☐	☐	☐
4. is op de locatie of in de nabije omgeving gebruik gemaakt van asbesthoudende materialen (ook in gebouwen)?	☐	☐	☐
5. is in het verleden sprake geweest van ophoging of demping?	☐	☐	☐
6. hebben bodembedreigende activiteiten plaatsgevonden, vb aanwezigheid van een (voormalig) ondergrondse tanks?	☐	☐	☐
7. heeft eerder onderzoek of sanering op de locatie plaatsgevonden?	☐	☐	☐

Indien u één van de bovenstaande vragen met Ja heeft beantwoord moet u dit in het opmerkingenvak op de volgende pagina nader toe te lichten. Het is ook mogelijk om aanvullende informatie (een bodemonderzoek) digitaal aan deze melding toe te voegen aan de melding.

Zelf verantwoordelijk
De gemeente behoudt het recht om alsnog een historisch onderzoek of bodemonderzoek te verlangen als twijfel bestaat of het een overdachte locatie betreft. Het is uw keus of u gebruikt maakt van de bodemkwaliteitskaart of een bodemonderzoek laat uitvoeren. Als tijdens graafwerkzaamheden een verontreiniging wordt aangetroffen moet u direct contact opnemen met de Omgevingsdienst Twente.

[7] Voor het volledige beleid ten aanzien van grondverzet verwijzen wij u naar de bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer van de gemeente

[8] https://meldpuntbodemkwaliteit.senternovem.nl/

Opmerkingen

Bijlage 4 Verslagen overleg andere organisaties

In deze bijlage zijn de verslagen opgenomen van de overleggen die hebben plaatsgevonden met externe partijen in het kader van de vorige versie van de bodemkwaliteitskaart. Het advies van de GGD is opgenomen in bijlage 7.

Verslag overleg SBNS, Prorail en RWS
De drie organisaties hebben verzocht om de gebieden die zij in eigendom hebben aan te merken als de functie Industrie.

De deelnemende gemeenten weten niet wat de kwaliteit is van de betreffende gebieden. Grond uit deze gebieden merken de deelnemende gemeenten aan als 'verdacht'. Dit betekent dat de regels gelden die in het beleid zijn opgenomen voor 'verdachte locaties'. Om een partij grond uit deze gebieden toe te passen, moet een partijkeuring zijn uitgevoerd om de kwaliteit ervan vast te stellen. De bodemkwaliteitskaart kan niet als bewijsmiddel worden gebruikt. Daarom staan zij niet positief tegenover het verzoek van de drie organisaties. Als de bestaande bodemkwaliteit namelijk beter is dan de Industrie dan heeft het de voorkeur om deze kwaliteit aan te houden. Dit is in overeenstemming met de inhoud van het totale beleid.

Verslag overleg DLG, Landschap Overijssel en Natuurmonumenten 21 januari 2010
Landschap Overijssel voert verschillende projecten uit waarbij grondverzet plaatsvindt. Dit zijn zowel kleine als grotere (omvang van 1000 – 10.000 m3) projecten. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in deze regio vraagt om grondverzet. In de meeste gevallen leidt de natuurdoelstelling tot grondafvoer. De bovengrond bevat namelijk vaak teveel voedingsstoffen.

Ook de Dienst landelijk gebied (DLG) heeft te maken met de EHS. Het is belangrijk dat de aangewezen gebieden zo snel mogelijk onderdeel uitmaken van de EHS. Grondverzet speelt hier een rol. Dat geldt niet alleen voor het afvoeren van grond.

Zowel Landschap Overijssel als de Dienst landelijk gebied zien meerwaarde in het op elkaar afgestemde beleid van de deelnemende gemeenten. Afgesproken is om de drie organisaties op de hoogte te houden over de voortgang van het beleid.

Verslag overleg Twence 8 januari 2010
Twence geeft aan dat de functie van een stortplaats met name van belang is voor de toe te passen grond, als leeflaag op de dichte eindafdekking. Deze kan over een periode van tientallen jaren vanaf heden worden aangebracht. Bij het toekennen van een functie aan een stortplaats moet goed worden bekeken of dit ook daadwerkelijk noodzakelijk is. Twence heeft voor toekomstige eindafdekkingen al meer dan 500.000 m^3 grond 'gespaard'. Er is een voorkeur om de functie van een stortplaats aan te merken als Industrie.

De deelnemende gemeenten geven aan dat iedere stortplaats anders is. Daarom zijn geen algemene regels in het beleid opgenomen voor stortplaatsen. Om belemmeringen voor toekomstige ontwikkelingen te voorkomen, wordt bij voorbaat niet de functie Industrie toegekend aan de stortplaatsen. Per stortplaats wordt in overleg met Twence de gewenste bodemkwaliteit vastgesteld.

Bijlage 5 Rapportage Regionale bodemkwaliteitskaart Twente

Deze bijlage bevat de 'rapportage Regionale bodemkwaliteitskaart Twente'. De rapportage beschrijft de wijze waarop de bodemkwaliteitskaart tot stand is gekomen. En het bevat de ontgravings- en toepassingskaart.

Bijlage 6 Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Voor het bepalen van de kwaliteit van de ontgraven grond zijn er grofweg twee geldige bewijsmiddelen: de partijkeuring en de bodemkwaliteitskaart. Overige bewijsmiddelen, v.b. certificaat (BRL9335/7500) of fabrikant eigen verklaring, worden buiten beschouwing gelaten. De partijkeuring kan zowel in-situ als ex-situ plaatsvinden. Voor baggerspecie geldt aanvullend dat een waterbodemonderzoek (NEN5720) ook wordt gezien als een geldig bewijsmiddel voor vrijkomend materiaal.

Voor het bepalen van de kwaliteit van de ontvangende bodem zijn er drie bewijsmiddelen van toepassing: de partijkeuring, een bodemonderzoek conform de NEN5740 en de bodemkwaliteitskaart. Het bepalen van de kwaliteit van de ontvangende bodem is vooral belangrijk binnen het generiek beleid als de wens bestaat om op een locatie grond met kwaliteit wonen of industrie toe te passen. In de onderstaande tabel is de bepaling toepassingseis conform generiek beleid opgenomen.

Tabel Toetsing generiek beleid

functie	Kwaliteit ontvangende bodem	Toepassingseis
niet gedefinieerd (landbouw/natuur)	Wonen of industrie	AW2000
Wonen	Wonen	Wonen
Industrie	Wonen	Wonen
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

Gebiedspecifiek beleid

Voor een partij vrijkomende grond ter plaatse van een onverdachte locatie kan de bodemkwaliteitskaart gebruikt worden als bewijsmiddel. Het komt nog vaak voor dat, om diverse redenen, locaties en partijen worden onderzocht met een bodemonderzoek of een partijkeuring. Het hebben van meer detail informatie betekent ook dat we anders om gaan met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel.

Voor een toepassingslocatie is een bodemonderzoek of partijkeuring beschikbaar
Voor het bepalen van de toepassingseis voor grond maakt dit niet uit. De toepassingseis is vastgelegd door de gemeente voor deze zone als lokaal maximale waarden. Wel kan op basis van het bodemonderzoek worden beoordeeld of sprake is van een mogelijk geval van ernstige bodemverontreiniging zoals bedoeld wordt in de Wet bodembescherming. Het afdekken van een geval van ernstige bodemverontreiniging betreft een sanering waarvoor een andere procedure van toepassing is.

Voor een ontgraven partij grond is een partijkeuring beschikbaar
De partijkeuring is als bewijsmiddel leidend. De bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel komt te vervallen.

Voor een ontgraven partij grond is een bodemonderzoek beschikbaar
Dit onderzoek kan worden gebruikt om te beoordelen of de kwaliteit van de locatie waaruit is ontgaven, past bij de kwaliteit van de zone binnen de bodemkwaliteitskaart, waarin de ontgraven locatie gelegen is. Als de kwaliteit slechter is dan die van de zone is vermoedelijk toch sprake van een matige tot sterke verontreinig als gevolg van een puntbron. Voor deze

locaties met slechtere kwaliteit kan de bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt als geldig bewijsmiddel.

Het kan ook voorkomen dat een bodemonderzoek wordt uitgevoerd op een verdachte locatie. Op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek blijkt dat de kwaliteit wel voldoet aan de kwaliteit van zone. Met het onderzoek is aangetoond dat de verdenking onterecht is, de bodemkwaliteitskaart kan als bewijsmiddel worden gebruikt.

De beoordeling is weergegeven in onderstaand schema

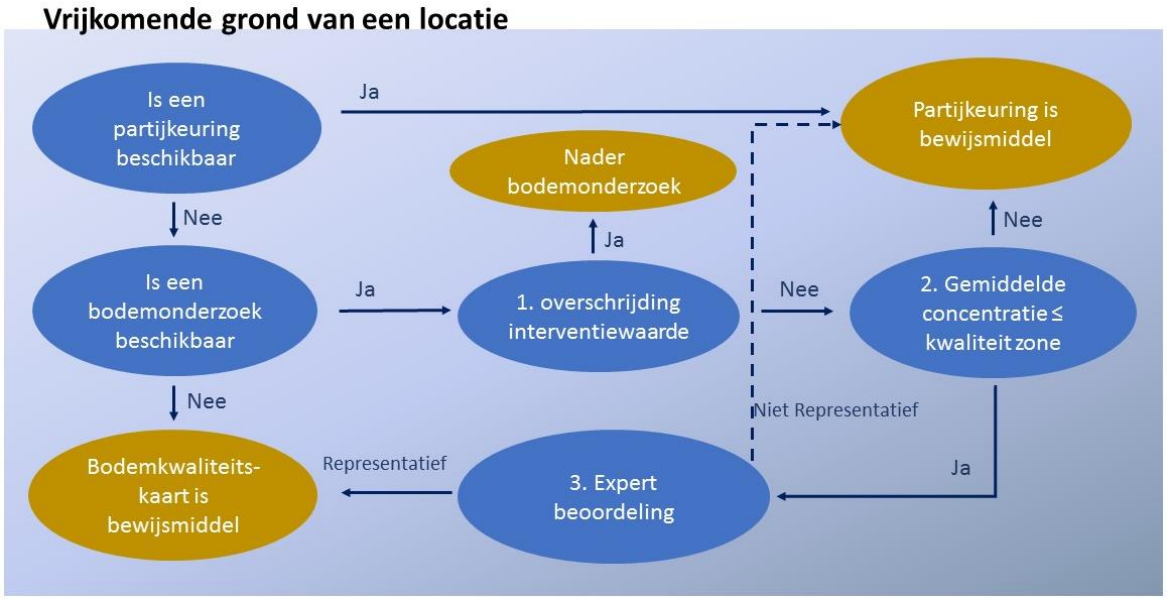

Toelichting schema

1. De overschrijding van de interventiewaarde duidt op een potentieel geval van ernstige bodemverontreiniging. De Wet bodembescherming staat ontgraven van een geval zonder instemming van bevoegd gezag niet toe. Bij het aantreffen van een analyseresultaat van een (meng)monster boven de interventiewaarde is een nader bodemonderzoek noodzakelijk.
2. Voor het te ontgraven deel kan de gemiddelde bodemkwaliteit worden bepaald voor de boven en ondergrond. Dit gemiddelde moet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse (AW2000/wonen) of lokaal maximale waarden van de zone. Indien dit afwijkt is mogelijk sprake van plaatselijke verontreiniging waardoor de bodemkwaliteitskaart niet representatief is. Een partijkeuring is nodig waarbij de definitieve kwaliteit wordt bepaald.
3. De bodemkwaliteit kan plaatselijk zeer grillig zijn, op korte afstand grote verschillen in concentraties of bijzondere bijmenging hebben. Dergelijke situaties vragen om een expert beoordeling. Hierbij wordt vastgesteld of de kwaliteit op basis van het bodemonderzoek representatief is voor de zone van de bodemkwaliteitskaart waar deze vrijkomt. Als het representatief is, vanwege natuurlijke variatie, is de bodemkwaliteitskaart een geldig bewijsmiddel. Als uit de beoordeling blijkt dat deze niet representatief is dient een partijkeuring te worden uitgevoerd om de definitieve kwaliteit te bepalen.

Bijlage 7 Beoordeling en advies GGD

Dit betreft het advies van de GGD IJsselland d.d. 29 mei 2018 inzake de Nota Bodembeheer regio Twente en de Bodenkwaliteitskaart Twente (maart 2018).

'*De GGD gaat akkoord met de werkwijze en de resultaten zoals weergegeven in genoemde documenten. De gehanteerde werkwijze heeft betrekking op het standaard stoffenpakket. Deze is aangevuld met de "oudere" stoffen die thans niet meer in het standaard pakket worden meegenomen. Wij juichen deze werkwijze toe omdat bijvoorbeeld een stof als arseen wel gezondheidskundig relevant kan zijn. Ook zijn wij blij met de werkwijze waardoor ongewenste normopvulling wordt voorkomen.*

Voor toekomstige versies van beide bodembeleidsdocumenten geven wij u in overweging om ook "nieuwe" milieu- en gezondheidskundig relevante stoffen zoals PFOA (per-fluorverbindingen) in het beleid te betrekken. PFOA's zijn zeer mobiel, bio-accumuleren, zijn moeilijk afbreekbaar, beïnvloeden de leverfunctie en zijn mogelijk kankerverwekkend. Ze worden onder andere gebruikt in blusmiddelen en komen daarom voor in bodems van bijvoorbeeld brandweerkazernes en vliegvelden.'

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Eelco Eerenberg (Agendaletter C) () ()		
Onderwerp	Brief aan de raad over proces speelplek Getfertplein		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Concernstaf	Corsanummer:	1900003292
Opsteller	J.M. van den Berg	Casenummer	BV19000015
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	SDC Centrum/ N. Verzijl, Afd. communicatie/ D.J. Eshuis, SDB Centrum/ B. Rademaker, projectleider Zuiderval/ B. Olthof, projectleider Hardick&Seckel/ T. Kooistra.
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
1. Instemmen met verzending van bijgesloten brief met bijlagen aan de raad.

Publieksvriendelijke samenvatting
Als onderdeel van de ontwikkeling van de woonbuurt Hofkwartier is een speelplek aangelegd op een groenstrook aan het Getfertplein. Begin 2017 is duidelijk geworden dat niet alle direct aanwonenden bij de aankoop van hun woning op de hoogte waren van de toekomstige aanleg van deze speelplek. Zij hebben bij de gemeente een verzoek ingediend tot heroverweging van de speelplek. Dit heeft o.a. geleid tot een bemiddelingstraject dat in de zomer van 2018 gestart is. In de stadsdeelcommissie centrum van 4 december 2018 heeft het college toegezegd de raad te zullen informeren over de uitkomsten van het bemiddelingstraject m.b.t. de speelplek op het Getfertplein. In bijgesloten brief wordt de raad geïnformeerd over het hele proces vanaf het ontstaan van de bezwaren bij een aantal bewoners tot waar we nu staan.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
In de stadsdeelcommissie centrum van 4 december 2018 heeft het college toegezegd de raad te informeren over de uitkomsten van het bemiddelingstraject m.b.t. de speelplek op het Getfertplein.
In de bijgevoegde brief aan de raad wordt het proces weergegeven vanaf het ontstaan van de bezwaren bij een aantal bewoners (vanaf april 2017) tegen de speelplek tot de huidige situatie.

Beoogd effect
de raad informeren over het doorlopen proces en de uitkomsten van het bemiddelingstraject.

Argumenten

1.1 Voldoen aan toezegging aan de raad

De gemeente heeft in september 2018 een beleidsbemiddelaar ingeschakeld met als opdracht om samen met bewoners en gemeente naar een oplossing te zoeken voor de inrichting van de speelplek aan het Getfertplein zodat kinderen kunnen spelen en waarbij de overlast voor direct omwonenden zoveel mogelijk wordt beperkt. Hierbij is hem gevraagd recht te doen aan zoveel mogelijk wensen van de bewoners binnen de gemeentelijke kaders.
In de stadsdeelcommissie centrum van 4 december heeft de stadsdeelwethouder toegezegd de raad te informeren over het proces rondom de speelplek aan het Getfertplein en de uitkomsten van dit bemiddelingsproces.

Risico's

De conclusie in de eindrapportage van de beleidsbemiddelaar is dat het niet gelukt is om met de betrokken bewoners tot een herinrichting te komen van de speelplek aan het Getfertplein. Tijdens de tweede bijeenkomst onder regie van de beleidsbemiddelaar is bij een aantal direct aanwonenden van de speelplek het idee ontstaan om nogmaals te proberen de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg tot een blijvende speelplek te maken. Echter op die locatie past een speelplek niet binnen de kaders van de raad met betrekking tot het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland en de grondexploitatie van het project waar de lokatie van de tijdelijke speelplek binnen valt (Hardick & Seckel).
De direct aanwonenden vragen om een standpunt van de gemeenteraad over het permanent maken van de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg. Zolang hierover geen besluit is genomen de betrokken bewoners niet meedenken over een herinrichting van de speelplek aan het Getfertplein. Hierdoor is een patstelling ontstaan. Als het college bijgevoegde brief en bijlagen niet verzend naar de raad, bestaat het risico dat de patstelling niet doorbroken wordt en we met de bewoners niet verder komen met het ontwerpen van een minder overlast gevende en veilige speelplek op de geplande locatie aan het Getferplein.

Financiële dekking van het voorstel

Nvt.

Alternatieven

Nvt.

Participatie

Door de economische crisis en daarmee samenhangende gevolgen voor de huizenmarkt heeft er veel tijd gezeten tussen de komst van de eerste kopers en de laatste kopers in het Hofkwartier. De woningen aan het Getfertplein (binnenring) zijn veel later gebouwd dan de woningen aan de Zuiderspoorstraat en de Getfertweg (buitenring).
De gemeente heeft in maart 2015 met de bewoners van de buitenring gesproken over de inrichting van de openbare ruimte van het Hofkwartier inclusief de speelplek. Deze bewoners hebben toen zelf de speeltoestellen uitgekozen. In april 2017 zijn alle bewoners benaderd over de keuze van speeltoestellen. In de laatste bijeenkomst bleken de meest recente bewoners (binnenring) die een woning aan het Getfertplein hebben gekocht, niet allemaal op de hoogte waren van de aanleg van een speelplek voor hun deur.
Vanaf april 2017 zijn diverse stappen ondernomen in het participatieproces met betrokken buurtbewoners en de wijkraad Zuidoost.
Vanaf september 2018 is de beleidsbemiddelaar ingeschakeld om samen met bewoners en gemeente te zoeken naar een oplossing voor de inrichting van de speelplek.

Communicatie met direct betrokkenen:

Vanaf september 2018 is de beleidsbemiddelaar ingeschakeld om samen met bewoners en gemeente te zoeken naar een oplossing voor de inrichting van de speelplek. Het gehele proces is in de brief aan de raad weergegeven. Daarnaast is een tijdlijn toegevoegd. Zie de bij de raadsbrief behorende bijlage 2.

Interne communicatie

Projectmanager van project Zuiderval, projectmanager van project Hardick&Seckel,SDB teamleider en afdeling ontwerp.

PR over besluit:
nee

Persbericht, ja of nee:
nee

Vervolg

1. Gelet op de gestelde kaders zal het college de speelplek – het liefst samen met de bewoners – herinrichten waarbij zoveel mogelijk recht wordt gedaan om de overlast te beperken en een veilige speelplek te maken. Tenzij de raad deze kaders aanpast gaan wij binnen de bestaande kaders een nieuw ontwerp maken om de betreffende plek aan het Getfertplein in maart 2019 te realiseren.
2. Op de locatie Getfertweg (terrein Hardick&Seckel) gaat het college kavels uitgeven voor woningbouw op projectmatige basis. De ambtelijke voorbereidingen starten in het voorjaar 2019.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	Brief aan de raad inclusief bijlagen	Ja	Ja	Nee

Hofkwartier

Kaart van het gebied en feiten en cijfers

Bijlage 1

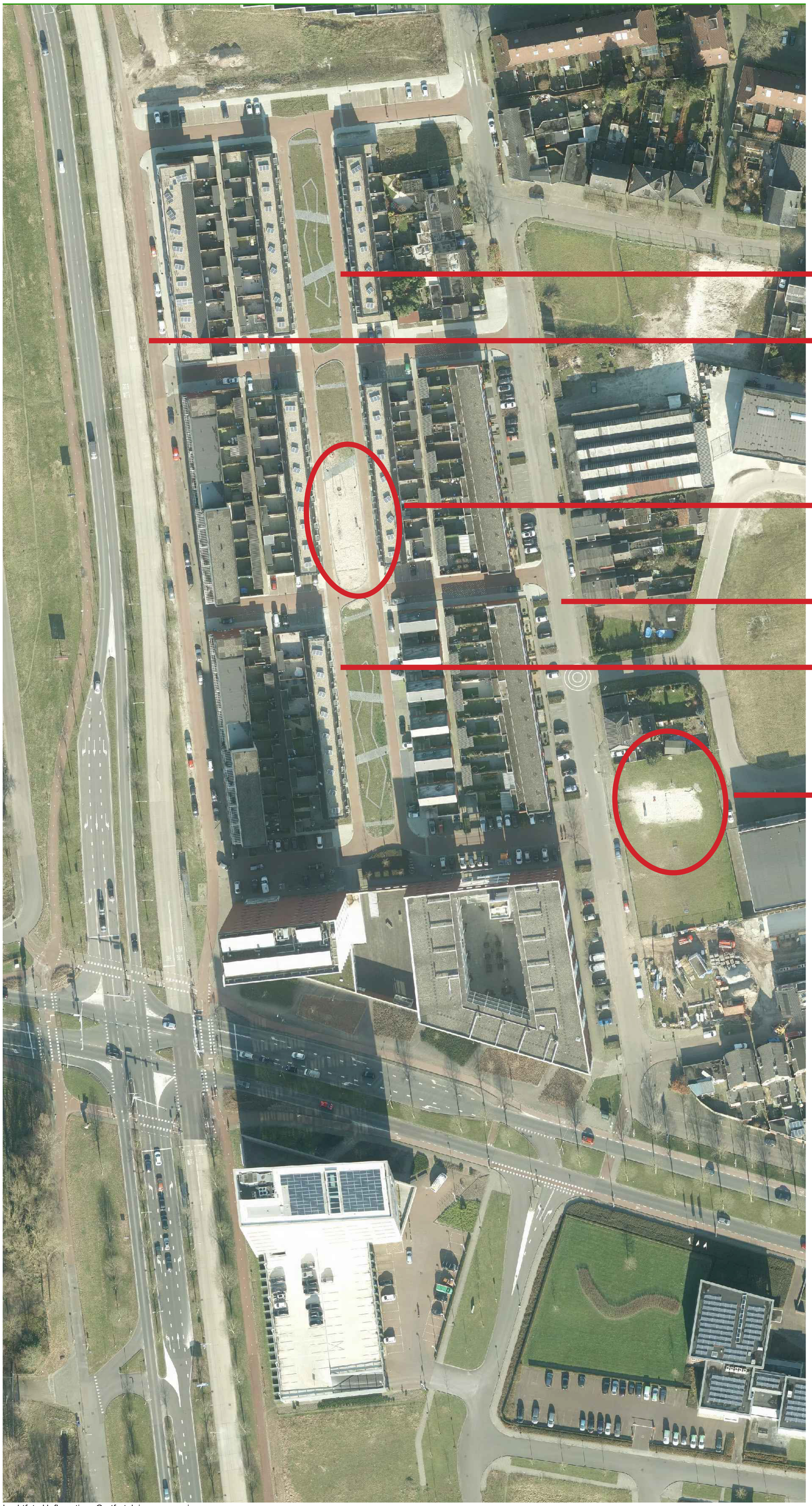

Luchtfoto Hofkwartier - Gertfertplein en omgeving

Feiten en cijfers
In het Hofkwartier (Zuiderspoorstraat, Getfertweg en Getfertplein) wonen 73 kinderen.

- 44 kinderen van 0-6 jaar.
- 20 kinderen van 7-12 jaar
- 9 kinderen van 13-18 jaar.

Er zijn 215 wooneenheden waarvan
- 43 aan de Zuiderspoorstraat
- 27 aan de Getfertweg
- 50 direct aan het Getfertplein.
- 95 wooneenheden in de Hofwachterflat

Op vijf andere locaties in de stadsdeel Centrum zijn ook speelplekken die net zo dicht op de woningen zijn gesitueerd:
- Genestetstraat,
- Reudinkstraat,
- Julianastraat,
- Pluimstraat
- Borneostraat.

Bijlage 2
Voorgeschiedenis ontwikkeling Hofkwartier
Tijdlijn vanaf 2001 tot en met heden.

2001	Grondexploitatiemaatschappij (GEM) Zuiderval Vanaf 2001 was de ontwikkeling van het Hofkwartier in handen van de Grondexploitatie maatschappij (GEM) Zuiderval, een BV/CV met twee aandeelhouders: de BAM Vastgoed BV (later AM B.V.) en de gemeente Enschede. AM was hierin de uitvoerende vennoot en verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwbouwontwikkeling en de bijhorende communicatie.
2004	Speelnota De Speelnota “Spelen in Stadsdeel Centrum” wordt vastgesteld waarin geconcludeerd wordt dat er een tekort aan speelplekken is in ’t Getfert.
2007	Stedebouwkundigplan en inrichtingsplan openbare ruimte In januari 2007 is het stedenbouwkundig plan en inrichtingsplan openbare ruimte Hofkwartier gereed. Daarin is het realiseren van een speelplek opgenomen aan het Getfertplein.
2008	Bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland Het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland is april 2008 onherroepelijk en daarin is opgenomen dat het binnengebied van het Getfertplein de bestemming “Verblijfsdoeleinden” heeft, waaronder o.a. speeltoestellen vallen.
2011	Aanleg tijdelijke speelplek Getfertweg In juni 2011 verzoekt een aantal bewoners die inmiddels al drie jaar in het Hofkwartier wonen, aan de Getfertweg en de Zuiderspoorstraat, om inrichting van de speelplek op het Getfertplein. Omdat hier nog woningen gebouwd moeten worden, wordt in gezamenlijk overleg met bewoners en de Binnensingelcommissie Zuidoost en de wijkraad Zuidoost besloten een tijdelijke speelplek aan te leggen aan de Getfertweg (op een terrein dat bestemd is voor latere woningbouw). De speeltoestellen worden samen met de bewoners uitgezocht. Het is duidelijk dat deze speelplek tijdelijk is en de toestellen te zijner tijd uiteindelijk op de geplande definitieve speelplek aan het Getfertplein geplaatst worden.
2015	Informatiebijeenkomst voor bewoners Op 26 maart 2015 organiseert de GEM Zuiderval een informatiebijeenkomst over het inrichtingsplan openbare ruimte voor het Hofkwartier. Toen was er consensus onder de bewoners over de komst van de speelplek op het Getfertplein. In een brief van 14 juli 2015 zijn

	alle bewoners die al in het Hofkwartier wonen hierover geïnformeerd. In de brief stond ook “In het middengebied zal tevens ruimte worden gemaakt voor speelvoorzieningen”. Bij de brief was een tekening meegezonden waarop de speelplek was aangegeven. Verkoopovereenkomst In juni 2015 is er een verkoopovereenkomst gesloten tussen GEM Zuiderval en AM B.V. voor de betreffende gronden in het Hofkwartier. In deze overeenkomst is opgenomen dat “Ontwikkeling en realisering van het bouwprogramma zal plaatsvinden binnen de volgende uitgangspunten: 1. het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland 2. de situatietekening d.d. 10 juni 2015 3. de inrichtingstekening d.d. 03 juni 2015”. Het aangepaste stedenbouwkundige plan is door de gemeente getoetst; geen aanleiding om speelplek te laten vervallen. Start ontbinding GEM zuiderval In september 2015 is een proces begonnen om de GEM Zuiderval te ontbinden dat in 2017 wordt afgerond. AM bouwt als projectontwikkelaar/aannemer wel de huizen aan het Getfertplein.
2016	Oplevering laatste woningen Getfertplein Door de economische crisis duurde het enige tijd voor alle woningen gebouwd zijn. In december 2016 zijn de laatste woningen aan het Getfertplein opgeleverd.
2017 Januari	Ontbinding GEM zuiderval januari 2017 De Grondexploitatiemaatschappij (GEM) Zuiderval is in januari 2017 ontbonden waardoor de verdere uitvoering van het project Hofkwartier bij de gemeente is ondergebracht. Het uittreden van de AM heeft geen gevolgen gehad voor de woningen aan het Getfertplein. Deze woningen waren inmiddels al door AM gebouwd, waarbij AM opereerde in de rol van projectontwikkelaar/aannemer.
April	Inrichting openbare ruimte april 2017 In het voorjaar van 2017 was het zover dat de werkzaamheden om de openbare ruimte in te richten van start konden. Op 5 april 2017 is door de binnensingelcommissie Zuidoost, conform eerdere toezegging aan bewoners, een bijeenkomst georganiseerd op het Getfertplein waar bewoners konden aangeven welke speeltoestellen zij wilden.
April	Verzoek om heroverweging aanleg speelplek april 2017 In de hierboven genoemde bijeenkomst bleken de meest recente bewoners die een woning aan het Getfertplein hebben gekocht, niet allemaal op de hoogte te zijn van de aanleg van een speelplek voor hun deur. In de verkoopbrochure van projectontwikkelaar AM was deze speelplek niet ingetekend. Dit was voor hen aanleiding om bij de gemeente een verzoek in te dienen tot heroverweging van de speelplek.
Juli	Bewoners zoeken samen met de wijkraad Zuidoost naar een alternatieve plek Buurtcomité vraagt aandacht voor de kwestie in de openbare wijkraadvergadering van de wijkraad Zuidoost op 12 juli.
Juli	Uitstel aanleg speelplek met 3 maanden De wijkraad vraagt bij de gemeente om uitstel van de aanleg van de speelplek voor termijn van drie maanden om het buurtcomité gelegenheid te geven op zoek te gaan naar alternatieven.

	De gemeente gaat onder aantal voorwaarden akkoord hiermee.
September	Enquête van buurtcomité Als onderdeel van de zoektocht naar alternatieve locaties en draagvlak daarvoor verspreidt het buurtcomité in september 2017 een enquête in de wijk.
Oktober	Advies en instemming wijkraad om speelplek aan te leggen Het is niet gelukt om een alternatieve locatie te vinden die aan de voorwaarden voldoet. Op advies van en met instemming van de wijkraad besluiten wij daarom dat de we de speelplek op de geplande plaats (Getfertplein) aanleggen.
November	Bemiddelend gesprek stadsdeelmanager Op verzoek van wethouder Eerenberg heeft de stadsdeelmanager op 7 november 2017 een gesprek georganiseerd met betrokken bewoners om tot een gezamenlijke oplossing te komen. Bezwaar en beroep buurtcomité Op 20 november 2017 dienen de drie bewoners die deel uitmaken van het buurtcomité bezwaar in tegen de aanleg van de speelplek. Daarnaast dienen zij bij de rechtbank een verzoek tot voorlopige voorziening in.
December	Plaatsing speeltoestellen en duizendknoop De zes speeltoestellen zijn in december 2017 geplaatst. Als extra complicatie werd in één van de groenstroken op het Getfertplein de Japanse duizendknoop aangetroffen. De bewoners van het Hofkwartier zijn hierover op 1 december 2017 per brief geïnformeerd. Dat betekende dat we de inrichting van het groenplan en het kunstgras onder de speeltoestellen hebben moeten stopzetten omdat eerst duidelijk moest worden hoe de duizendknoop zich zou ontwikkelen. Onder de speeltoestellen is toen speelzand aangebracht. Inmiddels is in de zomer van 2018 duidelijk geworden dat de duizendknoop geen probleem meer vormt om de openbare ruimte verder in te richten met groen.
2018 Januari	Bewoners buurtcomité dienen klacht in bij klachtencommissaris Tussen eind december 2017 en begin januari 2018 dienen de drie leden van het buurtcomité elk een klacht in bij de klachtencommissaris
April	Rapport klachtencommissaris De klachtencommissaris heeft op 26 april 2018 haar bevindingen gereed. De klachtencommissaris concludeert dat de klachten over het proces en over het gebrek aan informatieverstrekking gegrond zijn.
Juli	Collegebesluit n.a.v. rapport klachtencommissaris Op 10 juli 2018 besluit het college de genoemde aanbevelingen van de klachtencommissaris over te nemen besluit het college tevens opnieuw te kijken naar de aanleg van de speelplek Raad wordt geïnformeerd Met de brief van 11 juli 2018 is uw raad hierover geïnformeerd en heeft u het rapport van de klachtencommissaris toegezonden gekregen. Gesprek stadsdeelwethouder met buurtcomité In de zomerperiode heeft de stadsdeelwethouder op 30 juli 2018 een persoonlijk gesprek met de drie bewoners die het buurtcomité vormen.

Augustus	Gesprek stadsdeelmanager met andere bewoners Om ook inzichten op te halen bij de voorstanders van de speelplek heeft de stadsdeelmanager op 27 augustus 2018 een persoonlijk gesprek met een andere bewoner van het Getfertplein en een bewoner van de Getferweg.
September	Inschakelen van beleidsbemiddelaar Aik Kramer is beleidsbemiddelaar: een onafhankelijke gespreksleider met mediation vaardigheden. Aik heeft de opdracht gekregen om samen met bewoners en gemeente naar een oplossing te zoeken voor de inrichting van de speelplek zodat kinderen kunnen spelen, maar de overlast voor direct omwonenden zoveel mogelijk wordt beperkt. Hierbij is hem gevraagd recht te doen aan zoveel mogelijk wensen van de bewoners binnen de gemeentelijke kaders. 1e Bewonersbijeenkomst 17 september Onder leiding van Aik Kramer is op 17 september 2018 een bewonersbijeenkomst georganiseerd. Deze avond werd door 40 mensen bezocht. Het doel van de avond was een inrichting te ontwerpen voor het groen en de opstelling van de speelobjecten binnen de groenstructuur waarmee de overlast zoveel mogelijk beperkt wordt. De doelstelling wordt niet behaald.
Oktober	2e Bewonersbijeenkomst 17 oktober De tweede avond op 17 oktober 2018 werd door 13 mensen bezocht. Voorafgaand aan de bijeenkomst zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de alternatieven naar de bewoners gezonden. De doelstelling wordt niet behaald.
December	Inspreken in SDC door buurtcomité/ de heer Nijland De heer Nijland heeft namens het buurtcomité ingesproken in de stadsdeelcommissie centrum van 4 december 2018 en aan uw raad gevraagd zich uit te spreken over deze kwestie. Toezegging wethouder in SDC Centrum 4 december Op verzoek van de leden van de stadsdeelcommissie centrum zegt de wethouder toe de raad te informeren over de uitkomsten van het bemiddelingstraject m.b.t. de speelplek op het Getfertplein. 3e Bewonersbijeenkomst 13 december Onder leiding van de beleidsbemiddelaar is op 13 december 2018 een derde bewoners-bijeenkomst georganiseerd. Deze avond werd door 13 mensen bezocht. Het resultaat van deze bijeenkomst is dat er een patstelling in de bemiddeling is ontstaan. De bewoners zijn van mening dat de gemeente een standpunt moet innemen over de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg om hiervan al dan niet een permanente speelplek te maken.

Bijlage 3

Rapportage Beleidsbemiddeling Getfertplein Enschede

13 januari 2019

Aik Kramer, kramer@beleidsbemiddeling.nl, 06 - 34 19 79 12

Hieronder volgt een verslag van de beleidsbemiddeling met betrekking tot de speelvoorzieningen op het Getfertplein die ik als onafhankelijke en neutrale procesbegeleider uitvoer. Ten tijde van dit verslag hebben we een aantal stappen gezet maar zitten we in veel opzichten nog midden in het proces.

Mijn opdracht was om te verkennen of er een oplossing voor de overlast rond de speelvoorziening op het Getfertplein mogelijk was. Het doel van deze opdracht was om samen met alle betrokken bewoners tot een oplossing (herinrichting) te komen waar kinderen veilig konden spelen en waar de overlast zoveel mogelijk beperkt werd beperkt.

Op 10 september 2018 heb ik een voorbereidende bijeenkomst gehad met de direct omwonenden van de speelvoorziening op het Getfertplein die daartegen bezwaar maken. Hier waren ook de betrokken ambtenaren bij aanwezig. Tijdens dit gesprek hebben we het gehad over de voorgeschiedenis en het ontstaan van deze kwestie en het doel van de (aankomende) bijeenkomst van 17 september.

Op 17 september vond de eerste bijeenkomst plaats. Een groep van 40 personen gaf gehoor aan de uitnodiging en alle ‘belangengroepen’ waren vertegenwoordigd: direct omwonenden, indirect omwonenden en gebruikers (ouders van kinderen die op de speelplaats spelen. De gemeente heeft een presentielijst.

Tijdens deze bijeenkomst heeft de gemeente, vertegenwoordigd door betrokken ambtenaren, een toelichting gegeven over het ontstaan van de kwestie. Binnen de groep van betrokkenen zijn door deze kwestie tegenstellingen en spanningen ontstaan. Door ook aan te geven waar de gemeente fouten heeft gemaakt, is ruimte ontstaan binnen de groep voor een constructief gesprek. De negatieve dynamiek binnen de groep bewoners is hiermee doorbroken.

De deelnemers van deze bijeenkomst kwamen met vier alternatieve locaties voor een speelplek. Het verzoek aan de gemeente was om te onderzoeken of deze locaties geschikt en beschikbaar waren om daar de speelplek naartoe te verplaatsen.

In de weken na deze bijeenkomst heeft de gemeente dit onderzoek uitgevoerd en heeft zij op basis van dat onderzoek het standpunt ingenomen dat zij geen van deze alternatieven (waaronder de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg) als mogelijkheid ziet. De gemeente heeft dit alternatieven-onderzoek.

Op 17 oktober vond de tweede bijeenkomst plaats. De groep die kwam aanwezig was, was kleiner (13 personen) maar nog steeds representatief. De gemeente heeft een presentielijst. Als beleidsbemiddelaar heb ik geprobeerd met de groep naar de inrichting van de speelvoorzieningen op het Getfertplein te kijken, maar daar was de groep niet toe bereid.

Zij kwamen wel met een ‘out-of-the-box’ idee: verplaatsing van de speelplek naar een zijstraat. Dat heb ik op verzoek van de groep in de week daarop voorgelegd aan de bewoners van die zijstraat. Omdat zij daar bezwaar tegen maken heb ik dat alternatief weer losgelaten. Het zou immers een verplaatsing en niet oplossing van het probleem zijn.

Het alternatief waarover onder de meeste leden van de groep consensus was, was het blijvend maken van de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg. Aangezien daar een besluit van de gemeenteraad voor nodig zou zijn, moesten voor de verkenning van dat alternatief een aantal stappen gezet worden. Ik heb de bewoners geadviseerd over hoe ze die wens aan de raad konden overbrengen.

De voorzitter van de stadsdeelcommissie heeft ook nog contact met mij gezocht. In dat gesprek hebben we het gehad over de wens van de groep om *van de raad* definitief uitsluitsel te krijgen over het alternatief van de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg. Ik heb toen aangegeven dat dit uitsluitsel nodig is om verder te kunnen met het bemiddelingstraject.

Op 13 december vindt de derde bijeenkomst plaats. De groep was min of meer dezelfde groep als de tweede bijeenkomst (13 personen). De gemeente heeft een presentielijst. Aangezien de raad op dat moment nog geen uitsluitsel over het behoud van de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg had

kunnen geven, was de groep nog niet in staat/bereid om naar de inrichting van het Getfertplein te kijken. Met name de direct omwonenden van de speelvoorziening op het Getfertplein gaven (nogmaals) aan behoefte te hebben aan uitsluitsel over het alternatief op de Getfertweg.

Vanuit mijn perspectief is het inderdaad nodig om eerst uitsluitsel te hebben over dit initiatief. Deze oplossing kan rekenen op groot draagvlak in een groep die verder verdeeld is en waar onderlinge spanningen makkelijk oplaaien. Punt is wel dat een bewoner die nu naast de tijdelijke speelplek woont, verwacht en wil dat deze wordt opgeheven. Dat is haar ook toegezegd; het is immers een tijdelijke speelplek. Deze optie zou dus ook nogmaals verkend moeten worden en kost de gemeente sowieso (veel) geld, maar de kwestie is er mijns inziens wel mee opgelost.

Tussen de bijeenkomsten door heb ik het nodige overleg gehad met de gemeente en met verschillende bewoners.Tijdens de bijeenkomsten zelf heb ik door de bij de bewoners aanwezige emoties veel grote en kleine interventies moeten plegen om het proces in goede banen te leiden. In ieder geval is het gelukt om alle belangengroepen aan tafel te houden.

De gemeente heeft er mijns inziens verstandig aan gedaan om een beleidsbemiddelaar voor deze kwestie in te schakelen, vooral omdat de gemeente door omstandigheden ‘partij’ in de kwestie geworden is. In ieder geval wordt zij als zodanig gezien door bewoners.

Met betrekking tot de herinrichting van het Getfertplein hebben we dus nog geen stappen kunnen zetten. Als er uitsluitsel van de raad komt over de optie van de Getfertweg, heb ik (ongeacht welke beslissing de raad neemt) er vertrouwen in dat ik in staat zal zijn deze kwestie op te lossen. De bewoners hebben immers aangegeven zich te committeren aan het proces zoals we dat nu met elkaar doorlopen.

In ieder geval doet de gemeente naar mijn mening op dit moment het maximale dat mogelijk is om deze kwestie tot een goed einde te brengen. Natuurlijk licht ik een en ander graag toe als daar behoefte aan is.

Met vriendelijke groet,
Aik Kramer
Beleidsbemiddelaar

Bijlage 4 Overzicht van de vier alternatieve locaties en brug over de Zuiderval

Op 17 september hebben we tijdens een bewonersavond over de speelplek op het Getfertplein afgesproken dat de gemeente zal onderzoeken of er buiten het Getfertplein ruimte is om een speelplek in te richten. Hierbij hebben de buurtbewoners twee randvoorwaarden meegegeven:

- De speelplek moet in de nabije omgeving zijn
- De speelplek en de weg er naar toe moeten veilig zijn

Met die randvoorwaarden zijn wij gekomen tot vier mogelijke alternatieve locaties, ongeacht of deze locatie al eerder als alternatief zijn overwogen. Deze locaties zijn weergegeven op onderstaande kaart met de letter A, B, C en D:

A. Braakliggend terrein op de hoek van de Getfertweg / Sumatrastraat
B. Ontsluitingsstraat van bedrijventerrein Hardick en Seckel
C. Een perceel grond op het bedrijventerrein Hardick en Seckel
D. Een perceel grond aan de Getfertweg (nu tijdelijk ingericht als speelplek en hondenrenveld)

Onder de kaart staan de resultaten van het onderzoek per locatie.

Locatie A: Braakliggend terrein op de hoek van de Getfertweg / Sumatrastraat
De grond heeft de bestemming *wonen*. Voor deze locatie heeft de gemeente een ondertekende verkoopovereenkomst met een ontwikkelaar. De ontwikkelaar gaat hier woningen realiseren.
Geen alternatief voor de speelplek

Locatie B: Ontsluitingsstraat van bedrijventerrein Hardick en Seckel
In dit alternatief zouden we de huidige in- en uitrit van Hardick en Seckel aan de Getfertweg opofferen en de vrijgekomen ruimte inrichten als speelplek. De grond heeft de bestemming *verkeer/verblijfsgebied*.
Het blijkt niet mogelijk te zijn deze in- en uitrit van het bedrijventerrein te laten vervallen. Door de verkeersdrukte op de Kuipersdijk is het op bepaalde tijdstippen onmogelijk om met een vrachtwagen via de Kuipersdijk het terrein te verlaten. Daarnaast geven de hulpdiensten aan dat het bedrijventerrein van twee zijden bereikbaar moet zijn.
Geen alternatief voor de speelplek

Locatie C: Een perceel grond op het bedrijventerrein Hardick en Seckel
In dit alternatief zouden we een kavel op het bedrijventerrein Hardick en Seckel inrichten als speelplek. De grond heeft de bestemming *bedrijventerrein*.
Het is op grond van de milieuregelgeving niet toegestaan dat zich hindergevoelige bestemmingen (waar een speelplek voor kinderen onder valt) bevinden binnen een bepaalde afstand van de gevestigde bedrijven. Daarmee voldoet deze locatie niet aan de randvoorwaarde van veiligheid. Ook qua verkeersveiligheid beoordelen we deze locatie als ongeschikt.
Geen alternatief voor de speelplek

Locatie D: Een perceel grond aan de Getfertweg (nu tijdelijk ingericht als speelplek en hondenrenveld)
Op deze locatie is momenteel een tijdelijke speelvoorziening gerealiseerd. De grond heeft de bestemming *wonen*.
Op deze locatie gaat de gemeente kavels uitgeven t.b.v. woningbouw door particulieren. Vrijhouden van voldoende ruimte voor een permanente speelvoorziening zal leiden tot ongeveer € 200.000,- minder directe inkomsten in het project doordat voor dit perceel geen opbrengst gerealiseerd wordt. Daarbij ontstaat ook het risico dat aangrenzende kavels moeilijker verkocht zullen worden wat extra kosten of inkomstenderving met zich mee brengt. Ook moeten kosten gemaakt worden voor het wijzigen van het bestemmingsplan. Deze kosten kan de gemeente niet dragen.
Geen alternatief voor de speelplek

Aanvullend op deze locaties is ook nog een ander alternatief onderzocht, namelijk het aanleggen van een voetgangersbrug over de Zuiderval om kinderen uit het Hofkwartier naar een toekomstige speelplek in het Janninkkwartier te laten gaan.
Los van te maken (hoge) kosten voldoet dit alternatief niet aan de randvoorwaarden van veiligheid en nabijheid.
Geen alternatief voor de speelplek

Beleids-, juridisch en financieel kader en ontwerp van de geplande speelplek en groenplan

Speelplek en speelbeleid

De Kadernota Integraal Meerjarenplan Spelen uit 2002 vormt nog steeds de basis voor het huidige speelbeleid. In de stadsdeelplannen wordt uitvoering gegeven aan het speelbeleid. In het stadsdeelplan Centrum uit 2004 “spelen in stadsdeel Centrum” wordt geconstateerd dat er een groot tekort is aan speelplekken in het Getfert.

Buiten spelen in het groen en op speeltoestellen is van groot belang voor opgroeiende kinderen. Voor de emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling, de motoriek e.d. Verder is beweging goed voor de gezondheid: het voorkomt overgewicht en verlaagt het stressniveau. Het advies is dan ook voor kinderen van 4 tot 12 jaar om minstens een uur per dag buiten te spelen. Juist nu de aandacht vaak uitgaat naar sociale media e.d. is het aanbieden van speeltoestellen die kinderen naar buiten doen gaan onontbeerlijk. Enschede heeft daarom beleid voor speelplekken in de openbare ruimte. Op basis van het aantal en verspreiding van zowel kinderen als bestaande speelplekken worden nieuwe speelplekken aangelegd. Zo ook in nieuwe woonwijken zoals het Hofkwartier.

Stedebouwkundigplan en inrichtingsplan openbare ruimte Hofkwartier 2007

In dit plan is het realiseren van een speelplek in de middelste groenstrook op het Getfertplein opgenomen zoals op bijgaand ontwerp en groenplan is te zien.

Bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland

Het bestemmingsplan is in 2008 onherroepelijk geworden. Het binnengebied van het Getfertplein heeft de bestemming “Verblijfsdoeleinden”. Hierbinnen is het realiseren van een speelvoorziening mogelijk. De locatie van de tijdelijke speelplek heeft de bestemming “wonen”. Hierbinnen is realiseren van een speelplek niet mogelijk.

Financiële gevolgen

Het realiseren van een permanente speelplek aan de Getfertweg heeft een aantal gevolgen.
Op deze locatie is momenteel een tijdelijke speelvoorziening gerealiseerd. De grond heeft de bestemming wonen. Op deze locatie gaan we kavels uitgeven voor woningbouw op projectmatige basis. De start is gepland in maart 2019. Vrijhouden van een kavel van +/- 450 m2 voor een permanente speelvoorziening zal leiden tot mindere opbrengsten uit kavelverkoop en extra kosten voor het wijzigen van het bestemmingsplan en eventuele planschade. We hebben het dan over een verslechtering van de grondexploitatie van rond de 150.000 euro. Het betreft hier een negatieve grondexploitatie waardoor voor het volledige bedrag naar alternatieve dekking moet worden gezocht. Daarnaast heeft de speelvoorziening waarschijnlijk een negatief effect op de verkoop van de kavels en de bestaande woning aan de Getfertweg. Dat hebben we geleerd van alle commotie rond de speelplek aan het Getfertplein. Ook dat betekent minder inkomsten voor de gemeente.

Hofkwartier

Speelplek Getfertplein en groenplan

Bijlage 5

Elementen Speelplek

Draaimolen

Klimglobe

Duikelrek

Spinner

Glijbaan

Vogelnestschommel

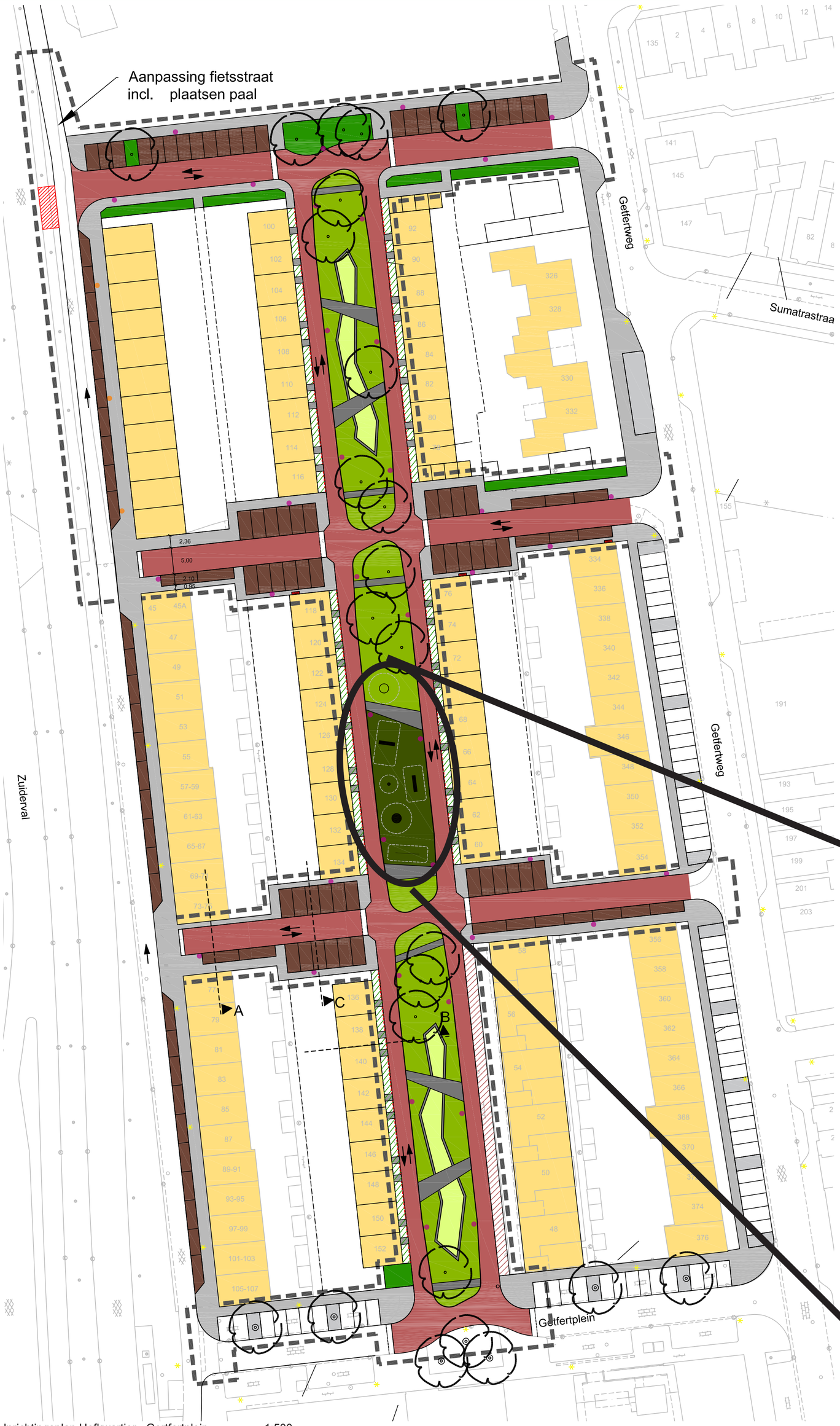

Inrichtingsplan Hofkwartier - Gertfertplein 1:500

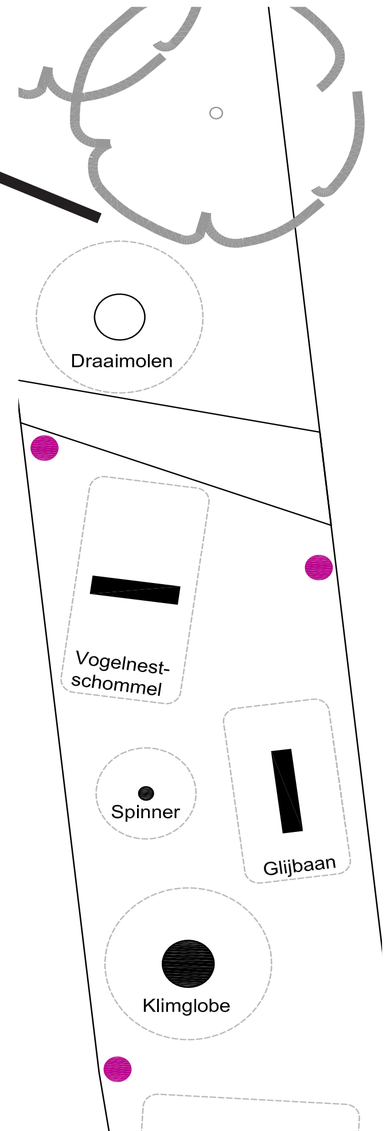

Groenstructuur binnenring

Liquidambar - Amberboom

Hedera - Klimop

Buddleija - Vlinderstruik

Hydrangea - Hortensia

Pennisetum - Lampenpoetsergras

Sfeerimpressie speelplek binnenring

Sfeerimpressie richting noord-oost

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Langestraat 24

TELEFOON
14 0 53

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
24 januari 2018	1900004454	J.M. van den Berg
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		(053) 481 74 22

ONDERWERP
Speelplek Getfertplein

Geachte leden van de Raad,

Inleiding
In de stadsdeelcommissie centrum van 4 december 2018 hebben wij u toegezegd dat wij uw raad informeren over de uitkomsten van het bemiddelingstraject m.b.t. de speelplek op het Getfertplein.
In deze brief nemen wij u mee in het proces vanaf het ontstaan van de bezwaren bij een aantal bewoners (vanaf april 2017) tot waar we nu staan.

Aanleiding: bewoners verzoeken om heroverweging speelplek Getfertplein
Een onderdeel van de ontwikkeling van het gebied rondom de Zuiderval is het Hofkwartier. Hier zijn grondgebonden woningen gepland. In Januari 2007 was het stedenbouwkundigplan en inrichtingsplan voor de openbare ruimte van het Hofkwartier gereed. Daarin is opgenomen de realisatie van een speelplek in de middelste groenstrook gelegen op het Getfertplein. Het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland is in april 2008 door uw raad vastgesteld.

Door de economische crisis en daarmee samenhangende gevolgen voor de huizenmarkt heeft er veel tijd gezeten tussen de komst van de eerste kopers en de laatste kopers in het Hofkwartier. De woningen aan het Getfertplein (binnenring) zijn veel later gebouwd dan de woningen aan de Zuiderspoorstraat en de Getfertweg (buitenring).Zie bijlage 1.
De gemeente heeft met de bewoners die in de buitenring wonen in maart 2015 gesproken over de inrichting van de openbare ruimte van het Hofkwartier inclusief de speelplek. In april 2017 zijn alle bewoners benaderd over de keuze van speeltoestellen. In de laatste bijeenkomst bleken de meest recente bewoners die een woning aan het Getfertplein hebben gekocht, niet allemaal op de hoogte te zijn van de aanleg van een speelplek voor hun deur. Waar in de publieke, gemeentelijke informatie wel duidelijk was aangegeven dat er een speelplek op het Getfertplein zou komen, was deze speelplek niet in de verkoopbrochure van

projectontwikkelaar A.M. ingetekend. Dit was voor hen de aanleiding om bij de gemeente een verzoek in te dienen tot heroverweging van de speelplek.

In deze brief beperken we onze informatie tot het proces dat we vanaf dat moment (april 2017), hebben doorlopen. Wij vinden het van belang u inzicht te geven in de voorgeschiedenis van deze casus. Deze tijdlijn met toelichting is opgenomen in bijlage 2.

Ondernomen stappen sinds april 2017

Bewoners zoeken samen met de wijkraad Zuidoost naar een alternatieve plek
Aan de bewoners die gevraagd hebben om heroverweging van de aanleg van de speelplek hebben we op 13 april 2017 geantwoord dat we conform de gemeentelijke kaders vasthouden aan de geplande speelplek omdat wij als gemeente niet eenzijdig afspraken kunnen opzeggen die we zowel met AM als met bewoners gemaakt hebben. Een groot aantal bewoners wacht al jaren op de aanleg van de definitieve speelplek, na aanleg van een tijdelijke speelplek in 2011 aan de Getfertweg (zie bijlage 1). We hebben aangegeven open te staan voor een alternatieve oplossing waar alle bewoners mee kunnen instemmen.

Drie bewoners aan het Getfertplein hebben vervolgens een buurtcomité opgericht, bestaande uit één niet ter plekke wonende huiseigenaar en twee direct aanwonenden van de speelplek. Dit buurtcomité laat het onderwerp speelplek Getfertplein in overleg met de voorzitter van de wijkraad Zuidoost agenderen op de openbare wijkraadvergadering van 12 juli 2017. De wijkraad dient hierna bij ons een verzoek in om de aanleg van de speelplek voor drie maanden “on hold” te zetten. De drie buurtbewoners die het buurtcomité vormen krijgen hiermee via de wijkraad de gelegenheid om op zoek te gaan naar alternatieve locaties. Als gemeente gaan wij hiermee akkoord onder een aantal voorwaarden, waarvan de belangrijkste zijn: dat kinderen kunnen spelen in (de nabijheid van) het Hofkwartier, dat er draagvlak is onder alle betrokken bewoners, dat reeds geleverde materialen benut worden en dat er aandacht is voor de beheer en veiligheid.

Als onderdeel van de zoektocht naar alternatieve locaties en draagvlak daarvoor verspreidt het buurtcomité in september 2017 een enquête in de wijk. Deze enquête roept vragen op in de buurt. Meerdere buurtbewoners en de binnensingelcommissie Zuidoost spreken per mail en telefoon hun zorgen uit bij ons en bij de wijkraad Zuidoost over het uitstel en de angst dat de speelplek helemaal niet aangelegd gaat worden. We leggen uit dat we de termijn van drie maanden afwachten en dat de speelplek op de geplande locatie komt tenzij er tijdig een gedragen voorstel voor een andere locatie komt die ook past binnen de gemeentelijke randvoorwaarden.

Op 2 oktober 2017 is er een overleg met de wijkraad Zuidoost over de uitkomsten van de door het buurtcomité gehouden enquête. Het is niet gelukt om een alternatieve locatie te vinden die aan de voorwaarden voldoet. Op advies van en met instemming van de wijkraad besluiten wij daarom dat de we de speelplek op de geplande plaats (Getfertplein) aanleggen. Met een brief van 12 oktober 2017 is dit met alle bewoners gecommuniceerd.

Bemiddelend gesprek
Eén van de leden van het buurtcomité wendt zich tot wethouder Eerenberg met het verzoek om de “bouwstop” te verlengen en te gaan zoeken naar een bemiddelaar die partijen in hun tegenstrijdige belangen tot elkaar kan brengen.

Op verzoek van wethouder Eerenberg heeft de stadsdeelmanager op 7 november 2017 een gesprek georganiseerd met een deel van het buurtcomité, een andere bewoner van het Getfertplein, twee bewoners van de Getfertweg, de wijkraad Zuidoost, de binnensingelcommissie Zuidoost en betrokken ambtenaren. Het doel van de bijeenkomst is om tot een gezamenlijke oplossing te komen hoe we een speelplek kunnen maken die de overlast beperkt en om wellicht spelregels over het gebruik af te spreken.
De uitkomst van dit gesprek is dat geen van de bewoners geloof hecht aan spelregels. Door het buurtcomité werden alternatieve speelvormen aangedragen zoals een hinkelpad, knikkerbaan en een insectenhotel. Tevens werd de wens geuit het aantal speeltoestellen terug te brengen naar vier i.p.v. de plande acht toestellen. De aanwezige bewoners die graag willen dat de speelplek wordt aangelegd hebben aangegeven in te kunnen stemmen met een compromis waarbij het aantal speeltoestellen teruggebracht wordt naar zes.
Wij besluiten daarop tot de plaatsing van zes toestellen over te gaan in plaats van de geplande acht toestellen. Een bewoner van de Getfertweg inventariseert bij de mensen met kinderen en de direct aanwonenden van het Getfertplein welke twee toestellen kunnen vervallen. Met een brief van 16 november 2017 worden alle buurtbewoners geïnformeerd over de uitkomst van het gesprek en de inventarisatie met betrekking tot welke toestellen geplaatst zullen worden. De zes speeltoestellen zijn in december 2017 geplaatst.

Bezwaar en verzoek tot voorlopige voorziening
Op 20 november 2017 dienen de drie bewoners van het buurtcomité bezwaar in tegen de aanleg van de speelplek. Daarnaast dienen zij bij de rechtbank een verzoek tot voorlopige voorziening in.
De Commissie bezwaarschriften heeft het bezwaarschrift niet-ontvankelijk verklaard omdat er geen bestuursrechtelijke grondslag is voor een bezwaarschrift (bestemmingsplan is onherroepelijk sinds 16 april 2008). In het verlengde hiervan heeft de Rechtbank het verzoek tot een voorlopige voorziening van de tegenstanders niet in behandeling genomen.

Bewoners buurtcomité dienen klacht in bij klachtencommissaris
Tussen eind december 2017 en begin januari 2018 dienen de drie leden van het buurtcomité elk een klacht in bij de klachtencommissaris. Hun klacht heeft betrekking op het gebrek aan informatieverstrekking van de gemeente betreffende de daadwerkelijke invulling van het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland. In de periode februari-april 2018 onderzoekt de klachtencommissaris deze klacht. Zij heeft op 26 april 2018 haar bevindingen gereed.
De klachtencommissaris concludeert dat de klachten over het proces en over het gebrek aan informatieverstrekking gegrond zijn. In haar rapport doet zij een aantal aanbevelingen die er in het kort op neerkomen om steeds expliciet te bepalen en actief te communiceren wat onze mogelijkheden, processen en procedures, verantwoordelijkheden en rollen zijn. Daarbij ook tevens te melden wat onze beperkingen zijn. De klachtencommissaris doet geen uitspraak over de speelplek aan het Getfertplein of dat er juridisch een fout is gemaakt in het doorlopen proces.

Collegebesluit n.a.v. rapport klachtencommissaris
Op 10 juli 2018 besluit ons college de aanbevelingen van de klachtencommissaris over te nemen. Omdat het effect van deze aanbevelingen pas merkbaar zal zijn bij toekomstige ontwikkelingen, besluit ons college tevens opnieuw te kijken naar de aanleg van de speelplek. In lijn van het advies van de klachtencommissaris besluiten we een bijeenkomst met alle bewoners van het Hofkwartier te organiseren. In deze bijeenkomst willen we de bevindingen van de klachtencommissaris delen en een stap maken in de afronding van de speelplek door nog een keer in gesprek te gaan met de bewoners. Met de brief van 11 juli 2018 is uw raad hierover geïnformeerd en heeft u het rapport van de klachtencommissaris toegezonden gekregen.

Gelet op de zomerperiode wordt de bewonersbijeenkomst gepland op 17 september 2018. Met een brief van 12 juli 2018 worden de bewoners hiervoor uitgenodigd.

In de zomerperiode heeft de stadsdeelwethouder op 30 juli 2018 een persoonlijk gesprek met de drie bewoners die het buurtcomité vormen. Dit gesprek is door beide partijen als prettig en constructief ervaren. Hierbij is een aantal afspraken gemaakt.
Eén van de afspraken is dat - op verzoek van het buurtcomité - een onafhankelijke gespreksleider ingeschakeld wordt om het verdere proces te begeleiden. In dit proces wordt naar een oplossing gezocht wordt waarbij én kinderen veilig kunnen spelen én de overlast zoveel mogelijk wordt tegengegaan en waarbij alle bewoners van het Hofkwartier worden betrokken.
Tevens heeft de stadsdeelmanager op 27 augustus 2018 een persoonlijk gesprek gehad met twee andere betrokken buurtbewoners die de speelplek graag gerealiseerd zien op het Getfertplein. In dit gesprek kwam vooral naar voren dat veel bewoners de commotie rondom de speelplek, de negatieve uitstraling op hun buurtje en de aandacht behoorlijk beu zijn. De meeste mensen snakken naar de aanleg van het groen en een streep onder de commotie over de speelplek Getfertplein.

Inschakelen van beleidsbemiddelaar
Aik Kramer is beleidsbemiddelaar: een onafhankelijke gespreksleider met mediation vaardigheden. Aik heeft de opdracht gekregen om samen met bewoners en gemeente naar een oplossing te zoeken voor de inrichting van de speelplek zodat kinderen kunnen spelen, maar de overlast voor direct omwonenden zoveel mogelijk wordt beperkt. Hierbij is hem gevraagd recht te doen aan zoveel mogelijk wensen van de bewoners binnen de door de raad vastgestelde kaders. Op 10 september 2018 heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden met het buurtcomité en de gemeente onder leiding van de beleidsbemiddelaar. De beleidsbemiddelaar heeft de regie op dit proces gepakt en drie bewonersbijeenkomsten georganiseerd op 17 september, 17 oktober en 13 december 2018. Zijn bevindingen en advies treft u als bijlage 3 aan.

Uitkomst bewonersbijeenkomst 17 september 2018
De eerst bewonersbijeenkomst op 17 september is door 40 mensen bezocht. Het doel van de avond was tweeledig. De gemeente wil uitleg geven over het advies van de klachtencommissaris en hoe we daar in de toekomst mee om gaan. Een andere belangrijk doel van de avond was om een inrichting te ontwerpen voor het groen en de opstelling van de speelobjecten binnen de groenstructuur waarmee de overlast zoveel mogelijk beperkt wordt. Er

waren veel emoties bij de verschillende bewoners, met name rondom het hele voortraject. Tot een gedragen inrichting van de speelplek aan het Getfertplein is het niet gekomen.
Het resultaat van deze avond was dat door de bewoners nogmaals werd gevraagd aan de gemeente op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor een veilige speelplek in de directe omgeving van het Getferplein.
Dit heeft geleid tot een viertal mogelijke alternatieve locaties die deels in een eerder stadium ook al in beeld waren en het idee van één bewoner om een brug over de Zuiderval te maken naar het Janninkkwartier. Alle alternatieven zijn kort na de bijeenkomst ambtelijk onderzocht. Zoals ook mondeling meegedeeld in de stadsdeelcommissie van 16 oktober 2018 is daar geen aanvaardbaar alternatief gevonden binnen de kaders (zie bijlage 4).

Uitkomst bewonersbijeenkomst 17 oktober 2018
De tweede avond op 17 oktober 2018 werd door 13 mensen bezocht. Voorafgaand aan de bijeenkomst zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de alternatieven naar de bewoners gezonden.
Het resultaat van de 2e bewonersbijeenkomst was dat er door één van de aanwezige bewoners een “out-of-the box” idee op tafel werd gelegd: De speelplek verplaatsen naar een zijstraat tussen de Getfertweg en het Getfertplein en deze toegangsstraat afsluiten. Dit alternatief is in de week daarna door de beleidsbemiddelaar voorgelegd aan de direct aanwonenden van deze zijstraten. Hun reactie was afwijzend en zij zouden zich tegen een dergelijke ingreep verzetten. De conclusie van de beleidsbemiddelaar was dat dit idee in feite verplaatsing van het probleem is. Dit alternatief is hiermee dan ook afgevallen.

Tijdens de bijeenkomst van 17 oktober 2018 is bij het buurtcomité ook het idee ontstaan om nogmaals te proberen de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg tot een blijvende speelplek te maken. Op die locatie past een speelplek niet binnen de door de raad vastgestelde kaders van het bestemmingsplan Getfert-Perik-Hogeland en de grondexploitatie van het project waar de locatie van de tijdelijke speelplek binnen valt (Hardick & Seckel). Eén bewoner heeft namens het buurtcomité ingesproken in de stadsdeelcommissie centrum van 4 december 2018 en aan uw raad gevraagd zich uit te spreken over deze kwestie.

Uitkomst bewonersbijeenkomst 13 december 2018
Onder leiding van de beleidsbemiddelaar is op 13 december 2018 een derde bewoners-bijeenkomst georganiseerd. Deze avond werd door 13 mensen bezocht.
Het resultaat van deze bijeenkomst is dat er een patstelling in de bemiddeling is ontstaan. De bewoners zijn van mening dat de gemeente(raad) een standpunt moet innemen over de tijdelijke speelplek aan de Getfertweg om hiervan al dan niet een permanente speelplek te maken. Zolang hierover geen besluit is genomen willen het buurtcomité maar ook sommige andere buurtbewoners niet meedenken over een aanvaardbare inrichting van de speelplek aan het Getfertplein.

Waar staan we nu?
Standpunt college tijdelijke speelplek Getfertweg
Het realiseren van een permanente speelplek aan de Getfertweg heeft een aantal gevolgen. Op deze locatie is momenteel de tijdelijke speelvoorziening gerealiseerd. De grond heeft de bestemming *wonen.* Op deze locatie gaan we kavels uitgeven voor woningbouw op projectmatige basis. De ambtelijke voorbereiding start in het voorjaar 2019. Vrijhouden van een

kavel voor een permanente speelvoorziening zal leiden tot een verslechtering van de grondexploitatie van ongeveer € 150.000,- (zie bijlage 5).
Bovendien heeft de bewoner die nu aan de tijdelijke speelplek woont aangegeven dat ze graag deze tijdelijke speelplek na 6 jaar ziet verdwijnen, zoals afgesproken.
Gelet op bovenstaande ziet ons college niet de mogelijkheid om deze tijdelijke speelplek permanent te maken.
We hechten er aan te benadrukken dat verwijderen van de speelplek op het Getfertplein voor ons geen optie is. Niet alleen zou dit ook ingaan tegen de door uw raad vastgestelde kaders (o.a. 2002 Kadernota Integraal Meerjarenplan Spelen), maar daarmee zou ook de enige kinderpeelplek uit 't Getfert verdwijnen. In een eerder stadium is geconstateerd dat er in deze buurt juist een tekort aan speelplekken is.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over het bemiddelingstraject, alle gezette stappen en alle overwogen alternatieven. Wij betreuren de ontstane patstelling. Als college zijn we gehouden aan de door uw raad vastgestelde kaders. Zonder aanpassing van deze kaders gaan we – het liefst samen met de bewoners – een aangepast ontwerp maken van de speelplek op de geplande locatie aan het Getfertplein. De planning is er op gericht om dit nieuwe mede door bewoners ontworpen plan, met de goede balans tussen spelen en het zoveel mogelijk beperken van de overlast, in maart 2019 te realiseren. We zien geen haalbare alternatieven binnen uw kaders op een andere locatie in de directe omgeving van het Hofkwartier.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
De loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (dr. G.O. van Veldhuizen)

Bijlagen:

1. Hofkwartier ,kaart van het gebied en feiten en cijfers
2. Voorgeschiedenis ontwikkeling Hofkwartier / Tijdlijn vanaf 2001 tot heden.
3. Rapportage beleidsbemiddeling Getferplein van Aik Kramer
4. Overzicht van de vier alternatieve locaties en de brug over de Zuiderval
5. Beleids-, juridisch en financieel kader, ontwerp speelplek Getfertplein en groenplan

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2018

Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt (Agendaletter F)		
Onderwerp	Besluit op bezwaar Minkmaatstraat 255		
Openbaar	*Openbaar:* ja, vanaf 29 januari 2019		
Organisatieonderdeel	Domein Fysiek	Corsanummer:	1800107159
Opsteller	J.J.M. Claessen	Casenummer	BV18000718
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	Afdeling JZR
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Voorstel portefeuillehouder om het handhavingsverzoek van de omwonenden van het pand aan de Minkmaatstraat 255 toe te wijzen.

Publieksvriendelijke samenvatting
Aan de Minkmaatstraat 255 is na onderzoek onzelfstandige bewoning vastgesteld in strijd met het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede". Hiertegen wordt handhavend opgetreden.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
Een buurman van de Minkmaatstraat 255 en andere omwonenden hebben vermoedens gehad dat in het pand Minkmaatstraat 255 door meerdere éénpersoonshuishoudens wordt bewoond. Daarop hebben zij een verzoek tot handhaven ingediend, omdat het volgens hen strijdig is aan de geldende regelgeving van onzelfstandige bewoning. Het verzoek is afgewezen en de omwonenden hebben hiertegen bezwaar gemaakt.
Op 11 september heeft u reeds een besluit genomen, waarbij het bezwaar gegrond is verklaard en het oorspronkelijke primaire besluit is herroepen. Een nader onderzoek was toen nog in uitvoering voordat een inhoudelijk besluit kan worden genomen op het verzoek tot handhaven respectievelijk de definitieve, afrondende beslissing op het bezwaarschrift.
Het nadere onderzoek heeft geleid tot het opleggen van een last onder dwangsom aan de eigenaar als ook aan de bewoners van het pand. Er is alsnog overgegaan tot handhaven en in die zin wordt tegemoet gekomen aan het verzoek van de omwonenden om handhavend op te treden.

Beoogd effect
Vaststellen beslissing op het handhavingsverzoek en het bezwaar

Argumenten
De argumenten om de eigenaar en de bewoners van de Minkmaatstraat 255 aan te schrijven zijn te vinden in de opgelegde last onder dwangsom(men).

Kanttekeningen
Geen

Risico's
geen

Financiële dekking van het voorstel
N.v.t

Alternatieven
Geen

Participatie
N.v.t.

Communicatie met direct betrokkenen:
De eigenaar en de bewoners hebben reeds het handhavende besluit ontvangen.
Omwonenden zijn hiervan in kennis gesteld door de vakafdeling.
Een buurman heeft als optredend vertegenwoordiger van de omwonenden de aanschrijvingen reeds ontvangen en hierover gecommuniceerd met de andere bezwaarmakers. Alle Omwonenden die bezwaar hebben gemaakt ontvangen na de besluitvorming een brief over het verzoek tot handhaven respectievelijk de definitieve, inhoudelijke beslissing op bezwaar.

Interne communicatie
Met de afdeling JZR is afstemming gezocht over het nadere onderzoek na het bezwaarschrift. De afdeling JZR en de Commissie bezwaarschriften zijn ook geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek. Zij hebben afschriften ontvangen van de handhavingsbesluiten.
Verder is het management Domein Fysiek geïnformeerd omdat een bezwaarmaker een collega van het domein is.

PR over besluit:
Nee

Persbericht, ja of nee:

Vervolg
Het besluit zal worden toegezonden aan de belanghebbenden.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim	Openbaar maar niet publiceren
Bijlage 1	Besluit op bezwaar	Nee	Nee	Nee	Ja
Bijlage 2	Advies Commissie Bezwaarschriften	Nee	Nee	Nee	Ja
Bijlage 3	Informerende brief aan omwonenden	Nee	Nee	Nee	Ja
Bijlage 4	Besluit 11 september 2018	Nee	Nee	Nee	Ja
Bijlage 5	Handhavende besluiten aan eigenaren en bewoners	Nee	Nee	Nee	Ja

COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN VAN DE GEMEENTE ENSCHEDE

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Langestraat 24
7511 HC Enschede

TELEFOON
053 4818181

Aan Burgemeester en Wethouders
van Enschede

ONS KENMERK:	DOORKIESNUMMER:	DATUM ADVIES:
BMO/JZ/R&M/BZ.1.17.0952.001 en H-2017-1002	053-4818121	11 april 2018

ONDERWERP:
Advies van de Commissie Bezwaarschriften,
Kamer Algemene Zaken, Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting,
(De heer [redacted] (vz.), de heer [redacted] lid
en de heer [redacted] lid)
over het bezwaarschrift ex artikel 7:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) van:

gericht tegen het besluit van uw college van 1 augustus 2017.
In dit besluit heeft uw college het handhavingsverzoek betreffende de Minkmaatstraat 255 afgewezen.

Feiten:
Voor de feiten en omstandigheden verwijst de commissie naar het verslag van bevindingen. Hierin zijn ook de bezwaren en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving opgenomen.

Hoorzitting:
Op 20 februari 2018 zijn bezwaarmakers in de gelegenheid gesteld de bezwaren mondeling toe te lichten tijdens een hoorzitting van de commissie. [redacted] heeft mede namens alle bezwaarmakers van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Namens uw college was op de zitting [redacted] aanwezig. Van de hoorzitting is een digitale geluidsopname gemaakt. Deze opname wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd.

Ontvankelijkheid:
Gelet op de artikelen 1:2, 1:3, 6:5 en 6:7 Awb is de commissie van mening dat bezwaarmakers in hun bezwaren kunnen worden ontvangen. Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en ook voor het overige is voldaan aan de wettelijke eisen.

Overwegingen:
1. De commissie heeft de vraag te beantwoorden of uw college terecht en op goede gronden het handhavingsverzoek van 1 juni 2017 heeft afgewezen op grond van de onderzoeksbevindingen.
2. Uw college heeft het bestreden besluit genomen naar aanleiding van een handhavingsverzoek, welke is ontvangen op 6 juni 2017. Verzoekers stellen dat in de *woning aan de Minkmaatstraat 255 te Enschede sprake is van ongeoorloofde* onzelfstandige bewoning. Er zouden op dit adres 2 mensen zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie terwijl er 4 mensen feitelijk zouden wonen.

3. De commissie merkt allereerst op dat haar uit de stukken is gebleken dat het bestreden besluit van 1 augustus 2017 is gebaseerd op 1 controle van 20 juli 2017, waarbij er door de toezichthouder gesproken is met de heer [redacted] (een van de twee in de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven bewoners van de woning aan de Minkmaatstraat 255). Op grond van dit korte gesprek, waarbij een aantal vragen door de heer [redacted] zijn beantwoord, is de conclusie door de toezichthouder getrokken dat er geen sprake zou zijn van onzelfstandige bewoning op dit adres.
4. Naar aanleiding van het besluit van 1 augustus 2017 hebben bezwaarmakers aangegeven dat dit besluit niet kan worden gedragen door het gedane onderzoek. Het onderzoek is onzorgvuldig en onvolledig. Op grond van hetgeen in bezwaar is aangevoerd, is door uw college besloten om nader onderzoek te verrichten. Uit het gedane nader onderzoek is de commissie gebleken dat op 19 september 2017 een controle is uitgevoerd op het adres Minkmaatstraat 255 waarbij door [redacted], de twee personen die in de gemeentelijke basisadministratie op dit adres staan ingeschreven, de woning in z'n geheel hebben laten zien aan de toezichthouder. Hierbij hebben zij verklaard gezamenlijk een huurcontract te hebben en de enige twee bewoners te zijn. Op 10 november 2017 vindt er eveneens een controle plaats, waarbij de commissie uit het opgemaakte rapport blijkt dat de toezichthouder zelf aangeeft in zijn conclusie dat er een sterk vermoeden bestaat van onzelfstandige bewoning op genoemd adres. Naar aanleiding van dit vermoeden is besloten om nader onderzoek te doen omtrent het adres Minkmaatstraat 255.
5. Op 21 november, 1 december en 8 december 2017 zijn er door de toezichthouder nog Een drietal waarnemingen uitgevoerd rond de woning aan de Minkmaatstraat 255. Hierbij is er telkens ongeveer een half uur gepost om te kijken welke feitelijke activiteiten er in en of rondom de woning konden worden geconstateerd. Uit deze korte waarnemingen zijn geen overtredingen inhoudende ongeoorloofde onzelfstandige bewoning gebleken. Op grond van het aanvullende onderzoek stelt het college zich op het standpunt dat het bestreden besluit van 1 augustus 2017 stand kan houden.
6. Gelet op het vorenstaande meent de commissie echter dat het (nader) onderzoek onvoldoende draagvlak biedt voor het genomen besluit. Hoewel het inzetten van tijd en capaciteit voor het onderzoek voldoende is, is naar de mening van de commissie te in-actief met deze tijd en capaciteit omgegaan. Binnen de bevoegdheden die de toezichthouder heeft had er tijdens het gedane onderzoek en de tijd die daaraan besteed is op grond van de artikelen 5:13 t/m 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht meer kunnen worden gedaan, mede gelet op het gedetailleerde in het dossier aangetroffen materiaal van bezwaarmakers. Denk daarbij aan het tijdens de controles in gesprek gaan met betrokkenen (alle vier de mannen en de eigenaar), het vorderen van het tonen van id-bewijzen, het vorderen van het huurcontract of andere zakelijke bescheiden die zien op de woonsituatie. Volgens de commissie waren er voldoende aanknopingspunten voor een sterk vermoeden van onzelfstandige bewoning op het adres Minkmaatstraat 255, om deze bevoegdheden in te zetten binnen het onderzoek dat toch al plaatsvond.
   De commissie kan zich dan ook niet verenigen met uw standpunt en meent dat het onderzoek onzorgvuldig en onvoldoende grondslag biedt voor afwijzing van het handhavingsverzoek.

<u>Conclusie:</u>
Gelet op het vorenstaande adviseert de commissie u de bezwaren gegrond te verklaren, zodat het besluit niet in stand kan blijven.

Namens de Commissie Bezwaarschriften,
Kamer Algemene Zaken, Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

de secretaris

[redacted]

de voorzitter

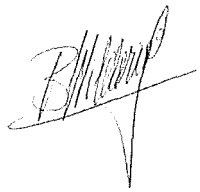

[redacted]

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOON
14 0 53

[
aat 257
-

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
27 juni 2018	H-2017-1002 1800056547	J. Claessen
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
---	---	06 1088 4330

ONDERWERP
Onzelfstandige bewoning Minkmaatstraat 255

Geachte heer

Zoals u weet heeft de commissie bezwaarschriften op 11 april 2018 haar advies uitgebracht. Alle partijen hebben dit advies ontvangen. De commissie acht u bezwaren gegrond. De beslissing op het bezwaarschrift kan nog niet genomen worden. Inhoudelijk betekent het advies voor ons dat we ons moeten beraden hoe wij invulling gaan geven aan het advies.

De commissie bezwaarschriften vindt dat het onderzoek dat ten grondslag lag aan ons besluit, onzorgvuldig is geweest en onvoldoende grondslag biedt voor afwijzing van het handhavingsverzoek. Voordat wij een beslissing op het bezwaarschrift kunnen nemen zullen we aanvullend onderzoek doen om een nog te nemen besluit beter te kunnen motiveren.

Omdat het lastig is om onzelfstandige bewoning aan te tonen hebben we advies gevraagd bij een deskundig advocaat, met name over de vraag welke middelen aanvaardbaar zijn om aan te wenden. Het gesprek met de advocaat heeft ons handvatten gegeven om het onderzoek voort te zetten waarbij ook duidelijk is geworden dat ons meer middelen ter beschikking staan dan wij voorheen mogelijk achten.

Indien u nog vragen heeft over deze brief, dan kunt u contact opnemen met de J. Claessen. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 06 1088 4330 of via het e-mailadres j.claessen@enschede

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de buurtbewoners.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
namens dezen,

V.J.M. Wolters,
hoofd afdeling Handhaving Bouwen en Milieu

In afschrift aan:

-
-
-
-
-

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES

TELEFOON
14 0 53

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
11 september 2018	1800077012	H.B.M. Bosman

UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Bezwaarschrift tegen niet handhaven Minkmaatstraat 255/tussenbesluit

Geachte

Inleiding
Op 6 juni 2017 hebben wij van een verzoek ontvangen om handhavend op te treden tegen de woonsituatie in het pand Minkmaatstraat 255 te Enschede. De grondslag van uw verzoek tot handhaving is de idee dat er sprake is van een *ongeoorloofde onzelfstandige bewoning van dit pand. Er zouden op dit adres 2 personen zijn* ingeschreven in de GBA terwijl er feitelijk 4 personen (waaronder studenten) zouden wonen. Onzelfstandige bewoning is in dit pand niet toegestaan.

Besluit tot het niet handhavend optreden
Met besluit van 1 augustus 2017 hebben wij besloten tot het niet handhavend optreden aangezien naar ons oordeel op basis van onderzoek niet is vast te stellen dat er daadwerkelijk 4 personen wonen. Dat besluit is gebaseerd op een onderzoek van 20 juli 2017 waarbij op basis van een gesprek met een bewoner die op het adres is ingeschreven in de GBA en op basis van een huurcontract dat door 2 bewoners is gesloten met de eigenaar is geconcludeerd dat er geen sprake is van onzelfstandige bewoning.

Bezwaarschrift van omwonenden
Met brief van 9 september 2017 is door , een bezwaarschrift ingediend tegen ons besluit van 1 augustus 2017. Daarbij heeft u aangegeven dat dit besluit niet kan worden gedragen door de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen en het onderzoek dat heeft plaatsgevonden op 20 juli 2017. Dat onderzoek wordt door u en uw medeondertekenaars als onvolledig en onzorgvuldig gekwalificeerd.

Advies commissie bezwaarschriften
Het bezwaarschrift is op 20 februari 2018 behandeld in de hoorzitting van de commissie bezwaarschriften. De commissie komt in haar advies van 11 april 2018 tot het volgende oordeel:
a. het (nadere) onderzoek van de gemeente biedt onvoldoende draagvlak voor het besluit van 1 augustus 2017 tot het niet handhaven;
b. er is te inactief omgegaan met de ingezette tijd en capaciteit;
c. er is te weinig gebruik gemaakt van bestaande bevoegdheden van de toezichthouder om informatie te verkrijgen, mede gelet op de hoeveelheid en gedetailleerde informatie die tijdens het gehele traject door bezwaarmakers is aangeleverd.
De commissie constateert vervolgens dat er voldoende aanknopingspunten in laatstgenoemde informatie aanwezig zijn om een sterk vermoeden van onzelfstandige bewoning te rechtvaardigen.
De commissie adviseert om de bezwaren gegrond te verklaren omdat het bestreden besluit van 1 augustus 2017 – los van vraag of nu wel of niet moet worden gehandhaafd - niet in stand kan blijven.

Besluit tot herroeping van ons besluit van 1 augustus 2018
Wij hebben in onze vergadering van 11 september 2018 besloten het advies van de commissie bezwaarschriften over te nemen en uw bezwaren gegrond te verklaren. Tevens hebben wij besloten om ons besluit van 1 augustus 2017 te herroepen en om – op basis van nader en intensiever onderzoek – voor 1 december 2018 een nieuw besluit te nemen op uw verzoek tot handhaving. Wij achten ons nu nog niet in staat om een (nieuw) inhoudelijk besluit te nemen op uw verzoek tot handhaving. Daarvoor moet naar ons oordeel eerst het nadere onderzoek naar de daadwerkelijke wijze van bewoning in het pand Minkmaatstraat 255 worden afgerond.

Nog geen inhoudelijke beslissing op de ingediende bezwaren
Zoals hierboven aangegeven – en eveneens in onze aan u gerichte brief van 27 juni 2018 - achten wij ons nog niet in staat om een nieuw besluit te nemen op uw verzoek tot handhaving. Op basis van de toepasselijke wetgeving moet normaal gesproken bij een beslissing op bezwaar waarbij een eerder genomen besluit wordt herroepen gelijktijdig een nieuw besluit worden genomen. Het op een later moment nemen van een 'definitief' besluit op de door u en anderen ingediende bezwaren is alleen onder bijzondere omstandigheden toegestaan en vormt dus een uitzondering. Eén van de uitzonderingsgevallen betreft de situatie als het te herroepen besluit een afwijzing handhavend optreden betreft. Daarvan is in ons besluit van 1 augustus 2017 sprake.
Omdat er naar ons oordeel sprake is van een onverbrekelijke samenhang tussen het herroepen van een besluit en het (kunnen) nemen van een vervangend besluit kan de definitieve beslissing op bezwaar op een later moment worden genomen. Er moet dan wel sprake zijn van een 'stappenplan'.

Definitieve besluitvorming voor 1 december 2018
Gelet op het vorenstaande hebben wij besloten dat wij voor 1 december 2018 een vervangend besluit zullen nemen. Daarmee vormen ons besluit van heden (als tussenbesluit) en het nog door ons college te nemen vervangende besluit samen het besluit op bezwaar.
Tegen het samenstel van deze 2 besluiten staat te zijner tijd desgewenst voor partijen beroep op de rechtbank Overijssel open.

Afschrift aan medeondertekenaars en eigenaren Minkmaatstraat 255
Een afschrift van deze brief zenden wij aan de medeondertekenaars van uw bezwaarschrift en aan de eigenaren van de woning Minkmaatstraat 255 als belanghebbende(n).

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (dr. G.O. van Veldhuizen)

In afschrift aan:

-
-
-
-

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOON
14 0 53

Aangetekend en per reguliere post

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
30 NOV. 2018	H-2018-1526-03 1800102412	J. Claessen
UW BRIEF VAN	**UW KENMERK**	**DOORKIESNUMMER**
---	---	06 1088 4330

ONDERWERP
Aanschrijving last onder dwangsom Minkmaatstraat 255

Geachte

In onze brief van 21 november 2018 met het kenmerk H-2017-1002-05 / 18001001742018 *hebben wij u laten weten dat wij geconstateerd hebben dat er sprake is van onzelfstandige* bewoning door in ieder geval drie personen in het woonhuis aan de Minkmaatstraat 255 in Enschede. Met deze brief informeren wij u over het vervolg van de handhavingsprocedure. U bent eigenaar van de woning en daarom ontvangt u deze brief, dit besluit.

Belangrijk
Deze brief is een last onder dwangsom. U moet actie ondernemen. **De overtreding kost u geld!** Niets doen lost de overtreding niet op.

Het is dus belangrijk dat u deze brief goed leest en dat u contact met ons opneemt als u vragen heeft. De contactgegevens staan onderaan deze brief.

Aanleiding
Op 6 juni 2017 hebben wij van buurtbewoners nabij de Minkmaatstraat 255 in Enschede een verzoek tot handhaven ontvangen. Hierin zijn wij verzocht om handhavend op te treden tegen het gebruik van het woonhuis Minkmaatstraat 255 in Enschede, omdat er sprake zou zijn van *bewoning door minstens drie personen die geen gezamenlijk huishouden vormen.*

In eerste instantie hebben wij het verzoek afgewezen, maar op basis van de hoorzitting door de Commissiebezwaarschriften hebben wij besloten om overeenkomstig het advies van die commissie het onderzoek te heropenen. De commissie stelt dat de verzoekers voldoende aanknopingspunten hebben aangereikt dat een nieuw onderzoek rechtvaardigt. Het uitgevoerde onderzoek was in de ogen van de commissie ontoereikend.

In het kader van het heropende onderzoek zijn meerdere controles uitgevoerd.
Uit het nader onderzoek is gebleken dat de woning in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt.

Constateringen
Op 20 juli 2017 heeft an de gemeente Enschede een gesprek gevoerd met een van de bewoners, c an de Minkmaatstraat 255. Hij mocht de woning daarbij niet betreden. De heer heeft toen verklaard dat hij samen met de heer de enige bewoners van de woning zijn.

Op 19 september 2017 heeft dezelfde toezichthouder in de woning een controle uitgevoerd, nadat voor deze controle een afspraak was gemaakt. De bewoners hebben de toezichthouder de vertrekken in de woning laten zien. Hierbij heeft de toezichthouder geen signalen gezien dat de woning ook gebruikt wordt door anderen dan hen.

Tijdens de hoorzitting voor de Bezwaarschriftencommissie op 20 februari 2018 hebben de bezwaarmakers bij monde van de er aangevoerd dat er toch sprake is van bewoning door meer dan twee personen en ter ondersteuning van dit standpunt foto's overgelegd. Aan de hand van de door de bezwaarmakers aangevoerde foto's is de controle door de toezichthouder hervat.

Op 10 september 2018 heeft er een onaangekondigde controle plaatsgevonden in de woning. Toezichthouder ; heeft daarbij met een machtiging tot binnentreden een inspectie in het pand uitgevoerd. Tijdens de controle is een gebruik van de woning door anderen dan de huurders niet vastgesteld. Ook heeft er een gesprek plaatsgevonden met hen. De heer werd bij de inspectie vergezeld door de n, juridisch adviseur handhaven van de gemeente. Van deze controle is een samenvattend gespreksverslag gemaakt.

Op 18 september 2018 heeft over het gebruik van de woning een gesprek met u en vertegenwoordigers van de gemeente Enschede plaatsgevonden. U heeft verklaard dat de woning volgens u alleen gebruikt wordt door de twee huurders. Onderverhuur en medegebruik door anderen is contractueel uitgesloten. Ook van dit gesprek is een samenvattend gespreksverslag gemaakt.

In de periode van 10 september tot en met begin november 2018 heeft toezichthouder gepost bij de woning en foto's gemaakt. De regelmatige aanwezigheid van andere personen is geconstateerd. Bezwaarmaker, q eeft in deze periode ook foto's en filmpjes gemaakt over het komen en gaan van niet (een) officiële huurder(s) en deze aan ons overgelegd.

De constateringen van de toezichthouder s en het door een bezwaarmaker aangeleverde beeldmateriaal zijn aanleiding geweest om op 7 november 2018 een nieuwe controle in de woning te houden. Om omstreeks 21:45 uur heeft toezichthouder s zich gemeld bij de woning in het bijzijn van , medewerker handhaving BRP van de gemeente. Met machtiging tot binnentreden is de woning bezocht en is gesproken met de heer . Bij deze controle is ook het gespreksverslag van 10 september 2018 overhandigd met het verzoek deze voor akkoord te ondertekenen.

Bij deze controle is vastgesteld dat de woning niet enkel door de twee huurders wordt gebruikt, maar dat de woning nog door tenminste een derde persoon, vordt gebruikt. Dat is gebleken uit de aangetroffen situatie. In één van de slaapkamers, zijn persoonlijke spullen van meerdere personen aangetroffen die volgens de Basis Registratie Personen (BRP) niet op dit adres staan ingeschreven.

Tijdens de inspectie is door de heer verklaard dat de aangetroffen spullen van de heer zijn en dat de heer sinds een tijd veelvuldig verblijft op dit adres. Daarbij heeft hij aangegeven dat het eigenlijk moet stoppen als dit strijdig is met het bestemmingplan "Onzelfstandige bewoning Enschede".

Bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede"
Het adres Minkmaatstraat 255 ligt in het gebied waarvoor het bestemmingsplan "Ribbelt Stokhorst 2011" geldt. Het heeft daarin de bestemming "Wonen", artikel 15. Daarnaast geldt het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede". De gemeente heeft met dit plan regels vastgesteld ten aanzien van onzelfstandige bewoning (kamergewijze bewoning).

Op grond van artikel 3, onder sub a van de planregels van dit bestemmingsplan is het verboden, daar waar ter plaatse van de geldende bestemming wonen is toegestaan, om woningen/ wooneenheden of andere gebouwen te gebruiken of in gebruik te geven als kamerverhuurpand. Volgens artikel 1.32 wordt onder een kamerverhuurpand verstaan een woning/wooneenheid die wordt gebruikt door 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt.

Op basis van de constateringen van de toezichthouder als ook uit het aangeleverde beeldmateriaal van een omwonende stellen wij vast dat de woning niet enkel door de twee huurders wordt gebruikt. Aan onder meer de heer wordt onderdak verleend. De woning wordt door hem, hen meer dan incidenteel gebruikt. Er is dus geen sprake van logeren. Dit blijkt ook uit persoonlijke spullen die in de woning achterblijven als hij, zij niet aanwezig is respectievelijk zijn. De huurders en de andere gebruikers van de woning vormen samen geen één huishouden.

Volgens de Basis Registratie Personen zijn de huurders sinds 1 juni 2017 de (hoofd-)bewoners van de Minkmaatstraat 255. Op dat moment gold het bestemmingsplan nog niet, maar wel het "Voorbereidingsbesluit Onzelfstandige Bewoning 2017" waar in artikel 1 onder a van de planregels eveneens is bepaald dat het verboden is een woning te gebruiken voor onzelfstandige bewoning door 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt. U heeft van deze regels op de hoogte kunnen zijn.

Doordat u de woning gebruikt of laat gebruiken door 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt (kamerverhuurpand), handelt u in strijd met het gebruiksverbod uit het bestemmingsplan.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Het is alleen toegestaan om de woning in afwijking van het gebruiksverbod in het bestemmingsplan te gebruiken of laten te gebruiken als kamerverhuurpand als u daarvoor een vergunning heeft. Dit staat in artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo.
Nu u niet over een dergelijke omgevingsvergunning beschikt, handelt u in strijd met artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo en bent u in overtreding.

Legalisatie
Wij hebben bekeken of voor het huidige gebruik van de woning aan de Minkmaatstraat 255 een vergunning kan worden verleend. Dit is niet mogelijk.

Op grond van artikel 3, b van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" kunnen Burgemeester en wethouders alleen bij een omgevingsvergunning afwijken van het gebruiksverbod en het gebruik, mits wordt voldaan aan de criteria uit de beleidsregel "Onzelfstandige bewoning Enschede".

Volgens de beleidsregel kan geen omgevingsvergunning verleend worden, indien het maximale buurtpercentage voor onzelfstandige bewoning wordt overschreden. De woning ligt in de buurt Schreurserve (50). Hiervoor heeft de gemeenteraad vastgesteld dat maximaal 2% van de woningen onzelfstandig bewoond mag worden. Het actuele percentage van woningen die onzelfstandig bewoond worden is 3,19%. Omdat het vastgestelde maximum buurtpercentage wordt overschreden kan voor het huidige gebruik geen vergunning worden verleend.

Zienswijze
Op 21 november 2018 hebben wij u, een vooraankondiging gestuurd met ons voornemen om u aan te schrijven wegens het strijdig handelen aan de regels voor onzelfstandige bewoning. Wij hebben u gevraagd uw mening, uw zienswijze te geven op ons voornemen. Hiervan heeft u gebruik gemaakt door op 29 november met de h te bellen.
U vraagt zich af, hoe u het gebruik kunt laten eindigen. U heeft de woning verhuurd en heeft het daarom niet in uw macht om een ander gebruik te controleren. U voelt zich met de rug tegen de muur gezet. Desondanks wilt u meewerken, omdat u geen dwangsom wilt verbeuren, maar ook wilt u af van de ellende die deze woning u momenteel bezorgt. Voor uw gevoel "bepaalt" de wat u wel of niet mag met uw eigendom.

Afweging om handhavend op te treden
Gelet op het algemeen belang dat wordt beoogd met handhaving van de geldende wet- en regelgeving hebben wij een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij handhavend moeten optreden als er sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift. Alleen onder bijzondere omstandigheden mogen wij van handhavend optreden afzien. Er is sprake van een bijzondere omstandigheid als handhavend optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen of als sprake is van een concreet zicht op legalisatie.

De gemeenteraad heeft met het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" en de van toepassing zijnde beleidsregels, waarin de buurt en straat percentages staan, willen reguleren dat concentraties van kamerverhuurpanden niet zorgen voor hinder, overlast of het woon- en leefklimaat in de nabije omgeving onevenredig wordt aangetast. In uw geval is er geen bijzondere omstandigheid die een afwijking rechtvaardigt. Als eigenaar bent u eindverantwoordelijk voor het gebruik van uw eigendom. Ook hebben wij vastgesteld dat legalisatie niet mogelijk is.

Last onder dwangsom
Gelet op het voorgaande hebben wij op grond van onze bevoegdheid ingevolge artikel 125 Gemeentewet en artikel 5:32 Algemene wet bestuursrecht (Awb) besloten u een last onder dwangsom op te leggen.

De last houdt in dat u de overtreding van artikel 2.1, eerste lid van de Wabo en artikel 3, onder sub a van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" dient te (laten) beëindigen en beëindigd te (laten) houden. U kunt aan deze **last** voldoen door het gebruik van de woning aan de Minkmaatstraat 255 als kamerverhuurpand in de zin van artikel 1.32 van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" te (laten) staken en gestaakt te (laten) houden.

Concreet betekent dit dat u ervoor moet zorgen dat de woning aan de Minkmaatstraat 255 niet door meer dan twee personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt wordt gebruikt. Volgens het gesloten huurcontract met de huurders heeft u dit ook privaatrechtelijk bedongen.

U krijgt **6 weken** na dagtekening van deze brief, de gelegenheid om aan de opgelegde last te voldoen zonder dat een dwangsom wordt verbeurd. Dit noemen wij de begunstigingstermijn. Wij achten een termijn van zes weken voldoende om de overtreding te beëindigen.
Op basis van de huuroverkomst die u met de eigenaar van de woning heeft is onderverhuur en medegebruik verboden. Wij achten de gegeven termijn voldoende voor u om eventuele (contractuele) afspraken met de huurders en medegebruikers te maken, omdat volgens de huurovereenkomst onderverhuur en medegebruik zijn uitgesloten.

Als u niet aan deze last voldoet, verbeurt u van rechtswege per constatering van de overtreding een dwangsom volgens de onderstaande oplopende staffel:

- 1e constatering: € 15.000,-
- 2e constatering: € 22.500,-
- 3e constatering: € 35.000,-

De maximaal te verbeuren dwangsom op grond van dit besluit bedraagt € 72.500,- (zegge: tweeënzeventigduizend vijfhonderd euro). Per 4 weken zal maximaal 1 dwangsom verbeurd worden.

De bedragen waaruit de dwangsom is opgebouwd zijn gebaseerd op de geconstateerde overtreding en de ernst ervan:

- het overtreden van het geldende bestemmingsplan,
- het niet beschikken over de vereiste omgevingsvergunning.

De dwangsom(men) heeft (hebben) tot doel dat u de ernst van de overtreding inziet en gestimuleerd wordt deze te (laten) beëindigen en beëindigd te (laten) houden.

Als het maximum aan op te leggen dwangsommen in dit besluit is verbeurd, kunnen wij u een nieuwe dwangsom opleggen als de overtreding geconstateerd wordt. In plaats daarvan kunnen wij u ook een last onder bestuursdwang opleggen.

De gemeente heeft specifiek voor onzelfstandige bewoning regelgeving ontwikkeld. Hierover is publieke aandacht geweest. Wij rekenen het u aan dat u op generlei wijze pogingen heeft ondernomen om te voldoen aan deze regels.

Betaling verbeurde dwangsom
Wij wijzen u er nadrukkelijk op dat wanneer wij een overtreding constateren u op grond van artikel 5:33 Awb van rechtswege een dwangsom verbeurt. In dat geval dient u het bedrag van de verbeurde dwangsom binnen zes weken over te maken op rekeningnummer (IBAN) NL45BNGH0285097385 ten name van de Gemeente Enschede, onder vermelding van zaaknummer H-2017-1002.

Ook als u na het verstrijken van de termijn alsnog aan de last voldoet is de dwangsom verbeurd en moet u dus aan ons een bedrag betalen. Daarom willen wij u expliciet wijzen op het belang dat u de overtredingen binnen de genoemde termijn opheft.

De overtreding laten bestaan kost u geld!

Invordering
Als u een verbeurde dwangsom niet binnen zes weken betaalt, zullen wij met een invorderingsbeschikking het verschuldigde bedrag innen. Als u dan nog niet betaalt is dit aanleiding tot het innen van het bedrag via een dwangbevel. Hiervoor zal een deurwaarder worden ingeschakeld. De extra kosten komen voor uw rekening. Wij vertrouwen erop dat u het niet zover laat komen.

Publicatie
Het is ons beleid om beschikkingen te publiceren. Dat betekent dat de zakelijke inhoud van deze brief zal worden vermeld in de Huis aan Huis. Als u het niet eens bent met publicatie van de beschikking omdat u vindt dat het besluit niet rechtmatig is, kunt u binnen twee weken na verzending van deze brief een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE. Publicatie zal niet eerder plaatsvinden dan na die termijn, of nadat een eventuele voorlopige voorziening is getroffen. Meer informatie over het indienen van een voorlopige voorziening en de daarvoor geldende voorwaarden kunt u vinden onder het kopje 'bezwaar'.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u daartegen binnen zes weken na de datum op deze brief een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan de Commissie Bezwaarschriften, Postbus 20, 7500 AA ENSCHEDE. Als u uw bezwaren te laat indient kunnen deze in beginsel niet meer in behandeling worden genomen.

Uw bezwaarschrift moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten:

- Uw naam en adres;
- De datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- Een omschrijving van het besluit waar het bezwaar tegen is gericht;
- De reden waarom u het er niet mee eens bent;
- Uw handtekening.

Als u een uitgebreide toelichting op het indienen van bezwaar wilt, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Juridisch Zaken via doorkiesnummer 053 4818131. U kunt de uitgebreide toelichting ook krijgen in het stadskantoor en vinden op de website van de gemeente via www.loket.enschede.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dit betekent dat de werking van het besluit niet verandert en u, ondanks een ingediend bezwaarschrift, wel aan dit besluit moet voldoen. Om de werking van het besluit te schorsen kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE.

Contactgegevens

Als u vragen heeft over deze brief, kunt u contact opnemen met de heer , via telefoonnummer (per mail @enschede.nl. Wij raden u dringend aan om dit ook te doen. Dit kan namelijk helpen om op een goede manier aan de last te kunnen voldoen. Niets doen lost de overtreding niet op.

Wanneer u schriftelijk reageert, wilt u dan ons kenmerknummer H-2017-1002 - 1800102412 in uw brief vermelden?

Hoogachtend,

namens Burgemeester en Wethouders van Enschede,

J.C.R. van Houdt,
wethouder

Afschrift:

- Secretaris Commissiebezwaarschriften, Postbus 20, 7500 AA Enschede

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOON
14 0 53

Aangetekend en per reguliere post

Minkmaatstraat 255
7531 AZ ENSCHEDE

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
30 NOV. 2018	H-2017-1002-06 1800102436	J. Claessen
UW BRIEF VAN	**UW KENMERK**	**DOORKIESNUMMER**
---	---	06 1088 4330

ONDERWERP
Aanschrijving last onder dwangsom Minkmaatstraat 255

Geachte heren

Op 6 juni 2017 hebben wij van buurtbewoners nabij de Minkmaatstraat 255 in Enschede een verzoek tot handhaven ontvangen. Hierin zijn wij verzocht om handhavend op te treden tegen het gebruik van het woonhuis Minkmaatstraat 255 in Enschede, omdat er sprake zou zijn van bewoning door minstens drie personen die geen gezamenlijk huishouden vormen.

In eerste instantie hebben wij het verzoek afgewezen, maar op basis van de hoorzitting door de Commissiebezwaarschriften hebben wij besloten om overeenkomstig het advies van die commissie het onderzoek te heropenen. De commissie stelt dat de verzoekers voldoende aanknopingspunten hebben aangereikt dat een nieuw onderzoek rechtvaardigt. Het uitgevoerde onderzoek was in de ogen van de commissie ontoereikend.

In het kader van het heropende onderzoek zijn meerdere controles uitgevoerd.
Uit het nader onderzoek is gebleken dat de woning in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt.

In onze brief van 20 november 2018 hebben wij u laten weten dat wij van plan zijn om handhavend op treden. Met deze brief informeren wij u over het vervolg van de handhavingsprocedure.

Belangrijk
Deze brief is een last onder dwangsom. U moet actie ondernemen. **De overtreding kost u geld!** Niets doen lost de overtreding niet op.

Het is dus belangrijk dat u deze brief goed leest en dat u contact met ons opneemt als u vragen heeft. De contactgegevens staan onderaan deze brief.

Constateringen

Op 20 juli 2017 heeft [illegible] van de gemeente Enschede een gesprek gevoerd met een van u, [illegible]. Hij mocht de woning daarbij niet betreden. De heer [illegible] heeft toen verklaard dat hij samen met de heer [illegible] de enige bewoners van de woning zijn.

Op 19 september 2017 heeft dezelfde toezichthouder in de woning een controle uitgevoerd, nadat voor deze controle een afspraak was gemaakt. U beiden heeft de toezichthouder de vertrekken in de woning laten zien. Hierbij heeft de toezichthouder geen signalen gezien dat de woning ook gebruikt wordt door anderen dan u.

Tijdens de hoorzitting voor de Bezwaarschriftencommissie op 20 februari 2018 hebben de bezwaarmakers bij monde van [illegible] aangevoerd dat er toch sprake is van bewoning door meer dan twee personen en ter ondersteuning van dit standpunt foto's overgelegd. Aan de hand van de door de bezwaarmakers aangevoerde foto's is de controle door de toezichthouder hervat.

Op 10 september 2018 heeft er een onaangekondigde controle plaatsgevonden in de woning. Toezichthouder [illegible] heeft daarbij met een machtiging tot binnentreden een inspectie in het pand uitgevoerd. Tijdens de controle is een gebruik van de woning door anderen dan u beiden niet vastgesteld. Ook heeft er een gesprek plaatsgevonden met u beiden. De heer [illegible] werd bij de inspectie vergezeld door de heer [illegible] handhaven van de gemeente. Van deze controle is een samenvattend gespreksverslag gemaakt.

Op 18 september 2018 heeft over het gebruik van de woning een gesprek plaatsgevonden met [illegible] eigenaar van de woning en vertegenwoordigers van de gemeente Enschede. Hij heeft verklaard dat de woning volgens zijn weten alleen gebruikt wordt door de huurders. Onderverhuur en medegebruik door anderen is contractueel uitgesloten. Ook van dit gesprek is een samenvattend gespreksverslag gemaakt.

In de periode van 10 september tot en met begin november 2018 heeft toezichthouder [illegible] gepost bij de woning en foto's gemaakt. De regelmatige aanwezigheid van andere personen is geconstateerd. Bezwaarmaker, [illegible] heeft in deze periode ook foto's en filmpjes gemaakt over het komen en gaan van niet (een) officiële huurder(s) en deze aan ons overgelegd.

De constateringen van de toezichthouder [illegible] en het door een bezwaarmaker aangeleverde beeldmateriaal zijn aanleiding geweest om op 7 november 2018 een nieuwe controle in de woning te houden. Om omstreeks 21:45 uur heeft toezichthouder [illegible] zich gemeld bij de woning in het bijzijn van [illegible], medewerker handhaving BRP van de gemeente. Met machtiging tot binnentreden is de woning bezocht en is gesproken met de heer [illegible]. Bij deze controle is ook het gespreksverslag van 10 september 2018 overhandigd met het verzoek deze voor akkoord te ondertekenen.

Bij deze controle is vastgesteld dat de woning niet enkel door u twee wordt gebruikt, maar dat de woning nog door tenminste een derde persoon, [illegible], wordt gebruikt. Dat is gebleken uit de aangetroffen situatie. In één van de slaapkamers, zijn persoonlijke spullen van meerdere personen aangetroffen die volgens de Basis Registratie Personen (BRP) niet op dit adres staan ingeschreven.

Tijdens de inspectie is door de heer [illegible] verklaard dat de aangetroffen spullen van de heer [illegible] zijn en dat de heer [illegible] sinds een tijd veelvuldig verblijft op dit adres. Daarbij heeft hij aangegeven dat het eigenlijk moet stoppen als dit strijdig is met het bestemmingplan "Onzelfstandige bewoning Enschede".

Bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede"
Het adres Minkmaatstraat 255 ligt in het gebied waarvoor het bestemmingsplan "Ribbelt Stokhorst 2011" geldt. Het heeft daarin de bestemming "Wonen", artikel 15. Daarnaast geldt het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede". De gemeente heeft met dit plan regels vastgesteld ten aanzien van onzelfstandige bewoning (kamergewijze bewoning).

Op grond van artikel 3, onder sub a van de planregels van dit bestemmingsplan is het verboden, daar waar ter plaatse van de geldende bestemming wonen is toegestaan, om woningen/ wooneenheden of andere gebouwen te gebruiken of in gebruik te geven als kamerverhuurpand. Volgens artikel 1.32 wordt onder een kamerverhuurpand verstaan een woning/wooneenheid die wordt gebruikt door 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt.

Op basis van de constateringen van de toezichthouder als ook uit het aangeleverde beeldmateriaal van een omwonende stellen wij vast dat de woning niet enkel door u twee wordt gebruikt. U verleent onder meer aan ( ) onderdak. De woning wordt door hem, hen meer dan incidenteel gebruikt. Er is dus geen sprake van logeren. Dit blijkt ook uit persoonlijke spullen die in de woning achterblijven als hij, zij niet aanwezig is respectievelijk zijn. U beiden en de andere gebruikers van de woning vormen samen geen één huishouden.

Volgens de Basis Registratie Personen bent u beiden de (hoofd-)bewoners van de Minkmaatstraat 255 sinds 1 juni 2017. Op dat moment gold het bestemmingsplan nog niet, maar wel het "Voorbereidingsbesluit Onzelfstandige Bewoning 2017" waar in artikel 1 onder a van de planregels eveneens is bepaald dat het verboden is een woning te gebruiken voor onzelfstandige bewoning door 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt. U had derhalve op de hoogte kunnen zijn van de regels.

Doordat u de woning gebruikt met 3 of meer personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt (kamerverhuurpand), handelt u in strijd met het gebruiksverbod uit het bestemmingsplan.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Het is alleen toegestaan om de woning in afwijking van het gebruiksverbod in het bestemmingsplan te gebruiken als kamerverhuurpand als u daarvoor een vergunning heeft. Dit staat in artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo.
Nu u niet over een dergelijke omgevingsvergunning beschikt, handelt u in strijd met artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo en bent u in overtreding.

Legalisatie
Wij hebben bekeken of voor het huidige gebruik van de woning aan de Minkmaatstraat 255 een vergunning kan worden verleend. Dit is niet mogelijk.

Op grond van artikel 3, b van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" kunnen Burgemeester en wethouders alleen bij een omgevingsvergunning afwijken van het gebruiksverbod en het gebruik, mits wordt voldaan aan de criteria uit de beleidsregel "Onzelfstandige bewoning Enschede".

Volgens de beleidsregel kan geen omgevingsvergunning verleend worden, indien het maximale buurtpercentage voor onzelfstandige bewoning wordt overschreden. De woning ligt in de buurt Schreurserve (50). Hiervoor heeft de gemeenteraad vastgesteld dat maximaal 2% van de woningen onzelfstandig bewoond mag worden. Het actuele percentage van woningen die onzelfstandig bewoond worden is 3,19%. Omdat het vastgestelde maximum buurtpercentage wordt overschreden kan voor het huidige gebruik geen vergunning worden verleend.

Zienswijze
Op 20 november 2018 hebben wij u een vooraankondiging gestuurd met ons voornemen om u aan te schrijven wegens het strijdige gebruik van de woning. Wij hebben u gevraagd uw mening, uw zienswijze te geven op ons voornemen. Hiervan heeft u gebruik gemaakt. Op 26 november 2018 heeft u beiden een gesprek gehad met
. Beiden zijn juridisch adviseur handhaven van de gemeente Enschede.

In het gesprek heeft u verklaard dat u beiden: e enige officiële huurders van de Minkmaatstraat 255 zijn. U vertelde echter ook dat u nonchalant bent geweest in het toelaten van vrienden tot de woning. Dit heeft erin geresulteerd dat de heer steeds regelmatiger in de woning verblijft. Ook zijn vriendin maakt(te) gebruik van de woning. Naast de heer maken ook andere vrienden gebruik van de woning, maar niet zo frequent als de heer Verder heeft u beiden aangegeven dat u de situatie betreurt. U heeft besloten het huurcontract te beëindigen.

Afweging om handhavend op te treden
Gelet op het algemeen belang dat wordt beoogd met handhaving van de geldende wet- en regelgeving hebben wij een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij handhavend moeten optreden als er sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift. Alleen onder bijzondere omstandigheden mogen wij van handhavend optreden afzien. Er is sprake van een bijzondere omstandigheid als handhavend optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen of als sprake is van een concreet zicht op legalisatie.

De gemeenteraad heeft met het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" en de van toepassing zijnde beleidsregels, waarin de buurt en straat percentages staan, willen reguleren dat concentraties van kamerverhuurpanden niet zorgen voor hinder, overlast of het woon- en leefklimaat in de nabije omgeving onevenredig wordt aangetast. In uw geval is er geen bijzondere omstandigheid die een afwijking rechtvaardigt. Ook hebben wij vastgesteld dat legalisatie niet mogelijk is.

Last onder dwangsom
Gelet op het voorgaande hebben wij op grond van onze bevoegdheid ingevolge artikel 125 Gemeentewet en artikel 5:32 Algemene wet bestuursrecht (Awb) besloten u een last onder dwangsom op te leggen.

De last houdt in dat u de overtreding van artikel 2.1, eerste lid van de Wabo en artikel 3, onder sub a van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" dient te (laten) beëindigen en beëindigd te (laten) houden. U kunt aan deze **last** voldoen door het gebruik van de woning aan de Minkmaatstraat 255 als kamerverhuurpand in de zin van artikel 1.32 van het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" te (laten) staken en gestaakt te (laten) houden.

Concreet betekent dit dat u ervoor moet zorgen dat de woning aan de Minkmaatstraat 255 niet door meer dan twee personen die niet als één huishouden kunnen worden aangemerkt wordt gebruikt. Op basis van het huurcontract gaat het dus om u beiden.

U krijgt **6 weken** na dagtekening van deze brief, de gelegenheid om aan de opgelegde last te voldoen zonder dat een dwangsom wordt verbeurd. Dit noemen wij de begunstigingstermijn. Wij achten een termijn van zes weken voldoende om de overtreding te beëindigen.
Op basis van de huuroverkomst die u met de eigenaar van de woning heeft is onderverhuur en medegebruik verboden. Wij achten de gegeven termijn voldoende voor u om eventuele (contractuele) afspraken met de andere personen te beëindigen.

Als u niet aan deze last voldoet, verbeurt u van rechtswege per constatering van de overtreding een dwangsom volgens de onderstaande oplopende staffel:

- 1e constatering: € 15.000,-
- 2e constatering: € 22.500,-
- 3e constatering: € 35.000,-

De maximaal te verbeuren dwangsom op grond van dit besluit bedraagt € 72.500,- (zegge: tweeënzeventigduizend vijfhonderd euro). Per 4 weken zal maximaal 1 dwangsom verbeurd worden.

De bedragen waaruit de dwangsom is opgebouwd zijn gebaseerd op de geconstateerde overtreding en de ernst ervan:
- het overtreden van het geldende bestemmingsplan,
- het niet beschikken over de vereiste omgevingsvergunning.

De dwangsom(men) heeft (hebben) tot doel dat u de ernst van de overtreding inziet en gestimuleerd wordt deze te (laten) beëindigen en beëindigd te (laten) houden.

Als het maximum aan op te leggen dwangsommen in dit besluit is verbeurd, kunnen wij u beiden een nieuwe dwangsom opleggen als de overtreding geconstateerd wordt. In plaats daarvan kunnen wij u ook een last onder bestuursdwang opleggen.

De gemeente heeft specifiek voor onzelfstandige bewoning regelgeving ontwikkeld. Hierover is publieke aandacht geweest. Wij rekenen het u aan dat u op generlei wijze pogingen heeft ondernomen om te voldoen aan deze regels.

Betaling verbeurde dwangsom
Wij wijzen u er nadrukkelijk op dat wanneer wij een overtreding constateren u op grond van artikel 5:33 Awb van rechtswege een dwangsom verbeurt. In dat geval dient u het bedrag van de verbeurde dwangsom binnen zes weken over te maken op rekeningnummer (IBAN) NL45BNGH0285097385 ten name van de Gemeente Enschede, onder vermelding van zaaknummer H-2017-1002.

Ook als u na het verstrijken van de termijn alsnog aan de last voldoet is de dwangsom verbeurd en moet u dus aan ons een bedrag betalen. Daarom willen wij u expliciet wijzen op het belang dat u de overtredingen binnen de genoemde termijn opheft.

De overtreding laten bestaan kost u geld!

Invordering
Als u een verbeurde dwangsom niet binnen zes weken betaalt, zullen wij met een invorderingsbeschikking het verschuldigde bedrag innen. Als u dan nog niet betaalt is dit aanleiding tot het innen van het bedrag via een dwangbevel. Hiervoor zal een deurwaarder worden ingeschakeld. De extra kosten komen voor uw rekening. Wij vertrouwen erop dat u het niet zover laat komen.

Overtreder
Wij schrijven u aan, omdat u als huurder/bewoner van de woning in overtreding bent en het in uw macht heeft om de overtreding te beëindigen en beëindigd te houden.

Omdat de eigenaren van de woning ook in overtreding zijn en het ook in hun macht hebben om de overtreding te beëindigen en beëindigd te houden, hebben wij hen afzonderlijk ook een last onder dwangsom opgelegd. Indien u of de eigenaren voor het verstrijken van de begunstigingstermijn de overtreding beëindigen en daarna beëindigd houden, wordt er geen dwangsom verbeurd. Voldoet u echter niet aan de last dan verbeurt u ieder op grond van het aan u opgelegde besluit een dwangsom.

Publicatie
Het is ons beleid om beschikkingen te publiceren. Dat betekent dat de zakelijke inhoud van deze brief zal worden vermeld in de Huis aan Huis. Als u het niet eens bent met publicatie van de beschikking omdat u vindt dat het besluit niet rechtmatig is, kunt u binnen twee weken na verzending van deze brief een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE.

Publicatie zal niet eerder plaatsvinden dan na die termijn, of nadat een eventuele voorlopige voorziening is getroffen. Meer informatie over het indienen van een voorlopige voorziening en de daarvoor geldende voorwaarden kunt u vinden onder het kopje 'bezwaar'.

Bezwaar
Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u daartegen binnen zes weken na de datum op deze brief een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan de Commissie Bezwaarschriften, Postbus 20, 7500 AA ENSCHEDE. Als u uw bezwaren te laat indient kunnen deze in beginsel niet meer in behandeling worden genomen.

Uw bezwaarschrift moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten:
- Uw naam en adres;
- De datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- Een omschrijving van het besluit waar het bezwaar tegen is gericht;
- De reden waarom u het er niet mee eens bent;
- Uw handtekening.

Als u een uitgebreide toelichting op het indienen van bezwaar wilt, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Juridisch Zaken via doorkiesnummer 053 4818131. U kunt de uitgebreide toelichting ook krijgen in het stadskantoor en vinden op de website van de gemeente via www.loket.enschede.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dit betekent dat de werking van het besluit niet verandert en u, ondanks een ingediend bezwaarschrift, wel aan dit besluit moet voldoen. Om de werking van het besluit te schorsen kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE.

Contactgegevens
Als u vragen heeft over deze brief, kunt u contact opnemen met de heer via telefoonnummer ( ) of per mail n@enschede.nl. Wij raden u dringend aan om dit ook te doen. Dit kan namelijk helpen om op een goede manier aan de last te kunnen voldoen. Niets doen lost de overtreding niet op.

Wanneer u schriftelijk reageert, wilt u dan ons kenmerknummer H-2017-1002 - 1800102436 in uw brief vermelden?

Hoogachtend,

namens Burgemeester en Wethouders van Enschede,

J.C.R. van Houdt,
wethouder

Afschrift:
- Secretaris Commissiebezwaarschriften, Postbus 20, 7500 AA Enschede

Gemeente Enschede

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOON
14 0 53

AANTEKENEN

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
22 januari 2019	H-2017-1002-03 1800107097	J. Claessen
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		06 1088 4330

ONDERWERP
Beslissing op bezwaarschrift

Geachte heer '

U hebt bezwaar gemaakt tegen ons besluit van 1 augustus 2017 (kenmerk H-2017-1002 / 1700084560). Dit hebt u gedaan mede namens de bewoners van de Minkmaatstraat in het besluit van 1 augustus 2017 hebben wij besloten om het handhavingsverzoek van d.d. 1 en 6 juni 2017 af te wijzen.

Tijdens behandeling van uw bezwaar nemen wij ons genomen eerder genomen besluit in heroverweging. In deze brief leest u ons nieuwe besluit op uw verzoek om handhaving, naar aanleiding van uw bezwaar.

Besluit
Wij hebben besloten over te gaan tot handhaving.

Gevolgde procedure
Wij hebben uw bezwaar voor advies aan de Commissie Bezwaarschriften voorgelegd. De commissie heeft uw bezwaar op 20 februari 2018 in een hoorzitting behandeld.
U hebt van de commissie de gelegenheid gekregen om uw standpunt in de hoorzitting nog eens toe te lichten. Van deze gelegenheid heeft u gebruik gemaakt. De commissie heeft op 11 april 2018 een advies aan ons uitgebracht. De commissie acht uw bezwaar gegrond. Na kennismelding van het advies en van de andere stukken in deze zaak hebben wij besloten het onderzoek te heropenen. Dit hebben wij u meegedeeld in onze brief van 27 juni 2018 (kenmerk: H-2017-1002 / 1800056547).

Met onze brief van 11 september 2018 (kenmerk 1800077012) hebben wij uw bezwaar reeds gegrond verklaard en ons besluit van 1 augustus 2017 herroepen. In die brief hebben wij ook aangekondigd voor 1 december 2018 – op basis van nader onderzoek naar de daadwerkelijke bewoning in het pand aan Minkmaatstraat 255 - een vervangend besluit c.q. nieuwe beslissing op uw verzoek om handhaving te nemen.

Op 30 november 2018 hebben wij zowel aan de eigenaren als aan de huurders van de Minkmaatstraat 255 een last onder dwangsom opgelegd, omdat uit nader onderzoek is gebleken dat het pand in strijd met het bestemmingsplan "Onzelfstandige Bewoning Enschede" wordt gebruikt. De aanschrijvingen (last onder dwangsom) hebben wij reeds aan u toegezonden. De overwegingen in de aanschrijvingen maken deel uit van dit besluit. In de overwegingen staat wat de redenen zijn voor onze beslissing om handhavend op te treden.

Wat betekent dit voor u?
Het besluit waartegen u bezwaar hebt gemaakt is komen te vervallen, omdat wij hebben besloten over te gaan tot handhaving. Met dit besluit en ons besluit van 11 september 2018 hebben wij zowel een beslissing genomen op uw verzoek tot handhaven d.d. 1 en 6 juni 2017 als ook op uw bezwaarschrift van 9 september 2017.

Bent u het niet eens met ons besluit?
Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u daartegen in beroep gaan volgens de Algemene wet bestuursrecht. U moet dan binnen zes weken na de datum van deze brief een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Overijssel, afdeling Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE. Voor meer informatie verwijzen wij naar de website: Enschede.nl. Hier kunt u onder het kopje "inwoners" en vervolgens via onderwerpenindex onder "meldingen, klachten en bezwaren" lezen hoe u een beroepschrift kunt indienen.

Via de website loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht kunt u ook digitaal beroep instellen. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Informatie
Voor vragen over deze brief of over de afhandeling van uw bezwaar kunt u contact opnemen met de heer [illegible]n, zijn telefoonnummer is 06 5166 7159 of de heer [illegible] zijn telefoonnummer is 06 1088 4330.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
De loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (dr. G.O. van Veldhuizen)

In afschrift aan:
- [illegible]
- [illegible] Enschede
- [illegible] Enschede
- [illegible] Enschede
- Commissie [illegible] nschede

BIJLAGEN:
- Advies Commissie Bezwaarschriften
- Brief 27 juni 2018
- Brief 11 september 2018
- Aanschrijvingen aan betrokkenen 2x (huurders en eigenaar)

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Jurgen van Houdt (Agendaletter F) () ()		
Onderwerp	Financieel mogelijk maken Fase 3 MFA De Zweede Boekelo		
Openbaar	*Openbaar:* ja, nadat betrokkenen zijn geïnformeerd		
Organisatieonderdeel	Concernstaf	Corsanummer:	1900002082
Opsteller	J.C.M. Koning Ter Heege	Casenummer	
Urgentie	,		
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	MO Sportbeleid: Joris van de Schilde; BMO Vastgoedbedrijf: Elise Harink-Kruiper, Erwin van Proosdij; CS: Sigrid ten Heuvel; BMO programmacontroller: Silvia van der Arend
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
1 Kennis te nemen van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek MFA De Zweede.
2 Het college spreekt uit bij de zomernota de raad voor te stellen om bij de integrale afweging het initiatief te ondersteunen voor “MFA de Zweede Fase 3: de realisatie van de sportzaal” en de daarvoor benodigde investeringssubsidie van 690.000 beschikbaar te stellen
3 Stadsdeelwethouder West en wethouder Sport dit besluit waarover definitieve besluitvorming plaatsvindt bij het vaststellen van de zomernota met de initiatiefnemers en Stichting Nijmeijer te laten communiceren.

Publieksvriendelijke samenvatting
De conclusie van het “Haalbaarheidsonderzoek MFA De Zweede Boekelo” is dat het initiatief om een binnensportvoorziening bij MFA De Zweede te realiseren in plaats van het huidige gymlokaal aan de Diamantstraat in Boekelo te upgraden op groot draagvlak kan rekenen. Dit kan mogelijk worden gemaakt met een gemeentelijke investeringsbijdrage van € 690.000 waarover door de gemeenteraad bij de integrale afweging bij de zomernota een besluit kan worden genomen. Daarbij gaat de voorkeur uit naar het verstrekken van een eenmalige investeringssubsidie om langjarige verplichtingen te voorkomen.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
Op 6 maart 2018 gaf het college de bestuursopdracht voor een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden of en hoe de gemeente Enschede een bijdrage kan leveren aan de realisatie van een binnensport accommodatie bij MFA De Zweede in Boekelo-Usselo.
Het college vroeg, na kennisgenomen te hebben van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek, in december 2018 om een integraal ambtelijk advies waarbij de volgende onderwerpen nadrukkelijk aan de orde komen: sport, vastgoed / onderwijshuisvesting en financiën.

Beoogd effect
Door een investeringssubsidie van € 690.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van MFA De Zweede Fase 3, kunnen de initiatiefnemers middelen verwerven om een nieuwe binnensportaccommodatie te realiseren met een investeringswaarde van € 1.800.000. Met de realisatie van deze nieuwe binnensportaccommodatie wordt voorkomen dat het huidige gymlokaal aan de Diamantstraat moet worden geüpgraded en kan dat perceel worden verkocht.

Argumenten
1 Integrale afweging is noodzakelijk, helder collegestandpunt voorkomt tijdsverlies.
Op deze korte termijn vlak, na de vastgestelde gemeentebegroting 2019-2022, is het onhaalbaar om op dit moment dekking voor de gevraagde investeringsbijdrage van € 690.000 te vinden.
Daarvoor is een integrale afweging nodig, zoals die plaatsvindt bij de zomernota in mei/juni 2019.
Met een helder collegestandpunt kunnen 2 belangrijke acties in gang worden gezet om tijdverslies te voorkomen:
1 De aanvraag voor de subsidie ter compensatie van BTW moet begin januari van het jaar van realisatie worden aangevraagd door stichting MFA De Zweede om te voorkomen dat de subsidie voor dat jaar op is (subsidie wordt toegekend volgens het principe “wie het eerst komt die het eerst maalt”).
Oplossing: De stichting MFA gaat bij een positief collegestandpunt sowieso de subsidie in januari 2019 aanvragen zodat bij een positief Raadsbesluit in juli 2019 de subsidie beschikbaar is om met de (voorbereiding van de) bouw te kunnen starten.
2 De stichting Nijmeijer moet op zeer korte termijn een beslissing nemen over hun belegging: lening verstrekken aan de MFA of een andere investering.
Oplossing: Aan de stichting Nijmeijer moet de vraag worden voorgelegd of zij bereid zijn hun investeringsbeslissing uit te stellen tot zomer 2019 (na het Raadsbesluit). Op dit moment is de inschatting dat een Bestuurlijk gesprek van stadsdeelwethouder West en wethouder Sport met vertegenwoordigers van de stichting Nijmeijer helpt om hen van het belang van dit uitstel te overtuigen.

Risico’s
Wanneer de Raad bij de zomernota niet instemt met het beschikbaar stellen van de investeringssubsidie is het initiatief niet realiseerbaar. Dat betekent dat het gymlokaal aan de Diamantstraat alsnog (door de gemeente) moet worden geüpgraded (geschatte investering € 590.000).

Financiële dekking van het voorstel
Bij de zomernota wordt een verzoek voorgelegd om een éénmalige investeringssubsidie ad € 690.000 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene Middelen.

Alternatieven
In plaats van een incidentele investeringssubsidie kan ook een structurele exploitatiebijdrage worden verstrekt. Dat heeft echter niet de voorkeur omdat daarvoor langjarige verplichtingen vanuit de sportbegroting noodzakelijk zijn.

Participatie
Hier is sprake van co-creatie. De initiatiefnemers uit Boekelo, met groot draagvlak en medewerking vanuit Usselo en Twekkelo, realiseren de binnensportvoorziening zelfstandig en doen daarbij alleen een financieel beroep op de gemeente.

Communicatie met direct betrokkenen:
Stadsdeelwethouder West en wethouder Sport voeren een bestuurlijk gesprek met initiatiefnemers en Stichting Nijmeijer om het collegestandpunt aan hen mede te delen en hun medewerking voor de uitvoering te vragen.

Interne communicatie
n.v.t.

PR over besluit:
n.v.t.

Persbericht, ja of nee:

Vervolg
januari ’19 Collegebesluit
Dec’18/jan’19 Bestuurlijk gesprek met Stichting Nijmeijer (wethouders West en Sport)
Februari-April ‘19 Voorbereiden voorstel voor integrale afweging bij zomernota
Mei ‘19 Behandeling zomernota in college
Juni ’19 Vaststelling zomernota in college
Juli ’19 Behandeling en vaststelling zomernota in raad

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim	Openbaar maar niet publiceren
Bijlage 1	Resultaat haalbaarheidsstudie MFA De Zweede Boekelo Fase 3	Ja	Nee	Nee	Nee
Bijlage 2	Startnotitie De Zweede Fase 3 - update 23-11-2018	Ja	Nee	Nee	Nee

Haalbaarheidsstudie MFA De Zweede Boekelo-Usselo Fase 3, integraal ambtelijk advies.

Inleiding

In december 2017 stelden de initiatiefnemers aan Patrick Welman, stadsdeelwethouder West, de vraag om de realisatie van Fase-3 van de Multi Functionele Accommodatie (MFA) de Zweede concreet te ondersteunen en mogelijk te maken. Het college was onder de indruk van dit initiatief, het draagvlak en de inbreng van >60% van de benodigde investering vanuit Boekelo, Usselo en Twekkelo. Het college ondersteunde het belang van deze ontwikkeling door in de B&W vergadering van 6 maart 2018 de bestuursopdracht te geven voor een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden of en hoe de gemeente Enschede een bijdrage kan leveren aan de realisatie van een binnensport accommodatie bij MFA De Zweede in Boekelo-Usselo.
Bestuurlijk opdrachtgever: Stadsdeelwethouder West.
Ambtelijk opdrachtnemer: Stadsdeelmanager West.
Na een proces van 8 maanden en 5 interactieve en intensieve sessies met de projectgroep zijn we gekomen tot dit haalbaarheidsrapport.
De projectgroep bestaat uit: initiatiefnemers Boekelo (Ben ter Stal, Arend Stokkers, Hajé Nordbeck), Sportbeleid (Joris van de Schilde), Vastgoedbedrijf/Onderwijshuisvesting (Elise Harink-Kruiper), Financiën (Sigrid ten Heuvel), Stadsdeelmanagement West (Hans Koning ter Heege).

Bestuursopdracht haalbaarheidsonderzoek

Voer een intern haalbaarheidsonderzoek uit naar de mogelijkheden of en hoe de gemeente Enschede een bijdrage kan leveren aan de realisatie van een binnensport accommodatie bij MFA De Zweede in Boekelo-Usselo.

Doel van het college is om op basis van het haalbaarheidsonderzoek te besluiten of en hoe de gemeente een bijdrage kan leveren aan de realisatie van dit initiatief, waarbij de volgende onderwerpen nadrukkelijk aan de orde komen: sport, vastgoed/onderwijshuisvesting en financiën.
Uitgangspunten die als basis dienen voor het haalbaarheidsonderzoek:

- Plan van aanpak in startnotitie Boekelo-Usselo, inclusief draagvlak sportverenigingen en scholen.
- Voorzien in een adequate gymnastiekvoorziening voor de basisscholen van Boekelo en Usselo en binnensportaccommodatie voor Boekelo, Usselo, Twekkelo en inwoners van Enschede-Zuid (Helmerhoek) en Enschede-West (Stadsveld) die in toenemende mate sporten in Boekelo.
- Bijdragen aan duurzame initiatieven, te weten een energieneutraal sportcomplex.
- Mogelijkheid om een oplossing te bieden voor het ruimtegebrek van binnensport accommodaties (bijv. Zaalhockey in winterperiode).

Conclusie en integraal ambtelijk advies

De realisatie van een binnensport accommodatie bij MFA De Zweede sluit aan bij de ambities in het coalitieakkoord, het vastgoedbeleid, sportbeleid en de duurzaamheidsambities van de Gemeente Enschede.
Na een eerste collegiale consultatie in het college is ten behoeve van de benodigde gemeentelijke investeringsbijdrage een integraal ambtelijk advies geformuleerd vanuit MO Sportbeleid, Vastgoedbedrijf, BMO-control, Concernstaf en Stadsdeelmanagement West. Dat advies luidt:
Leg in juni bij de integrale afweging van de zomernota 2019 de gevraagde investeringsbijdrage van € 690.000 met een warme aanbeveling aan de Raad voor. Daarbij gaat de voorkeur uit naar het verstrekken van een eenmalige investeringssubsidie om langjarige verplichtingen te voorkomen.

Aanleidingen

Noodzaak bij gemeente Enschede om gymlokaal Diamantstraat Boekelo aan te pakken

Op korte termijn moet het Vastgoedbedrijf van de gemeente Enschede een beslissing nemen over de onvermijdelijke renovatie of nieuwbouw van het huidige 48 jaar oude gymlokaal aan de Diamantstraat in Boekelo. Daarbij moet worden opgemerkt dat het huidige gymlokaal op het gebied van duurzaamheid, vloerafmeting en hoogte al lang niet meer voldoet aan het beleid en de richtlijnen die momenteel gelden. Daardoor zijn er hoge energielasten en laat de bruikbaarheid voor o.a. gymnastiek en volleybal zeer te wensen over.
Daarnaast is behoefte aan binnensportvoorzieningen ter grootte van 2 of meer volleybalvelden, vooral in de wintermaanden op de courante uren en sinds de sloop van de voormalige Zuidkamp-sportzaal in het Vaneker.

Wens Boekelo-Usselo "Compleet en Verenigd"

Sinds 2003 zetten Boekelo en Usselo zich in voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA) waar overdag voorzieningen zijn gehuisvest zoals kinderopvang, sportfysiotherapie, muziekschool voor Boekelo, Usselo en Twekkelo en waarvan 's avonds en in de weekenden de sport en muziekverenigingen en o.a. de Dorpsraad gebruik maken. Het plan is opgedeeld in een aantal fasen:

- Fase 1-2: de sportvelden, kleed-accommodaties en multifunctionele ruimtes voor o.a. BSC Unisson, muziekvereniging, muziekschool, kinderopvang, dorpsraad en sportfysiotherapie. Deze zijn in 2015 gerealiseerd.
- Fase-3: de sportzaal ter grootte van 2 volleybalvelden die van begin af aan in alle planvorming en bestemmingsplan is meegenomen. Deze is tot op heden niet gerealiseerd.

Stichting MFA De Zweede en de betrokken partijen willen graag aan de slag met de uitvoering van Fase-3. Er is sprake van groeiend gebruik van de huidige MFA en een grote behoefte aan een volwaardige binnensportaccommodatie voor o.a. gymnastiek en volleybal. Daarnaast zien zij de MFA als voorwaarde voor de levensvatbaarheid van de binnensport in Boekelo, Usselo en Twekkelo. Bovendien worden de huidige (sport-) verenigingen versterkt door concentratie van alle activiteiten op één locatie: Compleet en Verenigd.

Dit is het moment

"Stichting MFA De Zweede heeft eind 2017 het plan uitgewerkt om te komen tot de realisatie van Fase-3. Daarvoor hebben zij met alle betrokken sleutelspelers overleg gevoerd en alle ondertekenende partijen (zie blz. 9 van de bijgevoegde startnotitie) ondersteunen het nu voorliggende plan. Stichting MFA De Zweede is in staat om met hulp uit Boekelo, Usselo en Twekkelo meer dan 60% van de benodigde investering te verzorgen, voor de resterende financiering en een sluitende exploitatie doet zij een beroep op de gemeente Enschede.
Haast is echter geboden! En wel om 2 financiële redenen:

1. De Stichting Steunfonds Nijmeijer moet vanuit haar rendementsverplichting op korte termijn een beslissing nemen over de belegging van het resterende kapitaal van het legaat van wijlen de gebroeders Nijmeijer. Zij zien de ontwikkeling van Fase-3 als een uitstekende mogelijkheid, maar zullen in alternatieven gaan beleggen wanneer daarover niet voor 1 januari 2019 duidelijkheid is.
2. Per 1 januari 2019 wordt nieuwe wetgeving van kracht ten aanzien van de BTW-sportvrijstellingen voor bouw en onderhoud van Sportaccommodaties. Voor de stichting MFA De Zweede betekent dit dat zij vanaf 2 januari 2019 een subsidie kan aanvragen ter hoogte van 20% van de bouwkosten waarmee het verdwijnen van de BTW aftrek ruim kan worden gecompenseerd. De verwachting is dat zeer veel exploitanten deze subsidie zullen aanvragen en dan geldt "wie het eerst komt die het eerst maalt". Dus op 2 januari 2019 de aanvraag indienen is cruciaal!
   Toelichting:

Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van BTW voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. (NB Daarom zijn alle bedragen in dit document inclusief BTW.) Het ministerie voorziet in twee (tijdelijke) compensatieregelingen.

1. De gemeente maakt gebruik van de specifieke uitkering voor gemeentelijke uitgaven aan sport (SPUK) en kan 17,5% van de kosten (incl. BTW) voor investeringen, onderhoud en exploitatie opvoeren en de nadelen voor de sportbedrijven compenseren voor 2019. De 17,5% compenseert de BTW die vóór de wetswijziging aftrekbaar was.
   - landelijk plafond van 152 miljoen euro;
   - bij overtekening van dit bedrag ontstaat minder compensatie voor gemeenten.
2. De stichting MFA De Zweede zal gebruik moeten maken van de subsidieregeling bouw en onderhoud van sportaccommodaties en sportmaterialen (BOSA):
   - landelijk plafond van 87 miljoen euro;
   - aanvraag mogelijk vanaf 2 januari 2019;
   - bovendien verdeling op basis van volgorde van binnenkomst per jaar (wie het eerst komt, het eerst maalt);
   - exploitatiekosten vallen níét onder de subsidie.

   Voordelen:
   - subsidie ter grootte van 20% in plaats van 17,5% van de kosten;
   - daarnaast kan MFA De Zweede gebruik maken van aanvullende (extra bovenop de 20%) subsidiemogelijkheden van 15% op het gebied van duurzaamheid (bv isolatie, zonnepanelen, LED verlichting e.d.) en aanpassingen voor toegankelijkheid (lift, aangepast toilet e.d.).

   De subsidieregeling biedt meer mogelijkheden voor een hogere vergoeding maar ook meer risico voor lagere toekenning wanneer niet op tijd wordt aangevraagd.

Probleem en oplossing van Gemeente Enschede: aanpakken gymlokaal Diamantstraat

Probleem:

Het 48 jaar oude gymlokaal dat overdag wordt gebruikt voor bewegingsonderwijs door de basisscholen van Boekelo en Usselo en ’s avonds door sportverenigingen (gymnastiek, volleybal) is aan een onvermijdelijke vervanging en renovatie toe. Qua duurzaamheid, vloerafmeting en hoogte voldoet het gymlokaal al lang niet meer aan het beleid en de richtlijnen die momenteel gelden. Daardoor zijn er hoge energielasten en laat de bruikbaarheid voor o.a. gymnastiek en volleybal zeer te wensen over.

Oplossing:

Het Vastgoedbedrijf geeft aan dat grootschalige renovatie, waardoor het gebouw onder andere “energieneutraal” wordt, het meest voor de hand ligt. Consequentie daarvan is dat er op het gebied van duurzaamheid wel, maar op het gebied van de afmetingen geen verbetering zal optreden.

Investering

De investering voor deze renovatie is recentelijk geschat op € 590.000 (incl. BTW).
(NB Daarvan wordt € 490.000 gedekt uit de Onderhoudsvoorziening. € 100.000 leidt tot huurverhoging maar deze is gedekt uit het exploitatievoordeel op de energielasten.)

Jaarlijkse Exploitatie (Bron: Vastgoedbedrijf en Sportaal):

Het gymlokaal wordt op dit moment door het Vastgoedbedrijf tegen een kostendekkende huur van € 21.669 verhuurd aan Sportaal. De huurverhoging t.b.v. energieneutraal maken is geschat op € 2.500 waardoor de kostendekkende huur voor het gerenoveerde gymlokaal € 24.169 wordt. Sportaal ontvangt vanuit de Gemeentebegroting (Sport) jaarlijks voor de accommodaties die zij huren een exploitatiebijdrage omdat zij verhuren tegen tarieven die niet kostendekkend zijn. De jaarlijkse exploitatiebijdrage van Sport aan Sportaal voor de gerenoveerde Diamantstraat wordt geschat op € 10.032 (Exact bedrag is niet bekend aangezien er niet een bijdrage per accommodatie wordt verstrekt maar een lumpsum bedrag.)

Voorgestelde oplossing: nieuwbouw van een binnensportaccommodatie bij MFA De Zweede

MFA De Zweede wil een binnensportaccommodatie realiseren met de omvang van 2 volleybalvelden (= dubbel gymlokaal), vast gebouwd aan het bestaande gebouw zodat zoveel mogelijk van reeds bestaande en aangelegde infrastructuur (zoals kleedkamers en installaties) gebruik kan worden gemaakt (zie bijgevoegd schetsontwerp). Op het grote dak worden zonnepanelen geplaatst, waardoor wordt voorzien in de elektriciteitsbehoefte van de totale MFA die daarmee “Nul Op de Meter” wordt.
De nieuwe binnensportaccommodatie zal overdag worden gebruikt ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de basisscholen van Boekelo en Usselo, de BSO van SKE die al in de MFA is gevestigd en mogelijk de sportfysiotherapie. In de avonden en weekenden zullen muziek en sporters en verenigingen uit Boekelo, Usselo, Twekkelo, Enschede-Zuid (Helmerhoek), Enschede-West (Stadsveld) en omliggende plaatsen (o.a. Beckum) gebruik maken van de accommodatie. Enkele verenigingen hebben hiervoor al hun belangstelling kenbaar gemaakt.

Coalitieakkoord “Trots + Lef + Daadkracht + Bouwen = Enschede”
Deze ontwikkeling draagt bij aan meerdere ambities in het coalitieakkoord: Door deze verdergaande clustering en samenvoeging van activiteiten op 1 locatie wordt sporten nog verder gestimuleerd. Dit actieve burgerinitiatief (waar de coalitie graag bij aansluit en ruimte voor biedt) draagt bij aan laagdrempelige voorzieningen voor ontmoeting van inwoners en het burgerinitiatief ontmoetingsclusters wordt hiermee gefaciliteerd (Stichting MFA is inmiddels lid van de Coöperatie Ontmoetingsclusters).

Investering
Met de realisatie van deze binnensportaccommodatie is een investering gemoeid van € 1,8 miljoen (incl. btw). Daarvan wordt ruim € 1,1 miljoen (62%) gedekt door middelen, zelfwerkzaamheid, initiatieven, verworven leningen (waarvoor wel gemeentegarantie wordt gevraagd) en subsidies vanuit Boekelo, Usselo en Twekkelo waarvoor het risico bij de stichting MFA De Zweede ligt.
Voor de dekking van de overige € 690.000 (38%) heeft de stichting MFA een eenmalige bijdrage van de gemeente nodig. Dit betreft:

- € 75.000 cofinanciering ten behoeve van de provinciale subsidie “kleine kernen”.
- € 615.000 eenmalige investeringsbijdrage in de bouwkosten.

Financieringsoverzicht en Dekking

23-11-2018		
Financiering	Realisatie basiszaal	
STICHTING MFA		**995**
Lening	Stichting Steunfonds Nijmeijer *	550
BTW compensatie	Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties	355
Subsidies Provincie Overijssel	Leefbare kleine kernen	75
	Ruimtelijke kwaliteit groene omgeving	15
Fondsen	PM	-
BOEKELO, USSELO & VERENIGINGEN		**120**
Sponsoren	Boekelo / Usselo	50
Dorpsbijdrage	Boekelo / Usselo	40
Verenigingen	Eigen werkzaamheid	20
	Voorfinanciering architect	10
TOTAAL GEMEENSCHAP		**1115**
GEMEENTE ENSCHEDE		**690**
Eenmalige bijdrage	t.b.v. cofinanciering prov. subsidie leefbare kleine kernen	690
	en eenmalige investeringsbijdrage in de bouwkosten	
TOTALE FINANCIERING		**1805**
* = Garantiestelling Gemeente Enschede / recht van opstal conform huidige garantiestelling Nijmeijer		

Exploitatie

De stichting MFA De Zweede vraagt aan de gemeente een exploitatiebijdrage van € 10.000 omdat (net als door Sportaal) niet kostendekkend kan worden verhuurd. De stichting is bereid om met de gemeente nadere afspraken te maken over de duur en de hoogte van deze bijdrage.

Effect van beide scenario's op de jaarlijkse gemeentebegroting

(beide scenario's naast elkaar met huidige situatie als vertrekpunt)

23-11-2018

Gemeentelijk begrotingseffect

Daar waar van toepassing bedragen incl BTW

		1-VERVANGING	2-BASIS REALISATIE
	Ongewijzd beleid Diamantstraat	Renovatie Diamantstraat	MFA-Fase 3 **Dubbele zaal**
Ouderdom accomodatie	48 jaar	48 jaar	4 jaar
Investering renovatie energieneutraal		**€ 590.000**	
dekking uit onderhoudsvoorziening		*€ 490.000*	
dekking uit huurverhoging		*€ 100.000*	
Eenmalige bijdrage			**€ 690.000**
Afschrijving			40 jaar
WOZ waarde	237.000	237.000	1.300.000
EIGENAAR	**Gemeente Enschede**	**Gemeente Enschede**	**Stichting MFA**
KP dekkende huur componenten	**€ 20.655**	**€ 20.655**	
Huuraanpassing		**€ 2.500**	
Lening Nijmeijer (aflossing+rente)			€ 18.150
Groot onderhoud			€ 9.095
Verzekeringen			€ 4.548
WOZ-eigenaar	€ 1.014	€ 1.014	€ 5.563
"Kostprijsdekkende" verhuur	**€ 21.669**	**€ 24.169**	**€ 37.356**
EXPLOITANT	**Sportaal**	**Sportaal**	**Stichting MFA**
Klein onderhoud	€ 1.000	€ 1.000	€ 2.000
Schoonmaak	€ 8.700	€ 8.700	€ 6.000
Energie /water	€ 8.700	€ 1.500	€ 5.000
WOZ gebruikersdeel	€ 792	€ 792	€ 4.577
Overig	€ 1.400	€ 1.500	€ 1.000
Afschrijving inventaris	€ 4.500	€ 4.500	*(in eigenaarslasten)*
Beheer- en organisatiekosten	€ 4.000	€ 4.000	€ -
KOSTEN EXPLOITANT	**€ 50.761**	**€ 46.161**	**€ 55.933**
Urenvergoeding onderwijs	€ 15.419	€ 15.419	€ 13.674
Stichtingsvergoeding onderwijs	€ 10.260	€ 10.260	€ 10.260
Huuropbrengst verenigingen	€ 10.450	€ 10.450	€ 10.450
Huuropbrengsten nieuw			€ 11.450
OPBRENGSTEN EXPLOITANT	**€ 36.129**	**€ 36.129**	**€ 45.834**
DEKKINGSBIJDRAGE GEMEENTE	**€ 14.632**	**€ 10.032**	**€ 10.000**
WOZ inverdieneffect	€ 1.806	€ 1.806	€ 10.140
Verlaging onderwijsbijdrage			€ 1.745
NETTO EFFECT	**€ (12.826)**	**€ (8.226)**	**€ 1.885**

Conclusie

Score alternatieven op uitgangspunten college, beleid, coalitieakkoord en financieel

Uitgangspunt	Renovatie Diamantstraat	Nieuwbouw MFA
Draagvlak: scholen en verenigingen steunen voorstel.	Nee	Ja
Sportbeleid: Voorzien in een adequate gymnastiekvoorziening voor de basisscholen van Boekelo en Usselo en binnensportaccommodatie voor Boekelo, Usselo en Twekkelo.	Beperkt	Ja[1]
Sportbeleid: Mogelijkheid om een oplossing te bieden voor het ruimtegebrek van binnensport accommodaties (bijv. zaalhockey in winterperiode).	Nee	Deels: dubbel gymlokaal biedt extra mogelijkheden op courante uren, echter niet voor alle zaalsporten (zoals zaalhockey)[2]
Sportbeleid: accommodaties voldoen aan actuele richtlijnen en maatstaven bij nieuwbouw voor bewegingsonderwijs en binnensport	Nee, vloeroppervlak kleiner dan nu geldende norm (gym) en hoogte (volleybal)	Ja
Duurzaamheid: Bijdragen aan duurzame initiatieven, te weten een energieneutraal sportcomplex.	Energieneutraal gymlokaal	Nul Op de Meter volledige MFA
Vastgoedbeleid: Eigendom en beheer van vastgoed is geen kerntaak van de gemeente. Vastgoed wordt afgestoten tenzij het om een maatschappelijke functie gaat die in de markt niet verkrijgbaar of te duur is, of wanneer het nodig is als sturingsinstrument om beleidsdoelen te bereiken	Nee	Ja
Coalitieakkoord: stimuleren van sport door clustering/samenvoeging op 1 locatie.	Nee	Ja
Coalitieakkoord: aansluiten en ruimte bieden aan actieve burgerinitiatieven van (omni-) verenigingen	Nee	Ja
Coalitieakkoord: bijdragen aan laagdrempelige voorzieningen voor ontmoeting van inwoners	Deels, alleen sporten	Ja, alle MFA voorzieningen
Coalitieakkoord: faciliteren van burgerinitiatieven, zoals ontmoetingsclusters	Nee	Ja
Financieel: Risico gewijzigde BTW regelgeving	Overtekening	Niet tijdig aanvragen

[1] Omdat de afstand scholen-gymlokaal voor de Boekelose scholen groter wordt is de volgende oplossing bedacht die de instemming heeft van de directies en besturen van de 3 scholen en past binnen de gemeentelijke regeling voor leerlingenvervoer. Op dit moment betaalt de gemeente € 25.000 per jaar voor het vervoer van leerlingen uit Usselo naar Boekelo voor de gymnastieklessen. Stichting MFA De Zweede organiseert het leerlingenvervoer voor zowel de leerlingen uit Usselo als Boekelo van en naar De Zweede in eigen beheer, mogelijk in samenwerking met de Buurtbus Vereniging Boekelo. Het jaarlijkse budget van € 25.000 wordt dan niet langer aan de gecontracteerde vervoerder betaald maar aan de stichting MFA.

[2] Met een mogelijk toekomstige Fase-4: uitbreiding naar 3 zaaldelen, is de zaal geschikt voor alle binnensporten, dus ook voor zaalhockey.

Uitgangspunt	Renovatie Diamantstraat	Nieuwbouw MFA
	waardoor BTW niet (volledig) wordt gecompenseerd	waardoor BTW niet (volledig) wordt gecompenseerd
Financieel: Structurele jaarlijkse exploitatiebijdrage vanuit de Gemeente aan de exploitant	€ 10.032	€ 10.000
Financieel: Netto effect op gemeentebegroting door inverdieneffecten (WOZ-eigenaarsdeel en hoogte onderwijsbijdrage)	Uitgave € 8226	Opbrengst € 1.885
Financieel: Eenmalige investering(sbijdrage)	€ 590.000	€ 690.000

Vraag: Wil en kan de gemeente Enschede bijdragen?
Dit bewonersinitiatief sluit naadloos aan bij de ambities in het coalitieakkoord, het vastgoedbeleid, sportbeleid en de duurzaamheidsambities van de Gemeente Enschede. Opnieuw laat de samenleving in Boekelo, Usselo en Twekkelo zien tot welke prestaties zij in staat zijn en de Raad krijgt een uitgelezen kans om daarbij aan te sluiten en dat te faciliteren, zoals in het coalitieakkoord en het Enschede Akkoord is beschreven.
Nu is het moment om dit ook daadwerkelijk te doen, omdat anders het momentum verloren gaat! Want als de beslissing wordt uitgesteld verdwijnt bijna de volledig door de initiatiefnemers bijeengebrachte investeringsbijdrage omdat de Stichting Steunfonds Nijmeijer haar kapitaal elders gaat beleggen en de subsidie voor bouw en onderhoud sportaccommodaties zal uitgeput zijn. Ook zal het enthousiasme in Boekelo, Usselo en Twekkelo om dit initiatief mogelijk te maken verdwijnen. Dankzij de inspanningen van initiatiefnemers, inwoners en ondernemers uit Boekelo, Usselo en Twekkelo is 62% van de benodigde investering reeds door inwoners ingebracht.
Van de gemeente wordt een eenmalige bijdrage gevraagd in de investering. De structurele jaarlijkse bijdragen zijn grotendeels gedekt doordat de huidige bijdragen aan Sportaal (vanuit Onderwijs) ten behoeve van het gymlokaal Diamantstraat worden verlaagd met de middelen die MFA De Zweede nodig heeft voor een sluitende exploitatie. MFA De Zweede en stadsdeelmanagement West maken afspraken over duur en hoogte van de nog aanvullend benodigde exploitatiebijdrage. Dat houdt in dat met nagenoeg gelijkblijvende structurele lasten niet een enkel maar een dubbel gymnastieklokaal kan worden geëxploiteerd.

De hamvraag voor het college en de raad luidt: ondersteunt u dit initiatief en welke financiële keuzes bent u bereid daarvoor te maken?

Eenmalig/ Structureel	Bedrag	Omschrijving	Suggestie voor de dekking
Eenmalig	€ 690.000	Investeringsbijdrage bouwkosten. • € 75.000 cofinanciering ten behoeve van de provinciale subsidie “kleine kernen”. • € 615.000 eenmalige investeringsbijdrage in de bouwkosten.	Eenmalig ten laste van de algemene middelen, voor te leggen aan de Raad bij de Integrale afweging zomernota in mei/juni 2019.
Structureel	garantstelling	Verstrekken van een garantstelling voor de lening van € 550.000 die stichting MFA verkrijgt van het steunfonds Nijmeijer. De gemeente verkrijgt hiervoor	Geen sprake van beslag op de gemeentebegroting.

		voldoende onderpand door het vestigen recht van opstal c.q. het recht op eerste hypotheek op de MFA.	
Structureel	€ 13.674	“Urenvergoeding Onderwijs”, jaarlijks opnieuw te berekenen op basis van werkelijke leerlingenaantallen. (Bedrag o.b.v. schooljaar 2018-2019 bedraagt)	Onderwijs verlaagt deze vergoeding aan Sportaal als gevolg van het afstoten van gymlokaal Diamantstraat.
Structureel	€ 10.260	“Stichtingsvergoeding Onderwijs”	Onderwijs verlaagt deze vergoeding aan Sportaal als gevolg van het afstoten van gymlokaal Diamantstraat.
Structureel	€ 10.000	Jaarlijkse exploitatiebijdrage i.v.m. niet kostendekkende verhuur	Verlaging van de vergoeding vanuit Sport aan Sportaal ligt niet voor de hand. De stichting MFA is bereid om met de gemeente (Stadsdeelmanagement West) nadere afspraken te maken over de duur en de hoogte van deze bijdrage.

DE ZWEEDE

SPORT, CULTUUR & SAMENLEVING

De Zweede FASE-3

Compleet & Verenigd

Realisatie afronding MFA De Zweede – Boekelo / Usselo

– Startnotitie december 2017 / november 2018

2018.1123 - Startnotitie De Zweede Fase-3 update | 23.11.2018

2016 1123 Startnotitie De Zweede Fase-3 update 23 11 2016

Stop zetten Boekelo ALL-IN

1999 2000 2001 2002

Projectstart MFA *Raadsbesluit Sportpark*

2003 2004 2005 2006 2007 2008

Intentieverklaring Bende van 4

Raadscommissie West

B&W besluit tot stoppen

Raadsbesluit MFA *Start Realisatie* *Opening Fase-1&2*

2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

Raadscommissie Bad Boekelo

[Geplande Start Realisatie]

2016 2017 2018 2019 2020

Fase-3: Bestuursbesluit haalbaarheidsonderzoek

Achtergrond & Historie

Boekelo ijvert al sinds 1998, in samenwerking met de gemeente Enschede, voor een accommodatie waar buitensport, binnensport en diverse maatschappelijke functies worden verenigd.

De Multi Functionele Accommodatie fase-1, het sportpark met kantine en kleedkamers, is medio 2014 opengesteld. Na oplevering van fase-2, de multifunctionele muziek- en vergaderruimte, is het MFA begin 2015 officieel geopend. De Zweede heeft sindsdien haar bestaansrecht bewezen en is meer en meer een bindende factor in de Boekelose en Usselose gemeenschap. Er is een rijk en geïntegreerd verenigingsleven ontstaan met als zwaartepunt de omnivereniging BSC Unisson.

Het is nu, na bijna 20 jaar, tijd de noodzakelijke binnensportfaciliteiten te realiseren en het MFA De Zweede af te ronden met de vanaf dag één geplande fase-3: de spelzaal. Een voorziening die bepalend is voor de levensvatbaarheid van de binnensport en bijdraagt aan de leefbaarheid van Boekelo. De vervanging van de huidige gymzaal lag uiteindelijk in 2004 niet voor niets aan de basis van het breed gedragen MFA initiatief van de Boekelose en Usselose gemeenschap.

Fase-3: Spelzaal

Fase-3: het afronden van de accommodatie met een spelzaal ter grootte van 2 volleybalvelden voor binnensport en bewegingsonderwijs. Er wordt bewust gekozen voor deze variant:

- Alle kleedkamers en infrastructuur voor een spelzaal zijn in fase-1/2 al gerealiseerd.
- In het basisontwerp van het MFA is een spelzaal gepland, een kleinere zaal is lastig inpasbaar.
- Flexibiliteit in gebruik en planning voor verenigingen en het onderwijs.
- Geschikt voor een brede waaier aan (sport)activiteiten.
- Voldoende capaciteit met het oog op het groeiende aantal bewoners en jongeren in Boekelo en Usselo. Het huidige MFA wordt voor de buitenschoolse opvang nu al te klein.
- Geschikt voor activiteiten die mogelijk ontstaan door ontwikkelingen bij de Military en als ontmoetingscluster.

Door de samenhang tussen het sportpark met kunstgrasvelden en loopbaan, het MFA met een sportzaal en het aangrenzende Militaryterrein ontstaat een unieke en hoogwaardige multifunctionele (sport)locatie aan de oostzijde van Boekelo.

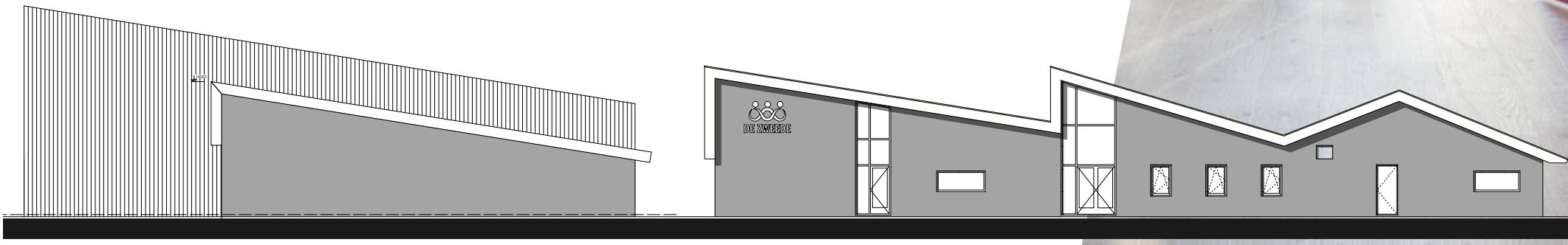

Investering & Financiering

€ 1.805k [1]

- Voorbereidingskosten
- Bouwkosten
- Inrichting [2]
- Installaties energieneutraal complex [3]

Lening Stichting Nijmeijer	€ 550k
Subsidies [4]	€ 90k
Subsidie BTW compensatie [5]	€ 355k
Sponsoren	€ 50k
Bijdrage Dorp	€ 40k
Eigenwerkzaamheid	€ 30k
Eenmalige bijdrage gem. Enschede [6]	€ 690k

1 Alle kosten incl. btw. | **2** Deels hergebruik huidige inrichting Diamantstraat. | **3** Met fase-3 wordt gehele complex energieneutraal. In fase-3 wordt 800m² (120.000 kWh/jaar) zonnepanelen gerealiseerd. | **4** Diverse mogelijke (provinciale) subsidies o.a. leefbaarheid kleine kernen, SDE en energietransitie | **5** Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties 2019
6 Inclusief cofinanciering t.b.v. provinciale subsidies.

Exploitatie

€ 55.900

Lening Stichting Nijmeijer[1]	€ 18.200
Voorziening onderhoud[2]	€ 9.100
Verzekeringen	€ 4.500
WOZ[3]	€ 10.100
Verbruikskosten[4]	€ 5.000
Schoonmaak & beheer	€ 9.000

Bestaande huur (o.a. GV Unisson)	€ 10.500
Nieuwe huur[5]	€ 11.500
Bewegingsonderwijs[6]	€ 23.900
Exploitatie bijdrage Enschede[7]	€ 10.000

Bedragen inclusief BTW | **1** Financieringsarrangement 1,5% rente - 2% aflossing **2** 0,8% nieuwbouwwaarde | **3** Per saldo vloeit dit terug in de gemeentekas. **4** Energieneutraal complex met minimale verbruikskosten. | **5** Uitbreiding huur en nieuwe huurders. Minimaal 400 uur per jaar (8 uur week). Concrete aanvragen hiervoor zijn binnen. | **6** De huidige klokuur- en stichtingskostenvergoeding voor bewegingsonderwijs. | **7** bijdrage in het onderhouden, beheren en exploiteren van de spelzaal. Dit wordt een verantwoordelijkheid van stichting MFA en vervalt bij Sportaal.

2018 | 23.11.2018

Eigentijds bewegingsonderwijs

Voordelen

- Accommodatie volgens normafmetingen.
- Dubbele ruimte.
- Hygiënisch.
- Gebruik buitensportaccommodatie.
- Flexibiliteit in het zaalrooster.
- Meerdere groepen tegelijkertijd.
- Efficiënte inzet mogelijk (vakleerkrachten).
- Aansluiting SKE, kinderopvang en sportverenigingen.

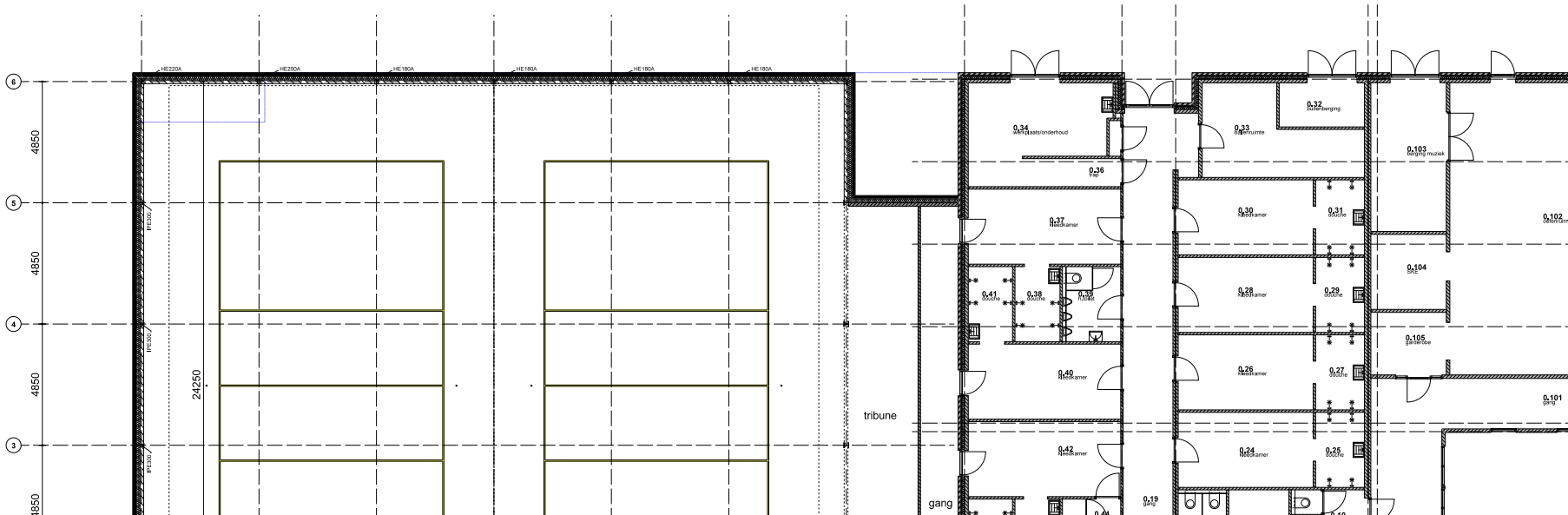

Eigentijds bewegingsonderwijs

Belemmeringen

- Afstand: bereikbaarheid & vervoer.
- Reistijd en mogelijk verlies lestijd.
- Veiligheid.

Met het verdwijnen van de gymzaal aan de Diamantstraat ontstaat er voor het basisonderwijs een knelpunt: afstand tot de accommodatie (normafstand 1000m hemelsbreed) en daarmee samenhangende verlies aan lestijd. De Marcellinus komt buiten de normafstand te liggen. Zwaartepunt ligt bij het vervoer van de groepen 3-6.

	Loopafstand Diamantstraat	Loopafstand De Zweede	Hemelsbreed
OBS Molenbeek Usselo	3100 m	2100 m	1500 m
OBS Molenbeek Boekelo	400 m	1000 m	800 m
Marcellinus	300 m	1400 m	1200 m

2018 | 23.11.2018

Eigentijds bewegingsonderwijs
Bereikbaarheid

- Leerlingvervoer in ‘Eigen beheer’.
- Operationele dekking met het bestaande vervoersbudget.
- Fiets- en loopontsluiting via de Landsteinerlaan.

Met aanschaf van een ‘Echte (school)bus’, de ondersteuning van de Buurtbusorganisatie en met professionele back-up. Met als dekking het bestaande vervoersbudget voor de Usselerschool, is leerlingenvervoer in eigen regie een haalbare oplossing.
Een ontsluiting via de Landsteinerlaan zorgt verder voor een kortere en veilige loop- en fietsroute.

Interval	2/week
Lestijd	45 min
Reistijd enkel	5-10 min
Cyclustijd	40 min
Vervoersbewegingen	30/week
Bezetting	20 uur / week
Schooljaar	40 weken
Benodigde capaciteit	800 uur / jaar

	Groepen	‘zaalblokken’	Dagen
OBS Molenbeek Usselo	3	7	2
OBS Molenbeek Boekelo	8	16	2
Marcellinus	4	8	2

Draagvlak

MFA fase-3 is een gemeenschappelijk initiatief van de volgende partijen:

Stichting MFA

Dorpsraad Boekelo

BSC Unisson

Gymvereniging Unisson

De Koepel Boekelo, Usselo e.o.

En wordt actief ondersteund door:

Muziekvereniging Unisson

Buurtkring Usselo

Openbare basisschool Molenbeek

Basisschool Marcellinus

BSO de Zweede

Military Boekelo

Schetsontwerp uitbreiding MFA

– architecten
ingenieurs & adviseurs

Begane grond

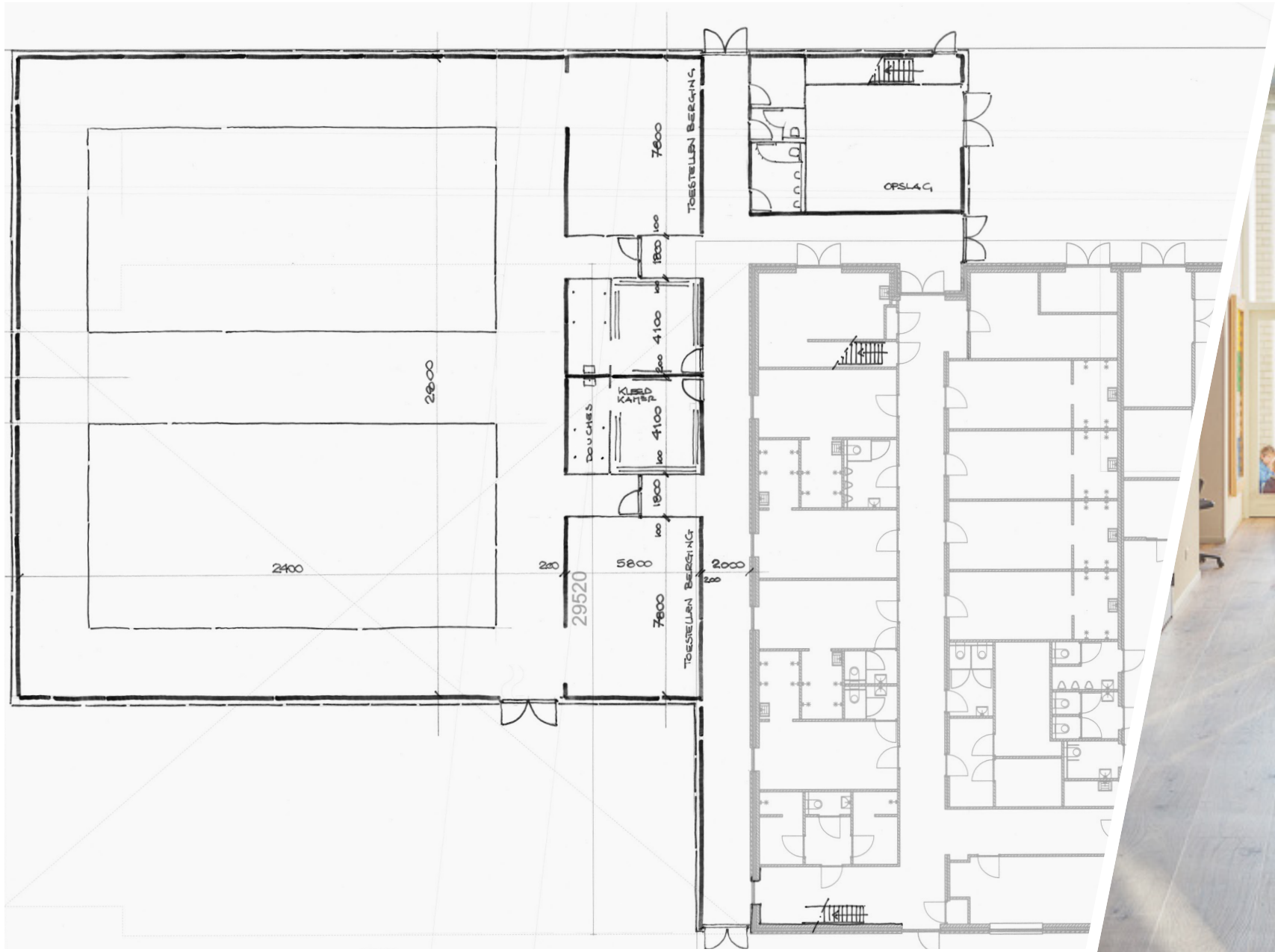

Verdieping

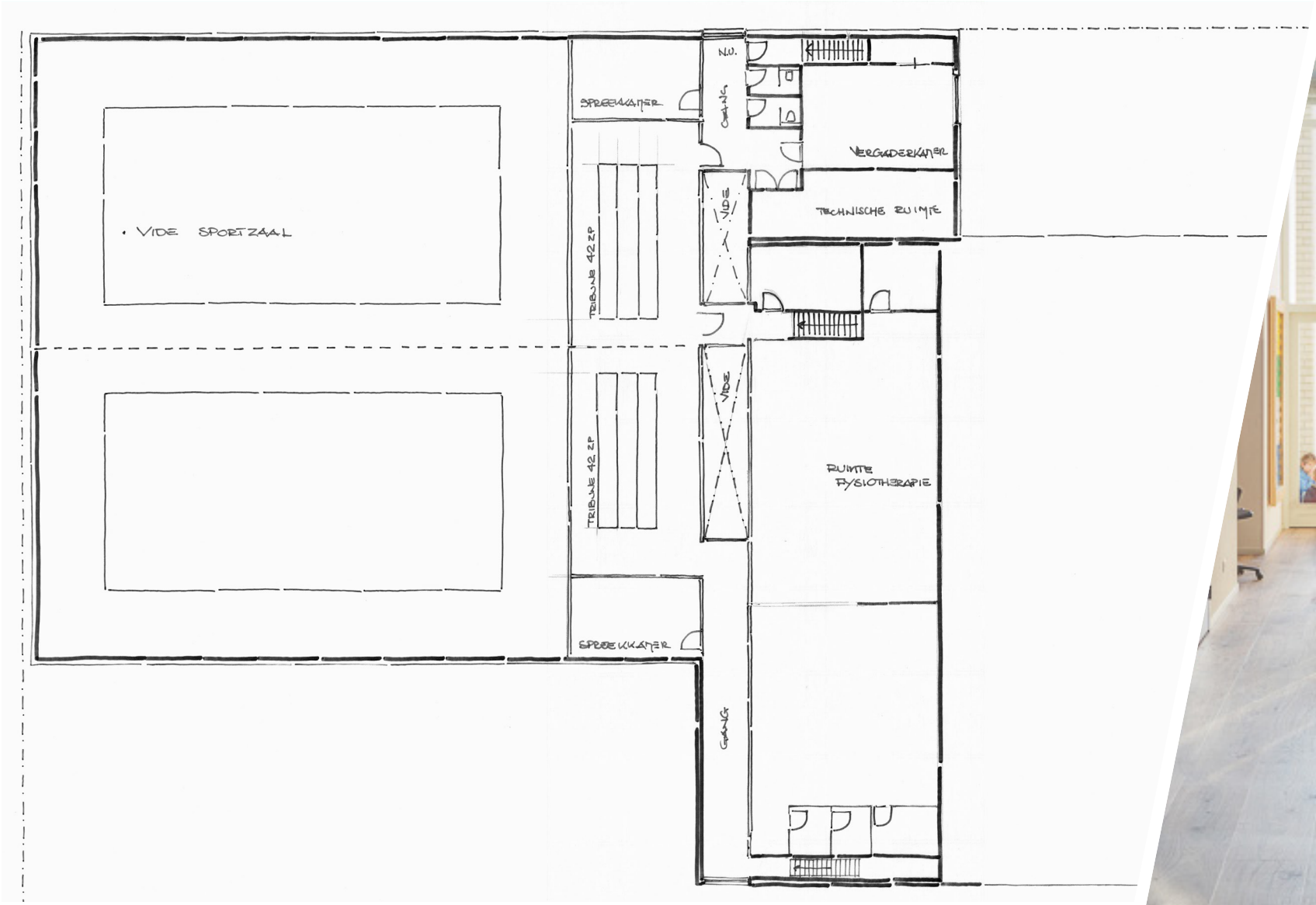
VIDE SPORTZAAL
SPREEKKAMER
N.U.
GANG
VERGADERKAMER
TECHNISCHE RUIMTE
VIDE
TRIBUNE 42 ZP
VIDE
TRIBUNE 42 ZP
RUIMTE FYSIOTHERAPIE
SPREEKKAMER
GANG

Aanzicht entreezijde

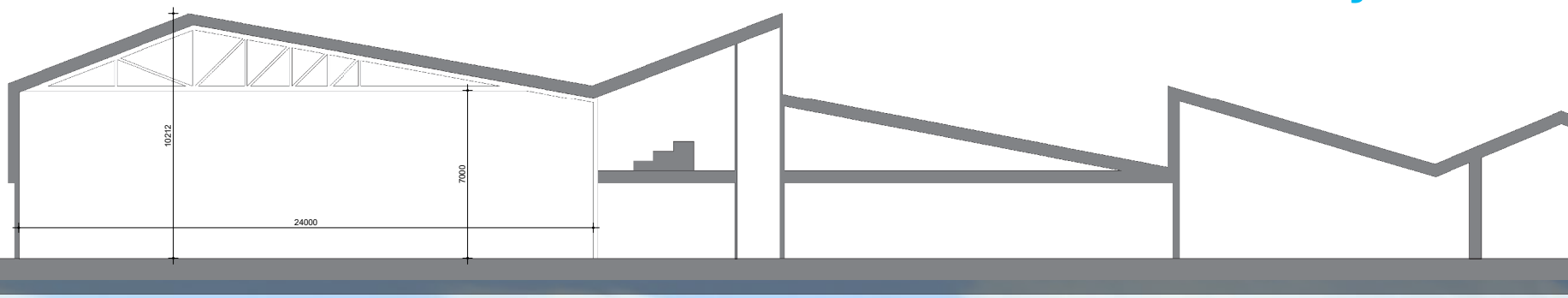

2018.11.23 - Startnotitie De Zweede Fase 8 update | 23.11.2018

bct
– architecten
ingenieurs & adviseurs

Bovenaanzicht

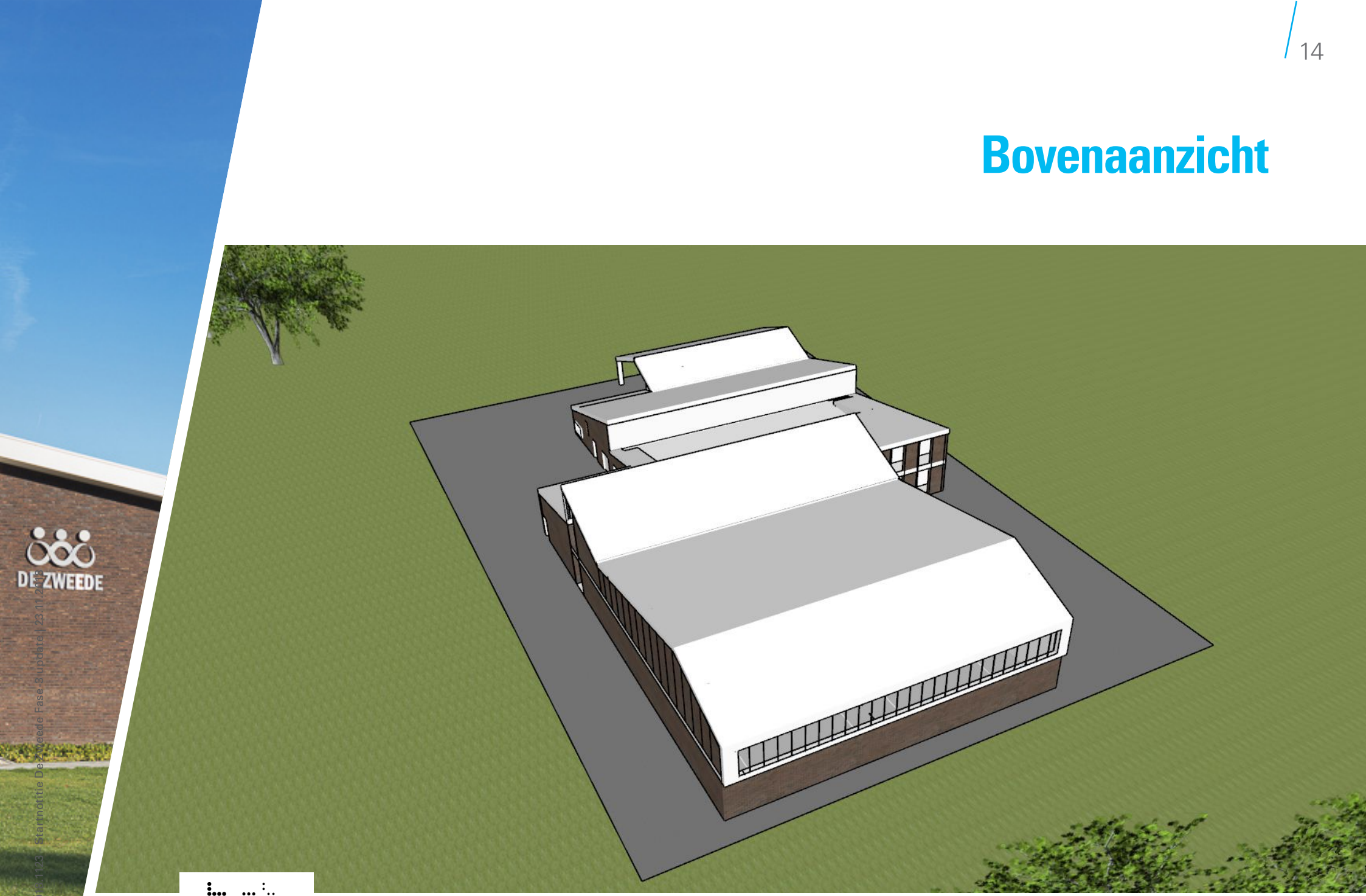

bat
– architecten
ingenieurs & adviseurs

Programma van Eisen

Functioneel

- 28x24 meter, vrije hoogte 7 meter
- Uitbreidbaar naar 44x24 meter (3e zaaldeel)
- Opdeelbaar in 2 zaaldelen
- Toestelberging 90m2
- Transportingang
- Tribune
- 2 kleedkamers
- 2 spreek- of vergaderruimtes
- Opslagruimte
- Geïntegreerde buitenopslag
- Bouwkundige voorzieningen sportinrichting

Technisch

- Binnen bestemmingsplan:
  - Bouwvlak
  - Maximale bouwhoogte 10 meter
  - Landschappelijk inpassing
- Energieneutraal: 0-op-de-meter.
- Zonnepanelendak
- Vloerverwarming
- Ventilatie & WTW
- Daglicht
- Geluid - nagalm
- Multifunctionele sportvloer
- Rolstoel toegankelijk

Gemeente Enschede

Agendaformulier B&W-vergadering 22 januari 2019

Portefeuillehouder	Niels van den Berg (Agendaletter B)		
Onderwerp	Beantwoording artikel 35 vragen van mevrouw Hadassa Meijer-Ytsma (ChristenUnie), inzake personen met verward gedrag		
Openbaar	*Openbaar:* ja		
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ondersteuning	Corsanummer:	1900004327
Opsteller	M.van der van der Veen - Smoes	Casenummer	BV19000026
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Nee		

Mee geadviseerd door	GGD- opdrachtgever streettriage
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit
Voorstel portefeuillehouder in te stemmen met beantwoording artikel 35 vragen over aanpak personen met verward gedrag gesteld door mevrouw Hadassa Meijer-Ytsma (ChristenUnie).

Publieksvriendelijke samenvatting
Artikel 35 vragen van mevrouw Hadassa Meijer-Ytsma (ChristenUnie), inzake de integrale aanpak voor personen met verward gedrag, zijn beantwoord.

B&W besluit dd. (In te vullen na de vergadering door gemeentesecretaris)

Inleiding
Zie bijlage met vragen en antwoorden.

Beoogd effect
Nvt

Argumenten
Nvt

Risico's
Nvt

Financiële dekking van het voorstel
Nvt

Alternatieven
Nvt

Participatie
Nvt

Communicatie met direct betrokkenen:
Vraagsteller wordt middels de beantwoording in de bijlage geïnformeerd.

Interne communicatie
Nvt

PR over besluit:
Nvt

Persbericht, ja of nee:
Nee

Vervolg
Beantwoording volgens artikel 35 procedure.

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Geheim
Bijlage 1	Beantwoording artikel 35 vragen	Ja	Ja	Nee

Corsanummer: 1900004301

Op 19 december 2018 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van mevrouw Hadassa Meijer-Ytsma van de fractie ChristenUnie gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van mevrouw Hadassa Meijer-Ytsma (ChristenUnie) inzake Integrale aanpak personen met verward gedrag.

Wat is op dit moment het beleid rond personen met verward gedrag?

Wij kiezen voor een integrale aanpak en zoeken aansluiting bij de bestaande beleidskaders en uitvoeringspraktijk. De omvang en diversiteit van de groepen inwoners waar het in de aanpak personen met verward gedrag over gaat, is heel divers: het gaat o.a. om dementerende ouderen, inwoners met verslavingsproblematiek en mensen met een psychische kwetsbaarheid. Veelal in combinatie met verschillende levensproblemen waaronder schulden, dakloosheid, gebrek aan participatie, etc. Enschede voert uiteenlopend maar samenhangend beleid, welke gericht is op het versterken van de zelfredzaamheid van haar inwoners, vroegtijdig signaleren van problematiek en opvolging ter voorkoming van escalatie. Het Nieuw Enschedees Welzijn, de dagelijkse inzet van Wijkteams Enschede, de voorzieningen gericht op beschermd wonen en maatschappelijke opvang, maar ook de aanwezigheid van Veilig Thuis Twente en Veiligheidshuis dragen hier allen aan bij. Samenwerking met en tussen, zorg- en veiligheidspartners staat bij de uitvoering hiervan centraal.

Op een aantal onderdelen is aanvullend beleid ontwikkeld of wordt deze komende periode verder ontwikkeld. In het coalitie akkoord is een intensivering opgenomen voor veiligheid en handhaving. Als onderdeel daarvan is het team Veiligheid uitgebreid met een procesmanager Personen met verward gedrag i.c.m. de aanpak Woonoverlast. Hiermee is een ontbrekende schakel tussen zorg en veiligheid ingevuld. Verder is in de wijk Twekkelerveld een kwartiermaker gestart. En wordt momenteel hard gewerkt aan een update van het convenant coördinatie Zorg en Veiligheid, welke begin 2019 aan betrokken partners ter ondertekening zal worden voorgelegd. Voor personen waarbij diverse hulpverlenende instanties zijn betrokken, wordt in samenwerking met verschillende partners een programma op maat ontwikkeld welke bijdraagt aan stabiliteit en herstel en de overlast doet verminderen.
Op onderdelen waarop vanwege regelgeving, afspraken met partners, kennis en expertise of vanwege kosten, afspraken Enschede overstijgen, doen we dit samen met de Regio Twente. Daaruit is o.a. het project Passend Vervoer Regio Twente voortgekomen.

Is er door de inzet van de triage ambulance geen inzet meer nodig van de politie?

Nee, Politie Twente is een belangrijke partner in het project Passend Vervoer Twente welke van 1 januari tot 31 december 2019 loopt. Vanuit het perspectief van hulpverlening, en handhaving van de openbare orde en veiligheid, rijdt een politieagent mee. Naast een politieagent zal, in de herkenbare auto, een sociaalpsychiatrisch verpleegkundige aanwezig zijn. Daar kan een ambulance medewerker aan toegevoegd worden. Inzet van het team geschiedt via de meldkamer politie. Aangezien de meeste meldingen tussen 15.00 uur tot 23.00 uur voorkomen (365 dagen per jaar) is de inzet van de Streettriage auto gepland binnen dit tijdsframe (aansluitend op tijden avonddienst politie).

Verwachting is dat door inzet van de Streettriage auto het aantal meldingen waarop de politie alleen afgaat, zal verminderen. Buiten het afgesproken tijdskader verzorgt Ambulance Oost indien nodig het vervoer van personen met verward gedrag als het geen taak is van de politie. Inzet van de politie is beschikbaar als er sprake is van verstoring openbare orde.
Gedurende de projectfase wordt de effectiviteit van de inzet van de Streettriage team gemonitored en geëvalueerd. Het college zal na afloop van de pilot de raad hierover informeren.

Als de politie geen rol meer speelt, waar moeten mensen melding maken van een persoon met verward gedrag?

Inwoners kunnen een melding blijven doen via het reguliere alarmnummer (1-1-2) indien er sprake is van een acute situatie. Via de meldkamer van de politie en/of ambulancedienst komen de meldingen binnen. De medewerker van de meldkamer beoordeeld of inzet van het Streettriage team gewenst is. Indien er een veiligheidsrisico aan de melding verbonden is, zal de melding ook worden doorgezet aan de meldkamer van de politie.

Voor niet-acute meldingen loopt momenteel een onderzoek, uitgevoerd door de GGD, naar de inrichting van een regionaal meldpunt. Dit onderzoek wordt voor april 2019 afgerond en ter besluitvorming voorgelegd aan verantwoordelijk portefeuillehouders.

Is één ambulance voor heel Twente voldoende gezien het aantal meldingen?

Ja, verwachting is dat er 6 à 7 meldingen per dag binnenkomen, waarvan het grootste gedeelte tussen 15.00 uur en 23.00 uur. Inschatting is dat één ambulance voldoende is om de aanrijtijden te kunnen borgen. Wanneer er meerdere meldingen tegelijkertijd binnenkomen zal in overleg met de meldkamer naar een passende oplossing worden gezocht.

Hoeveel meldingen betreft het in Enschede?

In 2017 zijn ca 760 E33 meldingen geregistreerd voor Enschede. Politie gebruik de code E33 voor “overlast verward persoon”. Deze code is net als het begrip verward gedrag niet eenduidig. Voor de Regio Twente zijn ca. 2200 meldingen geregistreerd. 1/3 daarvan (760 meldingen) betrof een melding in Enschede, waarbij gesteld moet worden dat dit niet per definitie een inwoner van Enschede betreft, maar ook kan gaan om iemand die niet woonachtig is in Enschede.

Wat is de rol van gemeente Enschede binnen samen 14 voor wat betreft mensen met verward gedrag?

De ontwikkeling van regionale afspraken rondom personen met verward gedrag is ondergebracht onder de portefeuille Publieke Gezondheid, directeur GGD. Besluitvorming m.b.t. voorstellen loopt via het ambtelijk en bestuurlijk overleg Samen 14. Gemeente Enschede is in beide overleggen vertegenwoordigd.

Wanneer wordt de raad bijgepraat over beleid rond personen met verward gedrag?

Feitelijk is er geen sprake van aanpassing van de geldende beleidskaders. Wij stellen ons voor om het onderwerp te bespreken met de nieuwe taken die op ons af komen uit de Wet Woonoverlast en de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ). Wij verwachten hier na het zomerreces bij u op terug te komen omdat er dan meer zicht is op de wijze waarop we aan deze nieuwe taken uitvoering willen geven.

Enschede, 22 januari 2019

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit dr. G.O. van Veldhuizen